

20 ANI

<http://www.amac.md>
E-mail: apacanal@yandex.ru

ASOCIAȚIA "MOLDOVA APĂ-CANAL" (AMAC)

*Lege R.M. Nr. 303 din 13.12.2013 "Privind
serviciul public de alimentare cu apă și de
canalizare" (modificată prin Legea R.M. nr.322
din 30.11.2018)*

*Hotărârile ANRE R.M. privind domeniul de
alimentare cu apă și de canalizare*

*Закон Р.М. Nr. 303 от 13.12.2013
"О публичной услуге водоснабжения и
канализации"
(изменён Законом Р.М. N 322 от 30.11.2018)*

*Постановления НАРЭ Р.М. по отрасли
водоснабжения и канализации*

BIBLIOTECA AMAC

mun. Chișinău 2020

20 ANI

**Asociația "Moldova Apă-Canal"
DIRECȚIA EXECUTIVĂ**

***Lege R.M. Nr. 303 din 13.12.2013 "Privind
serviciul public de alimentare cu apă și de
canalizare"
(modificată prin Legea R.M. nr.322 din
30.11.2018)***

***Hotărârile ANRE R.M. privind domeniul de
alimentare cu apă și de canalizare***

***Закон Р.М. Nr. 303 от 13.12.2013
"О публичной услуге водоснабжения и
канализации"
(изменён Законом Р.М. N 322 от 30.11.2018)***

***Постановления НАРЭ Р.М. по отрасли
водоснабжения и канализации***

BIBLIOTECA AMAC

CUPRINS СОДЕРЖАНИЕ

1. Lege R.M. nr. 303 din 13.12.2013 "Privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare" (modificată prin Legea R.M. nr.322 din 30.11.2018, publicată în M.O. №86-92 din 08.03.2019).....	5
<i>Закон Р.М. Nr.303 от 13.12.2013 "О публичной услуге водоснабжения и канализации" (изменён Законом Р.М. nr.322 от 30.11.2018, опубликован в М.О. №86-92 от 08.03.2019).....</i>	190
2. Hotărîre ANRER.M. Nr.355 din 27.09.2019 "Cuprivire la aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare" (Publicat: 29.11.2019 în M.O. Nr. 352-359).....	40
<i>Постановление НАРЭ Р.М. № 355 от 27.09.2019 "Об утверждении Рамочного положения об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации" (Опубликовано : 29.11.2019 в М.О. № 352-359).....</i>	231
3. Hotărîre ANRE R.M. Nr.356 din 27.09.2019 "Cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare" (Publicat: 29.11.2019 în M.O. Nr. 352-359).....	76
<i>Постановление НАРЭ Р.М. № 356 от 27.09.2019 " Об утверждении Рамочного положения о показателях эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации " (Опубликовано : 29.11.2019 в М.О. №352-359).....</i>	270
4. Hotărîre ANRE R.M. Nr.357 din 27.09.2019 "Cu privire la aprobarea Regulamentului privind principiile de efectuare a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare" (Publicat: 29.11.2019 în M.O. Nr. 352-359).....	92
<i>Постановление НАРЭ Р.М. № 357 от 27.09.2019 " Об утверждении Положения о принципах осуществления инвестиций в сектор водоснабжения и канализации" (Опубликовано : 29.11.2019 в М.О. №352-359).....</i>	286
5. Hotărîre ANRER.M. Nr.358 din 27.09.2019 "Cuprivire la aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare" (Publicat:29.11.2019 în M.O. Nr. 352-359).....	106
<i>Постановление НАРЭ Р.М. № 358 от 27.09.2019 " Об утверждении Рамочного технического задания для публичной услуги водоснабжения и канализации " (Опубликовано : 29.11.2019 в М.О. №352-359).....</i>	301
6. Hotărîre ANRER.M. Nr.359 din 27.09.2019 "Cuprivire la aprobarea Contractului-cadru de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare" (Publicat: 29.11.2019 în M.O. Nr. 352-359).....	123

- Постановление НАРЭ Р.М. № 359 от 27.09.2019 " Об утверждении Рамочного договора на предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и канализации " (Опубликовано : 29.11.2019 в М.О. №352-359).....319*
- 7. Hotărîre ANRE R.M. Nr. 286 din 17.10.2018 "Cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate" (Publicat: 23.11.2018 în M.O. Nr. 430-439)..... 132**
- Постановление НАРЭ Р.М. №286 от 17.10.2018" Об утверждении Положения о процедурах представления и рассмотрения Заявлений обладателей лицензий относительно регулируемых цен и тарифов" (Опубликовано : 23.11.2019 в М.О. №352-359)..... 329*
- 8. Hotărîre ANRE R.M. Nr. 489 din 20.12.2019 "Cu privire la aprobarea Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate" (Publicat: 21.02.2020 în M.O. Nr. 55-61)..... 138**
- Постановление НАРЭ Р.М. №489 от 20.12.2019 "Об утверждении Methodologiei определения, утверждения и применения тарифов на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод" (Опубликовано : 21.02.2020 в М.О. №55-61)..... 336*
- 9. Hotărîre ANRE R.M. Nr. 270 din 16.12.2015 "Cu privire la aprobarea Metodologiei privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare"(Publicat:11.03.2016 în M.O. Nr. 55-58)..... 157**
- Постановление НАРЭ Р.М. № 270 от 16.12.2015 "Об утверждении Methodologiei утверждения и применения тарифов на дополнительные услуги, предоставляемые операторами публичной услуги водоснабжения и канализации потребителям" (Опубликовано : 11.03.2016 в М.О. №55-58).....356*
- 10. Hotărîre ANRE R.M. Nr. 180 din 10.06.2016 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă (Publicat : 15.07.2016 în Monitorul Oficial Nr. 206-214 art. 1185).....172**
- 11. Постановление НАРЭ Р.М. № 180 от 10.06.2016 об утверждении Положения об определении и утверждении в целях установления тарифов расхода воды на технологические нужды, а также потерь воды в публичных системах водоснабжения (Опубликован : 15-07-2016 в Monitorul Oficial № 206-214 статья № 1185).....372*

L E G E
privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare

nr. 303 din 13.12.2013

Monitorul Oficial nr.60-65/123 din 14.03.2014

* * *

C U P R I N S

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul legii

Articolul 2. Obiectul și domeniul de aplicare

Articolul 3. Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare

Articolul 4. Noțiuni principale

Capitolul II
COMPETENȚE ADMINISTRATIVE ȘI DE REGLEMENTARE

Articolul 5. Competența Guvernului

Articolul 6. Competența organului central de specialitate al administrației publice în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Articolul 7. Reglementarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Articolul 8. Competența autorităților administrației publice locale

Articolul 9. Supravegherea și controlul de stat al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Articolul 9¹. Efectuarea controalelor

Capitolul III
ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA SERVICIULUI PUBLIC
DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

Articolul 10. Principiile de înființare, organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Articolul 11. Gestiunea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Articolul 12. Gestiunea directă

Articolul 13. Gestiunea delegată

Articolul 13¹. Regimul juridic al sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare

Capitolul IV
DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE OPERATORULUI ȘI ALE CONSUMATORULUI
LA FURNIZAREA/PRESTAREA SERVICIULUI PUBLIC DE ALIMENTARE CU APĂ
ȘI DE CANALIZARE

Articolul 14. Atribuțiile operatorului

Articolul 15. Obligațiile operatorului

Articolul 16. Drepturile operatorului

Articolul 17. Obligațiile consumatorului

Articolul 18. Drepturile consumatorului

Capitolul V
FURNIZAREA/PRESTAREA SERVICIULUI PUBLIC DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

Articolul 19. Alimentarea cu apă potabilă

Articolul 20. Alimentarea cu apă tehnologică

Articolul 21. Alimentarea cu apă în situații excepționale

Articolul 22. Evacuarea apelor uzate

Articolul 23. Întreruperi și limitări la furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare

Articolul 24. Conectarea neautorizată a obiectelor consumatorului la rețelele publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare

Articolul 25. Zonele de protecție

Articolul 26. Evidența apei furnizate consumatorului și a apei uzate evacuate în sistemul de canalizare

Articolul 27. Facturarea și achitarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Articolul 28. Raporturile juridice dintre operator, administratorul blocului locativ și consumator

Articolul 29. Reglementarea raporturilor de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în blocurile locative

Articolul 30. Indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Articolul 31. Contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Capitolul VI

PROCEDURA DE OBTINERE A LICENȚELOR DE CĂTRE OPERATORI

Articolul 32. Condițiile și procedura de obținere a licențelor

Articolul 33. Modificarea, suspendarea temporară a licenței și reluarea valabilității ei

Articolul 34. Retragerea licenței

Capitolul VII

REGLEMENTAREA TARIFELOR ȘI FINANȚAREA SERVICIULUI PUBLIC DE ALIMENTARE CU APĂ, DE CANALIZARE ȘI DE EPURARE A APELOR UZATE

Articolul 35. Reglementarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate

Articolul 36. Finanțarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Articolul 36¹. Fondul de dezvoltare

Capitolul VIII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 37. Reorganizarea și lichidarea operatorului

Articolul 38. Responsabilități și sancțiuni

Articolul 39. Intrarea în vigoare

Notă: În cuprinsul legii:

textele „furnizare a serviciului”, „serviciu public de alimentare cu apă și de canalizare furnizat”, „serviciu furnizat”, „la nivel de regiune, raion” și „indicatori de calitate”, la orice formă gramaticală, se substituie, respectiv, cu textele „furnizare/prestare a serviciului”, „serviciu public de alimentare cu apă și de canalizare furnizat/prestat”, „serviciu furnizat/prestat”, „la nivel de raion” și „indicatori de performanță” la forma gramaticală corespunzătoare;
cuvântul „gestionar”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „administrator” la forma gramaticală corespunzătoare;
cuvântul „furnizează” se substituie cu textul „furnizează/prestează, conform Legii nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul legii

Scopul prezentei legi este crearea cadrului legal pentru înființarea, organizarea, gestionarea, reglementarea și monitorizarea funcționării serviciului public de alimentare cu apă potabilă, tehnologică, de canalizare și de epurare a apelor uzate menajere și industriale (în continuare – *serviciu public de alimentare cu apă și de canalizare*) în condiții de accesibilitate, disponibilitate, fiabilitate,

continuitate, competitivitate, transparență, cu respectarea normelor de calitate, de securitate și de protecție a mediului.

Articolul 2. Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege reglementează:

- a) activitatea de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
- b) exploatarea, întreținerea, extinderea și funcționarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare;
- c) determinarea și aprobarea tarifelor reglementate la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;
- d) securitatea și fiabilitatea în alimentarea cu apă a consumatorilor;
- e) protecția drepturilor consumatorilor serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
- f) accesul nediscriminatoriu garantat pentru toate persoanele fizice și juridice la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în condiții contractuale și în conformitate cu actele legislative și cu alte acte normative în domeniu.

(2) Prezenta lege stabilește competențele autorităților publice centrale și locale în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, autorității de reglementare, precum și drepturile și obligațiile consumatorilor și ale operatorilor care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în localități, alte prevederi ce țin de funcționarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

(3) Prevederile prezentei legi se aplică serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare organizat la nivel de raion, municipiu, oraș, sat/comună.

(4) Prevederile prezentei legi vizează satisfacerea cât mai completă a cerințelor consumatorilor, protejarea intereselor acestora, întărirea coeziunii economico-sociale la nivelul comunităților locale, precum și dezvoltarea durabilă a unităților administrativ-teritoriale.

[Art.2 modificat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 3. Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare

(1) Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare cuprinde totalitatea activităților de utilitate publică și de interes economic și social general efectuate în scopul captării, tratării, transportului, înmagazinării și distribuiri apei potabile sau tehnologice la toți consumatorii de pe teritoriul unei sau al mai multor localități, precum și în scopul colectării, transportului, epurării și evacuării apelor uzate.

(2) Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare se înființează, se organizează și se gestionează de către autoritățile administrației publice locale pentru satisfacerea necesităților colectivităților locale. La organizarea, funcționarea și dezvoltarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, interesul general al localităților și al cetățenilor este prioritar.

(3) Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare se furnizează/prestează prin crearea și exploatarea unei infrastructuri tehnico-edilitare specifice, denumită sistem public de alimentare cu apă și de canalizare.

(4) În localitățile rurale se poate organiza, după caz, doar serviciul public de alimentare cu apă, cu condiția asigurării colectării apelor uzate prin sisteme individuale.

[Art.3 modificat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 4. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

aducțiune – sistem constructiv prin care se asigură transportul apei în deplină securitate de la captare la rezervor;

apă tehnologică – apă folosită pentru asigurarea unui proces tehnologic (spălare, diluare, răcire etc.);

ape menajere uzate – ape de canalizare rezultate din folosirea apei în gospodării, instituții publice și servicii, care provin din metabolismul uman, din activități menajere și igienico-sanitare și care sînt deversate în sistemul de canalizare;

ape industriale uzate – toate apele uzate care provin din spațiile utilizate în scopuri comerciale sau industriale, altele decît apele menajere uzate sau apele pluviale;

aviz de branșare/racordare – aviz în scris, eliberat solicitantului de către operator, în care se indică condițiile tehnice și economice, optime, inclusiv punctul de branșare/racordare, precum și lucrările pe care urmează să le îndeplinească în mod obligatoriu solicitantul pentru branșarea/racordarea instalației sale interne de apă și/sau de canalizare la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare;

avizare a cheltuielilor de bază și a tarifelor – activitate de analiză și de verificare a corectitudinii cheltuielilor de bază și a tarifelor calculate de operatori, desfășurată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, cu respectarea procedurilor de stabilire, ajustare și modificare a tarifelor și cu emiterea avizelor privind cuantumul acestora pentru a fi aprobate de consiliile locale;

branșament de apă – conductă de apă care asigură legătura dintre rețeaua publică de distribuție a apei și instalația internă de apă. Branșamentul de apă deservește un singur consumator. În cazuri temeinic justificate și atunci cînd condițiile tehnice nu permit altă soluție, se poate admite alimentarea cu apă a mai multor consumatori de la același branșament de apă. Cheltuielile pentru execuția branșamentului de apă se suportă de către consumator. Execuția branșamentului se asigură fie de către operator, fie de către consumator;

branșare/racordare – realizare de către operatorul rețelelor publice de alimentare cu apă și de canalizare a unei conectări permanente a instalației interne de apă și/sau de canalizare a consumatorului la rețelele publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare;

cămin de vizitare – construcție subterană realizată pentru protejarea și accesul la robinetele de reglare a debitului de apă, de golire, de aerisire etc.;

conectare neautorizată – racordare neautorizată de către persoane fizice sau juridice a instalațiilor interne de apă și/sau de canalizare la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare;

consumator – persoană fizică sau juridică care beneficiază, direct ori indirect, individual sau colectiv, de serviciile de alimentare cu apă și de canalizare, în condițiile legii;

consumator casnic – persoană fizică care utilizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare furnizat/prestat de operator, în bază de contract, pentru necesități casnice nelegate de activitatea de întreprinzător sau de cea profesională;

consum fraudulos – consum de apă sau deversare a apelor uzate prin conectarea neautorizată a instalațiilor interne de apă și/sau de canalizare la sistemul de alimentare cu apă și/sau de canalizare al operatorului, prin evitarea contorului sau prin implicarea în funcționarea contorului, prin încălcarea regulilor de folosire a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și în lipsa contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

contor (apometru) – mijloc de măsurare a volumului de apă potabilă/ tehnologică livrată consumatorului sau a volumului de ape uzate evacuate în sistemul public de canalizare;

contract de delegare a gestiunii – contract încheiat în formă scrisă, prin care unitățile administrativ-teritoriale atribuie, pe o perioadă determinată, unui operator/unor operatori, care acționează pe riscul și răspunderea proprie, dreptul și obligația de a furniza/presta serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, integral sau, după caz, numai unele activități specifice acestuia, inclusiv dreptul și obligația de a administra și de a exploata infrastructura tehnico-edilitară – aferentă serviciului furnizat/prestat sau activității efectuate, în schimbul unei redevențe. Contractul de delegare a gestiunii este contract administrativ și cade sub incidența prevederilor Codului administrativ al Republicii Moldova;

delegarea gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare – acțiune prin care o unitate administrativ-teritorială atribuie unuia sau mai multor operatori, în condițiile prezentei legi, dreptul de furnizare/prestare a serviciului sau a unei componente a acestuia și pentru care își asumă

responsabilitatea. Delegarea gestiunii serviciului implică operarea propriu-zisă a serviciului, concesionarea sistemului public aferent serviciului delegat, precum și dreptul și obligația operatorului de a administra și de a exploata sistemul respectiv;

instalații interne de apă – totalitatea instalațiilor de aprovizionare cu apă aflate în proprietatea sau în administrarea consumatorului și amplasate după punctul de delimitare, prin care se asigură utilizarea apei de către consumator;

instalații interne de canalizare – totalitatea instalațiilor aflate în proprietatea sau în administrarea consumatorului, inclusiv racordul de canalizare, ce asigură preluarea și transportarea apei uzate de la instalațiile interne de apă până la căminul de racord din sistemul public de canalizare;

operator – persoană juridică care are capacitatea de a furniza/presta serviciul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare și de a asigura nemijlocit administrarea și exploatarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, conform prevederilor prezentei legi;

operator regional – operator organizat ca societate comercială, cu capital social deținut integral de una sau mai multe unități administrativ-teritoriale, care asigură furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pe raza de competență a mai multor unități administrativ-teritoriale, inclusiv administrarea și exploatarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare;

preepurare – epurare a oricărei cantități de apă uzată, alta decât apa menajeră uzată, dacă nu are calități corespunzătoare normelor locale în vigoare, înainte de intrarea lor în rețeaua publică de canalizare;

punct de delimitare – loc în care instalația internă de apă și/sau de canalizare a consumatorului se conectează la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare sau loc în care patrimoniul a doi operatori se delimitează în funcție de dreptul de proprietate. Punctul de delimitare se stabilește în contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. La casele de locuit individuale, punctul de delimitare se stabilește la ieșirea din contorul instalat în căminul de branșare, amplasat în limita teritoriului consumatorului. Căminul de branșare este parte componentă a instalației interne de apă și aparține consumatorului. La blocurile locative, punctul de delimitare se stabilește la ieșirea din contorul instalat în subsolul blocului locativ, conform avizului de branșare eliberat de către operator. Pentru rețelele de canalizare, punctul de delimitare este căminul de racord la rețeaua publică în sensul de scurgere a apei uzate;

racord de canalizare – canal colector ce asigură legătura dintre instalația interioară de canalizare a consumatorului și colectorul de canalizare public;

redevență – plată pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, stabilită în contractul de delegare a gestiunii;

rețea de canalizare – construcție din canale colectoare, construcții-anexă etc., care asigură colectarea și transportul apei de canalizare la stația de epurare;

rețea publică de canalizare – parte a sistemului public de canalizare, constituită din canale colectoare și conducte, cămine și construcții-anexă, care asigură preluarea, evacuarea și transportul apei uzate de la 2 sau de la mai mulți consumatori. Nu constituie rețele publice branșamentele de apă, racordurile de canalizare, rețelele de apă și de canalizare aflate după punctul de delimitare, rețelele interne de alimentare cu apă și de canalizare aferente unui bloc locativ, chiar dacă acesta este în proprietatea mai multor persoane fizice sau juridice, rețelele aferente unei incinte proprietate privată sau unei instituții publice pe teritoriul căreia se află mai multe imobile, indiferent de destinație, rețelele aferente unei platforme industriale, chiar dacă aceasta este administrată de mai multe persoane juridice;

rețea publică de distribuție a apei – parte a sistemului public de alimentare cu apă, constituită din rețeaua de conducte, armături și din construcții-anexă, care asigură distribuția apei către doi sau mai mulți consumatori;

rețea publică de transport al apei – parte a sistemului public de alimentare cu apă, constituită din rețeaua de conducte magistrale, armături și din construcții-anexă, cuprinsă între captare și rețeaua de distribuție, care asigură transportul apei;

serviciu auxiliar – serviciu adițional furnizat de către operator consumatorilor pentru a asigura acestora dreptul la serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate;

serviciu public de alimentare cu apă – totalitate a activităților necesare pentru captarea apei brute din surse de suprafață sau subterane, tratarea apei brute, transportarea apei potabile și/sau tehnologice, înmagazinarea apei, distribuția apei potabile și/sau tehnologice;

serviciu public de canalizare – totalitate a activităților necesare pentru colectarea, transportarea și evacuarea apelor uzate de la consumatori la stațiile de epurare, pentru epurarea apelor uzate și evacuarea apei epurate în emisar;

sistem public de alimentare cu apă – ansamblu de instalații tehnologice, echipamente funcționale și dotări specifice prin care se realizează serviciul public de alimentare cu apă. Sistemul public de alimentare cu apă cuprinde următoarele componente: captări, aducțiuni, stații de tratare, stații de pompare cu sau fără hidrofor, rezervoare de înmagazinare, rețele publice de transport al apei, rețele publice de distribuție a apei;

sistem public de canalizare – ansamblu de instalații tehnologice, echipamente funcționale și dotări specifice prin care se realizează serviciul public de canalizare. Sistemul public de canalizare cuprinde, în special, următoarele componente: rețele publice de canalizare, stații de pompare, stații de epurare, colectoare de evacuare spre emisar;

studiu de fezabilitate – document elaborat pentru o investiție în infrastructura de alimentare cu apă și canalizare, ce prezintă o analiză a capacității de a dezvolta și finaliza cu succes un proiect prin luarea în considerare a tuturor factorilor tehnici, financiari, de mediu, socioeconomiici și instituționali;

studiu de oportunitate – document realizat de autoritatea publică locală în scopul colectării de date economico-financiare suficiente pentru fundamentarea necesității și oportunității de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

tarif pentru branșare/racordare – sumă achitată de consumator operatorului rețelei publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare pentru acoperirea cheltuielilor necesare branșării/racordării instalației interne de apă și/sau de canalizare, pentru procurarea materialelor și efectuarea lucrărilor necesare racordării, determinată în conformitate cu metodologia aprobată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

[Art.4 modificat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Capitolul II

COMPETENȚE ADMINISTRATIVE ȘI DE REGLEMENTARE

Articolul 5. Competența Guvernului

(1) Guvernul asigură realizarea politicii generale de stat în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare conform programului de guvernare.

(2) Guvernul își exercită atribuțiile în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare prin:

a) inițierea și prezentarea spre adoptare Parlamentului a unor proiecte de acte legislative privind reglementarea activității serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

b) aprobarea de acte normative în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în conformitate cu concepțiile privind dezvoltarea socioeconomică, urbanismul și amenajarea teritoriului, protecția și conservarea mediului;

c) implementarea în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare a mecanismelor specifice economiei de piață, crearea unui mediu de concurență, atragerea capitalului privat, promovarea de parteneriat public-privat și a privatizării.

(3) Guvernul sprijină autoritățile administrației publice locale în vederea înființării, dezvoltării și îmbunătățirii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, promovării parteneriatului și asocierii unităților administrativ-teritoriale pentru crearea și exploatarea unor sisteme tehnico-edilitare de interes comun. Sprijinul se acordă, la solicitarea acestora, prin intermediul organelor centrale de specialitate ale administrației publice, sub formă de asistențe tehnice și/sau financiare, metodologice și consultativ-informaționale, în condițiile legii.

Articolul 6. Competența organului central de specialitate al administrației publice în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare (în continuare – *organ central de specialitate*):

a) elaborează și promovează politica de stat în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

b) elaborează și promovează programe de activități în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, finanțate de la bugetul de stat sau de instituțiile și organizațiile financiare internaționale;

c) întreprinde măsuri de rigoare ce țin de implementarea prevederilor politicii naționale în domeniul resurselor de apă și în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

d) asigură realizarea măsurilor ce decurg din colaborarea interstatală în domeniul resurselor de apă și care sînt necesare pentru atragerea investițiilor la construcția obiectelor de alimentare cu apă și de canalizare;

e) elaborează, aprobă și participă, după caz, la implementarea actelor normative în domeniu;

f) contribuie la implementarea realizărilor științifice și tehnologice în domeniul de alimentare cu apă și de canalizare;

g) acumulează și analizează sistematic informația privind situația în domeniu și informează despre aceasta Guvernul;

h) elaborează Procedura-cadru privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și Criteriile de selecție-cadru specifice serviciului.

[Art.6 modificat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 7. Reglementarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

(1) Reglementarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se asigură de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare – *Agenție*). Agenția își exercită atribuțiile în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) În domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, Agenția exercită următoarele atribuții:

a) eliberează, în conformitate cu procedura și cu cerințele stabilite de lege, licențe operatorilor care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare la nivel de raion, municipiu și oraș;

b) prelungeste, modifică, suspendă temporar sau retrage licențele eliberate în cazurile și în condițiile prevăzute de lege;

c) desemnează, de comun acord cu autoritatea administrației publice locale, titularul de licență care va desfășura activitatea licențiată în locul titularului de licență a cărui licență a fost suspendată, retrasă sau a expirat;

d) monitorizează și controlează, în modul și în limitele stabilite de lege, respectarea de către titularii de licențe a condițiilor stabilite pentru desfășurarea activităților licențiate;

e) elaborează și aprobă Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate și Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor la serviciile auxiliare furnizate de către operatori;

f) elaborează și aprobă Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

g) elaborează și aprobă Regulamentul-cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

g¹) elaborează și aprobă Caietul de sarcini-cadru al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

g²) elaborează și aprobă Contractul-cadru de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

g³) elaborează și aprobă Regulamentul privind procedurile de prezentare și examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate;

h) elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la procedurile de achiziție de către operatori a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor utilizate în activitatea lor, pentru a asigura respectarea de către aceștia a principiului eficienței maxime la cheltuieli minime;

h¹) elaborează și aprobă Regulamentul privind principiile de efectuare a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare;

i) elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă;

j) avizează tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și tarifele pentru serviciile auxiliare furnizate la nivel de raion, municipiu și oraș, determinate și justificate de operator în conformitate cu metodologiile aprobate de Agenție, și le prezintă spre aprobare consiliilor locale;

k) aprobă tarife pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică furnizat de operatori la nivel de raion, municipiu și oraș;

l) aprobă tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și pentru serviciile auxiliare, furnizate de operatori la nivel de raion, municipiu și oraș, în cazul în care consiliile locale respective au delegat Agenției dreptul deplin de aprobare a tarifelor;

m) aprobă tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare furnizat/prestat la nivel de raion, municipiu și oraș în cazul neaprobării acestora de către consiliile locale, în baza cererii operatorului și a avizului prezentat de Agenție, în termenul stabilit de prezenta lege;

n) monitorizează corectitudinea aplicării de către operatori a tarifelor aprobate de Agenție;

o) supraveghează și controlează respectarea de către operatori a principiului costurilor necesare și justificate la calcularea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare furnizat/prestat la nivel de raion, municipiu și oraș;

p) monitorizează respectarea de către operatori, tarifele cărora sînt aprobate de Agenție, a indicatorilor de performanță a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, stabiliți în regulamentul aprobat de Agenție;

q) monitorizează și controlează, în modul și în limitele stabilite de lege, activitatea operatorilor care furnizează/prestează serviciul la nivel de raion, municipiu și oraș, inclusiv respectarea de către aceștia a obligațiilor stabilite prin lege, licențe, regulamente și metodologii aprobate de Agenție;

r) stabilește, în scop de determinare a tarifelor și pentru garantarea lipsei de subvenții încrucișate între activitățile reglementate și nereglementate, principii și reguli de separare a costurilor de către operatori, cerințe privind reevaluarea mijloacelor fixe, precum și sistemul de informații în baza cărora operatorii prezintă rapoarte Agenției;

s) exercită alte funcții acordate prin lege în raport cu operatorii care își desfășoară activitatea la nivel de raion, municipiu și oraș.

(3) În vederea îndeplinirii eficiente a atribuțiilor sale, Agenția are următoarele drepturi de bază:

a) să solicite de la operatorii care își desfășoară activitatea la nivel de raion, municipiu și oraș prezentarea de informații necesare pentru determinarea tarifelor, inclusiv a celor care constituie secret de stat, secret comercial sau alte informații oficiale cu accesibilitate limitată;

b) să aibă acces la documentele primare aferente activităților practicate conform licenței și să obțină de la operatorii care își desfășoară activitatea la nivel de raion, municipiu și oraș copii și extrase din documentația primară;

c) să pună în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime la calcularea și la aprobarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;

d) să adopte, în limitele competențelor prevăzute de lege, hotărîri, decizii și să emită avize privind cuantumul tarifelor pentru aprobarea acestora de către consiliile locale;

e) să înainteze prescripții privind lichidarea încălcărilor depistate;

f) să aplice sancțiuni în condițiile prevăzute de lege.

(4) Agenția stabilește pentru titularii de licențe plățile regulatorii necesare pentru asigurarea activității sale, în conformitate cu Legea nr.174/2017 cu privire la energetică, în mărime de pînă la 0,3% din venitul titularului de licență, obținut din furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Plățile regulatorii se transferă de către titularii de licențe în contul curent al Agenției, trimestrial, în termenul stabilit de Agenție.

(5) Operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare la nivel de sat/comună dotate cu sisteme centralizate de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate se supun procedurii de reglementare, de licențiere, de aprobare a tarifelor în aceleași condiții ca și operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare la nivel de raion, municipiu și oraș.

[Art.7 modificat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 8. Competența autorităților administrației publice locale

(1) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi:

a) elaborează și implementează planuri proprii de dezvoltare și de funcționare, pe termen scurt, mediu și lung, a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în conformitate cu planurile urbanistice generale, cu programele de dezvoltare social-economică a unității administrativ-teritoriale, precum și potrivit angajamentelor internaționale în domeniul de protecție a mediului;

b) înființează, organizează, coordonează, monitorizează și controlează funcționarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în condițiile legii;

c) aprobă tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă și de canalizare și pentru serviciile auxiliare furnizate de către operatori consumatorilor, calculate în conformitate cu metodologiile elaborate și aprobate de către Agenție;

d) administrează sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare ca parte a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale respective;

e) elaborează și aprobă Caietul de sarcini al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și Regulamentul de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

f) decid asocierea unităților administrativ-teritoriale în vederea înființării și organizării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și a încurajării investițiilor în sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare;

g) delegă gestiunea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și a bunurilor publice corespunzătoare conform legislației în vigoare;

h) participă cu mijloace financiare și/sau cu bunuri la constituirea patrimoniului operatorilor pentru realizarea de lucrări și pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

i) contractează sau garantează, în condițiile legii, împrumuturile pentru finanțarea programelor de investiții în vederea dezvoltării sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare a localităților, pentru efectuarea de lucrări noi sau de extinderi, pentru dezvoltarea de capacități, inclusiv pentru reabilitarea, modernizarea și reechiparea sistemelor existente;

j) asigură alimentarea cu apă, precum și serviciul de canalizare în situații excepționale;

k) alocă compensații pentru unele categorii de consumatori casnici considerați vulnerabili, în modul și în condițiile stabilite de lege;

l) decid asupra delegării către Agenție a competenței de aprobare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;

m) aprobă studiul de fezabilitate privind reabilitarea și extinderea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare;

n) aprobă indicatorii de performanță ai serviciului în conformitate cu Regulamentul-cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, elaborat și aprobat de Agenție;

o) emit decizii cu privire la forarea fântinilor arteziene noi și exploatarea celor existente, în conformitate cu prevederile art.19 alin.(5).

(1¹) În vederea asigurării continuității și funcționării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, autoritățile administrației publice locale sînt responsabile de planificarea și urmărirea executării lucrărilor de investiții conform propriilor strategii de dezvoltare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare și planurilor generale de urbanism. În acest scop, autoritățile publice locale întocmesc programe de investiții multianuale de înlocuire, extindere și modernizare a sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare, corelate cu investițiile stabilite în planurile de alimentare cu apă și sanitație raionale/naționale.

(2) În cazul reorganizării sau lichidării operatorilor care își desfășoară activitatea în baza unor contracte de delegare a gestiunii în condițiile prezentei legi, autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi vor organiza proceduri noi de încheiere a contractelor de delegare a gestiunii serviciului cu un nou operator.

(3) Municipiile Chișinău și Bălți își exercită competențele prevăzute la alin.(1) și (2) cu aplicarea particularităților stabilite de legislația în vigoare pentru unitățile administrativ-teritoriale respective.

[Art.8 modificat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 9. Supravegherea și controlul de stat al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Supravegherea și controlul de stat al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează de către:

- a) serviciul supravegherii de stat a sănătății publice;
- b) organul de protecție a mediului înconjurător;
- c) serviciul de administrare și de supraveghere a resurselor de apă;
- d) organul de control asupra aplicării legislației și a documentelor normative în construcții.

Articolul 9¹. Efectuarea controalelor

(1) Agenția monitorizează și verifică, prin control, activitatea operatorilor pentru asigurarea respectării legislației din domeniu în desfășurarea activității licențiate, a respectării principiului costurilor necesare și justificate la calcularea tarifelor pentru serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, avînd și alte competențe acordate prin prezenta lege.

(2) În vederea asigurării prevederilor alin.(1), Agenția efectuează controale și stabilește, în funcție de complexitate, durata necesară pentru efectuarea acestora, care nu trebuie să depășească 90 de zile. Perioada de întocmire a raportului de control și de prezentare a acestuia operatorilor supuși controlului nu poate depăși 30 de zile lucrătoare de la data încheierii controlului. Rapoartele privind rezultatele controlului, întocmite de angajații Agenției, se înaintează Consiliului de administrație spre examinare, care, prin hotărîre, se pronunță pe marginea acestora și dispune, după caz, luarea de măsuri pentru înlăturarea abaterilor constatate și/sau pentru aplicarea unor sancțiuni.

(3) Agenția efectuează controale planificate sau controale inopinate, din oficiu sau la cerere, în conformitate cu prevederile Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

[Art.9¹ introdus prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Capitolul III **ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA SERVICIULUI PUBLIC** **DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE**

Articolul 10. Principiile de înființare, organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare se înființează, se organizează și funcționează în baza următoarelor principii:

- a) securitatea serviciului furnizat/prestat;
- b) politica tarifară adecvată;

- c) calitatea, eficiența și rentabilitatea serviciului furnizat/prestat;
- d) transparența și responsabilitatea publică, incluzând consultarea cu patronatele, sindicatele, consumatorii și cu asociațiile reprezentative ale acestora în problemele asocierii intercomunale și ale regionalizării serviciului;
- e) dezvoltarea durabilă;
- f) accesul reglementat la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare al tuturor consumatorilor, pe baze contractuale;
- g) respectarea reglementărilor specifice din domeniul gospodăririi apelor, protecției mediului și al sănătății populației;
- h) continuitatea din punct de vedere calitativ și cantitativ;
- i) adaptabilitatea la cerințele consumatorilor.

[Art.10 completat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 11. Gestiunea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

(1) Gestiunea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se organizează și se realizează prin:

- a) gestiune directă;
- b) gestiune delegată.

(2) Alegerea formei de gestiune a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează prin decizia autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport calitate-preț, de interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor aferente serviciului.

(3) Forma de gestiune a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare se stabilește prin:

- a) decizie privind darea în administrare, adoptată de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în cazul gestiunii directe;
- b) decizie privind atribuirea și încheierea contractelor de delegare a gestiunii serviciului, adoptată, respectiv aprobată, după caz, de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în cazul gestiunii delegate.

(4) Activitățile specifice serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, indiferent de forma de gestiune aleasă, se realizează pe baza unui regulament de organizare și funcționare a serviciului și a unui caiet de sarcini, elaborate și aprobate de autoritățile administrației publice locale în conformitate cu Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și cu Caietul de sarcini-cadru al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, elaborate de Agenție.

[Art.11 modificat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 12. Gestiunea directă

(1) În cadrul gestiunii directe, autoritățile administrației publice locale își asumă nemijlocit toate sarcinile și responsabilitățile privind organizarea, conducerea, gestionarea, administrarea, exploatarea, funcționarea și finanțarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

(2) Gestiunea directă se realizează prin structuri ale autorităților administrației publice locale, înființate prin decizii ale consiliilor locale, după caz, care pot fi:

- a) compartimente de specialitate, fără personalitate juridică, organizate în cadrul aparatului propriu al consiliului local al unității administrativ-teritoriale;
- b) entități specializate, cu personalitate juridică, organizate în subordinea consiliului local al unității administrativ-teritoriale, având patrimoniu propriu, gestiune economică proprie și autonomie financiară și funcțională.

(3) Entitățile menționate la alin.(2) lit.b) își desfășoară activitatea de furnizare/prestare a serviciului în baza deciziei de dare în administrare și exploatare a serviciului și a sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare aferente și în baza licenței eliberate de Agenție, în condițiile legii.

[Art.12 modificat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 13. Gestiunea delegată

(1) Gestiunea delegată reprezintă modalitatea de gestiune prin care autoritățile administrației publice locale transferă, în baza unui contract, denumit în continuare *contract de delegare a gestiunii*, unui sau mai multor operatori toate atribuțiile și responsabilitățile privind furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și administrarea și exploatarea sistemelor și infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestora.

(2) Procedurile de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii sînt licitația publică și negocierea directă, organizate în baza Procedurii-cadru privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată de Guvern.

(3) Contractele de delegare a gestiunii se aprobă prin decizie de atribuire, adoptată de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, și se semnează de către autoritățile executive ale acestora.

(4) Gestiunea delegată se realizează prin intermediul unor operatori, care pot fi:

a) societăți comerciale înființate de autoritățile administrației publice locale, care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, cu capital social deținut integral de unitățile administrativ-teritoriale;

b) societăți comerciale care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, înființate în urma reorganizării întreprinderilor municipale, al căror capital social este deținut integral, în calitate de proprietar, de unitățile administrativ-teritoriale;

c) societăți comerciale cu capital social privat sau mixt, care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

(5) Operatorul care își desfășoară activitatea în regim de gestiune delegată furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare prin exploatarea și administrarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestuia, în baza contractului de delegare a gestiunii aprobat în modul stabilit și în baza licenței eliberate de Agenție.

(6) Delegarea gestiunii se efectuează în bază de contract în condițiile legii.

(7) Contractul de delegare a gestiunii este însoțit obligatoriu de următoarele anexe:

a) caietul de sarcini privind furnizarea/prestarea serviciului;

b) Regulamentul de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

c) inventarul bunurilor mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale aferente serviciului furnizat/prestat;

d) procesul-verbal de predare-preluare a bunurilor prevăzute la lit.c).

(8) Contractul de delegare a gestiunii, indiferent de tipul acestuia, cuprinde în mod obligatoriu clauze referitoare la:

a) denumirea părților contractante;

b) obiectul contractului;

c) durata contractului;

d) drepturile și obligațiile părților contractante;

e) programul de investiții pentru modernizări, reabilitări, dezvoltări de capacități, obiective noi și pentru lucrări de întreținere, reparații curente, reparații planificate, renovări atât fizic, cât și valoric;

f) sarcinile și responsabilitățile părților cu privire la programele de investiții, la programele de reabilitări, reparații și renovări, precum și la condițiile de finanțare a acestora;

g) indicatorii de performanță ai serviciului furnizat/prestat consumatorilor;

[Lit.h) alin.(8) art.13 abrogată prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

i) modul de tarifare și încasare a contravalorii serviciului furnizat/prestat;

j) nivelul redevenței sau al altor obligații, după caz;

- k) răspunderea contractuală;
- l) forța majoră;
- m) condițiile de redefinire a clauzelor contractuale;
- n) condițiile de restituire sau repartitie, după caz, a bunurilor, inclusiv a investițiilor, realizate la încetarea, indiferent de cauză, a contractului;
- o) menținerea echilibrului contractual;
- p) condițiile de reziliere a contractului;
- q) administrarea patrimoniului public și privat preluat;
- r) structura forței de muncă și condițiile privind protecția socială a acesteia;
- s) alte clauze convenite de părți, după caz.

(9) Criteriile principale pentru încheierea contractelor de delegare a gestiunii sînt garanțiile profesionale și financiare ale operatorilor, precum și indicatorii de performanță la furnizarea/prestarea serviciului în condiții de calitate și cantitate corespunzătoare.

(10) Operatorii nou-înființați pot fi admiși la procedura de încheiere a unei delegări a gestiunii în aceleași condiții ca și cei existenți.

(11) Procedura privind atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare se face în baza documentației de atribuire aprobate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale. Documentația de atribuire cuprinde în mod obligatoriu Regulamentul de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, Caietul de sarcini al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și Criteriile de selecție specifice acestuia, întocmite pe baza Regulamentului-cadru, a Caietului de sarcini-cadru al serviciului și a Criteriilor de selecție-cadru specifice serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

(12) Prin derogare de la prevederile art.13 alin.(2), contractul de delegare a gestiunii serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv concesionarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare aferente acestuia, se atribuie direct operatorilor regionali/operatorilor enumerați la alin.(4) lit.a) și b) cu capital integral public. Existența capitalului privat în capitalul integral al operatorului regional/operatorului este exclusă.

(13) În cazul gestiunii delegate, autoritățile administrației publice locale păstrează, în conformitate cu competențele ce le revin potrivit legii, prerogativele și răspunderile privind adoptarea politicilor și strategiilor de dezvoltare a serviciului, inclusiv a programelor de dezvoltare a sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare, precum și obligația de a urmări, de a controla și de a supraveghea modul în care se realizează furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, și anume:

- a) respectarea și îndeplinirea obligațiilor contractuale asumate de operatori, inclusiv în relația cu consumatorii;
- b) indicatorii de performanță a serviciului furnizat/prestat;
- c) administrarea, exploatarea, conservarea și menținerea în funcțiune, dezvoltarea sau modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare;
- d) formarea, stabilirea, modificarea și ajustarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

(14) În vederea încheierii contractelor de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, consiliile locale sau organul central de specialitate, după caz, va asigura elaborarea și va aproba, în termen de 6 luni de la luarea deciziei privind delegarea gestiunii sau de la primirea unei propuneri formulate de un investitor interesat, un studiu de oportunitate pentru fundamentarea și identificarea soluțiilor optime de delegare a gestiunii, precum și documentația de delegare a gestiunii.

Studiul de oportunitate cuprinde examinarea următoarelor elemente:

- a) necesitățile localității;
- b) suprafața, gradul de dezvoltare și particularitățile economico-sociale ale localităților;
- c) starea sistemului de alimentare cu apă și de canalizare existent;
- d) posibilitățile locale de finanțare a funcționării serviciului, respectiv a înființării și/sau a dezvoltării sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare;

e) raportul calitate-cost optim pentru serviciul furnizat/prestat consumatorilor.

(15) Cu excepția contractelor în derulare la data intrării în vigoare a prezentei legi, durata unui contract de delegare a gestiunii nu poate fi mai mare decât durata necesară amortizării investițiilor, dar să nu depășească 49 de ani. Această durată nu poate fi prelungită decât în condițiile prezentei legi, în următoarele cazuri:

a) pentru motive de interes general – caz în care durata contractului poate fi prelungită cu cel mult 2 ani;

b) când operatorul, la cererea autorității administrației publice locale și pentru buna executare a serviciului sau pentru extinderea sistemului de alimentare cu apă și de canalizare, a realizat investiții care nu ar putea fi amortizate în termenul rămas până la expirarea contractului inițial decât printr-o creștere excesivă a tarifelor.

(16) Prelungirea contractului de delegare a gestiunii se decide, în condițiile alin.(15), de consiliul local sau de organul central de specialitate, după caz.

(17) Delegarea gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare nu anulează prerogativele autorităților administrației publice locale privind adoptarea politicilor și strategiilor de dezvoltare a serviciului public, inclusiv a programelor de dezvoltare a sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare, și nu exclude responsabilitățile și dreptul acestora de supraveghere, monitorizare și control, în conformitate cu atribuțiile ce le revin potrivit legii.

(18) Contractele de delegare a gestiunii vor prevedea sarcinile concrete ce revin autorităților administrației publice locale, respectiv operatorului, în ceea ce privește inițierea, fundamentarea, promovarea, aprobarea, finanțarea și efectuarea investițiilor.

(19) În cazul gestiunii delegate, investițiile efectuate pentru înlocuirea, modernizarea și/sau extinderea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare se recuperează prin amortizare sau redevență, după caz.

[Art.13 modificat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 13¹. Regimul juridic al sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare

(1) Sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare sînt parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale, sînt bunuri de interes și folosință publică și aparțin, prin natura lor sau potrivit legii, domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, fiind supuse regimului juridic al proprietății publice în conformitate cu Legea nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice.

(2) Sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare sau părțile componente ale acestora, realizate în comun prin programe de investiții, aparțin domeniului public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale și se înregistrează în patrimoniul acestora pe baza următoarelor criterii:

a) bunurile construite exclusiv în raza unei singure unități administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al acesteia;

b) bunurile construite în raza mai multor unități administrativ-teritoriale și/sau care deserveșc mai multe unități administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al raionului/municipiului dacă toate unitățile administrativ-teritoriale implicate sînt situate în același raion/municipiu;

c) bunurile construite în raza mai multor unități administrativ-teritoriale și/sau care deserveșc mai multe unități administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale dacă aceste unități administrativ-teritoriale sînt situate în raioane/municipii diferite, apartenența acestora stabilindu-se prin decizia consiliilor raionale/municipale sau prin hotărîre de Guvern.

(3) Sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciului pot fi:

a) date în administrare și exploatare operatorilor, în cazul gestiunii directe;

b) concesionate operatorilor, în temeiul deciziei de atribuire a contractului de delegare a gestiunii serviciului, în cazul gestiunii delegate.

(4) În cazul gestiunii delegate, concesiunea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciului este parte intrinsecă a contractelor de delegare a gestiunii. Aceste bunuri se transmit operatorilor spre administrare și exploatare pe perioada delegării gestiunii, în baza contractului de delegare a gestiunii, odată cu delegarea gestiunii serviciului.

(5) Operatorul, indiferent de modalitatea de gestiune a serviciului, este obligat să țină o evidență separată a bunurilor primite în gestiune, inclusiv a modificării în timp a valorii sau a înlocuirii complete a acestora.

(6) Bunurile domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, nu pot fi depuse ca aport la capitalul integral al societăților comerciale (inclusiv cele înființate de autoritățile administrației publice locale și centrale) și nu pot constitui garanții pentru creditele bancare contractate de autoritățile administrației publice locale sau de operatori, fiind inalienabile, imprescriptibile și insesizabile. Aceste bunuri pot fi date în administrare sau pot fi concesionate operatorilor, în condițiile legii.

(7) Bunurile domeniului privat al unităților administrativ-teritoriale utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pot fi date în administrare, concesionate sau trecute în proprietatea operatorilor, cu respectarea prevederilor legale.

(8) În cazul gestiunii delegate, bunurile realizate de operatori în conformitate cu programele de investiții impuse prin contractul de delegare a gestiunii aparțin domeniului public și revin de drept, gratuit și libere de orice sarcini unităților administrativ-teritoriale. Acestea se transmit de către operator autorităților publice locale pentru înregistrarea în proprietatea unității administrativ-teritoriale până la finele fiecărui an de gestiune.

(9) Administrarea bunurilor domeniului public sau privat al unităților administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, se face cu diligența unui bun proprietar.

(10) În cazul societăților comerciale cu capital integral public, bunurile necesare furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se concesionează acestora odată cu delegarea gestiunii serviciului, prin atribuire directă.

(11) Redevența pentru concesiunea bunurilor aferente serviciului de alimentare cu apă și de canalizare se stabilește în contractul de delegare a gestiunii, la nivelul calculat similar amortizării acestor bunuri sau la alt nivel, dacă se justifică economic.

(12) Redevența prevăzută la alin.(11) se utilizează doar pentru finanțarea reparațiilor cu capitalizarea cheltuielilor, inclusiv reabilitarea, modernizarea și/sau dezvoltarea bunurilor domeniului public care au făcut obiectul concesiunii și/sau al dezvoltării noilor imobilizări corporale.

[Art.13¹ introdus prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Capitolul IV

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE OPERATORULUI ȘI ALE CONSUMATORULUI LA FURNIZAREA/PRESTAREA SERVICIULUI PUBLIC DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

Articolul 14. Atribuțiile operatorului

Indiferent de modalitatea de gestiune adoptată sau de statutul juridic, de forma de organizare, de natura capitalului, de tipul de proprietate ori de țara de origine, operatorul trebuie să asigure:

a) captarea, tratarea, transportul, acumularea și distribuția apei, respectiv, canalizarea, epurarea și evacuarea apelor uzate;

b) exploatarea sistemului public de alimentare cu apă și a sistemului public de canalizare până la punctul de delimitare a rețelelor publice și a celor interne ale consumatorului în condiții de siguranță și eficiență tehnico-economică, cu respectarea actelor normative din domeniu;

c) instituirea, supravegherea și întreținerea, în conformitate cu prevederile legale, a zonelor de protecție a construcțiilor și instalațiilor specifice sistemelor publice de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate;

d) monitorizarea strictă a calității apei potabile și a apei uzate distribuite/ recepționate prin intermediul sistemelor publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare, în conformitate cu normele igienico-sanitare în vigoare și cu concentrațiile maximal admisibile ale substanțelor poluante în apele uzate la deversarea lor în rețeaua publică de canalizare, în stația de epurare sau în emisar;

e) captarea apei brute și deversarea apelor uzate în receptorii naturali cu respectarea strictă a condițiilor indicate în autorizația de utilizare a apei;

f) întreținerea și menținerea în stare de funcționare permanentă a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, cu excepția situațiilor de forță majoră;

g) măsurarea volumelor de apă produsă, distribuită și facturată, cu contoare de apă introduse pe piață și/sau date în folosință, precum și aflate în exploatare conform cerințelor prevăzute de Legea metrologiei nr.19/2016;

h) creșterea eficienței sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare în scopul reducerii cheltuielilor, pierderilor în sistem prin reducerea costurilor de producție, a consumurilor specifice de materii prime, de combustibil, de energie electrică, precum și prin reechiparea, reutilizarea și re tehnologizarea acestora;

i) stimularea reducerii consumului de apă prin promovarea recirculării, re folosirii apei și prin promovarea reutilării sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare.

[Art.14 modificat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 15. Obligațiile operatorului

(1) Operatorul este obligat:

a) să îndeplinească condițiile stipulate în licență;

b) să prezinte Agenției sau autorității administrației publice locale, după caz, calculele argumentate ale cheltuielilor suportate;

c) să nu întrerupă furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, cu excepția cazurilor de neplată, a motivelor tehnice și de securitate prevăzute în lege, în licență și în contracte;

d) să țină contabilitatea în modul și în condițiile prevăzute de lege;

e) să prezinte, în termenele stabilite, autorității administrației publice locale, autorității centrale de specialitate, precum și Agenției, informația solicitată de acestea, să asigure accesul reprezentanților acestora la toate documentele ce conțin informații necesare pentru verificarea și evaluarea funcționării și dezvoltării serviciului, să prezinte în termen Agenției și autorității administrației publice locale rapoarte privind activitatea desfășurată;

f) să nu transmită altor persoane fizice sau juridice drepturi și obligații aferente activității pe care operatorul o desfășoară și pentru care i s-a acordat licență și s-a încheiat contract de delegare a gestiunii;

g) să achite plățile regulatorii în termenele stabilite prin lege;

h) să prezinte anual spre avizare și aprobare tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă, pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate.

(2) În raport cu consumatorii, operatorul are următoarele obligații:

a) să asigure furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare tuturor consumatorilor din teritoriul în ale cărui limite a fost autorizat, cu respectarea prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și ale legislației în vigoare;

b) să furnizeze serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în locurile autorizate, ținând cont de punctele de delimitare a rețelelor și instalațiilor, în baza unui contract încheiat cu consumatorul, și să respecte angajamentele contractuale;

c) să asigure funcționarea, la parametrii proiectați, a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, să respecte indicatorii de performanță a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare stabiliți de autoritatea publică locală și să asigure continuitatea serviciului respectiv la punctul de delimitare a rețelelor la parametrii fizici și calitativi;

d) să elibereze avize de racordare/branșare la rețeaua publică de apă și de canalizare în termen de cel mult 20 de zile calendaristice din momentul de depunere a solicitării și a prezentării documentelor necesare indicate în Regulamentul de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

e) să informeze consumatorii, cel puțin cu 3 zile înainte, prin mass-media și/sau prin afișare la scările blocurilor locative, despre orice întrerupere a furnizării apei și/sau a preluării apelor uzate în cazul unor lucrări planificate de modernizare, reparație și întreținere;

f) să întreprindă măsuri de remediere, în termenele stabilite prin actele normative în domeniu, a defecțiunilor produse în rețelele sale;

g) să instaleze, să repare, să înlocuiască și să verifice metrologic contoarele de apă conform prevederilor art.26;

h) să nu admită discriminarea consumatorilor, să calculeze plata pentru serviciul furnizat/prestat în baza tarifelor aprobate, a indicațiilor contoarelor de apă, iar în lipsa acestora, pe durata verificării metrologice periodice, sau în cazul deteriorării din motive ce nu pot fi imputate consumatorului, să calculeze plata pentru volumul de apă consumată, reieșind din volumul mediu lunar, înregistrat în ultimele 3 luni pînă la verificare (deteriorare);

i) să informeze consumatorii cu privire la serviciul furnizat/prestat, inclusiv cu privire la eventualele riscuri, calitatea serviciului, condițiile calitative și cantitative de deversare a apelor uzate, modificările tarifului și să prezinte, la cerere, consumatorilor informații cu privire la volumul de apă consumată și referitor la eventualele penalități plătite de aceștia;

j) să restituie consumatorilor plățile facturate incorect și să achite despăgubiri pentru prejudiciile cauzate din vina sa, în conformitate cu actele legislative și cu alte acte normative în vigoare;

k) să achite, în condițiile legii, proprietarilor din vecinătatea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare prejudiciile cauzate în rezultatul intervențiilor de retehnologizare, reparație, revizie sau în caz de avarii. Proprietarul terenului afectat de exercitarea dreptului de servitute va fi despăgubit pentru prejudiciile cauzate.

(3) La desfășurarea activității, operatorul trebuie să respecte obligațiile referitoare la securitatea, calitatea, eficiența și continuitatea furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, normele de securitate și de sănătate a muncii, normele de protecție a mediului, precum și prevederile contractelor încheiate cu consumatorii.

[Art.15 modificat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 16. Drepturile operatorului

(1) În raport cu consumatorii, operatorul are următoarele drepturi:

a) să factureze și să încaseze lunar contravaloarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare furnizat/prestat, în conformitate cu tarifele aprobate și cu modul stabilit de prezenta lege, cu alte acte normative în vigoare;

b) să aplice consumatorilor penalități pentru neachitarea, în termenul stabilit în contract, a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare furnizat/prestat, în conformitate cu art.27 alin.(5);

c) să aibă acces la contoarele de apă ale consumatorilor cu care a încheiat contracte de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, la instalațiile aflate pe proprietatea consumatorului pentru citirea indicațiilor contorului de apă, pentru prezentare la verificarea metrologică și pentru controlul integrității contorului de apă și al sigiliilor aplicate acestuia, precum și pentru deconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorului în cazurile prevăzute de actele legislative și de alte acte normative în domeniu. Accesul se va efectua doar în prezența consumatorului sau a reprezentantului acestuia;

d) să limiteze sau să întrerupă furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în cazurile și în modurile prevăzute de prezenta lege și de alte acte normative în domeniu;

e) să refuze bransarea/racordarea la rețelele publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare a instalațiilor interne ale noilor consumatori, cu preavizarea lor, în cazul în care operatorul se confruntă cu lipsa de capacitate de producție. Refuzul trebuie motivat și justificat în modul corespunzător;

f) să inițieze modificarea sau rezilierea contractului încheiat cu consumatorul, dacă există temei conform prevederilor prezentei legi.

(2) Operatorul care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare are dreptul de servitute asupra terenurilor, indiferent de tipul de proprietate, pentru efectuarea lucrărilor de înlăturare a avariilor, de marcarea, de construcție a obiectelor, de deservire profilactică a rețelelor și instalațiilor, de reparare a acestora, cu folosirea tehnicii respective.

(3) Efectuarea lucrărilor prevăzute la alin.(2), cu excepția celor de avarie și a celor executate în limitele zonelor de protecție sanitară a obiectelor sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, se coordonează cu autoritățile administrației publice locale și cu deținătorii de terenuri. În scopul evitării impactului asupra mediului și/sau al cauzării prejudiciilor unor terți, la executarea lucrărilor în zonele de protecție sanitară, operatorul este în drept să înlătore orice obstacol (construcție, plantație etc.) amplasat neautorizat în zona respectivă, după o coordonare prealabilă cu autoritatea publică locală. Restabilirea porțiunilor de străzi și de terenuri accidentate în urma unor astfel de lucrări se efectuează din contul operatorului, în termenele convenite.

[Art.16 modificat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 17. Obligațiile consumatorului

Consumatorul are următoarele obligații:

a) să respecte prevederile contractului încheiat, actelor legislative și ale altor acte normative în domeniu;

b) să prezinte operatorului datele și documentele necesare pentru încheierea sau reîncheierea contractului privind furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

c) să exploateze și să întrețină în stare bună instalațiile interne de apă și de canalizare aflate în gestiunea sa în conformitate cu documentele normativ-tehnice, să remedieze la timp avariile și scurgerile de apă de la rețelele proprii;

d) să asigure integritatea contoarelor și a sigiliilor aplicate acestora;

e) să acorde acces personalului operatorului pentru citirea indicațiilor contorului de apă, pentru prezentarea contorului la verificarea metrologică și a integrității contorului de apă și a sigiliilor aplicate acestuia, precum și pentru deconectarea instalațiilor sale interne de apă și de canalizare în cazurile prevăzute de actele legislative și de alte acte normative în domeniu;

f) să acorde acces personalului operatorilor la rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare amplasate pe teritoriul consumatorului pentru efectuarea lucrărilor de intervenție și de reconstrucție;

g) să achite, în termenele stabilite, facturile pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;

h) să utilizeze apa în mod rațional și fără fraude;

i) să nu execute conectări neautorizate la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare;

j) să nu evacueze spre deversare în sistemul public de canalizare substanțe interzise de actele normative în vigoare și care pot avaria rețelele publice sau pot afecta funcționarea instalațiilor de epurare a apelor uzate;

k) să mențină curățenia și să întrețină în stare corespunzătoare căminul de vizitare în care este instalat contorul, amplasat pe proprietatea sa;

l) să execute lucrări de întreținere și reparație, care îi revin conform reglementărilor legale, la instalațiile interne de apă și de canalizare pe care le are în folosință pentru a nu admite pierderi de apă sau, în caz de funcționare necorespunzătoare a acestora, pentru a nu crea pericol pentru sănătatea publică;

m) să informeze, în termen de 7 zile lucrătoare, operatorul despre toate cazurile transferului sau vânzării către alți proprietari a imobilului și a instalațiilor sale interne de apă și de canalizare, precum

și despre modificarea altor date menționate în contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

n) să achite operatorului prejudiciile cauzate prin deteriorarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, prin evacuarea în rețelele publice de canalizare a substanțelor interzise spre deversare și a apelor uzate cu un conținut sporit de poluanți, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.

Articolul 18. Drepturile consumatorului

Consumatorul are următoarele drepturi:

a) să beneficieze de serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în condițiile stabilite în contractul de furnizare/prestare a serviciului respectiv, în actele legislative și în alte acte normative în domeniu;

b) să fie prezent personal sau să desemneze expres o persoană care să asiste la citirea indicațiilor contorului, la efectuarea verificării metrologice de expertiză și a controlului integrității contorului de apă și a sigiliilor aplicate acestuia, precum și la deconectarea instalațiilor sale interne de apă și de canalizare în cazurile prevăzute de actele legislative și de alte acte normative în domeniu;

c) să fie informat din timp de către operator despre regimul de furnizare a apei, stabilit în localitate, inclusiv cu privire la limitările sau întreruperile în furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în modul stabilit de actele legislative și de alte acte normative în domeniu;

d) să inițieze modificarea și completarea contractului de furnizare/prestare a serviciului și/sau a anexelor acestuia prin acorduri adiționale, inclusiv în cazul în care apar prevederi noi în actele legislative și în alte acte normative în domeniu;

e) să renunțe (definitiv sau temporar) la serviciile operatorului în modul stabilit de actele legislative și de alte acte normative în domeniu;

f) să primească, la cerere, informații privind tarifele în vigoare și calitatea apei, privind volumul consumului de apă, plățile și penalitățile calculate și achitate;

g) să primească răspuns la petițiile și reclamațiile adresate operatorului în modul și în termenele stabilite de legislație;

h) să solicite recuperarea prejudiciilor cauzate din vina operatorului în conformitate cu actele legislative și cu alte acte normative în domeniu;

i) să beneficieze de compensații pentru plata serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare din sursele bugetului local sau din bugetul de stat;

j) să execute alte drepturi stabilite în actele legislative și în alte acte normative în domeniu.

Capitolul V

FURNIZAREA/PRESTAREA SERVICIULUI PUBLIC DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

Articolul 19. Alimentarea cu apă potabilă

(1) Apa potabilă distribuită prin sistemele publice de alimentare cu apă este destinată pentru satisfacerea cu prioritate a necesităților gospodărești ale populației, ale instituțiilor publice, agenților economici, precum și, în lipsa apei tehnologice, pentru combaterea și stingerea incendiilor.

(2) Apa potabilă distribuită consumatorilor trebuie să întrunească, la bransamentele acestora, condițiile de potabilitate prevăzute în normele tehnice și în reglementările legale în vigoare, precum și parametrii de debit și de presiune precizați în condițiile tehnice eliberate de către operator și în contractele de furnizare/prestare a serviciului respectiv.

(3) La elaborarea condițiilor tehnice pentru lucrările de proiectare, operatorii se vor încadra în prevederile planului urbanistic general al localității sau în planul local de amenajare a teritoriului. În cazul în care localitatea nu dispune de planul urbanistic general actualizat sau de planul local de amenajare a teritoriului actualizat, operatorul, înainte de eliberarea condițiilor tehnice, va aproba prin decizia respectivă a autorităților publice locale planul de dezvoltare a rețelelor.

(4) La finalizarea lucrărilor de construcție, instalațiile și rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare, situate pe teren public, construite de persoane fizice și/sau de persoane juridice, precum și cele construite pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, indiferent de sursa de finanțare, se transmit gratuit la balanța autorității administrației publice locale sau direct operatorului în conformitate cu decizia consiliului local.

Notă: Se declară neconstituțională sintagma „gratuit la balanța” din articolul 19 alin.(4) prin Hot. Curții Constituționale nr.30 din 01.11.2016, în vigoare 01.11.2016

(5) În localitățile care dispun de sisteme publice de alimentare cu apă ai căror consumatori sînt asigurați cu apă în volum deplin se interzice forarea de noi fîntîni arteziene și exploatarea celor existente pentru utilizarea apelor subterane, cu excepția cazurilor în care se obține acordul operatorului coordonat cu autoritatea administrației publice locale cînd:

a) este necesară crearea surselor de rezervă pentru alimentarea cu apă a obiectelor de importanță strategică și pentru funcționarea normală a acestora în situații excepționale;

b) cerințele de apă ale consumatorului nu pot fi acoperite integral de către operator.

Notă: Se declară neconstituțională sintagma „operatorului coordonat cu” din articolul 19 alin.(5) prin Hot. Curții Constituționale nr.28 din 11.10.2016, în vigoare 11.10.2016

(6) În cazurile în care este necesară alimentarea cu apă a obiectelor pentru comerțul sezonier, a celor pentru amenajarea teritoriului, gospodăriei drumurilor și a spațiilor verzi, precum și a celor aflate în construcție, operatorul are dreptul să permită construcția rețelelor și a instalațiilor provizorii. În aceste cazuri, consumurile de apă vor fi contorizate, iar plata pentru serviciul furnizat/prestat se va efectua conform indicilor contorului.

(7) Racordarea rețelelor și a instalațiilor provizorii la coloanele de distribuție a apei sau la hidranți este interzisă.

(8) În exteriorul clădirilor, rețelele provizorii se instalează în pămînt la o adîncime stabilită de norme în construcții în vigoare sau în canale subterane. Instalarea rețelelor la suprafața terenului se permite numai în cazul în care rețelele respective urmează a fi folosite doar în perioada caldă a anului.

Articolul 20. Alimentarea cu apă tehnologică

(1) Pentru satisfacerea necesităților, cum sînt stropitul străzilor și al spațiilor verzi, spălarea piețelor și a străzilor, spălarea periodică a sistemului de canalizare, spălarea autovehiculelor și consumul tehnologic al unităților industriale, se va utiliza cu precădere apa tehnologică.

(2) Alimentarea cu apă tehnologică se asigură fie prin sisteme centralizate publice de alimentare cu apă, fie prin sisteme individuale realizate și exploatate de consumatori.

(3) Se interzice orice legătură sau interconectare a rețelelor de alimentare cu apă tehnologică cu rețelele de alimentare cu apă potabilă și/sau cu rețelele fîntînilor arteziene.

Articolul 21. Alimentarea cu apă în situații excepționale

(1) Furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare consumatorilor în situații excepționale (avarii, catastrofe, calamități cu caracter natural etc.) se efectuează în conformitate cu actele legislative și cu alte acte normative în vigoare.

(2) În cazul lipsei de apă cauzate de calamități naturale și/sau de catastrofe tehnogene, distribuția apei se va efectua conform unui program propus de operator și aprobat de autoritățile administrației publice locale. Acest program va fi adus la cunoștință consumatorilor prin diverse mijloace (mass-media, telefon, afișare la utilizator etc.).

Articolul 22. Evacuarea apelor uzate

(1) Cantitatea de substanțe poluante în apele uzate evacuate în sistemele publice de canalizare trebuie să nu depășească concentrația maxim admisibilă. Apele uzate trebuie să corespundă prevederilor actelor normative în vigoare și ale contractului de furnizare/prestare a serviciului, astfel încît prin natura, cantitatea ori calitatea lor să nu conducă la:

a) degradarea construcțiilor și instalațiilor componente ale sistemelor centralizate publice de canalizare;

b) diminuarea capacității de transport a rețelelor și a canalelor colectoare;

c) perturbarea funcționării normale a stației de epurare, cauzată de depășirea debitului și a încărcării sau de inhibarea proceselor de epurare;

d) apariția unor pericole pentru igiena și sănătatea populației sau a personalului în procesul de exploatare a sistemului;

e) apariția pericolelor de explozie.

(2) Evacuarea în receptorii naturali a apelor uzate epurate și depozitarea nămolurilor provenite de la stațiile de epurare se efectuează numai în condiții de calitate și de cantitate precizate în documentele de mediu eliberate de autoritățile competente și potrivit reglementărilor în vigoare din domeniul protecției calității apei și a mediului, astfel încât să se garanteze protecția și conservarea mediului.

(3) Preluarea în sistemele publice de canalizare a apelor uzate provenite de la întreprinderile industriale sau de la alți consumatori neracordați la rețelele publice de transportare și/sau de distribuție a apei se poate aproba numai în măsura în care capacitatea sistemelor nu este depășită din punct de vedere hidraulic sau al încărcării cu substanțe impurificatoare și doar dacă apele uzate nu conțin poluanți toxici sau care pot inhiba ori bloca procesul de epurare.

(4) Nămolurile provenite din stațiile de tratare a apei, din sistemele de canalizare și din stațiile de epurare a apelor uzate se tratează și se prelucrează în vederea neutralizării, deshidratării, depozitării controlate sau în vederea valorificării potrivit reglementărilor legale în vigoare privind protecția și conservarea mediului.

(5) Evacuarea apelor uzate în sistemele publice de canalizare se efectuează numai în baza avizelor de racordare și/sau a acordurilor de preluare întocmite în scris, eliberate de operatorii care administrează și exploatează sistemele de canalizare și care exercită controlul calității apelor recepționate și al contractelor de furnizare/prestare a serviciului de canalizare încheiate. O condiție obligatorie pentru eliberarea acordurilor de preluare a apelor uzate agenților economici care dispun de fântini arteziene este deținerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei conform Legii apelor nr.272 din 23 decembrie 2011.

(5¹) În cazul în care apele uzate evacuate în rețelele publice de canalizare nu corespund cerințelor impuse de operator în acordul de preluare a apelor uzate, consumatorii, cu excepția celor casnici, au obligația să monteze stații proprii de epurare sau de preepurare a apelor uzate.

(5²) În cazul nerespectării normativelor de evacuare a apelor uzate stabilite în acordul de preluare, operatorul dispune înlăturarea cauzei de neconformitate în termen de cel mult 10 zile, fiind în drept să retragă acordul de preluare și/sau să sisteze furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare până la înlăturarea cauzelor ce au condus la încălcarea normativelor stabilite.

(6) Pentru obținerea acordurilor de preluare a apelor industriale uzate în rețeaua publică de canalizare sau pentru înnoirea acesteia, agentul economic (consumatorul) depune o cerere de forma stabilită de către operator, la care se anexează:

a) documentația de proiect, avizată de Inspectoratul pentru Protecția Mediului – pentru unitățile economice noi sau re tehnologizate, sau cartea tehnică a gospodăririi apelor – pentru întreprinderile existente (la înnoirea acordului de racordare);

b) schema sistemului de canalizare a întreprinderii;

c) schema stației locale de preepurare a apelor uzate (dacă există);

d) informația despre parametrii de evacuare a apelor industriale uzate;

e) normativelor privind compoziția și debitele de ape industriale uzate evacuate;

f) datele despre compoziția apelor uzate la deversarea în rețeaua publică: rezultatele analizelor probelor de ape uzate la debite medii și maxime, în perioadele unor cantități medii și maxime de substanțe poluante (variația sau cronograma concentrațiilor poluanților), până la și după stația locală

de epurare, precum și în punctele principale ale rețelei de canalizare, după finalizarea proceselor tehnologice;

g) cantitatea de nămoluri formate, metodele de prelucrare și utilizare;

h) raportul despre realizarea planului de măsuri tehnico-organizatorice de reducere a debitelor de ape uzate evacuate în rețeaua publică și de respectare a valorilor admisibile ale indicatorilor de performanță și a regimului de deversare a apelor uzate (la înnoirea acordului de racordare);

i) certificatele igienice și de calitate, denumirea substanțelor folosite în procesul tehnologic și componența acestora;

j) ordinul privind abilitarea persoanelor responsabile (cel puțin a două persoane) pentru prelevarea probelor de ape uzate evacuate și pentru semnarea actelor respective.

(7) Stabilirea condițiilor de evacuare a apelor uzate de la agenții economici în sistemele de canalizare ale localităților, precum și a concentrațiilor maxim admisibile de poluanți în apele uzate, se efectuează de către operator cu respectarea normativelor deversării limitat admisibile în emisare, stabilite de legislația în vigoare. Operatorul poate efectua controlul inopinat al evacuării apelor uzate de la agenții economici și/sau prelevarea probelor în scopul verificării calității apelor uzate deversate în rețelele de canalizare.

(8) La depunerea cererilor de racordare a agenților economici la sistemele de canalizare ale localităților, solicitantul va prezenta operatorului documentația de proiect însoțită de avizul pozitiv al expertizei ecologice de stat și datele despre volumul și compoziția apelor uzate care urmează a fi evacuate în sistemul de canalizare, iar în cazul reconstrucției întreprinderii sau al extinderii capacităților de producție, va prezenta și informația privind compoziția apelor uzate și graficul orar de evacuare a acestora.

(9) Acordul de preluare a apelor uzate în rețeaua publică de canalizare pentru întreprinderile nou-construite sau reconstruite/retehnologizate se eliberează după darea în exploatare a obiectivului respectiv, construit în conformitate cu proiectul avizat de Inspectoratul pentru Protecția Mediului și cu condiția existenței capacităților necesare ale instalațiilor de epurare ale sistemului de canalizare al localității. În cazul în care condițiile de recepționare a apelor uzate în rețeaua publică prevăd epurarea/preepurarea locală a acestora, operatorul eliberează avizul de racordare și acordul de preluare numai după darea în exploatare a stației de preepurare care trebuie să asigure eficiența de epurare necesară/suficientă pentru deversarea apelor uzate în rețeaua publică de canalizare a localității.

(10) La perfectarea acordului de preluare a apelor industriale uzate în rețeaua publică de canalizare, operatorul trebuie să examineze materialele explicative justificate prezentate de consumatorul apei, luând în calcul:

a) preepurarea apelor industriale uzate sau a unei părți din acestea la stația de epurare locală a consumatorului;

b) preepurarea apelor industriale uzate în comun cu ale altor întreprinderi în cadrul unor stații de epurare ale grupului de întreprinderi (dacă așa ceva există);

c) reutilizarea maximă a apelor uzate epurate pentru asigurarea proceselor tehnologice cu apă tehnologică sau pentru alte folosințe;

d) implementarea de tehnologii noi care oferă posibilitatea de reducere a consumului de apă sau a debitului de ape uzate, precum și a gradului lor de poluare;

e) folosirea sistemelor închise de alimentare cu apă sau utilizarea repetată și succesivă a apei în procesele tehnologice ale întreprinderii;

f) recuperarea substanțelor utile conținute în apele industriale uzate;

g) tratarea și utilizarea nămolurilor rezultate din procesele tehnologice și din preepurarea apelor industriale uzate.

(11) După obținerea tuturor materialelor de la agentul economic, operatorul le examinează în termen de 20 de zile și, în cazul în care condițiile de evacuare a apelor uzate corespund cerințelor prevăzute de actele normative în vigoare în domeniul protecției mediului, acesta eliberează acordul de preluare a apelor uzate și încheie contractul de furnizare/prestare a serviciului public de canalizare.

(12) Acordul de preluare a apelor uzate în rețeaua publică de canalizare se eliberează agentului economic pe un termen de până la 2 ani, suficient pentru realizarea planului de măsuri tehnico-organizatorice necesare pentru efectuarea activităților indicate la alin.(10) lit.c) și d), după care urmează o nouă solicitare de prelungire a termenului de valabilitate a acordului. Autorizația de deversare a apelor uzate poate fi anulată în cazul schimbării condițiilor de canalizare a localității sau în cazul nerespectării de către utilizator a condițiilor de deversare a apelor uzate.

(13) Evacuarea apelor uzate în lipsa contractului bilateral încheiat se consideră racordare neautorizată, pentru care consumatorul respectiv poartă răspundere conform legislației în vigoare.

(14) În cazul în care condițiile de evacuare a apelor uzate în rețeaua publică nu pot fi îndeplinite din punct de vedere economic sau tehnologic, agentul economic prezintă operatorului argumentarea de rigoare, cu indicarea cauzelor neîndeplinirii condițiilor de deversare. Argumentarea se examinează de către operator în termen de 10 zile, luându-se decizia de încheiere sau de refuz al încheierii cu agentul economic a unui contract de evacuare a apelor uzate supraîncărcate, pe perioadă determinată, cu aplicarea, la tariful pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate, a coeficientului stabilit pentru încărcarea suplimentară cu volume de ape uzate și/sau poluanți ce depășesc concentrația maxim admisibilă. Contractul poate fi încheiat numai în cazul în care stația de epurare a apelor uzate dispune de rezervele necesare pentru a efectua epurarea, ținând cont de indicatorii respectivi, dacă nu se aduc prejudicii funcționării normale a rețelelor și instalațiilor de epurare și se asigură respectarea condițiilor de calitate stabilite pentru deversarea apelor în emisar.

(15) Eliberarea acordului de preluare a apelor uzate și încheierea contractului privind evacuarea apelor uzate în sistemul de canalizare al localității a apelor uzate ce necesită modificarea tehnologiei sau a parametrilor de funcționare a stației de epurare poate fi efectuată numai după îndeplinirea tuturor măsurilor necesare pentru asigurarea condițiilor de evacuare a apelor uzate epurate în emisar.

(16) Pentru depășirea normativelor la deversarea apelor uzate în sistemul de canalizare, operatorul calculează și aplică plăți suplimentare conform legislației în vigoare și/sau contractului de furnizare/prestare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

(17) La deversarea de către agenții economici a apelor uzate în sistemul de canalizare al localității, ale căror volum și nivel de poluare nu depășesc normativele aprobate în modul stabilit de legislația în vigoare, se aplică tarifele în vigoare pentru serviciul de evacuare a apelor uzate.

(18) În cazul în care volumul substanțelor în suspensie, consumul biochimic de oxigen pentru 5 zile (CBO5), precum și alți indicatori depășesc normativele aprobate în modul stabilit de legislație sau în acordul de preluare, se aplică plăți suplimentare proporționale depășirii concentrațiilor maxim admisibile, conform Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în corpuri de apă pentru localitățile urbane și rurale.

(19) Consumatorii care au admis deversarea în rețeaua publică de canalizare a materialelor ce au provocat ieșirea, parțială sau totală, din funcțiune a sistemului de canalizare al localității, inclusiv a stațiilor de epurare, recuperează prejudiciul în modul stabilit de legislația în vigoare.

(20) Toate litigiile apărute se soluționează în instanțele de judecată.

(21) Concentrațiile maximal admisibile de poluanți în apele uzate pentru fiecare agent economic din teritoriul respectiv se stabilesc de către operator și se aprobă de către agenția ecologică teritorială reieșind din normativele deversărilor limitat admisibile.

[Art.22 modificat prin *Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019*]

[Art.22 modificat prin *Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017*]

Articolul 23. Întreruperi și limitări la furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare

(1) Furnizarea apei potabile și recepționarea apelor uzate se efectuează fără întreruperi dacă contractul încheiat între operator și consumator nu prevede un alt regim, exceptând cazurile indicate în prezentul articol.

(2) Limitarea volumului de apă furnizat consumatorului, precum și reglementarea regimului de furnizare a apei se efectuează potrivit condițiilor contractului respectiv, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(3) În anumite situații, după ce consumatorul respectiv a fost prevenit în prealabil, operatorul are dreptul să suspende furnizarea apei sau recepționarea apelor uzate cu condiția că aceste acțiuni nu vor influența negativ calitatea serviciului prestat altor consumatori. Asemenea situații sînt:

a) starea tehnică nesatisfăcătoare a rețelelor și instalațiilor de alimentare cu apă și/sau de canalizare, aflate în administrarea consumatorului, și refuzul acestuia de a lichida nerespectarea regulilor de exploatare tehnică;

b) refuzul repetat de a permite reprezentantului operatorului, împuternicit cu dreptul de control, accesul la instalațiile și la rețelele de alimentare cu apă și/sau de canalizare, la dispozitivele și construcțiile aferente pentru examinările prescrise sau pentru verificarea și citirea datelor contoarelor, efectuarea măsurărilor și prelevarea probelor de ape uzate, aplicarea sigiliilor, reglementarea distribuției apei potabile (în cazul nerespectării limitelor stabilite), precum și pentru executarea altor lucrări de exploatare, întreținere, reconstrucție, construcție etc.;

c) dispoziția organelor teritoriale de supraveghere sanitară și de mediu;

d) neîndeplinirea de către consumator a condițiilor contractului încheiat cu operatorul privind limitele consumului de apă, volumul și calitatea apelor uzate evacuate sau privind cerințele de protecție a mediului;

e) depistarea instalațiilor și construcțiilor conectate neautorizat la rețelele consumatorului, precum și la sistemele de alimentare cu apă și/sau de canalizare ale operatorului;

f) neachitarea de către consumator a plății pentru serviciul furnizat/prestat de operator în termenele stabilite în prezenta lege și în contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare.

(4) Despre executarea lucrărilor planificate (de reparație, racordare, reconstrucție etc.) la rețelele și instalațiile de alimentare cu apă și/sau de canalizare la care sînt racordate rețelele consumatorului, operatorul este obligat să anunțe consumatorul în prealabil, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de executare.

(5) Operatorul are dreptul să suspende furnizarea apei potabile, recepția apelor uzate sau să reducă, fără preaviz, volumul serviciului furnizat/prestat în următoarele cazuri:

a) sistarea livrării de energie electrică la obiectele sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare de către furnizorul de energie electrică;

b) producerea circumstanțelor de forță majoră, a avariilor la rețelele și la instalațiile de alimentare cu apă și/sau de canalizare, precum și degradarea bruscă și esențială a calității apei la sursa de captare ca urmare a concentrației mari de poluanți în apă, situație ce necesită sistarea de urgență a distribuției apei și/sau a recepționării apelor uzate;

c) necesitatea de a mări debitul de apă în locurile în care urmează să fie stinse incendiile.

(6) În caz de furnizare a apei cu întreruperi din cauza capacității insuficiente a apeductului, operatorul, cu acordul autorităților administrației publice locale, organizează distribuirea apei în sectoarele corespunzătoare ale localităților conform unui orar, anunțînd consumatorii despre regimul de furnizare. Totodată, operatorul elaborează și realizează măsuri de asigurare ulterioară a livrării apei către consumatori în volumele prevăzute.

(7) Despre toate cazurile de suspendare a livrării de apă la obiectele care dispun de rețele exterioare și interioare de apeduct de protecție contra incendiilor, operatorul va anunța serviciul de pompieri.

(8) Operatorul are dreptul să suspende furnizarea/prestarea serviciului către consumatorul care nu respectă reglementările în vigoare, prevederile contractuale, utilizează serviciul în mod fraudulos și care nu achită contravaloarea serviciului furnizat/prestat prin debranșarea de la rețelele publice de transportare sau de distribuție a apei ori de la rețelele publice de canalizare, cu solicitarea recuperării prejudiciului cauzat.

(9) Reluarea furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se va efectua, în termen care nu depășește 3 zile lucrătoare, după înlăturarea cauzelor care au condus la deconectare și după achitarea plății pentru reconectare. Cheltuielile justificate aferente suspendării, respectiv, reluării furnizării/prestării serviciului se suportă de către consumator.

Articolul 24. Conectarea neautorizată a obiectelor consumatorului la rețelele publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare

(1) Branșarea/racordarea instalațiilor interne de apă și canalizare la sistemul public respectiv se efectuează de către operator după îndeplinirea condițiilor incluse în avizul de branșare/racordare.

(2) Se consideră neautorizate conectările:

a) executate fără avizul prealabil al operatorului sau după expirarea termenului de valabilitate a contractului cu acesta;

b) folosite înainte de a fi recepționate și date în exploatare în modul stabilit de actele normative în vigoare;

c) exploatare până la încheierea contractului de furnizare/prestare a serviciului.

(3) Se consideră neautorizate construcțiile și instalațiile:

a) executate fără proiect sau în baza unui proiect neautorizat în modul stabilit ori după un proiect care nu a fost coordonat cu instituțiile abilitate, precum și după orice proiect în care nu au fost respectate condițiile tehnice;

b) executate fără supravegherea tehnică a instituțiilor abilitate;

c) reconstruite fără avizul operatorului sau cele ale căror echipamente de măsurare au fost demontate și montate (instalate) fără avizul prealabil al operatorului.

(4) Se interzice branșarea rețelelor de transportare și distribuție a apei care nu corespund cerințelor normative de calitate pentru apa potabilă la rețelele de alimentare cu apă potabilă.

(5) Pentru conectarea neautorizată la rețelele operatorului poartă răspundere proprietarul construcțiilor și al instalațiilor conectate sau antreprenorul, iar la rețelele consumatorului – consumatorul și proprietarul construcțiilor și al instalațiilor respective.

(6) Responsabilitatea pentru conectarea rețelelor nou-construite, înainte ca acestea să fie recepționate, o poartă persoana fizică sau juridică în calitate de proprietar al acestor rețele.

(7) Operatorul este obligat să întocmească procese-verbale în toate cazurile de conectare neautorizată depistate, iar persoanele vinovate urmează a fi sancționate contravențional.

(8) La depistarea unei deversări neautorizate de ape pluviale în sistemul public de canalizare, operatorul va factura proprietarului/locatarului suprafețelor de scurgere a apelor pluviale volumul deversărilor, calculat conform actelor normative, cu aplicarea tarifului pentru serviciul de canalizare.

(9) Conectările neautorizate la rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare urmează a fi lichidate. Cheltuielile legate de debranșarea construcțiilor și a instalațiilor neautorizate le suportă proprietarii și persoanele indicate la alin.(5) și (6).

Articolul 25. Zonele de protecție

(1) Obiectele sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare au un grad sporit de pericol. Pentru asigurarea exploatării lor în siguranță, se stabilesc zone de protecție. Modul de delimitare a zonelor respective, dimensiunile și regimul lor se reglementează prin acte normative, aprobate de către organele de resort.

(2) În zonele de protecție sanitară a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare se interzic efectuarea oricăror tipuri de lucrări de construcție, executarea săpăturilor, cultivarea plantațiilor perene, depozitarea materialelor, demolarea construcțiilor, a îngrădirilor sau a inscripțiilor de identificare și de avertizare aferente sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, orice mod de intervenție asupra rețelelor și instalațiilor și/sau orice mod de îngrădire a accesului la ele. În cazuri de excepție, când în zona de protecție sanitară a rețelelor și instalațiilor publice de alimentare cu apă și de canalizare este necesar să se execute o construcție autorizată în modul stabilit, beneficiarul acesteia suportă toate cheltuielile de modificare a traseului rețelelor de alimentare cu apă și de canalizare și a instalațiilor aferente, cu respectarea prevederilor Legii nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.

[Art.25 modificat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 26. Evidența apei furnizate consumatorului și a apei uzate evacuate în sistemul de canalizare

(1) Volumul de apă furnizat consumatorului și volumul de apă uzată evacuată în sistemul de canalizare și recepționate de către operator se determină în baza indicilor înregistrați de contorul de branșament.

(2) În lipsa contorului, volumul de apă consumată se calculează în corespundere cu normele de consum aprobate în modul stabilit, conform prevederilor actelor normative în vigoare.

(3) În cazul în care contorul a fost demontat pentru verificare metrologică sau pentru reparație, consumul de apă se va calcula conform volumului mediu al ultimelor 3 luni înregistrat pînă la verificare sau deteriorare.

(4) Achiziționarea, instalarea, exploatarea, întreținerea, reparația, înlocuirea și verificarea metrologică a contoarelor se efectuează:

a) la branșamentele blocurilor locative, la casele individuale – de către operator, din contul mijloacelor financiare prevăzute în tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, calculate conform Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate, aprobată de Agenție;

b) în apartamentele din blocurile locative cu care sînt încheiate contracte directe cu operatorul sau la încheierea contractului direct cu operatorul – de către operator, din contul mijloacelor financiare prevăzute în tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, calculate conform Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate, aprobată de Agenție;

c) la alți consumatori – conform contractului încheiat între consumator și operator sau între consumator și administratorul blocului locativ, din contul mijloacelor financiare ale consumatorului.

(5) Tipul de contor care urmează a fi instalat se selectează de către operator conform modelelor aprobate și incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova, cu indicarea parametrilor și caracteristicilor tehnice ale acestora în condițiile tehnice prevăzute în contractul încheiat între consumator și operator.

(6) Consumatorul este responsabil pentru păstrarea integrității contorului și a sigiliilor aplicate în conformitate cu contractul încheiat cu administratorul/operatorul.

(7) Verificarea metrologică a contoarelor se efectuează la expirarea termenului de verificare metrologică de expertiză, stabilit în lista oficială a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal în laboratoarele desemnate de către autoritatea centrală de metrologie, cu participarea părților interesate. În cazul rezultatelor negative ale verificărilor metrologice, contorul de apă se înlocuiește sau se repară.

(8) Operatorul și consumatorul de apă pot iniția verificarea metrologică de expertiză a contoarelor înainte de termen în cazul în care una dintre părți înaintează reclamație. Dacă reclamația se confirmă, se fac recalculări, iar dacă nu se confirmă, cheltuielile de verificare le suportă reclamantul.

(9) Demontarea contoarelor instalate la branșamente/racorduri se efectuează de către operator sau de către consumator cu coordonarea prealabilă în scris cu operatorul.

(10) La proiectarea construcțiilor noi, la reconstrucția sau la reparația capitală a obiectivelor existente trebuie prevăzută, obligatoriu, instalarea pentru fiecare consumator a contoarelor ce corespund cerințelor tehnice înaintate de operator și actelor normative de exploatare.

(11) Nu se admite furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare noilor consumatori fără instalarea contoarelor legalizate în Republica Moldova, incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova.

(12) În cazul consumului fraudulos, volumul serviciului public care urmează să fie facturat de către operator consumatorului se determină în conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în funcție de secțiunea branșamentului, viteza mișcării apei și de durata consumului fraudulos.

[Art.26 modificat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 27. Facturarea și achitarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

(1) Facturarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în conformitate cu prevederile contractului de furnizare/prestare a serviciului.

(2) Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare se facturează lunar, în baza volumelor determinate conform prevederilor art.26 și 29 și a tarifelor în vigoare.

(3) În lipsa contoarelor pentru determinarea volumului de ape uzate evacuate, serviciul public de canalizare se facturează la un volum egal cu volumul de apă utilizată.

(4) Factura de plată pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare se emite de către operator, cu indicarea termenului de achitare a acesteia, conform prevederilor contractului.

(5) În cazul în care consumatorul nu achită serviciul în termenele indicate în factură, acestuia i se vor calcula penalități pentru fiecare zi de întârziere. Quantumul penalității nu poate depăși rata medie anuală ponderată a dobânzii la creditele acordate de băncile comerciale în monedă națională, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei.

Articolul 28. Raporturile juridice dintre operator, administratorul blocului locativ și consumator

(1) Raporturile juridice dintre operator, administratorul blocului locativ și consumatorul serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare se reglementează de prezenta lege, Regulamentul de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și Legea nr.75/2015 cu privire la locuințe.

(2) Regulamentul de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare stabilește condițiile și măsurile ce se impun pentru asigurarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și relațiile dintre operatori și consumatori.

[Art.28 în redacția Legii nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 29. Reglementarea raporturilor de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în blocurile locative

(1) Furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în blocurile locative se efectuează în baza contractelor încheiate între operator și administratorul blocului locativ sau între operator și fiecare proprietar/locatar de apartament al blocului locativ în parte.

(2) În blocurile locative în care contractele de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sînt încheiate cu administratorul blocului locativ, facturarea serviciului se efectuează în baza tarifelor aprobate și a volumului de apă înregistrat de contorul comun instalat la bransamentul blocului. Distribuirea pe apartamente a volumului de apă înregistrat de contorul comun de la bransamentul blocului locativ se efectuează de către administratorul blocului locativ în baza Regulamentului cu privire la prestarea serviciilor comunale și necomunale, folosirea, exploatarea și administrarea locuințelor, aprobat de Guvern, conform art.19 alin.(1) al Legii condominiului în fondul locativ nr.913/2000.

(3) În blocurile locative în care furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în baza contractelor încheiate de către operator cu fiecare proprietar/locatar de apartament în parte, facturarea serviciului se efectuează în baza datelor contoarelor individuale instalate în apartamente și a tarifelor aprobate.

(4) Încheierea contractelor individuale între operator și fiecare proprietar/locatar de apartament în parte se efectuează obligatoriu, cu respectarea următoarelor condiții:

a) contractele se încheie individual de către operatori, în mod obligatoriu, cu fiecare proprietar de apartament din bloc în parte, la inițiativa uneia dintre părți, conform planului de investiții aprobat de autoritatea publică abilitată să aprobe tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare pentru un operator concret;

b) operatorul, în baza tarifului achitat de fiecare proprietar/locatar al apartamentului, instalează contoarele pentru evidența consumului de apă în fiecare apartament;

c) administratorul blocului locativ instalează contoare pentru evidența consumului de apă de uz comun, precum și în spațiile date în chirie/locatiune, și încheie cu operatorul contract de furnizare/prestare a serviciului pentru aceste locuri de consum;

[Lit.d) alin.(4) art.29 abrogată prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

e) administratorul blocului locativ efectuează, din contul locatarilor, reparația, reconstrucția, renovarea, întreținerea curentă a rețelelor interioare de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv lichidarea scurgerilor la rețelele interne de alimentare cu apă și a ancrasărilor la rețelele de canalizare ale blocului locativ.

[Art.29 modificat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

[Art.29 modificat prin Legea nr.19 din 22.02.2018, în vigoare 16.03.2018]

Articolul 30. Indicatorii de performanță a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

(1) Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare furnizat/prestat prin sistemele de alimentare cu apă și de canalizare trebuie să întrunească, la bransamentele consumatorilor, indicatorii de performanță minimali stabiliți în Regulamentul-cadru privind indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

(2) Indicatorii de performanță ai serviciului furnizat/prestat consumatorilor se aprobă de autoritățile administrației publice locale, în funcție de necesitățile consumatorilor, de starea tehnică a sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare și de eficiența acestora, cu respectarea indicatorilor de performanță minimali prevăzuți în Regulamentul-cadru privind indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, respectiv în Caietul de sarcini-cadru al serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

[Art.30 în redacția Legii nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 31. Contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

(1) Furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în bază de contract încheiat între operator și consumator.

(2) Contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare include obligatoriu denumirea operatorului și a consumatorului, adresa locului unde se furnizează/prestează serviciul, adresa operatorului și a consumatorului, codurile poștale, numerele telefoanelor/faxurilor de contact, codurile fiscale, conturile bancare, funcțiile, numele, prenumele persoanelor care semnează contractul, codul de identificare al proprietarului, obiectul contractului, nivelurile de calitate, termenul de conectare a instalației de utilizare, modalitatea de evidență a consumului de apă și a serviciului de canalizare, obligațiile, drepturile și responsabilitățile operatorului și ale consumatorului, mijloacele prin care se pot obține informații despre toate tarifele în vigoare, condițiile de întrerupere a furnizării/prestării serviciului, condițiile de deconectare și de reconectare a instalației de utilizare la rețelele publice, durata contractului, precum și modalitatea de modificare, de suspendare ori de reziliere a contractului, acțiunile care trebuie întreprinse în caz de nerespectare a nivelurilor de calitate prevăzute în contract, modalitatea și cuantumul reducerii plăților pentru serviciu în caz de nerespectare de către operator a termenelor de furnizare sau de furnizare a acestuia la nivel nesatisfăcător, modalitățile de soluționare a litigiilor aferente neexecutării sau executării defectuoase a clauzelor contractuale, alte clauze negociate de părți și care nu contravin legislației.

(3) Clauzele contractuale pot fi detaliate și completate în anexe sau în alte acte adiționale.

(4) Pentru încheierea contractului cu operatorul, solicitantul depune o cerere, indicând numele și prenumele (denumirea, în cazul persoanei juridice), adresa (sediul), scopul pentru care se solicită furnizarea/prestarea serviciului respectiv, debitul de apă solicitat, caracteristicile apei și regimul de furnizare dorit, debitul și caracterul apelor ce urmează a fi deversate în rețelele de canalizare, regimul deversării.

(5) În cazul în care alimentarea cu apă a consumatorului se asigură în exclusivitate din sursele proprii ale consumatorului, contractul se încheie numai pentru serviciul de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate.

(6) Contractarea serviciului se face în funcție de necesitățile solicitanților, precum și de posibilitățile tehnice ale operatorului.

(7) Volumele de apă furnizată sau de ape uzate recepționate sînt indicate în contract, cu excepția contractelor încheiate cu consumatorii casnici.

(8) Pe durata valabilității contractului, părțile contractante pot modifica condițiile printr-un acord adițional sau să inițieze suspendarea ori rezilierea contractului.

(9) Operatorul poate întrerupe furnizarea/prestarea serviciului persoanei fizice sau persoanei juridice care nu își onorează obligațiile de plată prevăzute în contract sau care nu respectă condițiile de furnizare/prestare a serviciului.

Capitolul VI

PROCEDURA DE OBTINERE A LICENȚELOR DE CĂTRE OPERATORI

Articolul 32. Condițiile și procedura de obținere a licențelor

(1) Activitatea de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare la nivel de raion, municipiu și oraș se supune reglementării prin licențiere.

(2) Licența pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se acordă persoanelor juridice rezidente și nerezidente.

(3) Pentru obținerea licenței, persoanele juridice trebuie:

a) să fie înregistrate în Republica Moldova;

b) să prezinte un raport financiar pentru anul precedent – în cazul persoanei juridice care activează, sau un extras din contul bancar – în cazul inițierii activității de întreprinzător;

c) să prezinte lista bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, pe care le administrează și le exploatează, în cazul operatorilor care furnizează/prestează serviciul de alimentare cu apă și de canalizare;

d) să prezinte documente care confirmă că dispune de personal calificat, necesar activității pentru care solicită licență;

e) să prezinte avizul tehnic de înregistrare ce confirmă asigurarea metrologică a evidenței consumului de apă.

(4) Eliberarea licenței, prelungirea termenului ei de valabilitate, reperfectarea licenței, eliberarea duplicatului de pe licență, suspendarea și reluarea valabilității licențelor, precum și retragerea licențelor se efectuează de Agenție conform procedurilor stabilite de Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Termenul de examinare a declarației privind eliberarea licențelor pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare, precum și a declarației de prelungire a termenului lor de valabilitate, este de 5 zile lucrătoare de la data de înregistrare a declarației.

(5) La licență se anexează obligatoriu condițiile de desfășurare a activității licențiate, care sînt în conformitate cu legea și care sînt parte integrantă a licenței.

(6) Licențele pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se eliberează pe un termen de 25 de ani.

(7) Titularii de licență sînt obligați să respecte condițiile licenței, precum și să întrunească cerințele stabilite pentru eliberarea licenței și pentru prelungirea valabilității acesteia pe toată perioada de desfășurare a activității licențiate.

(8) Licențele eliberate de Agenție sînt valabile pe tot teritoriul Republicii Moldova în condițiile specificate în licență.

[Art.32 modificat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

[Art.32 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 33. Modificarea, suspendarea temporară a licenței și reluarea valabilității ei

(1) Licența poate fi modificată atât la inițiativa titularului, cât și la inițiativa Agenției în cazul intervenirii unor circumstanțe esențiale.

(2) Licența poate fi suspendată temporar prin hotărârea Agenției, la cererea titularului de licență. În celelalte cazuri, licența poate fi suspendată temporar la cererea Agenției, prin hotărâre judecătorească adoptată în temeiul legii.

(3) Hotărârea privind suspendarea licenței se adoptă de Agenție în termen de 3 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești și este adusă la cunoștință titularului de licență în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării. În hotărârea Agenției privind suspendarea licenței se indică termenul concret de suspendare ce nu poate depăși 6 luni.

(4) În cazul în care se constată că titularul de licență nu a îndeplinit obligațiile sale, fapt ce conduce la întreruperea furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare către consumatori pe o perioadă mai mare decât cea stabilită pentru înlăturarea cauzelor motivate, fiind pusă în pericol securitatea națională, viața și sănătatea oamenilor, sau în cazul în care acțiunile ori inacțiunile titularului de licență conduc la încălcarea ordinii publice și impun remedierea imediată a consecințelor survenite, licența poate fi suspendată de către Agenție, cu adresarea ulterioară a acesteia în instanța de judecată. Adresarea în instanță trebuie să se facă în termen de 3 zile lucrătoare de la adoptarea hotărârii de către Agenție. În cazul nerespectării acestui termen, suspendarea licenței se anulează. Hotărârea Agenției privind suspendarea temporară a licenței se aplică până la adoptarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

(5) Agenția suspendă licența conform procedurii prevăzute la alin.(4) dacă deficiențele identificate nu au fost remediate în termen de 7 zile de la emiterea prescripției de lichidare a încălcării.

(6) Drept temei pentru suspendarea licenței servesc:

a) cererea titularului de licență privind suspendarea temporară a licenței;

b) nerespectarea de către titularul de licență a termenului de depunere a cererii de eliberare a duplicatului de pe licența pierdută sau deteriorată;

c) nerespectarea de către titularul de licență a prescripției privind lichidarea, în termenul stabilit de Agenție, a încălcării condițiilor de desfășurare a activității licențiate;

d) incapacitatea provizorie a titularului de licență de a desfășura genul de activitate licențiat conform prevederilor legii;

e) neefectuarea plății regulatorii în termenul stabilit prin lege;

f) refuzul repetat al titularului de licență de a prezenta informațiile și rapoartele solicitate de Agenție;

g) neexecutarea de către titularul de licență a prescripției privind lichidarea încălcărilor ce țin de activitatea licențiată;

h) refuzul titularului de licență de a permite efectuarea controalelor și a inspecțiilor dispuse de Agenție sau obstrucționarea Agenției în efectuarea acestora.

(7) Titularul de licență este obligat să informeze în scris Agenția despre lichidarea circumstanțelor care au condus la suspendarea licenței.

(8) Termenul de valabilitate a licenței nu se prelungește pe durata de suspendare a acesteia.

(9) Reluarea valabilității licenței se efectuează în temeiul hotărârii Agenției, după remedierea circumstanțelor care au condus la suspendarea licenței, sau în temeiul hotărârii instanței de judecată care a emis decizia de suspendare a licenței.

(10) Hotărârea privind reluarea valabilității licenței se adoptă de către Agenție în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii înștiințării despre înlăturarea circumstanțelor care au condus la suspendarea licenței sau de la data la care Agenției i s-a comunicat hotărârea judecătorească respectivă. Hotărârea Agenției se aduce la cunoștință titularului de licență în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării.

[Art.33 modificat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 34. Retragerea licenței

(1) Licența poate fi retrasă prin hotărâre judecătorească, adoptată în temeiul legii, la cererea Agenției, cu excepția retragerii licenței conform temeiurilor prevăzute la alin.(2) lit.a) și b), care se efectuează direct de către Agenție.

(2) Drept temei pentru retragerea licenței servesc:

- a) cererea titularului de licență privind retragerea;
- b) decizia cu privire la radierea înregistrării de stat a titularului de licență;
- c) depistarea unor date neautentice în documentele prezentate Agenției;
- d) neînlăturarea în termen a circumstanțelor care au condus la suspendarea licenței;
- e) nerespectarea repetată a prescripțiilor de lichidare a încălcării condițiilor de desfășurare a activității licențiate.

(3) Agenția adoptă hotărârea privind retragerea licenței în cel mult 5 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești și o aduce la cunoștință titularului de licență, cu indicarea temeiurilor de retragere în cel mult 3 zile lucrătoare de la data adoptării.

(4) În caz de retragere a licenței, taxa pentru licență nu se restituie.

(5) În caz de retragere a licenței, Agenția desemnează un nou titular de licență care să desfășoare activitatea licențiată în locul titularului de licență căruia i s-a retras licența. Titularul de licență căruia i s-a retras licența nu va împiedica în niciun mod activitatea titularului de licență desemnat, oferindu-i întreaga informație și documentația necesare în activitate.

(6) Titularul de licență căruia i s-a retras licența este obligat ca, în termen de 10 zile lucrătoare de la data adoptării hotărârii de retragere a licenței, să depună la Agenție licența retrasă.

(7) După expirarea a 6 luni de la data depunerii la Agenție a licenței retrase, titularul de licență căruia i s-a retras licența poate să depună o nouă declarație privind eliberarea licenței pentru același gen de activitate.

Capitolul VII

REGLEMENTAREA TARIFELOR ȘI FINANȚAREA SERVICIULUI PUBLIC DE ALIMENTARE CU APĂ, DE CANALIZARE ȘI DE EPURARE A APELOR UZATE

Articolul 35. Reglementarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate

(1) În domeniul alimentării cu apă și de canalizare se supun reglementării următoarele tarife:

- a) tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă;
- b) tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică;
- c) tariful pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate;
- d) tarifele pentru serviciile auxiliare;
- e) tariful pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii.

(2) Tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă, pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică, pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate, pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii se determină de către titularii de licență în conformitate cu Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate, elaborată și aprobată de Agenție.

(3) Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate include:

- 1) componența și modul de determinare, în scopuri tarifare, a:
  - a) cheltuielilor de procurare a apei;
  - b) cheltuielilor materiale;
  - c) cheltuielilor de personal;
  - d) cheltuielilor pentru energia electrică;
  - e) cheltuielilor de distribuție și administrative;
  - f) cheltuielilor de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare;

g) amortizării mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale deținute de operator cu drept de proprietate și care nu fac parte din sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv în cazul reevaluării acestora astfel încât activele respective să nu fie depreciate mai mult de o dată, însă excluzând activele care au fost obținute gratuit, prin donații sau prin alte surse nerambursabile;

h) amortizării mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale care fac parte din sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare ale entității specializate a autorității publice locale care asigură gestiunea directă a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

i) amortizării mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale transmise operatorului conform contractului de delegare de către autoritățile publice locale pentru a fi utilizate doar în scopurile prevăzute de contractul de delegare;

j) nivelului redevenței;

k) cheltuielilor privind impozitele și taxele;

l) altor cheltuieli operaționale;

m) nivelului de rentabilitate;

2) determinarea costurilor incluse în tarif, separat pentru fiecare activitate desfășurată de titularul de licență;

3) condițiile de utilizare a amortizării mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale (redevenței), de efectuare a cheltuielilor materiale, a cheltuielilor de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și modalitatea de ajustare a tarifelor în cazul utilizării acestora în alte scopuri;

4) principiile de efectuare a investițiilor de către operator în sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare și modul de recuperare a acestora prin tarif;

5) modul de ajustare a cheltuielilor de bază și a tarifelor pentru perioada de valabilitate a metodologiei tarifare.

(4) Tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate se calculează și se aprobă în condițiile prezentei legi, conform următoarelor principii:

a) furnizarea/prestarea serviciului menționat, în condiții de siguranță și cu respectarea indicatorilor de performanță, la cheltuieli minime necesare, cu utilizarea eficientă a obiectelor sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare;

b) desfășurarea unei activități eficiente și profitabile ce ar oferi operatorului posibilitatea de a acoperi consumurile și cheltuielile sale justificate necesare pentru desfășurarea activității reglementate și recuperarea mijloacelor financiare investite în dezvoltarea, renovarea și reconstrucția sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare.

(5) Tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă, pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate, furnizate la nivel de raion, municipiu și oraș, se determină anual de către operator în conformitate cu Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate și se prezintă Agenției pentru avizare, iar consiliului local – pentru aprobare.

(5¹) Tariful pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii dintr-un sistem de alimentare, care este livrată în alt sistem de alimentare, se va calcula în baza elementelor de cheltuieli aferente acestor activități.

(5²) Operatorul regional căruia i-a fost delegată gestiunea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare de către mai multe unități administrativ-teritoriale va aplica un tarif unic pentru întreaga arie de operare.

(6) Agenția, în termen de până la 60 de zile calendaristice de la primirea de la operator a cererii de avizare a tarifelor, însoțită de materialele care justifică nivelul acestora, va examina materialele prezentate și va emite către consiliul local respectiv un aviz privind cuantumul tarifelor necesare de a fi aprobate.

(7) Operatorul este obligat să prezinte Agenției și consiliului local, în termen de până la 3 zile lucrătoare, informațiile solicitate suplimentar necesare pentru stabilirea consumurilor reale și cheltuielilor pentru desfășurarea activității și a corectitudinii calculării tarifelor reglementate.

(8) Consiliul local, în termen de pînă la 60 de zile calendaristice de la data primirii de la Agenție a avizului privind cuantumul tarifelor, va aproba tarifele avizate de Agenție și le va publica în sursele mass-media locale.

(9) În cazul în care consiliul local va aproba tarife la un nivel mai redus decît cele prevăzute în avizul prezentat de Agenție, acesta este obligat să stabilească în decizia sa de aprobare a tarifelor sursa și suma concretă ce urmează a fi alocată operatorului din bugetul local pentru acoperirea veniturilor ratate de către operator din cauza aprobării tarifelor reduse.

(10) În cazul în care tarifele prezentate în avizul Agenției nu vor fi aprobate de către consiliul local, în termenul stabilit la alin.(8), operatorul se va adresa către Agenție, care, în termen de 15 zile calendaristice de la data adresării motivate de către operator, va aproba și va publica în Monitorul Oficial al Republicii Moldova tarifele avizate anterior.

(11) În cazul în care consiliul local, în conformitate cu legea, va delega Agenției funcțiile de aprobare a tarifelor, operatorii vor prezenta, iar Agenția va examina și va aproba, în modul stabilit, tarifele și le va publica în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(12) Tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică furnizată la nivel de raion, municipiu și oraș se determină de către operatori în conformitate cu Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate, se aprobă de către Agenție în modul stabilit și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(13) Tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă, pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate prestate de operatori la nivel de raion, municipiu și oraș și care activează în condițiile unor acorduri sau contracte încheiate cu organismele financiare internaționale, ratificate sau aprobate de Parlament, Guvern sau de consiliile locale, se stabilesc în conformitate cu Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate și se aprobă de către Agenție.

(14) Tarifele pentru serviciile auxiliare prestate consumatorilor se calculează de către operatori conform metodologiei respective.

(15) Tarifele pentru serviciile auxiliare furnizate de operatori la nivel de raion, municipiu și oraș se aprobă de către consiliile locale sau, după caz, de Agenție, bazîndu-se pe aceleași principii și proceduri ca și în cazul tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă, pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate.

(16) Operatorii care furnizează serviciul public de alimentare cu apă potabilă, serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate la nivel de raion, municipiu și oraș sînt obligați să afișeze la sediile lor și să plaseze pe paginile lor web oficiale hotărîrile consiliului local și/sau pe ale Agenției cu privire la aprobarea tarifelor pentru serviciile menționate, precum și pe cele referitoare la aprobarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică și pentru serviciile auxiliare.

(17) Tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare prestat de operatori la nivel de sat și comună sînt examinate și aprobate de consiliile locale respective, sînt publicate în mass-media locală și sînt afișate la sediile operatorilor.

[Art.35 modificat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 36. Finanțarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

(1) Finanțarea consumurilor și cheltuielilor necesare funcționării și exploatării sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare se asigură prin încasarea de la consumatori, în baza facturilor emise de operatori, a contravalorii serviciului furnizat/prestat.

(2) Finanțarea investițiilor pentru înființarea, dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare ține de competența organelor centrale de specialitate ale administrației publice și a autorităților administrației publice locale. În funcție de modalitatea de gestiune adoptată și de clauzele contractuale stabilite prin actele juridice, în baza cărora se desemnează operatorul, sarcinile privind finanțarea investițiilor pot fi transferate integral sau parțial operatorului.

(3) Finanțarea lucrărilor de investiții și asigurarea surselor de finanțare se realizează în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

(4) Disponibilitățile provenite din împrumuturi, fonduri externe nerambursabile sau din transferuri de la bugetul de stat, destinate cofinanțării unor obiective de investiții specifice, se administrează și se utilizează potrivit acordurilor de finanțare încheiate.

(5) Operatorii/operatorii regionali, inclusiv cei care beneficiază de împrumuturi de la instituțiile financiare internaționale pentru efectuarea unor investiții publice destinate înființării, modernizării, dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, constituie, în conformitate cu art.36¹, un fond de dezvoltare.

(6) În situația în care unitățile administrativ-teritoriale au contractat împrumuturi pentru efectuarea de investiții, sursa de rambursare o constituie redevența pentru concesiunea bunurilor proprietate publică.

(7) Bunurile aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare obținute în cadrul programelor de investiții de către operator sau autoritățile publice locale aparțin domeniului public al unităților administrativ-teritoriale.

[Art.36 completat prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 36¹. Fondul de dezvoltare

(1) Fondul de dezvoltare este destinat pentru înlocuirea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, pentru cofinanțarea proiectelor care beneficiază de asistență nerambursabilă, precum și pentru asigurarea fondurilor necesare rambursării împrumuturilor contractate în scopul efectuării investițiilor.

(2) Fondul de dezvoltare se instituie de către operator/operatorul regional sau de către autoritatea publică locală.

(3) Mijloacele Fondului de dezvoltare se păstrează într-un cont bancar separat, purtător de dobândă, sau conform prevederilor acordurilor de împrumut încheiate în scopul efectuării investițiilor potrivit alin.(1).

(4) Operatorul/operatorul regional care realizează proiecte cu finanțare rambursabilă de la instituții financiare naționale sau internaționale are obligația ca, de la semnarea acordului de împrumut și pînă la rambursarea integrală a împrumuturilor, să constituie Fondul de dezvoltare în mărimea care acoperă serviciul datoriei aferent împrumuturilor contractate.

(5) Fondul de dezvoltare se constituie din:

a) vărsăminte din profitul net al întreprinderii municipale care gestionează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, conform deciziei fondatorului;

b) vărsăminte din profitul net al societății comerciale cu capital deținut integral sau majoritar de unitățile administrativ-teritoriale, în temeiul deciziei adunării generale a acționarilor;

c) amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale proprietate a unităților administrativ-teritoriale, transmise operatorului, în cazul gestiunii directe;

d) redevența aferentă bunurilor concesionate societății comerciale, calculată conform contractului de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în temeiul deciziei autorităților deliberative;

e) dobânzi aferente contului bancar în care se păstrează mijloacele Fondului de dezvoltare;

f) alte surse, conform deciziilor autorităților publice locale cu care sînt încheiate contracte de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

(6) Redevența se virează de către operator în Fondul de dezvoltare în limita în care este inclusă în calculul tarifelor aplicate pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

(7) În cazul în care mijloacele financiare acumulate în Fondul de dezvoltare nu sînt suficiente pentru a acoperi serviciul datoriei conform acordurilor/contractelor de împrumut, constînd în rate de rambursare, dobânzi, comisioane și alte costuri aferente, operatorul/operatorul regional, unitățile administrativ-teritoriale vor contribui, după caz, cu mijloace proprii pînă la atingerea sumei necesare pentru acoperirea serviciului datoriei.

(8) Mijloacele Fondului de dezvoltare se utilizează în următoarea ordine de prioritate:

a) pentru plata serviciului datoriei constând în rate de rambursare, dobânzi, comisioane și alte costuri aferente împrumuturilor contractate de operator, contractate sau garantate de stat și/sau de unitățile administrativ-teritoriale, destinate finanțării proiectelor de dezvoltare a infrastructurii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

b) pentru plata serviciului datoriei constând în rate de rambursare, dobânzi, comisioane și alte costuri aferente împrumuturilor contractate în vederea cofinanțării proiectelor care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă;

c) pentru înlocuirea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

(9) Fondul de dezvoltare nu poate fi utilizat în alte scopuri decât cele definite în prezentul articol. Mijloacele Fondului neutilizate până la data încheierii anului bugetar sînt accesibile pentru utilizare în anul bugetar următor. În cazul retragerii de la operator a dreptului de gestiune a serviciului și infrastructurii aferente, plata neutilizată va fi transferată la bugetele unităților administrativ-teritoriale, proporțional valorii activelor aferente sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare pe care le administrează conform legii.

[Art.36¹ introdus prin Legea nr.322 din 30.11.2018, în vigoare 08.03.2019]

Capitolul VIII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 37. Reorganizarea și lichidarea operatorului

(1) Procedura de reorganizare sau lichidare a operatorului se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) Contractele de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, valabil încheiate de către autoritățile administrației publice locale sau de organul central de specialitate cu întreprinderile specializate pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi, produc efecte juridice potrivit prevederilor contractuale.

Articolul 38. Responsabilități și sancțiuni

(1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, după caz, în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) Autoritățile administrației publice locale, organul central de specialitate, după caz, au dreptul să sancționeze operatorul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în cazul în care acesta furnizează/prestează servicii necorespunzătoare indicatorilor de performanță aprobați în conformitate cu actele normative în vigoare.

Articolul 39. Intrarea în vigoare

(1) Prezenta lege intră în vigoare după 6 luni de la data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(3) Agenția și autoritățile administrației publice locale, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, vor elabora actele normative prevăzute de prezenta lege și vor aduce actele lor normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Igor CORMAN

**Chișinău, 13 decembrie 2013.
Nr.303.**

REPUBLICA MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО ПО
РЕГУЛИРОВАНИЮ В ЭНЕРГЕТИКЕ

H O T A R Â R E
cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare
a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

nr. 355/2019 din 27.09.2019

Monitorul Oficial nr.352-359/1987 din 29.11.2019

* * *

ÎNREGISTRAT:
Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr.1497 din 6 noiembrie 2019
Ministru _____ Olesia Stamate

În temeiul art.7 alin.(2) lit.f) din Legea nr.303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.60-65, art.123), Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare (se anexează).

2. Se recomandă autorităților administrației publice locale de nivelul întâi să elaboreze și să aprobe în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri regulamentele proprii de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

3. Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.271 din 16.12.2015 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.69-77, art.447), cu modificările ulterioare, înregistrat la Ministerul Justiției cu nr.1105 din 18 martie 2016, se abrogă începând cu 1 mai 2020.

4. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina subdiviziunilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

DIRECTORUL GENERAL

Veaceslav UNTILA

DIRECTORI

Octavian CALMÎC
Eugen CARPOV
Ștefan CREANGĂ

Nr.355/2019. Chișinău, 27 septembrie 2019.

APROBAT
prin Hotărârea Consiliului
de administrație al ANRE
nr.355/2019 din 27 septembrie 2019

REGULAMENT-CADRU de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Secțiunea 1 DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare (în continuare – Regulament) stabilește raporturile dintre operatorii care furnizează/prestează serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare (în continuare – operatori) și consumatori cu privire la branșarea/racordarea instalațiilor interne de apă și de canalizare, la contractarea, la furnizarea și plata serviciului public de alimentare cu apă potabilă, apă tehnologică și serviciul public de canalizare.

2. Prezentul Regulament se aplică operatorilor care exploatează sisteme publice de alimentare cu apă și de canalizare și furnizează/prestează servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare, și consumatorilor acestor servicii publice.

3. Operatorii, indiferent de forma de proprietate, organizare și de modul în care este organizată gestiunea serviciilor în cadrul unităților administrativ-teritoriale, se vor conforma prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare elaborat în baza prezentului Regulament și aprobat de autoritățile administrației publice locale.

4. La elaborarea și aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, autoritățile administrației publice locale vor respecta următoarele principii:

- 1) securitatea serviciului;
- 2) tarifarea echitabilă;
- 3) rentabilitatea, calitatea și eficiența serviciului;
- 4) dezvoltarea durabilă;
- 5) transparența și responsabilitatea publică;
- 6) continuitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- 7) asigurarea cerințelor consumatorilor;
- 8) accesibilitatea nediscriminatorie a consumatorilor la serviciul public, pe baze contractuale;
- 9) respectarea reglementărilor specifice din domeniul gospodăririi apelor, protecției mediului și sănătății populației.

5. Prestarea serviciilor prin sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare au drept scop asigurarea alimentării cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate pentru toți consumatorii de pe teritoriul localităților și trebuie să îndeplinească la nivelul consumatorilor, în punctele de delimitare, parametri tehnici de furnizare stabilite în contractele de furnizare și cerințele indicatorilor de performanță aprobate de autoritatea administrației publice locale în baza prezentului Regulament și a Regulamentului-cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

6. În sensul prezentului Regulament, se utilizează noțiunile din Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare precum și următoarele noțiuni:

avarie – la sistemul public de alimentare cu apă se consideră defecțiunile conductelor, instalațiilor și utilajului aferent sau periclitarea exploatării lor, care provoacă întreruperea completă sau parțială a livrării apei consumatorilor, inundarea teritoriului. Drept avarii în sistemul public de canalizare se consideră distrugerea tuburilor și instalațiilor sau înfundarea lor cu blocarea evacuării apelor uzate și revărsarea acestora pe teritoriu;

aviz de deconectare – aviz în scris, expediat consumatorului de către operator, prin care consumatorul este prevenit despre posibila deconectare a instalațiilor interne de apă/de canalizare ale acestuia de la rețeaua publică de alimentare cu apă/de canalizare și despre cauza deconectării;

aviz de limitare – aviz în scris, expediat sau prezentat personal consumatorului de către operator prin care consumatorul este prevenit de posibila limitare a furnizării serviciului de alimentare cu apă/de canalizare, termenul de limitare și despre cauza limitării;

cămin de branșare – construcție subterană, componentă a instalației interne de apă a consumatorului realizată de acesta pentru branșarea instalațiilor interne de apă la rețeaua publică de alimentare cu apă, pentru instalarea contorului, protejarea și accesul la contor și la robinetul de închidere a apei;

cămin de racord – construcție subterană prin care se asigură racordarea și preluarea apelor uzate din instalațiile interne de canalizare ale consumatorului în rețeaua publică de canalizare;

cămin de control al apelor uzate – construcție subterană specială destinată prelevării probelor de ape uzate. Drept cămin de control al apelor uzate poate servi și căminul de racord;

componența apelor uzate – caracteristica apelor uzate și cantitatea de substanțe poluante conținută în apele uzate;

control al contorului – ansamblu de acțiuni efectuate de către operator, cu sau fără utilizarea aparatelor speciale, în scopul stabilirii corectitudinii funcționării contorului, lipsa intervențiilor în funcționarea acestuia, inclusiv pentru verificarea integrității contorului și a sigiliilor aplicate;

controlul calității apelor uzate – controlul componenței apelor uzate și a concentrației substanțelor poluante în apele uzate, deversate de către consumator în sistemul public de canalizare, corespunderea concentrației maxim admisibile a substanțelor poluante în apele uzate la deversarea lor în rețeaua publică de canalizare, în stația de epurare și care se efectuează prin comparația rezultatelor investigațiilor de laborator cu toate normativele;

deconectare – desfacerea legăturii dintre instalațiile interne de apă/de canalizare ale consumatorului de la rețeaua publică de alimentare cu apă/de canalizare prin intermediul dispozitivelor de închidere sau prin decuplarea vizibilă a instalațiilor interne de apă/de canalizare ale consumatorului de la rețeaua publică;

furnizarea serviciului public de alimentare cu apă – distribuirea apei potabile prin sistemele publice de alimentare cu apă destinată pentru satisfacerea necesităților consumatorilor;

instalații de preepurare – instalații și dispozitive ale altor consumatori, decât cei casnici, destinate preepurării apelor uzate, care nu au calități corespunzătoare normelor locale, înaintea evacuării acestora în sistemul public de canalizare;

întrerupere planificată a furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare – întrerupere temporară a livrării apei/recepționării apelor uzate, cu informarea prealabilă a consumatorilor, cauzată de necesitatea efectuării de către operator a unor lucrări de deservire tehnică și/sau reparații planificate în rețelele publice de alimentare cu apă/de canalizare, branșare/racordare a instalațiilor interne de apă/de canalizare ale noilor consumatori, fără deconectarea instalațiilor interne de apă/de canalizare ale consumatorilor de la rețeaua publică de alimentare cu apă/canalizare;

întrerupere neplanificată a furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare – întrerupere temporară a furnizării apei, a recepționării apelor uzate, cauzată de avarii produse în sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, fără a fi deconectate instalațiile interne de apă/de canalizare ale consumatorilor de la rețeaua publică de alimentare cu apă/ de canalizare;

loc de consum – amplasament al instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorului, unde se consumă apa și se asigură preluarea și transportarea apelor uzate de la instalațiile interne de apă până la căminul de racord din sistemul public de canalizare;

prestarea serviciului public de canalizare – colectarea, transportarea și evacuarea apelor uzate de la consumatori;

proba de control – probă de ape uzate prelevată din căminul de control, în scopul determinării componenței apelor uzate evacuate de către alți consumatorii, decât cei casnici, în sistemul public de canalizare;

solicitant – persoană fizică sau persoană juridică care solicită operatorului eliberarea avizului de branșare/racordare, executarea branșamentului de apă/racordului de canalizare, branșarea/racordarea instalațiilor interne de apă și de canalizare la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, încheierea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

violarea sigiliului operatorului – falsificarea sigiliului aplicat de către operator; înlăturarea sigiliului aplicat de către operator; deteriorarea sau altă intervenție asupra sigiliului autentic aplicat de către operator, care conduce la deplasarea lui pe cordon; ruperea cordonului sigiliului aplicat de către operator.

7. Furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în bază de contract încheiat între operator și consumator.

8. Operatorul asigură furnizarea/prestarea neîntreruptă a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în baza contractului încheiat cu consumatorul în condițiile stabilite de Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

9. Calitatea apei potabile trebuie să corespundă Normelor sanitare privind calitatea apei potabile, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.934/2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.131-135, art.970).

10. Exploatarea, întreținerea, reparația, extinderea sau modernizarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, se efectuează de către operator în conformitate cu prevederile Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, a contractelor încheiate, actelor legislative, normativelor în construcții (NCM G.03.02:2015, СНиП), codurilor practice (CP), regulamentelor tehnice de exploatare și regulamentelor de exploatare și întreținere a utilajelor recomandate de producători acestora.

11. Tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare se stabilesc conform Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare – Agenție).

12. Consumatorul poate dispune de unul sau de mai multe locuri de consum. Prevederile prezentului Regulament se aplică în raport cu fiecare loc de consum, luat aparte, care aparține consumatorului.

13. Raporturile dintre operator și consumator privind furnizarea/prestarea și achitarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, nespecificate în prezentul Regulament, se reglementează în conformitate cu prevederile Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

14. Operatorul este obligat să întreprindă toate măsurile necesare pentru prevenirea sau remedierea defectelor, avariilor și a deranjamentelor din instalațiile sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, în condițiile stabilite de Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, de contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, de prezentul Regulament și alte reglementări.

15. Orice branșare/racordare sau reconectare la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare este efectuată, în exclusivitate, de către operator, în prezența consumatorului/ solicitantului.

Secțiunea 2

BRANȘAREA/RACORDAREA INSTALAȚIILOR INTERNE DE APĂ ȘI DE CANALIZARE LA SERVICIUL PUBLIC DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

16. Orice persoană fizică sau juridică este în drept să solicite branșarea/racordarea instalațiilor interne de apă și de canalizare, care îi aparțin, la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare al operatorului care își desfășoară activitatea de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în unitățile administrativ-teritoriale în limitele teritoriului administrat.

Branșarea/racordarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ale solicitanților din blocurile locative cu multe apartamente (camere de locuit) se efectuează în baza unui proiect unic.

17. În scopul branșării/racordării instalațiilor interne de apă și de canalizare la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare, solicitantul este obligat să obțină de la operator avizul de branșare/racordare, conform modelului stabilit în Anexa nr.1. Obținerea avizului de branșare/racordare este necesară și în cazul solicitării majorării debitului de apă la un loc de consum.

18. Pentru eliberarea avizului de branșare/racordare, solicitantul va depune o cerere, în scris, la oficiul operatorului, care va cuprinde obligatoriu următoarele:

a) numele, prenumele persoanei fizice, denumirea persoanei juridice și adresa locului de consum, numerele telefonului/faxului, alte informații de contact;

b) scopul utilizării apei;

c) debitul de apă solicitat, cu excepția consumatorilor casnici, caracteristicile apei și regimul de furnizare solicitat, debitul și caracterul apelor uzate ce urmează a fi deversate în rețeaua publică de canalizare, regimul deversării;

d) codul poștal, codul de identificare al proprietarului, codul fiscal, rechizitele bancare, funcțiile, numele, prenumele persoanelor autorizate să semneze contractul;

e) termenul de branșare/racordare.

19. La cerere se anexează:

a) copia actului care atestă dreptul de proprietate asupra imobilului sau copia documentului care atestă deținerea imobilului;

b) copia deciziei de înregistrare, eliberată de autoritatea competentă sau copia altui document care atestă dreptul de a desfășura activitatea, pentru alți consumatori decât cei casnici;

c) copia actului de identitate, în cazul persoanei fizice.

Solicitantul prezintă copiile documentelor însoțite de originalele acestora pentru verificarea copiilor prezentate.

20. Operatorul este obligat să elibereze solicitantului, în termen de 20 de zile, avizul de branșare/racordare în care se indică, în mod obligatoriu, condițiile tehnico-economice optime de branșare/racordare ce nu contravin actelor normative și lucrările pe care urmează să le îndeplinească solicitantul, pentru branșarea/racordarea instalațiilor interne de apă și de canalizare care îi aparțin la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare. Operatorul este obligat să colaboreze cu solicitantul pentru alegerea și realizarea soluției optime de branșare/racordare. Avizul de branșare/racordare se eliberează gratuit.

21. Avizul de branșare/racordare își pierde valabilitatea dacă pe parcursul unui an de la data eliberării avizului nu a fost elaborat și prezentat operatorului spre coordonare proiectul de alimentare cu apă/de canalizare, sau dacă la expirarea termenului de 2 ani după eliberarea avizului de branșare/racordare nu au demarat lucrările de construcție a imobilului. În acest caz, solicitantul este obligat să solicite operatorului prelungirea termenului de valabilitate a avizului de branșare/racordare.

Dacă operatorul constată că este imposibilă realizarea condițiilor tehnico-economice incluse în avizul precedent, solicitantul va cere un nou aviz de branșare/racordare, iar operatorul îl va emite în termen de 20 de zile.

22. Îndeplinirea condițiilor tehnico-economice stipulate în avizul de branșare/racordare, eliberat de către operator, este obligatorie pentru solicitant.

Proiectul instalațiilor interne de apă și de canalizare, a branșamentului de apă, a racordului de canalizare, elaborat în baza avizului de branșare/racordare, se coordonează de către operator în termen de cel mult 10 zile de la data prezentării proiectului. Prin derogare de la prevederea dată, în cazul racordării specifice a instalațiilor de utilizare cu debit mare de apă, operatorul și solicitantul sânt în drept să negocieze și să stabilească alte termene de coordonare a proiectului final, dar nu mai mult de 30 de zile.

23. Executarea branșamentului de apă, a racordului de canalizare se asigură de către operator sau de către solicitant și numai în baza proiectului avizat de către operator cu respectarea dreptului de proprietate a rețelelor interne de apă și de canalizare. În cazuri temeinic justificate de către solicitant sau operator și când condițiile tehnice nu permit altă soluție, se poate admite branșarea mai multor instalații interne de apă ale consumatorilor la același branșament de apă.

24. La cererea solicitantului, operatorul este obligat să asigure, executarea branșamentului de apă și/sau a racordului de canalizare și montarea contorului. Aceste lucrări se execută de operator în termen de până la 30 de zile din data achitării de către solicitant a tarifelor pentru branșare/racordare, în cazul consumatorilor casnici. În cazul potențialilor consumatori, alții decât cei casnici, termenul de realizare a lucrărilor pentru branșare/racordare va fi maxim de 60 de zile din data achitării de către solicitant a tarifului de branșare/racordare.

25. Branșarea/racordarea instalațiilor interne de apă/de canalizare ale solicitantului la rețeaua publică de alimentare cu apă/de canalizare se efectuează numai de către operator, care poartă responsabilitatea pentru executarea acestor lucrări conform legii. Branșarea/racordarea se efectuează în prezența solicitantului, după ce au fost îndeplinite condițiile indicate în avizul de branșare/racordare, iar branșamentul de apă/racordul de canalizare este recepționat conform Legii nr.721/1996 privind calitatea în construcții (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr.25, art.259) și Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.285/1996 cu privire la aprobarea Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr.42, art.349).

26. Până la realizarea branșării/racordării, solicitantul trebuie să asigure executarea tuturor lucrărilor ce țin de montarea instalațiilor interne de apă și de canalizare în strictă conformitate cu proiectul coordonat cu operatorul și, după caz, să prezinte operatorului procesul-verbal de recepție a acestor instalații în conformitate cu Legea nr.721/1996 privind calitatea în construcții (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.25, art.259) și Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.285/1996 cu privire la aprobarea Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr.42-44, art.349).

27. În cazul în care solicitantul a asigurat executarea de sine stătător a branșamentului de apă, racordului de canalizare și montarea instalațiilor interne de apă și de canalizare, în conformitate cu proiectul coordonat cu operatorul, el se adresează operatorului cu cererea pentru a realiza branșarea/racordarea instalațiilor interne de apă și de canalizare la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, la care se anexează:

- a) procesul-verbal de recepție a instalațiilor interne de apă/de canalizare și a branșamentului de apă/a racordului de canalizare, după caz;
- b) informația despre parametrii, compoziția și debitele de ape industriale uzate (în cazul întreprinderilor industriale);
- c) certificatele igienice și de calitate, denumirea substanțelor folosite în procesul tehnologic și componența acestora (în cazul întreprinderilor industriale);
- d) cantitatea de nămoluri formate, metodele de prelucrare și utilizare (în cazul întreprinderilor industriale);
- e) ordinul privind numirea persoanelor responsabile pentru prelevarea probelor de ape uzate și semnarea actelor respective (în cazul întreprinderilor industriale);

În acest caz operatorul emite solicitantului bonul de plată pentru achitarea tarifului pentru branșare/racordare la rețeaua publică de alimentare cu apă/ de canalizare în cazul când consumatorii au asigurat executarea branșamentelor de apă/racordurilor de canalizare. Solicitantul achită tarifele respective și operatorul execută branșarea/racordarea în termen de 4 zile lucrătoare, din data achitării tarifelor de către solicitant.

28. În cazul în care branșamentul de apă, racordul de canalizare a fost executat de către operator, ultimul realizează branșarea/racordarea instalațiilor interne de apă și de canalizare la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare în ziua finalizării executării branșamentului de apă, racordului de canalizare și întocmește procesul-verbal de recepție a acestora.

29. În cazul în care pentru montarea branșamentului de apă, a racordului de canalizare este necesară utilizarea terenurilor altor persoane, solicitantul este obligat să prezinte acordul acestor persoane și să suporte cheltuielile aferente.

30. Operatorul poate refuza argumentat eliberarea avizului de branșare/racordare solicitantului, în cazul în care se confruntă cu lipsă de capacitate de producție. Refuzul trebuie motivat și justificat

de operator prin calcule, date în baza cărora s-a determinat că există lipsă de capacitate de producție. Concomitent, operatorul este în drept să propună solicitantului reducerea debitului solicitat.

31. Operatorul nu este în drept să ceară de la solicitant recuperarea cheltuielilor sau efectuarea de lucrări ce țin de majorarea capacității sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare.

32. În cazul în care operatorul nu-și exercită atribuțiile prevăzute de prezentul Regulament și nu eliberează avizul de branșare/racordare sau nu efectuează branșarea/racordarea instalațiilor interne de apă și/sau de canalizare ale solicitantului la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare în termenul stabilit, solicitantul este în drept să conteste aceste acțiuni în instanța de judecată, conform legislației.

Secțiunea 3

DELIMITAREA INSTALAȚIILOR INTERNE DE APĂ ȘI DE CANALIZARE DE INSTALAȚIILE OPERATORULUI

33. Punctul de delimitare este locul în care instalația internă de apă și/sau de canalizare a consumatorului se conectează la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare sau loc în care patrimoniul a doi operatori se delimitează în funcție de dreptul de proprietate.

Punctul de delimitare a instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorului de rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare ale operatorului se indică obligatoriu în contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

34. Pentru casele de locuit individuale, punctul de delimitare se stabilește la ieșirea din contorul instalat în căminul de branșare, amplasat în limita teritoriului consumatorului. Căminul de branșare este parte componentă a instalațiilor interne de apă și aparține consumatorului.

35. La blocurile locative, punctul de delimitare a instalațiilor interne de apă se stabilește la ieșirea din contorul instalat în subsolul blocului locativ, conform avizului de branșare eliberat de către operator. În blocurile locative, care nu au subsoluri, contorul se instalează în cămin sau în scara blocului, în dependență de condițiile locale.

36. La consumatorii, alții decât cei casnici, punctul de delimitare a instalațiilor interne de apă și de canalizare se stabilește în locul în care patrimoniul se delimitează în funcție de dreptul de proprietate dintre consumator, altul decât cel casnic și operator, care se indică în actul de delimitare și este parte componentă a contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. În cazul unităților termoelectrice, punctul de delimitare se stabilește în locul în care patrimoniul a doi operatori/furnizori se delimitează în funcție de dreptul de proprietate.

37. Operatorul este responsabil de îmbinarea în punctul de delimitare.

38. Punctul de delimitare a instalațiilor interne de canalizare ale consumatorului de rețeaua publică de canalizare este căminul de racord la rețeaua publică de canalizare în sensul de scurgere a apelor uzate.

Secțiunea 4

CONTRACTAREA SERVICIULUI PUBLIC DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

39. Orice persoană fizică sau juridică, instalațiile interne de apă și de canalizare ale căreia sunt branșate/racordate la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare și care a îndeplinit condițiile și lucrările prevăzute în avizul de branșare/racordare, este în drept să solicite operatorului încheierea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

40. În funcție de necesități se încheie următoarele tipuri de contracte:

1) Contract de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă (potabilă și/sau tehnologică) și de canalizare. Acest contract se încheie între operator și consumator în cazul în care operatorul va furniza/presta, atât serviciul public de furnizare a apei (potabilă și/sau tehnologică), cât și serviciul public de canalizare;

2) Contract de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă (potabilă și/sau tehnologică). Acest contract se încheie între operator și consumator în cazul în care operatorul va furniza numai serviciul public de furnizare a apei (potabilă și/sau tehnologică);

3) Contract de prestare a serviciului public de canalizare. Acest contract se încheie între operator și consumator în cazul în care operatorul va presta numai serviciul public de canalizare sau numai serviciul de epurare a apelor uzate ale consumatorului.

41. Pentru a încheia contractele prevăzute la pct.40 din prezentul Regulament, solicitantul depune o cerere, în forma prevăzută de operator, iar operatorul pentru încheierea acestor contracte va utiliza datele și informația prezentată de către persoana fizică sau juridică conform prevederilor pct.18, 19 și 27 din prezentul Regulament. În cazul în care a fost schimbat proprietarul locului de consum, persoana fizică sau persoana juridică este obligată să prezinte operatorului următoarele acte pentru încheierea contractului:

a) cererea, indicând numele și prenumele (denumirea, în cazul persoanei fizice, întreprinzător individual, persoanei juridice), adresa (sediul), (formularul cererii este pus la dispoziție de către operator);

b) numerele telefoanelor/faxurilor, altă informație de contact;

c) copia titlului de proprietate sau a altui document care atestă deținerea imobilului care face obiectul locului de consum respectiv;

d) debitul de apă, cu excepția consumatorilor casnici, caracteristicile apei și regimul de furnizare solicitat, debitul și caracterul apelor uzate ce urmează a fi deversate în rețeaua publică de canalizare, regimul deversării;

e) copia actului de identitate, în cazul persoanei fizice;

f) codurile poștale, codul de identificare al proprietarului/locatarului, codul fiscal, rechizitele bancare, funcțiile, numele, prenumele persoanelor autorizate să semneze contractul.

42. Operatorul este obligat să încheie, fără discriminare, contractul solicitat de persoana fizică sau juridică, care a îndeplinit toate condițiile prevăzute de lege și de prezentul Regulament. Operatorul este obligat să încheie contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și cu solicitantul care deține imobilul în baza altui drept decât cel de proprietate, cu dreptul de a consemna, în contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, condiția de plată preventivă a consumului lunar, efectuând ulterior recalculul conform indicațiilor contorului.

43. Contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se întocmește în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte contractantă. În contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare încheiat între operator și consumatorul casnic se indică în mod obligatoriu punctul de delimitare și responsabilitatea părților. La contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare încheiat între operator și consumatorul, altul decât cel casnic, obligatoriu, ca parte componentă, se anexează actul de stabilire a punctului de delimitare.

44. În contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în mod obligatoriu se va indica:

a) denumirea operatorului și a consumatorului, adresa locului de consum unde se furnizează serviciul, adresa operatorului și a consumatorului, codul poștal, poșta electronică, numerele telefoanelor/faxurilor de contact, codurile fiscale, conturile bancare, funcția, numele, prenumele persoanei care semnează contractul, codul de identificare al consumatorului;

b) obiectul contractului, nivelurile de calitate;

c) volumul de apă preconizat a fi furnizat și/sau volumul de ape uzate preconizat a fi recepționat (cu excepția consumatorilor casnici);

d) modalitatea de evidență a consumului de apă și a apelor uzate evacuate;

e) punctul de delimitare;

f) drepturile și obligațiile operatorului și ale consumatorului;

g) mijloacele prin care se pot obține informații despre tarife;

h) condițiile de întrerupere și limitare a furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, condițiile de deconectare și de reconectare a instalațiilor interne de apă și de canalizare la rețeaua publică de alimentare cu apă/de canalizare;

i) durata contractului, precum și modalitatea de modificare, de suspendare ori de rezoluțiune a contractului;

j) acțiunile care trebuie întreprinse în caz de nerespectare a nivelurilor de calitate a serviciilor furnizate/prestate prevăzute în contract;

k) modalitățile de soluționare a litigiilor aferente neexecutării sau executării defectuoase a clauzelor contractuale, alte clauze negociate de părți și care nu contravin legislației.

Clauzele contractuale pot fi detaliate și completate în anexe sau în alte acte adiționale. Totodată, contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în mod imperativ, va conține clauzele obligatorii, specificate în Contractul-cadru de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, elaborat și aprobat de către Agenție.

45. La încheierea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare cu consumatorii existenți sau cu solicitanții, potențiali consumatori, pentru locurile de consum care nu sunt deconectate de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, operatorul este obligat să efectueze examinarea contorului de apă potabilă (tehnologică) și a contorului de ape uzate, dacă există, evacuate în sistemul public de canalizare și a sigiliilor aplicate, în prezența obligatorie a consumatorului sau a reprezentantului acestuia.

În urma examinării, operatorul întocmește actul de control al contorului în două exemplare (câte un exemplar pentru fiecare parte). Actul de control al contorului se semnează de către operator și de către consumator sau reprezentantul acestuia.

46. Operatorul încheie cu consumatorul casnic contract de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pentru fiecare loc de consum luat aparte sau cu acordul în scris al consumatorului casnic, un contract pentru mai multe locuri de consum indicând datele cu privire la fiecare loc de consum într-o anexă la contract. În cazul încheierii unui singur contract pentru mai multe locuri de consum, operatorul indică separat în factura de plată, transmisă consumatorului casnic, valoarea plății pentru fiecare loc de consum. Încheierea contractelor individuale între operator și fiecare proprietar/locatar de apartament în parte se efectuează obligatoriu cu respectarea condițiilor prevăzute la alin.(4) art.29 din Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

47. Operatorul încheie cu consumatorul, altul decât cel casnic, un singur contract pentru mai multe locuri de consum, cu condiția indicării specificului fiecărui loc de consum într-o anexă separată la contract. Operatorul este obligat să indice separat în factura de plată transmisă consumatorului, altul decât cel casnic, valoarea plății pentru fiecare loc de consum.

48. Operatorul încheie contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare cu respectarea cerințelor prezentului Regulament după cum urmează:

a) în cazul branșării/racordării de către operator a instalațiilor interne ale solicitantului la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, contractul se încheie în aceeași zi;

b) în celelalte cazuri – în termen de cel mult 5 zile lucrătoare din data depunerii cererii de încheiere a contractului și prezentării documentelor necesare conform listei aprobate.

49. Operatorul este în drept să refuze încheierea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare cu solicitantul în cazul în care solicitantul nu îndeplinește prevederile prezentului Regulament sau în cazul când solicitantul are datorii la alte locuri de consum, refuzul fiind argumentat în scris. Operatorul este obligat să încheie contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare, în termenele prevăzute de prezentul Regulament, în cazul în care solicitantul a înlăturat cauzele ce au constituit motivul refuzului din partea operatorului.

50. Solicitantul are dreptul să conteste refuzul operatorului de a încheia contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare în instanța de judecată competentă, în termenele prevăzute de legislație.

51. Consumatorul, parte a contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare, care a înstrăinat un imobil, care constituie un loc de consum, este obligat să achite integral plata și datoriile pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, penalitățile, dacă sunt prevăzute în contract, și, în baza cererii depuse la operator, are dreptul la rezoluțiunea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare pentru locul de consum respectiv, în condițiile prevăzute de Codul civil al Republicii Moldova.

52. Persoana fizică sau juridică, care a obținut cu drept de proprietate un imobil, ce nu a fost deconectat de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, este obligată să solicite operatorului încheierea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare, în termen de 15 zile de la data înregistrării dreptului de proprietate. În cazul în care persoana fizică sau juridică nu respectă această prevedere, operatorul este în drept să deconecteze locul de consum, preîntâmpinând persoana în cauză prin aviz de deconectare, cu cel puțin 5 zile înainte. Operatorul este, totodată, în drept să ceară persoanei fizice sau juridice achitarea plății pentru consumul fraudulos (dacă acesta se constată), din momentul dobândirii de către persoana în cauză a dreptului de proprietate asupra imobilului respectiv, dar cu respectarea strictă a prevederilor pct.130 – 133 din prezentul Regulament.

53. Operatorul este în drept să deconecteze locul de consum din ziua rezoluțiunii contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare pentru locul de consum respectiv, dacă o altă persoană nu a solicitat încheierea unui nou contract de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare pentru acest loc de consum.

54. În cazul decesului consumatorului casnic, pe parcursul perioadei de stabilire a moștenitorului(ilor) imobilului persoanei decedate, furnizorul, la solicitarea unuia din succesorii la moștenire, încheie contractul de furnizare/prestare, cu condiția achitării datoriilor create la acest loc de consum și achitării plății preventive pentru serviciul furnizat/prestat, în valoarea estimată din media consumului a ultimilor trei luni. Dacă moștenitorii nu îndeplinesc această cerință, operatorul este în drept să deconecteze instalațiile interne de apă și de canalizare de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare.

55. În cazul în care este stabilit un singur moștenitor al imobilului persoanei decedate, moștenitorul achită datoriile existente pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și încheie un nou contract de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Dacă moștenitorul refuză să achite datoriile respective și/sau să încheie contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, operatorul este în drept să deconecteze instalațiile interne de apă și de canalizare de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare.

56. În situația în care există mai mulți moștenitori ai imobilului persoanei decedate, aceștia achită datoriile existente pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, iar unul dintre ei, cu acordul scris al celorlalți moștenitori, încheie din numele său contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Dacă moștenitorii nu îndeplinesc această cerință, operatorul este în drept să deconecteze instalațiile interne de apă și de canalizare de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare.

57. În cazul încăperilor locuibile din cămine în care grupul sanitar este prevăzut pentru uz comun al locatarilor de la etajul respectiv, contractul se va încheia cu administratorul blocului locativ (asociația de proprietari în condominiu) sau, în lipsa administratorului, cu persoana desemnată de locatari, cu specificarea necesităților tuturor locatarilor din bloc.

58. În cazul în care persoana fizică, întreprinzător individual sau persoana juridică – consumator își schimbă denumirea, adresa, codul fiscal, contul bancar, consumatorul respectiv este obligat în termen de 10 zile lucrătoare să prezinte operatorului documentele de confirmare, necesare pentru operarea modificărilor în contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

59. Dacă se schimbă destinația spațiului locativ, proprietarul, posesorul imobilului:

a) este obligat să solicite operatorului, încheierea unui nou contract de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în termen de 15 zile din data obținerii actelor de schimbare a destinației spațiului locativ;

b) dacă în rezultatul schimbării destinației spațiului locativ se majorează debitul de apă la locul de consum menționat sau concentrația substanțelor poluante în apele uzate, deversate de către consumator în sistemul public de canalizare, operatorul este în drept să emită, după necesitate, consumatorului un nou aviz de racordare a instalațiilor interne de canalizare;

c) în cazul schimbării destinației spațiului din locativ în spațiu nelocativ, dar posesorul imobilului nu a solicitat operatorului încheierea unui nou contract de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare ca consumator, altul decât cel casnic, în termenul stabilit la lit.a), operatorul este în drept să pretindă încasarea diferenței dintre contravaloarea calculată în baza tarifului real aplicat consumatorului și contravaloarea calculată în baza tarifului care urma să fie aplicat consumatorului în rezultatul schimbării destinației spațiului locativ, pentru perioada de la schimbarea destinației spațiului locativ, dar nu mai mare de 1 an, cu condiția că la consumator este instalat contor sigilat în modul stabilit, iar verificarea lui metrologică este valabilă pentru perioada de calcul. În cazul lipsei contractului, iar termenul de verificare metrologică a contorului este expirat, s-a intervenit în contor sau este violat ori înlăturat sigiliul, operatorul este în drept să aplice prevederile pct.130– 133 din prezentul Regulament.

60. În cazul utilizării parțiale a spațiului locativ de către consumatorul casnic în alte scopuri, consumatorul casnic este obligat să instaleze contor separat pentru evidența volumului de apă consumat în această parte a imobilului. Pentru aceasta el va depune în scris o cerere la operator care îi va elibera consumatorului, în termen de 15 zile, condiții privind instalarea contorului pentru evidența volumelor de apă consumată în alte scopuri, decât cele casnice. După instalarea contorului respectiv și sigilarea lui, operatorul și consumatorul încheie un contract de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pentru furnizarea/prestarea serviciului public la imobilul respectiv. Dacă consumatorul nu respectă prevederile menționate, operatorul este în drept să deconecteze locul de consum, preîntâmpinând persoana în cauză prin aviz de deconectare, cu cel puțin 5 zile înainte și cu respectarea prevederilor pct.151 – 155 din prezentul Regulament.

61. Modificarea debitului de apă poate fi solicitată de consumator, prin depunerea la operator, a unei cereri în scris. Operatorul este obligat să răspundă în scris la solicitarea de modificare a debitului în termen de 15 zile de la momentul înregistrării cererii respective.

62. Consumatorul, parte a unui contract de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, este în drept să solicite, în scris, suspendarea contractului și suspendarea temporară a furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, prin deconectare de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, pentru o perioadă de timp de cel puțin trei luni. Cererea respectivă se depune la operator cu cel puțin 7 zile până la data solicitată de suspendare a contractului, cu excepția cazurilor în care contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare prevede alt termen. Operatorul va accepta solicitarea, iar consumatorul va achita integral plata pentru serviciul furnizat/prestat și penalitățile calculate conform prevederilor contractului, până la data suspendării temporare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și tariful pentru deconectare.

63. În cazul deconectării instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorului de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, conform prezentului Regulament, operatorul este în drept să suspende contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pentru 30 zile din ziua deconectării. Dacă, pe parcursul acestei perioade, consumatorul nu înlătură motivele pentru care au fost deconectate instalațiile interne de apă și de canalizare și nu solicită reconectarea lor la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, operatorul va rezoluciona contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pentru neexecutare esențială.

64. Contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, încheiat între operator și consumator pentru o perioadă nedeterminată, își produce efectele până la

rezoluțiunea lui, în conformitate cu clauzele contractuale, prevederile Codului civil al Republicii Moldova și Regulamentului de organizare și funcționare al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. În cazul în care contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, este încheiat între operator și consumator pentru o perioadă determinată, operatorul preavizează consumatorul despre rezoluțiunea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare cu cel puțin 30 zile înainte de rezoluțiunea lui în conformitate cu prevederile contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Operatorul transmite preavizul privind rezoluțiunea contractului prin poștă, fax, poștă electronică, anexă la factură sau prin telefon. Modalitatea de transmitere a preavizului se specifică în contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. După caz, operatorul este obligat să restituie datoriile față de consumator cel târziu până la data rezoluțiunii contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

65. Operatorul nu este în drept să ceară de la solicitant, consumator careva plăți pentru încheierea, modificarea, suspendarea sau rezoluțiunea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

Secțiunea 5

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PĂRȚILOR

66. Drepturile consumatorului în raport cu operatorul sunt:

a) să beneficieze de serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în condițiile stabilite în contractul de furnizare/prestare a serviciului respectiv, în Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și prezentul Regulament;

b) să fie prezent personal sau să desemneze expres o persoană care să asiste la citirea indicațiilor contorului, la efectuarea verificării metrologice de expertiză, a controlului și a sigiliilor aplicate acestuia, precum și la deconectarea instalațiilor sale interne de apă și de canalizare în cazurile prevăzute de Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și de prezentul Regulament;

c) să fie informat din timp de către operator despre regimul de furnizare a apei, stabilit în localitate, inclusiv cu privire la limitările sau întreruperile în furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în modul stabilit de Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și de prezentul Regulament;

d) să inițieze modificarea și completarea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și/sau a anexelor acestuia prin acorduri adiționale, inclusiv în cazul în care apar prevederi noi în Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și în prezentul Regulament;

e) să renunțe (definitiv sau temporar) la serviciile operatorului în modul stabilit de Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, de prezentul Regulament și de contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

f) să primească, la cerere, informații privind tarifele și calitatea apei, privind volumul apei consumate, plățile și penalitățile calculate și achitate;

g) să primească răspuns la petițiile adresate operatorului în modul și în termenele stabilite de legislația Republicii Moldova;

h) să solicite recuperarea prejudiciilor cauzate din vina operatorului în conformitate cu Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, Codul civil și prezentul Regulament;

i) să beneficieze de alte drepturi stabilite în Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor și prezentul Regulament;

j) la sistarea furnizării/prestării serviciilor pentru o perioadă de timp determinată și la suspendarea contractului pe o perioadă de timp nu mai mică de 3 luni;

k) la modificarea sau rezoluțiunea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în conformitate cu Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și prezentul Regulament;

l) să verifice și să constate respectarea de către operator a prevederilor contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

m) să aibă acces la contor, dacă acesta este instalat pe proprietatea operatorului;

n) la eliberarea de către operator a unui nou aviz de branșare/racordare, în cazul necesității majorării debitului de apă;

o) la despăgubiri din partea operatorului pentru nerespectarea parametrilor de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, potrivit condițiilor contractuale negociate de părți;

p) să aibă acces la serviciul telefonic 24 din 24 ore al operatorului, numărul de telefon al căruia se indică în mod obligatoriu în contract și în factură.

67. Obligațiile consumatorului sunt:

a) să respecte prevederile contractului încheiat, prevederile Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și prevederile prezentului Regulament;

b) să prezinte operatorului datele și documentele necesare pentru încheierea, reîncheierea sau modificarea contractului privind furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

c) să exploateze și să întrețină în stare bună instalațiile interne de apă și de canalizare aflate în gestiunea sa în conformitate cu documentele normativ-tehnice, să remedieze la timp avariile și scurgerile de apă de la rețelele interne proprii;

d) să asigure integritatea contoarelor și a sigiliilor aplicate acestora, inclusiv să întreprindă măsuri de protecție a contorului contra înghețului;

e) să acorde acces personalului operatorului, la prezentarea legitimației corespunzătoare, pentru citirea indicațiilor contorului de apă, montarea/demontarea contorului și prezentarea la verificarea metrologică, pentru efectuarea controlului integrității contorului de apă și a sigiliilor aplicate acestuia, precum și pentru deconectarea instalațiilor sale interne de apă și de canalizare în cazurile prevăzute de Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și prezentul Regulament.

f) să acorde acces personalului operatorului, la prezentarea legitimației corespunzătoare, la căminurile de control pentru prelevarea probelor, la rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare amplasate pe teritoriul consumatorului pentru efectuarea lucrărilor de intervenție și de reconstrucție;

g) să achite, în termenele stabilite, facturile pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;

h) să utilizeze apa în mod rațional și fără fraude;

i) să nu execute conectări neautorizate la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare;

j) să nu evacueze spre deversare în sistemul public de canalizare substanțe interzise de actele normative și care pot avaria rețeaua publică de canalizare sau pot afecta funcționarea instalațiilor de epurare a apelor uzate și să nu admită deversarea apelor uzate cu concentrația poluanților care depășește concentrația maxim admisibilă a poluanților în apele uzate;

k) să mențină curățenia și să întrețină în stare corespunzătoare căminul de vizitare în care este instalat contorul, amplasat pe proprietatea sa;

l) să execute lucrări de întreținere și reparație, care îi revin conform Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, la instalațiile interne de apă și de canalizare pe care le are în folosință pentru a nu admite pierderi de apă sau, în caz de funcționare necorespunzătoare a acestora, pentru a nu crea pericol pentru sănătatea publică;

m) să informeze, în termen de 7 zile lucrătoare, operatorul în cazul înstrăinării imobilului și schimbării destinației spațiului din locativ în spațiu nelocativ, precum și despre modificarea altor date menționate în contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

n) să achite operatorului prejudiciile cauzate prin deteriorarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, prin evacuarea în rețeaua publică de canalizare a substanțelor interzise spre deversare și a apelor uzate cu concentrația poluanților care depășește concentrația maxim admisibilă a poluanților în apele uzate, precum și în alte cazuri prevăzute de lege;

o) să sesizeze operatorul în cazul în care depistează defecțiunea contorului sau violarea sigiliilor aplicate;

p) să declare rezoluțiunea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, dacă nu are necesitate de aceste servicii, să achite integral operatorului plata pentru serviciile furnizate/prestate și penalitățile calculate conform prevederilor contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

q) să fie prezent sau să desemneze un reprezentant la examinarea contorului și al sigiliilor aplicate;

r) să nu permită altor persoane să intervină în contor sau în instalațiile operatorului, situate pe proprietatea consumatorului;

s) să solicite operatorului condițiile pentru separarea evidenței apei consumate pentru alte scopuri decât cele indicate în contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în condițiile prezentului Regulament;

t) să numească prin ordin și să prezinte operatorului numele persoanelor responsabile pentru participarea la prelevarea probelor de ape uzate evacuate și pentru semnarea actelor respective (consumatorul altul decât cel casnic);

u) să participe la prelevarea de către operator a probelor apelor uzate și să semneze, actele respective (consumatorul altul decât cel casnic);

v) să comunice operatorului despre toate deteriorările în procesul tehnologic care pot aduce la afectarea regimului normal de funcționare al rețelelor publice și instalațiilor de epurare sau defectarea acestora (consumatorul altul decât cel casnic);

w) să întrețină în condiții normale căminul de control al calității apelor uzate deversate.

68. Obligațiile operatorului în raport cu consumatorii sunt:

a) să asigure furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare tuturor consumatorilor din teritoriul în limitele căruia a fost autorizat, cu respectarea prevederilor Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și prezentului Regulament;

b) să furnizeze/presteze serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în locurile autorizate, ținând cont de punctele de delimitare a rețelelor și instalațiilor, în baza unui contract încheiat cu consumatorul;

c) să respecte clauzele contractuale;

d) să asigure funcționarea, la parametrii proiectați, a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare;

e) să respecte indicatorii de performanță a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare stabiliți de autoritatea publică locală;

f) să asigure continuitatea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în punctul de delimitare a rețelelor la parametrii fizici și calitativi;

g) să elibereze avize de branșare/racordare la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare în termen de cel mult 20 de zile din momentul depunerii solicitării și a prezentării documentelor necesare indicate în prezentul Regulament;

h) să informeze consumatorii, cel puțin cu 3 zile lucrătoare înainte, prin mass-media, prin intermediul paginii web oficiale și/sau prin afișare, inclusiv la scările blocurilor locative, despre orice întrerupere planificată a furnizării apei și/sau a recepționării apelor uzate în cazul unor lucrări planificate de reconstrucție, modernizare, reparație, racordare etc.;

i) să întreprindă măsuri de remediere, în termenele stabilite prin Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, prezentul Regulament și alte reglementări, a defecțiunilor produse în rețelele sale;

j) să întrețină și să exploateze bransamentele de apă și racordurile de canalizare prin intermediul cărora se furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, până la punctul de delimitare, aflate în administrarea sa;

k) să instaleze, să repare, să înlocuiască și să verifice metrologic contoarele pentru serviciile acordate conform prevederilor Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și prezentului Regulament și să informeze consumatorii prin mass-media privind măsurile ce trebuie întreprinse pentru protecția contoarelor contra înghețului, în cazul în care se așteaptă temperaturi scăzute ale aerului exterior;

l) să nu admită discriminarea consumatorilor, să calculeze plata pentru serviciul furnizat/prestat în baza tarifelor aprobate și a indicilor contoarelor, iar în lipsa contoarelor, pe durata verificării metrologice periodice, sau în cazul deteriorării din motive ce nu pot fi imputate consumatorului, să calculeze plata pentru volumul de apă consumată, reieșind din volumul mediu lunar, înregistrat în ultimele 3 luni până la verificare (deteriorare). În cazul în care nu este instalat contor, volumul de apă consumat se calculează în corespundere cu normele de consum aprobate în modul stabilit, conform prevederilor actelor normative;

m) să informeze consumatorii cu privire la serviciul furnizat/prestat, inclusiv cu privire la eventualele riscuri, calitatea serviciului, condițiile calitative și cantitative de deversare a apelor uzate, modificările tarifului;

n) să restituie sau să recalculeze consumatorilor plățile facturate incorect și să achite despăgubiri pentru prejudiciile cauzate din vina sa, în conformitate cu Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, Codul civil și prezentul Regulament;

o) să achite, în condițiile legii, proprietarilor din vecinătatea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare prejudiciile cauzate în rezultatul intervențiilor de retehnologizare, reparație, revizie sau în caz de avarii și să aducă la starea inițială terenurile afectate. Proprietarul terenului afectat de exercitarea dreptului de servitute va fi despăgubit pentru prejudiciile cauzate;

p) să reconecteze instalațiile interne de apă și de canalizare ale consumatorului la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, conform prevederilor din prezentul Regulament și să reia furnizarea/prestarea serviciilor publice;

q) să prezinte consumatorului, lunar, factura emisă în baza indicilor contorului sau în baza normelor de consum, în cazul în care nu este instalat contor, pentru plata serviciilor furnizate/prestate a tarifelor, cu cel puțin 10 zile înainte de expirarea termenului-limită de plată a facturii, indicat în aceasta;

r) să determine consumul de apă și al apelor uzate, în lipsa contorului, conform prevederilor pct.107;

s) să prezinte, la cererea consumatorului, informații despre consumul anterior de apă, despre plățile și despre penalitățile calculate și achitate. Operatorul prezintă obligatoriu consumatorului calculul volumului de apă și a volumului de ape uzate în cazul consumului fraudulos;

t) să răspundă, în termenele stabilite de legislația Republicii Moldova, la petițiile depuse în scris de consumator;

u) să repare prejudiciile cauzate consumatorului în cazul în care este demonstrată vina operatorului;

v) să restituie datoriile acumulate față de consumator până la data suspendării sau rezoluțiunii contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

w) să informeze consumatorii și solicitanții privind modalitățile de soluționare a problemelor abordate de către aceștia;

x) să asigure încasarea de la consumatori, inclusiv prin intermediul băncilor, sau oficiilor poștale sau al oficiilor sale din teritoriu, în termenul prevăzut în prezentul Regulament, a plăților pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;

y) să asigure accesul consumatorilor la serviciul telefonic 24 din 24 ore, numărul de telefon al căruia se indică obligatoriu în contract și în factură;

z) să efectueze citirea indicilor contorului, controlul contorului și a sigiliilor aplicate numai în prezența consumatorului sau al reprezentantului acestuia.

69. Drepturile operatorului în raport cu consumatorii sunt:

a) să aplice consumatorilor penalități pentru neachitarea, în termenul stabilit în factura de plată, a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare furnizat, conform prevederilor Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;

b) să aibă acces la contoarele instalate la consumatorii cu care a încheiat contracte de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, la căminele de control al apelor uzate, instalațiile aflate pe proprietatea consumatorilor pentru citirea indicilor contoarelor, prelevarea probelor pentru stabilirea calității apelor uzate, pentru prezentare la verificarea metrologică și pentru controlul integrității contoarelor și al sigiliilor aplicate acestora, precum și pentru deconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorilor în cazurile prevăzute de Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și prezentul Regulament. Accesul se va efectua doar în prezența consumatorilor sau ai reprezentanților acestora;

c) să limiteze sau să întrerupă furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în circumstanțele prevăzute de Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și prezentul Regulament;

d) să deconecteze instalațiile interne de apă și de canalizare în cazurile prevăzute în pct.144 din prezentul Regulament;

e) să refuze branșarea/racordarea la rețelele publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare a instalațiilor interne de apă/de canalizare ale noilor consumatori, cu preavizarea lor, în cazul în care operatorul se confruntă cu lipsa de capacitate de producție, refuzul fiind motivat și justificat în modul corespunzător;

f) să demonstreze consumatorului faptul și modul în care a consumat fraudulos apă, să întocmească actul de depistare a consumului fraudulos și să efectueze recalcularea consumului de apă și volumului de ape uzate în conformitate cu prevederile pct.130-133 din prezentul Regulament;

g) să corecteze factura eronată, conform pct.127-129 din prezentul Regulament;

h) să solicite plata preventivă de la consumator, în situațiile prevăzute de prezentul Regulament;

i) să efectueze în orice timp, fără avizul prealabil, cu participarea consumatorului, altul decât cel casnic, sau a reprezentantului desemnat de acesta, controlul calității apelor uzate deversate de către consumator în sistemul public de canalizare, precum și al debitelor maxime ale acestora;

j) să factureze proprietarilor/locatarilor suprafețelor de scurgere a apelor pluviale, la depistarea unei deversări neautorizate de ape pluviale în sistemul public de canalizare, volumul deversărilor, calculat conform actelor normative, cu aplicarea tarifului pentru serviciul de canalizare și să lichideze din contul acestora conectările neautorizate;

k) să inițieze și să participe la expertiza metrologică a contorului, la expertiza extrajudiciară în instituții specializate, în cazul în care presupune că contorul este deteriorat, că s-a intervenit la contor sau că sigiliile operatorului sunt violate.

Secțiunea 6

EVIDENȚA VOLUMELOR DE APĂ FURNIZATĂ CONSUMATORILOR ȘI A VOLUMELOR DE APE UZATE EVACUATE ÎN SISTEMUL PUBLIC DE CANALIZARE

70. Volumul de apă furnizat consumatorului se determină în baza indicilor înregistrați de contorul de apă potabilă sau apă tehnologică. Volumul de ape uzate evacuat în sistemul public de canalizare și recepționat de către operator se determină în baza indicilor înregistrați de contorul de evidență a apelor uzate, iar în lipsa lui, volumul apelor uzate se determină în baza indicilor înregistrați de contorul de apă potabilă sau apă tehnologică.

71. Fiecare loc de consum se dotează în mod obligatoriu cu contor, legalizat pe teritoriul Republicii Moldova, inclus în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova, și verificat metrologic.

72. Nu se admite furnizarea serviciului public de alimentare cu apă potabilă și apă tehnologică noilor consumatori, fără instalarea contoarelor de evidență a volumelor de apă conform cerințelor prevăzute la pct.71 din prezentul Regulament-cadru. Nu este obligatorie instalarea contoarelor pentru evidența volumelor de ape uzate.

73. Tipul de contor, parametrii și caracteristicile tehnice ale contorului care urmează a fi instalat la consumator, se selectează de către operator conform modelelor aprobate și incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova și se prevăd în avizul de branșare/racordare și în contractul încheiat între consumator și operator.

74. Achiziționarea, instalarea, exploatarea, întreținerea, reparația, înlocuirea și verificarea metrologică a contoarelor se efectuează:

a) la branșamentele blocurilor locative, la casele individuale – de către operator, din contul mijloacelor financiare prevăzute în tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, calculate conform Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate, aprobată de Agenție;

b) în apartamentele din blocurile locative cu care sânt încheiate contracte directe cu operatorul sau la încheierea contractului direct cu operatorul – de către operator, din contul mijloacelor financiare prevăzute în tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, calculate conform Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate, aprobată de Agenție;

c) la alți consumatori – conform contractului încheiat între consumator și operator sau între consumator și administratorul blocului locativ, din contul mijloacelor financiare ale consumatorului.

75. Operatorul este obligat să informeze solicitantul, potențial consumator, despre parametrii și caracteristicile tehnice ale contoarelor ce urmează a fi instalate, precum și despre tipurile contoarelor, legalizate pe teritoriul Republicii Moldova de către autoritatea centrală de metrologie.

76. Operatorul acceptă pentru instalare doar contoare verificate metrologic și legalizate pe teritoriul Republicii Moldova. Operatorul este obligat să refuze instalarea contorului procurat de către solicitant, potențial consumator, dacă tipul, parametrii și caracteristicile tehnice ale contorului nu corespund celor incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova și nu este indicat în avizul de branșare/racordare.

77. Instalarea contoarelor se va efectua în conformitate cu cerințele specificate în Standardul Moldovean SM SR EN 14154-2+A1: 2010 "Contoare de apă. Partea 2: Instalare și condiții de utilizare".

78. După instalare, contorul se sigilează de către reprezentantul operatorului, în prezența obligatorie a consumatorului, cu întocmirea procesului-verbal de dare în exploatare a contorului, în două exemplare. Formularul procesului-verbal de dare în exploatare a contorului se elaborează de operator conform modelului stabilit în Anexa nr.3. În procesul-verbal se indică data instalării, tipul și numărul contorului, locul instalării lui, numele sau denumirea consumatorului, denumirea operatorului, indicii inițiali ai contorului, numărul sigiliilor, alte informații. Cordonul sigiliului operatorului trebuie să fie din cupru sau din alt metal necoroziv.

79. Operatorul este în drept să întreprindă măsuri adecvate pentru prevenirea și pentru excluderea intervențiilor în funcționarea contorului. Măsurile respective se indică, în mod obligatoriu, în procesul-verbal de dare în exploatare a contorului sau în actul de control al contorului, întocmit în prezența obligatorie a consumatorului. Operatorul informează în mod obligatoriu consumatorul despre acest fapt și despre consecințele ce pot surveni în cazul în care consumatorul intervine în funcționarea contorului.

80. Se interzice consumatorului să intervină sub orice formă asupra contorului și asupra sigiliilor aplicate lui sau asupra altor instalații ale operatorului, precum și să blocheze accesul personalului operatorului la acestea.

81. Consumatorul sau persoana responsabilă de integritatea contorului este obligat să înștiințeze operatorul în situația în care depistează deteriorarea contorului sau violarea sigiliilor operatorului.

82. Personalul operatorului este obligat să prezinte consumatorului legitimația de serviciu și să comunice scopul vizitei în situația în care solicită acces pe proprietatea consumatorului, în scopul verificării contorului, pentru citirea indicațiilor contorului, pentru inspectarea rețelelor interne ale consumatorului, pentru examinarea bransamentului de apă, în vederea efectuării de lucrări la instalațiile, proprietate a operatorului și care sunt situate pe proprietatea consumatorului sau în scopul deconectării de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare a instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorului, conform prevederilor prezentului Regulament. În situațiile menționate, consumatorul este obligat să asigure imediat și necondiționat accesul personalului operatorului la contor și la instalațiile respective. În caz de refuz, operatorul este în drept să documenteze acest fapt prin întocmirea actului respectiv, cu aplicarea ulterioară a prevederilor pct.145 lit.b) din prezentul Regulament. Personalul operatorului și consumatorul sunt în drept să stabilească, de comun acord, timpul efectuării activităților stipulate mai sus.

83. În cazul înlocuirii contorului și/sau demontării contorului pentru verificarea metrologică periodică la consumatorul casnic, operatorul informează consumatorul casnic despre data și intervalul de timp în limitele căruia vor fi efectuate lucrările de demontare, de înlocuire a contorului, însă intervalul respectiv de timp nu va fi mai mare de 4 ore.

84. Citirea indicilor contorului în scopul facturării serviciului public furnizat se efectuează lunar, cu excepția caselor individuale, de către operator sau consumator, iar datele contorului se indică în factura de plată. Operatorul este responsabil de citirea indicilor contoarelor la consumatorii cu care are încheiate contracte de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Operatorul este în drept să solicite consumatorilor acces la contor pentru citirea indicilor contorului și pentru controlul contorului în orice moment al zilei în intervalul de timp 8.00 – 20.00, iar consumatorul este obligat să ofere operatorului acces necondiționat la contor. În cazul în care operatorul nu are acces la contor pentru citirea indicilor lui, acesta este în drept să indice în factura de plată pentru luna respectivă un consum estimativ, la nivelul consumului mediu înregistrat în perioada anterioară cu recalcularea ulterioară, reieșind din indicii reali ai contorului. Controlul contorului și al sigiliilor aplicate se efectuează de către operator în funcție de necesitate și numai în prezența consumatorului sau a reprezentantului acestuia, inclusiv a membrilor familiei consumatorului casnic care au atins vârsta de majorat și care locuiesc împreună cu el, cu întocmirea actului de control în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

85. Reprezentantul operatorului nu este în drept să efectueze controlul contorului în lipsa consumatorului sau a reprezentantului acestuia, cu excepția situației când consumatorul refuză să participe la controlul contorului. Reprezentantul operatorului este obligat să examineze vizual integritatea contorului și sigiliile aplicate fără a le deteriora sau viola. În cazul în care reprezentantul operatorului depistează că contorul este deteriorat și/sau că sigiliile operatorului sunt violate, el demonstrează încălcările respective consumatorului. Reprezentantul operatorului este în drept să verifice integritatea bransamentului. În rezultatul verificării contorului și al sigiliilor aplicate și după verificarea integrității bransamentului de apă reprezentantul operatorului este obligat să întocmească un act de control în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte. Actul de control se contrasemnează de consumator.

86. În cazul în care consumatorul sau reprezentantul acestuia a refuzat să participe la controlul contorului și a sigiliilor aplicate, reprezentantul operatorului efectuează controlul în lipsa acestuia, întocmind actul de control al contorului în care se indică faptul refuzului. Actul de control al contorului, semnat de către reprezentantul operatorului se înmânează consumatorului, iar în caz de refuz al consumatorului de a primi actul întocmit, acesta se expediază consumatorului prin intermediul poștei.

87. În cazul depistării consumului fraudulos, reprezentantul operatorului este obligat să demonstreze acest fapt consumatorului și să întocmească actul de depistare a consumului fraudulos conform Anexei nr.5 în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte. Reprezentantul operatorului indică în act, în mod obligatoriu, modalitatea în care consumatorul a efectuat consumul fraudulos.

88. Actul de depistare a consumului fraudulos este semnat de reprezentantul operatorului și de consumator sau de reprezentantul acestuia. În cazul în care consumatorul sau reprezentantul acestuia

refuză să semneze actul de depistare a consumului fraudulos, reprezentantul operatorului indică în act faptul și motivele refuzului. În cazul conectării neautorizate a instalațiilor interne de apă și de canalizare la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, sau în cazul consumului de apă prin evitarea contorului, reprezentantul operatorului înlătură încălcările depistate și păstrează probele respective.

89. Reprezentantul operatorului este în drept să demonteze, în prezența consumatorului, contorul, pentru ca acesta să fie prezentat la instituția care efectuează expertiza extrajudiciară, în cazul în care presupune că respectivul contor este deteriorat, că s-a intervenit la contor sau că sigiliile operatorului sunt violate. Reprezentantul operatorului este obligat să întocmească actul de demontare, în două exemplare, câte un exemplar pentru fiecare parte. În actul de demontare se indică, în mod obligatoriu, numărul și indicii contorului, numerele sigiliilor operatorului aplicate contorului, precum și motivele demontării. Reprezentantul operatorului împachetează contorul și/sau sigiliile aplicate într-o sacoșă proprie, aplică sigiliul la sacoșă și în aceeași zi împreună cu consumatorul prezintă contorul la expertiza extrajudiciară, sau înmânează contorul împachetat și sigilat consumatorului pentru a fi prezentat de acesta la expertiza extrajudiciară, în termen de 7 zile. Consumatorul nu este în drept să desigileze sacoșa în care a fost plasat contorul și/sau sigiliile aplicate.

Instituția în care urmează să fie efectuată expertiza extrajudiciară se alege de către consumator.

Înainte de efectuarea expertizei extrajudiciare, consumatorul este în drept să solicite efectuarea expertizei metrologice a contorului, cheltuielile pentru efectuarea expertizei metrologice fiind suportate de către consumator. Operatorul informează obligatoriu despre acest drept consumatorul. În acest caz consumatorul prezintă contorul la instituția în care urmează să fie efectuată expertiza extrajudiciară, în termen de 5 zile lucrătoare de la emiterea raportului verificării metrologice de expertiză.

90. Operatorul și consumatorul au dreptul să solicite efectuarea expertizei extrajudiciare repetate.

După efectuarea expertizei extrajudiciare, operatorul sau consumatorul, după caz, este obligat să prezinte celuilalt în termen de 10 zile, contorul și/sau sigiliile aplicate de operator la contor, și raportul expertizei extrajudiciare a contorului și/sau a sigiliilor operatorului aplicate contorului.

91. În cazul în care consumatorul nu prezintă contorul, sigilat și/sau sigiliile aplicate contorului, la expertiza judiciară sau dacă se constată că sigiliile aplicate sacoșei în care a fost împachetat contorul sunt violate, sau dacă sacoșa în care a fost împachetat contorul este deteriorată, operatorul este în drept să aplice față de consumator prevederile pct.130 din prezentul Regulament.

În caz de distrugere, de sustragere sau de pierdere a contorului și/sau a sigiliilor aplicate lui, după ce au fost transmise de către operator consumatorului, operatorul este în drept să aplice prevederile pct.130 din prezentul Regulament.

92. Cheltuielile pentru efectuarea expertizei extrajudiciare se achită de partea care a inițiat-o.

93. Se interzice operatorului să aplice prevederile pct.130 din prezentul Regulament în cazul în care nu a fost stabilită modalitatea prin care consumatorul a efectuat consumul fraudulos. Drept bază pentru stabilirea modalității de consum fraudulos vor servi actul de depistare a consumului fraudulos, concluziile raportului expertizei extrajudiciare, concluziile raportului expertizei metrologice și rezultatele examinării altor probe acumulate de operator.

94. Decizia privind consumul fraudulos se ia de către operator în termen de cel mult 20 de zile din data întocmirii actului de depistare a consumului fraudulos și/sau a concluziilor expertizei extrajudiciare, a concluziilor raportului expertizei metrologice. Dacă operatorul constată că consumatorul nu a efectuat consum fraudulos, operatorul informează despre acest fapt consumatorul respectiv.

95. În cazul în care operatorul a stabilit că consumatorul a utilizat fraudulos serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, operatorul emite o decizie argumentată, cu indicarea circumstanțelor și a motivelor ce au stat la baza emiterii acesteia. Operatorul este obligat să indice în decizie dreptul consumatorului privind contestarea acesteia în caz de dezacord, precum și termenul de contestare. După adoptarea deciziei, operatorul emite factura pentru consumul fraudulos.

96. În cazul depistării sau constatării de operator a faptului schimbării destinației spațiului din locativ în spațiu nelocativ, fără ca posesorul imobilului să solicite operatorului în termenul stabilit încheierea unui nou contract de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare ca consumator, altul decât cel casnic, operatorul este în drept să întocmească actul de depistare a schimbării destinației spațiului locativ și să emită o decizie argumentată, cu indicarea circumstanțelor și a motivelor ce au stat la baza emiterii acesteia, prin care să încaseze diferența dintre contravaloarea serviciului calculate în baza tarifului real și contravaloarea serviciului calculat în baza tarifului, care urma să fie aplicat consumatorului în rezultatul schimbării destinației spațiului locativ, pentru perioada de la schimbarea destinației spațiului locativ și până la depistarea sau constatarea de operator, dar nu mai mare de 1 an, cu condiția că la consumator este instalat contor sigilat în modul stabilit, iar verificarea lui metrologică este valabilă pentru perioada de calcul.

În decizie operatorul este obligat să indice dreptul consumatorului privind contestarea acesteia în caz de dezacord, precum și termenul de contestare. După adoptarea deciziei, operatorul emite factura pentru încasarea diferenței contravalorii real achitate și cea care urma să fie achitate de consumator, cu indicarea calculelor detaliate.

97. Decizia operatorului pentru încasarea diferenței dintre contravaloarea serviciului achitat, calculat în baza tarifului aplicat și contravaloarea serviciului calculat în baza tarifului care urma să fie aplicat consumatorului și decizia privind consumul fraudulos, precum și facturile emise în baza acestora se expediază consumatorului respectiv, în termen de cel mult 5 zile după luarea deciziei.

98. Decizia operatorului pentru încasarea diferenței dintre contravaloarea serviciului achitat, calculat în baza tarifului aplicat și contravaloarea serviciului calculat în baza tarifului, care urma să fie aplicat consumatorului sau privind consumul fraudulos, poate fi contestată de consumator în instanța de judecată, în conformitate cu prevederile legislației. În cazul în care, instanța de judecată dispune anularea deciziei, operatorul este obligat să anuleze factura pentru încasarea diferenței dintre contravaloarea serviciului achitată, calculată în baza tarifului aplicat și contravaloarea serviciului calculat în baza tarifului, care urma să fie aplicat consumatorului sau pentru consumul fraudulos, emise în baza acestei decizii.

99. În cazul în care consumatorul înștiințează operatorul, în conformitate cu pct.81 din prezentul Regulament despre deteriorarea contorului și/sau despre violarea sigiliilor operatorului, faptul nu este calificat drept consum fraudulos de către consumator, dacă, în urma examinării, nu se demonstrează încălcarea respectivă.

100. Demontarea contoarelor instalate la branșamente/racorduri se efectuează de către operator sau de către consumator cu coordonarea prealabilă în scris cu operatorul. Cheltuielile pentru demontarea, remontarea contorului, de către operator, la cererea consumatorului, sunt suportate integral de către consumator. Cererea pentru demontarea sau pentru remontarea contorului se depune de consumator la oficiul operatorului. În cazul demontării contorului pentru efectuarea verificării metrologice periodice sau de expertiză, pentru efectuarea expertizei extrajudiciare nu se suspendă furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

101. Consumatorul suportă cheltuielile de reparare, demontare, verificare metrologică, remontare și sigilare a contorului deteriorat sau de înlocuire a contorului și sigiliilor, precum și este obligat să achite contravaloarea consumului recalculat de apă și/sau volumul recalculat de ape uzate în cazul în care deteriorarea contorului are loc din vina acestuia.

102. Contoarele montate la consumatori sau la operator și utilizate pentru facturare, trebuie verificate metrologic în termenele legale, stabilite în conformitate cu Lista Oficială a mijloacelor de măsurare și a măsurilor supuse controlului metrologic de stat, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1042/2016 și numai în laboratoarele metrologice autorizate. În cazul rezultatelor negative ale verificărilor metrologice, contorul de apă se înlocuiește sau se repară.

103. Operatorul și consumatorul sau reprezentanții acestora au dreptul să fie prezenți la verificarea metrologică a contorului. Actul cu rezultatele verificării metrologice este pus la dispoziția operatorului și a consumatorului.

104. Operatorul și consumatorul pot iniția expertiza metrologică a contorului, în cazul în care una dintre părți are suspiciuni privind corectitudinea funcționării contorului. Plata pentru expertiza metrologică și va fi efectuată de partea care a inițiat-o. Dacă în urma expertizei metrologice petiția se confirmă, operatorul efectuează recalculări în conformitate cu pct.111 – 113 din prezentul Regulament. Consumatorul casnic va suporta cheltuielile pentru expertiza metrologică, doar în cazul, în care petiția lui nu capătă confirmare.

105. Demontarea contorului pentru efectuarea expertizei metrologice, la solicitarea consumatorului, se efectuează de către operator, în decurs de cel mult 5 zile de la data înregistrării cererii respective. Operatorul este obligat să aducă la cunoștință consumatorului casnic despre obligația de a achita tariful pentru demontarea, remontarea contorului, pentru expertiza metrologică și sigilarea lui, dacă în urma expertizei metrologice, solicitată de consumatorul casnic, se demonstrează că contorul funcționează în limitele erorii admisibile.

106. La demontarea contorului la solicitarea consumatorului, pentru expertiza metrologică, reprezentantul operatorului întocmește actul de demontare a contorului în 2 exemplare (câte un exemplar pentru fiecare parte), indicând în el numărul contorului și al sigiliilor, indiciii contorului, precum și cauzele demontării. Contorul se împachetează, se sigilează de către operator și se înmânează consumatorului pentru a fi prezentat, în termen de 7 zile, spre expertiza metrologică, la un laborator metrologic independent care dispune de autorizația corespunzătoare, eliberată în condițiile legii. Consumatorul este obligat să prezinte operatorului concluziile expertizei metrologice și contorul, în termen de 7 zile, de la data primirii concluziilor în cauză.

107. În lipsa contorului (nu este instalat contor), volumul de apă consumată se calculează în corespundere cu normele de consum aprobate în modul stabilit, conform prevederilor actelor normative. În cazul când furnizarea apei se sistează pe un termen de peste trei zile succesive și lipsesc contoare, volumul apei furnizate și facturate, pentru luna de referință, se va determina luându-se în calcul durata reală de prestare a serviciilor. În lipsa contorului de evidență a apelor uzate, volumul apelor uzate evacuate se consideră egal cu volumul apei consumate. Întreruperile în alimentarea cu apă se vor înregistra în modul stabilit.

108. În cazul în care contorul este instalat în limitele proprietății operatorului, responsabilitatea pentru integritatea contorului și a sigiliilor aplicate, revine operatorului. Operatorul este obligat să asigure la solicitare, accesul consumatorului la contor. În acest caz, consumatorul este în drept să aplice sigiliul său la contor.

109. În cazul în care contorul instalat la consumatorul casnic sau la bransamentul blocului locativ este deteriorat nu din vina consumatorului, operatorul restabilește evidența volumului de apă potabilă în termen de 5 zile lucrătoare de la data demontării contorului, prin repararea contorului sau înlocuirea lui. Consumatorii, alții decât cei casnici, restabilesc din cont propriu evidența volumului de apă potabilă, apă tehnologică, ape uzate în termen de 5 zile lucrătoare, prin repararea contorului sau înlocuirea lui.

110. În cazul în care contorul este sustras sau deteriorat și aceasta se datorează culpei consumatorului, acesta este obligat să anunțe operatorul. În aceste situații, consumatorul suportă toate cheltuielile pentru repararea, montarea sau înlocuirea contorului. Restabilirea evidenței consumului de apă se face nu mai târziu de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării documentate a sustragerii sau a deteriorării contorului. În cazul neconformării consumatorului cu aceste cerințe, operatorul este în drept să aplice pct.115 din prezentul Regulament.

111. În cazul în care contorul este deteriorat nu din vina consumatorului, este demontat pentru reparație sau a fost demontat pentru verificare metrologică periodică sau de expertiză, consumul de apă/volumul de ape uzate evacuate în perioada lipsei contorului se va calcula reieșind din volumul mediu lunar de apă înregistrat în ultimele 3 luni până la verificare (deteriorare).

112. În cazul în care contorul este sustras sau deteriorat sau ieșit din funcțiune nu din vina consumatorului și acesta a anunțat operatorul, sau este necesară demontarea contorului pentru reparație sau verificare metrologică, dacă acest contor a funcționat mai puțin de 3 luni, dar nu mai puțin de o lună, volumul mediu lunar de apă consumat/volumul apelor uzate se va determina în baza indicilor

medii pentru întreaga perioadă de funcționare a acestuia, iar în cazul în care această perioadă este mai mica de o lună sau dacă pentru perioada din data sigilării de către operator a contorului consumatorului care nu a avut anterior contor, contorul nu a înregistrat careva consum, volumul de apă va fi determinat conform normelor de consum.

113. În cazul în care contorul este sustras sau deteriorat sau ieșit din funcțiune nu din vina consumatorului și acesta a anunțat operatorul, volumul de apă consumat/volumul apelor uzate se va calcula reieșind din volumul mediu lunar de apă înregistrat în ultimele 3 luni de funcționare a acestuia, determinat pentru perioada din data ultimei citiri a indicațiilor contorului pînă la data sigilării contorului de către operator.

În cazul în care contorul a fost demontat pentru reparație, verificare metrologică sau expertiză metrologică, consumul de apă/ volumul de canalizare, pentru perioada lipsei contorului, se va calcula reieșind din volumul mediu lunar de apă înregistrat în ultimele 3 luni pînă la verificare (deteriorare).

114. În cazul în care consumatorul, care a fost informat despre data vizitei operatorului, dar la prezentarea legitimației nu permite accesul personalului operatorului pentru efectuarea controlului contorului între orele 08.00-20.00, reprezentantul operatorului, întocmește actul refuzului accesului, care se înmânează sau se expediază prin poștă consumatorului, în care obligatoriu se va indica data următoarei vizite pentru efectuarea controlului contorului.

Dacă și în cadrul vizitei repetate consumatorul nu permite accesul la contor, operatorul deconectează instalațiile interne de apă și de canalizare ale consumatorului de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare în conformitate cu prevederile pct.145 lit.b) din prezentul Regulament.

115. În cazul în care contorul a fost sustras sau a fost deteriorat din vina consumatorului, consumul de apă se determină în funcție de secțiunea bransamentului, viteza mișcării apei, perioada de timp de la ultima citire a contorului și pînă la data reînălării altui contor sau reparației contorului deteriorat.

116. În cazul neexecutării de către consumatorul, altul decât cel casnic, a prescripției argumentate a operatorului, transmisă consumatorului cu cel puțin 30 zile înainte, privind instalarea/reinstalarea contoarelor adecvate debitului de consum, inclusiv sezonier, operatorul va recalcula volumul de apă furnizată, volumul apelor uzate evacuate în sistemul public de canalizare luându-se în considerare debitul determinat în cadrul examinării contorului și perioada de timp de la data expirării termenului indicat în prescripția operatorului și pînă la data instalării contoarelor adecvate debitului de consum.

117. În cazul existenței la consumator a rețelelor de apă pentru stingerea incendiilor, care sunt conectate la rețeaua publică de alimentare cu apă fără a fi instalat contor, desigilarea hidranților de incendiu și a altor instalații antiincendiare, se admite doar în cazul unui incendiu, cu înștiințarea operatorului. După folosirea rețelelor de apă pentru stingerea incendiilor, consumatorul este obligat, în decursul unei zile, să prezinte operatorului procesul-verbal privind desigilarea dispozitivelor și armăturii antiincendiare, sigilate de către operator, și timpul folosirii lor, coordonat cu organizația care a executat lucrările de stingere a incendiului.

Încercarea rețelelor de apă ale consumatorului pentru stingerea incendiilor, se efectuează doar cu înștiințarea în scris a operatorului, privind termenele și durata efectuării încercărilor. După efectuarea încercării rețelelor de apă pentru stingerea incendiilor, consumatorul va întocmi cu operatorul un proces-verbal privind timpul real de folosire a dispozitivelor antiincendiare.

Procesele-verbale menționate servesc drept temei pentru sigilarea repetată a hidranților de incendiu și a altor instalații antiincendiare, precum și pentru calcularea volumelor de apă, care se achită suplimentar de către consumator. În cazul nerespectării acestor cerințe de către consumator, volumul de apă consumat pe parcursul perioadei cînd hidranții și alte instalații antiincendiare au fost desigilate se determină de operator în funcție de secțiunea bransamentului, viteza mișcării apei și pe durata de timp pînă la sigilarea hidranților și a altor instalații antiincendiare.

Secțiunea 7

FACTURAREA ȘI PLATA SERVICIULUI PUBLIC DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

118. Plata pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în baza facturii, emisă lunar de către operator și înmănată consumatorului sau expediată prin poștă. La cererea consumatorului factura poate fi expediată în format electronic.

119. Facturile se emit în baza indicilor contorului sau, după caz, serviciul calculat urmare a constatării consumului fraudulos, pentru încasarea diferenței dintre tariful achitat și cel care urma să fie achitat de către consumator și plățile suplimentare pentru depășirea normativelor la deversarea apelor uzate în rețeaua publică de canalizare, a normelor de consum și a tarifelor aprobate de către autoritățile administrației publice locale sau de către Agenție, cu respectarea prevederilor prezentului Regulament, inclusiv la emiterea facturilor pentru plata preventivă.

120. În blocurile locative în care contractele de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sunt încheiate cu administratorul blocului locativ, facturarea serviciului se efectuează în baza tarifelor aprobate și a volumului de apă înregistrat de contorul comun instalat la bransamentul blocului. Distribuirea pe apartamente a volumului de apă înregistrat de contorul comun de la bransamentul blocului locativ se efectuează de către administratorul blocului locativ în baza Regulamentului cu privire la prestarea serviciilor comunale și necomunale, folosirea, exploatarea și administrarea locuințelor, aprobat de Guvern și conform art.19 alin.(1) al Legii condominiului în fondul locativ nr.913/2000.

121. În blocurile locative în care furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în baza contractelor încheiate de către operator cu fiecare proprietar/locatar de apartament în parte, facturarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în baza indicilor contoarelor individuale instalate în apartamente și a tarifelor aprobate.

122. În cazul în care se modifică tarifele la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în limitele perioadei de facturare, în scopul emiterii facturii pentru serviciul furnizat/prestat, operatorul este în drept să determine volumul de apă potabilă, volumul de apă tehnologică, volumul serviciului de canalizare și de epurare a apelor uzate, în perioada de până la data intrării în vigoare a noilor tarife și după această dată, în baza consumului mediu zilnic de apă, ape uzate calculat pentru perioada respectivă de facturare, conform indicilor contoarelor.

123. Factura lunară de plată, prezentată lunar de către operator consumatorului, trebuie să conțină în mod obligatoriu, următoarele date:

- a) numele și prenumele (denumirea) consumatorului;
  - b) adresa pentru fiecare loc de consum și numărul contractului;
  - c) indicii actuali și cei precedenți ale contorului și perioada pentru care este emisă factura;
  - d) volumul de apă potabilă, volumul de apă tehnologică, volumul serviciului de canalizare și de epurare a apelor uzate furnizate în perioada de facturare;
  - e) tarifele aplicate;
  - f) plata pentru fiecare serviciu furnizat;
  - g) data expedierii facturii;
  - h) data-limită de plată a facturii;
  - i) datoriile pentru perioadele precedente, dacă există;
  - j) suma totală spre achitare ce include și datoriile pentru perioadele precedente, dacă există;
  - k) adresa și numărul de telefon al operatorului, inclusiv numărul telefonului din cadrul serviciului
- 24 din 24 ore, poșta electronică și pagina web oficială a operatorului.

124. Factura de plată trebuie să includă și următoarele notații:

“ATENȚIE !

Vă atenționăm că în cazul neachitării acestei facturi de plată, în decurs de 10 zile de la data-limită de achitare indicată în ea, în conformitate cu legislația, operatorul este în drept să deconecteze instalațiile interne de apă și de canalizare ce vă aparțin, de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare. Reconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare va fi posibilă după eliminarea cauzei care a dus la deconectare și după achitarea tarifului pentru reconectare.”

125. Operatorul nu este în drept să includă în factura lunară de plată alte sume, decât cele calculate conform prevederilor pct.119 – 122 din prezentul Regulament.

126. Operatorul este în drept să aplice penalitate consumatorilor pentru fiecare zi de întârziere a plății pentru serviciile furnizate/prestate, începând cu prima zi după data limită de plată a facturii. Suma penalităților va fi prezentată consumatorului spre achitare într-o factură separată. Penalitatea urmează a fi aplicată în conformitate cu contractul încheiat cu consumatorul, în corespundere cu prevederile Contractului-cadru aprobat de Agenție. Cuantumul penalității nu poate depăși marimea stabilită prin Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. Penalitatea nu se aplică în cazul facturilor eronate.

127. În cazul în care consumatorul depistează că a fost emisă o factură eronată în defavoarea sa, operatorul este obligat să restituie suma încasată suplimentar sau, la solicitarea consumatorului, să o considere drept plată pentru următoarele decontări.

128. Operatorul este în drept să nu restituie sumele încasate suplimentar sau să nu le considere drept plată pentru viitoarele decontări în cazul în care faptul emiterii unei facturi eronate a fost depistat după expirarea termenului de prescripție stabilit de Codul civil al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.1107/2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002 nr.82-86, art.661) sau în cazul în care consumatorul nu poate demonstra faptul în cauză și nu poate indica data emiterii facturii eronate.

129. Dacă a fost emisă o factură eronată în defavoarea operatorului, suma cauzată de eroare se include în factură suplimentar, cu aplicarea tarifelor pentru perioada în care a fost comisă eroarea. La solicitarea consumatorului, această sumă va fi reeșalonată pe o perioadă determinată de părți. Operatorul nu este în drept să ceară achitarea unei plăți cauzate de eroarea de facturare, dacă aceasta a fost depistată după expirarea termenului de prescripție stabilit de Codul civil al Republicii Moldova sau dacă operatorul nu poate demonstra faptul în cauză și nu poate indica data emiterii facturii eronate.

130. În cazul în care operatorul constată consum fraudulos de către consumator, operatorul este în drept să calculeze volumul serviciului public furnizat/prestat, care urmează să fie facturat de către operator consumatorului și care se determină în funcție de secțiunea bransamentului, viteza mișcării apei și de durata consumului fraudulos.

La determinarea volumului serviciului public furnizat/prestat, operatorul este obligat să ia în considerare toți factorii care permit calcularea exactă a prejudiciului cauzat operatorului în urma consumului fraudulos (categoria consumatorului, regimul de consum, regimul de lucru al agentului economic, modalitatea consumului fraudulos, starea instalațiilor interne ale consumatorului, necesitățile pentru care se utilizează apa, numărul de persoane ce locuiesc în apartament sau casă individuală, volumul apei înregistrat de contorul instalat la bloc etc.), fără a fi lezate drepturile legitime ale consumatorului.

131. Secțiunea bransamentului și viteza mișcării apei se includ în mod obligatoriu în contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Viteza mișcării apei se consideră nu mai mare de 1,5 metri pe secundă.

132. Durata consumului fraudulos se ia în considerare de la data ultimului control al contorului, ultimii citiri a indicilor contorului și până la data depistării, dar nu poate depăși termenul de 1 lună. În cazul în care consumatorul a refuzat accesul la contor, durata consumului fraudulos nu poate depăși termenul de 3 luni.

133. În cazul în care se constată consum fraudulos, la emiterea facturii pentru volumul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se aplică tarifele pe parcursul perioadei pentru care se face recalcularea și se scad sumele facturate și achitate de consumator pentru perioada respectivă.

134. În cazul în care persoanele fizice și juridice conectează neautorizat la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare instalațiile interne de apă și de canalizare, operatorul calculează volumul serviciului public conform secțiunii conductei, vitezei mișcării apei și pe durata de timp ce nu depășește 1 an. În cazul în care persoana fizică sau juridică nu achită contravaloarea volumului serviciului public, operatorul se adresează în instanța de judecată pentru recuperarea prejudiciului cauzat.

135. În cazul în care contorul a fost demontat pentru reparație sau în urma expertizei metrologice a fost stabilit că eroarea contorului depășește limitele admisibile, consumul de apă se va calcula conform volumului mediu al ultimelor 3 luni înregistrat până la deteriorare.

136. Prevederile pct.135 pot fi aplicate numai în cazul în care expertiza metrologică a fost efectuată în limitele intervalului maxim de timp admis între două verificări metrologice succesive.

137. Operatorul este în drept să solicite plată preventivă pentru consumul de apă, pentru volumul de ape uzate ce urmează a fi deversat în sistemul public de canalizare de la consumatorii care solicită reconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, instalațiile cărora au fost deconectate din cauza neachitării facturilor pentru serviciul public furnizat și a penalităților stabilite în contract.

138. Operatorul este în drept să solicite plată preventivă de la consumatorii care au încheiat contracte pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pentru imobilul ce constituie locul de consum, deținut în baza altui drept decât cel de proprietate sau de la consumatorii față de care a fost inițiată procedura de insolabilitate.

139. Operatorul va solicita efectuarea plății preventive de consumatorul deconectat de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, înainte de reconectare și de reluarea furnizării/prestării serviciului corespunzător.

140. Suma plății preventive se stabilește de către operator și nu poate depăși contravaloarea volumului mediu lunar de apă utilizată și respectiv contravaloarea serviciului de canalizare și de epurare a apelor uzate. În cazul contractelor încheiate cu consumatorii, care nu dețin un act asupra imobilului, suma plății preventive nu va depăși contravaloarea volumului mediu de apă utilizată pe parcursul a două luni și respectiv contravaloarea serviciului de canalizare și de epurare a apelor uzate pentru două luni. Valoarea plății preventive se indică în mod obligatoriu într-o anexă la contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

141. Operatorul îl va elibera de plata preventivă pe consumatorul care și-a onorat obligațiile pe parcursul unui an, cu excepția consumatorilor care au încheiat contracte de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pentru imobilele de care dispun în baza altui drept decât cel de proprietate și consumatorilor față de care a fost inițiată procedura de insolabilitate.

142. În caz de rezoluțiune a contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare cu consumatorul care efectuează plata preventivă, operatorul va efectua calculul definitiv al consumului și al plății pentru serviciul furnizat/prestat și va restitui, după caz, consumatorului diferența, până la rezoluțiunea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

143. Operatorul ține evidența plăților preventive primite de la consumatori. Datele privind plățile preventive includ obligatoriu:

- a) numele, prenumele consumatorului și numărul contractului încheiat cu el;
- b) adresa consumatorului și a locului de consum, dacă diferă;
- c) suma plății preventive.

144. În cazul în care condițiile de evacuare a apelor uzate în rețeaua publică de canalizare nu pot fi îndeplinite din punct de vedere economic sau tehnologic de solicitant (agent economic) sau în cazul în care în apele uzate deversate de către consumatorii, alții decât cei casnici, concentrația poluanților depășește concentrația maxim admisibilă a poluanților în apele uzate, stabilită de operator și aprobată de către agenția ecologică teritorială, operatorul și solicitantul procedează în conformitate cu prevederile art.22 din Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Secțiunea 8

DECONECTAREA, RECONECTAREA INSTALAȚIILOR INTERNE DE APĂ ȘI DE CANALIZARE, ÎNTRERUPERI ȘI LIMITĂRI LA FURNIZAREA/PRESTAREA SERVICIULUI PUBLIC DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI/SAU DE CANALIZARE

145. Operatorul are dreptul să suspende furnizarea apei consumatorului sau recepționarea apelor uzate de la consumator, prevenind în prealabil consumatorul, în următoarele cazuri:

a) starea tehnică nesatisfăcătoare a instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorului și refuzul consumatorului de a lichida nerespectarea regulilor de exploatare tehnică;

b) refuzul repetat al consumatorului de a permite personalului operatorului, împuternicit cu dreptul de control, accesul la instalațiile și la rețelele de alimentare cu apă și/sau de canalizare, la dispozitivele și construcțiile aferente pentru examinările prescrise sau pentru verificarea și citirea datelor contoarelor, efectuarea măsurărilor și prelevarea probelor de ape uzate, controlul sigiliilor aplicate, reglementarea distribuției apei potabile (în cazul nerespectării limitelor stabilite), precum și pentru executarea altor lucrări de exploatare, întreținere, reconstrucție, construcție etc. Operatorul este obligat să documenteze acest fapt, întocmind în acest sens un act, care urmează să fie expediat consumatorului împreună cu avizul de deconectare;

c) dispoziția organelor teritoriale de supraveghere sanitară și de mediu;

d) neîndeplinirea de către consumator a condițiilor contractului încheiat cu operatorul privind limitele consumului de apă, volumul și calitatea apelor uzate evacuate sau privind cerințele de protecție a mediului;

e) neachitarea de către consumator a facturii pentru serviciul public furnizat/prestat de operator în decurs de 10 zile de la data-limită de plată indicată în factură, prezentată consumatorului cu respectarea termenului prevăzut la pct.68 lit.q) din prezentul Regulament;

f) constatarea consumului fraudulos, depistarea sau constatarea faptului schimbării destinației spațiului din locativ în spațiu nelocativ, fără ca posesorul imobilului să solicite în termenul stabilit încheierea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare ca consumator, altul decât cel casnic, urmată de neachitarea facturii emise pentru serviciul recalculat, în decurs de 10 zile de la data-limită de plată indicată în factura, prezentată consumatorului cu respectarea termenului prevăzut la pct.68 lit.q) din prezentul Regulament.

146. Suspendarea furnizării apei consumatorului sau recepționarea apelor uzate de la consumator, în conformitate cu pct.145 din prezentul Regulament se efectuează prin deconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, care se efectuează doar în zilele lucrătoare, în intervalul de timp 08.00 – 20.00. Deconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorului se efectuează numai după avizarea consumatorului, prin aviz de deconectare, care se expediază sau se înmânează consumatorului cu cel puțin 5 zile înainte de data preconizată pentru deconectare. În situațiile prevăzute la pct.145 lit.e) și f) din prezentul Regulament, operatorul îl informează pe consumatorul casnic prin intermediul facturii de plată referitor la consumul pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, cu privire la posibilele consecințe în cazul neachitării în termen a facturii.

147. În cazul în care operatorul întreprinde măsurile prevăzute în pct.145 din prezentul Regulament, operatorul este obligat să asigure că acțiunile întreprinse de el nu vor influența negativ calitatea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare furnizat/prestat altor consumatori.

148. Este interzisă deconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorului de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare în alte cazuri decât cele prevăzute în prezentul Regulament.

149. Este interzisă deconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorului de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare în următoarele cazuri:

a) consumatorul a contestat la operator factura de plată a serviciului furnizat/prestat, inclusiv factura pentru serviciul calculat în urma constatării consumului fraudulos;

b) consumatorul a contestat în instanța de judecată factura de plată a serviciului furnizat/prestat, inclusiv factura pentru serviciul calculat în urma constatării consumului fraudulos sau depistarea ori constatarea faptului schimbării destinației spațiului din locativ în spațiu nelocativ, fără ca posesorul imobilului să solicite în termenul stabilit încheierea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare ca, în situația aplicabilă a lor consumatori, decât cei casnici.

În acest caz consumatorul este obligat să înștiințeze în scris operatorul, că a depus o cerere de chemare în instanța de judecată, anexând copia cererii.

Totodată, consumatorul este obligat să achite facturile pentru serviciul curent, expediate lui de către operator, precum și penalitățile, calculate conform prevederilor contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

150. Deconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorului, de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, la cererea consumatorului, se efectuează în condițiile stabilite în prezentul Regulament, în termen de cel mult 7 zile, după depunerea de către consumator a cererii scrise, achitarea tarifelor respective, cu excepția deconectării când consumatorul a rezolvit contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și a asigurat accesul personalului operatorului pentru îndeplinirea lucrărilor respective.

151. Deconectarea de la sau reconectarea la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare a instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorului, se efectuează doar prin ordinul de deconectare, de reconectare, semnat de persoana responsabilă a operatorului.

152. Reprezentantul operatorului, care a efectuat deconectarea sau reconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorului, este obligat să întocmească actul cu privire la deconectare/reconectare în 2 exemplare (câte unul pentru fiecare parte), indicând în act motivele deconectării/reconectării și informația relevantă privind contorul consumatorului.

153. Deconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare se va efectua de la punctul de delimitare sau de unde există posibilitate tehnică. Dacă deconectarea urmează a fi efectuată de la instalațiile – proprietate ale consumatorului, acesta este obligat, prin intermediul persoanei responsabile de exploatarea instalațiilor respective, să asigure accesul personalului operatorului pentru efectuarea deconectării.

154. În cazurile de deconectare, prevăzute în prezentul Regulament, reprezentantul operatorului, în ziua preconizată pentru deconectare, prezintă consumatorului ordinul de deconectare semnat de persoana responsabilă a operatorului. Reprezentantul operatorului nu este în drept să deconecteze instalațiile interne de apă și de canalizare ale consumatorului, în cazul în care consumatorul demonstrează faptul înlăturării motivelor, care au condiționat emiterea ordinului de deconectare.

155. În cazul în care, în ziua preconizată pentru deconectare, consumatorul sau reprezentantul lui nu este prezent la locul de consum, reprezentantul operatorului este în drept să deconecteze instalațiile interne de apă și de canalizare, întocmind actul de deconectare a locul de consum, expediind ulterior prin poștă câte o copie a actului și ordinului de deconectare, în care se indică motivele deconectării, adresa și telefonul de contact al operatorului și data deconectării.

156. Operatorul este obligat să țină evidența tuturor consumatorilor ale căror instalații interne de apă și de canalizare au fost deconectate de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare.

157. Consumatorul este în drept să solicite operatorului reconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, după înlăturarea de către el a cauzelor care au condus la deconectare și după achitarea tarifului pentru reconectare. Operatorul este obligat să reconecteze instalațiile interne de apă și de canalizare ale consumatorului la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, în termenul care nu depășește 3 zile lucrătoare, după ce consumatorul a solicitat reconectarea și a achitat tariful pentru reconectare.

158. Consumatorul achită tariful pentru deconectare, tariful pentru reconectare numai în cazul în care deconectarea a avut loc cu respectarea prezentului Regulament. Se interzice operatorului să perceapă tariful pentru reconectare în cazul în care deconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorului de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare a avut loc cu încălcarea prevederilor prezentului Regulament.

159. Operatorul este obligat să planifice și să efectueze lucrările de exploatare, de întreținere a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, în modul care asigură cea mai mică durată a întreruperilor planificate ale furnizării apei sau a recepționării apelor uzate.

160. Despre executarea lucrărilor planificate (de reparație, branșare/racordare, reconstrucție etc.) la rețelele publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare la care sunt branșate/racordate instalațiile

interne de apă și de canalizare ale consumatorilor, operatorul este obligat să anunțe consumatorii în prealabil, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de executare.

În cazul întreruperilor neplanificate a furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, operatorul este obligat să restabilească furnizarea/prestarea serviciului public către consumatori în termenul cel mai scurt posibil, dar care să nu depășească termenul stabilit prin contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și limitele stabilite de Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, prezentul Regulament și alte reglementări.

161. Operatorul va asigura activitatea non-stop a unor echipe de intervenție operativă și a unor operatori de serviciu pentru înregistrarea apelurilor prin telefon ale consumatorilor la serviciul telefonic 24 din 24 de ore.

162. În cazul unor întreruperi neplanificate a furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare de nivel local (stradă, cartier), care afectează un număr mic de consumatori, operatorul înregistrează fiecare apel (inclusiv data și ora) și informează consumatorul despre numărul de înregistrare al apelului.

Operatorul informează consumatorul despre durata probabilă de restabilire a furnizării apei sau a recepționării apelor uzate, precum și despre mersul lucrărilor de remediere.

163. Operatorul nu poartă răspundere față de consumator pentru întreruperi, suspendări în furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, dacă acestea nu se datorează culpei sale, însă operatorul întreprinde toate măsurile necesare, pentru reluarea furnizării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în cel mai scurt termen posibil.

164. Operatorul este în drept să suspende furnizarea apei potabile, apei tehnologice, recepția apelor uzate sau să reducă, fără preaviz, volumul serviciului furnizat/prestat în următoarele cazuri:

a) sistarea livrării de energie electrică la obiectele sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare de către furnizorul de energie electrică;

b) producerea circumstanțelor de forță majoră, a avariilor la rețelele și la instalațiile de alimentare cu apă și/sau de canalizare, precum și degradarea bruscă și esențială a calității apei la sursa de captare ca urmare a concentrației mari de poluanți în apă, situație ce necesită sistarea de urgență a distribuției apei și/sau a recepționării apelor uzate;

c) necesitatea de a mări debitul de apă în locurile în care urmează să fie stinse incendiile.

165. În caz de furnizare a apei cu întreruperi din cauza capacității insuficiente a apeductului, operatorul, cu acordul autorităților administrației publice locale, organizează distribuirea apei în sectoarele corespunzătoare ale localităților conform unui orar, anunțând consumatorii despre regimul de furnizare. Totodată, operatorul elaborează și realizează măsuri de asigurare ulterioară a livrării apei către consumatori în volumele prevăzute.

166. Limitarea volumului de apă furnizat consumatorului, precum și reglementarea regimului de furnizare a apei se efectuează potrivit condițiilor contractului încheiat între operator și consumator.

Secțiunea 9

PETIȚIILE CONSUMATORILOR ȘI PROCEDURILE DE SOLUȚIONARE A NEÎNȚELEGERILOR

167. Operatorul este obligat să dispună de centre pentru relații cu consumatorii, unde au acces liber toți consumatorii, pe parcursul programului de lucru, și să desemneze personalul cu drept de decizie, responsabil de examinarea petițiilor și de soluționarea problemelor consumatorilor.

168. Operatorul este obligat să aducă periodic la cunoștința consumatorilor următoarele date referitoare la activitatea centrelor pentru relații cu consumatorii:

a) adresele sediilor, numerele de telefon, inclusiv numărul de telefon al serviciului 24 din 24 ore și adresele poștei electronice (dacă sunt disponibile) unde consumatorii pot adresa petiții;

b) programul de lucru, de cel puțin 5 zile pe săptămână a câte 8 ore pe zi, pe parcursul căruia consumatorul poate adresa petiția.

169. Reprezentantul operatorului responsabil de examinarea petițiilor consumatorilor trebuie să dispună de aptitudini și împuterniciri pentru:

- a) a examina petițiile și a soluționa neînțelegerile direct, prin negocieri, cu consumatorul;
- b) a remite petiția către persoana operatorului, investită cu atribuții privind examinarea și soluționarea problemelor abordate în petiție;
- c) a informa consumatorul despre drepturile lui în procesul de soluționare a neînțelegerilor.

170. Personalul de conducere al operatorului acordă audiență consumatorilor care solicită aceasta, în scopul soluționării problemelor lor. Programul de audiență se aprobă și se afișează în toate centrele pentru relații cu consumatorii.

171. Petițiile consumatorilor în legătură cu furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare (contractarea, debransarea, reconectarea, facturarea, precum și referitor la consumul fraudulos etc.) se examinează și se soluționează de operator.

172. Consumatorii sunt în drept să solicite recuperarea prejudiciilor materiale și morale cauzate de operator, în conformitate cu prevederile Codului civil al Republicii Moldova.

173. Operatorul este obligat să țină evidența petițiilor. Informația despre petiții include cel puțin:

- a) data depunerii petiției;
- b) numele persoanei care a depus petiția;
- c) esența problemei abordate în petiție;
- d) acțiunile întreprinse de operator pentru soluționarea problemelor abordate în petiție;
- e) decizia operatorului.

174. Operatorul este obligat să prezinte Agenției în termenul stabilit și în volum deplin orice informație solicitată privind petițiile, copiile înregistrărilor și ale deciziilor sau alte documente necesare examinării și soluționării de către Agenție a problemelor abordate în petiții.

175. Operatorul este obligat să depună toate eforturile pentru soluționarea rezonabilă a neînțelegerilor cu consumatorii, pe cale amiabilă.

176. În cazul în care neînțelegerea dintre consumator și operator nu este soluționată pe cale amiabilă, operatorul este obligat să examineze situația creată și să răspundă în scris consumatorului despre decizia adoptată.

177. În caz de dezacord cu răspunsul operatorului ori dacă nu a primit în termenul stabilit răspuns de la operator, consumatorul este în drept să se adreseze Agenției, pentru soluționarea neînțelegerii sau în instanța de judecată pentru soluționarea litigiului.

178. În cazul în care consumatorul nu este de acord cu răspunsul Agenției, el este în drept să conteste acest răspuns în instanța de judecată, în conformitate cu Codul administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.309-320, art.466). Deciziile Agenției de soluționare a problemelor invocate în petiție pot fi contestate în instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la momentul comunicării actului, conform prevederilor Codului administrativ.

179. Litigiile dintre părțile contractante apărute în legătură cu furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se soluționează în instanța de judecată competentă.

Anexa nr.1
la Regulamentul-cadru de organizare și funcționare
a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare
aprobat prin hotărârea Consiliului de administrație al ANRE
nr.355/2019 din 27 septembrie 2019

/denumirea operatorului/

AVIZ DE BRANȘARE/RACORDARE

nr. _____ din _____ 20____
Valabil până la _____ 20____

1. Persoana fizică, persoana juridică (consumatorul): _____
2. Adresa: _____
3. Locul de consum pentru care se solicită branșarea/racordarea: _____
4. Punctul de racordare:
la sistemul public de alimentare cu apă: _____
la sistemul public de canalizare: _____
5. Debitul solicitat, cu excepția consumatorilor casnici: _____
6. Tipul, parametrii și caracteristicile tehnice ale contoarelor ce urmează a fi instalate:

7. Cerințele față de montarea contoarelor: _____

8. Alte cerințe: Elaborarea și coordonarea proiectului instalațiilor interne de apă și de canalizare cu operatorul este obligatorie. O copie a proiectului coordonat rămâne la operator. Coordonarea proiectului respectiv se efectuează de către operator în termen de cel mult 10 zile de la data solicitării.

Anexa nr.2
la Regulamentul-cadru de organizare și funcționare
a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare
aprobat prin hotărârea Consiliului de administrație al ANRE
nr.355/2019 din 27 septembrie 2019

Dlui/dnei _____
(funcția persoanei responsabile)
de la _____
tel. _____
Contract nr. _____

CERERE

privind verificarea metrologică (ordinară, de expertiză, cu executarea lucrărilor) a contorului nr. _____

Prin prezenta, solicit acordarea suportului tehnic de către _____ privind executarea lucrărilor de demontare/montare și verificare metrologică (ordinară, de expertiza, cu executarea lucrărilor) a contorului nr. _____.

Achitarea serviciilor solicitate garantăm.

Data _____

Semnătura _____

Anexa nr.3
la Regulamentul-cadru de organizare și funcționare
a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare
aprobat prin hotărârea Consiliului de administrație al ANRE
nr.355/2019 din 27 septembrie 2019

Proces-verbal de dare în exploatare a contorului

nr. _____ din _____

Operatorul

_____

Consumatorul

_____

(denumirea organizației/numele și prenumele)

Adresa

_____

(Adresa poștală, telefon)

A fost instalat contor la locul de consum _____

Tipul contorului _____

Nr. de fabricație _____ Indicii _____

Data verificării de stat _____ Sigiliul verificatorului metrolog _____

Sigiliul Operatorului nr. _____ Alte sigilii _____

Tipul contorului _____

Nr. de fabricație _____ Indicii _____

Data verificării de stat _____ Sigiliul verificatorului metrolog _____

Sigiliul Operatorului nr. _____ Alte sigilii _____

Tipul contorului _____

Nr. de fabricație _____ Indicii _____

Data verificării de stat _____ Sigiliul verificatorului metrolog _____

Sigiliul Operatorului nr. _____ Alte sigilii _____

Tipul contorului _____

Nr. de fabricație _____ Indicii _____

Data verificării de stat _____ Sigiliul verificatorului metrolog _____

Sigiliul Operatorului nr. _____ Alte sigilii _____

Consumatorul (reprezentantul consumatorului) _____

(numele, prenumele, funcția, semnătura)

Reprezentantul Operatorului _____

(numele, prenumele funcția, semnătura)

Telefon de contact al Operatorului: _____

Nota: Procesul-verbal se întocmește în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte și se semnează de consumator, de operator. Operatorul este în drept să includă în procesul-verbal și alte date.

Anexa nr.4
la Regulamentul-cadru de organizare și funcționare
a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare
aprobat prin hotărârea Consiliului de administrație al ANRE
nr.355/2019 din 27 septembrie 2019

**Act de demontare a contorului
nr. ___ din _____**

Operatorul

_____

Consumatorul

_____

(denumirea organizației/numele și prenumele)

Adresa

_____

(Adresa poștală, telefon)

A fost demontat contor la locul de consum:

Tipul contorului _____

Nr. de fabricație _____ Indicii _____

Sigiliul Operatorului nr. _____ Alte sigilii _____

Tipul contorului _____

Nr. de fabricație _____ Indicii _____

Sigiliul Opera torului nr. _____ Alte sigilii _____

Tipul contorului _____

Nr. de fabricație _____ Indicii _____

Sigiliul Opera torului nr. _____ Alte sigilii _____

Tipul contorului _____

Nr. de fabricație _____ Indicii _____

Sigiliul Opera torului nr. _____ Alte sigilii _____

Consumatorul (reprezentantul consumatorului) _____

(numele, prenumele, funcția, semnătura)

Reprezentantul Operatorului _____

(numele, prenumele, funcția, semnătura)

Telefon de contact al Operatorului: _____

Nota: Actul se întocmește în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte, și se semnează de consumator și de operator. Operatorul este în drept să includă în act și alte date.

Anexa nr.5
la Regulamentul-cadru de organizare și funcționare
a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare
aprobat prin hotărârea Consiliului de administrație al ANRE
nr.355/2019 din 27 septembrie 2019

/denumirea operatorului/

ACT Nr. _____
de depistare a

- Conectării neautorizate a instalațiilor interne de apă la sistemul public de alimentare cu apă;
- Racordării neautorizate la sistemul public de canalizare;
- Consumului fraudulos de apă prin evitarea contorului;
- Violarea sigiliilor aplicate la:
  - ventil la unirea contorului cu țeava la filtru
  - la obturatorul branșamentului de apă la vana pe conducta de ocolire
  - la îmbinarea demontabilă la robinet de incendiu la hidrant de incendiucare pot duce la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a volumului de apă utilizat
- neasigurării integrității contorului, prin nerespectarea măsurilor de protecție a acestuia, care poate duce la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a volumului de apă utilizat;

Întocmit la data _____ la ora _____

Adresa locului de consum: _____

Categoria consumatorului: casnic alți consumatori, decât cei casnici

Consumatorul: _____

proprietarul reprezentant al consumatorului

Contract nr. _____

Regimul de lucru a consumatorului: de la _____ până la _____

Tipul (numărul) contorului: _____

Indicațiile contorului la ziua controlului: _____

Nr. sigiliului operatorului aplicat la contor _____ /(afectat da/nu): _____

Modalitatea consumului fraudulos

Explicațiile consumatorului:

Concluzii:

Consumatorul sau reprezentantul consumatorului a refuzat (de subliniat, dacă este cazul) să semneze Actul și să primească un exemplar al Actului.

Cauzele refuzului _____

“ _____ ” _____ 20____
(data, luna, anul)

Reprezentanții operatorului

1. _____ (numele, prenumele)	_____
2. _____ (numele, prenumele)	_____
3. _____ (numele, prenumele)	_____

Martori (în cazul în care există)

1. _____ (numele, prenumele)	_____
2. _____ (numele, prenumele)	_____

Consumatorul sau reprezentantul acestuia

_____	_____
(numele, prenumele)	semnătura

Notă: Actul se întocmește în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte și se semnează de părți.

Anexa nr.6
la Regulamentul-cadru de organizare și funcționare
a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare
aprobat prin hotărârea Consiliului de administrație al ANRE
nr.355/2019 din 27 septembrie 2019

/denumirea operatorului/

**Act de deconectare/de reconectare a instalațiilor interne de apă
și de canalizare nr. _____ din _____**

Consumatorul casnic, alți consumatori decât cei casnici (de subliniat): _____

Adresa locului de consum: _____

**Motivul deconectării/reconectării a instalațiilor interne de la rețeaua de alimentare cu
apă/ de canalizare (de subliniat): _____**

Deconectarea instalațiilor interne fost efectuată:

a) prin sigilare: _____

b) _____

Măsurile necesare a fi întreprinse de consumator pentru reconectare

Notă: Prezentul act s-a întocmit în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare din părți.

Solicitarea cu privire la desigilare poate fi depusă în scris, prin telefon, poștă electronică, fax. Operatorul va executa reconectare instalațiilor interne în termen de cel mult 3 zile lucrătoare, de la data solicitării consumatorului în cazul în care au fost înlăturate motivele deconectării.

Semnături:

Reprezentantul operatorului

_____
numele, prenumele

_____
semnătura

_____
numele, prenumele

_____
semnătura

Consumatorul sau reprezentantul acestuia

_____
numele, prenumele

_____
semnătura

Anexa nr.7
la Regulamentul-cadru de organizare și funcționare
a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare
aprobat prin hotărârea Consiliului de administrație al ANRE
nr.355/2019 din 27 septembrie 2019

/denumirea operatorului/

Aviz de deconectare nr. _____ din _____

Stimate consumator!

Prin prezenta, Vă aducem la cunoștință, că în conformitate cu prevederile pct. _____ din Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. _____ din 20 ____, vom deconecta instalația internă de alimentare cu apă din motivul

_____

_____

_____

Pentru reconectare, va trebui să înlăturați motivele care au condus la deconectare, să achitați datoria formată și tariful pentru reconectare la rețeaua de alimentare cu apă și/sau canalizare a instalațiilor interne care vă aparțin.

Vă atenționăm că Operatorul este în drept să declare rezoluțiunea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare dacă pe parcursul a 30 zile din data deconectării nu au fost înlăturate motivele care au dus la deconectarea instalațiilor lor interne.

_____
Reprezentantul operatorului (numele, prenumele)

_____
(semnătura)

REPUBLICA MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО ПО
РЕГУЛИРОВАНИЮ В ЭНЕРГЕТИКЕ

HOTĂRĂRE
cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la indicatorii
de performanță ai serviciului public de alimentare
cu apă și de canalizare

nr. 356/2019 din 27.09.2019

Monitorul Oficial nr.352-359/1988 din 29.11.2019

* * *

ÎNREGISTRAT:
Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr.1501 din 6 noiembrie 2019
Ministru _____ Olesia Stamate

În temeiul art.7 alin.(2) lit.g) din Legea nr.303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.60-65, art.123), Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul-cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare (se anexează).
2. Se recomandă autorităților administrației publice locale de nivelul întâi să elaboreze și să aprobe în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri a Regulamentelor proprii cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.
3. Regulamentul cu privire la indicatorii de calitate ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.352 din 27.12.2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.60-77, art.318), cu modificările ulterioare, înregistrat la Ministerul Justiției cu nr.1191 din 16 februarie 2017, se abrogă începând cu 1 mai 2020.
4. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina subdiviziunilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

DIRECTORUL GENERAL

Veaceslav UNTILA

DIRECTORI

Octavian CALMÎC
Eugen CARPOV
Ștefan CREANGĂ

Nr.356/2019. Chișinău, 27 septembrie 2019.

APROBAT
prin Hotărârea Consiliului
de administrație al ANRE
nr.356/2019 din 27 septembrie 2019

**REGULAMENT-CADRU
cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public
de alimentare cu apă și de canalizare**

Secțiunea 1

DOMENIUL DE APLICARE

1. Regulamentul-cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare (în continuare Regulament) stabilește indicatorii de performanță minim care trebuie respectați de către operatori întru asigurarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

2. Numărul indicatorilor de performanță și valorile acestora se aprobă de către autoritățile administrației publice locale, cu respectarea indicatorilor de performanță minimali stabiliți în prezentul Regulament.

3. Indicatorii de performanță stabiliți conform prezentului Regulament sunt obligatorii pentru toți operatorii, indiferent de forma de organizare juridică, natura capitalului, tipul de proprietate.

4. Prevederile prezentului Regulament se aplică în relațiile dintre operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și consumatori, asigurându-se continuitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ, adaptarea permanentă la cerințele consumatorilor, excluderea oricărei discriminări privind accesul la serviciile de alimentare cu apă și de canalizare și respectarea reglementărilor specifice din domeniul gospodăririi apelor și protecției mediului. În cazul consumatorilor care dispun de mai multe locuri de consum, prevederile prezentului Regulament se aplică pentru fiecare loc de consum separat.

5. Prevederile prezentului Regulament nu se aplică:

- a) în caz de forță majoră;
- b) în cazul unor acțiuni întreprinse de terți, care duc la perturbarea furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
- c) necesitatea de a mări debitul de apă în locurile în care urmează să fie stinse incendiile.

Secțiunea 2

NOȚIUNI PRINCIPALE

6. În sensul prezentului Regulament se aplică noțiunile și termenii definiți prin Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și noțiunile din prezentul Regulament după cum urmează:

avarie – defecțiuni în conducte, instalații și utilaj în sistemul public de alimentare cu apă aferent sau periclitarea exploatarea lor, care provoacă întreruperea completă sau parțială a livrării apei consumatorilor, inundarea teritoriului;

indicatori de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare – parametri cantitativi care permit evaluarea nivelului calității serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare obligatorii pentru operatorii ce furnizează/prestează acest serviciu;

întrerupere planificată a furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare – întrerupere temporară a livrării apei/recepționării apelor uzate, cu informarea prealabilă a consumatorilor, cauzată de necesitatea efectuării de către operator a unor lucrări de deservire tehnică și/sau reparații planificate în sistemele publice de alimentare cu apă/de canalizare, branșare/racordare a instalațiilor interne de apă/de canalizare ale noilor consumatori, fără deconectarea instalațiilor interne de apă/de canalizare ale consumatorilor de la rețeaua publică de alimentare cu apă/canalizare;

întrerupere neplanificată a furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare – întrerupere temporară a furnizării apei, a recepționării apelor uzate, cauzată de avarii

produse în sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, fără a fi deconectate instalațiile interne de apă/de canalizare ale consumatorilor de la rețeaua publică de alimentare cu apă/de canalizare.

Secțiunea 3

CONTINUITATEA FURNIZĂRII/PRESTĂRII SERVICIULUI PUBLIC DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

7. Operatorii sunt obligați să asigure în mod continuu și fiabil furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare consumatorilor, în conformitate cu indicatorii de performanță stabiliți de prezentul Regulament.

8. Indicatorii de performanță ai serviciului, care reflectă continuitatea furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și canalizare, sunt:

- a) durata unei întreruperi planificate/neplanificate;
- b) gradul de informare a consumatorilor cu privire la întreruperile planificate/neplanificate.

9. Operatorul înregistrează toate întreruperile în furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în conformitate cu Anexa nr.1.

10. Întreruperile planificate și cele neplanificate se înregistrează separat.

11. Întreruperile neplanificate se înregistrează prin intermediul mijloacelor automatizate ale operatorului care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare sau, în lipsa acestora, în baza sesizărilor și/sau apelurilor consumatorilor, înregistrate de serviciul telefonic 24/24 ore. Durata unei întreruperi se calculează din momentul înregistrării acesteia până la momentul reluării furnizării/prestării serviciului. Pentru fiecare din întreruperile neplanificate se înregistrează cauza întreruperii:

- a) forță majoră;
- c) evenimente cauzate de terți;
- d) producere a avariilor la rețelele și la instalațiile de alimentare cu apă și/sau de canalizare, precum și degradarea bruscă și esențială a calității apei la sursa de captare ca urmare a concentrației mari de poluanți în apă, situație ce necesită sistarea de urgență a distribuției apei și/sau a recepționării apelor uzate;

e) dispoziție a organelor teritoriale de supraveghere sanitară și de mediu.

12. Pentru fiecare caz de întrerupere se înregistrează informațiile cu privire la data și ora întreruperii serviciului, durata întreruperii, precum și numărul de consumatori afectați de întrerupere, cu specificarea tipurilor de consumatori.

13. Durata unei **întreruperi planificate** a furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare nu va depăși:

a) termenul indicat în planul calendaristic al documentației de proiect pentru realizarea lucrărilor, calculat de autorul de proiect – în cazul reparațiilor la stațiile de captare, de tratare a apei, a rețelelor publice de transport și de distribuție a apei, a rețelelor publice de canalizare, la stațiile de pompare, de epurare, inclusiv înlocuirea, reconstrucția, modernizarea anumitor porțiuni de rețea;

b) nu mai mult de 48 ore – în cazul reparațiilor anumitor porțiuni de conducte, reamplasare a anumitor segmente a rețelelor de alimentare cu apă cu amenajarea masivelor de ancoraj;

c) nu mai mult de 12 ore – în caz de montare, branșare/racordare, reamplasare a anumitor segmente ale branșamentelor la blocurile locative, instalarea/demontarea contorului pentru măsurarea volumului de apă.

14. În cazul în care se constată că durata lucrărilor de reluare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare depășește termenii stabiliți în pct.13 din prezentul Regulament, operatorul informează suplimentar consumatorii despre prelungirea termenului întreruperii planificate argumentând necesitatea acestei prelungiri.

15. Durata unei **întreruperi neplanificate** a furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă constituie termenul de remediere a avariilor, calculat începând cu momentul recepției informației despre avarie și până la etapa reluării furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare către consumatori.

Acest termen nu poate depăși:

- a) 12 ore pentru mediu urban;
- b) 10 ore pentru mediul rural.

Durata unei întreruperi neplanificate a furnizării/prestării serviciului public de canalizare constituie termenul de remediere a avariilor, calculat din momentul recepției informației despre avarie, conform pct.13 din prezentul Regulament, și până la etapa reluării furnizării/prestării serviciului public de canalizare către consumator.

Acest termen nu poate depăși:

- a) 8 ore pentru mediu urban;
- b) 6 ore pentru mediul rural.

16. În cazul întreruperilor produse în condiții de forță majoră, serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare urmează să fie reluat într-un termen care nu depășește 24 ore de la expirarea perioadei recunoscute ca perioadă cu evenimente de forță majoră.

17. Informația despre existența unei probleme în furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se expediază operatorului:

- a) prin intermediul sistemelor tehnologice informaționale automatizate de la echipamentele de telesemnalizare;
- b) prin intermediul serviciului telefonic 24/24 ore;
- c) la sesizările consumatorilor.

18. Operatorul *informează* consumatorii afectați despre:

- a) *întreruperea neplanificată a furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare* – operativ prin notificare în termen de până la 1 oră din momentul întreruperii, indicându-se în textul anunțului și termenul preconizat de reluare a furnizării/prestării serviciului;
- b) *întreruperea planificată*, în prealabil, cu cel puțin 3 zile lucrătoare, prin notificare, indicându-se data la care va avea loc întreruperea și perioada de întrerupere.

19. Informarea prin anunț se consideră îndeplinită, dacă anunțul se face în termenele prevăzute la pct.18 din prezentul Regulament și există dovada informării consumatorilor casnici prin cel puțin una dintre următoarele metode:

- a) plasarea anunțului pe pagina web oficială a operatorului;
- b) emiterea comunicatului de presă prin intermediul mass-mediei;
- c) plasarea anunțului la fiecare scară a blocului locativ;
- d) plasarea anunțului pe panoul de anunțuri, în cazul satelor, comunelor;
- e) notificarea consumatorilor prin poștă/poșta electronică/fax/telefon.

20. Gradul de informare a consumatorilor cu privire la întreruperile planificate/neplanificate, pe parcursul unui an, se calculează conform relației:

$$Gi = Ni \cdot 100\% / N_{total},$$

unde:

Gi – gradul de informare a consumatorilor cu privire la întreruperile planificate/neplanificate;

Ni – numărul de întreruperi despre care consumatorii au fost informați în strictă conformitate cu prevederile pct.18 și 19;

Ntot – numărul total de întreruperi, operate pe parcursul anului.

Secțiunea 4

CALITATEA ȘI PARAMETRII TEHNICI LA FURNIZAREA/PRESTAREA SERVICIULUI PUBLIC DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

21. Operatorii sunt obligați să asigure funcționarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare la parametri proiectați și la parametri stabiliți în conformitate cu documentele normative tehnice privind captarea, tratarea, transportarea, înmagazinarea și distribuirea apei potabile și tehnice la toți consumatorii, precum și pentru colectarea, transportul și evacuarea apelor uzate (СНП 2.04.02-

84* «Водоснабжения. Наружные сети и сооружения», NCM G.03.02:2015 „Rețele și instalații exterioare de canalizare”, СНиП 3.05.04-85* «Наружные сети и сооружения водоснабжения и канализации»).

22. Verificarea parametrilor tehnici ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în conformitate cu prevederile contractului încheiat între operator și consumator și a documentelor normative tehnice privind captarea, tratarea, transportarea, înmagazinarea și distribuirea apei potabile/tehnologice consumatorilor, precum și pentru colectarea și evacuarea apei uzate (СНиП 2.04.02-84* «Водоснабжения. Наружные сети и сооружения», NCM G.03.02:2015 „Rețele și instalații exterioare de canalizare”, СНиП 3.05.04-85* «Наружные сети и сооружения водоснабжения и канализации»).

23. Operatorul este obligat să furnizeze/presteze serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în locurile special prevăzute, ținând cont de punctele de delimitare a rețelelor și instalațiilor, la parametri tehnici stabiliți de standardele naționale (СНиП 2.04.02-84* «Водоснабжения. Наружные сети и сооружения», NCM G.03.02:2015 „Rețele și instalații exterioare de canalizare”, СНиП 3.05.04-85* «Наружные сети и сооружения водоснабжения и канализации»), Regulamentul de organizare și funcționarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, elaborat și aprobat de autoritatea administrației publice locale conform Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat de către Agenție, prezentul Regulament și contractele încheiate cu consumatorii.

24. Măsurarea parametrilor tehnici ai serviciului public poate fi efectuată atât de operator, cât și de altă persoană juridică, ce dispune de echipamente de măsurare și control incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. În cazul în care, la solicitarea consumatorilor, măsurările se efectuează de către o persoană juridică, alta decât operatorul, consumatorul achită costul serviciului. Dacă în urma măsurărilor pretențiile consumatorului final se confirmă – operatorul este obligat să restituie consumatorului cheltuielile suportate pentru achitarea serviciului de măsurare a parametrilor de calitate.

Secțiunea 5

BRANȘAREA/RACORDAREA LA REȚELELE PUBLICE DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

25. În baza cererii depuse de către solicitant, operatorul este obligat să elibereze avizul de branșare/racordare la rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare în termen de cel mult 20 de zile din data înregistrării cererii.

26. Operatorul este obligat, în termen de cel mult *10 zile* din data prezentării proiectului, să coordoneze proiectul instalațiilor interne de apă și de canalizare ale solicitantului, elaborat în baza avizului de branșare/racordare. Dacă operatorul nu coordonează proiectul în termenul stabilit, proiectul se consideră coordonat în mod tacit.

27. Operatorul este obligat să asigure executarea branșamentului de apă și/sau a racordului de canalizare și montarea contorului în termen de până la:

a) *30 zile* din data achitării de către solicitant a tarifelor pentru branșare/racordare, în cazul consumatorilor casnici;

b) *45 zile* din data achitării de către solicitant a tarifelor pentru branșare/racordare, în cazul altor consumatori, decât cei casnici.

28. Operatorul branșează/racordează instalațiile interne de apă și de canalizare ale solicitantului la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare în termen de cel mult 4 zile din ziua semnării de către solicitant a contractului de furnizare/prestarea a serviciului solicitat și după efectuarea plății pentru branșare/racordare.

29. În cazul deconectării instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorului de la rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare, consumatorul are dreptul, după înlăturarea motivelor care au dus la deconectare, prevăzute în Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciului

public de alimentare cu apă și de canalizare la reconectarea instalației interne de apă și de canalizare la rețelele publice. Operatorul reconectează instalațiile interne ale consumatorului într-un termen restrâns, dar nu mai mult de 3 zile din data achitării de către consumator a tarifului pentru reconectare. Cheltuielile justificate aferente suspendării, respectiv, reluării furnizării serviciului se suportă de către consumator.

Secțiunea 6

CONTRACTAREA SERVICIULUI PUBLIC DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE. FACTURAREA ȘI ACHITAREA SERVICIULUI

30. Orice persoană fizică sau juridică, instalațiile interne de apă și de canalizare ale căreia sunt bransate/racordate la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare sau care a îndeplinit condițiile și lucrările prevăzute în avizul de bransare/racordare, este în drept să solicite operatorului încheierea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

31. În baza cererii depuse de către solicitant, conform prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, pot fi încheiate:

- 1) Contract de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
- 2) Contract de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă;
- 3) Contract de prestare a serviciului public de canalizare.

32. Operatorul este obligat să încheie contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare după cum urmează:

a) în aceeași zi în cazul bransării/racordării de către operator a instalațiilor interne ale solicitantului la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare;

b) în termen de cel mult 5 zile lucrătoare din data primirii cererii de încheiere a contractului și prezentării documentelor necesare, în celelalte cazuri.

33. Facturarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în conformitate cu prevederile contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și în baza indicilor contorului.

34. Plata pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în baza facturii, emisă lunar de către operator și înmănată consumatorului sau expediată prin poștă. Facturile se emit în baza indicațiilor contorului sau a normelor de consum și a tarifelor aprobate de către autoritățile administrației publice locale sau de către Agenție, cu respectarea prevederilor privind emiterea facturilor.

Secțiunea 7

PETIȚIILE CONSUMATORILOR ȘI PROCEDURILE DE SOLUȚIONARE A NEÎNȚELEGERILOR

35. Consumatorii pot depune petiții la adresa operatorului (inclusiv în format electronic) referitor la calitatea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, iar operatorul examinează și soluționează orice neînțelegere conform prevederilor Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, prezentului Regulament-cadru și altor acte normative.

36. Pentru examinarea petițiilor scrise ale consumatorilor referitor la regimul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, personalul operatorului este obligat, în funcție de complexitatea cazului, să se deplaseze la fața locului în termen de cel mult 2 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii.

37. Examinarea problemelor expuse în petițiile referitor la nerespectarea indicatorilor de performanță privind calitatea furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează la punctul de delimitare a instalației interne a consumatorului și sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare a operatorului, conform contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare care prevede obligatoriu punctul de delimitare.

38. Răspunsul cu privire la examinarea și soluționarea petițiilor consumatorilor în legătură cu furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se bazează pe rezultatele acțiunilor întreprinse de operator pentru soluționarea problemelor abordate în petiții.

Secțiunea 8 ALTE DISPOZIȚII

39. Operatorii sunt obligați să organizeze serviciul telefonic 24/24 ore pentru preluarea petițiilor consumatorilor. Numărul de telefon al serviciului telefonic 24/24 ore se indică în factura de plată a serviciului public.

40. Operatorii sunt obligați să organizeze înregistrarea automatizată a apelurilor telefonice la serviciul telefonic 24/24 ore, iar informația înregistrată urmează a fi păstrată timp de 2 ani.

41. Operatorii sunt obligați să prezinte anual, până la data de 1 martie, autorității care aprobă tarifele reglementate pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare (Agenției, consiliului local), raportul cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pentru anul precedent întocmit conform anexelor nr. 1 – 4. Rapoartele se prezintă în format electronic cu semnătură electronică sau în format electronic și pe suport de hârtie.

42. Agenția sau consiliul local verifică respectarea de către operator a indicatorilor de performanță la furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobați de autoritatea administrației publice locale.

43. Agenția sau consiliul local în procesul examinării raportului cu privire la respectarea indicatorilor de performanță la furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pentru anul calendaristic precedent, este în drept să solicite de la operatori orice informație suplimentară necesară examinării raportului prezentat.

44. Consumatorul are dreptul să solicite, în conformitate cu prevederile Codului civil al Republicii Moldova, recuperarea prejudiciilor cauzate din vina operatorului în cazul în care acesta furnizează/prestează servicii necorespunzătoare indicatorilor de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare stabiliți în Regulamentul cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat de administrația publică locală.

45. Administrația publică locală sau operatorul sunt obligați să aducă la cunoștința consumatorilor cerințele privind indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, prin afișarea Regulamentului cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în toate oficiile sale de relații cu consumatorii.

Anexa nr.1
la Regulamentul-cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare aprobat prin hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.356/2019 din 27 septembrie 2019

Raport cu privire la continuitatea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Tabelul 1

Registrul întreruperilor planificate a furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă

Nr. d/o	Localitatea	Data întreruperii	Ora întreruperii	Durata întreruperii	Cauza întreruperii	Nr. de consumatori afectați		Data difuzării anunțului despre întrerupere
						casnici	alți consumatori decât cei casnici	
	1	2	3	4	5	6	7	8

Întreruperi planificate a furnizării/prestării serviciului public de canalizare

Nr. d/o	Localitatea	Data întreruperii	Ora întreruperii	Durata întreruperii	Cauza întreruperii	Nr. de consumatori afectați		Data difuzării anunțului despre întrerupere
						casnici	alți consumatori decât cei casnici	
	1	2	3	4	5	6	7	8

Tabelul 2

Registrul întreruperilor neplanificate a furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă

Nr. d/o	Localitatea	Data întreruperii	Ora întreruperii	Durata întreruperii	Cauza întreruperii	Nr. de consumatori afectați		Sursa de informare
						casnici	alți consumatori decât cei casnici	
	1	2	3	4	5	6	7	8

Tabelul 3

**Registrul întreruperilor neplanificate a furnizării/prestării
serviciului public de canalizare**

Nr. d/o	Localitatea	Data întreruperii	Ora întreruperii	Durata întreruperii	Cauza întreruperii	Nr. de consumatori afectați		Sursa de informare
						casnici	alți consumatori decât cei casnici	
1	2	3	4	5	6	7	8	

Anexa nr.2
la Regulamentul-cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare aprobat prin hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.356/2019 din 27 septembrie 2019

**Raportul cu privire la indicatorii de performanță ai
serviciului public de alimentare cu apă**

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	Indicator anual	Mențiune
1	2	3	4
1	Eliberarea avizului de branșare (Secțiunea 5)		
1.1.	Numărul total de cereri depuse pentru eliberarea avizului de branșare la sistemul public de alimentare cu apă:		
	- <i>casnici</i>		
	- <i>alți consumatori decât cei casnici</i>		
1.2.	Numărul de avize eliberate în termen de 20 zile, potențialilor consumatori:		
	- <i>casnici</i>		
	- <i>alți consumatori decât cei casnici</i>		
1.3.	Numărul de refuzuri de eliberare a avizului de branșare, potențialilor consumatori:		
	- <i>casnici</i>		
	- <i>alți consumatori decât cei casnici</i>		
2	Avizarea documentației de proiect pentru montarea instalației interne de apă (Secțiunea 5)		
2.1.	Numărul total de cereri pentru avizarea documentației de proiect pentru montarea instalațiilor interne de apă ale solicitanților, potențiali consumatori:		
	- <i>casnici</i>		
	- <i>alți consumatori decât cei casnici</i>		
2.2.	Numărul de avize a documentației de proiect eliberate în termen normativ de 10 zile, potențialilor consumatori:		
	- <i>casnici</i>		
	- <i>alți consumatori decât cei casnici</i>		
2.3.	Numărul de refuzuri de eliberare a avizului la documentația de proiect, potențialilor consumatori:		
	- <i>casnici</i>		
	- <i>alți consumatori decât cei casnici</i>		
3	Branșarea la rețea (Secțiunea 5)		
3.1.	Numărul total de cereri de branșare la sistemul public de alimentare cu apă, pentru potențialii consumatori:		

	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
3.2.	Numărul de branșări a instalațiilor interne de apă în termen normativ de 4 zile lucrătoare, a potențialilor consumatori:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
3.3.	Numărul de branșări ale instalațiilor interne de apă în termen mai mare de 4 zile lucrătoare, a potențialilor consumatori:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
4	Reconectarea la rețea (Secțiunea 5)		
4.1.	Numărul total de reconectări a instalațiilor interne de apă ale consumatorilor la sistemul public de alimentare cu apă, pentru consumatorii:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
4.2.	Numărul de reconectări în termen normativ de 3 zile lucrătoare, a consumatorilor:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
5	Contractarea (Secțiunea 6)		
5.1.	Numărul total de cereri depuse pentru încheierea contractelor de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă de către consumatorii:		
	casnici		
	- persoane fizice		
	- administratorul blocului locativ		
	alți consumatori decât cei casnici		
5.2.	Numărul total de contracte de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă încheiate cu consumatorii:		
	casnici		
	- persoane fizice		
	- administratorul blocului locativ		
	alți consumatori decât cei casnici		
5.3.	Numărul total de contracte încheiate în termen normativ de 5 zile lucrătoare cu consumatorii:		
	- casnici		
	- persoane fizice		
	- administratorul blocului locativ		
	alți consumatori decât cei casnici		
6	Înteruperi în furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă (Secțiunea 3)		
6.1.	Înteruperi planificate		
6.1.1.	Numărul total de înteruperi planificate:		
	- cu durata de pînă la 12 ore		
	- cu durata de pînă la 48 de ore		
6.1.2.	Lichidate în termen normativ		
6.1.3.	Numărul de consumatori afectați:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
6.2.	Înteruperi neplanificate		
6.2.1	Numărul total de înteruperi neplanificate		
6.2.2	Numărul de înteruperi lichidate în termen normativ		
6.2.3	Numărul de consumatori afectați:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		

7	Informarea consumatorilor despre întreruperi în furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă (Secțiunea 3)		
7.1.	Numărul total de informări a consumatorilor despre întreruperile planificate:		
	- în termen normativ de 3 zile lucrătoare până la executare		
7.2.	Numărul de informări a consumatorilor despre întreruperile neplanificate:		
	- în termen normativ de până la 1 oră din momentul întreruperii		
8	Facturarea și achitarea serviciului public de alimentare cu apă (Secțiunea 6)		
8.1.	Numărul total al facturilor emise:		
	- în baza indicațiilor contoarelor		
	- în baza normelor de consum		
	- constatării consumului fraudulos		
	- pentru încasarea diferenței dintre tariful achitat și cel care urma să fie achitat de către consumator		
8.2.	Numărul total al facturilor emise cu penalități :		
	- din cauza neachitării în termen de către consumator a facturii		
8.3.	Numărul facturilor eronate emise de către operator		
8.4.	Numărul facturilor achitate de către consumatori		
8.5.	Numărul facturilor neîncasate		
9	Petiții cu privire la furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă (Secțiunea 7)		
9.1.	Numărul total de petiții cu privire la:		
	- bransare		
	- contractare		
	- facturare greșită		
	- calitatea apei potabile		
	- alte cauze		
9.2.	Petiții (conform Registrului de petiții) cu privire la furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă		
	- numărul de petiții ce reflectă mulțumirea consumatorilor privind furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă		
	- numărul de petiții ce reflectă nemulțumirea consumatorilor privind furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă		
9.3.	Numărul total de răspunsuri emise cu privire la examinarea și soluționarea petițiilor consumatorilor		
	- numărul de răspunsuri emise în termen		
	- numărul de răspunsuri emise peste termen		

Anexa nr.3
la Regulamentul-cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare aprobat prin hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.356/2019 din 27 septembrie 2019

Raport cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de canalizare

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	Indicator anual	Mențiuni
1	2	3	4
1	Eliberarea avizului de bransare (Secțiunea 5)		
1.1.	Numărul total de cereri pentru eliberarea avizului de racordare la sistemul public de canalizare		
	- casnici		

	- alți consumatori decât cei casnici		
1.2.	Numărul de avize de racordare eliberate în termen normativ de 20 zile, potențialilor consumatori:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
1.3.	Numărul de refuzuri de eliberare a avizului de racordare, potențialilor consumatori:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
2	Avizarea documentației de proiect pentru montarea instalațiilor interne de canalizare (Secțiunea 5)		
2.1.	Numărul total de cereri pentru avizarea documentației de proiect la montarea instalațiilor interne de canalizare ale potențialilor consumatori:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
2.2.	Numărul de avize a documentației de proiect eliberate în termen normativ de 10 zile, potențialilor consumatori:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
2.3.	Numărul de refuzuri de eliberare a avizului la documentația de proiect, potențialilor consumatori:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
3	Racordarea instalației interne de canalizare la rețea (Secțiunea 5)		
3.1.	Numărul total de cereri de racordare la sistemul public de canalizare, potențialii consumatori:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
3.2.	Numărul de racordări, în termen normativ de 4 zile lucrătoare, a potențialilor consumatori:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
3.3.	Numărul de racordări, în termen mai mare de 4 zile lucrătoare, a potențialilor consumatori:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
4	Reconectarea la rețea (Secțiunea 5)		
4.1.	Numărul total de reconectări a instalațiilor interne de canalizare ale consumatorilor la sistemul public de canalizare, pentru consumatorii		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
4.2.	Numărul de reconectări în termen normativ de 3 zile lucrătoare, a consumatorilor:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
5	Contractarea (Secțiunea 6)		
5.1.	Numărul total de cereri depuse pentru încheierea contractelor de prestare a serviciului public de canalizare de către consumatorii:		
	casnici		
	- persoane fizice		
	- administratorul blocului locativ		
	alți consumatori decât cei casnici		
5.2.	Numărul total de contracte încheiate pentru prestarea serviciului public de canalizare cu consumatorii:		
	casnici		
	- persoane fizice		
	- administratorul blocului locativ		
	alți consumatori decât cei casnici		

5.3.	Numărul total de contracte încheiate în termen normativ de 5 zile lucrătoare cu consumatorii:		
	casnici		
	- persoane fizice		
	- administratorul blocului locativ		
	alți consumatori decât cei casnici		
6	Înteruperi în prestarea serviciului public de canalizare (Secțiunea 3)		
6.1.	Înteruperi planificate		
6.1.1.	Numărul total de înteruperi planificate:		
	- cu durata de 12 ore		
	- cu durata de 48 de ore		
6.1.2.	Lichidate în termen normativ		
6.1.3.	Numărul de consumatori afectați:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
6.2.	Înteruperi neplanificate		
6.2.1	Numărul total de înteruperi neplanificate		
6.2.2	Numărul de înteruperi lichidate în termen normativ		
6.2.3	Numărul de consumatori afectați:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
7	Informarea consumatorilor despre înteruperi în prestarea serviciului public de canalizare (Secțiunea 3)		
7.1.	Numărul total de informări a consumatorilor despre înteruperile planificate:		
	- în termen normativ de 3 zile lucrătoare până la executare		
7.2.	Numărul de informări a consumatorilor despre înteruperile neplanificate:		
	- în termen normativ de 1 oră din momentul înteruperii		
8	Facturarea și achitarea serviciului public de canalizare (Secțiunea 6)		
8.1.	Numărul total al facturilor emise:		
	- pentru serviciului public de canalizare		
	- pentru plățile suplimentare pentru depășirea normelor la deversarea apelor uzate în rețeaua publică de canalizare în cazul depășirii normelor concentrației maxime admisibile (CMA)		
	- în baza constatării consumului fraudulos		
	- pentru încasarea diferenței dintre tariful achitat și cel care urma să fie achitat de către consumator		
8.2.	Numărul total al facturilor emise cu penalități:		
	- din cauza neachitării în termen de către consumator a facturii		
	- din cauza neachitării în termen de către consumator a facturii pentru plățile suplimentare pentru depășirea normelor la deversarea apelor uzate în rețeaua publică de canalizare în cazul depășirii normelor concentrației maxime admisibile (CMA)		
8.3.	Numărul facturilor eronate emise de către operator		
8.4.	Numărul facturilor achitate de către consumatori		
8.5.	Numărul facturilor neîncasate		
9	Petiții referitor la prestarea serviciului public de canalizare (Secțiunea 7)		
9.1.	Numărul total de petiții referitor la prestarea serviciului public de canalizare, inclusiv cu privire la:		
	- racordare		
	- contractare		
	- facturare greșită		
	- alte cauze		
9.2.	Petiții (conform Registrului de petiții) cu privire la prestarea serviciului public de canalizare		

	- numărul de petiții ce reflectă mulțumirea consumatorilor privind prestarea serviciului public de canalizare		
	- numărul de petiții ce reflectă nemulțumirea consumatorilor privind prestarea serviciului public de canalizare		
9.3.	Numărul total de răspunsuri emise cu privire la examinarea și soluționarea petițiilor consumatorilor		
	- numărul de răspunsuri emise în termen		
	- numărul de răspunsuri emise peste termen		

Anexa nr.4
la Regulamentul-cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare aprobat prin hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.356/2019 din 27 septembrie 2019

Raport cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	Indicator anual	Mențiune
1	2	3	4
1	Eliberarea avizului de branșare/racordare (Secțiunea 5)		
1.1.	Numărul total de cereri pentru eliberarea avizului de branșare/branșare la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
1.2.	Numărul de avize eliberate în termen normativ de 20 zile, potențialilor consumatori:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
1.3.	Numărul de refuzuri de eliberare a avizului de branșare, potențialilor consumatori:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
2.	Avizarea documentației de proiect pentru montarea instalațiilor interne de apă și canalizare (Secțiunea 5)		
2.1.	Numărul total de cereri pentru avizarea documentației de proiect la montarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ale potențialilor consumatori:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
2.2.	Numărul de avize a documentației de proiect eliberate în termen normativ de 10 zile, potențialilor consumatori:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
2.3.	Numărul de refuzuri de eliberare a avizului la documentația de proiect, potențialilor consumatori:		
	- casnici		
	- alți consumatori decât cei casnici		
3	Contractarea (Secțiunea 6)		
3.1.	Numărul total de cereri depuse pentru încheierea contractelor de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare de către consumatorii:		
	casnici		
	- persoane fizice		
	- administratorul blocului locativ		
	alți consumatori decât cei casnici		

3.2.	Numărul total de contracte încheiate pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare cu consumatorii:		
	- casnici		
	- persoane fizice		
	- administratorul blocului locativ		
	- alți consumatori decât cei casnici		
3.3.	Numărul total de contracte încheiate în termen normativ de 5 zile lucrătoare cu consumatorii:		
	casnici		
	- persoane fizice		
	- administratorul blocului locativ		
	alți consumatori decât cei casnici		
4	Facturarea și achitarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare (Secțiunea 6)		
4.1.	Numărul total al facturilor emise:		
	- în baza indicațiilor contoarelor		
	- în baza normelor de consum		
	- în baza constatării consumului fraudulos		
	- pentru plățile suplimentare pentru depășirea normelor la deversarea apelor uzate în rețeaua publică de canalizare în cazul depășirii normelor concentrației maxime admisibile (CMA)		
	- pentru încasarea diferenței dintre tariful achitat și cel care urma să fie achitat de către consumator		
4.2.	Numărul total al facturilor emise cu penalități :		
	- din cauza neachitării în termen de către consumator a facturii;		
	- din cauza neachitării în termen de către consumator a facturii pentru plățile suplimentare pentru depășirea normelor la deversarea apelor uzate în rețeaua publică de canalizare în cazul depășirii normelor concentrației maxime admisibile (CMA)		
4.3.	Numărul facturilor eronate emise de către operator		
4.4.	Numărul facturilor achitate de către consumatori		
4.5.	Numărul facturilor neîncasate		
5	Petiții cu privire la furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare (Secțiunea 7)		
5.1.	Numărul total de petiții cu privire la:		
	- branșare/racordare		
	- contractare		
	- facturare greșită		
	- calitatea apei potabile		
	- alte cauze		
5.2.	Petiții (conform Registrului de petiții) cu privire la furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare		
	- numărul de petiții ce reflectă mulțumirea consumatorilor privind furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare		
	- numărul de petiții ce reflectă nemulțumirea consumatorilor privind furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare		
	- alte cauze		
5.3.	Numărul total de răspunsuri emise cu privire la examinarea și soluționarea petițiilor consumatorilor		
	- numărul de răspunsuri emise în termen;		
	- numărul de răspunsuri emise peste termen.		

Anexa nr.5
la Regulamentul-cadru cu privire la indicatorii de
performanță ai serviciului public de alimentare cu apă
și de canalizare aprobat prin hotărârea Consiliului
de administrație al ANRE
nr.356/2019 din 27 septembrie 2019

Informația cu privire la apelurile telefonice recepționate de către operator

Nr. d/o	Denumirea	Indicator anual	Mențiune
1	2	3	4
1.	Numărul total de apeluri telefonice recepționate de către operator, inclusiv referitor la:		
	- Scurgeri de apă;		
	- Lipsa apei la consumatori;		
	- Defecțiunea sistemului de canalizare (blocări a sistemului sau deversări de ape uzate la suprafața solului).		

REPUBLICA MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО ПО
РЕГУЛИРОВАНИЮ В ЭНЕРГЕТИКЕ

HOTĂRÂRE
cu privire la aprobarea Regulamentului privind principiile de efectuare
a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare

nr. 357/2019 din 27.09.2019

Monitorul Oficial nr.352-359/1989 din 29.11.2019

* * *

ÎNREGISTRAT:
Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr.1502 din 6 noiembrie 2019
Ministru _____ Olesia Stamate

În temeiul art.7 alin.(2) lit.h¹) din Legea nr.303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2014, nr.60-65, art.123), Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind principiile de efectuare a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare (se anexează).
2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina subdiviziunilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

DIRECTORUL GENERAL

Veaceslav UNTILA

DIRECTORI

**Octavian CALMÎC
Eugen CARPOV
Ștefan CREANGĂ**

Nr.357/2019. Chișinău, 27 septembrie 2019.

APROBAT
prin Hotărârea Consiliului
de administrație al ANRE
nr.357/2019 din 27 septembrie 2019

REGULAMENT
privind principiile de efectuare a investițiilor
în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare

Secțiunea 1

SCOPUL ȘI DOMENIUL DE APLICARE

1. Regulamentul privind principiile de efectuare a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare (în continuare – Regulament) are drept scop stabilirea:
- a) termenelor de prezentare și aprobare a planurilor de investiții;
  - b) categoriilor și criteriilor de evaluare a investițiilor;
  - c) procedurilor de planificare, prezentare, aprobare și modificare a planului anual de investiții;
  - d) cerințelor față de raportul privind realizarea planului anual de investiții;

e) modului de acceptare în scopuri tarifare a investițiilor realizate.

2. Prezentul Regulament se extinde asupra operatorilor care furnizează/prestează:

a) serviciul public de alimentare cu apă potabilă;

b) serviciul public de alimentare cu apă tehnologică;

c) serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate;

d) serviciul pentru producerea și transportarea apei în vederea redistribuirii.

3. Finanțarea investițiilor pentru înființarea, dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare ține de competența organelor centrale de specialitate ale administrației publice și a autorităților administrației publice locale. În funcție de modalitatea de gestiune adoptată și de clauzele contractuale stabilite prin actele juridice, în baza cărora se desemnează operatorul, sarcinile privind finanțarea investițiilor pot fi transferate integral sau parțial operatorului.

4. Planul anual de investiții se aprobă de autoritatea publică abilitată să aprobe tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (autoritate competentă) și, după caz, se prezintă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare – Agenție) la avizarea tarifului.

Secțiunea 2

DISPOZIȚII GENERALE

5. În sensul prezentului Regulament, noțiunile și termenii utilizați semnifică următoarele:

investiție eficientă – investiție care contribuie la reducerea cheltuielilor necesare de a fi incluse la calcularea tarifelor reglementate. Se consideră investiție eficientă, investiția pentru care suma efectelor economice medii anuale, estimate de-a lungul duratei de utilizare a obiectului de investiții, este mai mare decât valoarea totală a investiției;

investiție obligatorie – investiție care se realizează de către operator în scopul executării prevederilor legii;

investiție necesară – investiție realizată în scopul asigurării funcționării fiabile și în condiții de securitate a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare și asigurării calității și continuității furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

imobilizări – active deținute pentru a fi utilizate pe o perioadă mai mare de un an în activitatea entității sau pentru a fi transmise în folosința terților;

obiect de investiții – investiție realizată în conformitate cu planul anual de investiții, aprobat de autoritatea administrației publice locale sau Agenție, sau realizată pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale, avariilor, recepționată în exploatare în modul stabilit și inclusă în Raportul privind realizarea planului anual de investiții.

6. Planul anual de investiții se elaborează de către operator, ținând cont de informația actualizată privind starea, gradul de uzură a imobilizărilor existente, cât și de obligațiile operatorului de a desfășura activitatea reglementată la costuri minime și eficiență maximă precum și în baza planului de dezvoltare și de funcționare a autorităților administrației publice locale, și se aprobă de autoritatea abilitată să aprobe tarifele.

7. Planul de dezvoltare și de funcționare, pe termen scurt, mediu și lung, a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se elaborează de către autoritățile administrației publice locale în conformitate cu planurile urbanistice generale, cu programele de dezvoltare social-economică a unității administrativ-teritoriale, precum și potrivit angajamentelor internaționale în domeniul de protecție a mediului.

8. Planul anual de investiții cuprinde numai investițiile obligatorii, necesare sau eficiente, detaliat pe proiecte de investiții ce urmează a fi realizate.

9. Înainte de includerea unui proiect în Planul anual de investiții, operatorul este obligat să-l evalueze conform criteriilor stabilite în *secțiunea 5* din Regulament și conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.338/2003 cu privire la aprobarea Catalogului mijloacelor fixe și activelor nemateriale.

Secțiunea 3

CLASIFICAREA INVESTIȚIILOR

10. Prezentul Regulament stabilește următoarele categorii de investiții, care pot fi incluse în Planul anual de investiții elaborat de operator, după cum urmează:

Categoria A: Investiții în construcția de noi rețele și noi instalații;

Categoria B: Investiții în rețele și capacități de producere existente (reconstrucție, modernizare și re tehnologizare, efectuarea reparațiilor capitale a rețelelor și a instalațiilor capitalizate);

Categoria C: Investiții în mijloace de transport, mașini, mecanisme, utilaje mecanice;

Categoria D: Investiții în echipamente de măsurare, aparate de control și diagnostică, inclusiv aferente rețelelor;

Categoria E: Investiții în clădiri și construcții, inclusiv aferente rețelelor;

Categoria F: Investiții în tehnică de calcul, telecomunicații;

Categoria G: Investiții în immobilizări necorporale (programe, licențe etc.);

Categoria H: Alte investiții legate de activitatea licențiată.

Secțiunea 4

PROCEDURILE DE PLANIFICARE ȘI DE PREZENTARE A PLANULUI ANUAL DE INVESTIȚII

11. Operatorul anual, până la 1 noiembrie, elaborează și prezintă autorității competente spre aprobare planul de investiții pentru anul calendaristic următor și, după caz, Agenției spre avizare.

12. Planul de investiții, în care se includ toate proiectele de investiții pe care operatorul planifică să le realizeze în anul calendaristic următor, însoțit de o *notă informativă* privind obiectivele acestuia, sursa de finanțare și calculele impactului Planului anual de investiții asupra tarifelor/prețurilor reglementate la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, se prezintă anual. Impactul Planului anual de investiții se calculează ca sumă totală a amortizării și a rentabilității la investiții raportată la volumele/cantitățile estimate. Pentru calculul rentabilității se utilizează rata de rentabilitate aplicată în tariful/prețul în vigoare.

13. Planul anual de investiții se prezintă după modelul stabilit în *anexa nr. 1*, pe suport de hârtie, semnat de administrator, și în format Excel.

14. În cazul în care se planifică realizarea lucrărilor la un proiect de investiții, pe parcursul a 2 sau mai mulți ani, operatorul menționează acest fapt în Planul anual de investiții, indicând perioada de realizare și costul acestuia, inclusiv partea investițiilor care revine pentru anul calendaristic următor.

15. Planul anual de investiții se compune din proiectele de investiții, pe fiecare categorie de investiții, care corespunde criteriilor de evaluare stabilite la pct.20 din prezentul Regulament.

16. Pentru fiecare proiect de investiții, evaluat ca *obligatoriu și necesar*, inclus în Planul anual de investiții, operatorul prezintă următoarele informații și date:

a) categoria de investiții, denumirea și caracteristicile proiectului de investiții;

b) amplasarea proiectului de investiții (raionul, localitatea);

c) cantitatea;

d) valoarea estimată a proiectului de investiții, mii lei (fără TVA);

e) perioada de realizare, ani;

f) criteriul de evaluare corespunzător (conform pct.20 din Regulament);

g) obiectivele și rezultatele care vor fi obținute în urma realizării proiectului de investiții;

h) sursa de finanțare;

i) partea proiectului multianual de investiții nefinalizată, efectuată până la 31.12 a anului (t-1): cantitate; valoare, mii lei (fără TVA);

j) investițiile planificate pentru anul (t): cantitate; valoare, mii lei (fără TVA);

k) durata de utilizare a obiectului de investiții, ani;

l) amortizarea anuală estimată ce ar rezulta în urma realizării proiectului de investiții, mii lei.

17. Pentru fiecare proiect de investiții, evaluat ca *eficient*, inclus în Planul anual de investiții, operatorul prezintă următoarele informații și date:

a) categoria de investiții, denumirea și caracteristicile proiectului de investiții;

b) amplasarea proiectului de investiții (raionul, localitatea);

- c) cantitatea;
- d) valoarea estimată a proiectului de investiție, mii lei (fără TVA);
- e) perioada de realizare, ani;
- f) criteriul de evaluare corespunzător (conform pct.20 din Regulament);
- g) obiectivele și rezultatele ce vor fi obținute în urma realizării proiectului de investiții;
- h) sursa de finanțare;
- i) partea proiectului multianual de investiții nefinalizată, efectuată până la 31.12 a anului (t-1) cantitate; valoare, mii lei (fără TVA);
- j) investițiile planificate pentru anul (t): cantitate; valoare, mii lei (fără TVA);
- k) durata de utilizare a obiectului de investiții, ani;
- l) amortizarea anuală estimată ce ar rezulta în urma realizării proiectului de investiții, mii lei;
- m) costurile de exploatare estimate pentru anul „t” în cazul în care proiectul de investiții nu se implementează – Ex^0_t ;
- n) costurile de exploatare estimate pentru anul „t” în cazul în care proiectul de investiții se implementează – Ex^1_t ;
- o) suma efectelor economice medii anuale estimate de-a lungul duratei de utilizare ale proiectului de investiții.

La determinarea efectelor economice medii anuale estimate se ia în considerare volumul/cantitatea și respectiv contravaloarea serviciilor ce vor fi furnizate/prestate consumatorilor finali, în funcție de numărul consumatorilor noi și de consumul mediu din anul precedent, pe categorii de consumatori, îmbunătățirea calității serviciilor prestate, reducerea cheltuielilor de exploatare și de întreținere, reducerea pierderilor în rețele, reducerea cheltuielilor cu personalul, reducerea cheltuielilor de combustibil utilizat etc., mii lei.

Eficiența investițiilor se determină prin utilizarea următoarei inegalități:

$$I < \sum_{t=1}^{t_u} EE_t$$

unde:

I – valoarea estimată a investiției;

EE_t – efectul economic estimat al anului „t”, care se determină conform formulei:

$$EE_t = Ex^0_t - Ex^1_t$$

unde:

Ex^0_t – costurile de exploatare estimate pentru anul „t” în cazul în care proiectul de investiții nu se implementează;

Ex^1_t – costurile de exploatare estimate pentru anul „t” în cazul în care proiectul de investiții se implementează;

t_u – ultimul an al duratei de utilizare a obiectului de investiții.

Operatorul prezintă calculele detaliate ale costurilor de exploatare medii anuale estimate precum și ale efectelor economice pentru proiectele de investiții respective, inclusiv datele inițiale de calcul.

18. Informația privind durata de utilizare a obiectului de investiții, amortizarea anuală și sursa de finanțare corespunzătoare lit.h), lit.k) și lit.l) din pct.16 și pct.17 poate fi indicată pe categorii de investiții.

19. Durata de utilizare a imobilizărilor corporale și necorporale nu poate fi mai mică decât durata de funcționare utilă, stabilită în Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.338/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.62-66, art.379).

Secțiunea 5 EVALUAREA PROIECTELOR DE INVESTIȚII

20. Proiectele de investiții incluse de operator în Planul anual de investiții sunt evaluate în baza următoarelor criterii.

a) *Eficiența*. Evaluarea proiectului în baza criteriului de eficiență se efectuează în baza valorii efectelor economice medii anuale estimate. Proiectul este considerat eficient în cazul în care suma efectelor economice anuale, estimate de-a lungul duratei de utilizare a obiectului de investiții, este mai mare decât valoarea totală a investiției.

b) *Obligativitatea*. Evaluarea proiectului în baza criteriului de obligativitate prevede indicarea temeiului legal care obligă operatorul să realizeze proiectul de investiții.

c) *Necesitatea*. Evaluarea proiectului în baza criteriului de necesitate prevede demonstrarea de către operator a influenței proiectului de investiții asupra fiabilității și securității în funcționare a sistemului, a continuității furnizării/prestării serviciului de alimentare cu apă și de canalizare consumatorilor și îndeplinirii de către operator a obligațiilor stabilite de lege, inclusiv analiza tehnică a proiectului de investiții prin care se demonstrează că parametrii tehnici sunt suficienți și necesari întru atingerea obiectivului stabilit la necesitatea realizării proiectului de investiții.

21. Proiectele de investiții din **Categoria A** se includ în Planul anual de investiții după ce se demonstrează că sunt *obligatorii, necesare sau eficiente*.

22. Proiectele de investiții din **Categoria B** se includ în planul anual de investiții după ce se demonstrează că sunt investiții *necesare sau obligatorii*.

23. Proiectele de investiții din **Categoria C** se acceptă și se includ în planul anual de investiții după ce se demonstrează că sunt investiții *eficiente, obligatorii sau necesare*. Operatorul este obligat să prezinte calculele efectelor de la reducerea consumurilor și, respectiv, a costurilor și îmbunătățirea altor caracteristici ale mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor, utilajelor ce se preconizează a fi procurate în raport cu cele existente. Mijloacele de transport, mașinile și mecanismele, utilajele ce urmează a fi procurate trebuie să satisfacă necesitățile minime și obiective ale operatorului pentru desfășurarea activității reglementate în termenele stabilite de lege.

24. Proiectele de investiții din **categoria D** se includ în planul anual de investiții dacă se demonstrează că sunt *necesare, obligatorii sau eficiente*.

25. Proiectele de investiții din **Categoria E** se includ în planul anual de investiții numai dacă se demonstrează că aceste proiecte de investiții sunt *obligatorii, necesare sau eficiente*. În cazul investițiilor în construcția noilor clădiri administrative operatorul urmează să demonstreze că aceste proiecte de investiții sunt investiții *eficiente*. În caz contrar proiectele de investiții respective nu se includ în planul anual de investiții.

26. Proiectele de investiții din **Categoria F** se includ în planul anual de investiții numai în cazul în care se demonstrează că aceste proiecte de investiții sunt *necesare, obligatorii sau eficiente*. Performanțele tehnicii de calcul și a echipamentului de telecomunicații ce urmează a fi procurat trebuie să satisfacă necesitățile operatorului în scopul desfășurării activității reglementate. În cazul în care operatorul nu demonstrează că tehnica de calcul, echipamentul de telecomunicații este necesar în scopul desfășurării eficiente a activității reglementate la cheltuieli minime, sau se demonstrează că fără echipamentul respectiv operatorul poate desfășura activitatea reglementată conform condițiilor licenței, atunci astfel de proiecte de investiții nu se includ în planul anual de investiții. Pentru orice proiect de investiții în tehnică de calcul și echipament de telecomunicații, care nu au fost disponibile la operator anterior și operatorul consideră că sunt necesare în activitatea desfășurată, el urmează să demonstreze *eficiența* acestor investiții. În caz contrar, proiectele de investiții respective nu se includ în planul anual de investiții.

27. Proiectele de investiții din **Categoria G** se includ în planul anual de investiții dacă se demonstrează că sunt *obligatorii*. Proiectele de investiții în imobilizări necorporale, care nu sunt obligatorii, pot fi incluse în planul anual de investiții, numai în cazul în care se demonstrează că astfel de proiecte de investiții sunt investiții *eficiente*.

28. Proiectele de investiții din **Categoria H** constituie acele proiecte de investiții, aferente activității reglementate, care nu sunt incluse în Categoriile de investiții A – G, pe care operatorul

intenționează să le includă în planul anual de investiții. Pentru astfel de proiecte de investiții operatorul urmează să demonstreze *eficiența, necesitatea sau obligativitatea* lor.

29. Proiectele de investiții realizarea cărora duce exclusiv la reducerea consumului tehnologic și pierderilor de apă în rețele se includ în planul anual de investiții după ce se demonstrează că investițiile respective sunt investiții *eficiente*.

Secțiunea 6

APROBAREA PLANULUI ANUAL DE INVESTIȚII

30. Planurile de investiții pentru anul calendaristic următor se examinează și se aprobă de autoritatea competentă sau de către Agenție nu mai târziu de 31 decembrie.

31. Planul anual de investiții nu se aprobă și nu se acceptă în plan unele proiecte de investiții în cazul în care:

a) planul anual de investiții sau unele proiecte de investiții nu corespund cerințelor prezentului Regulament;

b) proiectele de investiții nu țin de activitatea reglementată;

c) țin de procurări sau lucrări care trebuie să fie atribuite la cheltuieli;

d) trebuie să fie recuperate de operator prin intermediul companiilor de asigurare (asigurări incluse în tarif), deciziilor instanțelor de judecată etc.;

e) nu sunt necesare, sunt neargumentate, nu dau avantaj economic cuantificat și duc doar la majorarea tarifelor.

32. Planul anual de investiții, transmis Agenției spre examinare, se aprobă/avizează, pe categoriile de investiții conform pct.10, prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției, care se publică pe pagina web oficială a Agenției. În hotărârea respectivă se include valoarea totală a investițiilor aprobate/avizate, iar în anexă – valoarea investițiilor pe categorii de investiții. Copia hotărârii respective se expediază operatorului în termen de 10 zile lucrătoare după aprobare de către Consiliul de administrație al Agenției.

33. Agenția aprobă/avizează planurile de investiții în condițiile art.35 din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr.303/2013.

34. Pentru fiecare proiect de investiții, neacceptat în Planul anual de investiții, Agenția prezintă operatorului, prin scrisoare de însoțire, motivul neacceptării, conform prevederilor prezentului Regulament.

35. Operatorul este obligat să publice pe pagina web oficială, în termen de 10 zile din momentul recepționării, planul anual de investiții detaliat pe proiecte de investiții ce urmează a fi realizat în anul respectiv, după adoptarea Hotărârii Consiliului de administrație al Agenției, iar în cazul aprobării planului de investiții de către autoritatea publică locală, – în termen de 10 zile din data aprobării.

Secțiunea 7

MODIFICAREA PLANULUI ANUAL DE INVESTIȚII

36. În decursul anului modificările în Planul anual de investiții aprobat/avizat se solicită de către operator în scris la autoritatea competentă care a aprobat/avizat Planul anual de investiții. Pentru modificarea Planului anual de investiții operatorul prezintă autorității competente solicitarea de modificare cu argumentările privind necesitatea modificărilor solicitate și obiectivele care vor fi atinse în urma acestor modificări. Autoritatea competentă examinează și, în termen de 30 zile lucrătoare de la primirea solicitării, acceptă sau respinge modificările la Planul anual de investiții, informând în scris operatorul. Operatorul, pe parcursul anului, este în drept să depună nu mai mult de patru solicitări de modificare a Planului anual de investiții aprobat/avizat, dar nu mai târziu de 31 octombrie a anului de gestiune.

37. În solicitarea privind modificarea Planului anual de investiții se prezintă argumentarea necesității modificării în conformitate cu prevederile prezentului Regulament.

38. Autoritatea competentă, urmare a examinării solicitării de modificare a Planului anual de investiții, aprobă/avizează, modificarea Planului anual de investiții prin Hotărâre/Decizie. Un

exemplar al Hotărârii/Deciziei respective, în care se include valoarea totală a investițiilor modificate și valoarea investițiilor pe categorii de investiții, se expediază operatorului.

39. La examinarea modificărilor la Planul anual de investiții se aplică aceleași criterii stabilite în Secțiunea 5 a prezentului Regulament.

Secțiunea 8

RAPORTUL PRIVIND REALIZAREA PLANULUI ANUAL DE INVESTIȚII

40. Până la 1 martie a fiecărui an de gestiune, operatorul prezintă autorității competente Raportul privind realizarea Planului de investiții, aprobat/avizat de către Agenție, pentru anul precedent.

41. În Raport se reflectă investițiile conform Planului anual de investiții și cele efectiv date în exploatare, valoarea acestora, durata de funcționare utilă, amortizarea reflectată în evidența contabilă, amortizarea anuală și obiectivele atinse.

42. Pentru fiecare obiect de investiții, inclus în Raportul privind realizarea planului anual de investiții pentru anul precedent, operatorul prezintă următoarele informații și date:

- a) categoria de investiții, denumirea și caracteristicile proiectelor de investiții;
- b) numărul de inventar;
- c) amplasarea proiectului de investiții, raionul, localitatea;
- d) partea proiectului multianual de investiții nefinalizată efectuată până la 31 decembrie a anului (t-1): cantitate; valoarea proiectului de investiții, mii lei (fără TVA);
- e) obiectivele și rezultatele proiectului de investiții criteriul de evaluare; inclus în plan și realizat;
- f) investiții efectuate în anul (t) în proiectul de investiții: cantitatea – inclusă în plan și realizată; valoarea – inclusă în plan și realizată, mii lei (fără TVA);
- g) obiectul de investiții (puse în funcțiune): cantitatea – inclusă în plan și realizată; valoarea proiectului de investiții – inclusă în plan și realizată, mii lei (fără TVA); durata de utilizare, ani; numărul documentului, data, luna, anul recepției/dării în exploatare/punerii în funcțiune, numerele de inventar ale componentelor obiectului de investiții (în detalii);
- h) durata utilă de funcționare stabilită de operator;
- i) codul și durata utilă de funcționare conform Catalogului mijloacelor fizice și activelor nemateriale;
- j) amortizarea anuală, mii lei;
- k) costurile de exploatare estimate pentru anul „t” în cazul în care obiectul de investiții nu s-ar fi implementat – Ex^0_t , mii lei (pentru obiectele justificate conform criteriului eficienței);
- l) costurile de exploatare estimate pentru anul „t” urmare a implementării obiectului de investiții – Ex^1_t , mii lei (pentru obiectele justificate conform criteriului eficienței);
- m) suma efectelor economice medii anuale estimate de-a lungul duratei de utilizare a obiectului de investiții, mii lei (pentru obiectele justificate conform criteriului eficienței).

La determinarea efectelor economice medii anuale se ia în considerare, volumul/cantitatea și, respectiv, contravaloarea serviciilor, ce vor fi furnizate/prestate consumatorilor finali, în funcție de numărul consumatorilor noi și de consumul mediu din anul precedent, pe categorii de consumatori, îmbunătățirea calității serviciilor prestate, reducerea cheltuielilor de exploatare și de întreținere, reducerea pierderilor în rețele, reducerea cheltuielilor cu personalul, reducerea cheltuielilor cu combustibilul utilizat etc., mii lei;

k) sursa de finanțare;

l) nota de argumentare privind diferențele dintre valoarea investiției aprobate și cea efectiv înregistrată.

Operatorul prezintă pentru investițiile efectuate, conform pct.17, calculele detaliate ale cheltuielilor medii anuale de exploatare și de întreținere precum și ale efectelor economice pentru obiectele de investiții respective, inclusiv datele inițiale de calcul.

43. Autoritatea competentă examinează Raportul privind realizarea Planului anual de investiții pentru anul precedent și aprobă Hotărârea/Decizia privind acceptarea în scopuri tarifare a investițiilor realizate în anul precedent.

Autoritatea competentă la necesitate este în drept să constate pe teren existența obiectelor de investiții, incluse de operator în Raportul privind realizarea Planului anual de investiții.

44. În situația în care valoarea realizată a unei investiții depășește valoarea aprobată de autoritatea competentă conform Planului anual de investiții, în scopuri tarifare se recunoaște valoarea investiției aprobate, ținând cont de indicele prețului de consum pentru Republica Moldova în anul respectiv. Pentru proiectele de investiții din categoriile A și B autoritatea competentă este în drept să recunoască majorarea valorii aprobate a investiției într-un proiect în cazul în care operatorul prezintă documente/probe care ar justifica majorarea valorii bunurilor/ lucrărilor necesare executării proiectului. În acest caz valoarea bunurilor/lucrărilor necesare executării proiectului nu poate depăși 15% din valoarea inițial planificată și inclusă în Planul anual de investiții aprobat.

45. Investițiile efectuate în conformitate cu Planul anual de investiții aprobat se includ la determinarea tarifelor conform prevederilor Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate.

46. Autoritatea competentă nu aprobă, în scopul recuperării prin tarif, investițiile efectuate de operator care nu sunt conforme Planului anual de investiții aprobat.

47. Obiectele de investiții realizate pentru restabilirea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, deteriorat în urma calamităților naturale, pentru executarea prescripțiilor organelor abilitate, cât și pentru soluționarea petițiilor consumatorilor în condițiile și termenele stabilite de reglementările sectoriale se includ separat în Raportul privind realizarea Planului anual de investiții. Realizarea acestor investiții se justifică separat de către operator, indicând zonele geografice și timpul când au avut loc calamitățile naturale respective și prezentând justificările necesare.

48. Raportul privind realizarea Planului anual de investiții se prezintă Agenției, după modelul stabilit în *anexa nr.2*, pe suport de hârtie, semnat de administrator, și în format Excel.

Secțiunea 9

DISPOZIȚII FINALE

49. Proiectele de investiții, incluse în Planul anual de investiții, aprobat/avizat de autoritatea competentă, care nu au fost realizate, urmează a fi incluse în Planul anual de investiții pentru anul calendaristic următor, dar nu mai mult de doi ani consecutiv, cu excepția investițiilor din categoriile A și B.

50. Autoritatea competentă este în drept să modifice valoarea investițiilor acceptate în scopuri tarifare în cazul constatării unor devieri, stabilite în urma controlului efectuat la operator.

51. Cheltuielile operatorului, pentru lucrările de restabilire a obiectelor deteriorate de terțe părți, nu se califică ca investiții și urmează a fi recuperate benevol de partea terță sau prin adresarea operatorului în instanța de judecată.

52. În cazul în care la justificarea Planurilor anuale de investiții, operatorii vor indica, că în urma realizării proiectelor de investiții se vor reduce cheltuielile de întreținere și exploatare, cheltuielile cu personalul, cheltuielile materiale, cheltuielile de distribuție și administrative, la stabilirea costurilor de bază pentru următoarea perioadă de reglementare, acestea vor fi diminuate cu valoarea reducerii de cheltuieți indicată la argumentarea proiectului de investiții.

53. La ședințele Consiliului de Administrație al Agenției privind aprobarea Planurilor anuale de investiții, privind modificarea Planurilor anuale de investiții, privind aprobarea în scopuri tarifare a investițiilor efectiv realizate, se invită operatorul.

54. Investițiile în contoare, vane și hidranți, valoarea cărora se atribuie la obiecte de mică valoare și de scurtă durată, cad sub incidența prezentului Regulament fiind parte integră a investițiilor corespunzător Categoriilor B și D.

Anexa nr.1
la Regulamentul privind principiile de efectuare
a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare
aprobat prin hotărârea Consiliului de administrație al ANRE
nr.357/2019 din 27 septembrie 2019

**PLANUL
de investiții pentru anul _____ al**

(denumirea operatorului)

Categoria de investiții, denumirea și caracteristicile proiectului de investiții	Parametrii proiectului de investiții								inclusiv				Durata de utilitate a obiectului de investiții, ani	Amortizarea anuală estimată arzării proiectului de investiții, mii lei	Costurile de exploatare estimate pentru anul „t” în cazul în care proiectul de investiții nu se implementează Ext ⁰ , mii lei	Costurile de exploatare estimate pentru anul „t” în cazul în care proiectul de investiții se implementează Ext ¹ , mii lei	Suma efectelor economice medii anuale estimate de-a lungul duratei de utilizare ale proiectului de investiții	note	
	Amplasarea proiectului de investiții, raionul, localitatea	Cantitatea	Valoarea estimată a proiectului de investiții, mii lei, (fără TVA)	Perioada de realizare	Criteriul de evaluare	Obiectivele rezultatele vor fi obținute în urma realizării proiectului de investiții	Sursa de finanțare	Partea a proiectului multianual de investiții nefinalizată, efectuată până la 31.12 a anului (t-1)		Investiții planificate pentru anul (t)									
								cantitatea	Valoarea, mii lei, (fără TVA)		cantitatea	Valoarea, mii lei, (fără TVA)							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Total investiții, inclusiv:																			
A Investiții în construcții de noi rețele și noi capacități de producere																			
B Investiții în rețele și capacități de																			

	producere existente																	
C	Investiții în mijloace de transport, mașini, mecanism e, utilaje mecanice																	
D	Investiții în echipamen te de măsurare, aparate de control și diagnostic ă, inclusiv afere rețelelor;																	
E	Investiții în clădiri și construcții , inclusiv afere rețelelor																	
F	Investiții în tehnica de calcul, telecomun icații																	
C	Investiții în imobilizări necorporal e																	
H	Alte investiții legate de activitatea licențiată																	

Note:

1. În coloana 7 se indică: „n” pentru criteriul necesar, „o” pentru criteriul obligatoriu și „e” pentru criteriul eficient.
2. Calculele detaliate ale valorilor incluse în coloanele 16, 17 și 18, inclusiv datele inițiale de calcul vor fi prezentate separat pentru fiecare proiect de investiții.
3. Pentru categoriile D și E investițiile aferente rețelelor se vor reflecta separat.
4. Informația privind durata de utilizare a obiectului de investiții, amortizarea anuală și sursa de finanțare poate fi indicată pe categorii de investiții.

Anexa nr.2

la Regulamentul privind principiile de efectuare
a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare
aprobat prin hotărârea Consiliului de administrație al ANRE
nr.357/2019 din 27 septembrie 2019

RAPORT
privind realizarea planului de investiții pentru anul _____
al _____
(denumirea operatorului)

Categor ia de investiții , denumir ea și caracter isticele proiecte lor de investiții	n r. d e s a r e p r o i e c t u i d e i n v e s t i ț i	A m p l a s a r e p r o i e c t u i d e i n v e s t i ț i	Parte a proiect ului multian ual de investiții nefinali zată, efectuat ă până la 31.12 a anului (t-1)		Obiective le/ rezultate e proiectul de investiții				Investiții efectuate în anul (t) în proiectul de investiții				Obiectul de investiții (puse în funcțiune)				Con- form Catal o- gului mijlo a- celor fixe și acti- velor nema- - terial e	A m o r t i z a r e a u a l ă , mii lei	Co- s- tur ile de ex- plo- ata- re esti- - ma te pen tru an ul „t” în caz ul în car e obi- ectul de inv e- s- t i ț i nu s- ar fi im ple- - me nta t Ext 0, mii lei	Cos- - turi le de ex- plo- ata- re esti- - ma te pen tru anul „t” ur ma re a im- ple- n- tări i obi- ectul ui de inv e- s- t i ț i Ext 1, mii lei	Su- ma efec- - telo- r eco- nomic e me- dii an uale esti- - mat e de- a lun- gul dur a- te i de util i- zar e a obi- ectul ui de inv e- s- t i ț i , mii lei	Su- r- sa de fin an- - țar e	No- - ta de ar gu- - me- ntar e pri- - vin d dif- e- re- n- țel e di- ntr e val- o- a- re a inv e- s- t i ț i ei ap- ro- ba- te și ce- a efe- ctiv în- re- gis- - tra- - tă
			Ca- n- ti- - tate- a	Va- - loa- - rea, - mii lei, (fără T V A)	Cr- i- - te- ri- u- l de ev- a- lu- - ar e	In- - cl- u- s în pl an	R- e- a- - li- z- a- t	In- - cl- u- s în pl an	R- e- a- - liz- at	In- - cl- u- s în pl an	In- - cl- u- s în pl an	Re- a- - liz- at	In- - cl- u- s în pl an	R- e- a- - liz- at	D- u- - r at a d e u- t i- l i- - z a- r e , a- n i	Nr. - do- - c u- - m e- n- t u- l u i, d a- - ta, lu- na , an- ul re- ce- p- ț ie i/ d ă- r ii în ex- pl o- a- - t a- r e/ p u- - n e- r ii în fu- nc- - ț i u- n e, nu- m e- - rel							

																		de in ve n- tar ale co m- po - ne n- tel or ob iec - tul ui de in ve s- tiți i (în de tal ii)										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		19	20	21	22	23	24				
Total investiții , inclusiv:																												
A Investiții în construcții de noi rețele și noi capacități de producere																												
B Investiții în rețele și capacități de producere existente																												
C Investiții în mijloace																												

	ce de transport, mașini, mecanisme, utilaje mecanice																		
D	Investiții în echipamente de măsurare, aparate de control și diagnostică, inclusiv aferente rețelelor;																		
E	Investiții în clădiri și construcții, inclusiv aferente rețelelor																		
F	Investiții în tehnica de calcul, telecomunicații																		
G	Investiții în imobilizări necorporale																		
H	Alte investiții legate de																		

REPUBLICA MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО ПО
РЕГУЛИРОВАНИЮ В ЭНЕРГЕТИКЕ

HOTĂRÂRE
cu privire la aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului
public de alimentare cu apă și de canalizare

nr. 358/2019 din 27.09.2019

Monitorul Oficial nr.352-359/1990 din 29.11.2019

* * *

ÎNREGISTRAT:
Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr.1500 din 6 noiembrie 2019
Ministru _____ Olesia Stamate

În temeiul art.7 alin. (2) lit.g¹) din Legea nr.303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.60-65, art.123), Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică,

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Caietului de sarcini-cadru al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare (se anexează).
2. Caietul de sarcini-cadru intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina subdiviziunilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

DIRECTORUL GENERAL

Veaceslav UNTILA

DIRECTORI

Octavian CALMÎC

Eugen CARPOV

Ștefan CREANGĂ

Nr.358/2019. Chișinău, 27 septembrie 2019.

APROBAT
prin Hotărârea Consiliului
de administrație al ANRE
nr.358/2019 din 27 septembrie 2019

CAIET DE SARCINI-CADRU
al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul caiet de sarcini-cadru stabilește modul de întocmire a caietelor de sarcini ale serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, indiferent de forma de gestiune aleasă de către autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi care înființează, organizează, coordonează, monitorizează și verifică funcționarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

2. Caietele de sarcini:

a) se vor întocmi în concordanță cu necesitățile obiective și specificul activității autorităților administrației publice locale, cu respectarea în totalitate a cerințelor minime precizate în Caietul de sarcini-cadru, și a Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

b) se aprobă de autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi;

c) se întocmesc pentru fiecare activitate specifică serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

3. La întocmirea Caietelor de sarcini, autoritatea publică locală are obligația de a utiliza documentația prevăzută în prezentul Caiet de sarcini-cadru, după cum urmează:

a) în conținutul documentației caietului de sarcini se vor prelua din prezentul caiet de sarcini-cadru activitățile și condițiile tehnice specifice activității desfășurate sau care se delegează;

b) conținutul caietului de sarcini se elaborează prin transcrierea textelor scrise, cu excepția numerelor de puncte, care vor căpăta o nouă numerotare prin completarea datelor necesare în conformitate cu indicațiile precizate prin textele scrise din conținutul documentației caietului de sarcini-cadru;

c) conținutul caietului de sarcini va cuprinde setul de formulare precizate ca fiind obligatorii în caietul de sarcini-cadru, la care se pot adăuga și alte formulare considerate necesare pentru realizarea corespunzătoare a serviciului.

4. Autoritatea publică locală are obligația ca la întocmirea caietului de sarcini să definească specificațiile tehnice prin referire la reglementările tehnice, astfel cum sunt acestea definite în legislație.

Capitolul II

OBIECTUL CAIETULUI DE SARCINI-CADRU

5. Prezentul caiet de sarcini stabilește condițiile de desfășurare a activităților specifice serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, identificând condițiile tehnice necesare pentru funcționarea acestui serviciu în condiții de eficiență și siguranță maximă.

6. Scopul elaborării prezentului caiet de sarcini constă în asigurarea documentației de referință în vederea stabilirii condițiilor specifice de desfășurare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, indiferent de modul de gestiune adoptat.

7. Caietul de sarcini este parte integrantă a documentației necesare organizării și desfășurării activității _____ (se trece activitatea specifică serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare) și constituie ansamblul cerințelor tehnice de bază.

8. Caietul de sarcini conține:

a) specificațiile tehnice care definesc caracteristicile referitoare la nivelul calitativ, tehnic și de performanță, siguranță în exploatare, precum și sisteme de asigurare a calității, terminologie, condițiile pentru certificarea conformității cu standarde relevante etc;

b) specificațiile tehnice se referă, de asemenea, la modul de executare a activităților, la verificarea, inspecția și condițiile de recepție a lucrărilor, precum și la alte condiții care derivă din actele normative și reglementările în vigoare, în legătură cu organizarea și desfășurarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

c) Caietul de sarcini precizează reglementările obligatorii referitoare la protecția muncii, la prevenirea și stingerea incendiilor și la protecția mediului, care trebuie respectate pe parcursul furnizării/prestării serviciului/activității _____ (se trece activitatea specifică serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare) și care sunt în vigoare.

9. Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare trebuie să asigure furnizarea/prestarea serviciului în regim de continuitate, asigurând $Q = \text{_____ l/s}$, $Q = \text{_____ mc/zi}$, mc/an și presiunea de serviciu minimă _____ mCA pentru toți utilizatorii din aria de prestare (se vor completa valorile de debit și de presiune).

10. Termenii, expresiile și abrevierile utilizate în caietul de sarcini sunt cele din Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și reglementările aferente acesteia.

Capitolul III **CERINȚE MINIME DE ORGANIZARE A SERVICIULUI PUBLIC DE** **ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE**

11. Operatorul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare va asigura:

a) respectarea legislației, normativelor, codurilor practice și regulamentelor privind construcția și exploatarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare, igiena și protecția muncii, gospodărirea apelor, protecția mediului, urmărirea comportării în timp a construcțiilor, prevenirea și combaterea incendiilor;

b) exploatarea, întreținerea și reparația instalațiilor și utilajelor cu personal autorizat, în funcție de complexitatea instalației și de specificul locului de muncă;

c) respectarea indicatorilor de performanță stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii sau prin hotărârea de dare în administrare a serviciului și precizați în Regulamentul cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

d) prezentarea autorității administrației publice locale, respectiv Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, a informațiilor solicitate și accesul la documentația în baza căreia prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, conform prevederilor Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;

e) captarea, tratarea, transportul, înmagazinarea și distribuția apei potabile, respectiv preluarea, epurarea și evacuarea apelor uzate;

f) exploatarea sistemelor de alimentare cu apă, respectiv a sistemelor de canalizare în condiții de siguranță maximă și eficiență tehnico-economică, cu respectarea tehnologiilor, regulamentelor și a instrucțiunilor tehnice de exploatare;

g) crearea, supravegherea și întreținerea, conform legislației, a zonelor de protecție sanitară, a construcțiilor și instalațiilor specifice sistemelor de alimentare cu apă potabilă, de canalizare și de epurare a apelor uzate;

h) monitorizarea strictă a calității apei potabile distribuite prin intermediul sistemelor publice de alimentare cu apă, în conformitate cu normele igienico-sanitare în vigoare;

i) captarea apei brute, respectiv deversarea apelor uzate epurate din/în receptorii naturali, numai cu respectarea condițiilor impuse prin avizele și autorizațiile de mediu și de gospodărire a apelor;

j) întreținerea și menținerea în stare permanentă de funcționare a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare;

k) contorizarea cantităților de apă captate, înmagazinate, transportate, distribuite și, respectiv, facturate;

l) contorizarea apei uzate la intrarea în stațiile de epurare;

m) creșterea eficienței și a randamentului sistemelor în scopul reducerii tarifelor, prin eliminarea pierderilor în sistem, reducerea costurilor de producție, a consumurilor specifice de materii prime, combustibili și energie electrică și prin reechiparea, reutilizarea și re tehnologizarea acestora;

n) limitarea cantităților de apă potabilă distribuită prin rețelele publice, utilizată în procesele tehnologice și diminuarea consumurilor specifice prin recircularea, refolosirea și reutilizarea acesteia în cadrul stațiilor de tratare și epurare;

o) respectarea clauzelor contractelor de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

p) furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare la toți utilizatorii din raza de operare pentru care are hotărâre de dare în administrare sau contract de delegare a gestiunii;

q) aplicarea managementului eficient, care să conducă la reducerea costurilor de operare;

r) elaborarea planurilor anuale de investiții pentru reparații capitale, modernizări, re tehnologizări și extinderi și planurilor de reparații curente pentru mentenanța și întreținerea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, care pot fi executate cu forțe proprii sau cu terți;

s) evidența orelor de funcționare a utilajelor;

t) ținerea unei evidențe distincte pentru fiecare gen de activitate, având contabilitate separată pentru fiecare tip de serviciu, în cazul când operatorul prestează și alte servicii în afară de activitatea reglementată;

u) personalul necesar pentru prestarea activităților asumate prin contractul de delegare a gestiunii sau prin hotărârea de dare în administrare;

v) conducerea operativă prin dispecerat și asigurarea mijloacelor tehnice și a personalului de intervenție;

w) o dotare proprie cu instalații și echipamente specifice necesare pentru prestarea activităților asumate prin contractul de delegare a gestiunii sau prin hotărârea de dare în administrare;

x) alte condiții specifice stabilite de autoritatea administrației publice locale.

12. Obligațiile și răspunderea personalului de operare al operatorului sunt cuprinse în Regulamentul de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

13. Prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se va executa astfel încât să se realizeze:

a) verificarea și supravegherea continuă a funcționării instalațiilor;

b) corectarea și adaptarea regimului de exploatare la cerințele utilizatorului;

c) controlul calității apei potabile, tehnologice, a apei uzate, epurate și a nămolurilor supuse valorificării;

d) întocmirea sau reactualizarea documentației tehnice necesare realizării unei exploatare economice și în condiții de siguranță;

e) asigurarea la înmagazinarea apei a rezervei intangibile pentru stingerea incendiilor;

f) gradul de utilizare a capacității totale a stațiilor/instalațiilor la nivelul necesar pentru asigurarea continuității și calității apei furnizate;

g) monitorizarea parametrilor de furnizare a apei, precum și furnizarea continuă a apei către toate instituțiile publice;

h) reabilitarea și re tehnologizarea în vederea creșterii eficienței în exploatare, încadrării în normele naționale privind emisiile poluante și asigurării calității apei brute și potabile.

Capitolul IV

SURSELE DE ENERGIE CARE DESERVESC SERVICIUL DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

14. Caracteristicile principale ale stațiilor electrice ce deserveșc sistemul public de alimentare cu apă/canalizare sunt prezentate în anexa nr. ____ (se va preciza numărul anexei în care se vor detalia: amplasarea fiecărei stații, tensiunea la intrarea în stație, tensiunea la ieșirea din stație, tipul transformatoarelor, puterea fiecărui transformator, tipul și puterea de rupere a întrerupătoarelor, schema monofilară, schema de măsură, automatizare și protecție, anul punerii în funcțiune, ultima reparație capitală, ultima verificare profilactică, utilajele alimentate din stație, sursa de rezervă etc.).

15. Datele privind rețelele electrice de forță și de iluminat sunt prezentate în anexa nr. ____ (se precizează numărul anexei în care sunt descrise toate rețelele de forță și de iluminat, inclusiv cele de joasă tensiune, aferente sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare: amplasarea fiecărui obiectiv, schemele monofilare reprezentate pe obiective, tipul conductoarelor, secțiunea, lungimea, tipul circuitului, instalațiile de legare la pământ, numărul contactoarelor, întrerupătoarelor, celulelor, punctelor de iluminat, puterea deservită de fiecare circuit etc.).

16. Caracteristicile centralelor termice ce deserveșc componentele sistemului public de alimentare cu apă/canalizare sunt prezentate în anexa nr. ____ (se va indica numărul anexei în care se vor trece caracteristicile definitorii ale sistemului de alimentare cu energie termică).

17. Caracteristicile rețelelor de aer comprimat, gaze naturale, combustibil lichid, apă-canalizare sunt prezentate în anexa nr. ____ (se va indica numărul anexei în care se vor trece caracteristicile defîntorii ale rețelelor de aer comprimat și utilități din incinte).

Capitolul V

Secțiunea 1

Captarea apei brute

18. Operatorul are permisiunea de a desfășura activitatea de captare a apei brute, în unitatea administrativ-teritorială _____ (se va completa aria administrativ-teritorială în care urmează să se presteze activitatea, cu delimitările acesteia).

19. Sursele de apă folosite pentru alimentarea cu apă se situează în _____ (se precizează locația în care sunt amplasate sursele de alimentare cu apă).

20. Situația surselor de apă de adâncime este cea prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei care se va completa cu datele din tabelul nr.1, anexat la prezentul caiet de sarcini-cadru, în cazul existenței captării din surse de adâncime).

21. Situația surselor de apă de suprafață este cea prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei care se va completa cu datele conform tabelului nr.2, anexat la prezentul caiet de sarcini-cadru, în cazul existenței captării din surse de suprafață).

22. Planul de situație cu amplasarea tuturor puțurilor (de investigare, supraveghere, exploatare), a zonelor de protecție sanitară, a lucrărilor hidrotehnice aferente și a construcțiilor anexe, limitele terenului, natura juridică a acestuia, căile de comunicație, sursele de poluare din zonă etc. sunt prezentate în anexa nr. ____ (se va preciza numărul anexei).

23. Instalațiile electrice aferente captării apei cu schemele monofilare: bransamente, instalații electrice de iluminat și de forță, instalații de legare la pământ, instalații de automatizări, măsură și control, sunt prezentate în anexa nr. ____ (se va preciza numărul anexei).

24. În vederea determinării costurilor de exploatare și a personalului necesar, în caietul de sarcini se vor trece și dezvolta ca articole distincte, reflectat pe fiecare captare:

a) consumul propriu tehnologic de energie electrică de proiect, pentru asigurarea captării apei la debitul nominal, este _____ (se trece indicatorul);

b) descrierea instalațiilor, starea fizică și gradul de automatizare a acestora sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

c) diagramele de pornire-oprire ale utilajelor de bază, variația consumului specific, în funcție de debit, sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

d) diagramele de variație a energiei consumate de pompe, în funcție de debitele de apă transportate, sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

e) lista aparatelor de măsură pentru determinarea cantității de apă captată, livrată și caracteristicile acestora este prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

f) lista aparatelor de măsură pentru determinarea consumurilor de energie electrică din stația de captare este prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

g) schema stației de captare a apei, cu poziționarea utilajelor, construcțiilor și echipamentelor, planul de amplasare și poziția armăturilor în schema normală de funcționare, conform anexei nr. ____ (se trece numărul anexei);

h) schema instalației electrice de îmbunătățire a factorului de putere, conform anexei nr. ____ (se trece numărul anexei);

i) se vor detalia prevederile pct.8 lit.b) și c) din caietul de sarcini-cadru.

25. Prestarea activității de captare a apei se va executa astfel încât să se realizeze prevederile pct.13 din prezentul caiet de sarcini-cadru.

Secțiunea 2

Tratarea apei brute

26. Operatorul are permisiunea de a desfășura activitatea de tratare a apei brute, în unitatea administrativ-teritorială _____ (se va completa aria administrativ-teritorială în care urmează să se presteze activitatea, cu delimitările acesteia).

27. Stația de tratare a apei brute este amplasată în _____ (se precizează locația în care este amplasată stația de tratare a apei).

28. Planul de situație cu amplasarea zonelor de protecție sanitară, a lucrărilor hidrotehnice aferente și a construcțiilor anexe, limitele terenului, natura juridică a acestuia, căile de comunicație, sursele de poluare din zonă etc. sunt prezentate în anexa nr. ____ (se va preciza numărul anexei).

29. Instalațiile electrice aferente stației de tratare a apei cu schemele monofilare: brânșamente, instalații electrice de iluminat și de forță, instalații de legare la pământ, instalații de automatizări, măsură și control, sunt prezentate în anexa nr. ____ (se va preciza numărul anexei).

30. Componenta obiectelor stației de tratare este prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei care se va completa cu datele din tabelul nr.3, anexa la prezentul caiet de sarcini-cadru).

31. În vederea determinării costurilor de exploatare și a personalului necesar, în caietul de sarcini se vor trece și dezvolta ca articole distincte, defalcat pe fiecare stație de tratare:

a) consumul propriu tehnologic de energie electrică și de reactivi, de proiect, pentru asigurarea tratării apei brute, la debitul nominal, care constituie: _____ (se trece indicatorul pentru energia electrică și cei pentru reactivi, defalcați pentru fiecare reactiv în parte);

b) descrierea instalațiilor, starea fizică și gradul de automatizare a acestora care sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

c) diagramele de pornire-oprire ale utilajelor de bază și variația consumului specific, în funcție de debit, care sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

d) diagramele de variație a energiei consumate de pompe, în funcție de debitele de apă vehiculate, care sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

e) diagramele de variație a cantității de reactiv utilizat, în funcție de debitul de apă tratată, care sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

f) lista aparatelor de măsură pentru determinarea cantității și calității apei brute și tratate, precum și caracteristicile acestora, care este prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

g) lista dotărilor laboratorului chimic și metodele de analiză necertificate care sunt prevăzute în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

h) lista aparatelor de măsură pentru determinarea consumurilor de energie electrică din stația de tratare a apei brute care este prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

i) schema stației de tratare a apei, cu poziționarea utilajelor și poziția armaturilor în schema normală de funcționare, conform anexei nr. ____ (se trece numărul anexei);

j) schema instalației electrice de îmbunătățire a factorului de putere, conform anexei nr. ____ (se trece numărul anexei);

k) se vor detalia prevederile pct.8 lit.b) și c) din caietul de sarcini-cadru.

32. Prestarea activității de tratare a apei se va executa astfel încât să se realizeze prevederile pct.13 din prezentul caiet de sarcini.

Secțiunea 3

Transportul apei potabile și/sau tehnologice

33. Operatorul are permisiunea de a desfășura activitatea de transport a apei potabile și/sau tehnologice, în unitatea administrativ-teritorială _____ (se va completa aria administrativ-teritorială în care urmează să se presteze activitatea, cu delimitările acesteia).

34. Planul de situație cu amplasarea aducțiunii, zonele de protecție sanitară, lucrările hidrotehnice aferente și construcțiile anexe, limitele terenului, natura juridică a acestuia, căile de comunicație, sursele de poluare din zona etc. sunt prezentate în anexa nr. ____ (se va preciza numărul anexei).

35. Caracteristicile aducțiunii sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei care se va completa cu datele din tabelul nr.4, anexa la prezentul caiet de sarcini-cadru).

36. În vederea determinării costurilor de exploatare și a personalului necesar, în caietul de sarcini se stabilesc și se dezvoltă ca articole distincte:

a) consumul propriu tehnologic de energie electrică de proiect, pentru asigurarea transportului apei brute, la debitul nominal care constituie: _____ (se trece indicatorul pentru energia electrică);

b) descrierea instalațiilor, starea fizică și gradul de automatizare a acestora care sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

c) diagramele de variație a energiei consumate de pompe, în funcție de debitele de apă vehiculate, care sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

d) lista aparatelor de măsură pentru determinarea cantității apei potabile/brute transportate, precum și caracteristicile acestora care este prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

e) lista aparatelor de măsură pentru determinarea consumurilor de energie electrică aferente transportului apei potabile/brute care este prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

f) schema conductelor de transport al apei, cu indicarea elementelor topografice și funcționale, conform anexei nr. ____ (se trece numărul anexei);

g) se vor detalia prevederile pct.8 lit.b) și c) din caietul de sarcini-cadru.

37. Prestarea activității de transport al apei potabile/brute se va executa astfel încât să se realizeze prevederile pct.13 din prezentul caiet de sarcini-cadru.

Secțiunea 4

Înmagazinarea apei

38. Operatorul este în drept să înmagazineze apa, în aria administrativ-teritorială _____ (se va completa aria administrativ-teritorială în care urmează să se presteze activitatea, cu delimitările acesteia).

39. Rezervoarele de înmagazinare a apei potabile sunt amplasate în _____ (se precizează locația în care sunt amplasate rezervoarele de înmagazinare a apei).

40. Planul de situație cu amplasarea tuturor rezervoarelor de înmagazinare, a zonelor de protecție sanitară, a lucrărilor hidrotehnice aferente și a construcțiilor anexe, limitele terenului, natura juridică a acestuia, căile de comunicație, sursele de poluare din zonă etc. sunt prezentate în anexa nr. ____ (se va preciza numărul anexei).

41. Instalațiile electrice aferente stației de înmagazinare a apei cu schemele monofilare: bransamente, instalații electrice de iluminat și de forță, instalații de legare la pământ, instalații de automatizare, măsură și control, sunt prezentate în anexa nr. ____ (se va preciza numărul anexei).

42. Componenta obiectelor stației de înmagazinare a apei sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei care se va completa cu datele din tabelul nr.5, anexă la prezentul caiet de sarcini-cadru).

43. În vederea determinării costurilor de exploatare și a personalului necesar, în caietul de sarcini se stabilesc și se dezvoltă articole distincte:

a) descrierea instalațiilor, starea fizică și gradul de automatizare a acestora care sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

b) lista aparatelor de măsurare pentru determinarea cantității și calității apei înmagazinate, precum și caracteristicile acestora care este prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

c) schema stației de înmagazinare a apei, cu poziționarea rezervoarelor și poziția armaturilor în schema normală de funcționare, conform anexei nr. ____ (se trece numărul anexei);

d) se vor detalia prevederile pct.8 lit.b) și c) din caietul de sarcini-cadru.

44. Prestarea activității de înmagazinare a apei se va executa astfel încât să se realizeze prevederile pct.13 din prezentul caiet de sarcini.

Secțiunea 5

Distribuția apei potabile și/sau tehnologice

45. Operatorul are permisiunea de a desfășura activitatea de distribuție a apei potabile și/sau tehnologice, conform prevederilor Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și

de canalizare, la tarife reglementate, utilizatorilor amplasați pe teritoriul _____ (se indică localitatea unde operatorul urmează să-și desfășoare activitatea).

46. Principalele date aferente:

– consumatorilor ce fac obiectul serviciului de distribuție a apei potabile și/sau tehnologice sunt cele din anexa nr. ____ (se trece numărul anexei care se va completa cu datele din tabelul nr.6, anexa la prezentul caiet de sarcini-cadru);

– contoarelor de apă pe baza cărora se face facturarea cantității de apă furnizată sunt cele din anexa nr. ____ (se trece numărul anexei care se va completa cu datele din tabelul nr.7, anexa la prezentul caiet de sarcini-cadru);

– consumatorilor necontorizați sunt cele din anexa nr. ____ (se trece numărul anexei care se va completa cu datele din tabelul nr.8, anexa la prezentul caiet de sarcini-cadru).

47. Inventarul stațiilor de pompare, repompare și a stațiilor de pompare cu hidrofor amplasate în rețeaua de distribuție a apei este prezentat în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei care se va completa cu datele din tabelul nr.9, anexa la prezentul caiet de sarcini-cadru).

48. Inventarul hidranților și conductelor componente ale rețelei de distribuție a apei potabile și sau tehnologice este prezentat în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei care se va completa cu datele din tabelul nr.10, anexa la prezentul caiet de sarcini-cadru).

49. Branșamentele și elementele componente ale acestora sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei care se va completa cu datele din tabelul nr.11, anexa la prezentul caiet de sarcini-cadru).

50. Planul reprezentând rețeaua de distribuție a apei este prezentat în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei în care se prezintă planul rețelei de distribuție a apei cu poziționarea obiectelor aparținând acesteia).

51. În vederea determinării costurilor de furnizare și a personalului necesar, în caietul de sarcini se stabilesc și se dezvoltă ca articole distincte:

a) descrierea instalațiilor, starea fizică și gradul de automatizare ale acestora care sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

b) graficul privind numărul de consumatori branșați în ultimii 5 ani care este prezentat în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

c) variația prețului de vânzare a apei în ultimii 5 ani care este prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

d) variația gradului de încălzire în ultimii 5 ani care este prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

e) graficul de variație a ratei de suportabilitate în ultimii 5 ani, calculată conform prevederilor legislației _____ (se trece numărul anexei);

f) se vor detalia prevederile pct.8 lit.b) și c) din caietul de sarcini-cadru.

52. Prestarea activității de distribuție a apei potabile și/sau tehnologice se va efectua astfel încât să se realizeze prevederile pct.13 din prezentul Caiet de sarcini.

53. În activitatea sa operatorul va asigura:

a) urmărirea și înregistrarea indicatorilor de performanță pentru serviciul de distribuție a apei potabile și/sau tehnologice aprobați. Urmărirea și înregistrarea indicatorilor de performanță se vor face pe baza unei proceduri specifice, prin compartimente specializate;

b) instituirea unui sistem prin care să poată primi informații sau să ofere consultanță și informații privind orice problemă sau incident care afectează sau poate afecta siguranța, funcționalitatea sau alți indicatori de performanță ai serviciului;

c) ca factură emisă consumatorului de către operator, în vederea încasării contravalorii cantității de apă furnizată, să conțină datele prevăzute în Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică. Factura nu va conține contravaloarea altor servicii prestate de furnizor sau terți, acestea facturându-se separat;

- d) aplicarea unui sistem de comunicare cu consumatorii cu privire la reglementările noi privind furnizarea apei și modificările survenite la actele normative din domeniu;
- e) informarea consumatorilor despre:
- planificarea anuală a lucrărilor de reparații capitale și modernizări care se efectuează la instalațiile de distribuție a apei, care pot avea ca efect diminuarea cantitativă sau calitativă a distribuției apei potabile;
  - data și ora întreruperii furnizării apei;
  - data și ora reluării furnizării apei;
- f) verificarea de către consumatori a furnizării apei la parametrii calitativi și cantitativi stabiliți în actele normative în vigoare și în contract, după:
- reparații planificate;
  - reparații neplanificate;
- g) un sistem de înregistrare, investigare, soluționare și raportare privind reclamațiile făcute de consumatori în legătură cu calitatea serviciilor, calcularea și facturarea consumului;
- h) realimentarea în cel mai scurt timp posibil a consumatorilor afectați de avariile/incidentele care au produs întreruperea alimentării cu apă. În acest scop operatorul asigură existența unor centre de preluare a reclamațiilor telefonice;
- i) bilanțul de apă la intrarea și la ieșirea din sistemul de distribuție.

Capitolul VI **Secțiunea I**

Colectarea, transportul și evacuarea apelor uzate de la consumatori

54. Operatorul are permisiunea de a desfășura activitatea de colectare, transport și evacuare a apelor uzate de la consumatori, conform prevederilor Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, la tarifele reglementate, în unitatea teritorial-administrativă _____ (se trece aria teritorial-administrativă unde operatorul urmează să-și desfășoare activitatea).

55. Principalele date aferente consumatorilor care beneficiază de activitatea de colectare, transport și evacuare a apelor uzate sunt cele din anexa nr. ____ (se trece numărul anexei care se va completa cu datele din tabelul nr.12, anexă la prezentul caiet de sarcini-cadru).

56. Racordurile și elementele componente ale acestora sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei care se va completa cu datele din tabelul nr.13, anexă la prezentul caiet de sarcini-cadru).

57. Principalele caracteristici ale colectoarelor de transport al apei uzate și ale gurilor de scurgere sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei care se va completa cu datele din tabelul nr.14, anexă la prezentul caiet de sarcini-cadru. Datele se vor completa separat, dacă este cazul, pentru fiecare sistem de canalizare în parte).

58. Planul reprezentând sistemul de canalizare este prezentat în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei în care se prezintă planul sistemului de canalizare cu poziționarea obiectelor aparținând acesteia).

59. Profilurile longitudinale ale rețelei de canalizare, pe tronsoane, sunt prezentate în anexele nr. ____ (se trec numerele anexelor în care se prezintă profilul longitudinal a tronsoanelor sistemului de canalizare).

60. În vederea determinării costurilor de furnizare și a personalului necesar, în caietul de sarcini se stabilesc și se dezvoltă ca articole distincte:

- a) descrierea instalațiilor, starea fizică și gradul de automatizare ale acestora care sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);
- b) graficul privind situația numărului de consumatori racordați în ultimii 5 ani care este prezentat în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);
- c) variația tarifului în ultimii 5 ani care este prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

d) variația gradului de încălzire în ultimii 5 ani care este prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

e) se vor detalia prevederile pct.8 lit.b) și c) din caietul de sarcini-cadru.

61. Prestarea activității de colectare, transport și evacuare a apelor uzate de la consumatori se va efectua astfel încât să se realizeze prevederile pct.13 din prezentul caiet de sarcini-cadru:

62. În activitatea sa operatorul va asigura:

1) urmărirea și înregistrarea indicatorilor de performanță pentru serviciul de canalizare aprobați. Urmărirea și înregistrarea indicatorilor de performanță se vor face pe baza unei proceduri specifice, prin compartimente specializate;

2) instituirea unui sistem prin care sa poată primi informații sau să ofere consultanță și informații privind orice problemă sau incidente care afectează sau pot afecta siguranța, funcționalitatea sau alți indicatori de performanță ai serviciului;

3) ca factura emisă consumatorului de către operator, în vederea încasării contravalorii serviciului, sa conțină datele prevăzute în Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică. Factura nu va conține contravaloarea altor servicii prestate de operator sau terți, acestea se vor factura separat;

4) aplicarea unui sistem de comunicare cu consumatorii cu privire la reglementările noi ce privesc activitatea și modificările survenite la actele normative din domeniu;

5) informarea consumatorilor cu care se afla în relații contractuale despre:

a) planificarea anuală a lucrărilor de reparații capitale și de modernizare care se vor efectua la instalațiile de colectare, transport și evacuare a apelor uzate, care pot afecta calitatea serviciului;

b) data și ora întreruperii preluării apei uzate la canalizare;

c) data și ora reluării serviciului;

6) un sistem de înregistrare, investigare, soluționare și raportare privind reclamațiile făcute de consumatori în legătură cu calitatea serviciilor;

7) bilanțul de ape uzate la intrarea și la ieșirea din sistemul de transport al apei uzate pentru care se realizează serviciul.

Secțiunea 2

Epurarea apelor uzate

63. Operatorul are permisiunea de a desfășura activitatea de epurare a apelor uzate, conform prevederilor Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, la tarife reglementate, utilizatorilor amplasați pe teritoriul _____ (se trece localitatea unde operatorul urmează să își desfășoare activitatea).

64. Instalațiile electrice aferente stației de epurare cu schemele monofilare: branșamente, instalații electrice de iluminat și de forță, instalații de legare la pământ, instalații de automatizări, măsură și control, sunt prezentate în anexa nr. ____ (se va preciza numărul anexei).

65. Componenta părții mecanice a stației de epurare a apei uzate este prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei care se va completa cu datele din tabelul nr.15, anexă la prezentul caiet de sarcini-cadru).

66. Componenta părții biologice a stației de epurare a apei uzate este prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei care se va completa cu datele din tabelul nr.16, anexă la prezentul caiet de sarcini-cadru).

67. Componenta stației de pompare a apelor uzate este prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei care se va completa cu datele din tabelul nr.17, anexă la prezentul caiet de sarcini-cadru).

68. Caracteristicile bazinelor de retenție sunt: _____ (pentru fiecare bazin se completează amplasamentul, capacitatea de reținere, forma, dimensiunile de gabarit și locul în schema tehnologică).

69. Caracteristicile colectoarelor și gurilor de deversare în emisar a apelor convențional curate și a celor epurate sunt: _____ (se trece emisarul în care se face deversarea, numărul de colectoare, gurile de deversare etc.).

70. În vederea determinării costurilor de exploatare și a personalului necesar, în caietul de sarcini se vor trece și dezvoltă ca articole distincte, defalcat pe fiecare stație de epurare:

a) consumul propriu tehnologic de energie electrică și de reactivi, de proiect, pentru asigurarea epurării apei uzate, la debitul nominal este: _____ (se trece indicatorul pentru energia electrică și cei pentru reactivi, defalcați pentru fiecare reactiv în parte);

b) descrierea instalațiilor, starea fizică și gradul de automatizare ale acestora care sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

c) diagramele de pornire-oprire ale utilajelor de bază, variația consumului specific, în funcție de debit, care sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

d) diagramele de variație a energiei consumate de pompe în funcție de debitele de apă și de nămol vehiculate care sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

e) diagramele de variație a cantității de reactiv utilizate în funcție de debitul de apă uzată epurată care sunt prezentate în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

f) lista aparatelor de măsură și de analiză pentru determinarea cantității și calității apei uzate, epurate și a nămolurilor, precum și caracteristicile acestora care este prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

g) lista dotărilor laboratorului chimic, metodele de analiză necertificate sunt cele din anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

h) lista aparatelor de măsură pentru determinarea consumurilor de energie electrică din stația de epurare a apelor uzate care este prezentată în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

i) schema stației de epurare și de tratare a nămolurilor cu poziționarea utilajelor și poziția armăturilor în schema normală de funcționare conform anexei nr. ____ (se trece numărul anexei);

j) schema instalației electrice de îmbunătățire a factorului de putere conform anexei nr. ____ (se trece numărul anexei);

k) indicatorii tehnico-economici ai investiției, aprobați și realizați, care sunt prezentați în anexa nr. ____ (se trece numărul anexei);

l) se vor detalia prevederile pct.8 lit.b) și c) din caietul de sarcini-cadru.

71. Prestarea activității de epurare a apelor uzate se va executa astfel încât să se realizeze prevederile pct.13 din prezentul caiet de sarcini-cadru.

Anexă
la Caietul de sarcini-cadru
al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare
aprobat prin hotărârea Consiliului de administrație al ANRE
nr.358/2019 din 27 septembrie 2019

Tabelul nr.1

Inventarul puțurilor de adâncime

Nr. crt.	Sistem tubaj	Debitul maxim exploatabil	Gradul de asigurare	Diametrul puț	Adâncimea	Ultima reparație capitală	Tipul puțului (investigație, supraveghere, exploatare)
1							
2							
...							
n							

Caracteristicile stației de pompare

Nr. crt.	Grad de asigurare	Tip pompă	Debit nominal	Înălțime de pompare	Puterea electrică	Randament	Turație	Ultima reparație capitală
1								
2								
...								
n								

Tabelul nr.2

Situția captării de suprafață

Nr. crt.	Denumirea sursei	Tipul de construcție	Gradul de asigurare	Debitul maxim exploatabil	Tipul prizei de apă	Ultima reparație capitală
1						
2						
...						
n						

Tabelul nr.3

Tratarea apei brute

Nr. crt.	Deznisipator		Coagulare				Decantoare		Filtru		Dezinfectare		Corectare caracter chimic	
	tip ¹	debit ²	debit ²	reactiv	camera de amestec	tip bazin de reacție	tip ¹	debit ²	tip ³	debit ²	debit ²	metoda ⁴	debit ²	metoda ⁵
1														
2														
...														
n														

¹ – orizontal, vertical, longitudinal² – debitul nominal și gradul de asigurare³ – lent, rapid, ultrarapid⁴ – clorinare, ozonizare, ultraviolete, biologică, altă metodă⁵ – deferizare, demanganizare, reducere a durtății, eliminare a gazelor dizolvate, corectare a gustului și/sau a mirosului, altele

Caracteristicile stației de pompare

Nr. crt.	Grad de asigurare	Tip pompă	Debit nominal	Înălțime de pompare	Puterea electrică	Randament	Turație	Ultima reparație capitală
1								
2								
...								
n								

Tabelul nr.4

Transportul apei potabile și/sau tehnologice (aducțiuni)

Nr. crt.	Denumirea tronson	Material/D _{ext.} ¹ /S ²	Debitul specific	Lungime	h ³	Ultima reparație capitală	PN	Pierderi de apă
1								
2								
...								
n								

- ¹ – diametrul exterior
² – grosimea peretelui
³ – pierderi de sarcină
PN – presiune nominală.

Tabelul nr.5

Înmagazinarea apei

Nr. crt.	Tip rezervor ¹	Capacitatea de înmagazinare	W _c ²	W _{inc} ³	W _{av} ⁴	Ultima reparație capitală	Număr compartimente
1							
2							
...							
n							

- ¹ – îngropat (subteran), parțial îngropat, de suprafață, de înălțime
² – volumul de compensare a consumului W_c
³ – rezerva intangibilă pentru combaterea incendiilor W_{inc}
⁴ – volum de avarie W_{av}

Notă: pentru rezervoarele de la stația de captare, stația de tratare și rețeaua de distribuție, tabelul de mai sus se completează separat.

Tabelul nr.6

Consumatorii care utilizează serviciul de distribuție a apei potabile și/sau tehnologice

Nr. crt.	Denumire consumator	Categorie consumator	Adresă	Tip apă	Debit nominal	Presiune	Dn branșament
1							
2							
...							
n							

Tabelul nr.7

Contoarele de apă montate la consumatorii care utilizează serviciul de distribuție a apei potabile și/sau tehnologice

Nr. crt.	Denumire consumator	Adresă	Tip contor	Serie contor	Data punerii în funcțiune	Data scadentă	Serie sigiliu
1							
2							
...							
n							

Tabelul nr.8

Datele aferente consumatorilor necontorizați care utilizează serviciul de distribuție a apei potabile și/sau tehnologice

Nr. crt.	Denumire consumator	Adresă	Tip apă	Număr de locatari	Norma de consum
1					
2					
...					
n					

Tabelul nr.9

Stațiile de pompare, repompare și de hidrofor aparținând sistemului de distribuție a apei brute și potabile

Nr. crt.	Denumire stație	POMPARE/REPOMPARE				HIDROFOR				
		tip pompă	debit nominal înălțime de pompare	puterea electrică	randament	tip de hidrofor	volum rezervor hidrofor	putere compresor	presiune asigurată	randament
1										
2										
...										
n										

Tabelul nr.10

Caracteristicile rețelei de distribuție a apei brute și potabile

Nr. crt.	Denumire tronson	Tip apă	M/D _{ext} /s ¹	Qn ²	L ³	Δ H ⁴	PN ⁵	Δ Q ⁶	Tip hidrant ⁷	Diametru hidrant	Poziționare hidrant
1											
2											
...											
n											

¹ – material/diametrul exterior/grosime material

- 2 – debitul nominal
 3 – lungime tronson
 4 – pierdere de presiune de proiect
 5 – presiune nominală
 6 – pierdere procentuală de apă de proiect
 7 – subteran, suprateran

Tabelul nr.11

Principalele date aferente brașamentelor

Nr. crt.	Adresă brașament	Poziție cămin	Lungime conductă brașament	Debit nominal	Diametrul nominal conductă	Material conductă	Diametrul nominal contor	Dimensiuni cămin L/l/h
1								
2								
...								
n								

Tabelul nr.12

Principalele date aferente consumatorilor care utilizează serviciul de canalizare

Nr. crt.	Denumire consumator	Categorie consumator	Adresa	Număr locatari	Debit nominal de apă	Norma de consum	Diametru racord
1							
2							
...							
n							

Tabelul nr.13

Principalele date caracteristice racordurilor

Nr. crt.	Adresă racord	Poziție cămin	Lungime conductă racord	Debit nominal	Diametrul nominal conductă	Material conductă	Dimensiuni cămin L/l/h
1							
2							
...							
n							

Tabelul nr.14

Caracteristicile rețelei de transport a apelor uzate

Nr. crt.	Denumire tronson	Material	Lungime	Secțiune	Panta	Poziția căminelor			Poziția gurilor de scurgere
						Rupere pantă	Spălare	Intersecție	
1									
2									
...									
n									

Tabelul nr.15

Componentele stației de epurare treapta mecanică

Nr. crt.	Grătare		Site		Deznisipator		Debit separator grăsimi	decantor	
	tip ¹	debit	tip ²	debit	tip	debit		tip ³	debit
1									
2									
...									
n									

¹ – tipul grătarului (grătar plan cu curățare manuală, grătar curb cu curățare mecanică, grătar plan de tip lanț cu zale, grătar sită plan, grătar sită rotativ, grătar sită rotativ cu cuțit raclor de tip greblă, grătar sită cu melc de radare, alte tipuri)

² – sită vibratoare, sită cu tambur, sită plană curățată mecanic, alte tipuri

³ – orizontal, vertical, radial, cu etaj, alt tip

Tabelul nr.16

Componentele stației de epurare treapta biologică

Nr. crt.	Epurare naturală		Filtrare		Aerare		Decantare		Dezinfectare Concentrație	Fermentare nămol		Deshidratare	
	debit iaz	debit irigat	tip ¹	debit	tip	debit	metoda ²	debit		anaerobă volum	aerobă volum	tip ³	volum
1													
2													
...													
n													

¹ – mică sau mare încărcare, cu discuri, alte tipuri

² – clorură de var, clor gazos, radiații, hipoclorit de sodiu, alte metode

³ – iazuri, platforme, filtre vacuum, filtre presă, filtre sită, aparate centrifuge, aparate electroosmotice și prin procedee tehnice

Tabelul nr.17

Componentele stației de pompare apă uzată

Nr. crt.	Tip	Debit nominal	Înălțime pompare	Putere	Randament	Turație	Ultima reparație capitală
1							
2							
...							
n							

REPUBLICA MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО ПО
РЕГУЛИРОВАНИЮ В ЭНЕРГЕТИКЕ

HOTĂRÂRE
cu privire la aprobarea Contractului-cadru de furnizare/prestare
a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

nr. 359/2019 din 27.09.2019

Monitorul Oficial nr.352-359/1991 din 29.11.2019

* * *

ÎNREGISTRAT:
Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr.1499 din 6 noiembrie 2019
Ministru _____ Olesia Stamate

În temeiul art.7 alin.(2) lit.g²) din Legea nr.303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.60-65, art.123), Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică,

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Contractul-cadru de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare (se anexează).
2. Contractul-cadru de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se va pune în aplicare începând cu 1 mai 2020.
3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina subdiviziunilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

DIRECTORUL GENERAL

Veaceslav UNTILA

DIRECTORI

**Octavian CALMÎC
Eugen CARPOV
Ștefan CREANGĂ**

Nr.359/2019. Chișinău, 27 septembrie 2019.

APROBAT
prin Hotărârea Consiliului
de administrație al ANRE
nr.359/2019 din 27 septembrie 2019

CONTRACT-CADRU
de furnizare/prestare a serviciului public
de alimentare cu apă și de canalizare

I. PĂRȚILE CONTRACTANTE

1. Denumirea și adresa operatorului _____ înregistrat în Registrul de stat al persoanelor juridice/Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali cu nr.____, IDNO, contul nr. __ deschis în Banca (denumirea), reprezentat de dl/dna _____, având funcția de Director/manager, pe de o parte, și _____ (se indică numele/prenumele/denumirea consumatorului (casnic consumator altul decât cei casnici), cu domiciliul/sediul în (se indică adresa),

---

---

2. Locul de consum (se indică adresa)

---

3. Deținând documentul care atestă dreptul de proprietate nr._____/Contractul de închiriere nr. _____ din _____ sau alte acte legale

---

în calitate de consumator, pe de altă parte, au convenit să încheie prezentul contract de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, cu respectarea următoarelor clauze:

II. OBIECTUL CONTRACTULUI-CADRU

4. Obiectul contractului îl constituie furnizarea/prestarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, în condițiile prevăzute de actele normative.

5. Contractul stabilește raporturile dintre Consumator și Operator la punctul de delimitare.

6. Punctul de delimitare a rețelelor de alimentare cu apă și de canalizare între Operator și Consumator este _____ (Actul de delimitare se anexează).

7. Parametrii tehnici la furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, debitul de apă _____ (m³/h), presiunea în punctul de delimitare _____ m.col.H₂O, secțiunea branșamentului este _____ m², diametrul racordului de canalizare _____ mm, viteza mișcării apei _____ m/s, valabile la data semnării contractului.

III. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE OPERATORULUI

8. Drepturile Operatorului sunt:

a) să aplice consumatorilor penalități pentru neachitarea, în termenul stabilit în factura de plată, a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare furnizat, conform prevederilor Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (în continuare - Legea nr.303/2013);

b) să aibă acces la contoarele instalate la Consumator, la căminele de control, instalațiile aflate pe proprietatea Consumatorului pentru citirea indicilor contoarelor, prelevarea probelor pentru stabilirea calității apelor uzate, pentru prezentare la verificarea metrologică și pentru controlul contoarelor și al sigiliilor aplicate acestora, precum și pentru deconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ale Consumatorului în cazurile prevăzute de Legea nr.303/2013 și a Regulamentului-cadru de organizare și funcționare al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare (în continuare – Regulamentul). Accesul se va efectua doar în prezența Consumatorului sau a reprezentantului acestuia;

c) să limiteze sau să întrerupă furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în cazurile și în modurile prevăzute de Legea nr.303/2013 și de Regulament;

d) să deconecteze instalațiile interne de apă și de canalizare în conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare și funcționare al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

f) să întocmească actul de depistare a consumului fraudulos și să efectueze recalculul consumului de apă și volumului de ape uzate în conformitate cu prevederile Regulamentului;

g) să corecteze factura eronată, conform prevederilor Regulamentului;

h) să solicite plata preventivă de la consumator, în situațiile prevăzute de Regulament;

i) să efectueze în orice timp, fără avizul prealabil, cu participarea Consumatorului, altul decât cel casnic sau a reprezentantului desemnat de acesta, controlul calității apelor uzate deversate de către consumătorul, altul decât cel casnic în sistemul public de canalizare, precum și al debitelor maxime ale acestora;

j) să factureze proprietarilor/locatarilor suprafețelor de scurgere a apelor pluviale, la depistarea unei deversări neautorizate de ape pluviale în sistemul public de canalizare, volumul deversărilor, calculat conform actelor normative, cu aplicarea tarifului pentru serviciul de canalizare și să lichideze din contul acestora conectările neautorizate;

k) să participe la expertiza metrologică a contorului, la expertiza extrajudiciară în instituții specializate, în cazul în care presupune că contorul este deteriorat, că s-a intervenit în contor sau că sigiliile operatorului sînt violate.

9. Operatorul are următoarele obligații:

a) să asigure furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare Consumatorului, la punctul de delimitare, cu respectarea prevederilor Legii nr.303/2013 și prevederilor Regulamentului;

b) să respecte clauzele contractuale;

c) să asigure funcționarea, la parametri proiectați, a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare;

d) să respecte indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare stabiliți de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și autoritatea publică locală;

e) să asigure continuitatea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în punctul de delimitare la parametri fizici și calitativi stabiliți;

f) să informeze Consumatorul, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte, prin mass-media și/sau prin afișare la scările blocurilor locative, despre orice întrerupere planificată a furnizării apei și/sau a recepționării apelor uzate în cazul unor lucrări planificate de reconstrucție, modernizare, reparație, racordare etc.;

g) să întreprindă măsuri de remediere, în termenele stabilite prin actele normative în domeniu, a defecțiunilor produse în rețelele sale;

h) să instaleze, să repare, să înlocuiască și să verifice metrologic contoarele conform prevederilor Legii nr.303/2013 și Regulamentului cu informarea Consumatorului prin mass-media despre măsurile ce trebuie întreprinse pentru protecția contorului contra înghețului, în cazul în care se așteaptă temperaturi scăzute ale aerului exterior;

i) să nu admită discriminarea Consumatorului, să calculeze plata pentru serviciul furnizat/prestat în baza tarifelor aprobate, a indicațiilor contoarelor, iar în lipsa contoarelor pe durata verificării metrologice periodice, sau în cazul deteriorării din motive ce nu pot fi imputate Consumatorului, în baza volumului de apă consumată, reieșind din volumul mediu lunar, înregistrat în ultimele 3 luni până la verificare (deteriorare);

j) să informeze Consumatorul cu privire la serviciul furnizat/prestat, inclusiv cu privire la eventualele riscuri, calitatea serviciului, condițiile calitative și cantitative de deversare a apelor uzate, modificările tarifului și să prezinte, la cerere, Consumatorului informații cu privire la volumul de apă consumată și referitor la eventualele penalități plătite de acesta;

k) să restituie Consumatorului plățile facturate incorect și să achite despăgubiri pentru prejudiciile cauzate din vina sa, în conformitate cu Codul civil și Regulamentul;

l) să achite, în condițiile legii, proprietarilor din vecinătatea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare prejudiciile cauzate în rezultatul intervențiilor de rețehnologizare, reparație, revizie sau în caz de avarii și să aducă la starea inițială terenurile afectate. Proprietarul terenului afectat de exercitarea dreptului de servitute va fi despăgubit pentru prejudiciile cauzate;

m) să reconecteze instalațiile interne de apă și de canalizare ale Consumatorului la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, conform prevederilor din Regulament;

n) să prezinte lunar Consumatorului factura de plată pentru volumul apei consumate, indicând în factură data-limită de plată a acesteia. Factura de plată se emite cu cel puțin 10 zile înainte de expirarea termenului limită de achitare a acesteia. Volumul de apă facturat este stabilit prin citirea lunară a indicațiilor contorului de apă de către personalul operatorului, iar în perioada lipsei contorului la Consumator, prin calcul, conform prevederilor legale.

o) să determine consumul de apă și a apelor uzate în diferite circumstanțe conform actelor normative;

p) să prezinte, la cererea Consumatorului, informații despre consumul anterior de apă, despre plățile și penalitățile calculate și achitate. Operatorul prezintă obligatoriu Consumatorului calculul volumului de apă și a volumului de ape uzate în cazul consumului fraudulos;

q) să răspundă în termenele stabilite prin Codul administrativ al Republicii Moldova la reclamațiile depuse în scris de Consumator;

r) să repare prejudiciile cauzate Consumatorului în cazul în care este demonstrată vina Operatorului;

s) să restituie datoriile acumulate față de Consumator până la data suspendării sau a rezolvii Contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

t) să informeze Consumatorul privind modalitățile de soluționare a problemelor abordate de către acesta;

u) să asigure încasarea de la Consumator a plăților pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv prin intermediul băncilor, sau oficiilor poștale sau al oficiilor sale din teritoriu, în termenul prevăzut în Regulament;

v) să reducă plățile pentru serviciile furnizate/prestate în caz de nerespectare de către Operator a nivelurilor de calitate stabilit pentru serviciile furnizate/prestate;

w) să asigure accesul Consumatorului la serviciul telefonic 24/24 ore al Operatorului, numărul de telefon al căruia se indică obligatoriu în factură;

x) să efectueze citirea indicilor contorului de apă, controlul contorului și a sigiliilor aplicate numai în prezența Consumatorului sau al reprezentantului acestuia.

IV. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE CONSUMATORULUI

10. Consumatorul are următoarele drepturi:

a) să beneficieze de serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în condițiile stabilite în Contractul de furnizare a serviciului respectiv, în Legea nr.303/2013 și în Regulament;

b) să fie prezent personal sau să desemneze expres o persoană care să asiste la citirea indicilor contorului de apă, la efectuarea expertizei metrologice, la controlul contorului de apă și a sigiliilor aplicate acestuia, precum și la deconectarea instalațiilor sale interne de apă și de canalizare în cazurile prevăzute de Legea nr.303/2013 și de Regulament;

c) să fie informat din timp de către operator despre regimul de furnizare a apei, stabilit în localitate, inclusiv cu privire la limitările sau întreruperile în furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în modul stabilit de Legea nr.303/2013 și de Regulament;

d) să inițieze modificarea și completarea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și/sau a anexelor acestuia prin acorduri adiționale, inclusiv în cazul în care apar prevederi noi în actele normative în domeniu;

e) să renunțe, definitiv sau temporar, la serviciile operatorului în modul stabilit de Legea nr.303/2013 și Regulament;

- f) să primească, la cerere, informații privind tarifele în vigoare și calitatea apei, privind volumul consumului de apă, plățile și penalitățile calculate și achitate;
- g) să primească răspuns la petițiile adresate Operatorului în modul și în termenele stabilite de Codul administrativ al Republicii Moldova;
- h) să solicite recuperarea prejudiciilor cauzate din vina operatorului în conformitate cu prevederile Legii nr.303/2013, Codului civil și Regulamentului;
- i) să beneficieze de alte drepturi stabilite în Legea 303/2013, Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor și în Regulament;
- j) la sistarea furnizării/prestării serviciilor pentru o perioadă de timp determinată și la suspendarea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pe o perioadă de timp nu mai mică de 3 luni;
- k) la încheierea, modificarea, prelungirea, suspendarea sau rezoluțiunea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în conformitate cu Legea nr.303/2013 și cu Regulamentul;
- l) să verifice și să constate respectarea de către Operator a prevederilor contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
- m) să aibă acces la contorul de apă, dacă acesta este instalat pe proprietatea operatorului;
- n) la eliberarea de către Operator a unui nou aviz de bransare/racordare, în cazul necesității majorării debitului de apă;
- o) la despăgubiri din partea Operatorului pentru nerespectarea indicatorilor de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
- p) să aibă acces la serviciul telefonic 24/24 ore al Operatorului, numărul de telefon al căruia se indică în mod obligatoriu și în factură.
- r) să-i fie prezentată lunar factura de plată pentru serviciile furnizate/prestate, indicând data-limită de plată a acesteia. Factura de plată se emite și se prezintă consumatorului cu cel puțin 10 zile înainte de expirarea termenului limită de achitare a acesteia.

11. Obligațiile Consumatorului sunt:

- a) să respecte prevederile contractului încheiat, prevederile Legii nr.303/2013 și Regulamentului;
- b) să prezinte Operatorului datele și documentele necesare pentru reîncheierea sau modificarea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.
- c) să exploateze și să întrețină în stare bună de funcționare instalațiile interne de apă și de canalizare aflate în gestiunea sa, în conformitate cu prevederile documentelor normativ-tehnice, să remedieze la timp avariile și scurgerile de apă de la rețelele proprii;
- d) să asigure integritatea contoarelor și a sigiliilor aplicate acestora, inclusiv să întreprindă măsuri de protecție a contorului de apă contra înghețului;
- e) să acorde acces personalului Operatorului, la prezentarea legitimației corespunzătoare, pentru citirea indicilor contorului de apă, pentru demontarea contorului de apă și prezentarea la verificarea metrologică, pentru efectuarea controlului integrității contorului de apă și a sigiliilor aplicate acestuia, precum și pentru deconectarea instalațiilor sale interne de apă și de canalizare în cazurile prevăzute de Legea nr.303/2013 și Regulament;
- f) să acorde acces personalului operatorului, la prezentarea legitimației corespunzătoare, la căminurile de control pentru prelevarea probelor de control, la rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare amplasate pe teritoriul Consumatorului pentru efectuarea lucrărilor de intervenție și de reconstrucție;
- g) să achite, în termenele stabilite, facturile pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și penalitățile calculate conform prevederilor contractului;
- h) să utilizeze apa în mod rațional și fără fraude;
- i) să nu execute conectări neautorizate la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare;

j) să nu evacueze spre deversare în sistemul public de canalizare substanțe interzise de actele normative și care pot avaria rețeaua publică de canalizare sau pot afecta funcționarea instalațiilor de epurare a apelor uzate;

k) să mențină curățenia și să întrețină în stare corespunzătoare căminul de vizitare în care este instalat contorul de apă, amplasat pe proprietatea sa;

l) să execute lucrări de întreținere și reparație, care îi revin conform Legii nr.303/2013, la instalațiile interne de apă și de canalizare pe care le are în folosință pentru a nu admite pierderi de apă sau, în caz de funcționare necorespunzătoare a acestora, pentru a nu crea pericol pentru sănătatea publică;

m) să informeze, în termen de 7 zile lucrătoare, Operatorul despre toate cazurile înstrăinării imobilului, precum și despre modificarea altor date menționate în contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

n) să achite operatorului prejudiciile cauzate prin deteriorarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, prin evacuarea în rețeaua publică de canalizare a substanțelor interzise spre deversare și a apelor uzate cu un conținut sporit de poluanți, precum și în alte cazuri prevăzute de Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;

o) să sesizeze imediat Operatorul în cazul în care depistează defecțiunea contorului de apă sau violarea sigiliilor aplicate;

p) să declare rezoluțiunea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, dacă nu are necesitate de aceste servicii, să achite integral Operatorului plata pentru serviciile furnizate/prestate și penalitățile calculate conform prevederilor contractului;

q) să fie prezent sau să desemneze un reprezentant la efectuarea controlului contorului de apă și al sigiliilor aplicate;

r) să nu intervină personal în contorul de apă sau în instalațiile operatorului, situate pe proprietatea sa și să nu permită acest lucru altor persoane;

s) să nu admită și să nu execute, fără acordul operatorului, modificări sau conectări suplimentare în afara proiectului la rețelele interne de alimentare cu apă și de canalizare;

t) să solicite Operatorului condițiile pentru separarea evidenței apei consumate în alte scopuri decât cele indicate în contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

u) **La consumatorii, alții decât cei casnici:**

- să numească prin ordin și să prezinte Operatorului lista persoanelor responsabile pentru prelevarea probelor de ape uzate evacuate și pentru semnarea actelor respective;

- să participe la prelevarea de către operator a probelor apelor uzate și să semneze actele respective;

- să respecte condițiile de deversare a apelor uzate, să nu evacueze în sistemul public de canalizare a substanțelor interzise spre deversare și a substanțelor care pot provoca avarieri ale rețelelor sau pot afecta funcționarea instalațiilor de epurare;

- să comunice imediat Operatorului despre toate deteriorările în procesul tehnologic care pot aduce la perturbarea regimului normal de funcționare al rețelelor publice de canalizare și a instalațiilor de epurare;

v) să întrețină în condiții normale căminul de branșare și căminul de control al calității apelor uzate.

V. RĂSPUNDEREA CONTRACTUALĂ

12. Operatorul restituie suma percepută suplimentar de la Consumator și repară prejudiciile cauzate Consumatorului în procesul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

13. Operatorul nu poartă răspundere pentru nerespectarea obligațiilor contractuale în cazul în care acestea nu sunt datorate culpei Operatorului.

14. Consumatorul repară daunele justificate, provocate de nerespectarea prevederilor contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

15. În cazul apariției unor situații de forță majoră partea care o invocă este exonerată de răspundere în condițiile legii.

16. Partea care invocă forța majoră este obligată să notifice celeilalte părți, în termen de 48 de ore, despre producerea evenimentului, apreciind perioada în care urmările ei încetează, cu confirmarea autorităților competente de la locul producerii evenimentului, și să ia toate măsurile posibile în vederea limitării consecințelor lui.

VI. DECONECTAREA ȘI RECONECTAREA INSTALAȚIILOR INTERNE DE APĂ ȘI DE CANALIZARE, ÎNTRERUPERI ȘI LIMITĂRI LA FURNIZAREA/PRESTAREA SERVICIULUI PUBLIC DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

17. Operatorul este în drept să suspende furnizarea/prestarea apei consumatorului sau recepționarea apelor uzate de la consumator, preîntâmpinând în prealabil Consumatorul, în următoarele cazuri:

a) starea tehnică nesatisfăcătoare a instalațiilor de alimentare cu apă și/sau de canalizare aflate în administrarea consumatorului;

b) refuzul repetat al consumatorului de a permite reprezentantului operatorului, împuternicit cu dreptul de control, accesul la instalațiile și la rețelele de alimentare cu apă și/sau de canalizare, la dispozitivele și construcțiile aferente pentru examinările prescrise sau pentru verificarea și citirea datelor contoarelor, efectuarea măsurărilor și prelevarea probelor de ape uzate, controlul sigiliilor aplicate, reglementarea distribuției apei potabile (în cazul nerespectării limitelor stabilite), precum și pentru executarea altor lucrări de exploatare, întreținere, reconstrucție, construcție etc. Operatorul este obligat să documenteze acest fapt, întocmind în acest sens un act, care urmează să fie expediat consumatorului împreună cu avizul de deconectare;

c) dispoziția organelor teritoriale de supraveghere sanitară și de mediu;

d) neîndeplinirea de către Consumator a condițiilor contractului încheiat cu operatorul privind limitele consumului de apă, volumul și calitatea apelor uzate evacuate sau privind cerințele de protecție a mediului;

e) neachitarea de către Consumator a plății pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în decurs de 10 zile de la data-limită de plată indicată în factura înaintată de către Operator cu cel puțin 10 zile înainte de expirarea termenului limită de plată a acesteia;

f) constatarea consumului fraudulos, urmată de neachitarea facturii emise pentru serviciul recalculat, în decurs de 10 zile de la data-limită de plată indicată în factura, prezentată consumatorului cu cel puțin 10 zile înainte de expirarea termenului limită de plată a acesteia.

18. Suspendarea furnizării/prestării apei consumatorului sau recepționarea apelor uzate de la consumator se efectuează prin deconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, care se efectuează doar în zilele lucrătoare, în intervalul de timp 08.00 – 20.00. Deconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ale Consumatorului se efectuează numai după avizarea consumatorului, prin aviz de deconectare, care se expediază sau se înmânează consumatorului cu cel puțin 5 zile înainte de data preconizată pentru deconectare.

19. Consumatorul este în drept să solicite operatorului reconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, după înlăturarea de către el a cauzelor care au condus la deconectare și după achitarea tarifului pentru reconectare. Operatorul este obligat să reconecteze instalațiile interne de apă și de canalizare ale consumatorului la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, în termenul care nu depășește 3 zile, după ce Consumatorul a solicitat reconectarea și a achitat tariful pentru reconectare.

20. Deconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorului de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, la cererea consumatorului, se efectuează în termen de cel mult 7 zile, după depunerea de către Consumator a cererii scrise, achitarea tarifelor respective și asigurării accesului personalului Operatorului pentru îndeplinirea lucrărilor respective.

21. Limitarea volumului de apă furnizat Consumatorului se va efectua de către Operator după expediere consumatorului a avizului de limitare.

VII. MODIFICAREA CONTRACTULUI

22. Orice modificare a Contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare este valabilă, dacă se efectuează în scris și este stabilită de comun acord printr-un act adițional la contract, semnat de ambele Părți, care va fi parte integrantă a Contractului.

23. Dacă, ulterior încheierii Contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, intră în vigoare noi acte normative ori se modifică cele existente, care stabilesc reguli noi de furnizare/prestare, utilizare și facturare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, părțile contractante vor aplica noile reguli, iar Operatorul va notifica în scris Consumatorul cu privire la modificările operate în legislație.

24. Operatorul încheie, modifică, prelungește sau suspendă acțiunea Contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare fără a percepe plată de la Consumator.

VIII. REZOLUȚIUNEA CONTRACTULUI

25. Se declară rezoluțiunea Contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în cazul în care consumatorul nu mai are nevoie de serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, la cererea în scris a Consumatorului, depusă la oficiul Operatorului cu cel puțin 7 zile înainte de data rezoluțiunii. În acest caz, Consumatorul este obligat să achite integral plata pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare facturat, penalitățile calculate conform prevederilor Contractului, precum și tariful pentru deconectare, aprobat de Agenție.

26. Se declară rezoluțiunea Contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare de către Operator pe o perioadă de 30 zile în cazul deconectării de la rețeaua publică de alimentare cu apă și de canalizare a instalațiilor ce aparțin Consumatorului, cu respectarea prevederilor Regulamentului și Legii nr.303/2013.

27. Contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare poate fi rezolvit:

a) cu acordul comun al Părților. Partea inițiatoare a rezoluțiunii Contractului este obligată să comunice în termen de 15 zile celeilalte Părți despre intențiile ei printr-o scrisoare motivată.

b) în mod unilateral de către Părți în cazul în care sunt încălcate obligațiile și responsabilitățile stabilite în prezentul Contract. Partea inițiatoare a rezoluțiunii Contractului este obligată să notifice printr-o scrisoare motivată celeilalte Părți obiecțiile privind încălcările depistate și intenția rezoluțiunii unilaterale în cazul în care încălcările nu vor fi sau nu pot fi remediate. Partea înștiințată este obligată să răspundă în decurs de 15 zile de la primirea notificării.

28. În cazul în care litigiul nu este soluționat în termenele stabilite, partea inițiatoare va rezolvi unilateral Contractul. Operatorul va proceda în același mod și în cazul suspendării Contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pe o perioadă de 30 zile, ca urmare a deconectării instalațiilor interne de apă și de canalizare ale Consumatorului de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare și dacă Consumatorul nu a înlăturat cauzele pentru care au fost deconectate instalațiile interne de apă și de canalizare și nu a solicitat reconectarea lor.

29. În situația depunerii cererii de rezoluțiune a Contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, Consumatorul este obligat să achite integral plata pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare facturat până la data rezoluțiunii și penalitățile calculate conform prevederilor Contractului.

IX. SOLUȚIONAREA NEÎNȚELEGERILOR ȘI LITIGIILOR

30. Neînțelegerile și litigiile ce reies din executarea prezentului contract se soluționează pe cale amiabilă, prin negocieri, de către părți.

31. În cazul în care litigiile survenite nu pot fi soluționate pe cale amiabilă, *Părțile* sunt în drept să se adreseze în instanța de judecată competentă privind soluționarea acestora.

32. Litigiile care au apărut între Părți, nu exonerează Părțile de executarea obligațiilor contractuale care nu fac parte din litigiul în curs de soluționare.

X. PREVEDERI FINALE ȘI TRANZITORII

33. Contractul este încheiat pentru o durată de timp _____ (nelimitată sau determinată la solicitarea Consumatorului și intră în vigoare la data semnării acestuia de către de ambele Părți sau la o altă data conform celor convenite de părți.

34. Contractul este întocmit în _____ exemplare originale, semnate de ambele Părți.

35. Toate anexele semnate de Părți la data încheierii contractului, și respectiv, după data semnării prezentului Contract, constituie părți integrante ale acestuia.

36. Clauzele nu vor avea prevederi contrare sau care să modifice sensul dispozițiilor din Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sau ale prezentului contract-cadru.

SEMNĂTURILE PĂRȚILOR

Adresele și rechizitele bancare ale Părților

Operatorul:

Consumatorul:

Adresa

Adresa

Rechizitele bancare

Rechizitele bancare

_____

_____

Republica Moldova

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

HOTĂRÎRE Nr. 286

din 17-10-2018

cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate

Publicat : 23-11-2018 în Monitorul Oficial Nr. 430-439 art. 1692

În temeiul art. 16 alin. (6) din Legea nr. 174 din 21 septembrie 2017 cu privire la energetică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 364-370, art. 620); art. 7 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 413); art. 7 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 108 din 27 mai 2016 cu privire la gazele naturale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 415), Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate, conform anexei la prezenta hotărâre.
2. Prezenta hotărâre intră în vigoare după o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

DIRECTOR GENERAL

Tudor COPACI,

DIRECTOR

Octavian LUNGU

DIRECTOR

Sergiu CIOBANU

DIRECTOR

Ghenadie PÂRȚU

DIRECTOR

Iurie ONICA

Nr. 286/2018. Chișinău, 17 octombrie 2018.

Anexă
la Hotărârea Consiliului de administrație al
Agenției Naționale pentru Reglementare
în Energetică nr. 286/2018
din 17 octombrie 2018

REGULAMENT

privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate

Secțiunea 1 Dispoziții generale

1. Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate (în continuare - *Regulament*) are ca scop stabilirea unor cerințe și proceduri uniforme, clare, predictibile și transparente ce urmează a fi respectate în procesul prezentării de către titularii de licențe și examinării cererilor privind costurile/cheltuielile de bază, prețurile/tarifele reglementate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare - *Agenție*).

2. **Prevederile prezentului Regulament se aplică** în mod obligatoriu în procesul prezentării și examinării cererilor titularului de licență privind costurile/cheltuielile de bază, privind prețurile/tarifele reglementate (în continuare cererea titularului de licență) în sectoarele energiei electrice, energiei termice și gazelor naturale, iar **pentru cererile titularilor de licențe care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare se aplică în partea în care legea nu prevede altfel.**

3. Obiect al prezentului Regulament constituie cererile titularilor de licențe cu privire la:

- a) aprobarea costurilor/cheltuielilor de bază;
- b) aprobarea anuală a prețurilor/tarifelor reglementate;
- c) ajustarea prețurilor/tarifelor reglementate.

4. În sensul prezentului Regulament, noțiunile și termenii utilizați semnifică următoarele:
aprobare anuală a prețurilor/tarifelor – aprobarea anuală a prețurilor/tarifelor în conformitate cu prevederile metodologiilor de calculare a prețurilor și/sau tarifelor;

ajustare a prețurilor/tarifelor – ajustarea prețurilor/tarifelor, care are loc în intervalul dintre aprobările anuale și care presupune examinarea doar a unor elemente de cost, modificarea cărora, în rezultatul unor factori obiectivi ce nu pot fi controlați de întreprindere, generează devieri tarifare mai mari decât cele prestabilite în metodologiile respective;

aprobare a costurilor/cheltuielilor de bază – totalitatea activităților întreprinse într-o perioadă dată de timp, aferente examinării cererii titularului de licență și a materialelor prezentate de acesta pentru justificarea solicitării de aprobare a costurilor/cheltuielilor de bază sau a prețurilor/tarifelor;

metodologie tarifară – act normativ elaborat și aprobat de Agenție în conformitate cu prevederile legii, care stabilește modul, principiile și algoritmul de determinare, aprobare și aplicare a cheltuielilor/costurilor de bază, a prețurilor/tarifelor reglementate în sectoarele reglementate de către Agenție.

Secțiunea 2 Procedura de prezentare a cererilor de către titularii de licențe

5. Titularii de licențe depun spre examinare la Agenție cererea privind aprobarea costurilor/cheltuielilor de bază, a prețurilor și/sau tarifelor în conformitate cu prevederile

metodologiilor în vigoare și în condițiile prezentului Regulament, după cum urmează:

1) pentru costurile/cheltuielile de bază:

- a) în sectorul energiei electrice – 60 zile de la data intrării în vigoare a metodologiilor de calculare a prețurilor și/sau tarifelor;
- b) în sectorul gazelor naturale – 60 zile de la data intrării în vigoare a metodologiilor de calculare a prețurilor și/sau tarifelor;
- c) în sectorul termoelectric și pentru activitatea licențiată de producere a energiei electrice în regim de cogenerare – 60 zile de la data obținerii licenței sau 180 zile până la data finalizării duratei de aplicare a costurilor/cheltuielilor de bază aprobate;
- d) în sectorul serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare – 60 zile de la data obținerii licenței sau de la data finalizării duratei de aplicare a costurilor de bază aprobate, conform metodologiei tarifare respective;

2) pentru aprobarea prețurilor/tarifelor:

- a) în sectorul energiei electrice – anual, până la data de 1 februarie;
  - b) în sectorul gazelor naturale – anual, până la data de 1 februarie;
  - c) în sectorul termoelectric și pentru activitatea licențiată de producere a energiei electrice în regim de cogenerare – anual, până la data de 1 mai;
  - d) în sectorul serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare – anual până la 1 iunie.
- Scrisoarea de argumentare este perfectată în limba română, sub semnătura administratorului titularului de licență.

6. Cererea poate fi depusă:

- 1) în cancelaria Agenției, conform programului de lucru, de către persoana împuternicită conform legii;
- 2) prin trimitere poștală recomandată;
- 3) prin poșta electronică (e-mail), în conformitate cu cerințele Legii nr. 91 din 29 mai 2014 privind semnătura electronică și documentul electronic.

Data depunerii cererii se consideră data înregistrării acesteia de către Agenție.

7. Cererea se acceptă spre examinare dacă aceasta cuprinde următoarele:

- 1) scrisoarea de argumentare a inițiativei, cu indicarea cauzelor și a datelor ce justifică solicitarea;
- 2) acordul semnatarilor documentelor prezentate privind plasarea pe pagina web oficială a acestora, în partea ce vizează informațiile privind numele, prenumele și semnătura;
- 3) calculele relevante (fiecare calcul va conține obligatoriu datele de contact și numele persoanelor responsabile pentru calculele respective);
- 4) informația completă necesară examinării, în conformitate cu metodologiile de calculare a prețurilor și/sau tarifelor;
- 5) informația prezentată este exhaustivă și lizibilă;
- 6) indiferent de procedura depunerii cererii prevăzută în pct. 6 din prezentul Regulament, informația este prezentată, în mod obligatoriu și în format Excel, cu păstrarea formulelor de calcul. Confirmarea privind recepționarea informației în format Excel va fi efectuată de către persoana responsabilă din cadrul Agenției.

8. În termen de cel mult 10 zile lucrătoare din data recepționării cererii, Agenția verifică conformitatea acesteia cu condițiile stabilite în prezentul Regulament. În cazul în care cererea nu este conformă cu prevederile metodologiei de calculare a prețurilor și/sau tarifelor și/sau cu una sau mai multe cerințe prevăzute în pct. 7 din prezentul Regulament, Agenția nu admite cererea spre examinare și notifică acest fapt titularului de licență cu argumentele de rigoare.

9. Agenția examinează cererea titularului de licență depusă, cu derogare de la pct. 7 al prezentului Regulament, în cazul în care titularul de licență va accepta printr-un angajament scris de

persoana împuternicită prezentarea informațiilor lipsă în modul și în termenul stabilite de Agenție. În cazul nerespectării angajamentului de către titularul de licență, Agenția notifică titularul de licență despre neadmiterea spre examinare a cererii depuse în lipsa informațiilor neprezentate.

10. La depunerea cererii privind aprobarea costurilor/cheltuielilor de bază, titularul de licență este obligat să prezinte următoarele documente:

- 1) scrisoarea de argumentare a inițiativei titularului de licență privind aprobarea costurilor/cheltuielilor de bază;
- 2) informația detaliată cu privire la elementele de costuri/cheltuieli, cu reflectarea metodei de repartizare a cheltuielilor comune între activitățile reglementate și nereglementate;
- 3) copia structurii organizatorice și de personal a titularului de licență, pe suport de hârtie sau în format electronic;
- 4) copia politicilor contabile ale titularului de licență, pe suport de hârtie sau în format electronic;
- 5) copiile contractului colectiv de muncă, regulamentelor, ordinelor și altor documente interne necesare pentru stabilirea costurilor/cheltuielilor de bază, pe suport de hârtie sau în format electronic;
- 6) copiile contractelor încheiate cu terțe părți și devizele de cheltuieli, prezentate la solicitarea Agenției, pe suport de hârtie sau în format electronic;
- 7) planurile titularului de licență de deservire tehnică, întreținere și reparație curentă a mijloacelor fixe;
- 8) copiile actelor rezultatelor de control efectuate de organele de control abilitate și măsurile întreprinse de titularul de licență pe marginea subiectelor vizate, pe suport de hârtie sau în format electronic;
- 9) raportul detaliat pe marginea tuturor tranzacțiilor efectuate între titularul de licență și întreprinderile afiliate;
- 10) efectul economic obținut de către titularul de licență asupra cuantumului costurilor/cheltuielilor de bază, în rezultatul investițiilor efectuate, care au fost justificate drept necesare pentru reducerea costurilor/cheltuielilor și acceptate de Agenție;
- 11) alte documente justificative necesare pentru examinarea și aprobarea costurilor/cheltuielilor de bază.

11. La depunerea cererii privind aprobarea prețurilor/tarifelor, titularul de licență este obligat să prezinte următoarele documente:

- 1) scrisoarea de argumentare a inițiativei titularului de licență privind aprobarea prețurilor/tarifelor;
- 2) calculul detaliat al prețurilor/tarifelor solicitate confirmat prin documente justificative necesare;
- 3) analiza separată a tuturor elementelor incluse în proiectul prețurilor/tarifelor solicitate cu descrierea metodei de repartizare a cheltuielilor comune între activitățile reglementate și nereglementate;
- 4) calculul detaliat al ajustării costurilor/cheltuielilor de bază;
- 5) copiile actelor rezultatelor de control efectuate de organele de control abilitate și măsurile întreprinse de titularul de licență pe marginea subiectelor vizate, pe suport de hârtie sau în format electronic;
- 6) copiile contractelor de procurare a resurselor energetice care nu sunt avizate de Agenție, pe suport de hârtie sau în format electronic;
- 7) alte calcule și documente justificative necesare la examinarea proiectelor prețurilor/tarifelor solicitate.

12. La depunerea cererii privind ajustarea prețurilor/tarifelor, titularul de licență este obligat

să prezinte următoarele documente:

- 1) scrisoarea de argumentare a inițiativei titularului de licență privind ajustarea prețurilor/tarifelor;
- 2) calculul detaliat al prețurilor/tarifelor solicitate confirmat prin documente justificative necesare;
- 3) analiza separată a elementelor de cost, modificarea cărora, în rezultatul factorilor obiectivi, nu poate fi controlată de întreprindere și generează devieri tarifare mai mari decât cele prestabilite în metodologia tarifară respectivă;
- 4) copiile contractelor de procurare a resurselor energetice care nu sunt avizate de Agenție, pe suport de hârtie sau în format electronic;
- 5) alte calcule și documente justificative necesare la examinarea proiectelor prețurilor/tarifelor solicitate.

13. În cazul în care, în intervalul dintre aprobările anuale ale prețurilor/tarifelor se înregistrează devieri tarifare mai mari decât cele prestabilite în metodologia tarifară respectivă, iar titularul de licență nu depune la Agenție o cerere de ajustare, Agenția va stabili acestuia un termen pentru prezentarea calculului necesar. În cazul în care titularul de licență nu se va conforma în termenul indicat, Agenția va ajusta prețurile/tarifele în baza informațiilor pe care le deține, rezultatul în acest caz fiind opozabil titularului de licență respectiv, care nu mai poate invoca incorectitudinea calculului efectuat de Agenție ce au stat la baza aprobării acestora. Titularul de licență poartă răspundere pentru inacțiunile sale în conformitate cu prevederile legii.

14. Toate documentele prezentate pe suport de hârtie, ulterior depunerii cererii, trebuie să fie vizate de către titularul de licență și depuse cu scrisoare de însoțire, care va conține obligatoriu lista documentelor. Documentele nevizate nu se consideră depuse și nu se examinează.

Secțiunea 3

Procedura de examinare a cererilor titularilor de licențe

15. Agenția examinează cererea titularului de licență în termen de cel mult 180 de zile calendaristice de la data înregistrării, în modul stabilit de prezentul Regulament, în cazul în care legea nu prevede alte termene, cu adoptarea unei hotărâri în privința acesteia.

16. Termenul de 180 de zile destinat procedurii de examinare a cererii se calculează de la data înregistrării cererii corespunzătoare din partea titularului de licență și după prezentarea tuturor documentelor și a informației necesare, solicitate de Agenție, în conformitate cu prevederile prezentului Regulament și ale Metodologiei de calculare a prețurilor și/sau tarifelor.

În cazul cererilor cu informații eronate, termenul de 180 zile este extins cu numărul de zile necesar titularului de licență pentru concretizarea informației eronate.

17. În procesul examinării cererii, Agenția este în drept să solicite titularului de licență orice informație necesară sau calcule pentru justificarea temeiniciei cererii. Dacă se constată lipsa unor date relevante sau sunt necesare informații/documente suplimentare, Agenția notifică titularul de licență despre acest fapt. Solicitarea Agenției privind prezentarea informațiilor suplimentare va fi efectuată în formă scrisă și transmisă titularului de licență prin trimitere poștală sau prin poșta electronică.

18. În cazul în care titularul de licență nu prezintă Agenției informația suplimentară solicitată, Agenția este în drept să respingă cererea titularului de licență din cauza imposibilității verificării datelor prezentate, fie să examineze cererea doar în partea în care este argumentată.

19. Rezultatul examinării cererii incomplete, ca urmare a lipsei informației necesare este opozabil titularului de licență, care nu mai poate invoca incorectitudinea rezultatului examinării cererii, generată de omisiunile sau inacțiunile acestuia de a prezenta Agenției informația completă

sau informația solicitată.

20. În scopul excluderii neclarităților constatate în procesul examinării cererii, Agenția organizează ședințe comune de lucru cu reprezentanții titularului de licență sau alte persoane interesate.

21. În urma examinării cererii privind ajustarea prețurilor/tarifelor, Consiliul de administrație este în drept să respingă cererea titularului de licență ca fiind neîntemeiată în următoarele situații:

- 1) nu au fost respectate prevederile metodologiei tarifare corespunzătoare;
- 2) titularul de licență nu a prezentat Raportul anual/trimestrial de activitate al întreprinderii conform Sistemului de rapoarte stabilit de Agenție;
- 3) informația justificativă constatată în procesul examinării cererii este insuficientă.

Secțiunea 4

Transparența în procesul examinării cererilor titularilor de licențe și aprobarea hotărârii

22. Cererea titularului de licență, admisă spre examinare, cu materialele justificative care conțin informații cu caracter public, se plasează pe pagina web oficială a Agenției, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare din momentul înregistrării cererii.

23. Agenția oferă publicului 15 zile lucrătoare, de la publicarea cererii și a materialelor aferente, pentru prezentarea recomandărilor cu privire la aceasta.

24. Recomandările parvenite vor fi recepționate prin intermediul scrisorilor sau poștei electronice și se înregistrează în cadrul Agenției.

25. În procesul examinării materialelor prezentate de către titularul de licență și a recomandărilor parvenite în procesul consultărilor publice, Agenția este în drept să organizeze dezbateri publice cu privire la cererea depusă.

26. După finalizarea procedurii de examinare a cererii, va fi elaborat proiectul de hotărâre cu privire la cererea titularului de licență, care va fi propus spre adoptare Consiliului de administrație.

27. În termen de 15 zile lucrătoare înainte de examinare și adoptare de către Consiliul de administrație al Agenției a proiectului de hotărâre cu privire la cererea titularului de licență, pe pagina web oficială a Agenției vor fi publicate rezultatele examinării cererii titularului de licență, împreună cu proiectul de hotărâre supus aprobării.

28. Ședințele Consiliului de administrație, în cadrul cărora se examinează cererile privind costurile/cheltuielile de bază, privind prețurile/tarifele reglementate, sunt publice. La ședințele Consiliului de administrație, în afara părților interesate, au acces liber publicul și reprezentanții mass-media.

29. Anunțul privind desfășurarea ședinței publice se face public cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data desfășurării ședinței, prin plasarea pe pagina web oficială a Agenției și expedierea prin intermediul poștei electronice părților interesate a informației privind data, ora și locul desfășurării ședinței publice, ordinea de zi a acesteia precum și datele de contact ale persoanei responsabile de organizare (numele, numărul de telefon, adresa electronică).

30. Hotărârea privind costurile/cheltuielile de bază, prețurile/tarifele reglementate se adoptă de către Consiliul de administrație prin votul majorității membrilor, ca urmare a procedurii de deliberare.

31. Hotărârea privind costurile/cheltuielile de bază, prețurile/tarifele reglementate, în cazurile prevăzute de lege, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, se plasează pe pagina web oficială a Agenției și pe pagina web oficială a titularului de licență.

32. Hotărârile Agenției pot fi contestate în instanța de judecată, în ordinea contenciosului administrativ.

Republica Moldova

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

HOTĂRÎRE Nr. 489 din 20-12-2019

cu privire la aprobarea Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate

Publicat : 21-02-2020 în Monitorul Oficial Nr. 55-61 art. 198

ÎNREGISTRAT:

Ministerul Justiției al Republicii Moldova
nr. 1538 din 10 februarie 2020

Ministru _____ Fadei Nagacevski

În temeiul art. 7 alin. (2) lit. e) și art.35 din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.60-65, art.123), cu modificările ulterioare, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate (se anexează).
2. Se abrogă Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 741/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.33-38, art.258), înregistrată la Ministerul Justiției cu nr.1020 din 2 februarie 2015.
3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării.

DIRECTORUL GENERAL

Veaceslav UNTILA

Directori

**Octavian CALMÎC
Eugen CARPOV
Ștefan CREANGĂ**

Nr. 489/2019. Chișinău, 20 decembrie 2019.

APROBAT
prin Hotărârea Consiliului
de administrație al ANRE
nr. 489/2019 din 20 decembrie 2019

METODOLOGIA

de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate

Secțiunea 1

DISPOZIȚII GENERALE

1. Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate (în continuare Metodologie) are drept scop stabilirea modului de calculare, aprobare, ajustare și aplicare a tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate.

2. Metodologia se aplică la determinarea tarifelor de către operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

3. Metodologia stabilește:

1) principiile, modul de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor reglementate pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică;

2) principiile, modul de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor reglementate pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă;

3) principiile, modul de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor reglementate pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate;

4) principiile, modul de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor reglementate pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii;

5) modul de separare a consumurilor, cheltuielilor și a rentabilității între activitățile practicate și serviciile furnizate/prestate de către operatori;

6) componența și modul de determinare a cheltuielilor aferente furnizării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

7) modul de determinare și aprobare a cheltuielilor de bază, și modul de actualizare a acestora pentru ceilalți ani din ciclul alternat de 5 ani consecutivi;

8) metoda de calculare a rentabilității;

9) metoda de repartizare a cheltuielilor comune ale întreprinderii între activitățile practicate și serviciile furnizate/prestate.

4. Metodologia este bazată pe următoarele principii de reglementare:

1) furnizarea/prestarea fiabilă și continuă consumatorilor a serviciilor publice de alimentare cu apă potabilă și/sau apă tehnologică, a serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate în condiții de siguranță și cu utilizarea eficientă a obiectelor sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare;

2) suportarea de către consumatori doar a cheltuielilor justificate, minim necesare operatorului pentru captarea, tratarea, filtrarea, pomparea, transportul, înmagazinarea și distribuția apei, colectarea, transportul, epurarea și evacuarea apelor uzate;

3) desfășurarea activităților reglementate la maximă eficiență, ce ar oferi operatorului posibilitatea de a recupera cheltuielile sale justificate, necesare pentru desfășurarea activității reglementate și recuperarea mijloacelor financiare investite în dezvoltarea, renovarea și reconstrucția sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare și obținerea unei rentabilități rezonabile;

4) asigurarea transparenței în procesul de reglementare a tarifelor.

5. În sensul Metodologiei se utilizează noțiunile definite în Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303/2013 din 13 decembrie 2013 și următoarele noțiuni și termeni:

ajustarea cheltuielilor de bază/tarifelor – procedura de examinare a calculației cheltuielilor de bază/tarifelor în conformitate cu prevederile Metodologiei prin care se asigură corelarea cheltuielilor de bază/tarifelor stabilite anterior cu factorii de influență, precum indicele prețurilor de consum în Republica Moldova, indicele de eficientizare, modificarea lungimii rețelelor, volume ș.a.;

actualizarea tarifelor – procedura de analiză și determinare a tarifelor, în conformitate cu prevederile Metodologiei și a condițiilor (parametrilor) efective de activitate pentru perioada precedentă de reglementare;

an de bază – primul an dintr-un ciclu alternat de 5 ani consecutivi, pentru care cheltuielile de bază stabilite în Metodologie se determină în mod detaliat conform prevederilor stipulate în Secțiunea 5 din Metodologie;

cheltuieli de bază – cheltuielile materiale, cheltuielile de personal, cheltuielile de întreținere și exploatare, cheltuielile de distribuție și administrative determinate de operator în conformitate cu prevederile Secțiunilor 4-5 din Metodologie, care se avizează sau se aprobă, după caz, de Agenție pentru anul de bază;

cheltuieli neproductive – cheltuielile ce nu aduc beneficiu și/sau plusvaloare operatorului;

devieri tarifare – componenta de corectare a venitului reglementat actualizat pentru anul precedent și cel efectiv înregistrat în aceeași perioadă. Aceste devieri (deficit sau excedent tarifar) se determină în baza diferenței parvenite dintre parametrii prognozați și cei real înregistrați în perioada precedentă de reglementare, incluși în calculul tarifelor;

tarif pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică – contravaloarea tuturor activităților și operațiunilor desfășurate de operator și necesare pentru furnizare/prestare consumatorilor a serviciului public de alimentare cu apă tehnologică. Tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică se stabilește la 1 m³ de apă tehnologică, nu include taxa pe valoare adăugată (TVA) și se aplică pentru toți consumatorii de apă tehnologică deserviți de operator;

tarif pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă – contravaloarea tuturor activităților și operațiunilor desfășurate de operator și necesare pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă potabilă consumatorilor. Tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă se stabilește la 1 m³ de apă potabilă. Tariful nu include TVA și se aplică pentru toți consumatorii de apă potabilă deserviți de operator;

tarif pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate – contravaloarea tuturor activităților și operațiunilor, desfășurate de operator și necesare pentru furnizare/prestare consumatorilor a serviciului public de canalizare și de epurare a apelor uzate. Tariful pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate se stabilește la 1 m³ de apă uzată, nu include TVA și se aplică pentru toți consumatorii deserviți de operator;

tarif pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii – contravaloarea tuturor activităților și operațiunilor, desfășurate de operator și necesare pentru producerea și/sau transportarea apei de către un operator în vederea redistribuirii apei de către alt operator. Tariful pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii se stabilește la 1 m³ de apă. Tariful nu include TVA și se aplică în relațiile dintre operatorii respectivi;

venit reglementat – venitul aferent unui an calendaristic de reglementare, recunoscut de autoritatea de reglementare ca fiind necesar și justificat pentru acoperirea tuturor cheltuielilor reglementate ale operatorului și posibilitatea obținerii de către operator a unei rentabilități rezonabile.

Secțiunea 2

Definirea serviciilor furnizate/prestate de operatori și a tarifelor reglementate

6. Metodologia prevede determinarea, aprobarea și aplicarea tarifelor pentru următoarele servicii publice furnizate/prestate de operatori consumatorilor:

- 1) serviciul public de alimentare cu apă potabilă;
- 2) serviciul public de alimentare cu apă tehnologică;
- 3) serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate;
- 4) serviciul pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii.

7. Serviciul public de alimentare cu apă potabilă include ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operator privind dezvoltarea, întreținerea și exploatarea stațiilor de pompare și de tratare a apei brute, a rezervoarelor de înmagazinare a apei potabile, a rețelelor publice de transport și de distribuție a apei potabile, a altor mijloace fixe și imobilizări necorporale aferente și utilizate de operator în activitatea de furnizare a apei potabile consumatorilor.

8. Serviciul public de alimentare cu apă tehnologică include ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operator privind dezvoltarea, întreținerea și utilizarea stațiilor de pompare a apei brute, a rețelelor de transport al apei brute, a stațiilor de tratare a apei brute, a rezervoarelor de înmagazinare a apei tehnologice, a rețelelor publice de transport și de distribuție a apei tehnologice, a altor mijloace fixe și imobilizări necorporale aferente și utilizate de operator în activitatea de furnizare a apei tehnologice consumatorilor.

9. Serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate include ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operator legate de dezvoltarea, întreținerea și utilizarea rețelelor publice de canalizare, a stațiilor de pompare a apelor uzate, a stațiilor de epurare și evacuare a apelor uzate, a altor mijloace fixe și imobilizări necorporale aferente și utilizate de operator pentru furnizarea/prestarea serviciului public de canalizare consumatorilor.

10. Serviciul pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii include ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operator, după caz, privind dezvoltarea, întreținerea și exploatarea stațiilor de pompare și de tratare a apei brute, a rezervoarelor de înmagazinare a apei potabile, a rețelelor publice de transport, a altor mijloace fixe și imobilizări necorporale aferente și utilizate de operator în activitatea de producere și/sau transport a apei în vederea redistribuirii.

11. Dezvoltarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare include activitățile și operațiunile desfășurate de operator privind construcția noilor capacități și majorarea capacităților existente de captare, de pompare, de transport, de tratare, de înmagazinare și de distribuție a apei tehnologice și a apei potabile, de colectare, de transport, de epurare și de evacuare a apelor uzate și epurate.

12. Întreținerea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare include activitățile și operațiunile desfășurate de operator privind reparația capitală, renovarea și înlocuirea rețelelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, a stațiilor de pompare și de tratare a apei, a stațiilor de epurare a apelor uzate și a altor mijloace fixe aflate la balanță operatorului și utilizate la furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, reparația curentă, deservirea, verificarea, asigurarea securității rețelelor publice de apă și de canalizare, a altor mijloace fixe și imobilizări necorporale utilizate în activitatea de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv a celor transmise de către autoritățile administrației publice locale la exploatare și deservire tehnică, instalarea, verificarea metrologică, reparația și înlocuirea contoarelor la consumatorii casnici, conform Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

13. Utilizarea rețelelor publice de alimentare cu apă include activitățile și operațiunile operatorului legate de captarea, de transportul și de tratarea apei brute, de transportul, de distribuția, de evidența și de furnizarea apei tehnologice și a apei potabile consumatorilor, asigurarea regimurilor optime de funcționare a sistemului public de alimentare cu apă și asigurarea calității apei livrate la punctele de delimitare cu instalațiile interne ale consumatorilor.

14. Utilizarea rețelelor publice de canalizare și epurarea apelor uzate include activitățile și operațiunile operatorului ce țin de colectarea, de transportul până la stațiile de epurare a apelor uzate de la consumator, epurarea apelor uzate, evacuarea apelor epurate în emisar, evacuarea, tratarea și depozitarea nămolurilor provenite din tratarea apelor uzate.

15. Furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă consumatorilor și a serviciului public de canalizare include activitățile și operațiunile operatorului ce țin de procesul de captare, pompare, transportare, tratare, distribuție a apei potabile, epurare și evacuare a apelor uzate, încheierea contractelor de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare cu consumatorii, determinarea, în baza indicilor contoarelor, a volumelor de apă consumate de fiecare consumator, facturarea apei potabile și tehnologice furnizate și a serviciului public de canalizare prestat consumatorilor, colectarea plăților pentru apa furnizată și serviciul de canalizare prestat consumatorilor și menținerea relațiilor cu consumatorii.

16. Metodologia reglementează modul de calculare, aprobare, ajustare și aplicare a următoarelor tarife:

- 1) tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă;
- 2) tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică;
- 3) tariful pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate;
- 4) tariful pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii.

Secțiunea 3

Determinarea tarifelor

17. Tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă se determină în baza formulei:

$$TSAP_n = \frac{VSAP_n}{VAP_n} = \frac{CSAP_n + RAP_n \pm DVP_{n-1}}{VAP_n}$$

unde:

$VSAP_n$ – venitul reglementat de la furnizarea/prestarea în anul de reglementare „n” a apei potabile, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare pentru desfășurarea activității de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă potabilă, mii lei;

VAP_n - volumul total de apă potabilă furnizat în anul de reglementare „n” măsurat la punctele de ieșire din rețelele publice de alimentare cu apă potabilă, mii m³;

$CSAP_n$ – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru desfășurarea activității de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă potabilă, mii lei;

RAP_n – rentabilitatea operatorului pentru anul de reglementare „n” determinată conform pct. 46, mii lei;

DVP_{n-1} – devierile tarifare create la operator în perioada precedentă de reglementare, mii lei.

18. Tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică se determină în baza formulei:

$$TSAT_n = \frac{VSAT_n}{VAT_n} = \frac{CSAT_n + RAT_n \pm DVT_{n-1}}{VAT_n}$$

unde:

$VSAT_n$ este venitul reglementat de la furnizarea/prestarea în anul de reglementare „n” a apei tehnologice, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare desfășurării activității de furnizare/prestare consumatorilor a serviciului public de alimentare cu apă tehnologică, mii lei;

VAT_n – volumul total de apă tehnologică furnizată în anul de reglementare „n” tuturor consumatorilor deserviți de operator, determinat în baza indicilor contoarelor instalate la consumatori, mii m³;

$CSAT_n$ – cheltuielile justificate ale operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru desfășurarea activității de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă tehnologică, mii lei;

RAT_n – rentabilitatea operatorului pentru anul de reglementare „n”, determinată conform pct. 46, mii lei;

DVT_{n-1} – devierile tarifare create la operator în perioada precedentă de reglementare, mii lei.

19. Tariful pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate se determină conform formulei:

$$TSC_n = \frac{VSC_n}{VAU_n} = \frac{CSC_n + RC_n \pm DVC_{n-1}}{VAU_n}$$

unde:

VSC_n este venitul reglementat de la furnizarea/prestarea în anul de reglementare „n” a serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare desfășurării activității de furnizare/prestare consumatorilor a serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate, mii lei;

VAU_n – volumul total al apelor uzate deversate în anul de reglementare „n” în rețelele publice de canalizare, mii m³. Acest volum se determină luând în considerare datele contoarelor instalate la consumatori. În lipsa contoarelor volumul apelor uzate se determină la un nivel egal cu volumul apei tehnologice și apei potabile furnizate de operator consumatorilor;

CSC_n – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru desfășurarea activității de furnizare/prestare a serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate, mii lei;

RC_n – rentabilitatea operatorului pentru anul de reglementare „n” determinată conform pct. 46, mii lei;

DVC_{n-1} – devierile tarifare create la operator în perioada precedentă de reglementare.

20. Tariful pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii se determină în baza formulei:

$$TPTA_n = \frac{VPTA_n}{VAPT_n} = \frac{CPTA_n + RPTA_n \pm DVPT_{n-1}}{VAPT_n}$$

unde:

$VPTA_n$ – venitul reglementat de la furnizarea apei produse și/sau de la transportarea apei în vederea redistribuirii în anul de reglementare „n”, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare pentru desfășurarea activității de producere și/sau de transportare a apei în vederea redistribuirii, livrată la punctele de delimitare dintre doi operatori, mii lei;

$VAPT_n$ – volumul total de apă furnizat în anul de reglementare „n” măsurat la punctele de delimitare între doi operatori, mii m³;

$CPTA_n$ – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru desfășurarea activității de producere și/sau de transportare a apei în vederea redistribuirii până la punctele de delimitare între doi operatori, mii lei;

$RPTA_n$ – rentabilitatea operatorului pentru anul de reglementare „n” determinată conform pct. 46, mii lei;

$DVPT_{n-1}$ – devierile tarifare create la operator în perioada precedentă de reglementare, mii lei.

21. Volumul total de apă considerat în scopuri tarifare în anul de reglementare „n”, se determină conform formulei:

$$VA_n = VAC_n + VAPP_n = VAP_n + VAT_n + VAPT_n + CTP_n$$

unde:

VA_n este volumul total de apă acceptat în scopuri tarifare în anul de reglementare „n”, mii m³;

VAC_n – volumul de apă extras (captat) din fondul apelor agreat în scopuri tarifare în anul de reglementare „n” pentru alimentarea tuturor consumatorilor cu apă, mii m³;

$VAPP_n$ – volumul apei procurate de la alte persoane în anul de reglementare „n”, mii m³;

CTP_n – consumul tehnologic și pierderile de apă în sistemul public de alimentare cu apă, în anul de reglementare „n”, aprobate în modul stabilit de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare Agenția), mii m³.

Secțiunea 4

Structura cheltuielilor

22. Luând în considerare procesul tehnologic și specificul activității operatorilor sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare și conform prevederilor articolului 35 din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303/2013, Metodologia prevede următoarea structură a cheltuielilor care stau la baza determinării tarifelor:

- 1) Cheltuieli de bază (CB);
- 2) Cheltuielile privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale (CAI);
- 3) Cheltuieli de procurare a apei (CAP);
- 4) Cheltuieli pentru energia electrică (CEE);
- 5) Redvența (RDV);
- 6) Cheltuieli privind achiziționarea contoarelor pentru consumatorii casnici (CAC);
- 7) Cheltuieli de tratare a apelor uzate conform contractelor încheiate cu terțe părți (CTR);
- 8) Alte cheltuieli operaționale (AC).

23. Formulele generale de determinare a cheltuielilor operatorului necesare pentru furnizarea/prestarea în anul de reglementare „n” a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare au următorul conținut:

1) pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă furnizată consumatorilor la punctele de ieșire din rețelele publice de alimentare cu apă:

$$CSAP_n = CBap_n + CAIap_n + CAPap_n + CEEap_n + RDVap_n + CACap_n + ACap_n$$

2) pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică:

$$CSAT_n = CBat_n + CAIat_n + CAPat_n + CEEat_n + RDVat_n + ACat_n$$

3) pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate:

$$CSC_n = CBc_n + CAIc_n + CEEc_n + RDVc_n + CTRau_n + ACc_n$$

4) pentru serviciul de producere și/sau de transportare a apei în vederea redistribuirii:

$$CPTA_n = CB_{pt_n} + CAI_{pt_n} + CAP_{pt_n} + CEE_{pt_n} + RDV_{pt_n} + AC_{pt_n}$$

unde:

CB_n – cheltuielile de bază ale operatorului aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, și se determină conform formulei:

$$CB_n = CM_n + CP_n + CIE_n + CAD_n$$

unde:

CM_n – cheltuielile materiale aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n”;

CP_n – cheltuielile de personal al operatorului aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n”;

CIE_n – cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n”;

CAD_n – cheltuielile de distribuție și administrative ale operatorului aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n”;

CAI_n – cheltuielile privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale aflate la balanța operatorului și aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n”;

CAP_n – cheltuieli pentru apa procurată de la alte persoane în anul de reglementare „n”;

CEE_n – cheltuielile pentru energia electrică procurată de operator, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n”;

RDV_n – plata pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n”;

CACap_n – cheltuielile privind achiziționarea contoarelor consumatorilor casnici, aferente serviciului public de alimentare cu apă potabilă în anul de reglementare „n”;

AC_n – alte cheltuieli operaționale aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n”.

Secțiunea 5

Determinarea și ajustarea cheltuielilor

24. Cheltuielile materiale cuprind valoarea:

1) materialelor tehnologice de bază - reactivii chimici, materialele de filtrare și alte tipuri de materiale nemijlocit utilizate în procesele de captare, de filtrare, de pompare, de tratare, de transport și de distribuție a apei până la consumator, epurare și evacuare a apelor uzate, control și menținerea calității apei tehnologice, apei potabile și apelor uzate;

2) materialelor consumabile - piese de schimb, energie termică, apă, gaze naturale, combustibil, lubrifianți, obiecte de mică valoare și scurtă durată, materiale de protecție, materiale de construcție și alte tipuri de materiale utilizate de operator în desfășurarea activității reglementate, în afară de cele utilizate pentru întreținerea și exploatarea infrastructurii tehnico-edilitare;

3) materiale consumabile pentru întreținerea și exploatarea infrastructurii tehnico-edilitare - materiale de construcție și alte tipuri de materiale utilizate de operator în procesul de captare, de pompare, de transport, de înmagazinare, de distribuție și de furnizare a apei tehnologice și a apei potabile, furnizării serviciului public de canalizare, epurare și evacuare a apelor uzate, necesare pentru deservirea, întreținerea și reparația rețelelor publice de apă și de canalizare.

25. Cheltuielile materiale se determină de operator luând în considerare prețurile conform rezultatelor licitațiilor publice de achiziționare a materialelor utilizate conform legislației, consumurilor specifice justificate, volumele de apă necesare de a fi captate și tratate, volumele de apă uzată, volumele de lucrări necesare de a fi efectuate, lungimea rețelelor, numărul și capacitățile stațiilor de pompare, tratare și epurare, planurile de deservire tehnică, întreținere și reparație a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale, cerințele față de calitatea apei și protecția mediului, starea tehnică a mijloacelor fixe, numărul angajaților, numărul consumatorilor, alți factori care nemijlocit influențează nivelul consumului de materiale, luând în considerare consumurile de materiale efectiv înregistrate în anii precedenți.

26. Cheltuielile materiale se determină de către operator separat pentru fiecare tip de serviciu furnizat/prestat (alimentare cu apă tehnologică, alimentare cu apă potabilă, de producere și/sau de transportare a apei în vederea redistribuirii, serviciul de canalizare și epurare a apelor uzate). Pentru aceasta cheltuielile materiale se evidențiază direct la tipul concret de activitate și serviciu furnizat după destinație. Cheltuielile materialelor tehnologice de bază și cele consumabile care direct nu pot fi alocate la tipul concret de activitate sau serviciu furnizat/prestat, cheltuielile materiale ale subdiviziunilor auxiliare, de distribuire și administrative se repartizează între activități și servicii după cum urmează:

1) cheltuielile materialelor tehnologice de bază și celor consumabile utilizate la captarea, pomparea, transportul și tratarea (1 treaptă) a apei brute se repartizează între serviciul de alimentare cu apă tehnologică și apă potabilă în baza normativelor determinate luând în considerare volumele de apă preconizate a fi furnizate consumatorilor;

2) celelalte cheltuieli materiale care nu pot fi alocate direct, cheltuielile materiale ale subdiviziunilor auxiliare, de distribuire și administrative se repartizează între activitățile desfășurate de operator și între tipurile de servicii furnizate/prestate proporțional veniturilor obținute de la activitățile desfășurate și serviciile furnizate/prestate în anul de reglementare „n-1”.

27. Cheltuielile materiale pentru fiecare tip de serviciu reglementat furnizat/prestat se determină în mod detaliat pentru fiecare an de bază (CM₀) în componența cheltuielilor de bază.

28. Cheltuielile de personal se determină luând în considerare: numărul necesar al personalului operatorului încadrat nemijlocit în procesul de captare, pompare, transportare, tratare, distribuție și furnizare a apei tehnologice și a apei potabile; numărul personalului de lucru încadrat în furnizarea/prestarea serviciului de canalizare, epurare și evacuare a apelor uzate; numărul personalului de întreținere, exploatare și reparație a rețelelor de apă și canalizare, instalațiilor de captare, pompare, tratare, înmagazinare a apei, rețelelor de canalizare, instalațiilor de epurare și evacuare a apelor uzate, altor mijloace fixe și imobilizări necorporale aferente serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate; numărul altor categorii de personal necesar pentru desfășurarea activității reglementate (de deservire, de evidentă a apei, de control al echipamentelor de măsurare, de control al calității apei, personalului subdiviziunilor auxiliare, personalului de distribuire și administrativ); din categoria necesară de calificare a personalului; quantumul minim garantat al salariului în sectorul real; coeficientul complexității ramurii; regimul și condițiile de lucru; alte plăți și sporuri obligatorii stabilite de Codul Muncii al Republicii Moldova; quantumurile contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și prima de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Coeficientul de complexitate de ramură se stabilește la nivel maxim, în cazul în care volumul efectiv al consumului tehnologic și a pierderilor tehnologice în sistemul public de alimentare cu apă înregistrat de operator nu va depăși 25 % din volumul apei extrase. Corespunzător, coeficientul de complexitate de ramură se diminuează cu 0,01 pentru fiecare procent ce se va înregistra de operator peste pragul stabilit mai sus a consumului tehnologic și a pierderilor tehnologice în sistemul public de alimentare cu apă, dar nu mai mult de 0,3.

29. Cheltuielile de personal se determină pentru fiecare tip de serviciu reglementat furnizat direct după destinație, iar cele care nu pot fi alocate direct, ale subdiviziunilor auxiliare, cele de ordin comun, de

distribuire și administrative se repartizează între activitățile practicate de operator și între serviciile reglementate furnizate după cum urmează:

1) cheltuielile aferente personalului nemijlocit încadrat în procesul de captare, pompare, transportare și tratare (1 treaptă) a apei brute se repartizează între serviciul public de alimentare cu apă tehnologică și apă potabilă luând în considerare volumele de apă preconizate a fi furnizate consumatorilor;

2) celelalte cheltuieli aferente personalului care nu pot fi alocate direct, se repartizează între activitățile desfășurate de operator și între tipurile de servicii reglementate furnizate proporțional veniturilor obținute de la activitățile desfășurate și serviciile furnizate în anul de reglementare „n-1”.

30. Cheltuielile de personal se determină în mod detaliat pentru fiecare an de bază (CP_o) în componența cheltuielilor de bază.

Cheltuielile legate de contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală se includ în cheltuielile de personal și se determină în baza tarifelor/primelor prevăzute de legile respective pentru anul de bază. Actualizarea anuală a acestor cheltuieli va fi efectuată în corespundere cu cheltuielile de personal, actualizate pentru anul de reglementare ”n” și tarifele/primele prevăzute de legile respective pentru anul de reglementare ”n”.

31. Cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare includ cheltuielile pentru serviciile și lucrările contractate de la terțe persoane pentru verificarea, deservirea tehnică, întreținerea, exploatarea și reparația rețelelor publice de alimentare cu apă tehnologică, apă potabilă, rețelelor publice de canalizare, inclusiv celor transmise operatorului la deservirea tehnică, a stațiilor de captare, pompare și tratare a apei brute, stațiilor de epurare și evacuare a apelor uzate, a instalațiilor și a aparatelor de laborator și control al calității apei, a clădirilor și construcțiilor de producție, a subdiviziunilor auxiliare, a mijloacelor de transport, a aparatelor de măsurare și control, a instalațiilor de protecție și securitate, a sistemelor de automatizare și de dispecerizare, a echipamentelor de măsurare, inclusiv a contoarelor instalate la consumatorii casnici, a instalațiilor electrice, și a altor mijloace fixe și imobilizări necorporale aferente sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare. Cheltuielile de întreținere și exploatare, care nu pot fi atribuite direct se repartizează pe tipul de activitate și tipul de serviciu furnizat/prestat ca și în cazul cheltuielilor materiale.

32. Cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare se determină în mod detaliat pentru fiecare an de bază (CIE_o) în componența cheltuielilor de bază.

33. În cheltuielile de distribuție și administrative se includ cheltuielile justificate și anume: de deservire, întreținere și reparație (cu excepția costurilor capitalizate aferente reparației capitale) a imobilizărilor necorporale și mijloacelor fixe, obiectelor de mică valoare și scurtă durată cu destinație administrativă, de deservire, întreținere și reparație a obiectelor de mică valoare și scurtă durată utilizate de către structurile administrative, cheltuieli justificate privind leasingul, locațiunea operațională a mijloacelor fixe cu destinație de distribuție și administrativă, inclusiv aferente desfășurării adunării generale a acționarilor, cheltuieli de conservare și de asigurare a pazei mijloacelor fixe conservate în conformitate cu Regulamentul cu privire la conservarea și deconservarea bunurilor nefolosite în procesul tehnologic, aprobat de Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat a Republicii Moldova nr. 537/03 din 25 martie 1998, (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 111-113, art. 222*), și necesare pentru asigurarea fiabilității furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, cheltuieli justificate pentru paza obiectelor administrative și asigurarea securității antiincendiară a acestora, cheltuieli justificate de protecție civilă, cheltuieli justificate privind delegarea personalului administrativ legate de activitățile reglementate, cheltuieli de protocol (reprezentanță) cu excepția cheltuielilor frecventării manifestațiilor culturale, reprezentațiilor teatralizate, alte cheltuieli similare efectuate în timpul sau în afara orelor de muncă, cheltuieli ce țin de asigurarea obligatorie a personalului administrativ ce participă în procesul tehnologic și a bunurilor cu destinație administrativă, cheltuieli aferente angajării forței de muncă, costul serviciilor furnizate operatorului de către bănci, cheltuieli privind publicarea situațiilor financiare în mass-media, cheltuieli

privind serviciile de internet, telecomunicații și poștale de ordin de distribuire și administrativ, de pregătirea și perfecționarea profesională a personalului administrativ necesare desfășurării activității de furnizare/prestare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, cheltuieli pentru cercetări științifice și dezvoltare, care nu se capitalizează, coordonate în prealabil de autoritatea administrației publice locale sau de Agenție, după caz, cheltuieli pentru procurarea literaturii de specialitate, materialelor normative și instructive, precum și abonarea la ediții de specialitate (ziare, reviste etc.), cu excepția celor recunoscute ca mijloace fixe, comisioanele achitate entităților care oferă operatorului servicii de facturare, de expediere a facturilor de plată, de colectare a plăților de la consumatori și de decontare privind serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare furnizate consumatorilor, cheltuielile privind lucrul cu consumatorii, informarea consumatorilor, cheltuielile privind serviciile tipografice, și alte cheltuieli de distribuire și administrative justificate.

34. Cheltuielile de distribuire și administrative se determină integral pe operator și se alocă între activitățile desfășurate și serviciile reglementate furnizate/prestate consumatorilor proporțional veniturilor obținute de la desfășurarea activităților și furnizarea/prestarea serviciilor reglementate în anul de reglementare "n-1", luând-se în considerare cheltuielile administrative aferente prestării serviciilor auxiliare. Operatorii care furnizează/prestează și alte servicii publice de gospodărie comunală sunt în drept să aloce cheltuielile administrative între activitățile desfășurate și serviciile reglementate furnizate/prestate consumatorilor proporțional cheltuielilor de personal aferente desfășurării activităților și furnizării/prestării serviciilor reglementate în anul de reglementare „n-1”.

35. Cheltuielile de distribuire și administrative se determină în mod detaliat pentru fiecare an de bază (CAD₀) în componența cheltuielilor de bază.

36. Pentru anii 2, 3, 4, 5 de reglementare a fiecărui ciclu alternat de 5 ani, cheltuielile materiale, cheltuielile de personal, cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, cheltuielile de distribuire și administrative se ajustează luând în considerare factorii de influență conform formulei:

$$CM_n = CM_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPC_n) \times (1 + \Delta LR_n)]$$

$$CP_n = CP_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPC_n) \times (1 + \Delta LR_n)]$$

$$CIE_n = CIE_0 \times \prod_{i=1}^n (1 + IPCM_n - 0,2IPC_n)$$

$$CAD_n = CAD_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPC_n)]$$

unde:

$IPCM_n$ - indicele prețurilor de consum mediu anual în Republica Moldova în anul de reglementare „n”. La determinarea tarifelor pentru anul de reglementare „n” se ia în considerație indicele prețurilor de consum mediu anual prognozat de Ministerul Economiei și Infrastructurii. La determinarea devierilor tarifare pentru anul de reglementare „n-1” se ia în considerație indicele prețurilor de consum mediu anual publicat de Biroul Național de Statistică pentru anul de reglementare „n-1”;

$0,2 IPCM_n$ – indicele care prevede creșterea eficienței operatorilor care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare pentru reducerea consumurilor de materiale;

ΔLR_n – modificarea lungimii rețelelor publice de alimentare cu apă (canalizare) în anul „n”, care se determină:

$$\Delta LR_n = \frac{LR_n - LR_{n-1}}{LR_{n-1}}$$

unde:

LR_n - lungimea rețelelor de apă (canalizare) în anul de reglementare „n” la situația de 1 ianuarie;

LR_{n-1} - lungimea rețelelor de apă (canalizare) în anul precedent la situația de 1 ianuarie.

În cazul modificării lungimii rețelelor fără modificarea schemei de state, la ajustarea cheltuielilor de personal coeficientul ΔLR_n nu se va aplica.

37. Cheltuielile privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale aferente furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate în fiecare an de reglementare „n” se determină conform formulei:

$$CAI_n = \sum_{i=1}^k \frac{VI_i}{DU_i}$$

unde:

VI_i – valoarea, la costul de intrare inițial a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale amortizabile ale operatorului de categoria „i” în anul de reglementare „n” pe care le deține cu drept de proprietate, diminuată cu valoarea reziduală estimată. La determinarea tarifelor în valoarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale nu se includ:

- 1) valorile mijloacelor fixe care sunt parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale, fiind bunuri de interes și folosință publică și aparțin, prin natura lor sau potrivit Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, domeniului public al unităților administrativ-teritoriale și sunt supuse regimului juridic al proprietății publice în conformitate cu Legea nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice;
- 2) valorile imobilizărilor date în locațiune, a obiectelor locative, de menire social-culturală și altor imobilizări care nu sunt destinate serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate;
- 3) mijloacele fixe conservate și aflate în curs de execuție;
- 4) mijloacele fixe și imobilizările necorporale finanțate din donații, procurate din contul subvențiilor și alocațiilor acordate de către autoritățile administrației publice centrale și locale, transmise operatorului cu titlu gratuit sau în deservire tehnică (în cazul gestiunii delegate);
- 5) mijloacele fixe finanțate din contul tarifelor de racordare;
- 6) mijloacele fixe și imobilizările necorporale procurate sau create în afara planurilor de investiții aprobate de autoritățile administrației publice locale sau de către Agenție, după caz.

DU_i - durata de utilizare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale amortizabile ale operatorului de categoria „i”, care trebuie să corespundă duratei de viață utilă a imobilizărilor. Totodată, această durată nu poate fi mai mică decât durata de funcționare utilă indicată în Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 338 din 21 martie 2003 (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.62-66, art. 379*). Categoriile „i” se formează prin gruparea imobilizărilor cu durată de utilizare identică din punct de vedere economic.

38. Pentru alocarea corectă a cheltuielilor privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale pe tipurile concrete de servicii furnizate/prestare, operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sunt obligați să divizeze mijloacele fixe și imobilizările necorporale amortizabile și să calculeze amortizarea în funcție de utilizarea sau apartenența acestora serviciilor furnizate/prestate (alimentare cu apă tehnologică, apă potabilă, de producere și/sau de transportare a apei în vederea redistribuirii, serviciul de canalizare și de epurare a apelor uzate). În acest caz amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale care nu pot fi divizate direct la tipul de

serviciu furnizat/prestat, celor care se utilizează în comun, sunt de gen auxiliar, de distribuire și administrative se divizează între tipurile de servicii furnizate/prestate după cum urmează:

1) cheltuielile privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale utilizate în comun pentru captarea, pomparea, transportarea și tratarea (prima treaptă) a apei brute se repartizează între serviciul public de alimentare cu apă tehnologică și apă potabilă conform normelor de repartizare determinate în baza volumelor respective de apă furnizate consumatorilor;

2) cheltuielile privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale care se utilizează de operator pentru desfășurarea și altor activități sau furnizării de alte tipuri de servicii decât cele de alimentare cu apă și de canalizare, și amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale ale serviciilor de gen auxiliar, de distribuire și administrative se repartizează între activitățile practicate și serviciile furnizate/prestate, precum și între serviciul public de alimentare cu apă potabilă, apă tehnologică, serviciul de canalizare și epurare a apelor uzate, proporțional veniturilor obținute de la desfășurarea activităților sau furnizarea/prestarea serviciilor în anul de reglementare „n-1”.

39. Cheltuielile legate de procurarea apei de la alte persoane se determină, conform formulei:

$$CAP_n = \sum VAPP_n \times TAP_n$$

unde:

$VAPP_n$ - volumul apei procurate de la alte persoane, mii m³;

TAP_n – tariful sau prețul de procurare a apei de la alte persoane în anul „n”, fără TVA.

40. Dat fiind că costul energiei electrice deține o pondere semnificativă în totalul de cheltuieli ale operatorilor, precum și dependența acestuia de factori care nu totdeauna pot fi controlați de operator, Metodologia prevede ca, la calcularea tarifelor, cheltuielile pentru energia electrică consumată se determină separat pentru fiecare an de reglementare, conform formulei:

$$CEE_n = \sum_{j=1}^k (Wa_n^j + kC \times (Wrif_n^j + Wrcf_n^j)) \times TE_n^j$$

unde:

Wa_n^j – cantitatea de energie electrică activă consumată de operator în anul de reglementare „n” la locul de consum „j” în funcție de volumele apei captate, transportate, distribuite consumatorilor, a apelor uzate, configurația sistemului și regimului de lucru, kWh;

$Wrif_n^j$ – cantitatea de energie reactivă inductivă consumată în anul de reglementare „n” la locul de consum „j” în funcție de volumele apei captate, transportate, distribuite consumatorilor, a apelor uzate, configurația sistemului și regimului de lucru, determinată în conformitate cu Instrucțiunea privind calcularea consumului tehnologic de energie în rețeaua de distribuție în funcție de valoarea factorului de putere în instalațiile de utilizare ale consumatorilor, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 89 din 13 martie 2003, kVArh;

$Wrcf_n^j$ – cantitatea de energie reactivă capacitivă injectată în rețeaua electrică de distribuție de către instalațiile electrice ale operatorului în anul de reglementare „n” la locul de consum „j” în funcție de volumele apei captate, transportate, distribuite consumatorilor, a apelor uzate, configurația sistemului și regimului de lucru, determinată în conformitate cu Instrucțiunea privind calcularea consumului tehnologic de energie în rețeaua de distribuție în funcție de valoarea factorului de putere în instalațiile de utilizare ale consumatorilor, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 89 din 13 martie 2003, kVArh;

TE_n^j – tariful la energia electrică în anul de reglementare „n” în locul de consum „j”, lei/kWh;

kC – coeficientul de conversie a energiei reactive în energie activă, kWh/kVArh. $kC=0,1$ kWh/kVArh.

41. În redevență (RDV_n) se include plata pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale conform Contractului de delegare a

gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizație încheiat între autoritatea publică locală/centrală și operator. Nivelul redevenței pentru concesionarea bunurilor aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se determină la nivelul calculat similar amortizării acestor bunuri prin metoda liniară. La determinarea redevenței se va lua în calcul doar bunurile mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale care au fost înregistrate în Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară (Legea nr.150 din 14.07.2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară), aferente serviciului public de alimentare cu apă și canalizare.

Conform principiului costuri minime și eficiență maximă, suma dreptului de folosință a obiectului concesionat nu poate fi recuperat mai mult decât valoarea lui inițială.

42. Cheltuielile privind achiziționarea contoarelor pentru consumatorii casnici, aferente furnizării serviciului public de alimentare cu apă potabilă în anul de reglementare „n”, se reglementează conform prevederilor art. 26 din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303/2013. Cheltuielile menționate se determină conform formulei:

$$CACap_n = \sum_{i=1}^k \frac{VCi_n}{DUi}$$

unde:

VCi_n – valoarea contoarelor, ce reprezintă prețul de achiziție a contoarelor conform contractului de vânzare-cumpărare (efectuat conform procedurilor prestabilite) încheiat dintre operator și furnizor pentru categoria „i” în anul de reglementare „n” pe care le deține operatorul cu drept de proprietate.

DUi - durata de utilizare a contoarelor de categoria „i” deținute de operator, care trebuie să corespundă duratei de viață utilă stabilită de producător. Totodată, această durată nu poate fi mai mică decât durata de funcționare utilă indicată în Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 338 din 21 martie 2003 (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.62-66, art. 379*).

43. Cheltuielile de tratare a apelor uzate conform contractelor încheiate cu terțe părți pentru efectuarea tratării și epurării apelor uzate provenite din sistemele de canalizare gestionate de către operator, se determină conform formulei:

$$CTRau_n = \sum VAU_n \times TTE_n$$

unde:

VAU_n - volumul apei uzate livrate către terți din sistemele de canalizare gestionate de către operator pentru tratare și epurare, mii m³;

TTE_n – tariful sau prețul pentru tratarea și epurarea apei uzate aplicat de terțe persoane în anul „n”, fără TVA.

44. Alte cheltuieli operaționale aferente furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n” reprezintă plata regulatorie și fondul de rulment necesar pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, și se determină conform formulei:

$$AC_n = TA_n + TVA_n + AIT_n + PR_n + FR_n$$

unde:

TA_n - cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” aferente plății taxei pentru apa extrasă (captată) din fondul apei se determină luând în considerare cota taxei pentru apă, conform Codului fiscal al Republicii Moldova, și volumul apelor necesar de a fi extrase (captate) cu excepția celor pentru care nu se aplică taxa pentru apă, conform prevederilor Codului fiscal. Astfel, la determinarea tarifelor

pentru fiecare an de reglementare „n”, cheltuielile operatorului aferente plății taxei pentru apă se va determina după cum urmează:

$$TAA_n = CTA_n \times (VAC_n - VACS_n)$$

unde:

CTA_n – cuantumul taxei pentru apa extrasă (captată) din fondul apelor în anul de reglementare „n”, lei/m³;

VAC_n - volumul de apă necesară de a fi extrasă (captată) din fondul apelor în anul de reglementare „n” pentru alimentarea tuturor consumatorilor cu apă tehnologică și apă potabilă, mii m³, care se determină conform formulei:

$$VAC_n = VAP_n + VAT_n + CTP_n - VAPP_n$$

unde:

CTP_n – consumul tehnologic și pierderile de apă în sistemul public de alimentare cu apă, aprobate în modul stabilit de Agenție, mii m³;

$VACS_n$ – volumul de apă necesar de a fi extrasă (captată) din fondul apei dar pentru care, conform Codului fiscal, nu se aplică taxa pentru apă, m³. Acest volum se determină conform formulei:

$$VACS_n = VAPS_n + VATS_n$$

unde:

$VATS_n$ și $VAPS_n$ – volumele de apă tehnologică și de apă potabilă furnizată în anul de reglementare „n” consumatorilor, dar pentru care, conform Codului Fiscal, nu se aplică taxa pentru apă, mii m³. Repartizarea cheltuielilor aferente plății taxei pentru apă între serviciul public de alimentare cu apă potabilă și de alimentare cu apă tehnologică se efectuează proporțional volumelor de apă respectivă furnizată consumatorilor în anul de reglementare „n”;

TVA_n – taxa pe valoarea adăugată care se raportează la cheltuieli în conformitate cu prevederile Codului fiscal;

AIT_n – alte impozite și taxe, unde se includ toate impozitele și taxele ce se atribuie la cheltuieli (cu excepția taxei pentru apă, taxei pe valoarea adăugată determinate ca elemente de cheltuieli separate), calculate și achitate de operator conform prevederilor Codului fiscal și a legislației din domeniul și administrate de Serviciul Fiscal de Stat.

Aceste impozite și taxe se determină în fiecare an de reglementare „n” ținând cont de prevederile Codului fiscal în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

Repartizarea acestor impozite și taxe totale ale operatorului între tipurile de activități și tipurile de servicii furnizate/prestate se efectuează proporțional veniturilor obținute de la desfășurarea activităților, a serviciilor reglementate furnizate/prestate consumatorilor în anul de reglementare „n-1”.

PR_n – plata regulatorie se calculează și se achită de operator aferentă activității de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n” și se determină în conformitate cu prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303/2013.

FR_n – alocația pentru fondul de rulment în anul de reglementate „n”. Alocația pentru fondul de rulment este destinată pentru acoperirea plăților dobânzilor la creditele bancare primite pe termen scurt în scopul acoperirii obligațiilor financiare pe termen scurt ale întreprinderii, formate ca rezultat al diferenței de timp dintre regimul de facturare-achitare a serviciilor reglementate aplicat de către titularul de licență față de consumatori, a plăților pentru bunurile și serviciile procurate de către titularul de licență în conformitate cu contractele semnate cu furnizorii, a obligațiilor față de bugetul public național în termeni stabiliți de legislație și a obligațiile față de personal în conformitate cu contractul colectiv de muncă.

Alocația la fondul de rulment se determină conform formulei:

$$FR_n = \frac{\alpha}{365} \times (CB_n + CEE_n + CIT_n) \times \frac{Rd_n}{100}$$

unde:

α – necesitatea de fonduri de rulment în anul „n”, exprimat în zile de facturări anuale. Pentru toți operatorii care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, conform Metodologiei $\alpha = 10$ zile.

Rd_n – rata medie la creditele noi acordare pe sistemul bancar pentru persoane juridice în monedă națională până la 12 luni în anul „n-1”, publicată de Banca Națională a Moldovei.

45. La determinarea tarifelor în calcule nu se includ următoarele cheltuieli:

1) aferente lucrărilor de construcție, reconstrucție, modernizare, reînnoire, achiziționare, montare și probare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale; valorificarea noilor obiective, secții și agregate; supravegherea de autor a organizațiilor de proiectare; reparațiile capitale ale imobilizărilor corporale care necesită de a fi capitalizate și alte investiții capitale, reparații capitale ale sistemelor de alimentare cu apă și canalizare ce nu aparțin operatorului, cheltuieli de conservare și de întreținere a mijloacelor fixe conservate, cu excepția mijloacelor fixe conservate în conformitate cu Regulamentul cu privire la conservarea și deconservarea bunurilor nefolosite în procesul tehnologic, aprobat de Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat a Republicii Moldova nr. 537/03 din 25 martie 1998 (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.111-113, art.222*), și necesare pentru asigurarea fiabilității furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Toate cheltuielile ce țin de investiții capitale prin tarif se recuperează doar prin amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale conform prevederilor punctului 37;

2) aferente remedierii defectelor în lucrările de proiectare, construcție, reconstrucție, montaj (demontaj), revizie, remedierea defectelor utilajului și deteriorărilor, provocate din vina producătorilor, furnizorilor și întreprinderilor de transport;

3) pentru executarea lucrărilor de proiectare și construcție, pentru achiziționarea utilajului, repararea și întreținerea fondului de locuințe, a obiectivelor de menire social-culturală și a altor obiective ce nu se referă la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare;

4) pentru lucrările calificate ca ajutor pentru alte întreprinderi și organizații, atât în formă de servicii, cât și suport material sau financiar;

5) cheltuielile neproductive, rebuturi, delapidări, sancțiuni, amenzi, penalității și despăgubiri, acoperiri de lipsuri și de pierderi;

6) cheltuieli în scopuri filantropice și de sponsorizare;

7) cheltuieli pentru cercetări științifice și dezvoltare, care nu se capitalizează, ce nu au fost coordonate cu autoritatea administrației publice locale sau cu Agenția, după caz;

8) cheltuieli aferente creanțelor dubioase decontate;

9) cheltuieli aferente constituirii provizioanelor pentru riscuri și cheltuieli, inclusiv pentru creanțe compromise;

10) cheltuieli de protocol (reprezentanță) pentru frecventarea manifestațiilor culturale, reprezentațiilor teatralizate, alte cheltuieli similare efectuate în timpul sau în afara orelor de muncă;

11) recompense unice;

12) plăți suplimentare, ajutoare materiale, indemnizații, sporuri și compensații acordate salariaților, în afara celor prevăzute de Codul muncii;

13) cheltuieli pentru burse de valori, organizații de intermediere și de altă natură administrativă, servicii de consultanță, asistență juridică;

14) cheltuieli aferente organizării timpului liber și a odihnei salariaților, inclusiv și cheltuielile pentru măsuri corporative;

- 15) cheltuieli nejustificate aferente desfășurării adunării generale a acționarilor;
- 16) indemnizații curente calculate membrilor consiliului și comisiei de cenzori ale operatorului;
- 17) cheltuieli de judecată și taxele de stat aferente;
- 18) cheltuieli aferente asigurărilor benevole a personalului și a bunurilor materiale;
- 19) alte cheltuieli ale operatorului ce nu țin de furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și epurare a apelor uzate.

Secțiunea 6

Determinarea rentabilității

46. Metodologia prevede determinarea rentabilității operatorilor sistemului public de alimentare cu apă și canalizare luând în considerare cheltuielile reglementate necesare operatorului pentru desfășurarea activității de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

47. Rentabilitatea operatorului calculată în lei se determină pentru fiecare an de reglementare „n” separat pentru fiecare serviciu furnizat/prestat și se stabilește în mărime procentuală în baza formulelor:

- 1) pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă:

$$RAP_n = CSAP_n \times R_n / 100$$

- 2) pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică:

$$RAT_n = CSAT_n \times R_n / 100$$

- 3) pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate:

$$RC_n = CSC_n \times R_n / 100$$

- 4) pentru serviciul de producere și/sau de transportare a apei în vederea redistribuirii:

$$RPTA_n = CPTA_n \times R_n / 100$$

unde:

R_n – rata reglementată de rentabilitate. Rata de rentabilitate se stabilește în mărime de 3 % din cheltuielile operatorului aferente furnizării/prestării serviciului respectiv determinate conform Metodologiei.

48. Operatorul va utiliza cel puțin 50 % din rentabilitate pentru investiții în dezvoltarea, renovarea, reconstrucția și reînnoirea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale utilizate în activitatea de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

Secțiunea 7

Aprobarea, ajustarea și aplicarea cheltuielilor de bază și a tarifelor

49. Cheltuielile de bază și tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apă tehnologică, de alimentare cu apă potabilă, pentru serviciul de producere și/sau transportare a apei în vederea redistribuirii, pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate se determină de către operatori, pentru fiecare an de reglementare „n” în conformitate cu Metodologia, și se prezintă:

- 1) Consiliilor locale – pentru examinare și aprobare, iar Agenției - spre examinare și avizare, a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă și pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate furnizate de operatori la nivel de raion, municipiu și oraș;

- 2) Agenției - pentru examinare și aprobare a tarifelor pentru serviciul de alimentare cu apă tehnologică, pentru serviciul de producere și/sau transportare a apei în vederea redistribuirii, furnizat/prestat la nivel de raion, municipiu și oraș;
  - 3) Agenției – pentru examinare și aprobare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă și a tarifelor pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate furnizat/prestat de operatori la nivel de raion, municipiu și oraș, în cazul când Consiliile locale respective au delegat Agenției dreptul deplin de aprobare a tarifelor;
  - 4) Agenției - pentru examinare și aprobare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă și pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate, furnizate/prestate de operatori la nivel de raion, municipiu și oraș și care activează în condițiile unor acorduri sau contracte încheiate cu organismele financiare internaționale, ratificate sau aprobate de Parlament, Guvern sau de Consiliile locale;
  - 5) Agenția aprobă, în termen de 15 zile calendaristice de la data adresării motivate de către operatori, tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă și tarifele pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate furnizate/prestate de operatori la nivel de raion, municipiu și oraș, în cazul când Consiliul local nu a aprobat tarifele respective în termen de 60 de zile calendaristice de la data primirii de la Agenție a avizului.
50. Operatorul prezintă solicitarea de avizare/aprobare a cheltuielilor de bază în termen de 60 zile de la data obținerii licenței sau până la data finalizării duratei de aplicare a cheltuielilor de bază aprobate, iar solicitarea de avizare/aprobare a tarifelor – anual, până la 1 iunie, conform prezentei Metodologii.
51. La prezentarea calculului tarifelor și a cheltuielilor de bază, operatorii vor respecta prevederile Regulamentului privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 286/2018 din 17.10.2018.
52. Actualizarea tarifelor se va efectua anual, după prezentarea de către operator a situațiilor financiare pentru perioada de gestiune precedentă și a materialelor necesare pentru actualizarea tarifelor. Actualizarea anuală a tarifelor este efectuată în scopul determinării devierilor tarifare ale operatorului pentru anul „*n-1*”.
53. Devierile tarifare (**DVT, DVP, DVPT, DVC**) vor fi calculate pentru fiecare an de reglementare, integral pe operator și pe fiecare tip de activitate separat, pentru a reflecta impactul financiar al diferențelor dintre valorile luate în calcul la aprobarea tarifelor și cele înregistrate efectiv în anul de reglementare.
54. În cazul când Consiliile locale vor aproba tarife la un nivel mai redus decât cele prevăzute în avizul prezentat de Agenție, aceste devieri nu vor fi luate în calcul ca devieri tarifare (**DVT, DVP, DVPT, DVC**) ale operatorului.
55. În cazul în care operatorul într-un an nu va înainta solicitarea de modificare a tarifului, pentru anul în cauza nu se va efectua ajustarea cheltuielilor de bază în conformitate cu Metodologia.
56. Metodologia prevede avizarea/aprobarea cheltuielilor de bază și a tarifelor separat pentru fiecare serviciu public furnizat/prestat (apă potabilă, apă tehnologică, producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii, canalizare și epurare a apelor uzate). Cheltuielile de bază și tarifele aprobate nu pot fi modificate de operator.
57. Operatorii sunt în drept să solicite actualizarea extraordinară a tarifelor pe parcursul anului de reglementare, dacă există factori obiectivi ce nu pot fi controlați de operator, și care duc la o deviere de 5 și mai mult la sută față de venitul reglementat, luat în calculul tarifelor aprobate pentru acest an de reglementare. În acest caz operatorii vor prezenta, în modul stabilit, o analiză detaliată a factorilor care justifică necesitatea ajustării extraordinare a tarifelor.

58. În tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate se includ doar cheltuielile aferente captării, filtrării, pompării, tratării, înmagazinării, transportării, distribuției și furnizării apei consumatorilor până la punctul de delimitare a sistemului public de alimentare cu apă de instalațiile interne de apă ale consumatorului, iar în cazul serviciului public de canalizare – doar cheltuielile aferente preluării și transportării apelor uzate, de la punctul de delimitare a instalațiilor interne de canalizare ale consumatorului de sistemul public de canalizare.

59. În cazul în care într-un anumit an, la nivel național, se va modifica cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, costurile aferente remunerării muncii, din anul respectiv, vor fi actualizate prin substituirea indicelui prețurilor de consum cu indicele creșterii medii anuale a cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real.

60. Metodologia prevede, că mijloacele obținute din includerea în tarifele pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare a cheltuielilor privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale cât și redevența vor fi utilizate de operator pentru dezvoltare, reconstrucție, renovare, reînnoire și reparații capitale (cu capitalizare) a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și pentru rambursarea creditelor și împrumuturilor luate de operator în acest scop. În cazul când operatorul, va utiliza aceste mijloace în alte scopuri, autoritatea care aprobă tarifele va micșora cheltuielile privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale ale operatorului cât și valoarea redevenței, în cuantumul utilizării acestora în alte scopuri.

61. Metodologia prevede, că cheltuielile materiale și cele de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și canalizare să fie utilizate de către operator doar după destinație. În cazul neutilizării acestora, utilizării în alte scopuri sau diminuării în urma efectuării investițiilor, autoritatea care aprobă tarifele va micșora aceste cheltuieli ale operatorului în anul următor în cuantumurile respective.

62. Mijloacele financiare în mărimea alocației pentru fondul de rulment incluse în tarif vor fi utilizate de titularul de licență doar în scopul prevăzut la punctul 44. În cazul neutilizării sau utilizării acestor mijloace în alte scopuri, venitul total reglementat pentru anul următor de reglementare se va diminua, în cuantumul mijloacelor neutilizate conform destinației.

63. Cheltuielile de bază și tarifele aprobate de Consiliile locale se publică în mass-media locală și intră în vigoare la data publicării.

64. Cheltuielile de bază și tarifele aprobate de Agenție se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intră în vigoare la data publicării.

65. Operatorii sunt obligați să afișeze la sediile lor tarifele aprobate și să le plaseze pe paginile web.

REPUBLICA MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО ПО
РЕГУЛИРОВАНИЮ В ЭНЕРГЕТИКЕ

HOTĂRÎRE
cu privire la aprobarea Metodologiei privind aprobarea și aplicarea tarifelor
la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii
serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

nr. 270/2015 din 16.12.2015

Monitorul Oficial nr.55-58/385 din 11.03.2016

* * *

ÎNREGISTRAT:

Ministerul Justiției

nr.1102 din 23 februarie 2016

Ministru _____ Vladimir CEBOTARI

În scopul reglementării raporturilor juridice dintre operatorii care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și consumatori, în temeiul art.7 alineatul (2) lit.e) și art.35 alineatele (14) și (15) din Legea nr.303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.60-65, art.123), Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare (se anexează).

2. Subdiviziunile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică vor monitoriza aplicarea de către titularii de licențe din domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare a Metodologiei aprobate.

DIRECTOR

Octavian LUNGU

DIRECTOR

Sergiu CIOBANU

DIRECTOR

Ghenadie PÂRȚU

DIRECTOR

Iurie ONICA

Nr.270/2015. Chișinău, 16 decembrie 2015.

Anexă
la Hotărârea Consiliului
de administrație al ANRE
nr.270/2015 din 16 decembrie 2015

METODOLOGIA

privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Secțiunea 1

DISPOZIȚII GENERALE

1. Metodologia privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare (în continuare Metodologie) are drept scop stabilirea modului de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciile auxiliare furnizate consumatorilor de către operatorii care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

2. Prezenta Metodologie stabilește:

a) serviciile auxiliare furnizate consumatorilor de către operator pentru care tarifele sunt reglementate;

b) componența și modul de determinare a cheltuielilor incluse în calculul tarifelor pentru serviciile auxiliare;

c) principiile, modul de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciile auxiliare.

3. Prezenta Metodologie este bazată pe următoarele principii de reglementare:

a) suportarea de către consumatori doar a cheltuielilor necesare și justificate pentru furnizarea de către operator a serviciilor auxiliare, solicitate de către consumatori;

b) acoperirea cheltuielilor operatorilor necesare și justificate pentru furnizarea serviciilor auxiliare;

c) desfășurarea de către operator a unei activități eficiente care va permite furnizarea consumatorilor a serviciilor auxiliare de calitate;

d) asigurarea transparenței în procesul de reglementare a tarifelor pentru serviciile auxiliare.

Secțiunea 2

DESCRIEREA TARIFELOR REGLEMENTATE PENTRU FURNIZAREA SERVICIILOR AUXILIARE

4. Tariful pentru furnizarea serviciului auxiliar reprezintă contravaloarea cheltuielilor necesare și justificate, suportate de operator pentru realizarea tuturor operațiunilor legate de furnizarea serviciului auxiliar, deplasarea personalului operatorului la locul furnizării serviciului auxiliar, utilizarea în procesul furnizării serviciului auxiliar a materialelor, a mijloacelor de transport, a mașinilor și mecanismelor necesare, efectuarea de către personalul operatorului a lucrărilor necesare pentru furnizarea serviciului auxiliar și întocmirea, după caz, a actului de furnizare a serviciului auxiliar solicitat de consumator.

5. Prezenta Metodologie prevede reglementarea tarifelor pentru serviciile auxiliare care sunt furnizate consumatorilor doar de către operatorul care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare la rețelele publice ale căruia sunt racordate instalațiile interne de apă și de canalizare ale consumatorului.

6. Operatorul furnizează consumatorilor următoarele categorii de servicii auxiliare:

[Subpct.1) pct.6 abrogat prin Hot. ANRE nr.488/2019 din 20.12.2019, în vigoare 21.02.2020]

2) branșarea instalațiilor interne de apă ale consumatorilor la rețeaua publică de alimentare cu apă;

3) racordarea instalațiilor interne de canalizare ale consumatorilor la rețeaua publică de canalizare;

4) branșarea la rețeaua publică de alimentare cu apă în cazul când consumatorii au asigurat executarea branșamentelor de apă;

5) racordarea la rețeaua publică de canalizare în cazul când consumatorii au asigurat executarea racordurilor de canalizare;

6) reconectarea la rețeaua publică de alimentare cu apă a instalațiilor interne de apă ale consumatorului, care anterior au fost deconectate de către operator din cauza încălcării de către consumator a normelor de utilizare și/sau a clauzelor contractuale;

7) reconectarea la rețeaua publică de canalizare a instalațiilor interne de canalizare ale consumatorilor, care anterior au fost deconectate de către operator din cauza încălcării de către consumatori a normelor de utilizare și/sau a clauzelor contractuale;

8) deconectarea de la rețeaua publică de alimentare cu apă a instalațiilor interne de apă, la solicitarea consumatorului, cu excepția cazurilor de reziliere a contractului pentru furnizarea serviciului public de alimentare cu apă;

9) deconectarea de la rețeaua publică de canalizare a instalațiilor interne de canalizare, la solicitarea consumatorului, cu excepția cazurilor de reziliere a contractului pentru furnizarea serviciului public de canalizare;

10) reconectarea la rețeaua publică de alimentare cu apă a instalațiilor interne de apă, care anterior au fost deconectate la solicitarea consumatorului;

11) reconectarea la rețeaua publică de canalizare a instalațiilor interne de canalizare, care anterior au fost deconectate la solicitarea consumatorului;

12) instalarea și sigilarea contorului, la solicitarea consumatorului;

13) demontarea, remontarea și sigilarea contorului la solicitarea consumatorului;

14) demontarea, verificarea metrologică de expertiză, remontarea și sigilarea contorului în cazul când consumatorul solicită efectuarea verificării metrologice de expertiză, iar în urma verificării se constată că contorul corespunde normelor;

15) demontarea, reparația, verificarea metrologică, remontarea și sigilarea contorului în cazul când acesta a fost deteriorat din vina consumatorului;

16) demontarea contorului deteriorat din vina consumatorului și instalarea unui alt contor, în cazul când contorul deteriorat nu poate fi reparat;

17) sigilarea contorului, la solicitarea consumatorului, în cazul deteriorării de către consumator a sigiliului aplicat de operator;

18) eliberarea, la solicitarea consumatorului, din arhiva operatorului a copiilor de pe acte și de pe proiect, prezentate de consumator operatorului.

[Pct.6 modificat prin Hot. ANRE nr.488/2019 din 20.12.2019, în vigoare 21.02.2020]

7. Conform prezentei Metodologii, se vor determina, aproba și aplica următoarele tarife la serviciile auxiliare furnizate de către operatori consumatorilor:

[Subpct.1) pct.7 abrogat prin Hot. ANRE nr.488/2019 din 20.12.2019, în vigoare 21.02.2020]

2) tarife pentru branșarea instalațiilor interne de apă ale consumatorilor la rețeaua publică de alimentare cu apă;

3) tarife pentru racordarea instalațiilor interne de canalizare ale consumatorilor la rețeaua publică de canalizare;

4) tarife pentru branșare la rețeaua publică de alimentare cu apă în cazul când consumatorii au asigurat executarea branșamentelor de apă;

5) tarife pentru racordare la rețeaua publică de canalizare în cazul când consumatorii au asigurat executarea racordurilor de canalizare;

6) tarife pentru reconectare la rețeaua publică de alimentare cu apă a instalațiilor interne de apă ale consumatorului, care anterior au fost deconectate de către operator din cauza încălcării de către consumator a normelor de utilizare și/sau a clauzelor contractuale;

7) tarife pentru reconectare la rețeaua publică de canalizare a instalațiilor interne de canalizare ale consumatorilor, care anterior au a fost deconectate de către operator din cauza încălcării de către consumatori a normelor de utilizare și/sau a clauzelor contractuale;

8) tarife pentru deconectare de la rețeaua publică de alimentare cu apă a instalațiilor interne de apă, la solicitarea consumatorului, cu excepția cazurilor de reziliere a contractelor pentru furnizarea serviciului public de alimentare cu apă;

9) tarife pentru deconectare de la rețeaua publică de canalizare a instalațiilor interne de canalizare, la solicitarea consumatorului, cu excepția cazurilor de reziliere a contractelor pentru furnizarea serviciului public de canalizare;

10) tarife pentru reconectare la rețeaua publică de alimentare cu apă a instalațiilor interne de apă, care anterior au fost deconectate la solicitarea consumatorului;

11) tarife pentru reconectare la rețeaua publică de canalizare a instalațiilor interne de canalizare, care anterior au fost deconectate la solicitarea consumatorului;

12) tarife pentru instalarea și sigilarea contorului, la solicitarea consumatorului;

13) tarife pentru demontarea, remontarea și sigilarea contorului la solicitarea consumatorului;

14) tarife pentru demontarea, verificarea metrologică de expertiză, remontarea și sigilarea contorului în cazul când consumatorul solicită efectuarea verificării metrologice de expertiză, iar în urma verificării se constată că contorul corespunde normelor;

15) tarife pentru demontarea, reparația, verificarea metrologică, remontarea și sigilarea contorului în cazul când acesta a fost deteriorat din vina consumatorului;

16) tarife pentru demontarea contorului deteriorat din vina consumatorului și instalarea unui alt contor în cazul când contorul deteriorat nu poate fi reparat;

17) tarife pentru sigilarea contorului, la solicitarea consumatorului, în cazul deteriorării de către consumator a sigiliului aplicat de operator;

18) tarife pentru eliberarea, la solicitarea consumatorului, din arhiva operatorului a copiilor de pe acte și de pe proiect, prezentate de consumator operatorului.

[Pct.7 modificat prin Hot. ANRE nr.488/2019 din 20.12.2019, în vigoare 21.02.2020]

Secțiunea 3

DETERMINAREA TARIFELOR PENTRU SERVICIILE AUXILIARE

8. Prezentă Metodologie prevede că tarifele pentru serviciile auxiliare furnizate de către operator se determină în baza următoarei formule generale:

$$TSA_z^y = (CMSA_z^y + CTSA_z^y + CPSA_z^y) * (1 + \frac{ICDA}{100}) * (1 + \frac{RN}{100}) \quad (1)$$

unde:

TSA_z^y – tariful pentru furnizarea tipului concret de serviciu de tip „y” din categoria „z” de servicii auxiliare furnizate de operator;

$CMSA_z^y$ – cheltuielile materiale nemijlocit utilizate de operator pentru furnizarea serviciului de tip „y” din categoria „z” de servicii auxiliare;

$CTSA_z^y$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la furnizarea serviciului de tip „y” din categoria „z” de serviciu auxiliar;

$CPSA_z^y$ – cheltuielile operatorului cu personalul nemijlocit încadrat în furnizarea serviciului de tip „y” din categoria „z” de servicii auxiliare;

$ICDA$ – indicele cheltuielilor de distribuție și administrative ale operatorului la furnizarea serviciului de tip „y” din categoria „z” de servicii auxiliare, care se stabilesc în mărime de 14.5% pentru toate serviciile auxiliare furnizate;

RN – rentabilitatea operatorului de la furnizarea serviciului auxiliar care se stabilește în mărime de 5% din cheltuielile operatorului suportate la furnizarea serviciului auxiliar respectiv;

y – tipul concret de serviciu auxiliar furnizat de operator consumatorului. Tipurile concrete de servicii „y” din fiecare categorie de servicii auxiliare „z” se vor identifica de către operatori în baza indicatorilor specifici de influență asupra cheltuielilor și, respectiv, asupra tarifelor pentru serviciile auxiliare.

La acești indicatori specifici se referă: numărul contoarelor instalate; lungimea branșamentului de apă/a racordului de canalizare; materialul branșamentului de apă/racordului de canalizare (oțel, plastic etc.); diametrul branșamentului de apă/racordului de canalizare; metodele de deconectare/reconectare a instalațiilor interne de apă/de canalizare ale consumatorului de la/rețelele publice de alimentare cu apă /de canalizare (prin intermediul robinetului de închidere, sau deconectare fizică de la rețea); distanța medie de deplasare în raza localității deservite de operator etc.;

z – categoria de servicii auxiliare supuse reglementării. Categoriile de servicii auxiliare, furnizate consumatorilor, sunt indicate în punctul 6 din prezenta Metodologie.

9. Tarifele pentru serviciile auxiliare se vor calcula ca tarife medii anuale pentru fiecare categorie de servicii auxiliare furnizate, diferențiate în funcție de tipul acestor servicii. Totodată, la furnizarea unor tipuri de servicii cu o gamă largă de indicatori specifici de influență asupra cheltuielilor și tarifelor, prezenta Metodologie prevede determinarea, aprobarea și aplicarea unor tarife de furnizare a serviciului auxiliar de tip standard, bazat pe o unitate concretă a indicatorului specific de influență majoră, și a unui alt tarif suplimentar celui standard. Astfel de tarife se vor aplica în cazul tarifelor distincte pentru instalarea contoarelor în apartamentele blocurilor locative, în cazul tarifelor pentru branșare a instalațiilor interne de apă ale consumatorilor la rețeaua publică de alimentare cu apă, a tarifelor pentru racordarea instalațiilor interne de canalizare ale consumatorului la rețeaua publică de canalizare și a tarifelor pentru eliberarea din arhiva operatorului a copiilor de pe acte și de pe proiect, prezentate de consumator operatorului și solicitate de consumator.

[Pct.10 abrogat prin Hot. ANRE nr.488/2019 din 20.12.2019, în vigoare 21.02.2020]

11. Tarifele pentru branșarea (racordarea) instalațiilor interne de apă (de canalizare) ale consumatorului la rețelele publice de alimentare cu apă (de canalizare) se determină în baza următoarelor formule:

$$TSA_{b(r)}^y = TSA_{b(r)}^s + TSA_{b(r)}^{sp} \times (L - 5m) \quad (5)$$

unde:

$TSA_{b(r)}^y$ – tariful pentru branșarea (racordarea) instalațiilor interne de apă (de canalizare) ale consumatorului la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare), în dependență de tipul serviciului furnizat „y”, identificat reieșind din indicii specifici de influență: categoria consumatorului, lungimea branșamentului de apă/racordului de canalizare, tipul materialului branșamentului de apă/racordului de canalizare, diametrul branșamentului de apă etc.;

L – lungimea branșamentului de apă (racordului de canalizare), m;

$TSA_{b(r)}^s$ – tariful pentru realizarea unui branșament (racord de canalizare) standard, determinat pentru tipul „y” de serviciu aferent realizării unui branșament de apă (racord de canalizare) standard, corespunzător lungimii de 5 m. Acest tarif se determină în baza formulei:

$$TSA_{b(r)}^s = (CMSA_{b(r)}^s + CTSA_{b(r)}^s + CPSA_{b(r)}^s) \times \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) \times \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (6)$$

unde:

$CMSA_{b(r)}^S$ – include cheltuielile materiale utilizate la montarea bransamentului de apă (racordului de canalizare) standard: costul conductelor necesare pentru realizarea bransamentului de apă/racordului de canalizare, costul robinetului de închidere, filtrului, clapetei reversibile, armaturilor, sigiliului, altor materiale necesare pentru efectuarea lucrărilor de terasament și pentru executarea bransamentului de apă (racordului de canalizare) și bransarea (racordarea) acestora la rețea. La furnizarea acestui tip de serviciu auxiliar în cheltuielile materiale nu se includ cheltuielile ce țin de procurarea contorului, în cazul în care se bransează un bloc locativ sau o casă individuală, deoarece în aceste cazuri cheltuielile respective sunt suportate de operator din contul tarifului pentru furnizarea serviciului public de alimentare cu apă, iar la consumatorii noncasnici sunt suportate de acești consumatori.;

$CTSA_{b(r)}^S$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la montarea bransamentului de apă (racordului de canalizare) standard, inclusiv costul combustibilului utilizat;

$CPSA_{b(r)}^S$ – cheltuielile operatorului cu personalul nemijlocit încadrat la furnizarea serviciului de bransare (racordare) a instalațiilor interne ale consumatorului de tipul „y” la rețelele publice de alimentare cu apă (de canalizare), corespunzătoare realizării unui bransament de apă (racord de canalizare) cu lungimea de 5 m, varianta standard. La determinarea cheltuielilor cu personalul se ia în considerație timpul deplasării personalului operatorului la locul de consum unde urmează să fie furnizat serviciul auxiliar, timpul efectuării lucrărilor de terasament, timpul executării bransamentului de apă (racordului de canalizare) și de conectare a acestuia la rețelele publice de alimentare cu apă (de canalizare), timpul pentru instalarea robinetului de închidere, filtrului, clapetei reversibile și armaturilor necesare, timpul pentru montarea și sigilarea contorului la consumatorii noncasnici, timpul pentru întocmirea actului de dare în exploatare a bransamentului (racordului). La furnizarea acestui tip de serviciu auxiliar, în cheltuielile cu personalul nu se includ cheltuielile ce țin de efectuarea lucrării de instalare a contorului la consumatorii casnici din casele individuale și la blocurile locative, deoarece aceste lucrări se efectuează de operator și sunt incluse în tariful de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă.

În cazul în care personalul operatorului efectuează în aceeași zi, atât bransarea instalațiilor interne de apă, cât și racordarea instalațiilor interne de canalizare, atunci timpul deplasării personalului operatorului la locul de consum se ia în considerație numai la determinarea cheltuielilor cu personalul pentru realizarea bransamentului de apă standard.

$TSA_{b(r)}^{SP}$ – tariful pentru serviciul de bransare (racordare) de tipul „y”, corespunzător realizării 1 m de bransament de apă (racord de canalizare) suplimentar celui standard, care se determină conform formulei:

$$TSA_{b(r)}^{SP} = \left(CMSA_{b(r)}^{SP} + CPSA_{b(r)}^{SP} \right) * \left(1 + \frac{ICDA}{100} \right) * \left(1 + \frac{RN}{100} \right) \quad (7)$$

unde:

$CMSA_{b(r)}^{SP}$ include cheltuielile materiale utilizate la montarea 1 m de bransament de apă (racord de canalizare), suplimentar bransamentului de apă (racordului de canalizare) standard. Cheltuielile materiale utilizate la montarea 1 m de bransament de apă (racord de canalizare) constituie costul 1 m de conductă necesară pentru realizarea 1 m de bransament de apă (racord de canalizare) și costul altor materiale utilizate. Celelalte cheltuieli materiale sunt incluse în tariful pentru furnizarea serviciului de bransare (racordare) standard;

$CPSA_{b(r)}^{SP}$ – cheltuielile operatorului cu personalul, necesare pentru realizarea 1 m de bransament de apă (racord de canalizare), suplimentar celui standard constituie cheltuielile cu personalul necesare

montării 1 m de branșament de apă (racord de canalizare). Celelalte cheltuieli cu personalul sunt incluse în tariful pentru furnizarea serviciului de branșare (racordare) standard.

12. Tarifele pentru branșare (racordare) la rețeaua publică de alimentare cu apă, de canalizare a instalațiilor interne de apă/de canalizare, în cazul când executarea branșamentelor de apă, racordurilor de canalizare a fost asigurată de către consumatori, se determină conform formulei:

$$TSA_{b(r)} = (CMSA_{b(r)} + CTSA_{b(r)} + CPSA_{b(r)}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (8)$$

unde:

$CMSA_{b(r)}$ – sunt cheltuielile materiale utilizate la conectarea branșamentului de apă (racordului de canalizare) la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare) și anume costul robinetului, sigiliului, armaturii și altor materiale necesare pentru efectuarea lucrărilor de conectare a branșamentului (racordului de canalizare) la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare). La furnizarea acestui tip de serviciu auxiliar în cheltuielile materiale nu se includ cheltuielile ce țin de procurarea contorului, în cazul în care se branșează un bloc locativ sau o casă individuală, deoarece în aceste cazuri cheltuielile respective sunt suportate de operator din contul tarifului pentru furnizarea serviciului public de alimentare cu apă, iar la consumatorii noncasnici sunt suportate de acești consumatori;

$CTSA_{b(r)}$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la conectarea branșamentului de apă (racordului de canalizare) la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare), inclusiv costul combustibilului utilizat;

$CPSA_{b(r)}$ – cheltuielile operatorului cu personalul nemijlocit încadrat la furnizarea serviciului de branșare (racordare) a instalațiilor interne ale consumatorului de tipul „y” la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare), corespunzătoare realizării conectării branșamentului de apă (racordului de canalizare) la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare). La determinarea cheltuielilor cu personalul se ia în considerație timpul deplasării personalului operatorului la locul de consum, unde urmează să fie furnizat serviciul auxiliar, timpul efectuării lucrărilor de conectare a branșamentului de apă (racordului de canalizare) la rețeaua publică de alimentare cu apă și de canalizare, timpul instalării robinetului și armaturilor necesare, timpul necesar întocmirii procesului-verbal de dare în exploatare a contorului. La furnizarea acestui tip de serviciu auxiliar, în cheltuielile cu personalul nu se includ cheltuielile ce țin de efectuarea lucrării de instalare a contorului la consumatorii din casele individuale și la blocurile locative, deoarece aceste lucrări se efectuează de operator și sunt incluse în tariful de furnizare a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare.

În cazul în care personalul operatorului efectuează în aceeași zi, atât branșarea instalațiilor interne de apă, cât și racordarea instalațiilor interne de canalizare, atunci timpul deplasării personalului operatorului la locul de consum se ia în considerație numai la determinarea cheltuielilor cu personalul pentru realizarea conectării branșamentului de apă, prin aplicarea unui coeficient de reducere determinat în baza cheltuielilor necesare și justificate.

13. Tarifele pentru reconectarea la rețeaua publică de alimentare cu apă a instalațiilor interne de apă (de canalizare) ale consumatorului, care anterior au fost deconectate de către operator din cauza încălcării de către consumator a normelor de utilizare și/sau a clauzelor contractuale se determină conform formulei:

$$TSA_{ri} = (CMSA_{ri} + CTSA_{ri} + CPSA_{ri}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (9)$$

unde:

$CMSA_{ri}$ sunt cheltuielile materiale utilizate la reconectarea instalațiilor interne de apă (de canalizare) la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare) și anume costul sigiliului și altor materiale necesare utilizate la efectuarea lucrărilor de deconectare și reconectare la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare) a instalațiilor interne de apă (de canalizare).

În cazul în care personalul operatorului efectuează în aceeași zi, atât reconectarea instalațiilor interne de apă, cât și reconectarea instalațiilor interne de canalizare, atunci costul combustibilului se include numai în tariful pentru reconectarea instalațiilor interne de apă;

CTSA_{ri} – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la reconectarea branșamentului de apă (racordului de canalizare) la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare), inclusiv costul combustibilului utilizat;

CPSA_{ri} – cheltuielile operatorului cu personalul nemijlocit încadrat în furnizarea serviciului de reconectare a instalațiilor interne de apă ale consumatorului de tipul „y” la rețelele publice de alimentare cu apă (de canalizare), corespunzătoare realizării reconectării instalațiilor interne de apă (de canalizare) la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare). La determinarea cheltuielilor cu personalul se ia în considerație timpul deplasării personalului operatorului la locul de consum și de la locul de consum unde urmează să fie furnizat serviciul auxiliar, timpul efectuării lucrărilor de deconectare, de reconectare a branșamentului de apă (racordului de canalizare) la rețeaua publică de alimentare cu apă și de canalizare, timpul necesar întocmirii actului de reconectare și procesului-verbal de dare în exploatare a contorului.

În cazul în care personalul operatorului efectuează în aceeași zi, atât reconectarea instalațiilor interne de apă, cât și reconectarea instalațiilor interne de canalizare, atunci timpul deplasării personalului operatorului la locul de consum și de la locul de consum se ia în considerație numai la determinarea cheltuielilor cu personalul pentru reconectarea instalațiilor interne de apă, prin aplicarea unui coeficient de reducere determinat în baza cheltuielilor necesare și justificate.

14. Tarifele pentru deconectare de la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare) a instalațiilor interne de apă (de canalizare), la solicitarea consumatorului, se determină conform formulei:

$$TSA_d = (CMSA_d + CTSA_d + CPSA_d) \cdot \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) \cdot \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (10)$$

unde:

CMSA_d sunt cheltuielile materiale utilizate la deconectarea instalațiilor interne de apă (de canalizare) de la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare) necesare efectuării lucrărilor de deconectare de la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare) a instalațiilor interne de apă (de canalizare);

CTSA_d – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la deconectarea instalațiilor interne de apă (de canalizare) de la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare) la solicitarea consumatorului, inclusiv costul combustibilului utilizat;

CPSA_d – cheltuielile operatorului cu personalul nemijlocit încadrat în furnizarea serviciului de deconectare a instalațiilor interne de apă (de canalizare) ale consumatorului de tipul „y” de la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare), corespunzătoare realizării deconectării instalațiilor interne de apă (de canalizare) de la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare). La determinarea cheltuielilor cu personalul se ia în considerație timpul deplasării personalului operatorului la locul de consum unde urmează să fie furnizat serviciul auxiliar, timpul efectuării lucrărilor de deconectare, timpul întocmirii actului de deconectare.

În cazul în care personalul operatorului efectuează în aceeași zi, atât deconectarea instalațiilor interne de apă, cât și deconectarea instalațiilor interne de canalizare, atunci timpul deplasării personalului operatorului la locul de consum se ia în considerație numai la determinarea cheltuielilor cu personalul pentru realizarea deconectării instalațiilor interne de apă, prin aplicarea unui coeficient de reducere determinat în baza cheltuielilor necesare și justificate.

15. Tarifele pentru reconectarea la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare) a instalațiilor interne de apă (de canalizare) ale consumatorului, care anterior au fost deconectate la solicitarea consumatorului se determină conform formulei:

$$TSA_{rs} = (CMSA_{rs} + CTSA_{rs} + CPSA_{rs}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (11)$$

unde:

CMSA_{rs} sunt cheltuielile materiale utilizate la reconectarea instalațiilor interne de apă (de canalizare) la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare) și anume costul sigiliului și altor materiale necesare și utilizate la efectuarea lucrărilor de reconectare la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare) a instalațiilor interne de apă (de canalizare);

CTSA_{rs} – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la reconectarea la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare) a instalațiilor interne de apă (de canalizare) la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare), care anterior au fost deconectate la solicitarea consumatorului, inclusiv costul combustibilului utilizat;

CPSA_{rs} – cheltuielile operatorului cu personalul nemijlocit încadrat la furnizarea serviciului de reconectare a instalațiilor interne de apă (de canalizare) ale consumatorului la rețelele publice de alimentare cu apă (de canalizare). La determinarea cheltuielilor cu personalul se ia în considerație timpul deplasării personalului operatorului la locul de consum unde urmează să fie furnizat serviciul auxiliar, timpul efectuării lucrărilor de reconectare a branșamentului de apă (racordului de canalizare) la rețeaua publică de alimentare cu apă (de canalizare), timpul aplicării sigiliilor la contor, timpul necesar întocmirii actului de reconectare și procesului-verbal de dare în exploatare a contorului.

16. Tarifele pentru instalarea și sigilarea contorului, la solicitarea consumatorului se determină conform formulei:

$$TSA_{is} = (CMSA_{is} + CTSA_{is} + CPSA_{is}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (12)$$

unde:

CMSA_{is} include cheltuielile materiale utilizate la instalarea și sigilarea contorului, inclusiv costul sigiliului și întocmirea procesului-verbal de dare în exploatare a contorului;

CTSA_{is} – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la instalarea și sigilarea contorului, la solicitarea consumatorului, inclusiv costul combustibilului utilizat;

CPSA_{is} – cheltuielile operatorului cu personalul nemijlocit încadrat la furnizarea serviciului de instalare și sigilare a contorului determinate reieșind din durata de timp aferentă deplasării personalului operatorului la locul de consum, efectuării lucrărilor de instalare și sigilare a contorului, întocmirii procesului-verbal de dare în exploatare a contorului.

17. Tarifele pentru demontarea, remontarea și sigilarea contorului la solicitarea consumatorului se determină conform formulei:

$$TSA_{drs} = (CMSA_{drs} + CTSA_{drs} + CPSA_{drs}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (13)$$

unde:

CMSA_{drs} sunt cheltuielile materiale utilizate la demontarea și remontarea contorului, inclusiv a sigiliilor, armaturii și altor materiale necesare demontării și remontării contorului și întocmirea procesului-verbal de dare în exploatare a contorului;

CTSA_{drs} – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la demontarea, remontarea și sigilarea contorului, la solicitarea consumatorului, inclusiv costul combustibilului utilizat;

CPSA_{drs} – cheltuielile operatorului cu personalul nemijlocit încadrat la furnizarea serviciului de demontare, remontare și sigilare a contorului determinate reieșind din durata de timp aferentă deplasării personalului operatorului de două ori la locul de consum, timpul efectuării lucrărilor de

demontare, de remontare și sigilare a contorului, întocmirii proceselor-verbale de demontare și dare în exploatare a contorului.

Tarifele pentru demontarea, remontarea și sigilarea contorului la solicitarea consumatorului se aplică și în cazul în care consumatorul a solicitat efectuarea verificării metrologice de expertiză și în rezultatul verificării se constată că contorul corespunde normelor.

18. Tarifele pentru demontarea, reparația, verificarea metrologică, remontarea și sigilarea contoarelor în cazul când acestea au fost deteriorate din vina consumatorilor se determină conform formulei:

$$TSA_{drvr} = (CMSA_{drvr} + CTSA_{drvr} + CPSA_{drvr}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (14)$$

unde:

$CMSA_{drvr}$ sunt cheltuielile materiale utilizate la demontarea, reparația, remontarea și sigilarea contorului și anume costul sigiliului și a altor materiale și piese de schimb necesare pentru demontarea, reparația, remontarea și sigilarea contorului, întocmirea actului de demontare a contorului deteriorat și a procesului-verbal de dare în exploatare a contorului după remontare. În cheltuielile materiale se includ și cheltuielile ce țin de verificarea metrologică a contorului, după ce a fost reparat;

$CTSA_{drvr}$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la demontarea, reparația, remontarea și sigilarea contorului, la solicitarea consumatorului, inclusiv costul combustibilului utilizat;

$CPSA_{drvr}$ – cheltuielile operatorului cu personalul nemijlocit încadrat la furnizarea serviciului de demontare, reparație, verificare metrologică, remontare și sigilare a contorului deteriorat din vina consumatorului reieșind din durata de timp aferentă deplasării personalului operatorului la locul de consum și de la locul de consum, timpul efectuării lucrărilor de demontare, de reparație, de remontare și de sigilare a contorului, timpul întocmirii actului de demontare a contorului și timpul întocmirii procesului-verbal de dare în exploatare a contorului.

În situația în care tariful pentru demontarea, reparația, verificarea metrologică, remontarea și sigilarea contorului, când acesta a fost deteriorat din vina consumatorului este mai mare decât tariful pentru demontarea contorului deteriorat din vina consumatorului și instalarea unui contor nou, în cazul când contorul deteriorat nu poate fi reparat, atunci operatorul va aplica tariful pentru demontarea contorului deteriorat din vina consumatorului și instalarea unui contor nou în toate situațiile de deteriorare a contorului de către consumator.

19. Tarifele pentru demontarea contorului deteriorat din vina consumatorului și instalarea unui contor nou, în cazul când contorul deteriorat nu poate fi reparat se determină conform formulei:

$$TSA_{dcn} = (CMSA_{dcn} + CTSA_{dcn} + CPSA_{dcn}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (15)$$

unde:

$CMSA_{dcn}$ sunt cheltuielile materiale utilizate la montarea contorului nou și anume costul contorului nou, costul sigiliului și a altor materiale necesare pentru montarea, sigilarea contorului nou, întocmirea actului de demontare a contorului deteriorat și a procesului-verbal de dare în exploatare a contorului nou;

$CTSA_{dcn}$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport necesare la demontarea contorului deteriorat și instalarea unui contor nou, inclusiv costul combustibilului utilizat;

$CPSA_{dcn}$ – cheltuielile operatorului cu personalul nemijlocit încadrat la furnizarea serviciului de demontare a contorului deteriorat din vina consumatorului și instalarea unui contor nou, în cazul când contorul deteriorat nu poate fi reparat, se determină reieșind din durata de timp aferentă deplasării personalului operatorului la locul de consum, timpul efectuării lucrărilor de demontare a contorului deteriorat, timpul întocmirii actului de demontare a contorului deteriorat, timpul efectuării lucrărilor

de montare a contorului nou și sigilării acestuia și timpul întocmirii procesului-verbal de dare în exploatare a contorului.

20. Tarifele pentru sigilarea contorului, la solicitarea consumatorului, în cazul deteriorării de către consumator a sigiliului aplicat de operator se determină conform formulei:

$$TSA_s = (CMSA_s + CTSA_s + CPSA_s) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (16)$$

unde:

$CMSA_s$ sunt cheltuielile materiale utilizate la sigilarea contorului și anume costul sigiliului aplicat de operator și a altor materiale necesare pentru sigilarea contorului și întocmirea actului respectiv;

$CTSA_s$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport necesare la sigilarea contorului, inclusiv costul combustibilului utilizat;

$CPSA_s$ – cheltuielile operatorului cu personalul nemijlocit încadrat la furnizarea serviciului de sigilare a contorului, determinate reieșind din durata de timp aferentă deplasării personalului operatorului la locul de consum, timpul efectuării lucrărilor de și sigilare a contorului, întocmirii procesului-verbal de dare în exploatare a contorului.

21. Tarifele pentru eliberare consumatorului, la solicitare, a copiilor de pe acte și de pe proiect, prezentate de către consumator operatorului și păstrate în arhiva operatorului, se determină conform următoarei formule:

$$TSA_{ec} = TSA_{ec}^s + TSA_{ec}^{sp} * (NF_{ec} - 1) \quad (17)$$

unde:

TSA_{ec} – tariful pentru eliberare, la solicitarea consumatorului, a copiilor de pe acte și de pe proiect din arhiva operatorului, aferente acestui consumator;

NF_{ec} – numărul total de foi format A4 necesar de a fi copiate de operator pentru a fi eliberate consumatorului.

TSA_{ec}^s – tariful standard pentru furnizarea serviciului de eliberare din arhiva operatorului a copiilor solicitate de pe acte și de pe proiect, prezentate de către consumator operatorului și păstrate în arhiva operatorului, corespunzător eliberării copiei a 1 foi format A4, care se determină în baza formulei:

$$TSA_{ec}^s = (CMSA_{ec}^s + CPSA_{ec}^s) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (18)$$

unde:

$CMSA_{ec}^s$ sunt cheltuielile materiale utilizate la eliberarea copiei a 1 foi format A4 standard și anume costul 1 foi de hârtie și a tonerului utilizat la copiere;

$CPSA_{ec}^s$ – cheltuielile operatorului cu personalul, necesare pentru preluarea actelor și a proiectului din arhivă, pentru efectuarea copiilor necesare și eliberarea consumatorului a unei copii standard de pe acte și proiect din arhiva operatorului, corespunzătoare 1 foi format A4.

TSA_{ec}^{sp} – tariful pentru eliberarea din arhiva operatorului a copiei 1 foi format A4, suplimentar la cea standard, care se determină în baza formulei:

$$TSA_{ec}^{sp} = (CMSA_{ec}^{sp} + CPSA_{ec}^{sp}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (19)$$

unde:

CMSA^{SP}_{ec} – sunt cheltuielile materiale utilizate la eliberarea copiei a 1 foi format A4, suplimentar celei standard și anume costul 1 foi de hârtie și a tonerului utilizat la copiere;

CPSA^{SP}_{ec} – cheltuielile operatorului cu personalul pentru eliberarea din arhiva operatorului a copiei 1 foi de format A4, suplimentar celei standard.

Secțiunea 4

DETERMINAREA CHELTUIELILOR

22. Cheltuielile materiale, cheltuielile cu personalul, cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor se determină direct pentru fiecare tip de serviciu „y” din categoria „z” de serviciu auxiliar.

În cheltuielile materiale se includ toate costurile materialelor, pieselor, energiei pentru furnizarea serviciului auxiliar solicitat de consumator. Cheltuielile materiale necesare pentru furnizarea serviciului auxiliar se determină de operator reieșind din normele justificate de consum a materialelor, cantitatea necesară pentru furnizarea serviciului auxiliar, prețurile de achiziție a materialelor de către operator în urma achizițiilor efectuate în baza Regulamentului aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

23. Cheltuielile cu personalul includ sumele pentru retribuirea muncii personalului nemijlocit încadrat în procesul de furnizare consumatorului a serviciului auxiliar, determinate reieșind din salariul mediu al personalului care efectuează lucrările, durata de timp necesară pentru realizarea de către personalul operatorului a tuturor operațiunilor legate de furnizarea serviciului auxiliar respectiv, sumele contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală calculate din sumele de retribuire a muncii personalului operatorului nemijlocit încadrat în furnizarea serviciului auxiliar.

La determinarea cheltuielilor cu personalul timpul deplasării personalului operatorului la locul de consum unde urmează să fie furnizat serviciul auxiliar, se calculează reieșind din distanța medie de deplasare în raza localității deservite de operator.

24. Cheltuielile cu personalul se determină de operator pentru fiecare tip de serviciu „y” din categoria „z” de servicii auxiliare.

25. Cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor se determină reieșind din timpul în care acestea nemijlocit sunt utilizate la furnizarea tipului concret de serviciu auxiliar și includ cheltuielile cu amortizarea și costul combustibilului utilizat. Costul combustibilului utilizat la furnizarea serviciului auxiliar se calculează reieșind din distanța medie de deplasare a mijloacelor de transport, în raza localității deservite de operator, pentru a furniza serviciul auxiliar. În timpul de utilizare a mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor la furnizarea serviciilor se include și timpul deplasării acestora la consumator conform prevederilor prezentei Metodologii. În cazul în care pentru anumite tipuri de servicii auxiliare se vor stabili tarife standard și tarife suplimentare celor standard, cheltuielile privind utilizarea transportului, mașinilor și mecanismelor aferente duratei de timp necesare pentru deplasare în scopul furnizării serviciului auxiliar se vor include doar în tariful serviciului standard.

Secțiunea 5

DETERMINAREA, APROBAREA ȘI APLICAREA TARIFELOR LA SERVICIILE AUXILIARE

26. În conformitate cu prezenta Metodologie tarifele la serviciile auxiliare furnizate de operatori se determină anual separat pentru fiecare tip concret de serviciu „y” furnizat din categoria „z” de servicii auxiliare. Tarifele se determină de operatori și, conform prevederilor din tabelele 1-4 din anexa la prezenta Metodologie și se prezintă:

1) Consiliilor locale – pentru examinare și aprobare, iar Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică – spre examinare și avizare, a tarifelor la serviciile auxiliare furnizate de operatori la

nivel de regiune, raion, municipiu și oraș și în cazul titularilor de licențe care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare la nivel de sat/comună.

2) Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică – pentru examinare și aprobare a tarifelor la serviciile auxiliare furnizate de operatori la nivel de regiune, raion, municipiu și oraș, în cazul în care Consiliul local respectiv a delegat Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică dreptul deplin de aprobare a tarifelor și în cazul titularilor de licențe care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare la nivel de sat/comună.

3) Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică – pentru examinare și aprobare a tarifelor la serviciile auxiliare, furnizate de operatori la nivel de regiune, raion, municipiu și oraș și care activează în condițiile unor acorduri sau contracte încheiate cu organismele financiare internaționale, ratificate sau aprobate de Parlament, Guvern sau de Consiliile locale și în cazul titularilor de licențe care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare la nivel de sat/comună.

27. În cazul când operatorii, în conformitate cu prevederile punctului 26, subpunctul 1) al prezentei Metodologii, prezintă la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică tarifele pentru serviciile auxiliare spre avizare, Agenția va examina materialele, va pregăti și prezenta operatorului și Consiliului local avizul privind cuantumul tarifelor necesare de a fi aprobate, în termen de 30 de zile calendaristice, termen care poate fi prelungit, după necesitate, cu 30 zile calendaristice.

28. Tarifele la serviciile auxiliare se aprobă pentru fiecare categorie și fiecare tip de serviciu auxiliar, în dependență de indicatorii specifici de influență asupra nivelului acestora. Tarifele la serviciile auxiliare nu pot fi modificate de operatori.

29. În tarifele pentru bransarea/racordarea instalațiilor interne de apă/de canalizare ale consumatorilor la rețelele publice de alimentare cu apă /de canalizare nu se includ cheltuielile aferente realizării lucrărilor de desfacere și refacere a carosabilului și/sau a trotuarelor. În cazul când astfel de lucrări sunt necesare de efectuat, operatorul va adăuga, la tarifele la serviciile auxiliare respective cheltuielile aferente efectuării acestor lucrări, determinate pe bază de deviz de cheltuieli, semnat de consumator și operator.

30. Tarifele la serviciile auxiliare aprobate de Consiliile locale se publică în mass-media locală. Tarifele la serviciile auxiliare aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

31. Operatorii sunt obligați să publice tarifele la serviciile auxiliare la sediile lor și să le plaseze pe paginile lor web oficiale.

Anexă
la Metodologia privind aprobarea și aplicarea
tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor
de către operatorii serviciului public de alimentare
cu apă și de canalizare, aprobată prin
Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE
nr.270/2015 din 16 decembrie 2015

Tabelul 1

Calculul tarifului pentru furnizarea serviciului auxiliar

se indică tipul concret de serviciu și categoria de serviciu auxiliar

Indicatori	Unitate de măsură	Valoarea indicatorilor
Cheltuielile materiale nemijlocit utilizate la furnizarea serviciului (CMSA)		
Cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor (CTSA)		
Cheltuielile cu personalul nemijlocit (CPSA)		

Cheltuielile de distribuire și administrative (CDA)		
Rentabilitatea (RN)		
Tariful pentru furnizarea serviciului auxiliar		

Tabelul 2

Determinarea cheltuielilor materiale (CMSA)

se indică tipul concret de serviciu și categoria serviciului auxiliar

Denumirea materialelor nemijlocit utilizate la furnizarea serviciului auxiliar	Unitatea de măsură	Cantitatea	Prețul, lei	Suma, lei
Total cheltuieli materiale	x	x	x	

La acest Tabel se anexează materialele necesare ce justifică necesitatea, cantitatea și prețul materialelor utilizate, inclusiv după necesitate actele normative.

Tabelul 3

Determinarea cheltuielilor privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor (CTSA)

se indică tipul concret de serviciu furnizat și categoria serviciului auxiliar

Denumirea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor utilizate	Durata de utilizare, ore	Amortizarea, lei	Costul combustibilului utilizat la deplasare, lei	Cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor, lei
Total cheltuieli privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor	x			

La Tabel se anexează materialele și argumentările ce justifică necesitatea utilizării mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor, durata de utilizare și costul unitar de utilizare a acestora.

Tabelul 4

Determinarea cheltuielilor cu personalul (CPSA)

se indică tipul concret al serviciului și categoria de serviciu auxiliar

Operațiunile desfășurate	Funcția	Categoria de calificare	Coefficient tarifar	Salariu tarifar lunar, lei	Salariul tarifar, lei/ora	Norma de timp, om/ore	Total retribuire a muncii, lei	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	Prime de asigurare obligatorii de asistență medicală	Total cheltuieli cu personalul
Total cheltuieli cu personalul	x	x	x	x						

La acest Tabel se anexează materialele și argumentările ce justifică numărul personalului nemijlocit încadrat în furnizarea serviciului, gradul de calificare a personalului, durata de timp necesară pentru furnizarea serviciului, nivelul salariului și alte plăți obligatorii, inclusiv actele normative justificative.

Republica Moldova

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

HOTĂRÎRE Nr. 180
din 10-06-2016

cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă

Publicat : 15-07-2016 în Monitorul Oficial Nr. 206-214 art. 1185

*Versiune în vigoare din 02.11.18 în baza modificărilor prin
HANRE273 din 28.09.18, MO410-415/02.11.18 art.1611*

În temeiul articolului 7 alineatul (2) lit. i) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013, privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 60-65, art. 123*), Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă (se anexează).

2. Controlul asupra executării prezentului Regulament se pune în sarcina subdiviziunilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

Director	Sergiu CIOBANU,
Director	Octavian LUNGU,
Director	Iurie ONICA,
Director	Ghenadie PÂRȚU,

Nr. 180/2016. Chișinău, 10 iunie 2016.

regulament

modificat prin HANRE273 din 28.09.18, MO410-415/02.11.18 art.1611

APROBAT
prin Hotărârea Consiliului
de administrație al ANRE
nr.180/2016 din 10 iunie 2016

REGULAMENT
cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor,
a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice
de alimentare cu apă

Secțiunea 1

SCOPUL ȘI DOMENIUL DE APLICARE

1. Regulamentul cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă (în continuare Regulament) are drept scop stabilirea modalității unice de calculare și aprobare a consumurilor tehnologice și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare, volume de apă care vor fi luate în considerație la determinarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate.

2. Calcularea consumului tehnologic și a pierderilor de apă se realizează în conformitate cu prezentul Regulament, de către fiecare operator care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în scopul justificării consumului tehnologic și a pierderilor de apă în procesele de captare, tratare, transportul, acumularea și distribuția apei, respectiv, canalizarea, epurarea și evacuarea apelor uzate.

Secțiunea 2

DISPOZIȚII GENERALE

3. În sensul prezentului Regulament, noțiunile și termenii utilizați semnifică următoarele:
consum tehnologic - cantitatea de apă consumată/ utilizată pentru a se realiza procesele tehnice, procesele tehnologice la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, lucrări necesare a fi efectuate în anul de reglementare în conformitate cu actele normativ tehnice de profil;

pierderi de apă - cantitatea de apă pierdută la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă în procesele de tratare, transportul, distribuția apei prin sistemul public de alimentare cu apă.

4. Consumul tehnologic de apă din sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare include:

- a) consumul tehnologic de apă în procesele de captare a apei;
- b) consumul tehnologic de apă în procesele de tratare a apei;
- c) consumul tehnologic de apă la transportul și distribuția apei;
- d) consumul de apă pentru necesitățile antiincendiare;
- e) consumul de apă pentru necesitățile gospodărești ale operatorului;
- f) consumul tehnologic de apă în sistemul public de canalizare.

5. Consumul tehnologic de apă în procesele de captare a apei include:

a) consumul tehnologic de apă la captarea apei din sursele de suprafață, inclusiv consumul de apă la spălarea sitelor; consumul de apă la spălarea microfiltrelor; consumul de apă la spălarea conductelor de captare (aspirație, sifon, gravitaționale);

b) consumul tehnologic de apă la captarea apei din sursele subterane, inclusiv consumul tehnologic de apă la spălarea și dezinfectarea fântânilor arteziene; consumul tehnologic de apă la spălarea și dezinfectarea castelelor/ turnurilor de apă; consumul tehnologic de apă la spălarea și dezinfectarea rețelei de transport al apei de la fântâna arteziană până la castelul/turnul de apă, până la colectorul/ bazinul de apă.

6. Consumul tehnologic de apă în procesele de tratare a apei include:

- a) consumul tehnologic de apă pentru spălutul, dezinfectarea filtrelor;
- b) consumul tehnologic de apă la răcirea rulmenților pompelor, suflantelor;
- c) consumul tehnologic de apă la spălutul, dezinfectarea rezervoarelor;
- d) consumul tehnologic de apă la prelevarea probelor în procesul de prelucrare fizico - chimică a apei;
- e) consumul tehnologic de apă pentru necesitățile tehnologice ale laboratorului;
- f) consumul tehnologic de apă la evacuarea nămolului din camerele de flocluație (reacție), din decantoare.

7. Consumului tehnologic de apă la transportul, distribuția apei include volumul de apă utilizat la procesele tehnologice de reparare planificată a rețelelor publice de transport, de distribuție a apei și a rezervoarelor de înmagazinare a apei, pentru spălare și dezinfectare, inclusiv:

- a) consumul de apă la procesele de golire a rețelei publice de transport, de distribuție a apei;
- b) consumul de apă la spălarea rețelelor publice de transport, de distribuție a apei;
- c) consumul tehnologic de apă utilizat la spălutul, dezinfectarea rezervoarelor;
- d) volumul de apă la prelevarea probelor de apă din rețelele publice de transport, de distribuție a apei.

8. Consumul tehnologic de apă în sistemul public de canalizare include:

- a) volumul de apă utilizat pentru răcirea rulmenților pompelor, suflantelor;
- b) volumul de apă utilizat în procesul de spălare a grătarelor („subsolului” secției de pompare);
- c) volumul de apă utilizat în procesul de tratare a nămolului;
- d) volumul de apă utilizat pentru procesele tehnologice ale laboratorului;
- e) volumul de apă utilizat la procesele de desfundare a rețelelor publice de canalizare.

La realizarea calculului consumului tehnologic de apă în sistemul public de canalizare necesar funcționării sistemului public de canalizare se ia în considerație și volumul apelor uzate colectate pentru epurare din zonele unde nu există rețea publică de canalizare.

9. Pierderile de apă din sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare includ:

- a) pierderile de apă la stațiile de tratare;
- b) pierderile de apă la transportul și distribuția apei.

10. Pierderile de apă la stațiile de tratare includ scurgeri de apă exfiltrată prin pereții rezervoarelor, bazinelor de apă (amestecătoare, decantoare, filtre etc.).

11. Pierderile de apă la transportul și distribuția apei includ:

- a) volumul pierderilor de apă la deteriorări și/ sau avarieri a rețelelor publice de transport și de distribuție a apei;
- b) volumul de apă la procesul de golire a rețelelor publice de transport și de distribuție a apei;
- c) volumul pierderilor latente de apă din rețelele publice de transport și de distribuție a apei.

La calcularea consumului tehnologic și a pierderilor de apă se utilizează date tehnice din registrele de exploatare a utilajelor, a pașapoartelor tehnice ale instalațiilor, hărților tehnologice de exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare.

12. Calculul consumului de apă la realizarea operațiunilor tehnologice pentru furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare precum și calculul pierderilor de apă din sistemul public de alimentare cu apă în anul de reglementare se realizează pentru fiecare operațiune tehnologică, tehnică.

13. În cazul în care operatorul nu prezintă informații prin care se confirmă veridicitatea indicatorilor utilizați în calcul la realizarea operațiunilor tehnologice, volumul respectiv de apă nu se califică ca consum tehnologic.

14. La calcularea consumului de apă pentru serviciile antiincendiar se utilizează date tehnice conform datelor prezentate de Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale ale Ministerul Afacerilor Interne.

15. Calculul consumului de apă pentru necesitățile gospodărești ale operatorului se realizează în funcție de numărul personalului tehnic angajați ai operatorului, numărul zilelor de lucru ale personalului tehnic angajat, numărul utilajelor tehnice (autocamioane, automobile) aflate în uz.

Secțiunea 3 CALCULAREA CONSUMULUI TEHNOLOGIC ȘI A PIERDERILOR DE APĂ Subsecțiunea I. Consumul tehnologic de apă

16. Volumul total al consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemul public de alimentare cu apă, VPA_n , se determină conform formulei:

$$VPA_n = V_{c.t. \text{ sum.}} + V_{pr. a. \text{ sum.}}, m^3, \quad (1)$$

unde:

$V_{c.t. \text{ sum.}}$ – consumul tehnologic sumar de apă la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în anul de reglementare se determină conform formulei (2) din punctul 17 al prezentului Regulament;

$V_{pr. a. \text{ sum.}}$ – pierderile sumare de apă la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în anul de reglementare se determină conform formulei (27) din punctul 33 al prezentului Regulament.

17. Consumul tehnologic sumar de apă la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, $V_{c.t. \text{ sum.}}$, se determină conform formulei:

$$V_{c.t. \text{ sum.}} = V_{c.t. s. \text{ cpt.}} + V_{c.t. s. \text{ trt.}} + V_{c.t. t/d.} + V_{\text{sum.antiincend}} + V_{n. g. \text{ opr.}} + V_{c.t. s. \text{ cnl.}}, m^3, \quad (2)$$

unde:

$V_{c.t. s. \text{ cpt.}}$ - volumul consumului tehnologic sumar de apă în procesele de captare a apei se determină conform formulei (3) din punctul 18 al prezentului Regulament;

$V_{c.t. s. \text{ trt.}}$ - volumul consumului tehnologic sumar de apă în procesele de tratare a apei se determină conform formulei (8) din punctul 21 al prezentului Regulament;

$V_{c.t. t/d.}$ - volumul consumului tehnologic sumar de apă la transportul, distribuția apei (inclusiv pomparea în/din rezervoarele, bazinele sistemului public de alimentare cu apă) se determină conform formulei (16) din punctul 29 al prezentului Regulament;

$V_{\text{sum.antiincend}}$ - volumul consumului sumar de apă pentru necesitățile antiincendiar se determină conform formulei (20) din punctul 30 al prezentului Regulament;

$V_{n. g. \text{ opr.}}$ - volumul consumului de apă pentru necesitățile gospodărești ale operatorului se determină conform cerințelor punctului 31 al prezentului Regulament și indicatorilor stabiliți în tabelul nr. 4 din Anexa la prezentul Regulament;

$V_{c.t. s. \text{ cnl.}}$ - volumul consumului tehnologic sumar de apă în sistemul public de canalizare, se determină conform formulei (23) din punctul 32 al prezentului Regulament.

18. Consumul tehnologic sumar de apă în procesul de captare se determină conform formulei:

$$V_{c.t.s.cpt.} = V_{st.supr.} + V_{st.sub.}, \quad m^3, \quad (3)$$

unde:

$V_{st.supr.}$ - consumul tehnologic de apă la captarea apei din sursele de suprafață se determină conform formulei (4) din punctul 19 al prezentului Regulament;

$V_{st.sub.}$ - consumul tehnologic de apă la captarea apei din sursele subterane se determină conform formulei (6) din punctul 20 al prezentului Regulament.

19. Consumul tehnologic de apă la captarea apei din sursele de suprafață, $V_{st.supr.}$, se determină conform formulei:

$$V_{st.supr.} = V_{s.s.} + V_{s.mf.} + V_{s.c.c.}, \quad m^3, \quad (4)$$

unde:

$V_{s.s.}$ - consumul de apă la spălarea sitelor se stabilește egal cu 0,5% din volumul total de apă care trece prin site, m^3 ;

$V_{s.mf.}$ - consumul de apă la spălarea microfiltrelor se stabilește egal cu 1,5% din volumul total de apă care trece prin microfiltre, m^3 ;

$V_{s.c.c.}$ - consumul de apă la spălarea conductelor de captare (aspirație, sifon, gravitaționale), se determină conform formulei:

$$V_{s.c.c.} = 2827 \cdot d^2 \cdot v \cdot t \cdot n, \quad m^3, \quad (5)$$

unde:

2827 - coeficient calculat ($\pi/4 \times 3600$);

d - diametrul conductei spălate, m;

v - viteza apei în conductă, m/s;

t - durata de timp a unei proceduri de spălare, ore;

n - numărul de spălări pe an, unități.

Notă:

v - viteza apei în conductă:

a) pentru conductele cu diametrele 300÷500 mm - 1÷1,5 m/s;

b) pentru conductele cu diametrele mai mari de 500 mm - 1,5÷2 m/s;

t - se stabilește 0,2 ore;

n - numărul de spălări pe an, în dependență de calitatea apei din sursă, se stabilește una spălare pe an.

20. Consumul tehnologic de apă la captarea apei din sursele subterane, $V_{st.sub.}$, se determină conform formulei:

$$V_{st.sub.} = V_{sp.f.a.} \cdot n_1 + V_{sp.c/t.} \cdot n_2 + V_{sp.ref.}, \quad m^3, \quad (6)$$

unde:

$V_{sp.f.a.}$ - consumul tehnologic de apă la spălarea și dezinfectarea unei fântâni arteziene, se determină conform formulei:

$$V_{sp.f.a.} = Q_p \cdot t \cdot n, \quad m^3, \quad (7)$$

unde:

Q_p - debitul maxim al pompei de apă a fântânii arteziene se stabilește conform datelor pașaportului tehnic al pompei, m³/h;

t - durata de timp a unei proceduri de spălare, ore;

n - numărul de spălări pe an, unități.

Notă:

n - numărul de spălări pe an, în dependență de calitatea apei din sursă se stabilește una spălare pe an;

t - durata de timp a unei proceduri de spălare:

a) pentru fântânile cu adâncimea până la 200 m, 0,5 ore;

b) pentru fântânile cu adâncimea de la 200 m și mai mare (mai adâncă), 1,1 ore;

n_1 - numărul de fântâni arteziene, unități;

n_2 - numărul de castele/ turnuri de apă, unități.

$V_{sp. c/t}$ - consumul tehnologic de apă la spălatul și dezinfectarea unui castel/ turn de apă se determină conform formulei (11) din punctul 25 al prezentului Regulament.

$V_{sp. reț}$ - consumul tehnologic de apă la spălarea și dezinfectarea rețelei de transport al apei de la fântâna arteziană până la castelul/turnul de apă, până la colectorul/ bazinul de apă se determină conform formulei (18) din punctul 29 al prezentului Regulament.

21. Consumul tehnologic sumar de apă în procesele de tratare a apei, $V_{c.t. st. trt.}$, se determină conform formulei:

$$V_{c.t. s. trt.} = V_{sp. filtr.} + V_{sp/dz. filtr.} + V_{r. rulm.} + V_{sp/dz. rz/bz.} + V_{pr. prelc.} + V_{lb.} + V_{evc. nam.}, m^3, \quad (8)$$

unde:

$V_{sp.filtr.}$ - consumul tehnologic de apă pentru spălatul stratului filtrant a unui filtru rapid la stațiile de tratare a apei se determină conform formulei (9) din punctul 22 al prezentului Regulament;

$V_{sp/dz.filtr}$ - consumul de apă utilizat la spălarea și dezinfectarea pereților filtrelor se determină conform formulei (11) din punctul 25 al prezentului Regulament;

$V_{r.rulm.}$ - consumul tehnologic de apă la răcirea rulmenților pompelor, suflantelor la stațiile de tratare a apei se determină conform formulei (10) din punctul 23 al prezentului Regulament;

$V_{sp/dz.rz/bz.}$ - consumul tehnologic de apă la spălatul, dezinfectarea rezervoarelor la stațiile de tratare a apei se determină conform formulei (11) din punctul 25 al prezentului Regulament;

$V_{pr.prelc.}$ - consumul tehnologic de apă la prelevarea probelor de apă ce curge din robinetele de prelevare a probelor la stațiile de tratare a apei în procesul de prelucrare fizico-chimică a apei se determină conform formulei (12) din punctul 26 al prezentului Regulament;

$V_{lb.}$ - consumul tehnologic de apă pentru necesitățile tehnologice ale laboratorului se determină conform formulei (13) din punctul 27 al prezentului Regulament;

$V_{evc.nam.}$ - consumul tehnologic de apă la evacuarea nămolului din camerele de flocație (reacție), din decantoare se determină conform formulei (14) din punctul 28 al prezentului Regulament.

22. Consumul tehnologic de apă pentru spălatul unui filtru rapid ($V_{sp.filtr.}$) la stațiile de tratare a apei, se determină conform formulei:

$$V_{sp.filtr.} = 3,6 \cdot S_{filtru} \cdot q_{int.} \cdot n \cdot t \cdot 365, m^3, \quad (9)$$

unde:

3,6 - coeficient de transformare din l/s în m³/h;

S_{filtru} - suprafața stratului filtrant, m² de suprafață;

$q_{int.}$ - intensitatea apei la spălare, l/(s·m²);

n - numărul de spălări în 24 ore, unități;

t - durata de timp a operațiunii tehnologice de spălare, ore;
365 - numărul zilelor în an.

Notă:

a) pentru spălutul unui filtru rapid:

q_{int.} - intensitatea apei la spălare, se stabilește 12 l/(s · m²);

n - numărul de spălări în 24 ore, se stabilește în dependență de calitatea apei din sursă, dar nu mai mult de 2 spălări;

t - durata de timp a operațiunii tehnologice de spălare, se stabilește 0,1 ore.

b) pentru spălutul prefiltrelor:

q_{int.} - intensitatea apei la spălare, se stabilește 15 l/(s · m²);

n - numărul de spălări în 24 ore, se stabilește în dependență de calitatea apei din sursă, dar nu mai mult de 2 spălări;

t - durata de timp a operațiunii tehnologice de spălare, se stabilește 0,3 ore.

Calculul volumului anual de apă pentru spălutul filtrelor la stațiile de tratare a apei se prezintă conform tabelului nr. 1 din Anexa la prezentul Regulament.

23. Consumul tehnologic de apă la răcirea rulmenților pompelor, suflantelor la stațiile de tratare a apei, **V_{r.rulm.}**, se determină conform formulei:

$$V_{r.rulm.} = q \cdot n \cdot t, m^3, \quad (10)$$

unde:

q - consumul de apă la un agregat, m³/h;

t - durata de timp de funcționare anuală a agregatului, ore;

n - numărul agregatelor în funcțiune, unități.

Notă:

q - consumul de apă la un agregat volum indicat în pașaportul tehnic al agregatului;

t - durata de timp de funcționare a agregatului constituie numărul orelor de funcționare a agregatului conform datelor Registrului de exploatare;

n - numărul agregatelor în funcțiune constituie numărul agregatelor în funcțiune conform datelor Registrului de exploatare;

24. În cazul existenței contoarelor se utilizează valoarea efectivă a volumului de apă înregistrat în perioada precedentă, conform indicilor contorului, dar care nu va fi mai mare decât volumul de apă ce se obține conform calculelor.

25. Consumul tehnologic de apă la spălutul, dezinfectarea rezervoarelor/bazinului la stațiile de tratare a apei, **V_{sp/dz. rz/bz.}**, se determină conform formulei:

$$V_{sp/dz. rz/bz.} = (2 \cdot q_i \cdot t + 0,5) \cdot s \cdot n \cdot 10^{-3}, m^3, \quad (11)$$

unde:

q_i - debitul jetului de apă, l/(s·m²);

n - numărul de spălări;

s - suprafața interioară a rezervorului/ bazinului, m² de suprafață;

t - durata de timp a spălării 1 m² de suprafață interioară a rezervorului/ bazinului, secunde;

0,5 - volumul de apă clorinată utilizată la dezinfectarea 1 m² de suprafață interioară a rezervorului/bazinului, l/m²;

10⁻³ - coeficientul de transformare din litri în m³;

Notă:

q_i - debitul jetului de apă, se stabilește 2 l/(s·m²);

n - numărul de spălări, se stabilește una spălare pe an;

t - durata de timp a spălării 1 m² de suprafață interioară a rezervorului/ bazinului se stabilește 12 secunde.

26. Consumul tehnologic de apă ce curge din robinetele de prelevare a probelor la stațiile de tratare a apei în procesul de prelucrare fizico-chimică a apei, **V_{pr. prelc.}**, se determină conform formulei:

$$V_{pr. prelc.} = 24 \cdot q_{prp} \cdot n_r \cdot 365, m^3, \quad (12)$$

unde:

24 – durata curgerii neîntrerupte a apei prin robinetele de probă în zi, ore;

q_{prp} – cantitatea (debitul) de apă la prelevarea probei de apă de la robinete, se stabilește 0,36 m³/oră;

n_r - numărul robinetelor de prelevare a probelor de apă, conform schemei tehnice, unități;

365 - perioada de calcul a colectării centralizate a probelor de apă, zile.

27. Volumul de apă pentru necesitățile tehnologice ale laboratorului, **V_{lb.}**, se determină conform formulei:

$$V_{lb.} = n_{l.lb} \cdot q_{n.l.lb} \cdot 365, m^3, \quad (13)$$

unde:

n_{l.lb} - numărul de lucrători în laborator în zi (24 ore), unități;

q_{n.l.lb} - consumul normativ de apă ce revine pentru un lucrător în laborator, m³/zi (24 ore);

365 - perioada de calcul, zile.

Notă:

n_{l.lb}, - numărul de lucrători în laborator în zi (24 ore), se stabilește conform numărului real de lucrători ai laboratorului;

q_{n.l.lb}, - consumul normativ de apă ce revine pentru un lucrător în laborator, se stabilește 0,46 m³/zi (24 ore);

În cazul existenței contoarelor se utilizează valoarea efectivă a volumului de apă înregistrat în perioada precedentă, conform indicilor contorului, dar care nu va fi mai mare decât volumul de apă ce se obține conform calculelor.

28. Consumul tehnologic de apă la evacuarea nămolului din camerele de flocluație (reacție), din decantor, **V_{evc. nām.}**, se determină conform formulei:

$$V_{evc. nām.} = \frac{T \cdot q \cdot (C_{p.s.} - m_{p.s.})}{\delta} \cdot K_d \cdot n_{dec.} \cdot n_{ev.}, m^3, \quad (14)$$

unde:

T - perioada de funcționare a decantorului între evacuări, ore;

q - debitul mediu orar real de apă intrat în decantoare, m³/h;

C_{p.s.} – concentrația particulelor în suspensie din apă care intră în decantor, gr/m³ (mg/l), care se determină conform formulei:

$$C_{p.s} = M + K \cdot D_c + 0,25 \cdot C_{a.b.} + B_v, m^3, \quad (15)$$

unde:

M - turbiditatea apei brute, mg/l;

K - coeficient, funcție de tipul coagulantului (floculantului): sulfat de aluminiu curățat – 0,5; coagulant nefelin - 1,2; clorură de fier - 0,7;

D_c - doza de coagulant, mg/l;

C_{a.b.} - culoarea apei brute, grade;

B_{v.} - concentrația particulelor nedizolvate introduse cu alcalinizator, mg/l;

m_{p.s.} - turbiditatea apei la ieșirea din decantor, mg/l;

δ - valoare medie pe toată înălțimea în partea de sedimentare a concentrației particulelor solide sedimentate în nămol, gr/m³;

K_{d.} - coeficientul de diluare a nămolului:

a) 1,5 – evacuarea hidraulică a nămolului;

b) 1,2 – evacuarea mecanică a nămolului;

c) 1,5 – spălarea sub presiune hidraulică a nămolului;

n_{dec.} - numărul de decantoare care au fost în funcțiune, unități;

n_{ev.} - numărul de evacuări de nămol din camerele de flocluație (reacție), din decantor pe an, unități.

Notă:

T- perioada de funcționare a decantorului între evacuări se stabilește conform tipului decantorului, pașaportului tehnic, instrucțiunii de exploatare și Normelor în construcții "SNiP 2.04.02-84*" ("Водоснабжение наружные сети и сооружения");

n_{dec.} - numărul de decantoare care au fost în funcțiune se stabilește conform numărului real a decantoarelor care au fost în funcțiune în perioada anului reglementat;

n_{ev.} - numărul de evacuări de nămol din camerele de flocluație (reacție), din decantor pe an se stabilește în dependență de numărul mediu de evacuări a nămolului în ultimii 3 ani.

29. Consumul tehnologic sumar de apă în rețele publice la transportul și distribuția apei, **V_{c.t. t/d.}**, se determină conform formulei:

$$V_{c.t.t/d.} = V_{g.r.t/d.} + V_{s/d.r.t/d.} + V_{sp/dz.rz/bz.} + V_{pr.r.t/d.}, m^3, \quad (16)$$

unde:

V_{g.r.t/d.} - consumul de apă la procesele de golire a rețelei publice de transport, de distribuție a apei, se determină conform formulei:

$$V_{g.r.t/d.} = 0,785 \cdot \sum_{1}^n d_i^2 \cdot L_i, m^3, \quad (17)$$

unde:

0,785 - coeficient de transformare (0,785=π/4);

n – numărul sectoarelor de țevi golite, unități;

d - diametrul sectorului țevii golite, m;

L_i - lungimea sectorului țevii golite, m.

V_{s/d.r.t/d.} - consumul tehnologic de apă la spălarea rețelelor publice de transport, de distribuție a apei, se determină conform formulei:

$$V_{sp/dz.r.t/d.} = 2827 \cdot \sum d_i^2 \cdot v_{apa.} \cdot t_{sp.}, m^3, \quad (18)$$

unde:

2827 - coeficient calculat ($\pi/4 \times 3600$);

d_i - diametrul conductei spălate, m;

v_{apa} - viteza apei, m/s;

t_{sp.} - durata de timp a spălării, ore;

Notă:

v_{apa} - viteza apei, se stabilește 1 m/s;

t_{isp.} - durata de timp a spălării, se stabilește 1,5 ore;

Volumul de apă la prelevarea probelor pentru verificarea calității apei în rețelele publice de distribuție a apei, **V_{pr.r. r./d.}** în procesul de distribuție, se determină conform formulei:

$$V_{pr.r. t/d.} = q \cdot t \cdot n_{pr}, m^3, \quad (19)$$

unde:

q - cantitatea (debitul) de apă ce curge prin robinete la prelevarea probei de apă, m³/oră;

t - durata de timp de scurgere a apei prin robinetul de prelevare a probei de apă, ore;

n_{pr.} - numărul probelor prelevate din rețelele publice de distribuție a apei, unități.

Notă:

q - cantitatea (debitul) de apă ce curge prin robinete la prelevarea probei de apă, se stabilește 0.36 m³/oră;

t - durata de timp de scurgere a apei la prelevarea probei prin robinetul de prelevare a probei de apă, se stabilește 0,25 ore;

n_{p.} - numărul probelor de apă prelevate, din rețelele publice de distribuție a apei se stabilește în conformitate cu Legislația Republicii Moldova.

Consumul tehnologic de apă utilizată la spălatul, dezinfectarea rezervoarelor, **V_{sp./dz.rz/bz.}** se determină conform formulei (11) din punctul 25 al prezentului Regulament.

Notă:

Consumul tehnologic de apă la transportul și distribuția apei inclusiv la procesele de golire (**V_{g. r.t/d.}**) și de spălare (**V_{sp/dz. r.t/d.}**) a rețelelor publice de transport, de distribuție a apei se prezintă conform tabelului nr. 3 din Anexa la prezentul Regulament.

Consumul tehnologic de apă utilizată la spălatul, dezinfectarea rezervoarelor (**V_{sp./dz.rz/bz.}**) se prezintă conform tabelului nr. 3.1 din Anexa la prezentul Regulament.

30. Consumul sumar de apă pentru necesitățile antiincendiare, **V_{smr.antiincend.}**, se determină conform formulei:

$$V_{smr.antiincend.} = V_{incend.} + V_{tst.hidr.}, m^3, \quad (20)$$

unde:

a) consumul de apă pentru lichidarea incendiilor se determină conform formulei:

$$V_{incend.} = 3,6 \cdot q \cdot n \cdot t_{fn}, m^3, \quad (21)$$

unde:

3,6 - coeficient de transformare din l/s în m³/h;

q - consumul normativ de apă ce revine unui ajutoraj conectat prin hidrant, l/sec;

n - numărul de hidranți cu conectare directă a furtunului în procesul de lichidare a incendiului;
t_{fn} - durata de timp de funcționare a hidrantului cu conectare directă a furtunului în procesul de lichidare a incendiului, ore.

Notă:

q - consumul normativ de apă ce revine unui hidrant, la conectarea directă a furtunului se stabilește 15 l/sec;

n - numărul de hidranți cu conectare directă a furtunului în procesul de lichidare a incendiului se stabilește conform datelor prezentate de Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale ale Ministerul Afacerilor Interne, conform schemei tehnice a sistemului public de alimentare cu apă;

t_{fn} - perioada de funcționare reală a hidrantului se stabilește în conformitate cu datele prezentate de Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale ale Ministerul Afacerilor Interne, (cu datele din actele de lichidare a incendiului).

b) consumul tehnologic de apă pentru procesele de verificare tehnică a hidranților se determină conform formulei:

$$V_{\text{tst. hidr.}} = 3,6 \cdot q \cdot n \cdot t_{\text{vh}}, \text{ m}^3, \quad (22)$$

unde:

3,6 - coeficient de transformare din l/s în m³/h;

q - consumul normativ de apă ce revine unui hidrant, la conectarea directă a furtunului, l/sec;

n - numărul de hidranți expuși procesului de verificare tehnică, unități;

t_{v.h} - durata de timp de verificare tehnică a hidrantului, ore.

Notă:

q - consumul normativ de apă ce revine unui hidrant, la conectarea directă a furtunului, se stabilește - 15 l/sec;

n - numărul de hidranți expuși procesului de verificare tehnică, se determină conform schemei tehnice a sistemului public de alimentare cu apă, unități;

t_{v.h.} - durata de timp de verificare tehnică a hidrantului, se stabilește – 0,03 ore.

- În cazul existenței contoarelor, se utilizează valoarea efectivă a volumului de apă

Înregistrată de către contoare, dar care nu va fi mai mare decât volumul de apă ce se obține conform calculelor.

- Volumul de apă destinat pentru necesitățile serviciilor antiincendiarie în localitățile urbane, rurale se reglementează de către operator, Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale ale Ministerul Afacerilor Interne și administrația publică locală în conformitate cu Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

31. Consumul de apă pentru necesitățile gospodărești ale operatorului, care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, **Vn.g.opr.**, se determină în funcție de numărul de angajați ai operatorului, numărul zilelor de lucru ale angajaților, numărul utilajelor tehnice (autocamioane, automobile aflate în uz), suprafață încăperilor de muncă la sectoare.

Notă:

- Volumul anual de apă destinat pentru necesitățile potabile și menajere ale operatorului se determină conform datelor prezentate în tabelul nr. 4 din Anexa la prezentul Regulament;

- În cazul existenței contoarelor se utilizează valoarea efectivă a volumului de apă pentru necesitățile gospodărești, înregistrată conform indicilor contorului, dar care nu va fi mai mare decât volumul de apă ce se obține conform calculelor.

32. Consumul tehnologic sumar de apă în sistemul public de canalizare, $V_{c.t. s.cnl.}$, se determină conform formulei:

$$V_{c.t. s.cnl.} = V_{sp.grt.} + V_{tr.nm.} + V_{lb.} + V_{ds.r.cnl.}, m^3, \quad (23)$$

unde:

$V_{sp.grt.}$ - volumul de apă utilizat în procesul de spălare a grătarelor („subsolului” secției de pompare), se determină conform formulei:

$$V_{sp. grt.} = s \cdot t \cdot n \cdot q / 1000 \cdot 365, m^3, \quad (24)$$

unde:

s - suprafața secției de grătare (suprafața „subsolului” secției de pompare), m^2 de suprafață;

t - durata de timp a spălării $1 m^2$ de suprafață, secunde;

n - numărul de spălări în decurs de 24 de ore;

q - debitul jetului de apă, $l/(s \cdot m^2)$.

Notă:

s - suprafața secției de grătare (suprafața „subsolului” secției de pompare), se determină conform datelor tehnice ale instalației;

t - durata de timp a spălării, se stabilește 12 secunde;

n - numărul de spălări, în decurs de 24 de ore se stabilește una dată;

q - debitul jetului de apă, se stabilește egal cu $2 l/(s \cdot m^2)$.

Volumul de apă utilizat în procesul de tratare a nămolului, $V_{tr.nm.}$, se determină conform formulei:

$$V_{tr.nm.} = Q_{s.u.} \cdot \sum q, m^3, \quad (25)$$

unde:

$Q_{s.u.}$ - cantitatea de substanță uscată destinată pentru tratare, tonă;

q - consumul de apă utilizat la pregătirea soluției (floculant) pentru un proces tehnologic de deshidratare a nămolului, m^3/t substanță uscată ($Q_{s.u.}$).

Cantitatea de substanță uscată destinată pentru tratare, $Q_{s.u.}$, se determină în dependență de volumul apelor uzate expuse pentru tratare și în dependență de turbiditatea apelor uzate expuse pentru tratare la stația de epurare a apei, care se calculează conform formulei:

$$Q_{s.u.} = Q_{ap\u00e1uz.} \cdot (C_{inf.} - C_{efl.}), t \text{ (tone)}, \quad (26)$$

unde:

$Q_{ap\u00e1.uz.}$ - volumul apelor uzate expusă pentru tratare la stația de epurare a apei, care se stabilește conform indicațiilor de debitmetru al stației de epurare a apei;

$C_{inf.}$ - concentrația mg/l de impurități la un litru de apă uzată în influent (la intrarea în stație) expusă pentru tratare la stația de epurare a apei, care se stabilește conform rezultatelor investigațiilor

tehnologice ale laboratorului;

C_{enf} - concentrația mg/l de impurități la un litru de apă uzată epurată (în efluent - la ieșirea din stație), care se stabilește conform rezultatelor investigațiilor tehnologice ale laboratorului.

Notă:

q - consumul de apă utilizat la pregătirea soluției (floculant) pentru un proces tehnologic de deshidratare a nămolului, constituie volumul de apă indicat în pașaportul tehnic al instalației/agregatului de pregătire a reactivelor la prelucrarea de substanță uscată ($Q_{\text{s.u.}}$);

V_{lb} - volumul de apă utilizat pentru procesele tehnologice ale laboratorului, se determină conform formulei (13) din punctul 27 al prezentului Regulament;

$V_{\text{ds.r.cnt}}$ - volumul de apă utilizat la procesele de desfundare a rețelelor publice de canalizare, se determină conform datelor pentru perioada ultimilor 3 ani, în dependență de numărul mediu de desfundări a rețelelor și de volumul de apă consumat.

Subsecțiunea II. Pierderi de apă

33. Pierderile sumare de apă la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare $V_{\text{pr. a.sum.}}$, se determină conform formulei:

$$V_{\text{pr. a.sum.}} = V_{\text{st. tr. rz/bz.}} + V_{\text{pr. r.t/d.t.}}, \text{ m}^3, \quad (27)$$

unde:

$V_{\text{st.tr. rz/bz.}}$ - pierderile de apă la stațiile de tratare a apei se determină conform formulei (28) din punctul 34 al prezentului Regulament;

$V_{\text{pr. r.t/d.t.}}$ - pierderile de apă la transportul și distribuția apei prin rețelele publice de transport, de distribuție a apei se determină conform formulei (29) din punctul 35 al prezentului Regulament.

34. Pierderile de apă la stațiile de tratare - din rezervoare/bazine, $V_{\text{st.trt.rz/bz.}}$, se determină conform formulei:

$$V_{\text{st. trt. rz/bz.}} = 0,001 \cdot S_{\text{umectată}} \cdot q_{\text{scurgere}} \cdot 365, \text{ m}^3, \quad (28)$$

unde:

$S_{\text{umectată}}$ - suprafața totală umectată a rezervoarelor/bazinelor, m^2 de suprafață;

q_{scurgere} - cantitatea scurgerii de apă exfiltrată la 1 m^2 de suprafață umectată în 24 ore;

365 - perioada de calcul, zile.

Notă:

$S_{\text{umectată}}$ - suprafața totală umectată a rezervorului/bazinului, se stabilește în dependență de tipul rezervorului/bazinului, datelor pașaportului tehnic al instalației;

q_{scurgere} , - cantitatea scurgerii de apă exfiltrată la 1 m^2 de suprafață umectată, se stabilește 3 l/m^2 de suprafață umectată în 24 ore.

35. Pierderile de apă la transportul și distribuția apei prin rețelele publice de transport, de distribuție a apei, $V_{\text{pr. r. t/d.}}$, se determină conform formulei:

$$V_{\text{pr. r. t/d.}} = V_{\text{dt./av.}} + V_{\text{g.r.t/d.}} + V_{\text{pr. lt.}} + V_{\text{sc. rz/bz. r.t/d.}}, \text{ m}^3, \quad (29)$$

unde:

$V_{dt./av.}$ - volumul de apă scurs din rețea la deteriorări și/ sau avarieri a rețelelor publice de transport, de distribuție a apei, se determină conform formulei:

$$V_{dt./av.} = 3600 \cdot \mu \cdot S \cdot t \cdot \sqrt{2g \cdot P}, \text{ m}^3, \quad (30)$$

unde:

3600 - coeficient de transformare din l/s în m³/h;

μ - coeficientul de curgere 0,6;

S - suprafața deversării apei (suprafața găurii, rupturii conductei), m² de suprafață;

t - durata de timp a scurgerii apei din rețea de la momentul informării, localizării cazului de scurgere a apei până la oprirea scurgerii, ore;

g - accelerația gravitațională, m/s²;

P - presiunea apei în conductă pe tronsonul avariat, m.c.a.

Notă:

t - durata de timp a scurgerii apei din rețea de la momentul informării, localizării cazului de scurgere a apei până la oprirea scurgerii, se stabilește nu mai mult de 4 ore;

g - accelerația gravitațională este egală cu 9,81 m/s²;

P - presiunea apei în conductă pe tronsonul avariate se stabilește - presiunea medie de lucru a rețelei până la avariere.

Calculul volumului anual de apă scursă din rețea la deteriorări și/sau avarieri a rețelelor publice de transport și de distribuție a apei ($V_{dt./av.}$) se prezintă conform tabelului nr. 5 din Anexă la prezentul Regulament.

Suprafața deversării, **S**, la rupturi și frânturi de conductă, se determină conform formulei:

$$S = \frac{0,75\pi d^2}{4} = 0,59d^2, \text{ m}^2, \quad (31)$$

unde:

d - diametrul conductei, m.

Suprafața fisurii țevii, **S**, se determină, conform formulei:

$$S = \frac{0,05\pi d^2}{4} = 0,04d^2, \text{ m}^2, \quad (32)$$

unde:

d - diametrul conductei, m.

Volumul de apă la procesul de golire a rețelelor publice de transport, de distribuție a apei, $V_{g.r.}$, se determină conform formulei (17) din punctul 29 al prezentului Regulament.

Volumul pierderilor latente de apă, $V_{pr.lt.}$, se determină conform formulei:

$$V_{pr.lt.} = \sum W_1^{ot} + \sum W_1^f + \sum W_1^{b/a} + \sum W_1^{etc.}, \text{ m}^3, \quad (33)$$

unde:

$\sum W_1^{ot}$ - pierderile sumare latente de apă din conductele din oțel;

$\sum W_1^f$ - pierderile sumare latente de apă din conductele din fontă;

$W_1^{b/a}$ - pierderile sumare latente de apă din conductele din beton armat;
 $\Sigma W_1^{etc.}$ - pierderile sumare latente de apă din conducte din alte materiale (polietilenă etc.), inclusiv:

- pierderile sumare latente de apă din conducte, funcție de materialul conductei ($\Sigma W_1^{ot.}$; ΣW_1^f ; $\Sigma W_1^{b/a}$; ΣW_1^{etc}), se determină conform formulei:

$$\Sigma W_1^x = L^x \cdot q^x \cdot n, \quad m^3, \quad (34)$$

unde:

L^X - lungimea totală a rețelelor publice de transport, de distribuție a apei din țevi de același material, km;

q^X - volumul pierderilor de apă admise la 1 km de rețea, l/min.;

n - perioada de funcționare a conductei h/an .

Notă:

W_1^X , - se determină în funcție de materialul conductei;

L^X - se stabilește în funcție de lungimea reală a rețelei publice de transport, de distribuție a apei de același material, km;

q^X - se stabilește conform indicilor pentru rețelele de transport, de distribuție expuși în punctul 7.13, tabelul nr. 6 al Normelor în construcții "SNiP 3.05.04 – 85" ("Наружные сети и сооружения водоснабжения и канализации") cu utilizarea coeficientului de transformare din l/min în m³/h.

n - se determină în funcție de perioada de funcționare a conductei (perioada de exploatare – ore în decursul anului).

Volumul de apă scursă din rezervoare/bazine a rețelelor publice de transport, de distribuție a apei, $V_{sc. rz/bz. r.t/d.}$, se determină conform formulei (28) din punctul 34 al prezentului Regulament.

Calculul volumului anual a pierderilor de apă scursă din rețea la deteriorări și/sau avarieri a rețelelor publice la transportul și distribuția apei prin rețelele publice de transport, de distribuție a apei, $V_{pr. r. t/d.}$ se prezintă conform tabelului nr. 5 din Anexă la prezentul Regulament.

Calculul volumului pierderilor latente de apă se prezintă conform tabelului nr. 6 din Anexa la prezentul Regulament.

Secțiunea 4

APROBAREA CONSUMULUI TEHNOLOGIC ȘI A PIERDERILOR DE APĂ

36. Anual, până la finele lunii ianuarie, operatorii care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, titulari de licențe eliberate de Agenție, vor prezenta Agenției calculele consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare actualizate pentru anul precedent în baza parametrilor efectiv înregistrați și a celor planificate pentru anul de gestiune. Aceste calcule vor fi efectuate în conformitate cu prezentul Regulament.

37. În cazul în care valoarea actualizată a consumului tehnologic și a pierderilor de apă este mai mare decât valoarea efectiv înregistrată de operator în anul precedent, valoarea consumului tehnologic și a pierderilor de apă, acceptată în scopuri tarifare, nu va depăși valoarea efectiv înregistrată de operator

în anul precedent.

În cazul în care valoarea actualizată a consumului tehnologic și a pierderilor de apă este mai mică decât valoarea efectiv înregistrată de operator în anul precedent, valoarea consumului tehnologic și a

pierderilor de apă, acceptată în scopuri tarifare, nu va depăși nivelul valorii actualizate a consumului tehnologic și a pierderilor de apă.

38. Agenția, în procesul examinării calculelor consumului tehnologic și a pierderilor de apă, este în drept să solicite de la titularul de licență informații suplimentare necesare pentru actualizarea, reglementarea și aprobarea consumului tehnologic și a pierderilor de apă din sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare.

39. Agenția anual va aproba valoarea actualizată a consumului tehnologic și a pierderilor de apă pentru anul precedent și valoarea prognozată pentru anul de gestiune a titularului de licență care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Anexă
la Regulamentul cu privire la stabilirea
și aprobarea, în scop de determinare a
tarifelor, a consumului tehnologic și a
pierderilor de apă în sistemele publice
de alimentare cu apă aprobat prin
Hotărârea ANRE nr. 180/2016 din 10 iunie 2016

Tabelul 1

**Consumul tehnologic de apă la stațiile de tratare
a apei pentru necesitățile de spălare a filtrelor, ($V_{sp.filtr.}$)**

Nr. d/o	Denumire procesului tehnologic de utilizare a filtrului	Tipul filtrului	Suprafața filtrului S_{filtru} , (m ² de suprafață)	Numărul de filtre, un.	Număr de spălări în 24 ore, un.	Durata de timp a operațiunii tehnologice de spălare, h (ore)	Intensitatea apei la spălare $q_{int.}$, l/ (sec · m ²);	Consum anual de apă, m ³ /an
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Tabelul 2

**Consumul tehnologic de apă la stațiile de tratare
pentru necesitățile de spălare, dezinfectare a rezervoarelor/ bazinelor, ($V_{sp/dz. rz./bz.}$)**

Nr. d/o	Denumirea (destinația) instalației (rezervor/bazin)	Numărul de instalații (rezervor/bazin), (unități)	Suprafața interioară a rezervorului/ bazinului (volumul), (m ³)	Volumul de apă consumat la spălare, dezinfectare (m ³)
1	2	3	4	5

Tabelul 3

**Consumul tehnologic de apă în rețele publice
la transportul, distribuția apei la procesele de golire ($V_{g. r.t/d}$) și spălarea a rețelei ($V_{s/d. r.t/d}$)**

Nr. d/o	Denumirea obiectului (rețelei).	Lungimea rețelei, (L, m)	Diametrul rețelei, d (mm),	Cantitatea de apă scursă (la procesele de golire) din rețea, (m^3)	Cantitatea de apă utilizată pentru spălarea rețelei, (m^3)
1	2	3	4	5	6

Tabelul 3.1

**Consumul tehnologic de apă în rețele publice
la transportul, distribuția apei pentru necesitățile de spălare, dezinfectare a rezervoarelor/ bazinelor, ($V_{sp/dz. rz./bz}$)**

Nr. d/o	Denumirea (destinația) instalației (rezervor/bazin)	Numărul de instalații (rezervor/bazin), (unități)	Suprafața interioară a rezervorului/ bazinului (volumul), (m^3)	Volumul de apă consumat la spălare, dezinfectare (m^3)
1	2	3	4	5

Tabelul 4

**Consumul de apă
pentru necesitățile de gospodărire ale operatorului, ($V_{n.g.opr.}$)**

Nr. d/o	Denumirea consumului/consumatorilor de apă	Norma de consum de apă, l/24 ore	Numărul de consumatori, de utilaje, a instalațiilor, suprafața încăperilor	Volumul consumat de apă, $m^3/24$ ore	Numărul de zile lucrătoare pe an	Consumul anual de apă, m^3/an
1	2	3	4	5	6	7
1	Personalul tehnic	60				
2.	Automobile	15				
3	Utilajelor tehnice (autocamioane,	24				

	automobile) aflate în uz					
4	Spălarea podelelor încăperilor	0,33				

Tabelul 5

**Volumul pierderilor de apă scurs din rețea
la deteriorări și/ sau avarieri a rețelelor publice de transport și de distribuție a apei,
($V_{dt./av.}$)**

Nr. d/o	Descrierea deteriorării / avarierii	Adresa, denumirea obiectului, (tronsonului avariata)	Suprafața deversării apei (suprafața găurii, rupturii la conductă), m ² de suprafață	Presiunea apei în conductă pe tronsonul avariata, m.c.a.	Volumul de apă scurs din rețea, m ³
1	2	3	4	5	6

Tabelul 6

**Volumul pierderilor latente de apă
din rețelele publice de transport și de distribuție a apei, ($V_{pr.lt.}$)**

Nr. d/o	Diametrul interior al conductei, D_{int}	Lungimea a rețelei, L^x , km	Materialul conductei	Volumul pierderilor admisibile de apă la 1km, și mai mare q^x , m ³	Volumul pierderilor latente de apă W_1^x , m ³
1	2	3	4	5	6

ЗАКОН

о публичной услуге водоснабжения и канализации

№ 303 от 13.12.2013

Мониторул Официал № 60-65/123 от 14.03.2014

* * *

СОДЕРЖАНИЕ

Глава I

ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 1. Цель закона

Статья 2. Предмет и сфера применения

Статья 3. Публичная услуга водоснабжения и канализации

Статья 4. Основные понятия

Глава II

АДМИНИСТРАТИВНЫЕ И РЕГУЛИРУЮЩИЕ ПОЛНОМОЧИЯ

Статья 5. Полномочия Правительства

Статья 6. Полномочия центрального отраслевого органа публичного управления в области публичной услуги водоснабжения и канализации

Статья 7. Регулирование публичной услуги водоснабжения и канализации

Статья 8. Полномочия органов местного публичного управления

Статья 9. Государственный надзор и контроль за публичной услугой водоснабжения и канализации

Статья 9¹. Проведение контроля

Глава III

ОРГАНИЗАЦИЯ И ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ ПУБЛИЧНОЙ УСЛУГИ ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ

Статья 10. Принципы создания, организации и функционирования публичной услуги водоснабжения и канализации

Статья 11. Управление публичной услугой водоснабжения и канализации

Статья 12. Прямое управление

Статья 13. Делегированное управление

Статья 13¹. Правовой режим публичных систем водоснабжения и канализации

Глава IV

ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ ОПЕРАТОРА И ПОТРЕБИТЕЛЯ ПРИ ПРЕДОСТАВЛЕНИИ/ПОСТАВКИ ПУБЛИЧНОЙ УСЛУГИ ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ

Статья 14. Полномочия оператора

Статья 15. Обязанности оператора

Статья 16. Права оператора

Статья 17. Обязанности потребителя

Статья 18. Права потребителя

Глава V ПРЕДОСТАВЛЕНИЕ/ПОСТАВКУ ПУБЛИЧНОЙ УСЛУГИ ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ

Статья 19. Снабжение питьевой водой

Статья 20. Снабжение технологической водой

Статья 21. Водоснабжение в чрезвычайных ситуациях

Статья 22. Отведение сточных вод

Статья 23. Перебои и ограничения в предоставлении/поставки публичной услуги водоснабжения и/или канализации

Статья 24. Незаконное подключение объектов потребителей к публичным сетям и установкам водоснабжения и/или канализации

Статья 25. Охранные зоны

Статья 26. Учет воды, поставляемой потребителю, и сточных вод, отводимых в канализационные системы

Статья 27. Фактурирование и оплата публичной услуги водоснабжения и канализации

Статья 28. Правовые отношения между оператором, управляющим многоквартирного жилого дома и потребителем

Статья 29. Регулирование отношений по предоставлению/поставке публичной услуги водоснабжения и канализации в многоквартирных жилых домах

Статья 30. Показатели эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации

Статья 31. Договор о предоставлении/поставки публичной услуги водоснабжения и канализации

Глава VI ПРОЦЕДУРА ПОЛУЧЕНИЯ ЛИЦЕНЗИЙ ОПЕРАТОРАМИ

Статья 32. Условия и процедура получения лицензий

Статья 33. Внесение изменений в лицензию, приостановление и возобновление ее действия

Статья 34. Отзыв лицензии

Глава VII РЕГУЛИРОВАНИЕ ТАРИФОВ И ФИНАНСИРОВАНИЕ ПУБЛИЧНОЙ УСЛУГИ ВОДОСНАБЖЕНИЯ, КАНАЛИЗАЦИИ И ОЧИСТКИ СТОЧНЫХ ВОД

Статья 35. Регулирование тарифов на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод

Статья 36. Финансирование публичной услуги водоснабжения и канализации

Статья 36¹. Фонд развития

Глава VIII ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ И ПЕРЕХОДНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 37. Реорганизация и ликвидация оператора

Статья 38. Ответственность и санкции

Статья 39. Вступление в силу

Примечание: По всему тексту закона слова «публичная услуга водоснабжения и канализации, предоставляемая», «публичная услуга водоснабжения и канализации предоставляется», «предоставление публичной услуги водоснабжения и канализации», «предоставляет потребителям публичную услугу водоснабжения и канализации», «, предоставляющие публичную услугу водоснабжения и канализации», «предоставляемой потребителям публичной услуги водоснабжения и канализации» и «предоставлять публичную услугу водоснабжения и канализации» заменить соответственно словами «публичная услуга водоснабжения и канализации, предоставляемая/поставляемая», «публичная услуга водоснабжения и канализации предоставляется/поставляется», «предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и канализации», «предоставляет/поставляет потребителям публичную услугу водоснабжения и канализации», «, предоставляющие/поставляющие публичную услугу водоснабжения и канализации», «предоставляемой/поставляемой потребителям публичной услуги водоснабжения и канализации» и «предоставлять/поставлять публичную услугу водоснабжения и канализации» в соответствующем падеже; слова «предоставление услуги», «предоставленная услуга», «услуги, предоставляемые» и «, предоставляющих услуги» заменить соответственно словами «предоставление/поставка услуги», «предоставленная/поставленная услуга», «услуги, предоставляемые/поставляемые» и «предоставляющих/поставляющих услуги» в соответствующем падеже, а слова «предоставляется публичная услуга» и «предоставления им услуги» – словами «предоставляется/поставляется публичная услуга» и «предоставления/поставки им услуги»; слова «на уровне региона, района,» заменить словами «на уровне района,» в соответствующем числе и падеже, а слова «Показатели качества» и «показатели качества» – соответственно словами «Показатели эффективности» и «показатели эффективности», согласно Закону N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019

Парламент принимает настоящий органический закон.

Глава I ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 1. Цель закона

Целью настоящего закона является установление правовой базы для создания, организации, управления, регулирования и мониторинга функционирования публичной услуги снабжения питьевой водой, технологической водой, канализации и очистки сточных бытовых и промышленных вод (далее – *публичная услуга водоснабжения и канализации*) в условиях доступности, наличия в распоряжении, надежности, непрерывности, конкурентности и прозрачности, с соблюдением норм качества, безопасности и охраны окружающей среды.

Статья 2. Предмет и сфера применения

(1) Настоящий закон регулирует:

- а) деятельность по предоставлению/поставке публичной услуги водоснабжения и канализации;
- б) эксплуатацию, обслуживание, расширение и функционирование публичных систем водоснабжения и канализации;

с) определение и утверждение регулируемых тарифов на публичную услугу водоснабжения и канализации;

д) безопасность и надежность водоснабжения потребителей;

е) защиту прав потребителей публичной услуги водоснабжения и канализации;

ф) гарантированный недискриминационный доступ всех физических и юридических лиц к публичной услуге водоснабжения и канализации на договорных условиях и в соответствии с законодательными и другими нормативными актами в данной области.

(2) Настоящий закон устанавливает полномочия центральных и местных органов публичной власти в области публичной услуги водоснабжения и канализации, регулирующего органа, права и обязанности потребителей и операторов, предоставляющих/поставляющих публичную услугу водоснабжения и канализации в населенных пунктах, другие положения, касающиеся функционирования публичной услуги водоснабжения и канализации.

(3) Положения настоящего закона применяются к публичной услуге водоснабжения и канализации, организованной на уровне района, муниципия, города, села/коммуны.

(4) Положения настоящего закона направлены на максимально полное удовлетворение запросов потребителей, защиту их интересов, укрепление экономической и социальной сплоченности на уровне местных сообществ, а также на устойчивое развитие административно-территориальных единиц.

[Ст.2 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 3. Публичная услуга водоснабжения и канализации

(1) Публичная услуга водоснабжения и канализации включает совокупность видов деятельности, представляющих общественную пользу и общий экономический и социальный интерес, осуществляемых в целях забора, обработки, транспортировки, накопления и распределения питьевой или технологической воды для всех потребителей одного или нескольких населенных пунктов и соответственно в целях приема, транспортировки, очистки и сброса сточных вод.

(2) Публичная услуга водоснабжения и канализации создается, организуется и управляется органами местного публичного управления в целях удовлетворения нужд местных сообществ. При организации, функционировании и развитии публичной услуги водоснабжения и канализации приоритетным является общий интерес населенных пунктов и граждан.

(3) публичная услуга водоснабжения и канализации предоставляется/поставляется путем создания и эксплуатации специфической инженерно-технической инфраструктуры, называемой публичной системой водоснабжения и канализации.

(4) В сельских населенных пунктах может организовываться при необходимости только публичная услуга водоснабжения.

[Ст.3 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 4. Основные понятия

В целях настоящего закона следующие основные понятия используются в значении:

подвод – конструктивная система, обеспечивающая транспортировку воды в полной безопасности от ее забора до резервуара;

технологическая вода – вода, необходимая для обеспечения технологического процесса (мойка, разбавление, охлаждение и др.);

бытовые сточные воды – канализационные воды, происходящие от использования воды в хозяйствах, публичных учреждениях и службах, являющиеся результатом человеческого метаболизма, а также осуществления бытовых и санитарно-гигиенических видов деятельности, сбрасываемые в канализационную систему;

промышленные сточные воды – все сточные воды из помещений, используемых в коммерческих или промышленных целях, иные чем бытовые сточные воды или дождевые воды;

уведомление о подключении/присоединении – письменное уведомление, выданное оператором заявителю, в котором указываются оптимальные технические и экономические условия, включая точку подключения/присоединения, а также работы, которые заявитель должен осуществить в обязательном порядке для подключения/присоединения своей внутренней установки водоснабжения и/или канализации к публичной системе водоснабжения и/или канализации;

согласование основных затрат и тарифов – деятельность по анализу и проверке правильности исчисления операторами основных затрат и тарифов, осуществляемая Национальным агентством по регулированию в энергетике с соблюдением процедур по установлению, регулированию, изменению тарифов и с выдачей заключений о размере тарифов для утверждения их местными советами;

водопроводный ввод – водопровод, обеспечивающий связь публичной водораспределительной сети и внутренней установки водоснабжения. Водопроводный ввод обслуживает одного потребителя. В обоснованных случаях и, когда технические условия не позволяют реализовать иное решение, допускается подключение нескольких пользователей к одному вводу. Расходы на исполнение водопроводного ввода оплачиваются потребителем. Исполнение ввода обеспечивается либо оператором, либо потребителем;

подключение/присоединение – выполнение оператором публичных сетей водоснабжения и канализации постоянного подключения внутренних установок водоснабжения и/или канализации потребителя к публичным сетям водоснабжения и/или канализации;

смотровой колодец – подземное сооружение, выполненное для защиты и доступа к кранам регулирования расхода воды, опустошения, вентилирования и т.п.;

незаконное подключение – самовольное подключение физическими или юридическими лицами внутренних установок водоснабжения и/или канализации к публичной системе водоснабжения и/или канализации;

потребитель – физическое или юридическое лицо, пользующееся прямо или косвенно, индивидуально или коллективно публичными услугами водоснабжения и канализации в соответствии с законом;

бытовой потребитель – физическое лицо, пользующееся публичной услугой водоснабжения и канализации, предоставляемой/поставляемой оператором на договорной основе для бытовых нужд, не связанных с предпринимательской или профессиональной деятельностью;

незаконное потребление – потребление воды или сброс сточных вод путем несанкционированного подключения внутренних установок водоснабжения и/или канализации к системе водоснабжения и/или канализации оператора в обход счетчика или с вмешательством в функционирование счетчика, нарушением правил пользования публичной услугой водоснабжения и канализации, а также в отсутствие договора на предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и канализации;

счетчик (водомер) – средство измерения объема потребления питьевой/технологической воды, предоставляемой потребителю, или объема отработанных вод, сбрасываемых в публичную систему канализации;

договор о делегировании управления – договор, заключенный в письменной форме, посредством которого территориально-административные единицы делегируют на определенный период оператору/операторам, действующим под свою ответственность, право и обязанность предоставлять/поставлять публичную услугу водоснабжения и канализации в полном объеме, или, по обстоятельствам, осуществлять определенные специфические для услуги виды деятельности, включая право и обязанность управлять и эксплуатировать инженерно-техническую инфраструктуру, связанную с предоставляемой/поставляемой услугой или осуществляемой деятельностью, взамен на компенсацию. Договор о делегировании управления является административным договором и подпадает под действие Административного кодекса Республики Молдова;

делеги́рование управления публичной услугой водоснабжения и канализации – действие, посредством которого территориально-административная единица присуждает одному или нескольким операторам в соответствии с настоящим законом право предоставлять/поставлять услугу водоснабжения и канализации либо одну из ее составных частей, за которое оператор несет ответственность. Делегирование управления услугой включает фактическое осуществление услуги, концессию публичной системы, связанной с делегированной услугой, а также право и обязанность оператора управлять и эксплуатировать соответствующую систему;

внутренние установки водоснабжения – совокупность установок водоснабжения, находящихся в собственности или в управлении потребителя, расположенных за разграничительным пунктом, посредством которых обеспечивается использование воды потребителем;

внутренние канализационные установки – совокупность установок, находящихся в собственности или в управлении потребителя, включая канализационный выпуск, которые обеспечивают прием и транспортировку сточных вод от внутренних установок водоснабжения до соединительного колодца публичной системы канализации;

оператор – юридическое лицо, которое способно предоставлять/поставлять публичную услугу водоснабжения и/или канализации и обеспечивать непосредственное управление и эксплуатацию публичной системы водоснабжения и канализации в соответствии с положениями настоящего закона;

региональный оператор – оператор, организованный в виде коммерческого общества, уставной капитал которого полностью принадлежит одной или нескольким административно-территориальными единицам, который обеспечивает предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и канализации в пределах компетенции нескольких административно-территориальных единиц, включая управление и эксплуатацию публичных систем водоснабжения и канализации;

предварительная очистка – очистка любого количества сточных вод, кроме бытовых сточных вод, если они не обладают качествами, соответствующими действующим местным нормам, до сброса этих вод в публичную канализационную сеть;

разграничительный пункт – место, в котором внутренние установки водоснабжения и/или канализации потребителя подключаются к публичной системе водоснабжения и/или канализации, или место, в котором имущество двух операторов разграничивается в зависимости от права собственности. Разграничительный пункт устанавливается в договоре о предоставлении/поставки публичной услуги водоснабжения и канализации. В индивидуальных жилых домах разграничительный пункт устанавливается у выхода из счетчика, который располагается в соединительном колодце, находящемся в пределах территории потребителя. Соединительный колодец является составной частью внутренней установки водоснабжения и принадлежит потребителю. В многоквартирных жилых домах разграничительный пункт устанавливается у выхода из счетчика, который располагается в подвале многоквартирного жилого дома, в соответствии с заключением об отводе, выданным оператором. Для канализационных сетей разграничительным пунктом является соединительный колодец подключения к публичной сети в направлении стока сточных вод;

канализационный выпуск – коллекторный канал, обеспечивающий соединение между внутренней канализационной установкой потребителя и публичным канализационным коллектором;

компенсация – плата за передачу права пользования имуществом публичной или частной сферы административно-территориальной единицы, связанного с публичной услугой водоснабжения и канализации, предусмотренная договором о делегировании управления;

канализационная сеть – сооружение, состоящее из коллекторных каналов, прилегающих сооружений и т.п., обеспечивающее прием и транспортировку канализационной воды к очистным сооружениям;

публичная канализационная сеть – часть публичной канализационной системы, состоящая из канализационных коллекторов и трубопроводов, колодцев и прилегаемых конструкций, обеспечивающая прием, отвод и транспортировку сточных вод от двух или более потребителей. Не являются публичными сетями водопроводные вводы, канализационные выпуски, сети водоснабжения и канализационные сети, расположенные за разграничительным пунктом, внутренние сети водоснабжения и канализации многоквартирного жилого дома, даже если таковой является собственностью нескольких физических или юридических лиц, сети, прилегающие к помещению, являющемуся частной собственностью, или относящиеся к публичному учреждению, на территории которого находится несколько объектов недвижимости независимо от назначения таковых, сети, относящиеся к промышленной платформе, даже если она управляется несколькими юридическими лицами;

публичные водораспределительные сети – часть публичной системы водоснабжения, состоящая из сети трубопроводов, арматуры и прилегаемых конструкций между водозабором и распределительной сетью, обеспечивающая распределение воды двум или более потребителям;

публичные водоводные сети – часть публичной системы водоснабжения, состоящая из сети магистральных трубопроводов, арматуры и прилегаемых конструкций, обеспечивающая транспортировку воды;

дополнительная услуга – вспомогательная услуга, предоставляемая оператором потребителям для обеспечения их права на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод;

публичная услуга водоснабжения – совокупность видов деятельности, необходимых для забора сырой воды из поверхностных или подземных источников, обработки этой воды, транспортировки питьевой и/или технологической воды, накопления воды и распределения питьевой и/или технологической воды;

публичная услуга канализации – совокупность видов деятельности, необходимых для приема, транспортировки и сброса поступающих от потребителей сточных вод в очистные сооружения, очистки таких вод и сброса очищенной воды в приемник;

публичная система водоснабжения – совокупность технологических установок, функционального оборудования и специфического оснащения, посредством которых предоставляется публичная услуга водоснабжения. Публичная система водоснабжения включает следующие компоненты: заборы, подводы, станции по обработке воды, насосные станции с гидрофорами или без них, накопительные резервуары, публичные водоводные сети, публичные водораспределительные сети;

публичная система канализации – совокупность технологических установок, функционального оборудования и специфического оснащения, посредством которых предоставляется публичная услуга канализации. Публичная система канализации включает, в частности, следующие компоненты: публичные канализационные сети, насосные станции, станции очистки воды (очистные сооружения), коллекторы для отвода в приемник;

технично-экономическое обоснование – документ, подготовленный для осуществления инвестиции в инфраструктуру водоснабжения и канализации, представляющий собой анализ возможностей разработки и успешного завершения проекта с учетом всех технических, финансовых, экологических, социально-экономических и институциональных факторов;

исследование целесообразности – документ, разработанный местным органом публичной власти с целью сбора экономических и финансовых данных, достаточных для обоснования необходимости и целесообразности делегирования управления публичной услугой водоснабжения и канализации;

плата за подключение/присоединение – сумма, уплачиваемая потребителем оператору публичной сети водоснабжения и/или канализации для покрытия расходов, связанных с подключением/присоединением внутренней установки водоснабжения и/или канализационной установки, приобретением материалов и выполнением работ по присоединению, определенная

в соответствии с методологией, утвержденной Национальным агентством по регулированию в энергетике.

[Ст.4 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Глава II

АДМИНИСТРАТИВНЫЕ И РЕГУЛИРУЮЩИЕ ПОЛНОМОЧИЯ

Статья 5. Полномочия Правительства

(1) Правительство обеспечивает исполнение общей государственной политики в области публичной услуги водоснабжения и канализации в соответствии с программой правления.

(2) Правительство осуществляет свои полномочия в области публичной услуги водоснабжения и канализации посредством:

а) инициирования и представления Парламенту для принятия проектов законодательных актов о регулировании функционирования публичной услуги водоснабжения и канализации;

б) утверждения нормативных актов в области публичной услуги водоснабжения и канализации в соответствии с концепциями социально-экономического развития, градостроительства и обустройства территории, защиты и сохранения окружающей среды;

в) внедрения в область публичной услуги водоснабжения и канализации механизмов, характерных для рыночной экономики, создания конкурентной среды, привлечения частного капитала, поощрения государственно-частного партнерства и приватизации.

(3) Правительство поддерживает органы местного публичного управления в том, что касается создания, развития и совершенствования публичной услуги водоснабжения и канализации, стимулирования партнерства и объединения усилий административно-территориальных единиц для создания и эксплуатации инженерно-технических систем, представляющих общий интерес. Поддержка предоставляется по запросу административно-территориальных единиц через центральные отраслевые органы публичного управления в виде технической и/или финансовой помощи, методологических и консультационно-информационных услуг в соответствии с законом.

Статья 6. Полномочия центрального отраслевого органа публичного управления в области публичной услуги водоснабжения и канализации

Центральный отраслевой орган публичного управления в области публичной услуги водоснабжения и канализации (далее – *центральный отраслевой орган*):

а) разрабатывает и проводит государственную политику в области публичной услуги водоснабжения и канализации;

б) разрабатывает и реализует программы деятельности в области публичной услуги водоснабжения и канализации, которые финансируются из государственного бюджета или международными финансовыми учреждениями и организациями;

в) принимает необходимые меры, связанные с реализацией национальной политики в области водных ресурсов и в области публичной услуги водоснабжения и канализации;

г) обеспечивает выполнение мер, вытекающих из межгосударственного сотрудничества в области водных ресурсов, которые необходимы для привлечения инвестиций в строительство объектов водоснабжения и канализации;

д) разрабатывает, утверждает и участвует, по обстоятельствам, в реализации нормативных актов в данной области;

е) содействует внедрению научно-технических достижений в области снабжения питьевой водой и канализации;

ж) накапливает и систематически анализирует информацию о ситуации в данной области и информирует об этом Правительство.

з) разрабатывает Рамочную процедуру организации, проведения и присуждения договоров о делегировании публичных услуг водоснабжения и канализации и Рамочные критерии отбора специфических услуг.

[Ст.6 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 7. Регулирование публичной услуги водоснабжения и канализации

(1) Регулирование публичной услуги водоснабжения и канализации обеспечивается Национальным агентством по регулированию в энергетике (далее – *Агентство*). Агентство осуществляет свои полномочия в соответствии с действующим законодательством.

(2) В области публичной услуги водоснабжения и канализации Агентство осуществляет следующие полномочия:

а) выдает в соответствии с установленными законом требованиями и процедурой лицензии операторам, предоставляющим/поставляющим публичную услугу водоснабжения и канализации на уровне регионов, районов, муниципиев и городов;

б) в случаях и на условиях, предусмотренных законом, продлевает, изменяет, приостанавливает или отзывает выданные лицензии;

с) назначает по согласованию с органом местного публичного управления обладателя лицензии, который будет осуществлять лицензируемую деятельность вместо обладателя лицензии, у которого она была приостановлена, отозвана или срок действия которой истек;

д) осуществляет в установленных законом порядке и пределах мониторинг и контроль соблюдения обладателями лицензий условий, установленных для осуществления лицензируемой деятельности;

е) разрабатывает и утверждает Методологию определения, утверждения и применения тарифов на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод и Методологию определения, утверждения и применения тарифов на дополнительные услуги, предоставляемые/поставляемые операторами;

ф) разрабатывает и утверждает Рамочное положение об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации;

г) разрабатывает и утверждает Рамочное положение о показателях эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации;

г¹) разрабатывает и утверждает Рамочное техническое задание на публичную услугу водоснабжения и канализации;

г²) разрабатывает и утверждает Рамочный договор на предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и канализации;

г³) разрабатывает и утверждает Положение о порядке подачи и рассмотрения заявлений обладателей лицензий на регулируемые цены и тарифы;

h) разрабатывает и утверждает Положение о процедурах приобретения операторами используемых в их деятельности имущества, работ и услуг для обеспечения соблюдения принципа максимальной эффективности при минимальных затратах;

h¹) разрабатывает и утверждает Положение о принципах осуществления инвестиций в области водоснабжения и канализации;

и) разрабатывает и утверждает Положение об определении и утверждении в целях установления тарифов расхода воды на технологические нужды, а также потерь воды в публичных системах водоснабжения;

ж) согласовывает тарифы на публичную услугу водоснабжения и канализации и тарифы на дополнительные услуги, предоставляемые/поставляемые на уровне района, муниципия, города, рассчитанные и обоснованные оператором в соответствии с утвержденными Агентством методологиями, и представляет их местным советам на утверждение;

к) утверждает тарифы на публичную услугу снабжения технологической водой, предоставляемую операторами на уровне района, муниципия, города;

л) утверждает тарифы на публичную услугу водоснабжения и канализации, а также на дополнительные услуги, предоставляемые/поставляемые операторами на уровне района, муниципия, города, в случае делегирования соответствующими местными советами Агентству в полном объеме права утверждения тарифов;

m) утверждает тарифы на публичную услугу водоснабжения и канализации, предоставляемую/поставляемую на уровне района, муниципия, города, в случае неутверждения их местными советами на основании заявления оператора и представленного Агентством заключения в срок, установленный настоящим законом;

n) осуществляет мониторинг правильности применения операторами утвержденных Агентством тарифов;

o) осуществляет надзор и контроль за соблюдением операторами принципа необходимых и оправданных затрат при расчете тарифов на публичную услугу водоснабжения и канализации, предоставляемую/поставляемую на уровне района, муниципия, города;

p) осуществляет мониторинг соблюдения операторами, тарифы которых утверждаются Агентством, показателей эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации, установленных в положении, утвержденном Агентством;

q) осуществляет в установленных законом порядке и пределах мониторинг и контроль деятельности операторов, предоставляющих/поставляющих услуги на уровне района, муниципия, города, в том числе соблюдения ими обязанностей, установленных законом, лицензиями, положениями и методологиями, утвержденными Агентством;

г) устанавливает в целях определения тарифов и гарантирования отсутствия перекрестного субсидирования между регулируемыми и нерегулируемыми видами деятельности принципы и правила разделения расходов операторами, требования по переоценке основных средств, а также систему информации, на основании которой операторы представляют отчеты Агентству;

s) выполняет иные функции, предусмотренные законом в отношении операторов, осуществляющих деятельность на уровне района, муниципия, города.

(3) В целях эффективного осуществления своих полномочий Агентство наделено следующими основными правами:

a) требовать от операторов, осуществляющих деятельность на уровне района, муниципия, города, представления ему необходимой для установления тарифов информации, в том числе составляющей государственную тайну, коммерческую тайну, или другой официальной информации ограниченного доступа;

b) иметь доступ к первичным документам, связанным с деятельностью, осуществляемой на основании лицензии, и получать от операторов, осуществляющих деятельность на уровне района, муниципия, города, копии и выписки из первичной документации;

c) применять при расчете и утверждении тарифов на публичную услугу водоснабжения и канализации принцип максимальной эффективности при минимальных затратах;

d) в пределах предусмотренных законом полномочий принимать постановления, решения, давать заключения о размере тарифов для утверждения их местными советами;

e) издавать предписания по устранению выявленных нарушений;

f) налагать санкции в предусмотренном законом порядке.

(4) Агентство устанавливает для обладателей лицензий размер взносов на регулирование, необходимых для обеспечения его деятельности в соответствии с Законом об энергетике № 174/2017, в размере до 0,3 процента дохода от продаж, полученного обладателем лицензии при предоставлении/поставке публичной услуги водоснабжения и канализации. Взносы на регулирование перечисляются обладателями лицензий на текущий счет Агентства ежеквартально, в установленный Агентством срок.

(5) Операторы, предоставляющие/поставляющие публичную услугу водоснабжения и канализации на уровне села/коммуны, которые оснащены централизованными системами водоснабжения, канализации и очистки сточных вод, подлежат процедуре регулирования, лицензирования и утверждения тарифов на тех же условиях, что и операторы, предоставляющие/поставляющие публичную услугу водоснабжения и канализации на уровне района, муниципия, города.

[Ст.7 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 8. Полномочия органов местного публичного управления

(1) Органы местного публичного управления первого уровня:

a) разрабатывают и внедряют свои краткосрочные, среднесрочные и долгосрочные планы развития и функционирования публичной услуги водоснабжения и канализации в соответствии с общими планами градостроительства, программами социально-экономического развития административно-территориальной единицы, а также в соответствии с международными обязательствами в области охраны окружающей среды;

b) создают, организуют, координируют, осуществляют мониторинг и контроль функционирования публичной услуги водоснабжения и канализации в соответствии с положениями закона;

c) утверждают тарифы на публичную услугу водоснабжения и канализации и на дополнительные услуги, предоставляемые/поставляемые операторами потребителям, рассчитанные в соответствии с разработанными и утвержденными Агентством методологиями;

d) управляют публичной системой водоснабжения и канализации, являющейся частью инженерно-технической инфраструктуры соответствующих административно-территориальных единиц;

e) разрабатывают и утверждают Техническое задание на публичную услугу водоснабжения и канализации и Положение об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации;

f) принимают решения об объединении усилий административно-территориальных единиц в целях создания и организации публичной услуги водоснабжения и канализации и стимулирования инвестиций в публичные системы водоснабжения и канализации;

g) делегируют управление публичной услугой водоснабжения и канализации и соответствующим публичным имуществом в соответствии с действующим законодательством;

h) участвуют финансовыми средствами и/или имуществом в создании имущества операторов в целях выполнения таковыми работ и предоставления/поставке публичной услуги водоснабжения и канализации;

i) заключают кредитные договоры или предоставляют в соответствии с законом гарантии по кредитам для финансирования инвестиционных программ развития публичной системы водоснабжения и канализации населенных пунктов, выполнения новых работ, расширения и наращивания потенциала, в том числе осуществления реконструкции, модернизации и переоборудования существующих систем;

j) обеспечивают водоснабжение и канализационную услугу в чрезвычайных ситуациях;

k) предоставляют компенсации некоторым категориям бытовых потребителей, признанных уязвимыми, в предусмотренных законом порядке и условиях;

l) принимают решение о делегировании Агентству полномочий по утверждению тарифов на публичную услугу водоснабжения и канализации;

m) утверждают технико-экономическое обоснование на восстановление и расширение публичной системы водоснабжения и канализации;

n) утверждают показатели эффективности услуги в соответствии с Рамочным положением о показателях эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации, разработанным и утвержденным Агентством;

o) выносят решения по бурению новых артезианских скважин и эксплуатации существующих в соответствии с положениями части (5) статьи 19.

(1¹) В целях обеспечения непрерывности и функционирования публичной услуги водоснабжения и канализации органы местного публичного управления несут ответственность за планирование и наблюдение за выполнением инвестиционных работ в соответствии с собственными стратегиями развития услуги водоснабжения и канализации и генеральными градостроительными планами. С этой целью местные органы публичной власти разрабатывают многолетние инвестиционные программы по замене, расширению и модернизации систем

водоснабжения и канализации, скоррелированные с инвестициями, предусмотренными в планах по водоснабжению и санитарии на уровне района/страны.

(2) В случае реорганизации или ликвидации операторов, осуществляющих деятельность на основании договоров о делегировании управления в соответствии с настоящим законом, органы местного публичного управления первого уровня организуют новые процедуры заключения договоров о делегировании управления услугой с новым оператором.

(3) Муниципии Кишинэу и Бэлць осуществляют полномочия, предусмотренные частями (1) и (2), с применением особенностей, установленных действующим законодательством для данных административно-территориальных единиц.

[Ст.8 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 9. Государственный надзор и контроль за публичной услугой водоснабжения и канализации

Государственный надзор и контроль за публичной услугой водоснабжения и канализации осуществляется:

- a) службой государственного надзора за общественным здоровьем;
- b) органом охраны окружающей среды;
- c) службой управления водными ресурсами и надзора за ними;
- d) органом контроля за применением законодательства и нормативных документов в строительстве.

Статья 9¹. Проведение контроля

(1) Агентство осуществляет мониторинг и проводит контроль деятельности операторов для обеспечения соблюдения ими законодательства в соответствующей области при осуществлении лицензированной деятельности, соблюдения принципа необходимых и обоснованных затрат при расчете тарифов на услугу водоснабжения и канализации, обладая при этом также иными полномочиями, предоставляемыми настоящим законом.

(2) Для обеспечения соблюдения положений части (1) Агентство проводит контроль и устанавливает в зависимости от сложности необходимый для его проведения срок, который не должен превышать 90 дней. Срок составления отчета о результатах контроля и его представления операторам, подвергнутым контролю, не должен превышать 30 рабочих дней со дня завершения контроля. Отчеты о результатах контроля, составленные сотрудниками Агентства, направляются на рассмотрение Административному совету, который выносит по ним постановления, в которых, при необходимости, предписывает принятие мер для устранения установленных нарушений и/или для наложения наказаний.

(3) Агентство проводит плановый или внеплановый контроль по собственной инициативе либо по требованию в соответствии с положениями Закона о государственном контроле предпринимательской деятельности № 131/2012.

[Ст.9¹ введена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Глава III

ОРГАНИЗАЦИЯ И ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ ПУБЛИЧНОЙ УСЛУГИ ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ

Статья 10. Принципы создания, организации и функционирования публичной услуги водоснабжения и канализации

Публичная услуга водоснабжения и канализации создается, организуется и функционирует на основе следующих принципов:

- a) безопасности предоставляемой услуги;
- b) адекватной тарифной политики;
- c) качества, эффективности и рентабельности предоставляемой услуги;

- d) прозрачности и публичной ответственности, включая консультирование с патронами, профсоюзами, потребителями, а также с их представительными ассоциациями по вопросам межкоммунального объединения и регионализации услуги;
  - e) устойчивого развития;
  - f) регулируемого доступа к публичным системам водоснабжения и канализации всех потребителей на основании договоров;
  - g) соблюдения специфических норм в области водного хозяйства, охраны окружающей среды и здоровья населения;
  - h) непрерывность с точки зрения качества и количества;
  - i) адаптируемость к требованиям потребителей.
- [Ст.10 дополнена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 11. Управление публичной услугой водоснабжения и канализации

(1) Управление публичной услугой водоснабжения и канализации организуется и осуществляется путем:

- a) прямого управления;
- b) делегированного управления.

(2) Выбор формы управления публичной услугой водоснабжения и канализации осуществляется по решению правомочных органов административно-территориальных единиц в зависимости от характера и состояния услуги, необходимости обеспечения наилучшего соотношения цена/качество, текущих и перспективных интересов административно-территориальных единиц, а также размера и сложности систем, связанных с услугой.

(3) Форма управления услугой водоснабжения и канализации устанавливается посредством:

- a) решения о передаче в управление, принятого правомочными органами административно-территориальных единиц, в случае прямого управления;
- b) решения о присуждении и заключении договоров о делегировании управления услугой, принятого, соответственно, одобренного, по обстоятельствам, правомочными органами административно-территориальных единиц, в случае делегированного управления.

(4) Виды деятельности, специфичные для публичной услуги водоснабжения и канализации, независимо от выбранной формы управления, осуществляются на основании положения об организации и функционировании услуги и технического задания, разработанных и утвержденных органами местного публичного управления в соответствии с Рамочным положением об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации и Рамочным техническим заданием на публичную услугу водоснабжения и канализации, разработанными Агентством.

[Ст.11 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 12. Прямое управление

(1) В рамках прямого управления органы местного публичного управления берут непосредственно на себя все обязательства и ответственность за организацию, руководство, распоряжение, управление, эксплуатацию, функционирование и финансирование публичной услуги водоснабжения и канализации.

(2) Прямое управление осуществляется структурами органов местного публичного управления, учрежденными по решению местных советов, по обстоятельствам, которыми могут быть:

- a) специальные отделы, не являющиеся юридическими лицами, организованные в рамках собственного аппарата местных советов административно-территориальной единицы;
- b) специализированные субъекты – юридические лица, организованные в подчинении местного совета административно-территориальной единицы, обладающие собственным

имуществом, осуществляющие собственное экономическое управление и обладающие финансовой и функциональной автономией.

(3) Субъекты, указанные в пункте б) части (2), осуществляют деятельность по предоставлению/поставке услуги на основании решения о передаче в управление и эксплуатацию услуги и связанных с ней систем водоснабжения и канализации, и лицензии, выданной Агентством в соответствии с законом.

[Ст.12 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 13. Делегированное управление

(1) Делегированное управление является способом управления, при котором органы местного публичного управления передают на основании договора (далее – *договор о делегировании управления*) одному или нескольким операторам все полномочия и обязанности по предоставлению/поставке публичной услуги водоснабжения и канализации, а также по управлению и эксплуатации сопутствующих систем и инженерно-технической инфраструктуры.

(2) Процедурами присуждения договоров о делегировании управления являются публичные торги и прямые переговоры, организованные в соответствии с утвержденной Правительством Рамочной процедурой организации, проведения и присуждения договоров о делегировании управления публичной услугой водоснабжения и канализации.

(3) Договоры о делегировании управления утверждаются решением о присуждении, принятым правомочными органами административно-территориальных единиц, и подписываются их исполнительными органами.

(4) Делегированное управление осуществляется посредством операторов, которыми могут быть:

а) коммерческие общества, учрежденные органами местного публичного управления, предоставляющие/поставляющие публичную услугу водоснабжения и канализации, уставной капитал которых полностью принадлежит административно-территориальным единицам;

б) коммерческие общества, предоставляющие/поставляющие публичную услугу водоснабжения и канализации, учрежденные в результате реорганизации муниципальных предприятий, уставной капитал которых полностью принадлежит административно-территориальным единицам;

с) коммерческие общества с полностью частным или смешанным уставным капиталом, предоставляющие/поставляющие публичную услугу водоснабжения и канализации.

(5) Оператор, осуществляющий деятельность в режиме делегированного управления, предоставляет публичную услугу водоснабжения и канализации путем эксплуатации сопутствующей инженерно-технической инфраструктуры и управления ею на основании договора о делегировании управления, утвержденного в установленном порядке, и на основании лицензии, выданной Агентством.

(6) Делегирование управления осуществляется на основании договора в предусмотренном законом порядке.

(7) К договору о делегировании управления прилагаются в обязательном порядке:

а) техническое задание на предоставление/поставка услуги;

б) Положение об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации;

с) описание движимого и недвижимого имущества, являющегося публичной или частной собственностью административно-территориальных единиц, сопутствующего предоставляемой услуге;

д) протокол передачи-приемки имущества, предусмотренного пунктом с).

(8) Договор о делегировании управления, независимо от типа договора, должен содержать в обязательном порядке положения, касающиеся:

а) наименования сторон договора;

- b) предмета договора;
- c) срока действия договора;
- d) прав и обязанностей сторон договора;
- e) инвестиционной программы по модернизации, восстановлению, развитию мощностей, по новым объектам и по работам, связанным с содержанием, текущим ремонтом, плановым ремонтом, обновлением – как физическим, так и стоимостным;
- f) задач и обязанностей сторон в рамках инвестиционных программ, программ по восстановлению, ремонту и обновлению, а также в рамках условий, касающихся их финансирования;
- g) показателей эффективности услуг, предоставляемых/поставляемых потребителям;

[Пкт. h) ч. (8) ст. 13 утратил силу согласно Закону N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

- i) порядка установления тарифов и взыскания стоимости предоставленной/поставки услуги;
- j) размера периодических платежей или, по обстоятельствам, других обязательств;
- k) договорной ответственности;
- l) форс-мажорных обстоятельств;
- m) условий изменения условий договора;
- n) условий возмещения или, по обстоятельствам, распределения имущества, в том числе осуществленных инвестиций, в случае прекращения договора по любой причине;
- o) поддержания договорного равновесия;
- p) условий расторжения договора;
- q) управления принятым публичным и частным имуществом;
- r) структуры рабочей силы и ее социальной защиты;
- s) другие положения, установленные при необходимости сторонами.

(9) Основными критериями для заключения договоров о делегировании управления являются наличие профессиональных и финансовых гарантий операторов, а также показатели эффективности при предоставлении/поставки услуги надлежащего качества и количества.

(10) Вновь созданные операторы могут быть допущены к процедуре заключения договора о делегировании управления на тех же условиях, что и существующие.

(11) Процедура присуждения договоров о делегировании управления публичной услугой водоснабжения и канализации проводится в соответствии с документацией по присуждению, утвержденной правомочными органами административно-территориальных единиц. Документация по присуждению обязательно включает Положение об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации, Техническое задание на публичную услугу водоснабжения и канализации и специфические для таковой критерии отбора, разработанные на основе Рамочного положения, Рамочного технического задания и рамочных критериев отбора, специфических для услуги водоснабжения и канализации.

(12) В отступление от положений части (2) статьи 13 договор о делегировании управления услугой водоснабжения и канализации, включая концессию связанных с ней систем водоснабжения и канализации, присуждается непосредственно региональным операторам/операторам, перечисленным в пунктах а) и б) части (4), с полностью публичным уставным капиталом. Наличие частного капитала в уставном капитале регионального оператора/оператора не допускается.

(13) В случае делегированного управления за органами местного публичного управления сохраняются в соответствии с предоставленными им законом полномочиями прерогативы и обязанности, относящиеся к принятию политик и стратегий развития услуги, в том числе программ развития систем водоснабжения и канализации, а также обязанность осуществлять контроль и надзор за порядком предоставления/поставки публичной услуги водоснабжения и канализации, а именно:

- a) за соблюдением и выполнением договорных обязанностей, взятых на себя операторами, в том числе перед потребителями;
- b) за показателями эффективности предоставляемой услуги;
- c) за управлением, эксплуатацией, сохранением и поддержанием в рабочем состоянии, развитием или модернизацией систем водоснабжения и канализации;
- d) за формированием, установлением, изменением и регулированием тарифов на публичную услугу водоснабжения и канализации.

(14) В целях заключения договоров о делегировании управления публичной услугой водоснабжения и канализации местные советы или, по обстоятельствам, центральный отраслевой орган должны обеспечить разработку и в 6-месячный срок со дня принятия решения о делегировании управления или со дня получения предложения от заинтересованного инвестора утвердить исследование целесообразности для аргументирования и нахождения оптимальных решений относительно делегирования управления, а также документацию по делегированию управления. Исследование целесообразности включает в себя рассмотрение следующих элементов:

- a) потребности населенного пункта;
- b) площадь, степень развития и социально-экономические особенности населенных пунктов;
- c) состояние существующей системы водоснабжения и канализации;
- d) местные возможности финансирования функционирования услуги, соответственно создания и/или развития публичной системы водоснабжения и канализации;
- e) оптимальное соотношение затрат/качества услуги, предоставляемой/поставляемой потребителю.

(15) За исключением договоров, действующих на день вступления в силу настоящего закона, срок действия договора о делегировании управления не должен выходить за пределы срока амортизации инвестиций, не превышая при этом 49 лет. Данный срок может быть продлен только в порядке, предусмотренном настоящим законом, в следующих случаях:

- a) по мотивам, представляющим общий интерес; в этом случае срок действия договора может быть продлен не более чем на 2 года;
- b) при осуществлении оператором по требованию органа местного публичного управления и для надлежащего функционирования услуги или для расширения системы водоснабжения и канализации инвестиций, которые не могут быть амортизированы в срок, оставшийся до истечения начального договора, иным способом, кроме как путем чрезмерного увеличения тарифов.

(16) Решение о продлении срока действия договора о делегировании управления принимается в порядке, предусмотренном частью (15), местным советом или, по обстоятельствам, центральным отраслевым органом.

(17) Делегирование управления публичной услугой водоснабжения и канализации не отменяет прерогативы органов местного публичного управления по утверждению политик и стратегий развития этой услуги, в том числе программ развития систем водоснабжения и канализации, и не исключает их обязанность и право осуществлять надзор, мониторинг и контроль в соответствии с предусмотренными законодательством полномочиями.

(18) Договоры о делегировании управления предусматривают конкретные задачи органов местного публичного управления, соответственно операторов, в отношении инициирования, обоснования, продвижения, утверждения, финансирования и осуществления инвестиций.

(19) В случае делегированного управления инвестиции, осуществленные для замены, модернизации и/или расширения систем водоснабжения и канализации, возмещаются посредством амортизации или компенсации, по обстоятельствам.

[Ст.13 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 13¹. Правовой режим публичных систем водоснабжения и канализации

(1) Публичные системы водоснабжения и канализации являются составной частью инженерно-технической инфраструктуры административно-территориальных единиц, составляя имущество, которое предназначается для общественного пользования и представляет общественный интерес, относится по своей природе или согласно закону к публичной сфере административно-территориальных единиц и на которое распространяется правовой режим имущества публичной собственности в соответствии с Законом о разграничении публичной собственности № 29/2018.

(2) Публичные системы водоснабжения и канализации или их составные части, совместно реализуемые с помощью инвестиционных программ, относятся к публичной сфере государства или административно-территориальных единиц и регистрируются в собственности таковых на основании следующих критериев:

а) объекты имущества, построенные исключительно в пределах одной административно-территориальной единицы, относятся к ее публичной сфере;

б) объекты имущества, построенные в пределах нескольких административно-территориальных единиц и/или обслуживающие несколько административно-территориальных единиц, относятся к публичной сфере района/муниципия, если все вовлеченные административно-территориальные единицы находятся на территории одного района/муниципия;

с) объекты имущества, построенные в пределах нескольких административно-территориальных единиц и/или обслуживающие несколько административно-территориальных единиц, относятся к публичной сфере государства или административно-территориальных единиц, если эти административно-территориальные единицы расположены в разных районах/муниципиях, их принадлежность устанавливается решением районных/муниципальных советов или постановлением Правительства.

(3) Публичные системы водоснабжения и канализации, используемые для предоставления/поставки услуги, могут быть переданы:

а) в управление и эксплуатацию операторам, в случае прямого управления;

б) в концессию операторам в соответствии с решением о присуждении договора о делегировании управления услугой, в случае делегированного управления.

(4) В случае делегированного управления концессия публичных систем водоснабжения и канализации, используемых для предоставления/поставки услуги, является неотъемлемой частью договоров о делегированном управлении. Эти объекты передаются операторам в управление и эксплуатацию на период делегирования управления на основе договора о делегировании управления одновременно с делегированием управления услугой.

(5) Оператор, независимо от способа управления услугой, обязан вести отдельный учет переданного в управление имущества, включая изменение его стоимости во времени или полную замену.

(6) Имущество публичной сферы административно-территориальных единиц, связанное с публичной услугой водоснабжения и канализации, не может быть передано в качестве взноса в уставной капитал коммерческих обществ (в том числе учрежденных органами центрального и местного публичного управления) и не может служить гарантией по договорам банковских кредитов, заключенным органами местного публичного управления или операторами, является неотчуждаемым, на него не может быть обращено взыскание и к нему не применяется срок исковой давности. Это имущество может быть передано операторам в управление или в концессию в соответствии с законом.

(7) Имущество частной сферы административно-территориальных единиц, используемое для предоставления/поставки публичной услуги водоснабжения и канализации, может передаваться в управление, концессию или в собственность операторам с соблюдением требований законодательства.

(8) В случае делегированного управления объекты имущества, полученные операторами в соответствии с инвестиционными программами, налагаемыми согласно договору о

делегирования управления, относятся к публичной сфере административно-территориальных единиц, принадлежат им по праву, безвозмездно и не обременены каким-либо обязательством. Имущество передается операторами местным органам публичной власти для регистрации в собственность административно-территориальной единицы до окончания каждого года управления.

(9) Управление имуществом публичной или частной сферы административно-территориальных единиц, связанным с публичной услугой водоснабжения и канализации, должно осуществляться с усердием добросовестного собственника.

(10) В случае коммерческих обществ с полностью публичным уставным капиталом имущество, необходимое для предоставления/поставки публичной услуги водоснабжения и канализации, передается в концессию таковым одновременно с передачей управления услугой путем прямого присуждения.

(11) Компенсация за концессию имущества, связанного с услугой водоснабжения и канализации, устанавливается в договоре о делегировании управления в размере, исчисленном аналогично амортизации данного имущества, или в ином размере, если это экономически обосновано.

(12) Компенсация, предусмотренная в части (11), используется только для финансирования ремонтов с капитализацией затрат, в том числе на восстановление, модернизацию и/или развитие имущества публичной сферы, составляющего объект концессии и/или на развитие новых материальных активов.

[Ст.13¹ введена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Глава IV

ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ ОПЕРАТОРА И ПОТРЕБИТЕЛЯ ПРИ ПРЕДОСТАВЛЕНИИ/ПОСТАВКИ ПУБЛИЧНОЙ УСЛУГИ ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ

Статья 14. Полномочия оператора

Независимо от принятого способа управления или правового статуса, организационной формы, природы капитала, вида собственности или страны происхождения оператор должен обеспечить:

a) забор, обработку, транспортировку, накопление и распределение воды и соответственно канализацию, очистку и отвод сточных вод;

b) эксплуатацию публичной системы водоснабжения и публичной системы канализации до разграничительного пункта публичных сетей и внутренних сетей потребителя в условиях безопасности и технико-экономической эффективности и с соблюдением нормативных актов в данной области;

c) создание, надзор и обслуживание в соответствии с положениями законодательства защитных зон сооружений и специфических установок публичных систем водоснабжения, канализации и очистки сточных вод;

d) строгий мониторинг качества питьевой воды и сточных вод, распределяемых/принимаемых через публичные системы водоснабжения и/или канализации, в соответствии с действующими санитарно-гигиеническими нормами и предельно допустимыми концентрациями загрязняющих веществ в сточных водах при сбросе их в публичную канализационную сеть, станцию по очистке или в приемник;

e) забор сырой воды и сброс сточных вод в природные приемники при строгом соблюдении условий, указанных в разрешении на водопользование;

f) обслуживание публичных систем водоснабжения и канализации и поддержание их в состоянии непрерывного функционирования, за исключением форс-мажорных ситуаций;

g) измерение объемов воды, произведенной, распределенной и включенной в счета-фактуры с помощью водомеров, введенных на рынок и/или введенных в действие, а также находящихся в эксплуатации в соответствии с требованиями Закона о метрологии № 19/2016;

h) повышение эффективности публичных систем водоснабжения и канализации в целях сокращения затрат путем снижения производственных расходов, удельного расхода сырья, топлива и электроэнергии, а также путем переоснащения, переоборудования и модернизации систем;

i) стимулирование снижения потребления воды путем поощрения ее рециркуляции, вторичного использования и стимулирования переоснащения публичных систем водоснабжения и канализации.

[Ст.14 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 15. Обязанности оператора

(1) Оператор обязан:

a) выполнять условия, указанные в лицензии;

b) представлять Агентству или, по обстоятельствам, органу местного публичного управления обоснованный расчет понесенных затрат;

c) не прерывать предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и канализации, за исключением случаев неплатежа, технических причин и причин безопасности, предусмотренных законом, условиями лицензии и договорами;

d) вести бухгалтерский учет в порядке и в соответствии с условиями, предусмотренными законом;

e) представлять в установленные сроки органу местного публичного управления, центральному отраслевому органу, а также Агентству запрашиваемую ими информацию, обеспечивать доступ их представителей ко всем документам, содержащим информацию, необходимую для проверки и оценки функционирования и развития услуги, представлять в срок Агентству и органу местного публичного управления отчеты об осуществляемой деятельности;

f) не передавать другим физическим или юридическим лицам права и обязанности, связанные с осуществляемой деятельностью, на которую ему выдана лицензия и по которой с ним заключен договор о делегировании управления;

g) уплачивать в установленные законом сроки взносы на регулирование;

h) ежегодно представлять на утверждение и согласование тарифы на публичную услугу снабжения питьевой водой, публичную услугу канализации и очистки сточных вод.

(2) Перед потребителями оператор несет следующие обязанности:

a) обеспечивать предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и канализации всем потребителям на территории, в пределах которой он был авторизован, с соблюдением требований Положения об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации и действующего законодательства;

b) предоставлять/поставлять публичную услугу водоснабжения и канализации в разрешенных местах, с учетом разграничительного пункта сетей и установок, на основании заключенного с потребителем договора и соблюдать договорные обязательства;

c) обеспечивать функционирование публичных систем водоснабжения и канализации согласно предусмотренным проектами параметрам, соблюдать установленные местным органом публичной власти показатели эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации и обеспечивать непрерывность предоставления этой услуги на разграничительном пункте сетей по физическим и качественным параметрам;

d) выдавать заключения на подключение/присоединение к публичной сети водоснабжения и канализации в срок, не превышающий 20 календарных дней со дня подачи заявления и представления необходимых документов, указанных в Положении об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации;

e) информировать потребителей не позднее чем за 3 дня через средства массовой информации и/или путем вывешивания объявлений в подъездах многоквартирных жилых

домов о любом сбое в подаче воды и/или приеме сточных вод в случае проведения плановых работ по модернизации, ремонту и обслуживанию;

f) принимать меры по устранению неисправностей, возникших в его сетях, в сроки, установленные нормативными актами в данной области;

g) осуществлять установку, ремонт, замену и метрологическую поверку водомеров в соответствии с положениями статьи 26;

h) не допускать дискриминации потребителей, исчислять плату за предоставленную/поставку услугу на основании утвержденных тарифов и показаний водомеров, а в случае их отсутствия на срок периодической метрологической поверки или выхода из строя по причинам, которые не могут быть вменены в вину потребителю, рассчитывать плату за объем потребленной воды исходя из зарегистрированного среднемесячного объема за последние три месяца до поверки (повреждения);

i) информировать потребителей о предоставляемой услуге, в том числе о возможных рисках, качестве услуги, качественных и количественных условиях отвода сточных вод, изменении тарифов, и представлять потребителям, по их требованию, информацию о потребленном объеме воды и возможных пенях, которые могут быть им начислены;

j) возратить потребителю неверно выставленную в счете-фактуре сумму и выплатить ему возмещение за причиненный по вине оператора ущерб в соответствии с действующими законодательными и другими нормативными актами;

k) возмещать в предусмотренном законом порядке собственникам, находящимся по соседству с публичными системами водоснабжения и канализации, ущерб, причиненный в результате вмешательств, произведенных вследствие модернизации, ремонта, ревизии или аварии. Собственнику участка, пострадавшему в результате осуществления права сервитута, должно быть выплачено возмещение за причиненный ущерб.

(3) При осуществлении деятельности оператор должен соблюдать обязательства, связанные с безопасностью, качеством, эффективностью и бесперебойностью предоставления/поставки публичной услуги водоснабжения и канализации, нормы охраны здоровья и безопасности труда, нормы охраны окружающей среды, а также положения договоров, заключенных с потребителями.

[Ст.15 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 16. Права оператора

(1) По отношению к потребителям оператор имеет следующие права:

a) ежемесячно выставлять счета-фактуры и осуществлять сбор платежей за предоставленную/поставку публичную услугу водоснабжения и канализации по утвержденным тарифам и в порядке, установленном настоящим законом и другими действующими нормативными актами.

b) начислять потребителям пени за неоплату предоставленной/поставки услуги в установленный договором срок в соответствии с частью (5) статьи 27;

c) располагать доступом к водомерам потребителей, с которыми он заключил договор на предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и канализации, к установкам, расположенным на собственности потребителя, для снятия показаний водомера, представления его к метрологической поверке, проверки его целостности и целостности поставленной пломбы, а также для отключения внутренних установок водоснабжения и канализации потребителя в случаях, предусмотренных законодательными и другими нормативными актами в данной области. Доступ осуществляется только в присутствии потребителя или его представителя;

d) ограничивать или прерывать предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и канализации в случаях и в порядке, предусмотренных настоящим законом и другими нормативными актами в данной области;

е) отказать в подключении/присоединении внутренних установок новых потребителей к публичным сетям водоснабжения и/или канализации с предварительным уведомлением их об этом в случае отсутствия у оператора производственных мощностей. Отказ должен быть мотивированным и надлежащим образом обоснованным;

ф) инициировать изменение или расторжение договора, заключенного с потребителем, если имеются основания согласно положениям настоящего закона.

(2) Оператор, предоставляющий/поставляющий публичную услугу водоснабжения и канализации, обладает правом сервитута на земельные участки независимо от вида собственности в целях производства работ по устранению аварий, маркировке, строительству объектов, профилактическому обслуживанию сетей и установок, их ремонту с использованием соответствующей техники.

(3) Производство работ, предусмотренных в части (2), за исключением аварийных и выполненных в пределах зон санитарной охраны объектов публичной системы водоснабжения и канализации, должно согласовываться с органами местного публичного управления и обладателями земельных участков. Во избежание воздействия на окружающую среду и/или причинения ущерба третьим лицам при выполнении работ в зонах санитарной охраны оператор вправе устранять любые препятствия (строение, насаждение и т. д.), расположенные незаконно в данной зоне, после предварительного согласования с местным органом публичной власти. Восстановление участков улиц и земельных участков, нарушенных в результате производства такого рода работ, осуществляется за счет оператора в условленные сроки.

[Ст.16 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 17. Обязанности потребителя

Потребитель несет следующие обязанности:

а) соблюдать условия заключенного договора и положения законодательных и других нормативных актов в данной области;

б) предоставлять оператору данные и документы, необходимые для заключения или перезаключения договора о предоставлении/поставки публичной услуги водоснабжения и канализации;

с) эксплуатировать и содержать в хорошем состоянии внутренние установки водоснабжения и канализации, находящиеся в его управлении, в соответствии с нормативно-техническими документами, своевременно устранять аварии и утечку воды в собственных сетях;

д) обеспечивать целостность водомеров и поставленных на них пломб;

е) обеспечивать доступ персонала оператора для снятия показаний водомера, представления его к метрологической поверке, проверки его целостности и целостности поставленной пломбы, а также для отключения внутренних установок водоснабжения и канализации потребителя в случаях, предусмотренных законодательными и другими нормативными актами в данной области;

ф) обеспечивать доступ персонала оператора к публичным сетям водоснабжения и канализации, расположенным на территории потребителя, для осуществления работ по вмешательству и реконструкции;

г) оплачивать в установленные сроки счета-фактуры за предоставленную/поставку публичную услугу водоснабжения и канализации;

h) использовать воду рационально и без обмана;

і) не осуществлять несанкционированные подключения к публичной системе водоснабжения и канализации;

ј) не сбрасывать в публичную канализационную систему вещества, запрещенные действующими нормативными актами, и вещества, которые могут вызвать аварию в публичных сетях или повлиять на функционирование установок по очистке сточных вод;

k) сохранять чистоту и содержать в надлежащем состоянии расположенный на его собственности смотровой колодец, в котором установлен счетчик;

l) выполнять работы по обслуживанию и ремонту находящихся в его пользовании внутренних установок водоснабжения и канализации, возложенные на него в соответствии с законодательством, с целью недопущения утечки воды или, в случае ненадлежащего функционирования установок, с целью недопущения создания опасности для здоровья населения;

m) уведомлять оператора в течение 7 рабочих дней обо всех случаях передачи или продажи другим собственникам своих объектов недвижимости и внутренних установок водоснабжения и канализации, а также об изменении других данных, указанных в договоре о предоставлении/поставки публичной услуги водоснабжения и канализации;

n) возмещать оператору ущерб, причиненный вследствие повреждения публичной системы водоснабжения и канализации, вследствие отвода в публичные канализационные сети запрещенных к сбросу загрязняющих веществ и сточных вод с высоким содержанием загрязняющих веществ, а также в других случаях, предусмотренных законом.

Статья 18. Права потребителя

Потребитель имеет следующие права:

a) пользоваться публичной услугой водоснабжения и канализации на условиях, установленных в договоре о предоставлении данной услуги, а также в законодательных и других нормативных актах в данной области;

b) лично присутствовать или прямо назначить лицо, которое будет присутствовать при снятии показаний счетчика, при экспертной метрологической поверке и проверке целостности водомера и поставленных на него пломб, а также при отключении своих внутренних установок водоснабжения и канализации в случаях, предусмотренных законодательными и другими нормативными актами в данной области;

c) заблаговременно получать от оператора информацию об установленном в населенном пункте режиме подачи воды, в том числе об ограничениях или перерывах в предоставлении/поставке публичной услуги водоснабжения и канализации, в порядке, предусмотренном законодательными и другими нормативными актами в данной области;

d) инициировать внесение изменений и дополнений в договор о предоставлении/поставке публичной услуги водоснабжения и канализации и/или в приложения к нему посредством заключения дополнительных соглашений, в том числе в случае появления новых положений в законодательных и других нормативных актах в данной области;

e) отказаться (окончательно или временно) от услуг оператора в порядке, установленном законодательными и другими нормативными актами в данной области;

f) получать, по требованию, информацию о действующих тарифах и качестве воды, об объеме потребляемой воды, начисленных и уплаченных платежах и пенях;

g) получать ответ на адресованные оператору петиции и жалобы в порядке и сроки, установленные законодательством;

h) требовать возмещения ущерба, причиненного по вине оператора, в соответствии с законодательными и другими нормативными актами в данной области;

i) получать компенсации по оплате публичной услуги водоснабжения и канализации из средств местного или государственного бюджета;

j) осуществлять иные права, установленные законодательными и другими нормативными актами в данной области.

Глава V

ПРЕДОСТАВЛЕНИЕ/ПОСТАВКУ ПУБЛИЧНОЙ УСЛУГИ ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ

Статья 19. Снабжение питьевой водой

(1) Питьевая вода, распределяемая через публичные системы водоснабжения, предназначена для удовлетворения преимущественно хозяйственных нужд населения, публичных учреждений, хозяйствующих субъектов, а также для предупреждения и тушения пожаров в случае отсутствия технологической воды.

(2) Питьевая вода, распределяемая потребителям, должна соответствовать на их водопроводных вводах условиям пригодности к питью, предусмотренным техническими нормами и действующими законодательными нормами, а также соответствовать параметрам дебита и давления, установленным в выданных оператором технических условиях и в договорах на предоставление соответствующей услуги.

(3) При разработке технических условий на выполнение проектных работ операторы должны соблюдать положения генерального плана застройки населенного пункта или местного плана обустройства территории. В случае, если населенный пункт не располагает актуализированным генеральным планом застройки населенного пункта или актуализированным местным планом обустройства территории, оператор до выдачи технических условий должен утвердить соответствующим решением местных органов публичной власти план развития сетей.

(4) По завершении строительных работ публичные сети и установки водоснабжения и канализации, расположенные на участках публичной собственности, построенные физическими и/или юридическими лицами, а также построенные до вступления в силу настоящего закона, независимо от источника финансирования, передаются бесплатно на баланс органа местного публичного управления или непосредственно оператору в соответствии с решением местного совета.

Примечание: В ч.(4) ст.19 текст «бесплатно на баланс» признать неконституционным согласно Пост. Конституционного Суда N 30 от 01.11.2016, в силу 01.11.2016

(5) В населенных пунктах, где имеются публичные системы водоснабжения, потребители которых обеспечены водой в полном объеме, запрещаются бурение новых артезианских скважин, а также эксплуатация существующих для использования подземных вод, за исключением случаев получения на это согласия оператора, согласованного с органом местного публичного управления, когда:

- а) необходимо создание резервных источников для снабжения водой объектов стратегического значения и их нормального функционирования в чрезвычайных ситуациях;
- б) потребность потребителя в воде не может быть покрыта оператором в полном объеме.

Примечание: В ч.(5) ст.19 синтагма «оператора, согласованного с» признать неконституционным согласно Пост. Конституционного Суда N 28 от 11.10.2016, в силу 11.10.2016

(6) При необходимости снабжения водой объектов сезонной торговли, объектов, предназначенных для благоустройства территории, объектов дорожного хозяйства и зеленых насаждений, а также строящихся объектов оператор вправе разрешить строительство временных сетей и установок. В этих случаях учет потребленной воды осуществляется посредством счетчиков, а плата за предоставленную/поставку услугу осуществляется согласно показаниям счетчика.

(7) Подключение временных сетей и установок к водораспределительным колонкам или гидрантам запрещается.

(8) С наружной стороны зданий временные сети прокладываются в земле на глубине, установленной действующими в строительстве нормами, или в подземных каналах. Прокладывание сетей на поверхности земельного участка разрешается только в случае, если таковые подлежат использованию лишь в теплое время года.

Статья 20. Снабжение технологической водой

(1) Для удовлетворения таких потребностей, как полив улиц и зеленых насаждений, мойка площадей и улиц, периодическое промывание канализационной системы, мойка автотранспортных средств и технологическое потребление промышленных предприятий, используется преимущественно технологическая вода.

(2) Снабжение технологической водой обеспечивается как через централизованные публичные системы водоснабжения, так и через индивидуальные системы, созданные и эксплуатируемые потребителями.

(3) Запрещается любое соединение или взаимоподключение сетей снабжения технологической водой с сетями снабжения питьевой водой и/или с сетями артезианских скважин.

Статья 21. Водоснабжение в чрезвычайных ситуациях

(1) Предоставление потребителям публичной услуги водоснабжения и канализации в чрезвычайных ситуациях (аварии, катастрофы, стихийные бедствия и т.д.) осуществляется в соответствии с действующими законодательными и другими нормативными актами в данной области.

(2) В случае отсутствия воды по причине стихийных бедствий и/или техногенных катастроф распределение таковой осуществляется согласно программе, предложенной оператором и утвержденной органами местного публичного управления. Эта программа доводится до сведения потребителей различными способами (через средства массовой информации, телефон, путем вывешивания ее у потребителей и т.д.).

Статья 22. Отведение сточных вод

(1) Количество загрязняющих веществ в сточных водах, отводимых в публичные системы канализации, не должно превышать предельно допустимой концентрации. Сточные воды должны отвечать требованиям действующих нормативных актов и договора о предоставлении/поставки услуги, с тем чтобы их характер, количество или качество не приводили к:

- a) разрушению конструкций и установок, являющихся частью централизованных публичных систем канализации;
- b) сокращению мощностей водоводных сетей и коллекторных каналов;
- c) нарушению нормального функционирования очистной станции, возникшему вследствие превышения пропускной способности и нагрузки, а также вследствие замедления процессов очистки;
- d) возникновению опасности для гигиены и здоровья населения или персонала в процессе эксплуатации системы;
- e) возникновению опасности взрыва.

(2) Отведение в природные приемники очищенных сточных вод и складирование ила, происходящего от очистных станций, осуществляются исключительно с соблюдением качественных и количественных условий, уточненных в природоохранных документах, выданных компетентными органами, в соответствии с действующими регламентирующими нормами в области охраны качества воды и охраны окружающей среды, с тем чтобы гарантировать защиту и сохранение окружающей среды.

(3) Прием в публичные системы канализации сточных вод, происходящих от промышленных предприятий или от других потребителей, не подключенных к публичным водоводным и/или водораспределительным сетям, утверждается исключительно в части, в которой мощность систем не превышает с гидравлической точки зрения или с точки зрения загруженности загрязняющими веществами, и только в случае, если сточные воды не содержат токсичных загрязнителей или загрязнителей, которые могут замедлить или заблокировать процесс очистки.

(4) Ил, происходящий от станций по обработке воды, из канализационных систем и от станций по очистке сточных вод, обрабатывается и перерабатывается в целях нейтрализации, дегидратации, контролируемого складирования или утилизации в соответствии с действующими нормами законов по охране и сохранению окружающей среды.

(5) Отведение сточных вод в публичные системы канализации осуществляется исключительно на основании письменных уведомлений о подключении и/или соглашений на прием, выданных операторами, управляющими и эксплуатирующими системы канализации, осуществляющими контроль качества принятых вод, и на основании заключенных договоров о предоставлении/поставки услуги канализации. Обязательным условием для выдачи соглашений на прием сточных вод хозяйствующим субъектам, располагающим артезианскими скважинами, является обладание природоохранным разрешением на специальное водопользование в соответствии с Законом о воде № 272 от 23 декабря 2011 года.

(5¹) В случае, если сточные воды, отведенные в публичные сети канализации, не соответствуют требованиям, установленным оператором в соглашении о приеме сточных вод, потребители, за исключением бытовых, обязаны устанавливать собственные станции очистки или предварительной очистки сточных вод.

(5²) В случае, если при отведении сточных вод не выполняются нормативы предельно допустимых сбросов, установленные соглашением о приеме, оператор распоряжается об устранении причин несоответствия в срок не более 10 дней, обладая правом отозвать соглашение о приеме и/или прекратить предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и канализации до устранения причин, повлекших нарушение установленных нормативов.

(6) Для получения соглашения на прием промышленных сточных вод в публичную канализационную сеть или на обновление сети хозяйствующий субъект (потребитель) подает заявление по установленной оператором форме, к которому прилагаются:

a) проектная документация, согласованная с Инспекцией по охране окружающей среды, – для новых или модернизированных хозяйствующих единиц или технический паспорт водного хозяйства – для существующих предприятий (при обновлении соглашения о подключении);

b) схема канализационной системы предприятия;

c) схема местной станции предварительной очистки сточных вод (если таковая существует);

d) информация о параметрах отведения промышленных сточных вод;

e) нормативы по составу и дебиту отводимых промышленных сточных вод;

f) данные о составе сточных вод при сбросе их в публичную сеть, а именно: результаты анализа проб сточных вод при среднем и максимальном дебите, в период наличия среднего и максимального количества загрязняющих веществ (вариация или хронограмма концентрации загрязняющих веществ), до и после местной станции очистки, а также в главных точках канализационной сети и после завершения технологических процессов;

g) количество образовавшегося ила, методы его переработки и утилизации;

h) отчет о выполнении плана организационно-технических мер по сокращению дебита сточных вод, отводимых в публичную сеть, а также о соблюдении допустимых параметров показателей эффективности и режима сброса сточных вод (при обновлении соглашения о подключении);

i) гигиенические сертификаты и сертификаты качества, наименования веществ, используемых в технологическом процессе, и указание их состава;

j) приказ об уполномочивании ответственных лиц (не менее 2 человек) для отбора проб из отводимых сточных вод, а также для подписания соответствующих актов.

(7) Определение условий отведения сточных вод от хозяйствующих субъектов в канализационные системы населенных пунктов, а также предельно допустимых концентраций загрязнителей в сточных водах осуществляется оператором с соблюдением нормативов предельно допустимых сбросов в приемники, установленных действующим

законодательством. Оператор может осуществлять внеплановый контроль сброса сточных вод от хозяйствующих субъектов и/или отбор проб в целях проверки качества сточных вод, сбрасываемых в канализационные сети.

(8) При подаче заявления о подключении хозяйствующего субъекта к канализационной системе населенного пункта заявитель представляет оператору проектную документацию с приложением к ней положительного заключения государственной экологической экспертизы, а также данные об объеме и составе сточных вод, подлежащих отведению в канализационную систему, в случае реконструкции предприятия или расширения производственных мощностей заявитель представляет также информацию о составе сточных вод и почасовой график их отведения.

(9) Соглашение на прием сточных вод в публичную канализационную сеть для вновь построенных или реконструированных/модернизированных предприятий выдается после сдачи в эксплуатацию соответствующего объекта, построенного в соответствии с проектом, согласованным с Инспекцией по охране окружающей среды, а также при условии наличия у очистительных установок канализационной системы населенного пункта необходимых мощностей. Если условия приема сточных вод в публичную сеть предусматривают их местную очистку /предварительную очистку, оператор выдает уведомление о подключении и соглашение на прием только после сдачи в эксплуатацию станции предварительной очистки, которая должна обеспечивать эффективность очистки, необходимую/достаточную для сброса сточных вод в публичную канализационную сеть населенного пункта.

(10) При оформлении соглашения на прием промышленных сточных вод в публичную систему канализации оператор должен рассмотреть обоснованные пояснительные материалы, представленные потребителем воды, принимая во внимание:

- a) предварительную очистку промышленных сточных вод или их части на местной очистной станции потребителя;
- b) предварительную очистку промышленных сточных вод совместно с другими предприятиями на очистных станциях группы предприятий (если таковые существуют);
- c) максимальное повторное использование очищенных сточных вод для обеспечения технологической водой технологических процессов или в других целях;
- d) внедрение новых технологий, позволяющих сократить потребление воды или дебит сточных вод, а также степень их загрязнения;
- e) применение закрытых систем водоснабжения или повторного и последовательного использования воды в технологических процессах предприятия;
- f) восстановление полезных веществ, содержащихся в промышленных сточных водах;
- g) обработку и утилизацию ила, образовавшегося в ходе технологических процессов, а также в результате предварительной очистки промышленных сточных вод.

(11) После получения всех материалов от хозяйствующего субъекта оператор рассматривает их в 20-дневный срок и в случае, если условия отведения сточных вод соответствуют требованиям действующих нормативных актов в области охраны окружающей среды, выдает соглашение на прием и заключает договор на предоставление публичной услуги канализации.

(12) Соглашение на прием сточных вод в публичную канализационную сеть выдается хозяйствующему субъекту на срок до 2 лет, достаточный для выполнения плана организационно-технических мер, необходимых для осуществления действий, указанных в пунктах c) и d) части (10), затем подается новое заявление о продлении срока действия соглашения. Разрешение на сброс сточных вод может быть аннулировано в случае изменения условий сброса в канализационную сеть населенного пункта или невыполнения пользователем этих условий.

(13) Отведение сточных вод в отсутствие двустороннего договора считается незаконным подключением, за которое потребитель несет ответственность согласно действующему законодательству.

(14) В случае если условия сброса сточных вод в публичную сеть не могут быть выполнены с экономической или технологической точки зрения, хозяйствующий субъект представляет оператору соответствующее обоснование с указанием причин невозможности выполнения этих условий. Обоснование рассматривается оператором в 10-дневный срок с принятием решения о заключении с хозяйствующим субъектом договора о сбросе перегруженных сточных вод на определенный период с применением к тарифу на публичную услугу канализации и очистки сточных вод коэффициента, учитывающего дополнительную загрузку объемами сточных вод и/или загрязняющими веществами, превышающими максимально допустимую концентрацию. Договор может быть заключен только в случае, если станция очистки сточных вод располагает необходимыми резервами для очистки, с учетом обеспечения соответствующих показателей, если не будет наноситься вред нормальному функционированию сетей и очистных сооружений, если будет обеспечено соблюдение условий качества, установленных для сброса сточных вод в приемник.

(15) Выдача соглашения на прием и заключение договора о сбросе в канализационную систему населенного пункта сточных вод, требующих изменения технологии или параметров функционирования станции по очистке, могут быть произведены только после выполнения всех необходимых мер по обеспечению в полном объеме условий сброса очищенных сточных вод в приемник.

(16) За превышение нормативов предельно допустимых сбросов в канализационную систему оператор исчисляет и взимает дополнительную плату в соответствии с действующим законодательством и/или договором о предоставлении/поставке услуги водоснабжения и канализации.

(17) При сбросе хозяйствующими субъектами в канализационную систему населенного пункта сточных вод, объем и уровень загрязнения которых не превышают нормативы, утвержденные в порядке, предусмотренном действующим законодательством, применяются действующие на эту услугу тарифы.

(18) В случае, если количество веществ в суспензии, биохимическое потребление кислорода за пять дней (БПК 5) и другие показатели превышают нормативы, утвержденные в предусмотренном действующим законодательством порядке или соглашением о приеме, взимается дополнительная плата, рассчитанная пропорционально превышению предельно допустимых концентраций, в соответствии с утвержденным Правительством Положением о требованиях к сбору, очистке и сбросу сточных вод в канализационную систему и/или в приемник для городских и сельских населенных пунктов.

(19) Потребители, допустившие сброс в публичную канализационную сеть материалов, приведших к полному или частичному выходу из строя канализационной системы населенного пункта, в том числе очистных сооружений, возмещают ущерб в порядке, установленном действующим законодательством.

(20) Все возникшие споры разрешаются в судебных инстанциях.

(21) Уровень предельно допустимых концентраций загрязнителей в сточных водах для каждого хозяйствующего субъекта на соответствующей территории устанавливается оператором и утверждается территориальным экологическим агентством исходя из нормативов предельно допустимых сбросов.

[Ст.22 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

[Ст.22 изменена Законом N 185 от 21.09.2017, в силу 27.10.2017]

Статья 23. Перебои и ограничения в предоставлении/поставки публичной услуги водоснабжения и/или канализации

(1) Поставка питьевой воды и прием сточных вод осуществляются без перебоев, если заключенный между оператором и потребителем договор не предусматривает иной режим, с установленными в настоящей статье исключениями.

(2) Ограничение объема воды, поставляемой потребителю, а также регулирование режима водоснабжения осуществляются в соответствии с условиями договора и положениями настоящего закона.

(3) В определенных ситуациях после предварительного предупреждения потребителя оператор вправе приостановить водоснабжение или прием сточных вод при условии, что эти действия не окажут отрицательного воздействия на качество услуги, предоставляемой/поставляемой другим потребителям. Такими ситуациями могут быть:

а) неудовлетворительное техническое состояние сетей и установок водоснабжения и/или канализации, находящихся в ведении потребителя, и отказ такового устранить нарушения правил технической эксплуатации;

б) неоднократный отказ позволить представителю оператора, наделенному правом контроля, доступ к установкам и сетям водоснабжения и/или канализации, к сопутствующим установкам и сооружениям для осуществления предписанных осмотров или для проверки и снятия показаний водомеров, производства измерений и отбора проб сточных вод, установления пломб, регулирования распределения питьевой воды (в случае несоблюдения установленных лимитов), а также для выполнения других работ по эксплуатации, обслуживанию, реконструкции, строительству и т.д.;

с) распоряжение территориальных органов санитарного надзора и органов охраны окружающей среды;

д) невыполнение потребителем условий заключенного с оператором договора, касающихся лимитов потребления воды, объема и качества отводимых сточных вод или требований по охране окружающей среды;

е) выявление установок и сооружений, незаконно подключенных к сетям потребителя, а также к системам водоснабжения и/или канализации оператора;

ф) невнесение потребителем платы за предоставленную оператором услугу в сроки, установленные настоящим законом и договором о предоставлении/поставки услуги водоснабжения и/или канализации.

(4) О выполнении плановых работ (ремонт, подключение, реконструкция и т.д.) на сетях и установках водоснабжения и/или канализации, к которым подключены сети потребителя, оператор обязан информировать потребителя предварительно, не менее чем за 3 рабочих дня до начала работ.

(5) Оператор вправе приостановить поставку питьевой воды, прием сточных вод или сократить объем предоставляемой услуги без предварительного уведомления в случае:

а) приостановления поставщиком электроэнергии подачи таковой на объекты публичных систем водоснабжения и канализации;

б) наступления форс-мажорных обстоятельств, аварий на сетях и установках водоснабжения и/или канализации, а также резкого и значительного ухудшения качества воды в источнике ее забора вследствие большой концентрации загрязняющих веществ, что требует экстренного прекращения распределения воды и/или приема сточных вод;

с) необходимости увеличения запаса воды в местностях, где необходимо ликвидировать пожары.

(6) В случае поставки воды с перебоями по причине недостаточной пропускной способности водопровода оператор с согласия органа местного публичного управления организует распределение ее в соответствующих секторах населенного пункта согласно графику с информированием потребителей о режиме поставки. Одновременно оператор разрабатывает и принимает меры по обеспечению последующей поставки воды потребителям в предусмотренном объеме.

(7) Обо всех случаях прекращения поставки воды на объекты, располагающие наружными и внутренними противопожарными водопроводными сетями, оператор должен сообщить в пожарную службу.

(8) Оператор вправе приостанавливать предоставление/поставка услуги потребителям, не соблюдающим действующие регулирующие акты, положения договоров, незаконно пользующимся услугой или не оплачивающим стоимость предоставленной/поставки услуги, путем отсоединения их от публичных водоводных или водораспределительных сетей либо от публичных систем канализации с требованием возместить причиненный ущерб.

(9) Возобновление предоставления/поставке публичной услуги водоснабжения и канализации осуществляется в срок, не превышающий 3 рабочих дней, после устранения причин, приведших к отключению, и оплаты стоимости подключения. Оправданные расходы, связанные с приостановлением и соответственно возобновлением предоставления/поставка услуги, несет потребитель.

Статья 24. Незаконное подключение объектов потребителей к публичным сетям и установкам водоснабжения и/или канализации

(1) Подключение/присоединение внутренних установок водоснабжения и канализации к соответствующей публичной системе осуществляется оператором после выполнения условий, содержащихся в уведомлении о подключении/присоединении.

(2) Считаются незаконными подключения:

а) осуществленные без предварительного согласования с оператором или после истечения срока действия заключенного с ним договора;

б) используемые до приемки и сдачи в эксплуатацию в порядке, установленном действующими нормативными актами;

с) эксплуатируемые до заключения договора о предоставлении/поставки услуги.

(3) Считаются незаконными сооружения и установки:

а) выполненные без проекта или на основании проекта, который не был разрешен в установленном порядке, либо по проекту, который не был согласован с уполномоченными учреждениями, а также по любому проекту, в котором не соблюдены технические условия;

б) построенные без технического надзора уполномоченных учреждений;

с) реконструированные без согласия оператора или измерительное оборудование которых было демонтировано и смонтировано (установлено) без предварительного согласования с оператором.

(4) Запрещается подключение водоводных и водораспределительных сетей, не соответствующих нормативным требованиям, относящимся к качеству питьевой воды, к сетям снабжения питьевой водой.

(5) За незаконное подключение к сетям оператора ответственность несет собственник подключенных сооружений и установок или предприниматель, а к сетям потребителя – потребитель и собственник соответствующих сооружений и установок.

(6) Ответственность за подключение вновь построенных сетей до их приемки и сдачи в эксплуатацию несет физическое или юридическое лицо, являющееся собственником этих сетей.

(7) Оператор обязан составлять протоколы по всем выявленным случаям незаконного подключения, а на виновных лиц налагаются санкции за правонарушения.

(8) В случае выявления несанкционированного сброса ливневых вод в публичную канализационную систему оператор включает в счет-фактуру собственника/нанимателя территории стока ливневых вод объем сброса, исчисленный согласно нормативным актам с применением тарифа на канализационную услугу.

(9) Незаконные подключения к публичным сетям водоснабжения и канализации подлежат устранению. Расходы, связанные с отключением незаконных сооружений и установок, несут собственники и лица, указанные в частях (5) и (6).

Статья 25. Охранные зоны

(1) Объекты публичной системы водоснабжения и канализации обладают повышенным уровнем опасности. Для обеспечения их надежной эксплуатации устанавливаются охранные зоны. Порядок разграничения этих зон, их размер и режим регулируются нормативными актами, утвержденными компетентными органами.

(2) В зонах санитарной охраны публичной системы водоснабжения и канализации запрещено выполнять любые виды строительных работ, раскопки, культивирование многолетних насаждений, хранение материалов, снос строений, ограждений или идентификационных и предупреждающих надписей и знаков, связанных с публичной системой водоснабжения и канализации, любое вмешательство в сети и установки и/или любое ограничение доступа к ним. В исключительных случаях, когда в зоне санитарной охраны публичных сетей и установок водоснабжения и канализации необходимо выполнение строительства, разрешенного в установленном порядке, бенефициар такового несет все расходы на изменение трассы сетей водоснабжения и канализации и связанных с ними установок с соблюдением положений Закона о разрешении выполнения строительных работ № 163/2010.

[Ст.25 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 26. Учет воды, поставляемой потребителю, и сточных вод, отводимых в канализационные системы

(1) Объем воды, поставляемой потребителю, и сточных вод, отводимых в канализационные системы, принятых оператором, определяется на основании показателей, зарегистрированных водомером на вводе.

(2) При отсутствии водомера объем потребленной воды рассчитывается в соответствии с утвержденными в установленном порядке нормами потребления согласно действующим нормативным актам.

(3) Если водомер был демонтирован в целях метрологической поверки или ремонта, потребление воды рассчитывается согласно зарегистрированному среднемесячному объему потребления воды за последние 3 месяца до поверки или поломки.

(4) Приобретение, установка, эксплуатация, обслуживание, ремонт, замена и метрологическая поверка водомеров осуществляются:

а) на вводах в многоквартирные жилые дома и индивидуальные дома – оператором, за счет финансовых средств, предусмотренных в тарифе на публичную услугу водоснабжения и канализации, рассчитанном согласно Методологии определения, утверждения и применения тарифов на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод, утвержденной Агентством;

б) в квартирах многоквартирных жилых домов, заключивших прямые договоры с оператором или заключающих прямые договоры с оператором, – оператором за счет финансовых средств, предусмотренных в тарифе на публичную услугу водоснабжения и канализации, рассчитанном согласно Методологии определения, утверждения и применения тарифов на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод, утвержденной Агентством;

в) у других потребителей – в соответствии с условиями договора, заключенного между потребителем и оператором или потребителем и управляющим многоквартирного жилого дома, за счет финансовых средств потребителя.

(5) Тип водомера, подлежащего установке, подбирается оператором согласно утвержденным моделям, включенным в Государственный реестр средств измерений Республики Молдова, с указанием их параметров и технических характеристик в технических условиях, предусмотренных договором, заключенным между потребителем и оператором.

(6) Потребитель несет ответственность за сохранение целостности водомера и поставленных пломб согласно заключенному с управляющим/оператором договору.

(7) Метрологическая поверка водомеров осуществляется по истечении срока экспертной метрологической поверки, установленного в официальном перечне средств измерения, подлежащих законодательному метрологическому контролю, в лабораториях, назначенных центральным органом в области метрологии, при участии заинтересованных сторон. В случае отрицательного результата метрологической поверки водомер подлежит замене или ремонту.

(8) Оператор и потребитель могут инициировать досрочную экспертную метрологическую поверку водомеров в случае, если одна из сторон выдвигает жалобу. Если жалоба подтверждается, осуществляется перерасчет, а если не подтверждается, расходы по поверке несет заявитель.

(9) Демонтаж водомеров, установленных на вводах/выпусках, осуществляется оператором или потребителем после предварительного письменного согласования с оператором.

(10) При проектировании новых сооружений, реконструкции или капитальном ремонте существующих объектов необходимо в обязательном порядке предусмотреть установку для каждого потребителя водомеров, соответствующих техническим требованиям, предъявляемым оператором, и нормативным актам по эксплуатации.

(11) Не допускается предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и канализации новым потребителям без установки водомеров, легализованных в Республике Молдова и включенных в Государственный реестр средств измерений Республики Молдова.

(12) В случае незаконного потребления объем публичной услуги, подлежащий включению оператором в счет-фактуру потребителя, определяется в соответствии с Положением об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации в зависимости от сечения ввода, скорости движения воды и продолжительности незаконного потребления.

[Ст.26 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 27. Фактурирование и оплата публичной услуги водоснабжения и канализации

(1) Фактурирование публичной услуги водоснабжения и канализации осуществляется в соответствии с положениями договора о предоставлении/поставки услуги.

(2) Счет-фактура на публичную услугу водоснабжения и канализации выписывается ежемесячно на основании объема, определенного в соответствии с положениями статей 26 и 29, и действующих тарифов.

(3) В отсутствие счетчиков для определения объема сброса отработанных вод счет-фактура на канализационную услугу выписывается в объеме потребленной воды.

(4) Счет-фактура на оплату услуги водоснабжения и канализации выдается оператором с указанием срока оплаты в соответствии с положениями договора.

(5) В случае неоплаты услуги в срок, указанный в счете-фактуре, потребителю начисляется пеня за каждый день просрочки. Размер пени не может превышать размер годовой средневзвешенной процентной ставки по кредитам, предоставленным коммерческими банками в национальной валюте за один год, зарегистрированной в предыдущем году и опубликованной в отчете Национального банка Молдовы.

Статья 28. Правовые отношения между оператором, управляющим многоквартирного жилого дома и потребителем

(1) Правовые отношения между оператором, управляющим многоквартирного жилого дома и потребителем публичной услуги водоснабжения и канализации регулируются настоящим законом, Положением об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации и Законом о жилье № 75/2015.

(2) Положение об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации устанавливает условия и меры, которые необходимо принять для обеспечения

публичной услуги водоснабжения и канализации, а также отношения между операторами и потребителями.

[Ст.28 в редакции Закона N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 29. Регулирование отношений по предоставлению/поставке публичной услуги водоснабжения и канализации в многоквартирных жилых домах

(1) предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и канализации в многоквартирных жилых домах осуществляется на основании договоров, заключенных между оператором и управляющим многоквартирного жилого дома или между оператором и каждым собственником/нанимателем многоквартирного жилого дома в отдельности.

(2) В многоквартирных жилых домах, в которых договоры о поставке/предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации заключены с управляющим многоквартирного жилого дома, фактурирование услуги осуществляется на основании утвержденных тарифов и объема воды, зарегистрированного общим счетчиком, установленным на водопроводном вводе жилого дома. Распределение по квартирам объема воды, зарегистрированного общим счетчиком, установленным на водопроводном вводе жилого дома, осуществляется управляющим жилого дома на основании Положения о поставке коммунальных и некоммунальных услуг, об использовании, эксплуатации и управлении жилым фондом, утвержденного Правительством согласно части (1) статьи 19 Закона о кондоминиуме № 913/2000.

(3) В многоквартирных жилых домах, в которых предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и канализации осуществляется на основании договоров, заключенных между оператором и каждым собственником/нанимателем в отдельности, фактурирование услуги осуществляется на основании показаний индивидуальных водомеров, установленных в квартирах, и утвержденных тарифов.

(4) Заключение индивидуальных договоров между оператором и каждым собственником/нанимателем в отдельности осуществляется при обязательном соблюдении следующих условий:

а) договоры в обязательном порядке заключаются операторами индивидуально с каждым собственником многоквартирного жилого дома по инициативе одной из сторон в срок, согласно инвестиционному плану, утвержденному местным органом публичной власти, наделенным полномочиями утверждать тарифы на услугу водоснабжения и канализации для конкретного оператора;

б) оператор на основании тарифа, уплачиваемого каждым собственником/нанимателем, устанавливает водомеры в каждой квартире;

в) управляющий многоквартирного жилого дома устанавливает счетчики для учета потребления воды общего пользования, в том числе в помещениях, сданных внаем, и заключает с оператором договор о предоставлении/поставки услуги в эти места потребления;

[Пкт.д) ч.(4) ст.29 утратил силу согласно Закону N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

е) управляющий многоквартирного жилого дома осуществляет за счет нанимателей ремонт, реконструкцию, обновление или обслуживание внутренних сетей водоснабжения и канализации многоквартирного жилого дома, включая ликвидацию утечек на внутренних водопроводных сетях и отложений в канализационных сетях многоквартирного жилого дома.

[Ст.29 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

[Ст.29 изменена Законом N 19 от 22.02.2018, в силу 16.03.2018]

Статья 30. Показатели эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации

(1) Публичная услуга водоснабжения и канализации, предоставляемая/поставляемая через системы водоснабжения и канализации, должна соответствовать на водопроводных

вводах потребителей минимальным показателям эффективности, установленным Рамочным положением о показателях эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации.

(2) Показатели эффективности предоставляемой/поставляемой потребителям публичной услуги водоснабжения и канализации утверждаются органами местного публичного управления в зависимости от нужд потребителей, технического состояния систем водоснабжения и канализации и их эффективности, с соблюдением минимальных показателей эффективности, предусмотренных Рамочным положением о показателях эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации и, соответственно, Рамочным техническим заданием на услугу водоснабжения и канализации.

[Ст.30 в редакции Закона N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 31. Договор о предоставлении/поставки публичной услуги водоснабжения и канализации

(1) Предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и канализации осуществляется на основании договора, заключенного между оператором и потребителем.

(2) В договоре о предоставлении/поставки публичной услуги водоснабжения и канализации в обязательном порядке должны быть указаны наименование оператора и потребителя, адрес места предоставления/поставки услуги, адреса оператора и потребителя, почтовые индексы, контактные номера телефонов/факсов, фискальные коды, банковские счета, должности, фамилии, имена лиц, которые подписывают договор, идентификационный код собственника, предмет договора, уровни качества, срок подключения устройства для потребления, способ учета потребления воды и канализационной услуги, обязанности, права и ответственность оператора и потребителя, средства, с помощью которых можно получить информацию обо всех действующих тарифах, условия прерывания предоставления/поставки услуги, условия отключения и повторного подключения устройства для потребления к публичным сетям, срок действия договора, а также порядок внесения изменений, приостановления или расторжения договора, действия, которые необходимо предпринять в случае несоблюдения уровней качества, предусмотренных договором, порядок и размер сокращения платежей за услугу в случае несоблюдения оператором сроков ее предоставления или в случае предоставления/поставки услуги на неудовлетворительном уровне, порядок разрешения споров, связанных с неисполнением или ненадлежащим исполнением каких-либо условий договора, и другие условия, оговоренные сторонами и не противоречащие законодательству.

(3) Условия договора могут быть уточнены и дополнены в приложениях или других дополнительных актах.

(4) Для заключения договора с оператором заявитель должен подать заявку, указав фамилию и имя (в случае юридического лица – наименование), адрес (местонахождение), цель предоставления соответствующей услуги, запрашиваемый дебит воды, ее характеристики, а также желаемый режим предоставления, дебит и природу воды, подлежащей сбросу в канализационные сети, режим сброса.

(5) В случае, когда водоснабжение потребителя осуществляется исключительно из его собственных источников, договор заключается только на услугу канализации и/или очистки сточных вод.

(6) Заключение договора о предоставлении/поставки услуги осуществляется в зависимости от потребностей заявителей и технических возможностей оператора.

(7) Объем поставляемой воды или принимаемых сточных вод указывается в договоре, за исключением договоров, заключенных с бытовыми потребителями.

(8) В течение срока действия договора его стороны вправе изменить условия такового путем составления дополнительного соглашения или инициировать приостановление либо расторжение договора.

(9) Оператор может прервать предоставление/поставка услуги физическим или юридическим лицам, не выполняющим свои платежные обязательства, предусмотренные договором, или не соблюдающим условия предоставления/поставка услуги.

Глава VI

ПРОЦЕДУРА ПОЛУЧЕНИЯ ЛИЦЕНЗИЙ ОПЕРАТОРАМИ

Статья 32. Условия и процедура получения лицензий

(1) Деятельность по предоставлению/поставке публичной услуги водоснабжения и/или канализации на уровне района, муниципия и города подлежит регулированию посредством лицензирования.

(2) Лицензия на предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и канализации выдается юридическим лицам – резидентам и нерезидентам.

(3) Для получения лицензии юридические лица должны:

a) быть зарегистрированными в Республике Молдова;

b) представить финансовый отчет за предыдущий год – в случае осуществляющего деятельность юридического лица или выписку из банковского счета – в случае инициирования предпринимательской деятельности;

c) представить список имущества публичной или частной сферы административно-территориальной единицы, связанного с публичной услугой водоснабжения и канализации, находящегося в управлении и эксплуатации таковой, в случае операторов, предоставляющих/поставляющих услугу водоснабжения и канализации;

d) представить документы, подтверждающие наличие у них квалифицированного персонала, необходимого для осуществления деятельности, на которую запрашивается лицензия;

e) представить техническое заключение о регистрации, подтверждающее метрологическое обеспечение учета потребления воды.

(4) Выдача лицензии, продление срока ее действия, переоформление, выдача дубликата лицензии, приостановление и возобновление ее действия, а также отзыв лицензии осуществляются Агентством согласно процедурам, установленным Законом о регулировании предпринимательской деятельности путем разрешения № 160/2011. Срок рассмотрения декларации для получения лицензии на предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и/или канализации, а также декларации для продления срока ее действия составляет 5 рабочих дней со дня регистрации декларации.

(5) К лицензии в обязательном порядке прилагаются условия осуществления лицензируемой деятельности, соответствующие закону и являющиеся неотъемлемой частью лицензии.

(6) Лицензия на предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и канализации выдается на срок 25 лет.

(7) Обладатели лицензии обязаны соблюдать ее условия, а также соответствовать требованиям, установленным для выдачи лицензии и для продления срока ее действия, в течение всего периода осуществления лицензируемой деятельности.

(8) Лицензии, выданные Агентством, действительны на всей территории Республики Молдова в соответствии с указанными в них условиями.

[Ст.32 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

[Ст.32 изменена Законом N 185 от 21.09.2017, в силу 27.10.2017]

Статья 33. Внесение изменений в лицензию, приостановление и возобновление ее действия

(1) В лицензию могут вноситься изменения как по инициативе ее обладателя, так и по инициативе Агентства в случае возникновения существенных обстоятельств.

(2) Действие лицензии может быть приостановлено постановлением Агентства по заявлению ее обладателя. В остальных случаях действие лицензии может быть приостановлено по заявлению Агентства судебным решением, вынесенным на основании закона.

(3) Постановление о приостановлении действия лицензии принимается Агентством в течение 3 рабочих дней со дня вступления в силу судебного решения и доводится до сведения обладателя лицензии в течение 3 рабочих дней со дня его принятия. В постановлении Агентства о приостановлении действия лицензии указывается конкретный срок приостановления, который не должен превышать 6 месяцев.

(4) В случае установления фактов невыполнения обладателем лицензии своих обязанностей, что повлекло прекращение предоставления/поставке публичной услуги водоснабжения и канализации потребителям на срок, превышающий установленный для устранения обоснованных причин прекращения, и создало угрозу национальной безопасности, жизни и здоровью людей, или в случае, если действия или бездействие обладателя лицензии ведут к нарушению общественного порядка и требуют незамедлительного устранения наступивших последствий, действие лицензии может быть приостановлено Агентством с последующим обращением такового в судебную инстанцию. Обращение в судебную инстанцию должно осуществляться в течение 3 рабочих дней со дня принятия Агентством соответствующего постановления. В случае несоблюдения этого срока приостановление действия лицензии отменяется. Постановление Агентства о приостановлении действия лицензии применяется до вынесения судебной инстанцией окончательного и вступившего в законную силу решения.

(5) Агентство приостанавливает действие лицензии в соответствии с процедурой, предусмотренной частью (4), если выявленные им недостатки не были устранены в 7-дневный срок со дня выдачи предписания об устранении нарушений.

(6) Основанием для приостановления действия лицензии служат:

- a) заявление обладателя лицензии о приостановлении ее действия;
- b) несоблюдение обладателем лицензии сроков подачи заявления о выдаче дубликата утерянной или поврежденной лицензии;
- c) невыполнение обладателем лицензии предписания об устранении в установленный Агентством срок нарушения условий осуществления лицензируемой деятельности;
- d) временная неспособность обладателя лицензии осуществлять лицензируемую деятельность в соответствии с положениями закона;
- e) неуплата взносов на регулирование в установленный законом срок;
- f) неоднократный отказ обладателя лицензии представить информацию и отчеты, запрошенные Агентством;
- g) неисполнение обладателем лицензии предписания о ликвидации нарушений, связанных с лицензированной деятельностью;
- h) отказ обладателя лицензии разрешить проведение контроля и инспекции, предписанных Агентством, или препятствование Агентству в исполнении таковых.

(7) Обладатель лицензии обязан уведомить Агентство в письменной форме об устранении обстоятельств, повлекших приостановление действия лицензии.

(8) Срок действия лицензии не продлевается на период приостановления ее действия.

(9) Возобновление действия лицензии производится на основании постановления Агентства после устранения обстоятельств, повлекших приостановление действия лицензии, либо на основании решения судебной инстанции, вынесшей решение о приостановлении действия лицензии.

(10) Постановление о возобновлении действия лицензии принимается Агентством в течение 3 рабочих дней со дня получения уведомления об устранении обстоятельств, повлекших приостановление действия лицензии, или со дня уведомления Агентства о соответствующем судебном решении. Постановление Агентства доводится до сведения обладателя лицензии в течение 3 рабочих дней со дня его принятия.

[Ст.33 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 34. Отзыв лицензии

(1) Лицензия может быть отозвана судебным решением, вынесенным на основании закона, по заявлению Агентства, за исключением отзыва ее непосредственно Агентством по основаниям, предусмотренным пунктами а) и б) части (2).

(2) Основаниями для отзыва лицензии являются:

- а) заявление обладателя лицензии об ее отзыве;
- б) решение об аннулировании государственной регистрации обладателя лицензии;
- в) выявление недостоверных данных в представленных Агентству документах;
- г) неустранение в установленный срок обстоятельств, повлекших приостановление действия лицензии;
- е) повторное невыполнение предписаний об устранении нарушения условий лицензируемой деятельности.

(3) Агентство принимает постановление об отзыве лицензии в течение не более 5 рабочих дней со дня вступления в силу судебного решения и доводит его до сведения обладателя лицензии с указанием оснований отзыва в течение не более 3 рабочих дней со дня принятия постановления.

(4) В случае отзыва лицензии лицензионный сбор не возмещается.

(5) В случае отзыва лицензии Агентство назначает для осуществления лицензируемой деятельности другого обладателя лицензии вместо обладателя отозванной лицензии. Обладатель отозванной лицензии не должен никоим образом препятствовать деятельности назначенного обладателя лицензии и обязан предоставить ему всю необходимую для осуществления деятельности информацию и документацию.

(6) Обладатель отозванной лицензии обязан в течение 10 рабочих дней со дня принятия постановления об отзыве лицензии сдать в Агентство отозванную лицензию.

(7) Обладатель отозванной лицензии может подать новую декларацию для получения лицензии на тот же вид деятельности по истечении 6-месячного срока со дня сдачи отозванной лицензии в Агентство.

Глава VII

РЕГУЛИРОВАНИЕ ТАРИФОВ И ФИНАНСИРОВАНИЕ ПУБЛИЧНОЙ УСЛУГИ ВОДОСНАБЖЕНИЯ, КАНАЛИЗАЦИИ И ОЧИСТКИ СТОЧНЫХ ВОД

Статья 35. Регулирование тарифов на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод

(1) В области водоснабжения и канализации подлежат регулированию следующие тарифы:

- а) тариф на публичную услугу снабжения питьевой водой;
- б) тариф на публичную услугу снабжения технологической водой;
- в) тариф на публичную услугу канализации и очистки сточных вод;
- г) тарифы на дополнительные услуги;
- е) тариф на производство и/или транспортировку воды с целью перераспределения.

(2) Тарифы на публичную услугу снабжения питьевой водой, публичную услугу снабжения технологической водой, публичную услугу канализации и очистки сточных вод, на производство и/или транспортировку воды с целью перераспределения определяются обладателем лицензии в соответствии с Методологией определения, утверждения и применения тарифов на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод, разработанной и утвержденной Агентством.

(3) Методология определения, утверждения и применения тарифов на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод включает:

- 1) состав и способ определения в целях тарификации:

a) затрат на приобретение воды;
b) материальных затрат;
c) затрат на персонал;
d) затрат на электроэнергию;
e) затрат на распределение и управление;
f) затрат на обслуживание и эксплуатацию публичной системы водоснабжения и канализации;

g) амортизации основных средств и нематериальных активов, находящихся в собственности оператора и не являющихся частью публичных систем водоснабжения и канализации, в том числе в случае их переоценки, таким образом, чтобы эти активы не были обесценены более одного раза, за исключением активов, полученных бесплатно за счет пожертвований или из других невозвратных источников;

h) амортизации основных средств и нематериальных активов, являющихся частью публичной системы водоснабжения и канализации специализированного субъекта местного органа публичной власти, обеспечивающего прямое управление публичной услугой водоснабжения и канализации;

i) амортизации основных средств и нематериальных активов, переданных оператору по договору о делегировании местными органами публичной власти, которые будут использоваться только для целей, предусмотренных договором о делегировании;

j) размера компенсации;

k) затрат, связанных с налогами и сборами;

l) других операционных расходов;

m) уровня рентабельности;

2) определение включенных в тариф затрат отдельно по каждой осуществляемой обладателем лицензии деятельности;

3) условия использования амортизации основных средств и нематериальных активов (компенсации), осуществления материальных расходов, расходов на обслуживание и эксплуатацию публичной системы водоснабжения и канализации, а также метод корректировки тарифов в случае их использования на другие цели;

4) принципы осуществления оператором инвестиций в публичную систему водоснабжения и канализации и способ возмещения их через тарифы;

5) порядок регулирования основных расходов и тарифов в период действия тарифной методологии.

(4) Тарифы на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод рассчитываются и утверждаются в предусмотренном настоящим законом порядке на основе следующих принципов:

a) предоставления/поставки указанной услуги потребителям на условиях безопасности, с соблюдением показателей эффективности при минимальных затратах и эффективным использованием объектов публичной системы водоснабжения и канализации;

b) осуществления эффективной и прибыльной деятельности, которая предоставляла бы оператору возможность покрытия обоснованных затрат и расходов, необходимых для осуществления регулируемой деятельности и восстановления финансовых средств, инвестированных в развитие, обновление и реконструкцию публичной системы водоснабжения и канализации.

(5) Тарифы на публичную услугу снабжения питьевой водой, публичную услугу канализации и очистки сточных вод, предоставляемые на уровне района, муниципия и города, определяются ежегодно оператором в соответствии с Методологией определения, утверждения и применения тарифов на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод и представляются Агентству для согласования и местному совету для утверждения.

(5¹) Тариф на производство и/или транспортировку воды с целью перераспределения из системы водоснабжения, подаваемой в другую систему водоснабжения, рассчитывается на основе элементов затрат на данные мероприятия.

(5²) Региональный оператор, которому несколько административно-территориальных единиц делегировали управление публичной услугой водоснабжения и канализации, применяет единый тариф для всей операционной зоны.

(6) Агентство в течение не более 60 календарных дней со дня получения от оператора заявления о согласовании тарифов с приложенными к нему материалами, обосновывающими их уровень, рассматривает указанные материалы и издает для соответствующего местного совета заключение о размерах тарифов, которые необходимо утвердить.

(7) Оператор обязан представить Агентству и местному совету в течение не более 3 календарных дней дополнительно запрошенную информацию, необходимую для определения реального размера потребления, расходов на осуществление деятельности, а также правильности расчета регулируемых тарифов.

(8) Местный совет в течение не более 60 календарных дней со дня получения от Агентства заключения о размере тарифов утверждает согласованные с Агентством тарифы и публикует их в местных средствах массовой информации.

(9) В случае утверждения тарифов на более низком уровне, чем предусмотренный в представленном Агентством заключении, местный совет обязан установить в своем решении об утверждении тарифов источник и конкретную сумму, подлежащую выделению оператору из местного бюджета для возмещения ему упущенного дохода по причине утверждения заниженных тарифов.

(10) В случае не утверждения местным советом тарифов, представленных в заключении Агентства, в срок, установленный в части (8), оператор должен обратиться в Агентство, которое в течение 15 календарных дней со дня мотивированного обращения оператора обязано утвердить и опубликовать в Официальном мониторе Республики Молдова ранее согласованные тарифы.

(11) Если местный совет в соответствии с законом делегировал функции по утверждению тарифов Агентству, операторы должны представить, а Агентство – рассмотреть и утвердить в установленном порядке тарифы с опубликованием их в Официальном мониторе Республики Молдова.

(12) Тарифы на публичную услугу снабжения технологической водой, предоставляемую на уровне района, муниципия и города, определяются операторами в соответствии с Методологией определения, утверждения и применения тарифов на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод, утверждаются Агентством в установленном порядке и публикуются в Официальном мониторе Республики Молдова.

(13) Тарифы на публичную услугу снабжения питьевой водой, публичную услугу канализации и очистки сточных вод, предоставляемые операторами на уровне района, муниципия и города, осуществляющими деятельность в соответствии с соглашениями и договорами, заключенными с международными финансовыми организациями и ратифицированными или утвержденными Парламентом, Правительством или местными советами, определяются в соответствии с Методологией определения, утверждения и применения тарифов на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод и утверждаются Агентством.

(14) Тарифы на предоставляемые потребителям дополнительные услуги рассчитываются операторами согласно соответствующей методологии.

(15) Тарифы на дополнительные услуги, предоставляемые/поставляемые операторами на уровне района, муниципия и города, утверждаются местными советами или, по обстоятельствам, Агентством на основании тех же принципов и процедур, что и тарифы на публичную услугу снабжения питьевой водой, публичную услугу канализации и очистки сточных вод.

(16) Операторы, предоставляющие публичную услугу снабжения питьевой водой, публичную услугу канализации и очистки сточных вод на уровне района, муниципия и города, обязаны вывешивать в своих офисах и размещать на своих официальных веб-страницах решения местного совета и/или Агентства об утверждении тарифов на указанные услуги, а также об утверждении тарифов на публичную услугу снабжения технологической водой и на дополнительные услуги.

(17) Тарифы на публичную услугу водоснабжения и канализации, предоставляемую/поставляемую операторами на уровне села и коммуны, рассматриваются и утверждаются соответствующими местными советами, публикуются в местных средствах массовой информации и вывешиваются в офисах операторов.

[Ст.35 изменена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 36. Финансирование публичной услуги водоснабжения и канализации

(1) Финансирование затрат и расходов, необходимых для функционирования и эксплуатации публичных систем водоснабжения и канализации, обеспечивается посредством взыскания с потребителей стоимости предоставленной/поставки услуги на основании выдаваемых операторами счетов-фактур.

(2) Финансирование инвестиций в строительство, развитие, восстановление и модернизацию систем водоснабжения и канализации относится к компетенции центральных отраслевых органов публичного управления и органов местного публичного управления. В зависимости от принятого порядка управления и от договорных условий, установленных в правовых актах, на основании которых назначается оператор, обязанности по финансированию инвестиций могут быть полностью или частично переданы оператору.

(3) Финансирование инвестиционных работ и обеспечение источников финансирования осуществляются в соответствии с положениями действующего законодательства.

(4) Средства, происходящие из займов, полученные из безвозмездных внешних фондов или путем трансфертов из государственного бюджета, предназначенные для совместного финансирования некоторых специальных инвестиционных объектов, управляются и используются в соответствии с заключенными договорами о финансировании.

(5) Операторы/региональные операторы, в том числе получающие от международных финансовых учреждений займы для осуществления публичных инвестиций, предназначенных для создания, модернизации, развития инженерно-технической инфраструктуры, связанной с публичной услугой водоснабжения и канализации, учреждают в соответствии со статьей 36¹ Фонд развития.

(6) Если административно-территориальные единицы заключили договор о займе для осуществления инвестиций, источник их возмещения составляет компенсация за передачу в концессию имущества публичной собственности.

(7) Имущество, связанное с публичной услугой водоснабжения и канализации, полученное в рамках инвестиционных программ оператором или местными органами публичной власти, относится к публичной сфере административно-территориальных единиц.

[Ст.36 дополнена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Статья 36¹. Фонд развития

(1) Фонд развития предназначен для замены и развития инженерно-технической инфраструктуры, связанной с публичной услугой водоснабжения и канализации, для совместного финансирования проектов, получивших финансовую помощь на безвозмездной основе, а также для обеспечения фондов, необходимых для погашения займов, полученных по договорам для осуществления инвестиций.

(2) Фонд развития создается оператором/региональным оператором или местным органом публичной власти.

(3) Средства Фонда развития размещаются на отдельном процентном банковском счете или в соответствии с положениями договора о займе, заключенного для осуществления инвестиций, согласно части (1).

(4) Оператор/региональный оператор, реализующий проекты с возвратным финансированием национальными или международными финансовыми структурами, обязан за период после подписания договора о займе и до полного погашения займов создать Фонд развития в размере, покрывающем обслуживание долга, связанного с заимствованием.

(5) Составляющими Фонда развития являются:

а) отчисления из чистой прибыли муниципального предприятия, управляющего публичной услугой водоснабжения и канализации, согласно решению учредителя;

б) отчисления из чистой прибыли коммерческого общества с уставным капиталом полностью или преимущественно принадлежащим административно-территориальным единицам, на основании решения общего собрания акционеров;

с) амортизация материальных и нематериальных активов, находящихся в собственности административно-территориальных единиц, переданных оператору, в случае прямого управления;

д) компенсация за передачу в концессию коммерческому обществу имущества публичной собственности, рассчитанная в соответствии с договором о делегировании управления публичной услугой водоснабжения и канализации, на основании решения правомочных органов;

е) процентная ставка за размещение на банковском счете средств Фонда развития;

ф) другие источники в соответствии с решениями местных органов публичной власти, с которыми заключены договоры о делегировании управления публичной услугой водоснабжения и канализации.

(6) Компенсация перечисляется оператором в Фонд развития по мере включения ее в расчет тарифов на публичную услугу водоснабжения и канализации.

(7) Если финансовых средств, накопленных в Фонде развития, недостаточно для покрытия обслуживания долга согласно соглашениям/договорам о займе, состоящего из ставки возмещения, процентов, комиссий и других связанных с займами расходов, оператор/региональный оператор, территориально-административные единицы, вносят, по обстоятельствам, собственные средства в сумме, необходимой для покрытия обслуживания долга.

(8) Средства Фонда развития используются в следующей очередности:

а) оплата обслуживания долга, состоящего из ставки возмещения, процентов, комиссионных и других расходов, связанных с займами, полученными по договорам, заключенным оператором, заключенным или гарантированным государством и/или административно-территориальными единицами для финансирования проектов по развитию инженерно-технической инфраструктуры услуги публичного водоснабжения и канализации;

б) оплата обслуживания долга, состоящего из ставки возмещения, процентов, комиссионных и других расходов, связанных с займами, полученными по договорам для совместного финансирования проектов, получивших финансовую помощь на безвозмездной основе;

с) замена и развитие инженерно-технической инфраструктуры, связанной с публичной услугой водоснабжения и канализации.

(9) Фонд развития не может быть использован для иных целей, кроме тех, которые определены в настоящей статье. Средства Фонда, неиспользованные до конца бюджетного года, доступны для использования в следующем бюджетном году. В случае отзыва у оператора права на управление услугой и связанной с ней инфраструктурой неиспользованная плата перечисляется в бюджеты административно-территориальных единиц, пропорционально стоимости активов, связанных с системами водоснабжения и канализации, которыми они управляют согласно закону.

[Ст.36¹ введена Законом N 322 от 30.11.2018, в силу 08.03.2019]

Глава VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ И ПЕРЕХОДНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 37. Реорганизация и ликвидация оператора

(1) Процедура реорганизации или ликвидации оператора осуществляется в соответствии с действующим законодательством.

(2) Договоры о делегировании управления публичной услугой водоснабжения и канализации, заключенные в установленном законом порядке органами местного публичного управления или центральным отраслевым органом со специализированными предприятиями до вступления в силу настоящего закона, имеют юридическую силу согласно предусмотренным в них положениям.

Статья 38. Ответственность и санкции

(1) Нарушение положений настоящего закона влечет дисциплинарную, гражданскую, правонарушительную или, по обстоятельствам, уголовную ответственность согласно действующему законодательству.

(2) Органы местного публичного управления или, по обстоятельствам, центральный отраслевой орган вправе налагать санкции на оператора публичной услуги водоснабжения и канализации в случае предоставления им услуги, не соответствующей показателям эффективности, утвержденным согласно действующим нормативным актам.

Статья 39. Вступление в силу

(1) Настоящий закон вступает в силу по истечении 6 месяцев со дня опубликования.

(2) Правительству в 6-месячный срок со дня опубликования настоящего закона:

а) представить Парламенту предложения по приведению действующего законодательства в соответствие с настоящим законом;

б) привести свои нормативные акты в соответствие с настоящим законом.

(3) Агентству и органам местного публичного управления в 6-месячный срок со дня опубликования настоящего закона разработать нормативные акты, предусмотренные настоящим законом, и привести свои нормативные акты в соответствие с настоящим законом.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА

Игорь КОРМАН

Кишинэу, 13 декабря 2013 г.

№ 303.

REPUBLICA MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО ПО
РЕГУЛИРОВАНИЮ В ЭНЕРГЕТИКЕ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
об утверждении Рамочного положения об организации и
функционировании публичной услуги
водоснабжения и канализации

№ 355/2019 от 27.09.2019

Мониторул Официал № 352-359/1987 от 29.11.2019

* * *

Зарегистрировано:
Министерство юстиции
№ 1497 от 06.11.2019 г.
министр Олеся СТАМАТЕ

На основании п.ф) ч.(2) ст.7 Закона № 303 от 13 декабря 2013 г. о публичной услуге водоснабжения и канализации (Официальный монитор Республики Молдова, 2014 г., № 60–65, ст.123) Административный совет Национального агентства по регулированию в энергетике

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Утвердить Рамочное положение об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации (прилагается).

2. Органам местного публичного управления первого уровня рекомендуется в течение 6 месяцев со дня вступления в силу настоящего решения разработать и утвердить свои Положения об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации.

3. Положение о публичной услуге водоснабжения и канализации, утвержденное Постановлением Административного совета Национального агентства по регулированию в энергетике № 271 от 16 декабря 2015 года (Официальный монитор Республики Молдова, 2016, № 69-77, ст.447), зарегистрированное в Министерстве юстиции под № 1105 от 18 марта 2016 года, признать утратившим силу с 1 мая 2020 года.

4. Контроль соблюдения настоящего Положения возложить на подразделения Национального агентства по регулированию в энергетике.

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ДИРЕКТОР НАРЭ

Вячеслав УНТИЛА

ДИРЕКТОР НАРЭ

Октавиан КАЛМЫК

ДИРЕКТОР НАРЭ

Еуджен КАРПОВ

ДИРЕКТОР НАРЭ

Штефан КРЯНГЭ

№ 355/2019. Кишинэу, 27 сентября 2019 г.

УТВЕРЖДЕНО
Постановлением Административного совета НАРЭ
№ 355/2019 от 27 сентября 2019 г.

**ТИПОВОЕ ПОЛОЖЕНИЕ
об организации и функционировании
публичной услуги водоснабжения и канализации**

Часть 1

ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Типовое положение об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации (в дальнейшем – Положение) устанавливает отношения между операторами, предоставляющими публичные услуги водоснабжения и канализации (в дальнейшем – операторы), и потребителями, касающиеся подключения/подсоединения внутренних установок водоснабжения и канализации, заключения договора, предоставления и оплаты публичной услуги снабжения питьевого, технологического водоснабжения и публичной услуги канализации.

2. Настоящее Положение применяется к операторам, которые эксплуатируют публичные системы водоснабжения и канализации и предоставляют публичные услуги водоснабжения и канализации, и к потребителям этих публичных услуг.

3. Операторы, вне зависимости от формы собственности, организации и способа организации управления услугами в административно-территориальных единицах, подчиняются требованиям Положения об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации, разработанного на основании настоящего Положения и утвержденного органами местного публичного управления.

4. При разработке и утверждении положений об организации и функционировании услуги водоснабжения и канализации органы местного публичного управления соблюдают следующие принципы:

- 1) безопасность услуги;
- 2) справедливая тарификация;
- 3) рентабельность, качество и эффективность услуги;
- 4) устойчивое развитие;
- 5) прозрачность и публичная ответственность;
- 6) непрерывность с количественной и качественной точки зрения;
- 7) обеспечение требований потребителей;
- 8) недискриминационный доступ потребителей к публичной услуге на основании договоров;
- 9) соблюдение специфических норм в сфере водохозяйствования, охраны окружающей среды и здоровья населения.

5. Услуги, предоставляемые через публичные системы водоснабжения и канализации, нацелены на обеспечение водоснабжения, канализации и очистки сточных вод для всех потребителей с территории населенных пунктов, и должны соответствовать на уровне потребителей, в разграничительных пунктах, техническим параметрам поставки, установленным в договорах поставки, и требованиям к качеству, утвержденным органом местного публичного управления на основании настоящего Положения и Типового положения о показателях эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации.

6. В целях настоящего Положения используются понятия Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013, а также следующие понятия:

авария – неисправности труб, установок и связанного с ними оборудования в публичной системе водоснабжения или возникновение опасности при их эксплуатации, которые вызывают полное или частичное прерывание подачи воды потребителям, затопление территории.

Авариями в публичной системе канализации считается разрушение труб и установок или их засорение с блокированием отведения сточных вод и их разливом на территорию;

уведомление об отключении – письменное уведомление, направленное потребителю оператором, которым потребитель предупреждается о возможном отключении его внутренних установок водоснабжения/канализации от публичной сети водоснабжения/канализации и о причине отключения;

уведомление об ограничении – письменное уведомление, направленное или лично врученное потребителю оператором, которым потребитель предупреждается о возможном ограничении предоставления услуги водоснабжения/канализации, сроке ограничения и о причине ограничения;

соединительный колодец – подземное сооружение, составная часть внутренней установки водоснабжения потребителя, созданное им для подключения внутренних установок водоснабжения к публичной сети водоснабжения, для установки водомера, защиты и доступа к водомеру и к запорному вентилю;

канализационный колодец подсоединения – подземное сооружение, посредством которого обеспечивается подсоединение и прием сточных вод из внутренних канализационных установок потребителя в публичную канализационную сеть;

контрольный колодец сточных вод – специальное подземное сооружение, предназначенное для отбора проб сточных вод. Контрольным колодцем для сточных вод может служить и канализационный колодец подсоединения;

состав сточных вод – характеристика сточных вод и количество загрязняющих веществ, содержащихся в сточных водах;

проверка водомера – совокупность выполняемых оператором мероприятий с использованием или без специальных устройств в целях определения правильности работы водомера, отсутствия вмешательств в его работу, в том числе для проверки целостности водомера и наложенных пломб;

контроль качества сточных вод – проверка состава сточных вод и концентрации загрязняющих веществ в сточных водах, сбрасываемых потребителем в публичную канализационную систему, соответствия максимально допустимой концентрации загрязняющих веществ в сточных водах при их сбросе в публичную канализационную сеть, на станцию очистки, выполняемая путем сравнения результатов лабораторных исследований со всеми нормативами;

отключение – отсоединение внутренних установок водоснабжения/канализации потребителя от публичной сети водоснабжения/канализации посредством перекрывающих устройств или видимого отсоединения внутренних установок водоснабжения/канализации потребителя от публичной сети;

предоставление публичной услуги водоснабжения – распределение питьевой воды через публичные системы водоснабжения для удовлетворения потребностей потребителей;

установки для предварительной очистки – установки и устройства небытового потребителя, предназначенные для предварительной очистки сточных вод, свойства которых не соответствуют местным действующим нормам, до их сброса в публичную канализационную систему;

запланированный перерыв в предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации – временный перерыв в подаче воды/приеме сточных вод с предварительным уведомлением потребителей, вызванный необходимостью проведения оператором работ по техническому обслуживанию и/или плановых ремонтных работ в публичных сетях водоснабжения/канализации, подключением/подсоединением внутренних установок водоснабжения/канализации новых потребителей, без отключения внутренних установок водоснабжения/канализации потребителей от публичной сети водоснабжения/канализации;

незапланированный перерыв в предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации – временный перерыв в подаче воды, приеме сточных вод, вызванный авариями,

произошедшими в публичной системе водоснабжения и канализации, без отключения внутренних установок водоснабжения/канализации потребителей от публичной сети водоснабжения/канализации;

место потребления – место расположения внутренних установок водоснабжения и канализации потребителя, где происходит потребление воды и обеспечивается прием и транспортировка сточных вод от внутренних установок водоснабжения до соединительного колодца канализации публичной канализационной системы;

предоставление публичной услуги канализации – сбор, транспортировка и отведение сточных вод от потребителей;

контрольная проба – проба сточных вод, взятая в контрольном колодце для определения состава сточных вод, сбрасываемых бытовыми потребителями в публичную канализационную систему;

заявитель – физическое или юридическое лицо, обратившееся к оператору за выдачей уведомления о подключении/подсоединении, выполнением водопроводного ввода/канализационного выпуска, подключением/подсоединением внутренних установок водоснабжения и канализации к публичной системе водоснабжения и канализации, заключением договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации;

нарушение пломбы оператора – подделка наложенной оператором пломбы; снятие наложенной оператором пломбы; повреждение или иное вмешательство в подлинную наложенную оператором пломбу, которое приводит к ее смещению по нити пломбы; срыв нити наложенной оператором пломбы.

7. Предоставление публичной услуги водоснабжения и канализации осуществляется на основе договора, заключенного между оператором и потребителем.

8. Оператор обеспечивает непрерывное предоставление публичной услуги водоснабжения и канализации на основании заключенного с потребителем договора, согласно условиям, установленным Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013.

9. Качество питьевой воды должно соответствовать Санитарным нормам по качеству питьевой воды, утвержденным Постановлением Правительства № 934/2007 (Официальный монитор Республики Молдова, 2007 г., № 131-135, ст.970).

10. Эксплуатация, обслуживание, ремонт, расширение или модернизация публичных систем водоснабжения и канализации осуществляются оператором в соответствии с положениями Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013, заключенных договоров, законодательных актов, строительных нормативов (NCM G.03.02:2015, СНиП), практических кодексов (ПК), технических регламентов по эксплуатации и регламентов по эксплуатации и обслуживанию оборудования, рекомендуемых его производителями.

11. Тарифы на публичные услуги водоснабжения и канализации устанавливаются в соответствии с Методологией определения, утверждения и применения тарифов на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод, утвержденной постановлением Административного совета Национального агентства по регулированию в энергетике (в дальнейшем – Агентство).

12. Потребитель может иметь одно или несколько мест потребления. Требования настоящего Положения применяются к каждому отдельно взятому месту потребления, принадлежащему потребителю.

13. Отношения между оператором и потребителем, связанные с предоставлением и оплатой публичной услуги водоснабжения и канализации, не указанной в настоящем Положении, регулируются в соответствии с положениями Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013.

14. Оператор обязан предпринимать все необходимые меры по предупреждению или устранению неисправностей, аварий и неполадок на установках публичной системы

водоснабжения и канализации согласно условиям, установленным Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013, договором о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, настоящим Положением и другими нормами.

15. Любое подключение/подсоединение или повторное подключение к публичной системе водоснабжения и канализации осуществляется исключительно оператором в присутствии потребителя/заявителя.

Часть 2

ПОДКЛЮЧЕНИЕ/ПОДСОЕДИНЕНИЕ ВНУТРЕННИХ УСТАНОВОК ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ К ПУБЛИЧНОЙ УСЛУГЕ ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ

16. Любое физическое или юридическое лицо вправе обратиться с просьбой о подключении/подсоединении принадлежащих ему внутренних установок водоснабжения и канализации к публичной системе водоснабжения и канализации к оператору, который осуществляет свою деятельность по предоставлению публичной услуги водоснабжения и канализации в административно-территориальных единицах в пределах управляемой территории.

Подключение/подсоединение внутренних установок водоснабжения и канализации заявителей многоквартирных жилых домов (жилых комнат) осуществляется на основании единого проекта.

17. В целях подключения/подсоединения внутренних установок водоснабжения и канализации к публичной системе водоснабжения и/или канализации заявитель обязан получить от оператора уведомление о подключении/подсоединении по образцу, установленному в Приложении № 1. Получение уведомления о подключении/подсоединении необходимо и в случае обращения за увеличением расхода воды в месте потребления.

18. Для выдачи уведомления о подключении/подсоединении заявитель должен подать письменное заявление в офис оператора, которое должно содержать в обязательном порядке следующее:

- a) фамилию, имя физического лица, наименование юридического лица и адрес места потребления, номера телефонов/факсов, другую контактную информацию;
- b) цель использования воды;
- c) запрашиваемый расход воды, за исключением бытовых потребителей, характеристики воды и запрашиваемый режим подачи, расход и характер сточных вод, подлежащих сбросу в публичную канализационную сеть, режим сброса;
- d) почтовый индекс, идентификационный код собственника, фискальный код, банковские реквизиты, должности, фамилии, имена лиц, уполномоченных подписать договор;
- e) срок подключения/подсоединения.

19. К заявлению прилагается:

- a) копия документа, подтверждающего право собственности на недвижимость, или копия документа, подтверждающего приобретение недвижимости,;
- b) копия решения о регистрации, выданного компетентным органом, или копия другого документа, подтверждающего право на осуществление деятельности, для небытовых потребителей;
- c) копия удостоверяющего личность документа, в случае физического лица.

Заявитель представляет копии документов в сопровождении их оригиналов для сверки представленных копий.

20. Оператор обязан выдать заявителю в течение 20 дней уведомление о подключении/подсоединении, в котором указываются, в обязательном порядке, оптимальные технико-экономические условия подключения/подсоединения, не противоречащие нормативным актам, и работы, которые должен выполнить заявитель для подключения/подсоединения принадлежащих ему внутренних установок водоснабжения и

канализации к публичной системе водоснабжения и канализации. Оператор обязан сотрудничать с заявителем в целях выбора и выполнения оптимального решения по подключению/подсоединению. Уведомление о подключении/подсоединении выдается бесплатно.

21. Уведомление о подключении/подсоединении теряет силу, если в течение года со дня выдачи уведомления не был подготовлен и представлен на согласование оператору проект водоснабжения/канализации или если по истечении двух лет после выдачи уведомления о подключении/подсоединении не были начаты работы по строительству объекта недвижимости. В этом случае заявитель обязан запросить у оператора продление срока действия уведомления о подключении/подсоединении.

Если оператор устанавливает невозможность выполнения технико-экономических условий, включенных в предыдущее уведомление, заявитель снова запрашивает уведомление о подключении/подсоединении, а оператор выдает его в течение 20 дней.

22. Выполнение технико-экономических условий, предусмотренных в выданном оператором уведомлении о подключении/подсоединении, является обязательным для заявителя.

Проект внутренних установок водоснабжения и канализации, водопроводного ввода, канализационного выпуска, разработанный на основании уведомления о подключении/подсоединении, согласовывается оператором в течение не более 10 дней со дня представления проекта. В порядке отступления от данного условия, в случае специального подключения установок потребителя с большим расходом воды оператор и заявитель вправе договориться и установить другие сроки согласования окончательного проекта, но не более чем 30 дней.

23. Выполнение водопроводного ввода, канализационного выпуска обеспечивается оператором или заявителем и только на основании утвержденного оператором проекта, с соблюдением права собственности на внутренние сети водоснабжения и канализации. В обоснованных заявителем или оператором случаях и тогда, когда технические условия не позволяют другого решения, можно допустить подключение нескольких внутренних установок водоснабжения потребителей к одному водопроводному вводу.

24. По требованию заявителя, оператор обязан обеспечить, выполнение водопроводного ввода водоснабжения и/или канализационного выпуска и установку водомера. Эти работы выполняются оператором в течение до 30 дней со дня оплаты заявителем тарифов на подключение/подсоединение, в случае бытовых потребителей. В случае потенциальных небытовых потребителей срок выполнения работ по подключению/подсоединению составляет максимум 60 дней со дня оплаты заявителем тарифа на подключение/подсоединение.

25. Подключение/подсоединение внутренних установок водоснабжения/канализации заявителя к публичной сети водоснабжения/канализации осуществляется только оператором, который несет ответственность за выполнение этих работ согласно закону. Подключение/подсоединение осуществляется в присутствии заявителя, после выполнения условий, указанных в уведомлении о подключении/подсоединении, а водопроводный ввод/канализационный выпуск принимается в соответствии с Законом о качестве в строительстве № 721/1996 (Официальный монитор Республики Молдова, 1996 г., № 25, ст.259) и Постановлением Правительства Республики Молдова № 285/1996 «Об утверждении Положения о приемке строительных работ и установленного оборудования» (Официальный монитор Республики Молдова, 1996 г., № 42, ст.349).

26. До осуществления подключения/подсоединения заявитель должен обеспечить выполнение всех работ по монтажу внутренних установок водоснабжения и канализации в строгом соответствии с согласованным с оператором проектом, и, при необходимости, представить оператору акт приемки этих установок в соответствии с Законом о качестве в строительстве № 721/1996 (Официальный монитор Республики Молдова, 2006 г., № 25, ст.259) и Постановлением Правительства Республики Молдова № 285/1996 «Об утверждении

Положения о приемке строительных работ и установленного оборудования» (Официальный монитор Республики Молдова, 1996 г., № 42-44, ст.349).

27. В случае, когда заявитель обеспечил самостоятельное выполнение водопроводного ввода, канализационного выпуска и монтаж внутренних установок водоснабжения и канализации в соответствии с согласованным с оператором проектом, он обращается к оператору с заявлением о выполнении подключения/подсоединения внутренних установок водоснабжения и канализации к публичной системе водоснабжения и канализации, к которому прилагаются:

а) акт приемки внутренних установок водоснабжения/канализации и водопроводного ввода/канализационного выпуска, при необходимости;

б) информация о параметрах, составе и расходах промышленных сточных вод (в случае промышленных предприятий);

в) гигиенические сертификаты и сертификаты качества, наименования веществ, используемых в технологическом процессе, и их состав (в случае промышленных предприятий);

г) количество образовавшегося ила, методы его переработки и утилизации (в случае промышленных предприятий);

д) приказ о назначении ответственных лиц для отбора проб сточных вод и подписания соответствующих актов (в случае промышленных предприятий);

В этом случае оператор выдает заявителю счет на оплату тарифа на подключение/подсоединение к публичной сети водоснабжения/канализации, если потребители обеспечили выполнение водоотводов/канализационных соединений. Заявитель оплачивает данные тарифы и оператор осуществляет подключение/подсоединение в течение четырех рабочих дней со дня оплаты тарифов заявителем.

28. В случае, когда водопроводный ввод, канализационный выпуск были выполнены оператором, последний осуществляет подключение/подсоединение внутренних установок водоснабжения и канализации к публичной системе водоснабжения и канализации в день завершения выполнения водопроводного ввода, канализационного выпуска и составляет акт их приемки.

29. В случае, когда для монтажа водопроводного ввода, канализационного выпуска необходимо использовать земельные участки других лиц, заявитель обязан предъявить согласие данных лиц и оплатить соответствующие расходы.

30. Оператор может обоснованно отказать в выдаче уведомления о подключении/подсоединении заявителю в случае нехватки производственной мощности. Отказ должен быть мотивированным и оправдан оператором расчетами, данными, на основе которых определена нехватка производственной мощности. Одновременно оператор вправе предложить заявителю уменьшение запрошенного расхода.

31. Оператор не вправе требовать от заявителя возмещения расходов или выполнения работ по увеличению мощности публичной системы водоснабжения и канализации.

32. В случае, когда оператор не выполняет свои обязанности, предусмотренные настоящим Положением, и не выдает уведомление о подключении/подсоединении или не выполняет подключение/подсоединение внутренних установок водоснабжения и/или канализации заявителя к публичной системе водоснабжения и канализации в установленный срок, заявитель вправе обжаловать эти действия в судебную инстанцию в соответствии с законодательством.

Часть 3

РАЗГРАНИЧЕНИЕ ВНУТРЕННИХ УСТАНОВОК ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ И УСТАНОВОК ОПЕРАТОРА

33. Разграничительный пункт – это место, в котором внутренняя установка водоснабжения и/или канализации потребителя подключается к публичной системе

водоснабжения и/или канализации, или место, в котором разграничивается имущество двух операторов, исходя из права собственности.

Разграничительный пункт внутренних установок водоснабжения и канализации потребителя и публичных сетей водоснабжения и канализации оператора указывается в обязательном порядке в договоре о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации.

34. В частных жилых домах разграничительный пункт устанавливается у выхода из водомера, установленного в соединительном колодце, находящемся в пределах территории потребителя. Соединительный колодец является составной частью внутренних установок водоснабжения и принадлежит потребителю.

35. В многоквартирных жилых домах разграничительный пункт внутренних установок водоснабжения устанавливается у выхода из водомера, установленного в подвале многоквартирного жилого дома, в соответствии с уведомлением о подключении, выданным оператором. В многоквартирных жилых домах, в которых нет подвалов, водомер устанавливается в колодце или в подъезде дома исходя из местных условий.

36. У небытовых потребителей разграничительный пункт внутренних установок водоснабжения и канализации устанавливается в месте разграничения имущества небытового потребителя и оператора исходя из права собственности, указывается в акте разграничения и является составной частью договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации. В случае теплоэнергетических предприятий разграничительный пункт устанавливается в месте разграничения имущества двух операторов/поставщиков исходя из права собственности.

37. Оператор несет ответственность за соединение в разграничительном пункте.

38. Разграничительным пунктом внутренних установок канализации потребителя и публичной канализационной сети является канализационный колодец присоединения в направлении слива сточных вод.

Часть 4

ЗАКЛЮЧЕНИЕ ДОГОВОРА О ПРЕДОСТАВЛЕНИИ ПУБЛИЧНОЙ УСЛУГИ ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ

39. Любое физическое или юридическое лицо, чьи внутренние установки водоснабжения и канализации подключены/подсоединены к публичной системе водоснабжения и канализации, и выполнившее условия и работы, предусмотренные в уведомлении о подключении/подсоединении, вправе обратиться к оператору для заключения договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации.

40. В зависимости от потребностей заключаются следующие виды договоров:

1) Договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения (питьевого и/или технологического) и канализации. Этот договор заключается между оператором и потребителем в случае, когда оператор будет предоставлять как публичную услугу водоснабжения (питьевого и/или технологического), так и публичную услугу канализации;

2) Договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения (питьевого и/или технологического). Этот договор заключается между оператором и потребителем в случае, когда оператор будет предоставлять только публичную услугу водоснабжения (питьевого и/или технологического);

3) Договор о предоставлении публичной услуги канализации. Этот договор заключается между оператором и потребителем в случае, когда оператор будет предоставлять только публичную услугу канализации или только услугу по очистке сточных вод потребителя.

41. Для заключения договоров, предусмотренных пунктом 40 настоящего Положения, заявитель подает заявление предусмотренной оператором формы, а оператор для заключения этих договоров использует данные и информацию, представленные физическим или юридическим лицом согласно условиям пунктов 18, 19 и 27. В случае изменения собственника

места потребления физическое или юридическое лицо обязано представить оператору следующие документы для заключения договора:

- a) заявление с указанием фамилии и имени (наименования, в случае физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица), адреса (местонахождения), (бланк заявления представляется оператором);
- b) номера телефонов/факсов, другую контактную информацию;
- c) копию документа о праве собственности или иного документа, подтверждающего законное приобретение недвижимости – объекта соответствующего места потребления;
- d) расход воды, за исключением бытовых потребителей, характеристики воды и запрашиваемый режим подачи, расход и характер сточных вод, подлежащих сбросу в публичную канализационную сеть, режим сброса;
- e) копию удостоверяющего личность документа, в случае физического лица;
- f) почтовые индексы, идентификационный код собственника/арендатора, фискальный код, банковские реквизиты, должности, фамилия, имя лиц, уполномоченных подписать договор.

42. Оператор обязан заключить, без дискриминации, договор, запрошенный физическим или юридическим лицом, выполнившим все условия, предусмотренные законом и настоящим Положением. Оператор обязан заключить договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации и с заявителем, который владеет недвижимым имуществом на основании другого права, нежели право собственности, с правом указания условия предоплаты месячного потребления в договоре о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, с последующим выполнением перерасчета согласно показаниям водомера.

43. Договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации составляется в двух экземплярах, по одному для каждой из договаривающихся сторон. В договоре о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, заключенном между оператором и бытовым потребителем, указывается в обязательном порядке разграничительный пункт и ответственность сторон. К договору о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, заключенному между оператором и небытовым потребителем, прилагается, в обязательном порядке, как составная часть, акт установления разграничительного пункта.

44. В договоре о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации в обязательном порядке указываются:

- a) наименование оператора и потребителя, адрес места потребления, где предоставляется услуга, адрес оператора и потребителя, почтовый индекс, электронная почта, контактные номера телефонов/факсов, фискальные коды, банковские счета, должность, фамилия, имя лица, подписывающего договор, идентификационный код потребителя;
- b) предмет договора, уровни качества;
- c) намеченный объем поставки воды и/или намеченный объем приема сточных вод (за исключением бытовых потребителей);
- d) способ учета потребления воды и отведения сточных вод;
- e) разграничительный пункт;
- f) права и обязанности оператора и потребителя;
- g) средства получения информации о действующих тарифах;
- h) условия перерыва и ограничения предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации, условия отключения и повторного подключения внутренних установок водоснабжения и канализации к публичной сети водоснабжения/канализации;
- i) срок действия договора, а также способ изменения, приостановления или расторжения договора;
- j) действия, которые следует предпринять в случае несоблюдения предусмотренных договором уровней качества предоставляемых услуг;

к) способы разрешения споров, связанных с невыполнением или ненадлежащим выполнением условий договора, другие условия, оговоренные сторонами и не противоречащие законодательству.

Условия договоров могут быть уточнены или дополнены в приложениях или в других дополнительных документах. В то же время договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации должен императивно содержать обязательные условия, указанные в Типовом договоре о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, разработанном и утвержденном Агентством.

45. При заключении договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации с существующими потребителями или заявителями, потенциальными потребителями для мест потребления, не отключенных от публичной системы водоснабжения и канализации, оператор обязан провести осмотр водомера питьевой (технологической) воды и водомера сточных вод, если имеются, отводимых в публичную канализационную систему, и наложенных пломб, в обязательном присутствии потребителя или его представителя.

В результате осмотра оператор составляет акт проверки водомера в двух экземплярах (по одному для каждой из сторон). Акт проверки водомера подписывается оператором и потребителем или его представителем.

46. Оператор заключает с бытовым потребителем договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации на каждое отдельно взятое место потребления или, с письменного согласия бытового потребителя, один договор на несколько мест потребления, указывая данные о каждом месте потребления в приложении к договору. В случае заключения одного договора на несколько мест потребления оператор отдельно указывает в счете-фактуре на оплату, передаваемом бытовому потребителю, сумму оплаты по каждому месту потребления. Заключение индивидуальных договоров между оператором и каждым отдельным собственником/арендатором квартиры осуществляется в обязательном порядке с соблюдением условий, предусмотренных в части (4) ст.29 Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013.

47. Оператор заключает с небытовым потребителем один договор на несколько мест потребления, при условии указания специфики каждого места потребления в отдельном приложении к договору. Оператор обязан отдельно указывать в счете-фактуре на оплату, передаваемом небытовому потребителю, сумму оплаты по каждому месту потребления.

48. Оператор заключает договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и/или канализации с соблюдением следующих требований настоящего Положения:

а) в случае подключения/подсоединения оператором внутренних установок заявителя к публичной системе водоснабжения и канализации, договор заключается в тот же день;

б) в остальных случаях – в течение не более пяти рабочих дней со дня подачи заявления о заключении договора и представления необходимых документов согласно утвержденному списку.

49. Оператор вправе отказать в заключении договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и/или канализации с заявителем в случае невыполнения заявителем условий настоящего Положения или при наличии у заявителя задолженностей по другим местам потребления, при этом отказ обосновывается в письменном виде. Оператор обязан заключить договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и/или канализации в сроки, предусмотренные настоящим Положением, в случае устранения заявителем причин, послуживших основанием для отказа оператора.

50. Заявитель вправе обжаловать отказ оператора от заключения договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и/или канализации в компетентную судебную инстанцию в сроки, предусмотренные законодательством.

51. Потребитель, выступающий стороной договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и/или канализации, который осуществил отчуждение объекта недвижимости – места потребления, обязан полностью внести оплату и долги за публичную услугу

водоснабжения и канализации, пени, если они предусмотрены договором, и на основании поданного оператору заявления вправе расторгнуть договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и/или канализации на соответствующее место потребления, согласно условиям, предусмотренным Гражданским кодексом Республики Молдова.

52. Физическое или юридическое лицо, получившее на праве собственности объект недвижимости, который не был отключен от публичной системы водоснабжения и канализации, обязано обратиться к оператору для заключения договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и/или канализации в течение 15 дней со дня регистрации права собственности. В случае несоблюдения данного условия физическим или юридическим лицом оператор вправе отключить место потребления, предупредив данное лицо уведомлением об отключении, не менее чем за пять дней. Оператор вправе при этом потребовать от физического или юридического лица внесения оплаты за незаконное потребление (при установлении такового) с даты приобретения данным лицом права собственности на соответствующий объект недвижимости, но при строгом соблюдении условий пунктов 130 – 133 настоящего Положения.

53. Оператор вправе отключить место потребления со дня расторжения договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и/или канализации на соответствующее место потребления, если другое лицо не обратилось за заключением нового договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и/или канализации на данное место потребления.

54. В случае смерти бытового потребителя, на период определения наследника (ов) объекта недвижимости скончавшегося лица, поставщик, по запросу одного из наследников, заключает договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации при условии погашения задолженностей, образовавшихся по данному месту потребления, и внесения предоплаты за предоставляемую услугу в размере, рассчитанном исходя из среднего потребления за последние три месяца. При невыполнении этого условия претендующими на наследство лицами оператор вправе отключить внутренние установки водоснабжения и канализации от публичной системы водоснабжения и канализации.

55. В случае установления одного законного наследника недвижимого имущества умершего лица наследник оплачивает имеющиеся долги за публичную услугу водоснабжения и канализации и заключает новый договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации. Если наследник отказывается оплатить данные долги и/или заключить договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, оператор вправе отключить внутренние установки водоснабжения и канализации от публичной системы водоснабжения и канализации.

56. При существовании нескольких наследников недвижимого имущества умершего лица они оплачивают имеющиеся долги за публичную услугу водоснабжения и канализации, а один из них, с письменного согласия остальных наследников, заключает от своего имени договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации. При невыполнении наследниками данного требования оператор вправе отключить внутренние установки водоснабжения и канализации от публичной системы водоснабжения и канализации.

57. В случае жилых помещений в общежитиях, где санитарный узел предусмотрен для общего пользования жильцов соответствующего этажа, договор заключается с управляющим многоквартирного жилого дома (ассоциацией совладельцев в кондоминиуме) или при отсутствии управляющего с назначенным жильцами лицом с указанием потребностей всех жильцов многоквартирного дома.

58. В случае, когда потребитель (физическое или юридическое лицо) меняет свое наименование, адрес, фискальный код, банковский счет, соответствующий потребитель обязан представить оператору в течение 10 рабочих дней необходимые подтверждающие документы для внесения изменений в договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации.

59. При изменении назначения жилого помещения собственник, владелец недвижимого имущества:

а) обязан обратиться к оператору за заключением нового договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации в течение 15 дней со дня получения документов об изменении назначения жилого помещения.

б) если в результате изменения назначения жилого помещения увеличивается расход воды в указанном месте потребления или концентрация загрязняющих веществ в сточных водах, сбрасываемых потребителем в публичную систему канализации, оператор вправе выдать потребителю, при необходимости, новое уведомление о подключении внутренних установок канализации.

с) в случае изменения назначения помещения из жилого в нежилое и обращения владельца недвижимого имущества к оператору для заключения нового договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации в качестве небытового потребителя в срок, установленный в подп. а), оператор вправе претендовать на взыскание разницы между стоимостью, рассчитанной на основе фактического тарифа, применяемого к потребителю, и стоимостью, рассчитанной на основании тарифа, который должен был применяться к потребителю в результате изменения назначения жилого помещения, за период с момента изменения назначения жилого помещения, но не более одного года, при условии, что у потребителя установлен водомер, опломбированный в установленном порядке, а его метрологическая поверка действительна на расчетный период. Если договор отсутствует, а срок метрологической поверки водомера истек, было совершено вмешательство в водомер или была нарушена или снята пломба, оператор вправе применить условия пунктов 130–133 настоящего Положения.

60. В случае частичного использования жилого помещения бытовым потребителем в других целях бытовым потребителем обязан установить отдельный водомер для учета объема потребления воды в этой части объекта недвижимости. Для этого он подает письменное заявление оператору, который выдает потребителю в течение 15 календарных дней условия установки водомера для учета объемов воды, израсходованных на небытовые цели. После установки и опломбирования соответствующего водомера оператор и потребитель заключают договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации для предоставления публичной услуги соответствующему объекту недвижимости. При несоблюдении потребителем указанных условий оператор вправе отключить место потребления, предупредив соответствующее лицо уведомлением об отключении не менее чем за пять дней и с соблюдением требований пунктов 151 – 155 настоящего Положения.

61. Изменение расхода воды может быть запрошено потребителем путем подачи письменного заявления оператору. Оператор обязан письменно ответить на просьбу об изменении расхода воды в течение 15 календарных дней с даты регистрации соответствующего заявления.

62. Потребитель, выступающий стороной договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, вправе потребовать в письменном виде приостановления договора и временного приостановления предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации путем отключения от публичной системы водоснабжения и канализации на срок не менее трех месяцев. Данное заявление подается оператору не менее чем за семь календарных дней до запрошенной даты приостановления договора, за исключением случаев, когда договором о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации предусмотрен другой срок. Оператор принимает просьбу, а потребитель полностью оплачивает предоставленную услугу и начисленные пени в соответствии с условиями договора до даты временного приостановления публичной услуги водоснабжения и канализации, а также тариф на отключение.

63. В случае отключения внутренних установок водоснабжения и канализации потребителя от публичной системы водоснабжения и канализации, согласно настоящему

Положения, оператор вправе приостановить договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации на 30 дней со дня отключения. Если за этот период потребитель не устраняет причины отключения внутренних установок водоснабжения и канализации и не обращается за их повторным подключением к публичной системе водоснабжения и канализации, оператор в одностороннем порядке расторгает договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации за существенное неисполнение.

64. Договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, заключенный между оператором и потребителем на неопределенный срок, действует до его расторжения в соответствии с условиями договоров, требованиями Гражданского кодекса Республики Молдова и Положения об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации. В случае, когда договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации заключен между оператором и потребителем на определенный срок, оператор предупреждает потребителя о расторжении договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации не менее чем за 30 дней до даты его расторжения в соответствии с условиями договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации. Оператор направляет уведомление о расторжении договора по почте, факсу, электронной почте, посредством приложения к счету-фактуре или по телефону. Способ передачи уведомления указывается в договоре о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации. При необходимости, оператор обязан вернуть долги перед потребителем не позднее чем до даты расторжения договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации.

65. Оператор не вправе требовать от заявителя, потребителя каких-либо платежей за заключение, изменение, продление, приостановление или расторжение договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации.

Часть 5

ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ СТОРОН

66. Права потребителя по отношению к оператору:

а) пользоваться публичной услугой водоснабжения и канализации на условиях, установленных в договоре о предоставлении данной услуги, Законе о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013 и в настоящем Положении;

б) лично присутствовать или четко назначить лицо, которое будет присутствовать при снятии показаний водомера, при проведении экспертной метрологической поверки, проверке целостности водомера и наложенных на него пломб, а также при отключении своих внутренних установок водоснабжения и канализации в случаях, предусмотренных Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013 и настоящим Положением;

в) заблаговременно получать от оператора информацию об установленном в населенном пункте режиме подачи воды, в том числе об ограничениях или перерывах в предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, в порядке, предусмотренном Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013 и настоящим Положением;

г) инициировать внесение изменений и дополнений в договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации и/или в приложения к нему, посредством дополнительных соглашений, в том числе в случае появления новых требований в Законе о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013 и в настоящем Положении;

д) отказаться (окончательно или временно) от услуг оператора в порядке, установленном Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013, настоящим Положением и договором о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации;

е) получать по требованию информацию о действующих тарифах и качестве воды, об объеме потребления воды, начисленных и уплаченных платежах и пенях;

ж) получать ответ на адресованные оператору петиции в порядке и сроки, установленные законодательством Республики Молдова;

h) требовать возмещения ущерба, причиненного по вине оператора, в соответствии с Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013, Гражданским кодексом и настоящим Положением;

i) пользоваться другими правами, установленными Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013, Законом о защите прав потребителей № 105/2003 и настоящим Положением;

j) на прекращение предоставления услуг на определенный срок и приостановление договора на срок не менее трех месяцев;

k) на изменение или расторжение договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации в соответствии с Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013 и настоящим Положением;

l) проверять и устанавливать соблюдение оператором условий договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации;

m) пользоваться доступом к водомеру, если он установлен на собственности оператора;

n) на выдачу оператором нового уведомления о подключении/подсоединении, при необходимости увеличения расхода воды;

o) на выплату возмещений со стороны оператора за несоблюдение параметров качества публичной услуги водоснабжения и канализации в соответствии с согласованными сторонами условиями договора;

p) пользоваться доступом к круглосуточной телефонной службе оператора, номер телефона которой указывается в обязательном порядке в договоре и в счете-фактуре.

67. Обязанности потребителя:

a) соблюдать условия заключенного договора, положения Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013 и требования настоящего Положения;

b) представить оператору данные и документы, необходимые для заключения, перезаключения или изменения договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации;

c) эксплуатировать и содержать в хорошем состоянии внутренние установки водоснабжения и канализации, находящиеся в его управлении, в соответствии с нормативно-техническими документами, своевременно устранять аварии и утечку воды в собственных внутренних сетях;

d) обеспечивать целостность водомеров и наложенных на них пломб, в том числе предпринимать меры по защите водомера от замерзания;

e) предоставлять доступ персоналу оператора при предъявлении соответствующего удостоверения для снятия показаний водомера, монтажа/демонтажа водомера и его предъявления на метрологическую проверку, для проведения проверки целостности водомера и наложенных на него пломб, а также для отключения своих внутренних установок водоснабжения и канализации в случаях, предусмотренных Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013 и настоящим Положением.

f) предоставлять доступ персоналу оператора при предъявлении соответствующего удостоверения к контрольным колодцам для отбора проб, к публичным сетям водоснабжения и канализации, расположенным на территории потребителя, для проведения аварийных работ и работ по реконструкции;

g) оплачивать в установленные сроки счета-фактуры за публичную услугу водоснабжения и канализации;

h) использовать воду рационально и без обмана;

i) не осуществлять несанкционированные подключения к публичной системе водоснабжения и канализации;

j) не отводить для сброса в публичную систему канализации вещества, запрещенные нормативными актами и способные вызвать аварию в публичной канализационной системе или ухудшить функционирование сооружений по очистке сточных вод, и не допускать сброса

сточных вод с концентрацией загрязняющих веществ, превышающей максимально допустимую концентрацию загрязняющих веществ в сточных водах;

к) сохранять чистоту и содержать в надлежащем состоянии расположенный на своей собственности смотровой колодец, в котором установлен водомер;

л) выполнять работы по обслуживанию и ремонту, возложенные на него в соответствии с Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013, на находящихся в его пользовании внутренних установках водоснабжения и канализации для недопущения утечек воды или, в случае их ненадлежащего функционирования – чтобы не создавать опасности для общественного здоровья;

м) уведомлять оператора в течение семи рабочих дней в случае отчуждения объекта недвижимости и изменения назначения помещения из жилого в нежилое помещение, а также об изменении других данных, указанных в договоре о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации;

н) возмещать оператору ущерб, причиненный повреждением публичной системы водоснабжения и канализации, путем отведения в публичную канализационную сеть запрещенных к сбросу загрязняющих веществ и сточных вод с содержанием загрязняющих веществ, превышающим максимально допустимую концентрацию загрязняющих веществ в сточных водах, а также в других случаях, предусмотренных законом;

о) уведомлять оператора в случае выявления неисправности водомера или нарушения наложенных пломб;

р) заявить о расторжении договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, если он не нуждается в данных услугах, полностью внести оператору оплату за предоставленные услуги и пени, начисленные в соответствии с условиями договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации;

q) присутствовать или назначить представителя при осмотре водомера и наложенных пломб;

г) не разрешать другим лицам вмешиваться в водомер или в установки оператора, расположенные на собственности потребителя;

с) запрашивать у оператора условия отдельного учета воды, расходуемой на другие цели, чем те, которые указаны в договоре о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, согласно условиям настоящего Положения;

т) назначать приказом и представлять оператору фамилии лиц, ответственных за отбор проб сбрасываемых сточных вод и за подписание соответствующих актов (небытовой потребитель);

у) участвовать в отборе оператором проб сточных вод и подписывать соответствующие акты (небытовой потребитель);

в) уведомлять оператора обо всех неполадках в технологическом процессе, которые могут привести к нарушению обычного режима работы публичных сетей и очистных сооружений или их поломке (небытовой потребитель);

w) содержать в нормальных условиях контрольный колодец для проверки качества сбрасываемых сточных вод.

68. Обязанности оператора по отношению к потребителям:

а) обеспечить предоставление публичной услуги водоснабжения и канализации всем потребителям, находящимся на территории, в рамках которой он был авторизирован, с соблюдением требований Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013 и настоящего Положения;

б) предоставлять публичную услугу водоснабжения и канализации в разрешенных местах с учетом разграничительных пунктов сетей и установок на основании заключенного с потребителем договора;

с) соблюдать условия договоров;

d) обеспечивать функционирование публичных систем водоснабжения и канализации согласно предусмотренным проектами параметрам;

e) соблюдать показатели эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации, установленные органом местного публичного управления;

f) обеспечить непрерывность предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации в разграничительном пункте сетей согласно физическим и качественным параметрам;

g) выдавать уведомления о подключении/подсоединении к публичной системе водоснабжения и канализации в течение не более 20 дней с даты подачи заявления и представления необходимых документов, указанных в настоящем Положении;

h) информировать потребителей, не менее чем за три рабочих дня до перерыва, через средства массовой информации, официальную веб-страницу и/или путем размещения объявлений, в том числе в подъездах многоквартирных жилых домов, о любом запланированном перерыве в водоснабжении и/или приеме сточных вод в случае плановых работ по реконструкции, модернизации, ремонту, подключению и т.д.;

i) принимать меры по устранению неисправностей, возникших в своих сетях, в сроки, установленные Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013, настоящим Положением и другими нормами;

j) осуществлять обслуживание и эксплуатацию водопроводных вводов и канализационных выпусков, находящихся в его управлении, через которые предоставляется публичная услуга водоснабжения и канализации, до разграничительного пункта;

k) осуществлять установку, ремонт, замену и метрологическую поверку водомеров для предоставляемых услуг, в соответствии с требованиями Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013 и настоящего Положения, и информировать потребителей через средства массовой информации о мерах, которые следует выполнять для защиты водомеров от замерзания в случае, когда ожидаются низкие температуры атмосферного воздуха;

l) не допускать дискриминации потребителей, исчислять плату за предоставленную услугу на основании утвержденных тарифов и показаний водомеров, а в случае их отсутствия – на время периодической метрологической поверки или выхода из строя по причинам, которые не могут быть вменены в вину потребителю – рассчитывать плату за объем потребления воды, исходя из зарегистрированного среднемесячного объема за последние три месяца до поверки (повреждения). В случае, когда водомер не установлен, объем потребления воды рассчитывается в соответствии с утвержденными в установленном порядке нормами потребления, согласно требованиям нормативных актов;

m) информировать потребителей о предоставляемой услуге, в том числе о возможных рисках, качестве услуги, качественных и количественных условиях сброса сточных вод, изменениях тарифа;

n) вернуть или пересчитать потребителям неверно выставленные в счетах-фактурах суммы и выплатить им возмещения за причиненный по своей вине ущерб, в соответствии с Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013, Гражданским кодексом и настоящим Положением;

o) возмещать в предусмотренном законом порядке собственникам, находящимся по соседству с публичными системами водоснабжения и канализации, ущерб, причиненный в результате вмешательств по технологическому переоснащению, ремонту, ревизии или в случае аварий, и восстанавливать пострадавшие земельные участки в их исходное состояние. Собственнику участка, пострадавшему в результате осуществления права сервитута, выплачивается возмещение за причиненный ущерб;

p) повторно подключать внутренние установки водоснабжения и канализации потребителя к публичной системе водоснабжения и канализации, согласно требованиям настоящего Положения, и возобновлять предоставление публичных услуг;

q) ежемесячно выставлять потребителю счет-фактуру, выписанный на основе показаний водомера или на основании норм потребления, в случае, когда водомер не установлен, для оплаты предоставленных услуг по действующим тарифам, не менее чем за 10 дней до истечения указанного в счете-фактуре крайнего срока оплаты;

г) определять объем потребления воды и сточных вод, при отсутствии водомера, согласно требованиям пункта 107;

с) представлять, по требованию потребителя, информацию о прежнем объеме потребления воды, о начисленных и уплаченных платежах и пенях. Оператор представляет в обязательном порядке потребителю расчет объема воды и объема сточных вод в случае незаконного потребления;

т) отвечать на письменные петиции потребителя в сроки, установленные законодательством Республики Молдова;

и) возмещать причиненный потребителю ущерб в случае, когда доказана вина оператора;

v) возвращать накопленные долги перед потребителем до даты приостановления или расторжения договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации;

w) информировать потребителей и заявителей о способах решения поднятых ими проблем;

х) обеспечивать получение от потребителей, в том числе через банки или почтовые отделения, или через свои территориальные офисы, в предусмотренный в настоящем Положении срок, платежей за публичную услугу водоснабжения и канализации;

у) обеспечивать доступ потребителей к круглосуточной телефонной службе, номер телефона которой указывается в обязательном порядке в договоре и в счете-фактуре;

z) осуществлять снятие показаний водомера, проверку водомера и наложенных пломб только в присутствии потребителя или его представителя.

69. Права оператора по отношению к потребителям:

а) начислять потребителям пени за неоплату предоставленной публичной услуги водоснабжения и канализации в срок, установленный в счете-фактуре на оплату, согласно требованиям Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013;

б) иметь доступ к водомерам, установленным у потребителей, с которыми он заключил договоры о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, к контрольным колодцам сточных вод, установкам, расположенным на собственности потребителя, для снятия показаний водомеров, отбора проб для определения качества сточных вод, представления водомеров к метрологической поверке и для проверки целостности водомеров и наложенных на них пломб, а также для отключения внутренних установок водоснабжения и канализации потребителей в случаях, предусмотренных Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013 и настоящим Положением. Доступ осуществляется только в присутствии потребителей или их представителей;

с) ограничивать или прерывать предоставление публичной услуги водоснабжения и канализации в случаях, предусмотренных Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013 и настоящим Положением;

д) отключать внутренние установки водоснабжения и канализации в случаях, предусмотренных пунктом 144 настоящего Положения;

е) отказать в подключении/присоединении внутренних установок новых потребителей к публичным сетям водоснабжения и/или канализации с предварительным уведомлением их об этом в случае нехватки у оператора производственных мощностей, отказ должен быть мотивированным и надлежащим образом обоснованным;

ф) продемонстрировать потребителю факт и способ незаконного потребления им воды, составить акт выявления незаконного потребления и осуществить перерасчет потребления воды и объема сточных вод в соответствии с требованиями пунктов 130-133 настоящего Положения;

g) исправлять ошибочный счет-фактуру, согласно пунктам 127-129 настоящего Положения;

h) требовать от потребителя предоплаты в случаях, предусмотренных настоящим Положением;

i) осуществлять в любой момент, без предупреждения, при участии небытового потребителя или назначенного им представителя, проверку качества сточных вод, сбрасываемых потребителем в публичную канализационную систему, а также их максимальных расходов;

j) включать в счет-фактуру собственников/арендаторов территорий стока ливневых вод, при выявлении несанкционированного сброса ливневых вод в публичную канализационную систему, объем сброса, исчисленный согласно нормативным актам, с применением тарифа на канализационную услугу, и устранять неразрешенные подключения за их счет;

k) инициировать и участвовать в метрологической экспертизе водомера, во внесудебной экспертизе в специализированных учреждениях, в случае предполагаемого повреждения водомера, вмешательства в водомер или нарушения пломб оператора.

Часть 6

УЧЕТ ОБЪЕМОВ ВОДЫ, ПОСТАВЛЕННОЙ ПОТРЕБИТЕЛЯМ, И ОБЪЕМОВ СТОЧНЫХ ВОД, ОТВЕДЕННЫХ В ПУБЛИЧНУЮ КАНАЛИЗАЦИОННУЮ СИСТЕМУ

70. Объем воды, поставленной потребителю, определяется на основании показаний водомера питьевой или технологической воды. Объем сточных вод, отведенных в публичную канализационную систему и принятых оператором, определяется на основании показаний водомера по учету сточных вод, а при его отсутствии объем сточных вод определяется на основании показаний водомера питьевой или технологической воды.

71. Каждое место потребления оснащается в обязательном порядке водомером, легализованным на территории Республики Молдова, включенным в Государственный реестр средств измерений Республики Молдова, и прошедшим метрологическую поверку.

72. Не допускается предоставление публичной услуги питьевого и технологического водоснабжения новым потребителям без установки соответствующих водомеров учета объемов воды, согласно требованиям, предусмотренным пунктом 71 настоящего Типового положения. Не является обязательной установка водомеров для учета объемов сточных вод.

73. Тип водомера, параметры и технические характеристики водомера, подлежащего установке у потребителя, выбираются оператором согласно моделям, утвержденным и включенным в Государственный реестр средств измерений Республики Молдова, и предусматриваются в уведомлении о подключении/присоединении и договоре, заключенном между потребителем и оператором.

74. Приобретение, установка, эксплуатация, обслуживание, ремонт, замена и метрологическая поверка водомеров осуществляются:

a) на вводах многоквартирных жилых домов, в частных домах – оператором, за счет финансовых средств, предусмотренных в тарифе на публичную услугу водоснабжения и канализации, рассчитанных в соответствии с утвержденной Агентством Методологией определения, утверждения и применения тарифов на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод;

b) в квартирах многоквартирных жилых домов, с которыми заключены прямые договоры с оператором или при заключении договора непосредственно с оператором – оператором, за счет финансовых средств, предусмотренных в тарифе на публичную услугу водоснабжения и канализации, рассчитанных в соответствии с утвержденной Агентством Методологией определения, утверждения и применения тарифов на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод;

с) у других потребителей – согласно договору, заключенному между потребителем и оператором, или между потребителем и управляющим многоквартирного жилого дома, за счет финансовых средств потребителя.

75. Оператор обязан информировать заявителя, потенциального потребителя о технических параметрах и характеристиках, подлежащих установке водометров, а также о типах водометров, легализованных на территории Республики Молдова центральным органом метрологии.

76. Оператор принимает к установке только водометры, прошедшие метрологическую поверку и легализованные на территории Республики Молдова. Оператор обязан отказать в установке водометра, приобретенного заявителем, потенциальным потребителем, если тип, технические параметры и характеристики водометра не соответствуют тем, которые включены в Государственный реестр средств измерений Республики Молдова, и он не указан в уведомлении о подключении/подсоединении.

77. Установка водометров осуществляется согласно требованиям Молдавского стандарта SM SR EN 14154-2+A1: 2010 «Водометры. Часть 2: Установка и условия эксплуатации».

78. После установки водометр пломбируется представителем оператора в обязательном присутствии потребителя, с составлением протокола сдачи в эксплуатацию водометра в двух экземплярах. Форма протокола сдачи в эксплуатацию водометра разрабатывается оператором по образцу, установленному в приложении № 3. В протоколе указываются дата установки, тип и номер водометра, место его установки, фамилия или наименование потребителя, наименование оператора, исходные показания водометра, номер пломб, другие сведения. Нить пломбы оператора должна быть медной или из другого некорродирующего металла.

79. Оператор вправе предпринимать адекватные меры по предупреждению или исключению вмешательств в работу водометра. Данные меры указываются в обязательном порядке в протоколе сдачи в эксплуатацию водометра или в акте проверки водометра, составленном в обязательном присутствии потребителя. Оператор обязательно информирует потребителя об этом и о последствиях, которые могут наступить в случае вмешательства потребителя в работу водометра.

80. Запрещается любая форма вмешательства потребителя в водометр и наложенные на него пломбы или в другие установки оператора, а также блокирование доступа к ним персоналу оператора.

81. Потребитель или лицо, ответственное за целостность водометра, обязано уведомлять оператора в случае обнаружения повреждения водометра или нарушения целостности пломб оператора.

82. Персонал оператора обязан предъявлять потребителю служебное удостоверение и сообщать о цели визита при запросе доступа на собственность потребителя с целью проверки водометра, для снятия показаний водометра, для инспектирования внутренних сетей потребителя, для осмотра водопроводного ввода, для выполнения работ на установках, находящихся в собственности оператора и расположенных на собственности потребителя, или с целью отключения от публичной системы водоснабжения и канализации внутренних установок водоснабжения и канализации потребителя, согласно требованиям настоящего Положения. В указанных случаях потребитель обязан немедленно и безусловно обеспечить доступ персонала оператора к водометру и соответствующим установкам. В случае отказа оператор вправе задокументировать это путем составления соответствующего акта, с последующим применением условий подпункта б) пункта 145 настоящего Положения. Персонал оператора и потребитель вправе определить по взаимному согласию время проведения вышеуказанных мероприятий

83. В случае замены водометра и/или демонтажа водометра для периодической метрологической поверки у бытового потребителя, оператор информирует бытового потребителя о дате и промежутке времени, в пределах которого будут выполнены работы по

демонтажу, по замене водомера, однако этот промежуток времени не должен превышать четыре часа.

84. Снятие показаний водомера в целях фактурирования предоставленной публичной услуги осуществляется ежемесячно, за исключением частных жилых домов, оператором или потребителем, а данные водомера указываются в счете-фактуре на оплату. Оператор несет ответственность за снятие показаний водомеров у потребителей, с которыми у него заключены договоры о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации. Оператор вправе требовать от потребителей доступа к водомеру для снятия показаний водомера и для проверки водомера в любое время дня, в промежутке с 8.00 до 20.00, а потребитель обязан предоставить оператору безусловный доступ к водомеру. В случае, когда у оператора нет доступа к водомеру для снятия его показаний, он вправе указать в счете-фактуре на оплату за соответствующий месяц оценочный объем потребления, на уровне среднего объема потребления за предыдущий период с последующим перерасчетом, исходя из фактических показаний водомера. Проверка водомера и наложенных пломб осуществляется оператором по мере необходимости, и только в присутствии потребителя или его представителя, в том числе членов семьи бытового потребителя, достигших совершеннолетия и проживающих вместе с ним, с составлением акта проверки в двух экземплярах, по одному для каждой из сторон.

85. Представитель оператора не вправе проводить проверку водомера в отсутствие потребителя или его представителя, за исключением случая, когда потребитель отказывается участвовать в проверке водомера. Представитель оператора обязан осмотреть целостность водомера и наложенных пломб, не повреждая или не нарушая их. В случае, когда представитель оператора обнаруживает повреждение водомера и/или нарушение пломб оператора, он демонстрирует соответствующие нарушения потребителю. Представитель оператора вправе проверить целостность водопроводного ввода. В результате проверки водомера и наложенных пломб и после проверки целостности водопроводного ввода представитель оператора обязан составить акт проверки в двух экземплярах, по одному для каждой из сторон. Акт проверки подписывается потребителем.

86. В случае отказа потребителя или его представителя от участия в проверке водомера представитель оператора проводит проверку в его отсутствие, составляя акт проверки водомера, в котором указывается факт отказа. Акт проверки водомера, подписанный представителем оператора, вручается потребителю, а в случае отказа потребителя от получения составленного акта он направляется потребителю по почте.

87. В случае выявления незаконного потребления, представитель оператора обязан продемонстрировать это потребителю и составить акт выявления незаконного потребления согласно приложению № 5, в двух экземплярах, по одному для каждой из сторон. Представитель оператора указывает в акте, в обязательном порядке, каким способом потребитель осуществлял незаконное потребление.

88. Акт выявления незаконного потребления подписывается представителем оператора и потребителем или его представителем. В случае отказа потребителя или его представителя от подписания акта выявления незаконного потребления, представитель оператора указывает в акте факт и причины отказа. В случае несанкционированного подключения внутренних установок водоснабжения и канализации к публичной системе водоснабжения и канализации, или в случае потребления воды в обход водомера, представитель оператора устраняет выявленные нарушения и сохраняет соответствующие доказательства.

89. Представитель оператора вправе снять, в присутствии потребителя, водомер для его представления в учреждение, которое проводит внесудебную экспертизу, в случае предположения, что данный водомер поврежден, что совершено вмешательство в водомер или нарушены пломбы оператора. Представитель оператора обязан составить акт демонтажа в двух экземплярах, по одному для каждой из сторон. В акте демонтажа указывается, в обязательном порядке, номер и показания водомера, номера наложенных на водомер пломб оператора, а также причины демонтажа. Представитель оператора упаковывает водомер и/или наложенные

пломбы в собственный пакет и в тот же день вместе с потребителем предоставляет водомер на внесудебную экспертизу, или вручает упакованный и опломбированный водомер потребителю для его предоставления на внесудебную экспертизу в течение семи дней. Потребитель не вправе снимать пломбы с пакета, в который был помещен водомер, и/или наложенные пломбы.

Учреждение, в котором должна быть проведена внесудебная экспертиза, выбирается потребителем.

До проведения внесудебной экспертизы потребитель вправе обратиться за проведением метрологической экспертизы водомера, расходы на проведение метрологической экспертизы оплачиваются потребителем. Оператор информирует об этом потребителя в обязательном порядке. В этом случае потребитель предоставляет водомер в учреждение, в котором должна быть проведена внесудебная экспертиза, в течение пяти рабочих дней после составления заключения экспертной метрологической проверки.

90. Оператор и потребитель вправе обращаться за проведением повторной внесудебной экспертизы.

После проведения внесудебной экспертизы оператор или потребитель, при необходимости, обязан предоставить второму в течение 10 дней водомер и/или пломбы, наложенные оператором на водомер, и заключение внесудебной экспертизы водомера и /или пломб, наложенных оператором на водомер.

91. В случае, когда потребитель не предъявляет опломбированный водомер и/или наложенные на водомер пломбы на внесудебную экспертизу, или установлено нарушение пломб, наложенных на пакет, в который был упакован водомер, или поврежден пакет, в который был упакован водомер, оператор вправе применить к потребителю условия пункта 130 настоящего Положения.

В случае разрушения, хищения или утери водомера и/или наложенных на него пломб после их передачи оператором потребителю оператор вправе применить условия пункта 130 настоящего Положения.

92. Расходы на проведение внесудебной экспертизы оплачиваются стороной, которая ее инициировала.

93. Оператору запрещается применять условия пункта 130 настоящего Положения в случае, когда не был установлен способ, которым потребитель совершал незаконное потребление. Основанием для установления незаконного потребления служат акт выявления незаконного потребления, выводы заключения внесудебной экспертизы, выводы заключения метрологической экспертизы и результаты рассмотрения других собранных оператором доказательств.

94. Решение о незаконном потреблении принимается оператором в течение не более 20 дней с даты составления акта выявления незаконного потребления и/или выводов внесудебной экспертизы, выводов заключения метрологической экспертизы. Если оператором установлено, что потребитель не совершал незаконного потребления, оператор информирует об этом соответствующего потребителя.

95. В случае, когда оператором установлено незаконное пользование потребителем публичной услугой водоснабжения и канализации, оператор выносит обоснованное решение с указанием обстоятельств и причин, на основании которых оно принято. Оператор обязан указать в решении право потребителя на обжалование решения в случае несогласия, а также срок обжалования. После принятия решения оператор выписывает счет-фактуру за незаконное потребление.

96. В случае выявления или установления оператором факта изменения назначения помещения из жилого в нежилое, без обращения владельцем объекта недвижимости к оператору в установленный срок для заключения нового договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации в качестве небытового потребителя, оператор вправе составить акт выявления изменения назначения жилого помещения и принять обоснованное решение, с указанием обстоятельств и причин, на основании которых оно принято, посредством

которого взыскать разницу между стоимостью услуги, рассчитанной на основании фактического тарифа, и стоимостью услуги, рассчитанной на основании тарифа, который подлежал применению к потребителю в результате изменения назначения жилого помещения, за период от изменения назначения жилого помещения и до его обнаружения или установления оператором, но не более одного года, при условии, что у потребителя установлен опломбированный в установленном порядке водомер, а его метрологическая поверка действительна на расчетный период.

В решении оператор обязан указать право потребителя на его обжалование в случае несогласия, а также срок обжалования. После принятия решения оператор выписывает счет-фактуру на взыскание разницы между фактически оплаченной стоимостью и той, которую следовало оплатить потребителю, с указанием подробных расчетов.

97. Решение оператора о взыскании разницы между стоимостью оплаченной услуги, рассчитанной на основе примененного тарифа, и стоимостью услуги, рассчитанной на основе тарифа, который следовало применить к потребителю, и решение о незаконном потреблении, а также выписанные на их основе счета-фактуры направляются соответствующему потребителю в течение не более пяти дней после принятия решения.

98. Решение оператора о взыскании разницы между стоимостью оплаченной услуги, рассчитанной на основе примененного тарифа, и стоимостью услуги, рассчитанной на основании тарифа, который следовало применить к потребителю, или о незаконном потреблении может быть обжаловано потребителем в судебной инстанции, в соответствии с положениями законодательства. В случае вынесения судебной инстанцией постановления об отмене решения, оператор обязан аннулировать счет-фактуру, выписанный на основании этого решения, на взыскание разницы между стоимостью оплаченной услуги, рассчитанной на основании примененного тарифа, и стоимостью услуги, рассчитанной на основании тарифа, который следовало применить к потребителю, или за незаконное потребление.

99. В случае уведомления оператора потребителем, в соответствии с пунктом 81 настоящего Положения, о повреждении водомера и/или о нарушении пломб оператора, это не квалифицируется как незаконное потребление потребителем, если данное нарушение не доказывается в результате рассмотрения.

100. Демонтаж установленных на вводах/выпусках водомеров осуществляется оператором или потребителем после предварительного письменного согласования с оператором. Расходы на демонтаж, повторную установку водомера оператором по требованию потребителя полностью оплачиваются потребителем. Заявление о демонтаже или повторной установке водомера подается потребителем в офис оператора. В случае демонтажа водомера для проведения периодической или экспертной метрологической поверки, для проведения внесудебной экспертизы не приостанавливается предоставление публичной услуги водоснабжения и канализации.

101. Потребитель оплачивает расходы на ремонт, демонтаж, метрологическую поверку и повторную установку поврежденного водомера или его замену, а также обязан оплатить стоимость пересчитанного потребления воды и/или пересчитанного объема сточных вод, если повреждение водомера произошло по его вине.

102. Водомеры, установленные у потребителей или у оператора и используемые для фактурирования, должны проходить метрологическую поверку в законные сроки, установленные в соответствии с Официальным перечнем средств измерений, подлежащих обязательному государственному метрологическому контролю, утвержденным Постановлением Правительства № 1042/2016, и только в авторизованных метрологических лабораториях. В случае отрицательных результатов метрологических поверок водомер заменяется или ремонтируется.

103. Оператор и потребитель или их представители вправе присутствовать при метрологической поверке водомера. Акт с результатами метрологической поверки предоставляется оператору и потребителю.

104. Оператор и потребитель могут инициировать метрологическую экспертизу водомера в случае, когда у одной из сторон имеются подозрения по поводу правильности работы водомера. Оплата метрологической экспертизы осуществляется стороной, которая ее инициировала. Если в результате метрологической экспертизы жалоба подтверждается, оператор производит перерасчеты в соответствии с пунктами 111-113 настоящего Положения. Бытовой потребитель оплачивает расходы на метрологическую экспертизу только в случае, когда его жалоба не находит подтверждения.

105. Демонтаж водомера для проведения метрологической экспертизы по запросу потребителя осуществляется оператором в течение не более пяти дней с даты регистрации соответствующего заявления. Оператор обязан довести до сведения бытового потребителя обязанность оплаты тарифа на демонтаж, повторную установку водомера, на метрологическую экспертизу и его опломбирование, если в результате запрошенной бытовым потребителем метрологической экспертизы доказано, что водомер работает в пределах допустимой погрешности.

106. При демонтаже водомера по запросу потребителя для метрологической экспертизы, представитель оператора составляет акт демонтажа водомера в двух экземплярах (по одному для каждой из сторон), указывая в нем номер водомера и пломб, показания водомера, а также причины демонтажа. Водомер упаковывается, пломбируется оператором и вручается потребителю для предъявления в течение семи дней на метрологическую экспертизу, в независимую метрологическую лабораторию, владеющую соответствующим разрешением, выданным согласно закону. Потребитель обязан представить оператору выводы метрологической экспертизы и водомер в течение семи дней с даты получения данных выводов.

107. При отсутствии водомера (водомер не установлен), объем потребления воды рассчитывается в соответствии с утвержденными в установленном порядке нормами потребления, согласно требованиям нормативных актов. В случае прекращения водоснабжения на срок, превышающий три дня подряд, и отсутствия водомеров объем поставленной воды определяется с учетом фактического срока предоставления услуг. При отсутствии водомера по учету сточных вод, объем отведенных сточных вод считается равным объему потребленной воды. Перерывы в водоснабжении регистрируются в установленном порядке.

108. В случае, когда водомер установлен в пределах собственности оператора, ответственность за целостность водомера и наложенных пломб возлагается на оператора. Оператор обязан обеспечить, по запросу, доступ потребителя к водомеру. В этом случае потребитель вправе наложить на водомер свою пломбу.

109. В случае, когда водомер, установленный у бытового потребителя или на водопроводном вводе многоквартирного жилого дома, поврежден не по вине потребителя, оператор восстанавливает учет объема питьевой воды в течение пяти рабочих дней с даты демонтажа водомера, путем ремонта водомера или его замены. Небытовые потребители восстанавливают за свой счет учет объема питьевой воды, технологической воды, сточных вод в течение пяти рабочих дней путем ремонта водомера или его замены.

110. В случае хищения или повреждения водомера по вине потребителя, он обязан известить оператора. В этих случаях потребитель оплачивает все расходы на ремонт, установку или замену водомера. Восстановление учета потребления воды производится в течение не более 10 рабочих дней с даты документальной регистрации хищения или повреждения водомера. В случае неподчинения потребителя данному требованию оператор вправе применить пункт 115 настоящего Положения.

111. В случае, когда водомер поврежден не по вине потребителя, демонтируется для ремонта или был снят для периодической или экспертной метрологической поверки, объем потребления воды/объем сточных вод, отведенных за время отсутствия водомера, рассчитывается, исходя из среднемесячного объема воды, зарегистрированного за последние три месяца до поверки (повреждения).

112. В случае, когда водомер похищен или поврежден, либо вышел из строя не по вине потребителя, и он известил оператора, или необходим демонтаж водомера для ремонта или метрологической поверки, если этот водомер работал менее трех месяцев, но не менее одного месяца, среднемесячный объем потребления воды/объем сточных вод определяется на основании средних показателей за весь период его работы, а если этот период составляет менее одного месяца или если за период со дня опломбирования оператором водомера потребителя, у которого ранее не было водомера, водомер не зарегистрировал какого-либо потребления, объем воды определяется согласно нормам потребления.

113. В случае, когда водомер похищен или поврежден, либо вышел из строя не по вине потребителя, и он известил оператора, объем потребления воды/объем сточных вод рассчитывается, исходя из среднемесячного объема воды, зарегистрированного за последние три месяца его работы, определенного за период со дня последнего снятия показаний показаниям водомера до даты опломбирования водомера оператором.

В случае, когда водомер был демонтирован для ремонта, метрологической поверки или метрологической экспертизы, объем потребления воды/ объем канализации за время отсутствия водомера рассчитывается, исходя из среднемесячного объема воды, зарегистрированного за последние три месяца до проверки (повреждения).

114. В случае, когда потребитель, который был извещен о дате визита оператора, не разрешает персоналу оператора при предъявлении удостоверения доступ для проведения проверки водомера в промежутке времени с 8.00 до 20.00, представитель оператора составляет акт отказа в доступе, который вручается или отправляется потребителю по почте, в котором обязательно указывается дата следующего визита для проверки водомера.

Если и при повторном визите потребитель не разрешает доступ к водомеру, оператор отключает внутренние установки водоснабжения и канализации потребителя от публичной системы водоснабжения и канализации в соответствии с требованиями подпункта б) пункта 145 настоящего Положения.

115. В случае хищения или повреждения водомера по вине потребителя, потребление воды определяется в зависимости от сечения ввода, скорости движения воды, времени после последнего снятия показаний водомера и до даты повторного установления другого водомера или ремонта поврежденного водомера.

116. В случае невыполнения небытовым потребителем обоснованного предписания оператора, переданного потребителю не менее чем за 30 дней, об установке/повторной установке водомеров, адекватных расходу, в том числе сезонному, оператор пересчитывает объем поставленной воды, объем сточных вод, отведенных в публичную канализационную систему, с учетом расхода, определенного в ходе осмотра водомера, и периода времени со дня истечения срока, указанного в предписании оператора, и до даты установки адекватных расходу водомеров.

117. При наличии у потребителя водопроводных сетей для пожаротушения, подключенных к публичной сети водоснабжения без установки водомера, снятие пломб с пожарных гидрантов и других противопожарных установок допускается только в случае пожара, с уведомлением оператора. После использования водопроводных сетей для пожаротушения потребитель обязан предъявить оператору в течение одного дня акт снятия пломб с противопожарных устройств и арматуры, опломбированных оператором, и время их использования, согласованное с организацией, выполнившей работы по тушению.

Испытание водопроводных сетей для пожаротушения потребителя осуществляется только с письменным уведомлением оператора о сроках и продолжительности работ. После проведения испытания водопроводных сетей для пожаротушения потребитель составляет с оператором протокол о фактическом времени использования противопожарных устройств.

Указанные протоколы служат основанием для повторного опломбирования пожарных гидрантов и других противопожарных установок, а также для расчета объемов воды, дополнительно оплачиваемых потребителем. В случае несоблюдения данных требований

потребителем объем расходы воды за период снятия пломб с гидрантов и других противопожарных установок определяется оператором в зависимости от сечения ввода, скорости движения воды и периода времени до опломбирования гидрантов и других противопожарных установок.

Часть 7 **ФАКТУРИРОВАНИЕ И ОПЛАТА ПУБЛИЧНОЙ УСЛУГИ** **ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ**

118. Оплата публичной услуги водоснабжения и канализации осуществляется на основании счета-фактуры, ежемесячно выписываемого оператором и вручаемого потребителю или отправленного по почте. По запросу потребителя счет-фактура может отправляться в электронном формате.

119. Счета-фактуры выписываются на основании показаний водомера или, при необходимости, за услугу, рассчитанную в результате установления незаконного потребления, для взыскания разницы между оплаченным тарифом и тем, который следовало оплатить потребителю, и дополнительных платежей за превышение нормативов сброса сточных вод в публичную канализационную сеть, норм потребления и тарифов, утвержденных органами местного публичного управления или Агентством, с соблюдением требований настоящего Положения, в том числе при выписке счетов-фактур на предоплату.

120. В многоквартирных жилых домах, в которых договоры о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации заключены с управляющим многоквартирного жилого дома, фактурирование услуги осуществляется на основании утвержденных тарифов и объема воды, зарегистрированного общим водомером, установленном на водопроводном вводе многоквартирного жилого дома. Поквартирное распределение объема воды, зарегистрированного общим водомером, установленном на водопроводном вводе многоквартирного жилого дома, осуществляется управляющим многоквартирного жилого дома на основании утвержденного Правительством Положения о предоставлении коммунальных и некоммунальных услуг, использовании, эксплуатации и управлении жильем, и согласно части (1) ст.19 Закона о кондоминиуме в жилищном фонде № 913/2000.

121. В многоквартирных жилых домах, в которых предоставление публичной услуги водоснабжения и канализации осуществляется на основании договоров, заключенных оператором с каждым собственником/квартиросъемщиком в отдельности, фактурирование публичной услуги водоснабжения и канализации осуществляется на основании показаний индивидуальных водомеров, установленных в квартирах, и утвержденных тарифов.

122. В случае изменения тарифов на публичную услугу водоснабжения и канализации в пределах периода фактурирования, в целях выписки счета-фактуры за предоставленную услугу, оператор вправе определять объем питьевой воды, объем технологической воды, объем услуги канализации и очистки сточных вод в период до даты вступления в силу новых тарифов и после этой даты, на основании среднесуточного потребления воды, сточных вод, рассчитанного за соответствующий период фактурирования, согласно показаниям водомеров.

123. Счет-фактура на оплату, ежемесячно выставляемый оператором потребителю, должен содержать в обязательном порядке следующие данные:

- a) фамилия и имя (наименование) потребителя;
- b) адрес каждого места потребления и номер договора;
- c) текущие и предыдущие показания водомеров и период, за который выписан счет-фактура;
- d) объем питьевой воды, объем технологической воды, объем услуги канализации и очистки сточных вод, предоставленной в период фактурирования;
- e) применяемые тарифы;
- f) оплата за каждую предоставленную услугу;
- g) дата отправки счета-фактуры;

- h) крайний срок оплаты счета-фактуры;
- i) задолженность за предыдущие периоды, при наличии;
- j) общая сумма к оплате, включающая и задолженность за предыдущие периоды, при наличии;
- k) адрес и номер телефона оператора, в том числе номер телефона круглосуточной службы, электронной почты и официальной веб-страницы оператора.

124. Счет-фактура на оплату должен содержать и следующие примечания:

«ВНИМАНИЕ!

Обращаем Ваше внимание, что в случае неоплаты данного счета-фактуры в течение 10 дней после указанного в ней крайнего срока, в соответствии с законодательством, оператор вправе отключить принадлежащие вам внутренние установки водоснабжения и канализации от публичной системы водоснабжения и канализации. Повторное подключение внутренних установок водоснабжения и канализации возможно после устранения причины, которая привела к отключению, и после оплаты тарифа на повторное подключение».

125. Оператор не вправе включать в ежемесячный счет-фактуру на оплату иные суммы, кроме рассчитанных согласно требованиям пунктов 119 – 122 настоящего Положения.

126. Оператор вправе применять к потребителям пеню за каждый день просрочки оплаты предоставленных услуг, с первого дня после крайнего срока оплаты счета-фактуры. Сумма пеней предъявляется потребителю для оплаты в отдельном счете-фактуре. Пеня подлежит применению в соответствии с положениями утвержденного Агентством Типового договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации. Размер пени не может превышать размер, установленный Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013. Пеня не применяется в случае ошибочных счетов-фактур.

127. В случае обнаружения потребителем выписки ошибочного счета-фактуры не в свою пользу, оператор обязан вернуть переплаченную сумму или, по требованию потребителя, засчитать ее в счет будущих платежей.

128. Оператор вправе не возвращать переплаченные суммы или не засчитывать их в счет будущих платежей, если факт выписки ошибочного счета-фактуры был обнаружен после истечения срока давности, установленного Гражданским кодексом Республики Молдова, утвержденным Законом № 1107/2002 (Официальный монитор Республики Молдова, 2002 г., № 82-86, ст.661), или в случае, когда потребитель не может доказать данный факт и не может указать дату выписки ошибочного счета-фактуры.

129. При выписке ошибочного счета-фактуры не в пользу оператора, вызванная ошибкой сумма дополнительно вносится в счет-фактуру с применением тарифов, действующих в период совершения ошибки. По требованию потребителя эта сумма подлежит рассрочке на установленный сторонами период. Оператор не вправе требовать внесения платежа из-за ошибки при фактурировании, если она выявлена по истечении срока давности, установленного Гражданским кодексом Республики Молдова, или если оператор не может доказать данный факт и не может указать дату выписки ошибочного счета-фактуры.

130. В случае установления оператором незаконного потребления потребителем, оператор вправе рассчитать объем предоставленной публичной услуги, который подлежит включению оператором в счет-фактуру потребителя и определяется в зависимости от сечения водопроводного ввода, скорости движения воды и продолжительности незаконного потребления.

При определении объема предоставленной публичной услуги оператор обязан учесть все факторы, позволяющие точно рассчитать ущерб, нанесенный оператору в результате незаконного потребления (категория потребителя, режим потребления, режим работы хозяйствующего субъекта, способ незаконного потребления, состояние внутренних установок потребителя, на какие нужды используется вода, количество лиц, проживающих в квартире или частном доме, объем воды, зарегистрированный водомером, установленным в многоквартирном жилом доме и т.д.), не ущемляя законных прав потребителя.

131. Сечение водопроводного ввода и скорость движения воды вносятся в обязательном порядке в договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации. Скорость движения считается равной не более 1,5 метра в секунду.

132. Продолжительность незаконного потребления рассчитывается со дня последней проверки водомера, последнего снятия показаний водомера и до даты выявления, но не может превышать одного месяца. В случае, когда потребитель отказал в доступе к водомеру, продолжительность незаконного потребления не может превышать трех месяцев.

133. В случае установления незаконного потребления при выписке счета-фактуры на объем публичной услуги водоснабжения и канализации применяются тарифы, действующие в период, за который проводится перерасчет, за вычетом сумм, включенных в счета-фактуры и уплаченных потребителем за данный период.

134. В случае, когда физические и юридические лица несанкционированно подключают к публичной системе водоснабжения и канализации внутренние установки водоснабжения и канализации, оператор рассчитывает объем публичной услуги согласно сечению трубы, скорости движения воды и за срок, не превышающий один год. В случае, когда физическое или юридическое лицо не оплачивает стоимость объема публичной услуги, оператор обращается в судебную инстанцию для возмещения причиненного ущерба.

135. В случае, когда водомер был демонтирован для ремонта или в результате метрологической экспертизы установлено, что погрешность водомера превышает допустимые пределы, потребление воды рассчитывается, исходя из среднего объема за последние три месяца, зарегистрированного до повреждения.

136. Условия пункта 135 могут быть применены только в случае, когда метрологическая экспертиза проведена в пределах максимально допустимого промежутка времени между двумя последовательными метрологическими поверками.

137. Оператор вправе потребовать предоплату за потребление воды, за объем сточных вод, подлежащий сбросу в публичную канализационную систему, от потребителей, обращающихся за повторным подключением внутренних установок водоснабжения и канализации к публичной системе водоснабжения и канализации, если данные установки были отключены из-за неоплаты счетов-фактур за предоставленную публичную услугу и установленных в договоре пеней.

138. Оператор вправе требовать предоплату от потребителей, заключивших договоры о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации на объект недвижимости – место потребления, которым они владеют не на праве собственности или от потребителей, в отношении которых был начат процесс несостоятельности.

139. Оператор требует осуществления предоплаты от потребителя, отключенного от публичной системы водоснабжения и канализации, перед повторным подключением и возобновлением предоставления данной услуги.

140. Сумма предоплаты устанавливается оператором и не может быть выше стоимости среднемесячного объема потребления воды и, соответственно, стоимости услуги канализации и очистки сточных вод. В случае договоров, заключенных с потребителями, не имеющими документ на объект недвижимости, сумма предоплаты не может быть выше стоимости среднемесячного объема потребления воды за два месяца и, соответственно, стоимости услуги канализации и очистки сточных вод за два месяца. Размер предоплаты указывается в обязательном порядке в приложении к договору о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации.

141. Оператор освобождает от предоплаты потребителя, который выполнял свои обязательства в течение одного года, за исключением потребителей, заключивших договоры о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации на объекты недвижимости, которыми они владеют не на праве собственности, и потребителей, в отношении которых был начат процесс несостоятельности.

142. В случае расторжения договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации с потребителем, который вносит предоплату, оператор производит окончательный расчет потребления и платежа за предоставленную услугу, и возвращает, при необходимости, разницу потребителю до расторжения договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации.

143. Оператор ведет учет полученных от потребителей предварительных платежей. Данные о предварительных платежах включают в обязательном порядке:

- a) фамилию, имя потребителя и номер заключенного с ним договора;
- b) адрес потребителя и места потребления, при их отличии;
- c) сумму предоплаты.

144. В случае, когда условия отведения сточных вод в публичную канализационную сеть не могут быть экономически или технологически выполнены заявителем (хозяйствующим субъектом) или когда содержание загрязняющих веществ в сбрасываемых бытовыми потребителями сточных водах превышает максимально допустимую концентрацию загрязняющих веществ, установленную оператором и утвержденную территориальным экологическим агентством, оператор и заявитель поступают в соответствии с положениями статьи 22 Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013.

Часть 8

ОТКЛЮЧЕНИЕ, ПОВТОРНОЕ ПОДКЛЮЧЕНИЕ ВНУТРЕННИХ УСТАНОВОК ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ, ПЕРЕРЫВЫ И ОГРАНИЧЕНИЯ ПРИ ПРЕДОСТАВЛЕНИИ ПУБЛИЧНОЙ УСЛУГИ ВОДОСНАБЖЕНИЯ И/ИЛИ КАНАЛИЗАЦИИ

145. Оператор вправе приостановить подачу воды потребителю или прием сточных вод от потребителя, с предупреждением потребителя, в следующих случаях:

a) неудовлетворительное техническое состояние внутренних установок водоснабжения и канализации потребителя и отказ потребителя устранить нарушения правил технической эксплуатации;

b) неоднократный отказ потребителя разрешить персоналу оператора, наделенному правом контроля, доступ к установкам и сетям водоснабжения и/или канализации, к сопутствующим установкам и сооружениям для осуществления предписанных осмотров или для проверки и снятия показаний водомеров, производства измерений и отбора проб сточных вод, контроля наложенных пломб, регулирования распределения питьевой воды (в случае несоблюдения установленных лимитов), а также для выполнения других работ по эксплуатации, обслуживанию, реконструкции, строительству и т.д. Оператор обязан документально оформить этот факт путем составления соответствующего акта, который должен быть направлен потребителю вместе с уведомлением об отключении;

c) распоряжение территориальных органов санитарного надзора и охраны окружающей среды;

d) невыполнение потребителем условий заключенного с оператором договора, касающихся лимитов потребления воды, объема и качества отведенных сточных вод или требований по охране окружающей среды;

e) неоплата потребителем счета-фактуры за предоставленную оператором публичную услугу в течение 10 календарных дней после крайнего срока оплаты, указанного в выставленном потребителю счете-фактуре, с соблюдением срока, предусмотренного подпунктом q) пункта 68 настоящего Положения;

f) установление незаконного потребления, выявление или установление факта изменения назначения помещения из жилого в нежилое, без обращения владельца объекта недвижимости в установленный срок за заключением договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации в качестве бытового потребителя, за которым последовала неоплата выписанного счета-фактуры за пересчитанную услугу, в течение 10 календарных дней

после крайнего срока оплаты, указанного в выставленном потребителю счете-фактуре, с соблюдением срока, предусмотренного подпунктом q) пункта 68 настоящего Положения.

146. Приостановление подачи воды потребителю или приема сточных вод от потребителя, в соответствии с пунктом 145 настоящего Положения, осуществляется путем отключения внутренних установок водоснабжения и канализации от публичной системы водоснабжения и канализации, которое производится только в рабочие дни, в промежутке времени с 08.00 до 20.00. Отключение внутренних установок водоснабжения и канализации потребителя осуществляется только после предупреждения потребителя уведомлением об отключении, которое направляется или вручается потребителю не менее чем за пять дней до намеченной даты отключения. В случаях, предусмотренных подпунктами e) и f) пункта 145 настоящего Положения, оператор информирует бытового потребителя посредством счета-фактуры на оплату о потреблении за предоставление публичной услуги водоснабжения и канализации, о возможных последствиях в случае несвоевременной оплаты счета-фактуры.

147. В случае выполнения оператором мер, предусмотренных пунктом 145 настоящего Положения, оператор обязан обеспечить, чтобы предпринимаемые им действия не ухудшали качества публичной услуги водоснабжения и канализации, предоставляемой другим потребителям.

148. Запрещено отключение внутренних установок водоснабжения и канализации потребителя от публичной системы водоснабжения и канализации в других случаях, кроме предусмотренных настоящим Положением.

149. Запрещено отключение внутренних установок водоснабжения и канализации потребителя от публичной системы водоснабжения и канализации в следующих случаях:

a) потребитель обжаловал у оператора счет-фактуру на оплату предоставленной услуги, в том числе счет-фактуру за услугу, рассчитанную в результате установления незаконного потребления;

b) потребитель обжаловал в судебной инстанции счет-фактуру на оплату предоставленной услуги, в том числе счет-фактуру за услугу, рассчитанную в результате установления незаконного потребления, выявления или установления изменения назначения помещения из жилого в нежилое, без обращения владельца объекта недвижимости в установленный срок за заключением договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, в положении, применимом к небытовым потребителям. В этом случае потребитель обязан уведомить оператора в письменном виде о том, что он обратился с иском в судебную инстанцию с приложением копии иска.

В то же время потребитель обязан оплатить счета-фактуры за текущую услугу, направленные ему оператором, а также пени, начисленные согласно условиям договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации.

150. Отключение внутренних установок водоснабжения и канализации потребителя от публичной системы водоснабжения и канализации, по требованию потребителя, осуществляется согласно условиям, установленным в настоящем Положении, в течение не более семи дней после подачи потребителем письменного заявления, оплаты соответствующих тарифов, за исключением отключения, когда потребитель расторг договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации и обеспечил доступ персоналу оператора для выполнения соответствующих работ.

151. Отключение или повторное подключение к публичной системе водоснабжения и канализации внутренних установок водоснабжения и канализации потребителя осуществляется только нарядом на отключение, на повторное подключение, подписанным ответственным лицом оператора.

152. Представитель оператора, который произвел отключение или повторное подключение внутренних установок водоснабжения и канализации потребителя, обязан составить акт отключения/повторного подключения в двух экземплярах (по одному для каждой

из сторон), указав в акте причины отключения/повторного подключения и основную информацию о водомере потребителя.

153. Отключение внутренних установок водоснабжения и канализации от публичной системы водоснабжения и канализации должно производиться в разграничительном пункте или там, где есть техническая возможность. Если отключение должно быть выполнено от установок, находящихся в собственности потребителя, он обязан через лицо, ответственное за эксплуатацию соответствующих установок, обеспечить доступ персонала оператора для выполнения отключения.

154. В случаях отключения, предусмотренных настоящим Положением, представитель оператора, в намеченный день отключения предьявляет потребителю наряд на отключение, подписанный ответственным лицом оператора. Представитель оператора не вправе отключать внутренние установки водоснабжения и канализации потребителя в случае, когда потребитель доказывает факт устранения причин, обусловивших издание наряда на отключение.

155. В случае, когда в намеченный день отключения потребитель или его представитель не присутствуют в месте потребления, представитель оператора вправе отключить внутренние установки водоснабжения и канализации, составив акт отключения в месте потребления, а впоследствии отправив по почте копию акта и наряда на отключение, в котором указываются причины отключения, адрес и контактный телефон оператора и дата отключения.

156. Оператор обязан вести учет всех потребителей, чьи внутренние установки водоснабжения и канализации были отключены от публичной системы водоснабжения и канализации.

157. Потребитель вправе обратиться к оператору за повторным подключением внутренних установок водоснабжения и канализации к публичной системе водоснабжения и канализации, после устранения им причин, вызвавших отключение, и после оплаты тарифа на повторное подключение. Оператор обязан повторно подключать внутренние установки водоснабжения и канализации потребителя к публичной системе водоснабжения и канализации в срок, не превышающий трех рабочих дней после обращения потребителя за повторным подключением и оплаты им тарифа за повторное подключение.

158. Потребитель оплачивает тариф на отключение, тариф на повторное подключение только в случае, когда отключение состоялось с соблюдением настоящего Положения. Оператору запрещено взимать тариф на повторное подключение в случае, когда отключение внутренних установок водоснабжения и канализации потребителя от публичной системы водоснабжения и канализации произошло с нарушением условий настоящего Положения.

159. Оператор обязан планировать и выполнять работы по эксплуатации, обслуживанию публичной системы водоснабжения и канализации в порядке, обеспечивающем минимальную продолжительность запланированных перерывов в водоснабжении или приеме сточных вод.

160. О выполнении запланированных работ (по ремонту, подключению/присоединению, реконструкции и т.д.) в публичных сетях водоснабжения и/или канализации, к которым подключены/подсоединены внутренние установки водоснабжения и канализации потребителей, оператор обязан извещать потребителей заранее, не менее чем за три рабочих дня до выполнения.

В случае незапланированных перерывов в предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, оператор обязан восстановить предоставление публичной услуги потребителям в кратчайший срок, но не выше срока, установленного договором о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, а также в пределах, установленных Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013, настоящим Положением и другими нормами.

161. Оператор обеспечивает круглосуточную работу аварийных бригад и дежурных операторов для регистрации телефонных звонков потребителей в круглосуточную телефонную службу.

162. В случае незапланированных перерывов в предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации на местном уровне (улица, квартал), которые затрагивают небольшое число потребителей, оператор регистрирует каждое обращение (в том числе дату и время) и информирует потребителя о регистрационном номере обращения.

Оператор информирует потребителя о вероятном сроке восстановления водоснабжения или приема сточных вод, а также о ходе восстановительных работ.

163. Оператор не несет ответственности перед потребителем за перерывы, сбои в предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, если они возникли не по его вине, однако, оператор предпринимает все необходимые меры для возобновления предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации в кратчайший срок.

164. Оператор вправе приостановить подачу питьевой воды, технологической воды, прием сточных вод или сократить, без предупреждения, объем предоставляемой услуги в следующих случаях:

а) приостановление поставщиком электрической энергии подачи электроэнергии на объекты публичных систем водоснабжения и канализации;

б) наступление форс-мажорных обстоятельств, аварий в сетях и установках водоснабжения и/или канализации, а также резкое и значительное ухудшение качества воды в источнике ее забора вследствие большой концентрации загрязняющих веществ, что требует экстренного прекращения распределения воды и/или приема сточных вод;

с) необходимость увеличения расхода воды в местах, где необходимо погасить пожары.

165. В случае подачи воды с перебоями по причине недостаточной пропускной способности водопровода, оператор, с согласия органов местного публичного управления, организует распределение воды в соответствующих секторах населенного пункта по графику, с информированием потребителей о режиме поставки воды. Одновременно оператор разрабатывает и выполняет меры по обеспечению последующей подачи воды потребителям в предусмотренном объеме.

166. Ограничение объема подачи воды потребителю, а также регулирование режима подачи воды осуществляется в соответствии с условиями договора, заключенного между оператором и потребителем.

Часть 9

ЖАЛОБЫ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ И ПРОЦЕДУРЫ РАЗРЕШЕНИЯ РАЗНОГЛАСИЙ

167. Оператор обязан иметь центры по связям с потребителями, со свободным доступом всех потребителей в часы работы, и назначить персонал с правом принятия решений, ответственный за рассмотрение жалоб и решение проблем потребителей.

168. Оператор обязан периодически доводить до сведения потребителей следующие данные о деятельности центров по связям с потребителями:

а) адреса офисов, номера телефонов, в том числе номер телефона круглосуточной службы и адреса электронной почты (при наличии), куда потребители могут направлять жалобы;

б) режим работы – не менее пяти дней в неделю, по восемь часов в день, в течение которых потребитель может подать жалобу.

169. Представитель оператора, ответственный за рассмотрение жалоб потребителей, должен обладать способностями и полномочиями по:

а) рассмотрению и прямому разрешению разногласий путем переговоров с потребителем;

б) передаче жалобы лицу оператора, наделенному полномочиями по рассмотрению и решению поднятых в жалобе проблем;

с) сообщению потребителю о его правах в процессе разрешения разногласий.

170. Руководящий персонал оператора обязан вести прием потребителей, которые его запрашивают, в целях решения проблем потребителей. Часы приема утверждаются и указываются во всех центрах по связям с потребителями.

171. Жалобы потребителей, связанные с предоставлением публичной услуги водоснабжения и канализации (заключением договоров, отключением, повторным подключением, фактурированием, а также по поводу незаконного потребления и т.д.), рассматриваются и разрешаются оператором.

172. Потребители вправе требовать возмещения причиненного оператором материального и морального ущерба в соответствии с положениями Гражданского кодекса Республики Молдова.

173. Оператор обязан вести учет жалоб. Информация о жалобах включает как минимум:

- a) дату подачи жалобы;
- b) фамилию обратившегося с жалобой лица;
- c) сущность поднятой в жалобе проблемы;
- d) действия, предпринятые оператором для решения поднятых в жалобе проблем;
- e) решение оператора.

174. Оператор обязан представлять Агентству в установленный срок и в полном объеме любую запрошенную информацию, связанную с жалобами, копии записей и решений или другие необходимые документы для рассмотрения и решения Агентством поднятых в жалобах проблем.

175. Оператор обязан прилагать все усилия для разумного разрешения разногласий с потребителем путем переговоров.

176. В случае неразрешения разногласия между потребителем и оператором мирным путем, оператор обязан рассмотреть создавшееся положение и ответить потребителю в письменном виде о принятом решении.

177. При несогласии с ответом оператора или неполучении в установленный срок ответа от оператора, потребитель вправе обратиться в Агентство для разрешения разногласий или в судебную инстанцию – для разрешения спора.

178. В случае несогласия потребителя с ответом Агентства, он вправе обжаловать этот ответ в судебной инстанции в соответствии с Административным кодексом Республики Молдова № 116/2018 (Официальный монитор Республики Молдова, 2018 г., № 309-320, ст.466). Решения Агентства по разрешению поднятых в петиции проблем могут быть обжалованы в административный суд в течение 30 дней с даты сообщения документа, согласно требованиям Административного кодекса.

179. Споры между договаривающимися сторонами, возникшие в связи с предоставлением публичной услуги водоснабжения и канализации, разрешаются в компетентной судебной инстанции.

Приложение № 1
к Типовому положению об организации и
функционировании публичной услуги водоснабжения
и канализации утверждённому Постановлением
Административного совета НАРЭ
№ 355/2019 от 27 сентября 2019 г.

/наименование оператора/

УВЕДОМЛЕНИЕ О ПОДКЛЮЧЕНИИ/ПРИСОЕДИНЕНИИ

№ ____ от _____ 20__ г.
Действительно до _____ 20__ г.

1. Физическое лицо, юридическое лицо (потребитель): _____
2. Адрес: _____
3. Место потребления, на которое запрашивается подключение/присоединение:
_____
4. Пункт подключения: к публичной системе водоснабжения: _____
публичной системе канализации: _____
5. Запрошенный расход, за исключением бытовых потребителей: _____
6. Вид, параметры и технические характеристики подлежащих установке водомеров:
_____
7. Требования к установке водомеров: _____

8. Другие требования: Разработка и согласование проекта внутренних установок водоснабжения и канализации с оператором является обязательной. Одна копия согласованного проекта остается у оператора. Согласование данного проекта осуществляется оператором в течение не более 10 дней со дня обращения.

Приложение № 2
к Типовому положению об организации и
функционировании публичной услуги водоснабжения
и канализации утверждённому Постановлением
Административного совета НАРЭ
№ 355/2019 от 27 сентября 2019 г.

Г-ну/г-же _____
(должность ответственного лица)
от _____
_____ тел. _____
Договор № _____

ЗАЯВЛЕНИЕ
о метрологической проверке (очередной, экспертной,
с выполнением работ) водомера № _____

Настоящим, прошу оказать техническую поддержку со стороны _____ по выполнению работ по демонтажу/монтажу и метрологической проверке (очередной, экспертной, с выполнением работ) водомера № _____. Оплату запрошенных услуг гарантируем.

Дата _____

Подпись _____

Приложение № 3
к Типовому положению об организации и
функционировании публичной услуги водоснабжения

и канализации утверждённому Постановлением
Административного совета НАРЭ
№ 355/2019 от 27 сентября 2019 г.

Протокол сдачи в эксплуатацию водомера

№ _____ от _____

Оператор

_____

Потребитель

_____

(наименование организации/фамилия и имя)

Адрес

_____

(Почтовый адрес, телефон)

Установлен водомер в месте потребления _____

Тип водомера _____

Заводской № _____ Показания _____

Дата государственной проверки _____ Пломба проверяющего метролога _____

Пломба Оператора № _____ Другие пломбы _____

Тип водомера _____

Заводской № _____ Показания _____

Дата государственной проверки _____ Пломба проверяющего метролога _____

Пломба Оператора № _____ Другие пломбы _____

Тип водомера _____

Заводской № _____ Показания _____

Дата государственной проверки _____ Пломба проверяющего метролога _____

Пломба Оператора № _____ Другие пломбы _____

Тип водомера _____

Заводской № _____ Показания _____

Дата государственной проверки _____ Пломба проверяющего метролога _____

Пломба Оператора № _____ Другие пломбы _____

Потребитель (представитель потребителя) _____

_____

(фамилия, имя должность, подпись)

Представитель Оператора

_____

(фамилия, имя должность, подпись)

Контактный телефон Оператора: _____

Примечание: Протокол составляется в двух экземплярах, по одному для каждой из сторон, и подписывается потребителем, оператором. Оператор вправе внести в протокол и другие данные.

Приложение № 4
к Типовому положению об организации и
функционировании публичной услуги водоснабжения
и канализации утверждённому Постановлением
Административного совета НАРЭ
№ 355/2019 от 27 сентября 2019 г.

Акт демонтажа водомера
№ _____ от _____

Оператор

_____

Потребитель

_____

(наименование организации/фамилия и имя)

Адрес

_____

(Почтовый адрес, телефон)

Был демонтирован водомер в месте потребления:

Тип водомера _____

Заводской № _____ Показания _____

Пломба Оператора № _____ Другие пломбы _____

Тип водомера _____

Заводской № _____ Показания _____

Пломба Оператора № _____ Другие пломбы _____

Тип водомера _____

Заводской № _____ Показания _____

Пломба Оператора № _____ Другие пломбы _____

Тип водомера _____

Заводской № _____ Показания _____

Пломба Оператора № _____ Другие пломбы _____

Потребитель (представитель потребителя) _____

_____

(фамилия, имя, должность, подпись)

Представитель оператора

_____

(фамилия, имя, должность, подпись)

Контактный телефон Оператора: _____

Примечание: Акт составляется в двух экземплярах, по одному для каждой из сторон, и подписывается потребителем и оператором. Оператор вправе внести в акт и другие данные

Приложение № 5
к Типовому положению об организации и
функционировании публичной услуги водоснабжения
и канализации утверждённому Постановлением
Административного совета НАРЭ
№ 355/2019 от 27 сентября 2019 г.

_____
/наименование оператора/

АКТ № _____
ВЫЯВЛЕНИЯ

- Несанкционированного подключения внутренних установок водоснабжения к публичной системе водоснабжения;
- Несанкционированного подключения к публичной системе канализации;
- Незаконного потребления воды в обход водомера;
- Нарушения пломб, наложенных на:
  - вентиль* *на соединение водомера с трубой* *на фильтр*
  - на заглушку водопроводного ввода* *на задвижку обходной трубы*
  - на съёмное соединение* *на пожарный кран* *на пожарный гидрант*

которые могут привести к нерегистрации или неполной регистрации используемого объема воды;

- необеспечения целостности водомера, путем несоблюдения мер по его защите, которое может привести к нерегистрации или неполной регистрации используемого объема воды;

Дата составления _____ время _____

Адрес места потребления: _____

Категория потребителя: бытовой небытовые потребители

Потребитель: _____

собственник представитель потребителя

Договор № _____

Режим работы потребителя: с _____ до _____

Тип (номер) водомера: _____

Показания водомера в день проверки: _____

№ пломбы оператора, наложенной на водомер _____ / (нарушена да/нет): _____

Способ незаконного потребления

_____
_____
_____

Объяснения потребителя:

Выводы:

Потребитель или представитель потребителя отказался (при необходимости, подчеркнуть) подписать Акт и получить один экземпляр Акта.

Причины отказа _____
« _____ » _____ 20 ____ г.
(число, месяц, год)

Представители оператора

1. _____ (фамилия, имя)	_____
2. _____ (фамилия, имя)	_____
3. _____ (фамилия, имя)	_____

Свидетели (при наличии)

1. _____ (фамилия, имя)	_____
2. _____ (фамилия, имя)	_____

Потребитель или его представитель

_____ (фамилия, имя)

_____ подпись

Примечание: Акт составляется в двух экземплярах, по одному для каждой из сторон, и подписывается сторонами.

Приложение № 6
к Типовому положению об организации и
функционировании публичной услуги водоснабжения
и канализации утверждённому Постановлением
Административного совета НАРЭ
№ 355/2019 от 27 сентября 2019 г.

_____ /наименование оператора/

**Акт отключения/ повторного подключения внутренних
установок водоснабжения и канализации
№ _____ от _____ г.**

Бытовой потребитель, небытовые потребители (подчеркнуть): _____

Адрес места потребления: _____

**Причина отключения/повторного подключения внутренних установок от сети
водоснабжения/ канализации (подчеркнуть):**

_____
_____
_____

Отключение внутренних установок произведено:

a) путем опломбирования: _____

b) _____

_____
_____
_____

**Меры, которые необходимо предпринять потребителю для повторного
подключения**

_____
_____

Примечание: Настоящий акт составлен в двух экземплярах, по одному для каждой из
сторон.

Заявление о снятии пломбы может быть подано в письменном виде, по телефону, электронной почте, факсу. Оператор производит повторное подключение внутренних установок в течение не более трех рабочих дней со дня подачи заявления потребителя, в случае устранения причин отключения.

Подписи:

Представитель оператора

_____

фамилия, имя

_____

фамилия, имя

_____

подпись

_____

Подпись

Приложение № 7
к Типовому положению об организации и
функционировании публичной услуги водоснабжения
и канализации утверждённому Постановлением
Административного совета НАРЭ
№ 355/2019 от 27 сентября 2019 г.

_____
/наименование оператора/

Уведомление об отключении

№ _____ от _____ г.

Уважаемый потребитель!

Настоящим, доводим до Вашего сведения, что в соответствии с требованиями пункта _____ Типового положения об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации, утвержденного Постановлением Административного совета НАРЭ № _____ от 20__ г., мы отключим внутреннюю установку водоснабжения по причине

_____
_____
_____

Для повторного подключения, вам необходимо будет устранить причины, которые привели к отключению, выплатить образовавшийся долг и тариф на повторное подключение к сети водоснабжения и/или канализации принадлежащих вам внутренних установок.

Обращаем Ваше внимание, что Оператор вправе заявить о расторжении договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, если в течение 30 дней со дня отключения не были устранены причины, которые привели к отключению внутренних установок.

Представитель оператора

_____

(фамилия, имя)

_____

(подпись)

REPUBLICA MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО ПО
РЕГУЛИРОВАНИЮ В ЭНЕРГЕТИКЕ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
об утверждении Рамочного положения о показателях
эффективности публичной услуги водоснабжения
и канализации

№ 356/2019 от 27.09.2019

Мониторул Официал № 352-359/1988 от 29.11.2019

* * *

Зарегистрировано:
Министерство юстиции
№ 1501 от 6.11.2019 г.
Министр Олеся СТАМАТЕ

На основании п.г) ч.(2) ст.7 Закона № 303 от 13 декабря 2013 г. о публичной услуге водоснабжения и канализации (Официальный монитор Республики Молдова, 2014 г., № 60–65, ст.123) Административный совет Национального агентства по регулированию в энергетике

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Утвердить Рамочное положение о показателях эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации (прилагается).
2. Органам местного публичного управления первого уровня рекомендуется в течение 6 месяцев со дня вступления в силу настоящего решения разработать и утвердить свои Положения о показателях эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации.
3. Положение о показателях качества публичной услуги водоснабжения и канализации, утвержденное Постановлением Административного совета Национального агентства по регулированию в энергетике № 352 от 27 декабря 2016 года (Официальный монитор Республики Молдова, 2017, № 60-77, ст.318), зарегистрированное в Министерстве юстиции под № 1191 от 16 февраля 2017 года, признать утратившим силу с 1 мая 2020 года
4. Контроль соблюдения настоящего Положения возложить на подразделения Национального агентства по регулированию в энергетике.

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ДИРЕКТОР НАРЭ

Вячеслав УНТИЛА

ДИРЕКТОР НАРЭ
ДИРЕКТОР НАРЭ
ДИРЕКТОР НАРЭ

Октавиан КАЛМЫК
Еуджен КАРПОВ
Штефан КРЯНГЭ

№ 356/2019. Кишинэу, 27 сентября
2019 г.

УТВЕРЖДЕНО
Постановлением Административного совета НАРЭ
№ 356/2019 от 27 сентября 2019 г.

ТИПОВОЕ ПОЛОЖЕНИЕ
о показателях эффективности публичной услуги
водоснабжения и канализации

Часть 1

ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

1. Типовое положение о показателях эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации (в дальнейшем – Положение) устанавливает минимальные показатели эффективности, которые должны соблюдаться операторами для обеспечения услуги водоснабжения и канализации.

2. Количество показателей эффективности и их значения утверждаются органами местного публичного управления с соблюдением минимальных показателей эффективности, установленных настоящим Положением.

3. Показатели эффективности, установленные в соответствии с настоящим Положением, являются обязательными для всех операторов, независимо от организационно-правовой формы, природы капитала, вида собственности.

4. Требования настоящего Положения применяются в отношениях между операторами, предоставляющими публичную услугу водоснабжения и канализации, и потребителями с обеспечением количественной и качественной непрерывности, постоянной адаптации к требованиям потребителей, исключением любой дискриминации при доступе к услугам водоснабжения и канализации, и соблюдением специфических норм в области водохозяйствования и охраны окружающей среды. В случае потребителей, у которых имеются несколько мест потребления, требования настоящего Положения применяются для каждого места потребления в отдельности.

5. Требования настоящего Положения не применяются:

- а) в случае форс-мажора;
- б) в случае действий, предпринятых третьими сторонами, ведущих к нарушению предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации;
- с) при необходимости увеличения расхода воды в местах необходимого тушения пожаров.

Часть 2

ОСНОВНЫЕ ПОНЯТИЯ

6. В целях настоящего Положения используются понятия и термины, определенные Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013, а также следующие понятия настоящего Положения:

авария – неисправности в трубах, установках и оборудовании соответствующей публичной системы водоснабжения или возникновение опасности при их эксплуатации, которые вызывают полный или частичный перерыв в подаче воды потребителям, затопление территории;

показатели эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации – количественные параметры, позволяющие оценить уровень качества публичной услуги водоснабжения и канализации, обязательные для операторов, предоставляющих данную услугу;

запланированный перерыв в предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации – временный перерыв в водоснабжении/приеме сточных вод с предварительным уведомлением потребителей, вызванный необходимостью выполнения оператором работ по техническому обслуживанию и/или запланированному ремонту в публичных системах

водоснабжения/канализации, по подключению/подсоединению внутренних установок водоснабжения/канализации новых потребителей, без отключения внутренних установок водоснабжения/канализации потребителей от публичной сети водоснабжения/канализации;

незапланированный перерыв в предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации – временный перерыв в водоснабжении, приеме сточных вод, вызванный авариями, которые произошли в публичной системе водоснабжения и канализации, без отключения внутренних установок водоснабжения/канализации потребителей от публичной сети водоснабжения/канализации.

Часть 3

НЕПРЕРЫВНОСТЬ ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ ПУБЛИЧНОЙ УСЛУГИ ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ

7. Операторы обязаны обеспечить непрерывное и надежное предоставление публичной услуги водоснабжения и канализации потребителям в соответствии с показателями эффективности, установленными настоящим Положением.

8. Показатели эффективности услуги, отражающие непрерывность предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации, – это:

а) продолжительность запланированного/незапланированного перерыва;

б) степень информирования потребителей о запланированных/незапланированных перерывах.

9. Оператор регистрирует все перерывы в предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации в соответствии с приложением № 1.

10. Запланированные и незапланированные перерывы регистрируются отдельно.

11. Незапланированные перерывы регистрируются с помощью автоматизированных средств оператора, предоставляющего публичную услугу водоснабжения и канализации, или при их отсутствии на основании сообщений и/или звонков потребителей, регистрируемых круглосуточной телефонной службой. Продолжительность одного перерыва исчисляется с момента его регистрации до момента возобновления предоставления услуги. По каждому из незапланированных перерывов регистрируется причина перерыва:

а) форс-мажор;

с) события, вызванные третьими сторонами;

д) аварии в сетях и установках водоснабжения и/или канализации, а также резкое и сильное ухудшение качества воды у источника водозабора в результате высокой концентрации загрязняющих веществ в воде, в этом случае необходимо срочное прекращение распределения воды и/или приема сточных вод;

е) распоряжение территориальных органов санитарного надзора и охраны окружающей среды.

12. По каждому случаю перерыва регистрируется информация о дате и времени перерыва в услуге, продолжительности перерыва, а также об отметке о количестве затронутых перерывом потребителей, с указанием типов потребителей.

13. Продолжительность **запланированного перерыва** в предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации не должна превышать:

а) *срок, указанный в календарном плане проектной документации на выполнение работ, рассчитанный автором проекта*, – в случае ремонта на станциях по забору, обработке воды, в публичных сетях транспортировки и распределения воды, публичных канализационных сетях, на насосных станциях, очистных сооружениях, включая замену, реконструкцию, модернизацию определенных участков сети;

б) *не более 48 часов* – в случае ремонта определенных участков труб, переноса определенных отрезков сетей водоснабжения с обустройством анкерных массивов;

с) *не более 12 часов* – в случае монтажа, подключения/подсоединения, переноса определенных отрезков вводов в многоквартирных жилых домах, установки/снятия водомера.

14. Если установлено, что продолжительность работ по возобновлению публичной услуги водоснабжения и канализации превышает сроки, установленные в пункте 13 настоящего Положения, оператор дополнительно сообщает потребителям о продлении срока запланированного перерыва с обоснованием необходимости данного продления.

15. Продолжительность **незапланированного перерыва** в предоставлении публичной услуги водоснабжения соответствует сроку устранения аварий с момента получения информации об аварии и до этапа возобновления предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации потребителям.

Этот срок не может превышать:

- a) 12 часов для городской местности;
- b) 10 часов для сельской местности.

Продолжительность незапланированного перерыва в предоставлении публичной услуги канализации соответствует сроку устранения аварий с момента получения информации об аварии, согласно пункту 13 настоящего Положения, до этапа возобновления предоставления публичной услуги канализации потребителю.

Этот срок не может превышать:

- a) 8 часов для городской местности;
- b) 6 часов для сельской местности.

16. В случае перерывов, произошедших в форс-мажорных условиях, публичная услуга водоснабжения и канализации должна быть возобновлена в течение не более 24 часов после истечения периода, признанного периодом форс-мажорных событий.

17. Информация о наличии проблемы в предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации направляется оператору:

- a) через автоматизированные информационно-технологические системы аппаратуры телесигнализации;
- b) через круглосуточную телефонную службу;
- c) по обращениям потребителей.

18. Оператор *информирует* затрагиваемых потребителей о:

- a) *незапланированном перерыве в предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации* – оперативно, посредством уведомления в течение до одного часа с момента перерыва, с указанием в тексте объявления и намеченного срока возобновления предоставления услуги;
- b) *запланированном перерыве* – заранее, не менее чем за три рабочих дня, посредством уведомления, с указанием числа, с которого произойдет перерыв, и периода перерыва.

19. Информирование посредством объявления считается выполненным, если объявление дается в сроки, предусмотренные пунктом 18 настоящего Положения, и есть доказательство информирования бытовых потребителей, по меньшей мере одним из следующих методов:

- a) размещение объявления на официальной веб-странице оператора;
- b) распространение пресс-релиза через средства массовой информации;
- c) размещение объявления в каждом подъезде многоквартирного жилого дома;
- d) размещение объявления на доске объявлений в случае сёл, коммун;
- e) уведомление потребителей, при необходимости по почте/электронной почте/факсу/телефону.

20. Степень информирования потребителей о запланированных/незапланированных перерывах в течение одного года рассчитывается по формуле:

$$Gi = Ni \cdot 100\% / N_{total},$$

где:

Gi – степень информирования потребителей о запланированных/незапланированных перерывах;

N_i – количество перерывов, о которых потребители были проинформированы в строгом соответствии с требованиями пунктов 18 и 19;

N_{tot} – общее количество перерывов, осуществленных в течение года.

Часть 4

КАЧЕСТВО И ТЕХНИЧЕСКИЕ ПАРАМЕТРЫ ПРИ ПРЕДОСТАВЛЕНИИ ПУБЛИЧНОЙ УСЛУГИ ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ

21. Операторы обязаны обеспечить функционирование публичных систем водоснабжения и канализации согласно проектным параметрам и параметрам, установленным в соответствии с нормативно-техническими документами по забору, обработке, транспортировке, накоплению и распределению питьевой и технологической воды, всем потребителям, а также по сбору, транспортировке и сбросу сточных вод (СНиП 2.04.02-84* «Водоснабжение. Наружные сети и сооружения», NCM G.03.02:2015 «Наружные сети и сооружения канализации», СНиП 3.05.04-85* «Наружные сети и сооружения водоснабжения и канализации»).

22. Проверка технических параметров публичной услуги водоснабжения и канализации осуществляется в соответствии с условиями договора, заключенного между оператором и потребителем, и нормативно-технических документов по забору, обработке, транспортировке, накоплению и распределению питьевой/технологической воды потребителям, а также по сбору, транспортировке и сбросу сточных вод (СНиП 2.04.02-84* «Водоснабжение. Наружные сети и сооружения», NCM G.03.02:2015 «Наружные сети и сооружения канализации», СНиП 3.05.04-85* «Наружные сети и сооружения водоснабжения и канализации»).

23. Оператор обязан предоставлять публичную услугу водоснабжения и канализации в разрешенных местах с учетом разграничительных пунктов сетей и установок по техническим параметрам, установленным национальными стандартами (СНиП 2.04.02-84* «Водоснабжение. Наружные сети и сооружения», NCM G.03.02:2015 «Наружные сети и сооружения канализации», СНиП 3.05.04-85* «Наружные сети и сооружения водоснабжения и канализации»), Положением об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации, разработанным и утвержденным органом местного публичного управления в соответствии с утвержденным Агентством Типовым положением об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации, настоящим Положением и заключенными с потребителями договорами.

24. Измерение технических параметров публичной услуги может осуществляться как оператором, так и другим юридическим лицом, имеющим измерительные и контрольные приборы, включенные в Государственный реестр средств измерений Республики Молдова, опубликованный в «Официальном мониторе Республики Молдова». Если по просьбе потребителей измерение производится другим юридическим лицом, не оператором, стоимость услуги оплачивается потребителем. Если в результате измерений претензии конечного потребителя подтверждаются – оператор обязан вернуть потребителю понесенные им расходы на оплату услуги по измерению параметров качества.

Часть 5

ПОДКЛЮЧЕНИЕ/ПРИСОЕДИНЕНИЕ К ПУБЛИЧНЫМ СЕТЯМ ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ

25. На основании поданного заявителем заявления оператор обязан выдать уведомление о подключении/присоединении к публичным сетям водоснабжения и канализации в течение не более 20 дней со дня регистрации заявления.

26. Оператор обязан в течение не более 10 дней со дня представления проекта согласовать проект внутренних установок водоснабжения и канализации заявителя, разработанный на основе уведомления о подключении/подсоединении. Если оператор не согласовывает проект в установленный срок, проект считается согласованным по умолчанию.

27. Оператор обязан обеспечить выполнение водопроводного ввода и/или канализационного выпуска, и установку водомера в срок до:

а) 30 дней со дня оплаты заявителем тарифов на подключение/подсоединение в случае бытовых потребителей;

б) 45 дней со дня оплаты заявителем тарифов на подключение/подсоединение в случае небытовых потребителей.

28. Оператор подключает/подсоединяет внутренние установки водоснабжения и канализации заявителя к публичной системе водоснабжения и канализации в течение не более четырех дней со дня подписания заявителем договора о предоставлении запрошенной услуги и после осуществления оплаты за подключение/присоединение.

29. В случае отключения внутренних установок водоснабжения и канализации потребителя от публичных сетей водоснабжения и канализации потребитель имеет право после устранения причин, которые привели к отключению, предусмотренных Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013 и Типовым положением об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации, на повторное подключение внутренней установки водоснабжения и канализации к публичным сетям. Оператор осуществляет повторное подключение внутренних установок потребителя в короткий срок, но не более чем через три рабочих дня со дня оплаты потребителем тарифа на повторное подключение. Оправданные расходы, связанные с приостановлением, соответственно, возобновлением предоставления услуги, оплачиваются потребителем.

Часть 6

ЗАКЛЮЧЕНИЕ ДОГОВОРА О ПРЕДОСТАВЛЕНИИ ПУБЛИЧНОЙ УСЛУГИ ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ. ФАКТУРИРОВАНИЕ И ОПЛАТА УСЛУГИ

30. Любое физическое или юридическое лицо, чьи внутренние установки водоснабжения и канализации подключены/подсоединены к публичной системе водоснабжения и канализации, или выполнившее условия и работы, предусмотренные в уведомлении о подключении/подсоединении, вправе обратиться к оператору для заключения договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации.

31. На основании поданного заявителем заявления и исходя из потребностей, согласно требованиям Положения об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации, могут быть заключены:

- 1) договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации,
- 2) договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения,
- 3) договор о предоставлении публичной услуги канализации.

32. Оператор обязан заключить договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и/или канализации следующим образом:

а) в тот же день – в случае подключения/подсоединения оператором внутренних установок заявителя к публичной системе водоснабжения и канализации;

б) в течение не более пяти рабочих дней со дня получения заявления о заключении договора и представления необходимых документов – в остальных случаях.

33. Фактурирование публичной услуги водоснабжения и канализации осуществляется в соответствии с условиями договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации и на основе показаний водомера.

34. Оплата публичной услуги водоснабжения и канализации осуществляется на основании счета-фактуры, ежемесячно выписываемого оператором и вручаемого потребителю либо рассылаемого по почте. Счета-фактуры выписываются на основе показаний водомера или норм потребления и тарифов, утвержденных органами местного публичного управления или Агентством, с соблюдением требований по выписке счетов-фактур.

Часть 7

ПЕТИЦИИ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ И ПРОЦЕДУРЫ РАЗРЕШЕНИЯ РАЗНОГЛАСИЙ

35. Потребители могут подавать оператору (в том числе в электронном формате) петиции по поводу качества услуги водоснабжения и канализации, а оператор рассматривает и разрешает любое разногласие в соответствии с требованиями Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013, Типового положения об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации, настоящего Типового положения и других нормативных актов.

36. Для рассмотрения письменных петиций потребителей по поводу режима предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации персонал оператора обязан в зависимости от сложности случая выехать на место в течение не более двух рабочих дней со дня регистрации заявления.

37. Рассмотрение изложенных в петициях проблем, касающихся несоблюдения показателей эффективности при предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, осуществляется в пункте разграничения внутренней установки потребителя и публичной системы водоснабжения и канализации оператора, согласно договору о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, который обязательно предусматривает разграничительный пункт.

38. Ответ о рассмотрении и удовлетворении петиций потребителей в связи с предоставлением публичной услуги водоснабжения и канализации основывается на результатах предпринятых оператором действий по решению поднятых в петициях проблем.

Часть 8

ПРОЧИЕ ПОЛОЖЕНИЯ.

39. Операторы обязаны организовать круглосуточную телефонную службу для приема петиций потребителей. Номер телефона круглосуточной телефонной службы указывается в счете-фактуре на оплату публичной услуги.

40. Операторы обязаны организовать автоматическую регистрацию телефонных звонков в круглосуточную телефонную службу, а зарегистрированная информация должна храниться в течение двух лет.

41. Операторы обязаны ежегодно представлять до 1 марта органу, утверждающему регулируемые тарифы на предоставление публичной услуги водоснабжения и канализации (Агентству, местному совету), отчет о показателях эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации за предыдущий год, согласно приложениям № 1 – 4. Отчеты представляются в электронном формате с электронной подписью, а также на бумажном носителе.

42. Агентство или местный совет проверяет соблюдение оператором показателей эффективности при предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, утвержденных органом местного публичного управления.

43. Агентство или местный совет в процессе рассмотрения отчета о соблюдении показателей эффективности при предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации за предыдущий календарный год вправе запросить у операторов любую дополнительную информацию, необходимую для рассмотрения представленного отчета.

44. Потребитель вправе потребовать в соответствии с положениями Гражданского кодекса Республики Молдова возмещения причиненного по вине оператора ущерба в случае предоставления им услуг, не соответствующих показателям эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации, установленным Положением о показателях эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации, утвержденным органом местного публичного управления.

45. Орган местного публичного управления или оператор обязаны довести до сведения потребителей требования к показателям эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации путем размещения Положения о показателях эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации во всех своих офисах по связям с потребителями.

Отчет о показателях эффективности публичной услуги водоснабжения

Приложение № 1
к Типовому положению о показателях
эффективности публичной услуги
водоснабжения и канализации
утвержденному Постановлением
Административного совета НАРЭ
№ 356/2019 от 27 сентября 2019 г.

**Отчет о непрерывности предоставления публичной
услуги водоснабжения и канализации**

Таблица 1

**Реестр запланированных перерывов в предоставлении публичной
услуги водоснабжения.**

№ п/п	Населенный пункт	Дата перерыва	Время перерыва	Продолжи- тельность перерыва	Причина перерыва	Количество затронутых перерывом потребителей		Дата распрос- транения объявления о перерыве
						бытовых	небы- товых	
	1	2	3	4	5	6	7	8

Запланированные перерывы в предоставлении публичной услуги канализации.

№ п/п	Населенный пункт	Дата перерыва	Время перерыва	Продолжи- тельность перерыва	Причина перерыва	Количество затронутых перерывом потребителей		Дата распрос- транения объявления о перерыве
						бытовых	небы- товых	
	1	2	3	4	5	6	7	8

Таблица 2

Реестр незапланированных перерывов в предоставлении
публичной услуги водоснабжения.

№ п/п	Населенный пункт	Дата перерыва	Время перерыва	Продолжи- тельность перерыва	Причина перерыва	Количество затронутых перерывом потребителей		Источник информации
						бытовых	небы- товых	
1	2	3	4	5	6	7	8	

Таблица 3

Реестр незапланированных перерывов в предоставлении
публичной услуги канализации.

№ п/п	Населенный пункт	Дата перерыва	Время перерыва	Продолжи- тельность перерыва	Причина перерыва	Количество затронутых перерывом потребителей		Источник информации
						бытовых	небы- товых	
1	2	3	4	5	6	7	8	

Приложение № 2
к Типовому положению о показателях
эффективности публичной услуги
водоснабжения и канализации
утвержденному Постановлением
Административного совета НАРЭ
№ 356/2019 от 27 сентября 2019 г.

Отчет о показателях эффективности публичной
услуги водоснабжения

№ п/п	Наименование показателей	Годовой показатель	Примечание
1	2	3	4
1	Выдача уведомления о подключении (Часть 5)		
1.1.	Общее количество поданных заявлений на выдачу уведомления о подключении к публичной системе водоснабжения:		
	- бытовые		
	- небытовые		
1.2.	Количество уведомлений, выданных в 20-дневный срок потенциальным потребителям:		
	- бытовым		
	- небытовым		

1.3.	Количество отказов в выдаче уведомления о подключении, потенциальным потребителям:		
	- бытовым		
	- небытовым		
2	Утверждение проектной документации на монтаж внутренней установки водоснабжения (Часть 5)		
2.1.	Общее количество заявлений об утверждении проектной документации на монтаж внутренней установки водоснабжения заявителей, потенциальных потребителей:		
	- бытовых		
	- небытовых		
2.2.	Количество утверждений проектной документации, выданных в нормативный срок в 10 дней, потенциальным потребителям:		
	- бытовым		
	- небытовым		
2.3.	Количество отказов в выдаче утверждения проектной документации потенциальным потребителям:		
	- бытовым		
	- небытовым		
3	Подключение к сети (Часть 5)		
3.1.	Общее количество заявлений о подключении к публичной системе водоснабжения, для потенциальных потребителей:		
	- бытовых		
	- небытовых		
3.2.	Количество подключений внутренних установок водоснабжения в нормативный срок в четыре рабочих дня, потенциальных потребителей:		
	- бытовых		
	- небытовых		
3.3.	Количество подключений внутренних установок водоснабжения потенциальных потребителей в срок более четырех рабочих дней:		
	- бытовых		
	- небытовых		
4	Повторное подключение к сети (Часть 5)		
4.1.	Общее количество повторных подключений внутренних установок водоснабжения потребителей к публичной системе водоснабжения для потребителей:		
	- бытовых		
	- небытовых		
4.2.	Количество повторных подключений потребителей в нормативный срок в три рабочих дня:		
	- бытовых		
	- небытовых		
5	Заключение договоров (Часть 6)		
5.1.	Общее количество заявлений на заключение договоров о предоставлении публичной услуги водоснабжения, поданных потребителями:		
	- бытовыми		
	- физические лица		
	- управляющий многоквартирного жилого дома		
	- небытовыми потребители		
5.2.	Общее количество договоров о предоставлении публичной услуги водоснабжения, заключенных с потребителями:		
	- бытовыми		
	- физическими лицами		
	- управляющим многоквартирного жилого дома		
	- небытовыми		

5.3.	Общее количество договоров, заключенных с потребителями в нормативный срок в пять рабочих дней:		
	- бытовыми		
	- <i>физическими лицами</i>		
	- <i>управляющим многоквартирного жилого дома</i>		
	небытовыми		
6	Перерывы в предоставлении публичной услуги водоснабжения (Часть 3)		
6.1.	Запланированные перерывы		
6.1.1.	Общее количество запланированных перерывов:		
	- <i>продолжительностью до 12 часов</i>		
	- <i>продолжительностью до 48 часов</i>		
6.1.2.	Ликвидированных в нормативный срок		
6.1.3.	Количество затронутых перерывами потребителей:		
	- <i>бытовых</i>		
	- <i>небытовых</i>		
6.2.	Незапланированные перерывы		
6.2.1	Общее количество незапланированных перерывов		
6.2.2	Количество перерывов, ликвидированных в нормативный срок		
6.2.3	Количество затронутых перерывами потребителей:		
	- <i>бытовых</i>		
	- <i>небытовых</i>		
7	Информирование потребителей о перерывах в предоставлении публичной услуги водоснабжения (Часть 3)		
7.1.	Общее количество уведомлений потребителей о запланированных перерывах:		
	- <i>в нормативный срок - три рабочих дня до выполнения</i>		
7.2.	Количество уведомлений потребителей о незапланированных перерывах:		
	- <i>в нормативный срок до одного часа с момента перерыва</i>		
8	Фактурирование и оплата публичной услуги водоснабжения (Часть 6)		
8.1.	Общее количество выписанных счетов-фактур:		
	- <i>на основе показаний водомеров;</i>		
	- <i>на основе норм потребления.</i>		
	- <i>установления незаконного потребления</i>		
	- <i>для взыскания разницы между оплаченным тарифом и тем, который подлежал оплате потребителем</i>		
8.2.	Общее количество счетов-фактур, выписанных с пенями:		
	- <i>из-за несвоевременной оплаты счета-фактуры потребителем</i>		
8.3.	Количество ошибочных счетов-фактур, выписанных оператором.		
8.4.	Количество счетов-фактур, оплаченных потребителями.		
8.5.	Количество неоплаченных счетов-фактур.		
9	Петиции по поводу предоставления публичной услуги водоснабжения (Часть 7)		
9.1.	Общее количество петиций по поводу:		
	- <i>подключения</i>		
	- <i>заключения договора</i>		
	- <i>ошибочного фактурирования</i>		
	- <i>качества питьевой воды</i>		
	- <i>других причин</i>		
9.2.	Петиции (согласно Книге петиций) на предоставление публичной услуги водоснабжения		
	- <i>количество петиций, отражающих удовлетворенность потребителей предоставлением публичной услуги водоснабжения</i>		
	- <i>количество петиций, отражающих недовольство потребителей предоставлением публичной услуги водоснабжения</i>		

9.3	Общее количество ответов о рассмотрении и удовлетворении петиций потребителей		
	- количество ответов, направленных в срок		
	- количество ответов, направленных с превышением срока		

Приложение № 3
к Типовому положению о показателях
эффективности публичной услуги
водоснабжения и канализации
утвержденному Постановлением
Административного совета НАРЭ
№ 356/2019 от 27 сентября 2019 г.

**Отчет о показателях эффективности публичной
услуги канализации**

№ п/п	Наименование показателей	Годовой показатель	Примечание
1	2	3	4
1	Выдача уведомления о подключении (Часть 5)		
1.1.	Общее количество заявлений о выдаче уведомления о подключении к публичной канализационной системе		
	- бытовых		
	- небытовых		
1.2.	Количество уведомлений, выданных в нормативный срок в 20 календарных дней, потенциальным потребителям:		
	- бытовым		
	- небытовым		
1.3.	Количество отказов в выдаче уведомления о подключении потенциальным потребителям:		
	- бытовым		
	- небытовым		
2	Утверждение проектной документации на монтаж внутренних канализационных установок (Часть 5)		
2.1.	Общее количество заявлений об утверждении проектной документации на монтаж внутренних канализационных установок потенциальных потребителей:		
	- бытовых		
	- небытовых		
2.2.	Количество утверждений проектной документации, выданных потенциальным потребителям в нормативный срок в 10 дней:		
	- бытовым		
	- небытовым		
2.3.	Количество отказов в выдаче утверждений проектной документации потенциальным потребителям:		
	- бытовым		
	- небытовым		
3	Подключение внутренней канализационной установки к сети (Часть 5)		
3.1.	Общее количество заявлений о подключении к публичной канализационной системе потенциальных потребителей:		
	- бытовых		
	- небытовых		
3.2.	Количество подключений потенциальных потребителей в нормативный срок в четыре рабочих дня,:		

	- бытовых		
	- небытовых		
3.3.	Количество подключений потенциальных потребителей в срок более четырех рабочих дней:		
	- бытовых		
	- небытовых		
4	Повторное подключение к сети (Часть 5)		
4.1.	Общее количество повторных подключений внутренних канализационных установок потребителей к публичной канализационной системе:		
	- бытовых		
	- небытовых		
4.2.	Количество повторных подключений потребителей в нормативный срок в три рабочих дня:		
	- бытовых		
	- небытовых		
5	Заключение договоров (Часть 6)		
5.1.	Общее количество заявлений на заключение договоров о предоставлении публичной услуги канализации, поданных потребителями:		
	- бытовыми		
	- физическими лицами		
	- управляющим многоквартирным жилым домом		
	- небытовыми		
5.2.	Общее количество договоров, заключенных с потребителями для предоставления публичной услуги канализации:		
	- бытовыми		
	- физическими лицами		
	- управляющим многоквартирным жилым домом		
	- небытовыми		
5.3.	Общее количество договоров, заключенных с потребителями в нормативный срок в пять рабочих дней:		
	- бытовыми		
	- физическими лицами		
	- управляющим многоквартирным жилым домом		
	- небытовыми		
6	Перерывы в предоставлении публичной услуги канализации (Часть 3)		
6.1.	Запланированные перерывы		
6.1.1.	Общее количество запланированных перерывов:		
	- продолжительностью в 12 часов		
	- продолжительностью а 48 часов		
6.1.2.	Ликвидированных в нормативный срок		
6.1.3.	Количество затронутых перерывами потребителей:		
	- бытовых		
	- небытовых		
6.2.	Незапланированные перерывы		
6.2.1	Общее количество незапланированных перерывов		
6.2.2	Количество перерывов, ликвидированных в нормативный срок		
6.2.3	Количество затронутых перерывами потребителей:		
	- бытовых		
	- небытовых		
7	Информирование потребителей о перерывах в предоставлении публичной услуги канализации (Часть 3)		
7.1.	Общее количество уведомлений потребителей о запланированных перерывах:		
	- в нормативный срок - три рабочих дня до выполнения		

7.2.	Количество уведомлений потребителей о незапланированных перерывах: <i>- в нормативный срок – один час с момента перерыва</i>		
8	Фактурирование и оплата публичной услуги канализации (Часть 6)		
8.1.	Общее количество выписанных счетов-фактур:		
	<i>- за публичную услугу канализации</i>		
	<i>- на дополнительные платежи за превышение норм сброса сточных вод в публичную канализационную сеть в случае превышения норм максимально допустимой концентрации (МДК)</i>		
	<i>- на основе установления незаконного потребления</i>		
	<i>- для взыскания разницы между оплаченным тарифом и тарифом, подлежащим оплате потребителем</i>		
8.2.	Общее количество выписанных счетов-фактур с пенями:		
	<i>- за несвоевременную оплату счета-фактуры потребителем</i>		
	<i>- за несвоевременную оплату потребителем счета-фактуры на дополнительные платежи за превышение норм сброса сточных вод в публичную канализационную сеть в случае превышения норм максимально допустимой концентрации (МДК)</i>		
8.3.	Количество выписанных оператором ошибочных счетов-фактур		
8.4.	Количество счетов-фактур, оплаченных потребителями		
8.5.	Количество неоплаченных счетов-фактур		
9	Петиции по поводу предоставления публичной услуги канализации (Часть 7)		
9.1.	Общее количество петиций по поводу предоставления публичной услуги канализации, в том числе на:		
	<i>- подключение</i>		
	<i>- заключение договора</i>		
	<i>- ошибочное фактурирование</i>		
	<i>- другие причины</i>		
9.2.	Петиции (согласно Книге петиций) по поводу предоставления публичной услуги канализации		
	<i>- количество петиций, отражающих удовлетворенность потребителей предоставлением публичной услуги канализации</i>		
	<i>- количество петиций, отражающих недовольство потребителей предоставлением публичной услуги канализации</i>		
9.3	Общее количество направленных ответов о рассмотрении и удовлетворении петиций потребителей		
	<i>- количество своевременно направленных ответов;</i>		
	<i>- количество ответов, направленных с превышением срока.</i>		

Приложение № 4
к Типовому положению о показателях
эффективности публичной услуги
водоснабжения и канализации
утвержденному Постановлением
Административного совета НАРЭ
№ 356/2019 от 27 сентября 2019 г.

**Отчет о показателях эффективности публичной услуги
водоснабжения и канализации**

№ п/п	Наименование показателей	Годовой показатель	Примечание
1	2	3	4
1	Выдача уведомления о подключении/присоединении (Часть 5)		

1.1.	Общее количество заявлений о выдаче уведомления о подсоединении/подключении к публичной системе водоснабжения и канализации потребителей:		
	- бытовых		
	- небытовых		
1.2.	Количество уведомлений, выданных потенциальным потребителям в нормативный срок в 20 дней:		
	- бытовым		
	- небытовым		
1.3.	Количество отказов в выдаче уведомления о подключении потенциальным потребителям:		
	- бытовым		
	- небытовым		
2.	Утверждение проектной документации на монтаж внутренних установок водоснабжения и канализации (Часть 5)		
2.1.	Общее количество заявлений об утверждении проектной документации на монтаж внутренних установок водоснабжения и канализации потенциальных потребителей:		
	- бытовых		
	- небытовых		
2.2.	Количество утверждений проектной документации, выданных потенциальным потребителям в нормативный срок в 10 дней:		
	- бытовым		
	- небытовым		
2.3.	Количество отказов в выдаче утверждения проектной документации потенциальным потребителям:		
	- бытовым		
	- небытовым		
3	Заключение договоров (Часть 6)		
3.1.	Общее количество заявлений о заключении договоров о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, поданных бытовыми потребителями:		
	- бытовыми		
	- физическими лицами		
	- управляющим многоквартирного жилого дома		
	- небытовыми		
3.2.	Общее количество договоров, заключенных для предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации с потребителями:		
	- бытовыми		
	- физическими лицами		
	- управляющим многоквартирного жилого дома		
	- небытовыми		
3.3.	Общее количество договоров, заключенных с потребителями в нормативный срок в пять рабочих дней,:		
	- бытовыми		
	- физическими лицами		
	- управляющим многоквартирного жилого дома		
	- небытовыми		
4	Фактурирование и оплата публичной услуги водоснабжения и канализации (Часть 6)		
4.1.	Общее количество выписанных счетов-фактур:		
	- на основе показаний водомеров;		
	- на основе норм потребления.		
	- на основе установления незаконного потребления		

	- на дополнительные платежи за превышение норм сброса сточных вод в публичную канализационную сеть в случае превышения норм максимально допустимой концентрации (МДК)		
	- для взыскания разницы между оплаченным тарифом и тарифом, подлежащим оплате потребителем		
4.2.	Общее количество счетов-фактур, выписанных с пенями:		
	- из-за несвоевременной оплаты счета-фактуры потребителем		
	- из-за несвоевременной оплаты потребителем счета-фактуры на дополнительные платежи за превышение норм сброса сточных вод в публичную канализационную сеть в случае превышения норм максимально допустимой концентрации (МДК)		
4.3.	Количество выписанных оператором ошибочных счетов-фактур		
4.4.	Количество счетов-фактур, оплаченных потребителями		
4.5.	Количество неоплаченных счетов-фактур		
5	Петиции по поводу предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации (Часть 7)		
5.1.	Общее количество петиций на:		
	- подключение/присоединение		
	- заключение договора		
	- ошибочное фактурирование		
	- качество питьевой воды		
	- другие причины		
5.2.	Петиции (согласно Книге петиций) по поводу предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации		
	- количество петиций, отражающих удовлетворенность потребителей предоставлением публичной услуги водоснабжения и канализации		
	- количество петиций, отражающих недовольство потребителей предоставлением публичной услуги водоснабжения и канализации		
	- другие причины		
5.3.	Общее количество направленных ответов о рассмотрении и удовлетворении петиций потребителей		
	- количество своевременно направленных ответов;		
	- количество ответов, направленных с превышением срока.		

Приложение № 5
к Типовому положению о показателях
эффективности публичной услуги
водоснабжения и канализации
утвержденному Постановлением
Административного совета НАРЭ
№ 356/2019 от 27 сентября 2019 г.

Информация о принятых оператором телефонных звонках

№ п/п	Наименование	Годовой показатель	Примечание
1	2	3	4
1.	Общее количество принятых оператором телефонных звонков, в том числе по поводу:		
	- Утечек воды;		
	- Отсутствия воды у потребителей;		
	- Неисправности канализационной системы (засоров системы или разливов сточных вод на поверхность почвы).		

REPUBLICA MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО ПО
РЕГУЛИРОВАНИЮ В ЭНЕРГЕТИКЕ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
об утверждении Положения о принципах осуществления
инвестиций в сектор водоснабжения и канализации

№ 357/2019 от 27.09.2019

Мониторул Официал № 352-359/1989 от 29.11.2019

* * *

Зарегистрировано:
Министерство юстиции
№ 1502 от 6.11.2019 г.
Министр Олеся СТАМАТЕ

На основании п.1) ч.(2) ст.7 Закона № 303 от 13 декабря 2013 о публичной услуге водоснабжения и канализации (Официальный монитор Республики Молдова, 2014 г., № 60–65, ст.123) Административный совет Национального агентства по регулированию в энергетике

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Утвердить Положение о принципах осуществления инвестиций в сектор водоснабжения и канализации (прилагается).
2. Контроль соблюдения настоящего положения возложить на подразделения Национального агентства по регулированию в энергетике.

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ДИРЕКТОР НАРЭ

Вячеслав УНТИЛА

ДИРЕКТОР НАРЭ
ДИРЕКТОР НАРЭ
ДИРЕКТОР НАРЭ

Октавиан КАЛМЫК
Еуджен КАРПОВ
Штефан КРЯНГЭ

№ 357/2019. Кишинэу, 27 сентября 2019 г.

УТВЕРЖДЕНО
Постановлением Административного совета НАРЭ
№357/2019 от 27 сентября 2019 г.

ПОЛОЖЕНИЕ
о принципах осуществления инвестиций
в сектор водоснабжения и канализации

Часть 1
ЦЕЛЬ И ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

1. Положение о принципах осуществления инвестиций в сектор водоснабжения и канализации (в дальнейшем – Положение) направлено на определение:

- a) сроков представления и утверждения инвестиционных планов;
- b) категорий и критериев оценки инвестиций;
- c) процедур планирования, представления, утверждения и изменения годового инвестиционного плана;
- d) требований к отчету о выполнении годового инвестиционного плана;
- e) порядка утверждения в тарифных целях фактически осуществленных инвестиций.

2. Настоящее Положение распространяется на операторов, предоставляющих:

- a) публичную услугу питьевого водоснабжения;
- b) публичную услугу технологического водоснабжения;
- c) публичную услугу канализации и очистки сточных вод;
- d) услугу по производству и транспортировке воды в целях перераспределения.

3. Финансирование инвестиций в создание, развитие, восстановление и модернизацию систем водоснабжения и канализации входит в компетенцию центральных отраслевых органов публичного управления и органов местного публичного управления. В зависимости от принятого способа хозяйствования и условий договоров, установленных юридическими документами, на основе которых назначается оператор, обязанности по финансированию инвестиций могут быть частично или полностью переданы оператору.

4. Годовой инвестиционный план утверждается органом публичного управления, уполномоченным утверждать тарифы на публичную услугу водоснабжения и канализации (компетентным органом), и, при необходимости, представляются Национальному агентству по регулированию в энергетике (в дальнейшем – Агентство) при утверждении тарифа.

Часть 2

ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

5. В целях настоящего Положения применяемые понятия и термины означают следующее:
эффективная инвестиция – инвестиция, способствующая снижению расходов, подлежащих включению в расчет регулируемых тарифов. Считается эффективной та инвестиция, по которой сумма среднегодовой экономической отдачи, определяемая в течение срока использования инвестиционного объекта, выше общей суммы инвестиции;

обязательная инвестиция – инвестиция, осуществляемая оператором в целях исполнения положений закона;

необходимая инвестиция – инвестиция, осуществляемая в целях обеспечения надежного и безопасного функционирования публичной системы водоснабжения и канализации, и обеспечения качества и непрерывности предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации;

активы – активы, имеющиеся для использования в течение более одного года в деятельности субъекта или для передачи в пользование третьим сторонам;

инвестиционный объект – инвестиция, осуществляемая в соответствии с годовым инвестиционным планом, утвержденным органом местного публичного управления или Агентством, или выполняемая для ликвидации последствий стихийных бедствий, аварий, принятая в эксплуатацию в установленном порядке и включенная в Отчет о выполнении годового инвестиционного плана.

6. Годовой инвестиционный план разрабатывается оператором с учетом обновляемой информации о состоянии, степени износа существующих активов, а также обязанностей оператора осуществлять регулируемую деятельность при минимальных затратах и максимальной эффективности, а также на основе плана развития и функционирования органа местного публичного управления, и утверждается органом, уполномоченным утверждать тарифы.

7. Краткосрочный, среднесрочный и долгосрочный план развития и функционирования публичной услуги водоснабжения и канализации разрабатывается органами местного публичного управления в соответствии с общими градостроительными планами, с программами социально-экономического развития административно-территориальной единицы, а также согласно международным обязательствам в области охраны окружающей среды.

8. Годовой инвестиционный план содержит только обязательные, необходимые или эффективные инвестиции, подробно указанные по подлежащим выполнению инвестиционным проектам.

9. До включения проекта в Годовой инвестиционный план оператор обязан провести его оценку по критериям, установленным в *части 5* Положения и в соответствии с требованиями Постановления Правительства № 338/2003 «Об утверждении Каталога основных средств и нематериальных активов».

Часть 3

КЛАССИФИКАЦИЯ ИНВЕСТИЦИЙ

10. Настоящее Положение устанавливает следующие категории инвестиций, которые могут быть включены в разработанный оператором Годовой инвестиционный план, в следующем порядке:

Категория А: Инвестиции в строительство новых сетей и установок;

Категория В: Инвестиции в существующие сети и производственные мощности (реконструкцию, модернизацию и технологическое переоснащение, проведение капитального ремонта сетей и капитализированных установок);

Категория С: Инвестиции в транспортные средства, машины, механизмы, механическое оборудование;

Категория D: Инвестиции в измерительные приборы, контрольно-диагностическую аппаратуру, в том числе связанную с сетями;

Категория E: Инвестиции в здания и сооружения, в том числе связанные с сетями;

Категория F: Инвестиции в вычислительную технику, телекоммуникации;

Категория G: Инвестиции в нематериальные активы (программы, лицензии и т.д.);

Категория H: Прочие инвестиции, связанные с лицензируемой деятельностью.

Часть 4

ПРОЦЕДУРЫ ПЛАНИРОВАНИЯ И ПРЕДСТАВЛЕНИЯ ГОДОВОГО ИНВЕСТИЦИОННОГО ПЛАНА

11. Оператор ежегодно, до 1 ноября, разрабатывает и представляет на утверждение компетентному органу и, при необходимости, Агентству для визирования, инвестиционный план на следующий календарный год.

12. Инвестиционный план, включающий все инвестиционные проекты, которые оператор планирует осуществить в следующем календарном году, сопровождается *пояснительной запиской* о его целях, источнике финансирования и расчетах влияния годового инвестиционного плана на регулируемые тарифы/цены на публичную услугу водоснабжения и канализации, представляется ежегодно. Влияние годового инвестиционного плана исчисляется как общая сумма амортизации и рентабельности по инвестициям по отношению к оценочным объемам/количествам. При расчете рентабельности используется уровень рентабельности, применяемый в действующем тарифе/цене.

13. Годовой инвестиционный план представляется по образцу, установленному в *приложении № 1*, на бумажном носителе, с подписью управляющего, а также в формате Excel.

14. При планировании осуществления работ по одному инвестиционному плану в течение двух или более лет, оператор отмечает это в годовом инвестиционном плане, с указанием срока

реализации и его стоимости, в том числе части инвестиций, которая приходится на следующий календарный год.

15. Годовой инвестиционный план состоит из инвестиционных проектов по каждой категории инвестиций, которая соответствует оценочным критериям, установленным в пункте 20 настоящего Положения.

16. По каждому инвестиционному проекту, признанному *обязательным и необходимым*, включенному в годовой инвестиционный план, оператор представляет следующие сведения и данные:

- a) категория инвестиций, наименование и характеристики инвестиционного проекта;
- b) расположение инвестиционного проекта (район, населенный пункт);
- c) количество;
- d) оценочная стоимость инвестиционного проекта, тыс. леев (без НДС);
- e) период выполнения, лет;
- f) критерий оценки (согласно пункту 20 Положения);
- g) цели и результаты, которые будут получены вследствие выполнения инвестиционного проекта;
- h) источник финансирования;
- i) незавершенная часть многолетнего инвестиционного проекта, выполненная до 31.12 года (t-1): количество; сумма, тыс. леев (без НДС);
- j) запланированные инвестиции на год (t): количество; сумма, тыс. леев (без НДС);
- k) срок использования инвестиционного объекта, лет;
- l) оценка годовой амортизации, получаемой в результате выполнения инвестиционного проекта, тыс. леев.

17. По каждому инвестиционному проекту, признанному *эффективным*, включенному в годовой инвестиционный план, оператор представляет следующие сведения и данные:

- a) категория инвестиций, наименование и характеристики инвестиционного проекта;
- b) расположение инвестиционного проекта (район, населенный пункт);
- c) количество;
- d) оценочная стоимость инвестиционного проекта, тыс. леев (без НДС);
- e) период выполнения, лет;
- f) соответствующий критерий оценки (согласно пункту 20 Положения);
- g) цель и результаты, которые будут получены вследствие выполнения инвестиционного проекта;
- h) источник финансирования;
- i) незавершенная часть многолетнего инвестиционного проекта, выполненная до 31.12 года (t-1) количество; сумма, тыс. леев (без НДС);
- j) запланированные инвестиции на год (t): количество; сумма, тыс. леев (без НДС);
- k) срок использования инвестиционного объекта, лет;
- l) оценка годовой амортизации, получаемой в результате выполнения инвестиционного проекта, тыс. леев;
- m) оцененные затраты на эксплуатацию на год «t» в случае невнедрения инвестиционного проекта – Ex^0_t ;
- n) оцененные затраты на эксплуатацию на год «t» в случае внедрения инвестиционного проекта – Ex^1_t ;
- o) сумма среднегодовой экономической отдачи, оцененной в течение срока использования инвестиционного проекта.

При определении среднегодовой оцененной экономической отдачи учитывается объем/количество и, соответственно, стоимость услуг, которые будут предоставлены конечным потребителям, исходя из числа новых потребителей и из среднего расхода за предыдущий год, по категориям потребителей, улучшение качества предоставляемых услуг, сокращение расходов на эксплуатацию и техническое обслуживание, сокращение потерь в сетях,

сокращение расходов на персонал, снижение расходов на израсходованное топливо и т.д., тыс.леев.

Эффективность инвестиций определяется путем применения следующих неравенств:

$$I < \sum_{t=1}^{t_u} EE_t$$

где:

I – оцененная сумма инвестиции;

EE_t – оцененная экономическая отдача за год « t », которая определяется по формуле:

$$EE_t = Ex_t^0 - Ex_t^1$$

где:

Ex_t^0 – оцененные затраты на эксплуатацию на год « t » в случае невнедрения инвестиционного проекта;

Ex_t^1 – оцененные затраты на эксплуатацию на год « t » в случае внедрения инвестиционного проекта;

t_u – последний год срока использования инвестиционного объекта.

Оператор представляет подробные расчеты среднегодовых оцененных затрат на эксплуатацию, а также экономической отдачи по соответствующим инвестиционным проектам, в том числе исходные расчетные данные.

18. Информация о сроках использования инвестиционного объекта, годовой амортизации и источника финансирования, соответствующая подпунктам h), k) и l) пункта 16 и пункту 17, может быть указана по категориям инвестиций.

19. Срок использования материальных и нематериальных активов не может быть меньше срока полезного функционирования, установленного в Каталоге основных средств и нематериальных активов, утвержденном Постановлением Правительства № 338/2003 (Официальный монитор Республики Молдова, 2003 г., № 62-66 ст.379).

Часть 5

ОЦЕНКА ИНВЕСТИЦИОННЫХ ПРОЕКТОВ

20. Инвестиционные проекты, включенные оператором в годовой инвестиционный план, оцениваются по следующим критериям.

a) *Эффективность.* Оценка проекта по критерию эффективности осуществляется на основе суммы среднегодовой оцененной экономической отдачи. Проект считается эффективным в том случае, когда сумма среднегодовой экономической отдачи, оцененной в течение срока использования инвестиционного объекта, выше общей суммы инвестиции.

b) *Обязательность.* Оценка проекта по критерию обязательности предусматривает указание законного основания, обязывающего оператора реализовать инвестиционный проект.

c) *Необходимость.* Оценка проекта по критерию необходимости предусматривает доказательство оператором влияния инвестиционного проекта на надежность и безопасность функционирования системы, непрерывность предоставления услуги водоснабжения и канализации потребителем, и на выполнение оператором установленных законом обязанностей, в том числе технический анализ инвестиционного проекта, которым доказывается, что технические параметры достаточны и необходимы для достижения установленной цели при необходимости осуществления инвестиционного проекта.

21. Инвестиционные проекты Категории А включаются в годовой инвестиционный план после того, как доказано, что они *обязательны, необходимы* или *эффективны*.

22. Инвестиционные проекты Категории В включаются в годовой инвестиционный план после того, как доказано, что они *необходимы* или *обязательны*.

23. Инвестиционные проекты Категории С принимаются и включаются в годовой инвестиционный план после того, как доказано, что эти инвестиции *эффективны, обязательны* или *необходимы*. Оператор обязан представить расчеты отдачи от сокращения объемов потребления и, соответственно, затрат и улучшения других характеристик транспортных средств, машин и механизмов, оборудования, которое намечено приобрести, по сравнению с имеющимися. Подлежащие закупке транспортные средства, машины и механизмы, оборудование должны удовлетворять минимальные и объективные потребности оператора для осуществления регулируемой деятельности в сроки, установленные законом.

24. Инвестиционные проекты Категории D включаются в годовой инвестиционный план, если доказано, что они *необходимы, обязательны* или *эффективны*.

25. Инвестиционные проекты Категории E включаются в годовой инвестиционный план, только если доказано, что эти инвестиционные проекты *обязательны, необходимы* или *эффективны*. В случае инвестиций в строительство новых административных зданий оператор должен доказать, что эти инвестиционные проекты – *эффективные* инвестиции. В противном случае данные инвестиционные проекты не включаются в годовой инвестиционный план.

26. Инвестиционные проекты Категории F включаются в годовой инвестиционный план, только если доказано, что эти инвестиционные проекты *необходимы, обязательны* или *эффективны*. Эффективность подлежащей приобретению вычислительной техники и телекоммуникационного оборудования должна удовлетворять потребности оператора в целях осуществления регулируемой деятельности. В случае, когда оператор не доказывает, что вычислительная техника, телекоммуникационное оборудование *необходимы* для эффективного осуществления регулируемой деятельности при минимальных затратах, или доказано, что без соответствующего оборудования оператор может осуществлять регулируемую деятельность согласно условиям лицензии, тогда такие инвестиционные проекты не включаются в годовой инвестиционный план. По любому проекту инвестиций в вычислительную технику и телекоммуникационное оборудование, которых ранее не было в наличии у оператора и которые оператор считает *необходимыми* в осуществляемой деятельности, он должен доказать эффективность этих инвестиций. В противном случае данные инвестиционные проекты не включаются в годовой инвестиционный план.

27. Инвестиционные проекты Категории G включаются в годовой инвестиционный план, если доказано, что они *обязательны*. Проекты инвестиций в нематериальные активы, которые не являются *обязательными* по закону, могут быть включены в годовой инвестиционный план только в том случае, когда доказано, что такие инвестиционные проекты – *эффективные* инвестиции.

28. Инвестиционные проекты Категории H представляют собой те инвестиционные проекты, связанные с регулируемой деятельностью, которые не включены в категории инвестиций А – G и которые оператор намерен включить в годовой инвестиционный план. По таким инвестиционным проектам оператор должен доказать их *эффективность, необходимость* или *обязательность*.

29. Инвестиционные проекты, выполнение которых ведет исключительно к сокращению технологического расхода и/или потерь воды в сетях, включаются в годовой инвестиционный план после того, как доказано, что соответствующие инвестиции являются *эффективными*.

Часть 6

УТВЕРЖДЕНИЕ ГОДОВОГО ИНВЕСТИЦИОННОГО ПЛАНА

30. Инвестиционные планы на следующий календарный год рассматриваются и утверждаются компетентным органом или Агентством не позднее 31 декабря.

31. Годовой инвестиционный план не утверждается, и в план не принимаются некоторые инвестиционные проекты в случае, когда:

а) годовой инвестиционный план или некоторые инвестиционные проекты не соответствуют требованиям настоящего Положения;

- b) инвестиционные проекты не связаны с регулируемой деятельностью;
- c) они связаны с закупками или работами, которые должны быть отнесены на расходы;
- d) должны быть возвращены оператором через страховые компании (страхование, включенное в тариф), решения судебных инстанций и т.д.;
- e) не являются необходимыми, не обоснованы, не дают количественно измеряемого экономического преимущества, а ведут только к повышению тарифов.

32. Годовой инвестиционный план, переданный Агентству на рассмотрение, утверждается/получает одобрение по категориям инвестиций согласно пункту 10, постановлением Административного совета Агентства, которое публикуется на официальной веб-странице Агентства. В соответствующее постановление включается общая сумма утвержденных/одобренных инвестиций, а в приложение – сумма инвестиций по категориям инвестиций. Копия соответствующего постановления направляется оператору в течение 10 рабочих дней после утверждения Административным советом Агентства.

33. Агентство утверждает/одобряет инвестиционные планы согласно условиям ст.35 Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013.

34. По каждому инвестиционному проекту, не принятому в годовой инвестиционный план, Агентство сообщает оператору, сопроводительным письмом, причину непринятия согласно требованиям настоящего Положения.

35. Оператор обязан опубликовать на официальной веб-странице, в течение 10 дней с момента получения, подробный годовой инвестиционный план по инвестиционным проектам, который должен быть выполнен в соответствующем году, после принятия постановления Административного совета Агентства, а в случае утверждения инвестиционного плана органом местного публичного управления – в течение 10 дней со дня принятия.

Часть 7

ИЗМЕНЕНИЕ ГОДОВОГО ИНВЕСТИЦИОННОГО ПЛАНА

36. В течение года, для внесения изменений в утвержденный/одобренный годовой инвестиционный план оператор обращается в письменном виде в компетентный орган, который утвердил/одобрил годовой инвестиционный план. Для внесения изменений в годовой инвестиционный план оператор представляет компетентному органу заявление об изменении с обоснованием необходимости запрошенных изменений и целей, которые будут достигнуты в результате этих изменений. Компетентный орган рассматривает заявление и в течение 30 рабочих дней после его получения принимает или отклоняет изменения к годовому инвестиционному плану, письменно информируя оператора. Оператор в течение года вправе подать не более четырех заявлений об изменении утвержденного/одобренного годового инвестиционного плана, но не позднее 31 октября отчетного года.

37. К заявлению об изменении годового инвестиционного плана представляется обоснование необходимости изменения в соответствии с условиями настоящего Положения.

38. Компетентный орган, в результате рассмотрения заявления об изменении годового инвестиционного плана, утверждает/одобряет изменение годового инвестиционного плана постановлением/решением. Один экземпляр соответствующего постановления/решения, в который включается общая сумма измененных инвестиций и сумма инвестиций по категориям инвестиций, направляется оператору.

39. При рассмотрении изменений к годовому инвестиционному плану применяются те же критерии, установленные в *части 5* настоящего Положения.

Часть 8

ОТЧЕТ О ВЫПОЛНЕНИИ ГОДОВОГО ИНВЕСТИЦИОННОГО ПЛАНА

40. До 1 марта каждого отчетного года оператор представляет компетентному органу отчет о выполнении утвержденного/одобренного Агентством инвестиционного плана за предыдущий год.

41. В отчете отражаются инвестиции согласно годовому инвестиционному плану и фактически сданные в эксплуатацию, их сумма, срок полезного функционирования, отраженная в бухгалтерском учете амортизация, годовая амортизация и достигнутые цели.

42. По каждому инвестиционному объекту, включенному в отчет о выполнении годового инвестиционного плана на предыдущий год, оператор представляет следующие сведения и данные:

- a) категория инвестиций, наименование и характеристики инвестиционных проектов;
- b) инвентарный номер;
- c) расположение инвестиционного проекта, район, населенный пункт;
- d) незавершенная часть многолетнего инвестиционного проекта, выполненная до 31 декабря года (t-1): количество; стоимость инвестиционного проекта, тыс. леев (без НДС);
- e) цели и результаты инвестиционного проекта, критерий оценки; включено в план и выполнено;
- f) инвестиции, осуществленные в году (t) в инвестиционный проект: количество – включено в план и выполнено; сумма – включено в план и выполнено, тыс. леев (без НДС);
- g) инвестиционный объект (введено в действие): количество – включено в план и выполнено; стоимость инвестиционного проекта – включено в план и выполнено, тыс. леев (без НДС); срок использования, лет; номер документа, число, месяц, год приемки/сдачи в эксплуатацию/ввода в действие, инвентарные номера составных частей инвестиционного объекта (подробно);
- h) полезный срок функционирования, установленный оператором;
- i) код и полезный срок функционирования согласно Каталогу основных средств и нематериальных активов;
- j) годовая амортизация, тыс. леев;
- k) затраты на эксплуатацию, оцененные за год «t» в случае невнедрения инвестиционного объекта – Ex^0_t тыс. леев (для объектов, оправданных в соответствии с критериями эффективности);
- l) затраты на эксплуатацию, оцененные за год «t» после реализации инвестиционного объекта – Ex^1_t (для объектов, оправданных в соответствии с критерием эффективности);
- m) сумма среднегодовой оцененной экономической отдачи за срок использования инвестиционного объекта (для объектов, оправданных в соответствии с критерием эффективности).

При определении среднегодовой экономической отдачи учитываются объем/ количество и, соответственно, стоимость услуг, которые будут предоставляться конечным потребителям, исходя из числа новых потребителей и среднего расхода за предыдущий год, по категориям потребителей, улучшение качества предоставляемых услуг, сокращение расходов на эксплуатацию и техническое обслуживание, сокращение расходов на персонал, сокращение расходов на использованное топливо и т.д., тыс. леев;

- k) источник финансирования;
- l) пояснительная записка о разнице между утвержденной и фактической суммой инвестиции.

Оператор представляет по инвестициям, осуществленным согласно пункту 17, подробные расчеты среднегодовых расходов на эксплуатацию и техническое обслуживание, а также экономической отдачи по соответствующим инвестиционным объектам, в том числе исходные расчетные данные.

43. Компетентный орган рассматривает отчет о выполнении годового инвестиционного плана за предыдущий год и принимает постановление/решение о принятии в тарифных целях инвестиций, осуществленных в предыдущем году.

Компетентный орган, при необходимости, вправе устанавливать на местах существование инвестиционных объектов, включенных оператором в отчет о выполнении годового инвестиционного плана.

44. В случае, когда реализованная стоимость инвестиций превышает сумму, утвержденную компетентным органом согласно годовому инвестиционному плану, в тарифных целях признается утвержденная сумма инвестиций, с учетом индекса потребительских цен для Республики Молдова в соответствующем году. По инвестиционным проектам категорий А и В компетентный орган вправе признать увеличение суммы инвестиции, утвержденной в проекте, в случае представления оператором документов/доказательств, оправдывающих увеличение стоимости товаров/работ, необходимых для выполнения проекта. В этом случае стоимость товаров/работ, необходимых для выполнения проекта, не может быть выше 15% первоначально запланированной суммы, включенной в утвержденный годовой инвестиционный план.

45. Инвестиции, выполненные в соответствии с утвержденным годовым инвестиционным планом, включаются в расчеты при определении тарифов согласно условиям Методологии определения, утверждения и применения тарифов на публичные услуги водоснабжения, канализации и очистки сточных вод.

46. Компетентный орган не утверждает, в целях возврата через тариф, выполненные оператором инвестиции, которые не соответствуют утвержденному годовому инвестиционному плану.

47. Инвестиционные объекты, выполненные для восстановления публичной системы водоснабжения и канализации, поврежденных вследствие стихийных бедствий, для исполнения предписаний уполномоченных органов, а также для удовлетворения жалоб потребителей согласно условиям и срокам, установленным отраслевыми нормами, отдельно включаются в отчет о выполнении годового инвестиционного плана. Осуществление данных инвестиций отдельно обосновывается оператором, с указанием географических зон и времени наступления соответствующих стихийных бедствий, и с изложением необходимых доводов.

48. Отчет о выполнении Годового инвестиционного плана представляется Агентству согласно образцу, установленному в *приложении № 2*, на бумажном носителе, с подписью управляющего, а также в формате Excel.

Часть 9

ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

49. Невыполненные инвестиционные проекты, включенные в годовой инвестиционный план, утвержденный/одобренный компетентным органом, подлежат включению в годовой инвестиционный план на следующий календарный год, но в течение не более двух лет подряд, за исключением инвестиций категорий А и В.

50. Компетентный орган вправе изменить сумму инвестиций, принятых в тарифных целях, в случае выявления нарушений, установленных в результате проведенной у оператора проверки.

51. Расходы оператора на работы по восстановлению объектов, поврежденных третьими сторонами, не квалифицируются как инвестиции и подлежат добровольному возмещению третьей стороной или путем обращения оператора в судебную инстанцию.

52. Если при обосновании годовых инвестиционных планов операторы указывают, что в результате выполнения инвестиционных проектов сократятся расходы на техническое обслуживание и эксплуатацию, расходы на персонал, материальные расходы, распределительные и административные расходы, тогда при определении базовых затрат на следующий период регулирования они снижаются на сумму сокращения расходов, указанную при обосновании инвестиционного проекта.

53. На заседания Административного совета Агентства по утверждению годовых инвестиционных планов по внесению изменений в годовые инвестиционные планы, по утверждению в тарифных целях фактически осуществленных инвестиций приглашается оператор.

54. Инвестиции в водомеры, вентили и гидранты, стоимость которых относится к малоценным и быстроизнашивающимся предметам, попадают под действие настоящего Положения, являясь составной частью инвестиций, соответствующих категориям В и D.

Приложение № 1
к Положению о принципах осуществления
инвестиций в сектор водоснабжения и канализации
утвержденному Постановлением Административного совета НАРЭ
№ _____ от _____ 2019 г.

ИНВЕСТИЦИОННЫЙ ПЛАН

на _____ год _____
(наименование оператора)

Категория инвестиций, наименование и характеристики инвестиционного проекта	Параметры инвестиционного проекта							в том числе				Срок исполнения	Оцененная годовая норма инвестиций (тыс. леев)	Оцененные затраты на эксплуатацию (тыс. леев)	Оцененные затраты на эксплуатацию (тыс. леев)	Сумма среднегодовой экономической отдачи за срок полезного использования	примечания	
	Расположение инвестиционного проекта, район, населенный пункт	Кол-во	Оцененная стоимость	Период выработки	Критерий оценки	Цели и результаты	Источники финансирования	Незаввершенная часть многолетнего инвестиционного проекта, выполненная до 31.12 года (t-1)	Запланированные инвестиции (t)	ко-ли-че-ств	Сум-ма, тыс. леев (без НДС)							ко-ли-че-ств
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Общий объем, в том числе:																		
A	Инвестиции в строительство новых сетей и новых производственных мощностей																	

B	Инвестиции в существующие сети и производственные мощности																		
C	Инвестиции в транспортные средства, машины, механизмы, механическое оборудование																		
D	Инвестиции в измерительные приборы, контрольно-диагностическую аппаратуру, в том числе, связанную с сетями;																		
E	Инвестиции в здания и сооружения, в том числе связанные с сетями																		
F	Инвестиции в вычислительную технику, телекоммуникации																		
G	Инвестиции в нематериальные активы																		
H	Прочие инвестиции, связанные с лицензируемой деятельностью																		

Примечания:

1. В графе 7 указывается: «н» для критерия необходимые, «о» для критерия обязательные и «э» для критерия эффективные.
2. Подробные расчеты сумм, включенных в графы 16, 17 и 18, в том числе исходные расчетные данные представляются отдельно по каждому инвестиционному проекту.
3. Для категорий D и E инвестиции, связанные с сетями, отражаются отдельно.
4. Информация о сроке использования инвестиционного объекта, годовой амортизации и источнике финансирования может быть указана по категориям инвестиций.

REPUBLICA MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО ПО
РЕГУЛИРОВАНИЮ В ЭНЕРГЕТИКЕ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
об утверждении Рамочного технического задания для
публичной услуги водоснабжения и канализации

№ 358/2019 от 27.09.2019

Мониторул Официал № 352-359/1990 от 29.11.2019

* * *

Зарегистрировано:
Министерство юстиции
№ 1500 от 06.11.2019 г.
Министр Олеся СТАМАТЕ

На основании п.г¹) ч.(2) ст.7 Закона № 303 от 13 декабря 2013 о публичной услуге водоснабжения и канализации (Официальный монитор Республики Молдова, 2014 г., № 60–65, ст.123) Административный совет Национального агентства по регулированию в энергетике

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Утвердить Рамочное техническое задание для публичной услуги водоснабжения и канализации (прилагается).
2. Рамочное техническое задание для публичной услуги водоснабжения и канализации вступает в силу со дня опубликования в Официальном мониторе Республики Молдова.
3. Контроль соблюдения настоящего Положения возложить на подразделения Национального агентства по регулированию в энергетике.

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ДИРЕКТОР НАРЭ Вячеслав УНТИЛА

ДИРЕКТОР НАРЭ Октавиан КАЛМЫК
ДИРЕКТОР НАРЭ Еуджен КАРПОВ
ДИРЕКТОР НАРЭ Штефан КРЯНГЭ

№ 358/2019. Кишинэу, 27 сентября 2019 г.

УТВЕРЖДЕНО
Постановлением Административного совета НАРЭ
№ 358/2019 от 27 сентября 2019 г.

ТИПОВОЕ ТЕХНИЧЕСКОЕ ЗАДАНИЕ
для публичной услуги водоснабжения и канализации

Глава I
ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящее типовое техническое задание устанавливает порядок составления технических заданий для публичной услуги водоснабжения и канализации вне зависимости от формы управления, избранной органами местного публичного управления первого уровня, которые создают, организуют, координируют, ведут мониторинг и проверяют функционирование публичной услуги водоснабжения и канализации.
2. Технические задания:

а) составляются в соответствии с объективными потребностями и спецификой деятельности органов местного публичного управления с соблюдением в полном объеме минимальных требований, предусмотренных типовым техническим заданием и типовым положением об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации;

б) утверждаются органами местного публичного управления первого уровня;

с) составляются по каждому виду деятельности, характерному для публичной услуги водоснабжения и канализации.

3. При составлении технических заданий орган местного публичного управления обязан использовать следующую документацию в соответствии с настоящим типовым техническим заданием:

а) в содержание документации технического задания переносятся из настоящего Типового технического задания виды деятельности и технические условия, характерные для осуществляемой или делегируемой деятельности;

б) содержание технического задания разрабатывается путем изложения письменных текстов, за исключением номеров пунктов, которые получают новую нумерацию путем дополнения необходимыми данными в соответствии с указаниями, уточняющими письменными текстами из содержания документации типового технического задания;

с) содержание технического задания включает набор бланков, указанных в качестве обязательных в типовом техническом задании, к которым могут быть добавлены и другие бланки, необходимые для надлежащего выполнения услуги.

4. Орган местного публичного управления обязан при составлении технического задания определять технические характеристики путем ссылки на технические нормы так, как они определены в законодательстве.

Глава II

ПРЕДМЕТ ТИПОВОГО ТЕХНИЧЕСКОГО ЗАДАНИЯ

5. Настоящее техническое задание устанавливает условия осуществления видов деятельности, характерных для публичной услуги водоснабжения и канализации, с определением необходимых технических условий для функционирования данной услуги в условиях максимальной эффективности и безопасности.

6. Цель разработки настоящего технического задания заключается в обеспечении базовой документации для установления специфических условий осуществления публичной услуги водоснабжения и канализации вне зависимости от принятого способа управления.

7. Техническое задание является составной частью необходимой документации для организации и осуществления деятельности _____ (указать вид деятельности, характерный для публичной услуги водоснабжения и канализации) и представляет собой совокупность основных технических условий.

8. Техническое задание содержит:

а) технические спецификации, определяющие характеристики качественного, технического уровня и уровня эффективности, безопасности при эксплуатации, а также системы обеспечения качества, терминологию, условия сертификации соответствия применимым стандартам и т.д.;

б) технические спецификации касаются также способа осуществления деятельности, проверки, инспектирования и условий приемки работ, а также других условий, вытекающих из действующих нормативных актов и норм, связанных с организацией и осуществлением публичной услуги водоснабжения и канализации.

с) Техническое задание уточняет обязательные нормы охраны труда, предотвращения и тушения пожаров и охраны окружающей среды, которые должны соблюдаться в процессе предоставления/выполнения услуги /деятельности _____ (указать вид деятельности, характерный для публичной услуги водоснабжения и канализации).

9. Публичная услуга водоснабжения и канализации должна обеспечивать предоставление услуги в непрерывном режиме с обеспечением $Q = \text{---} \text{ л/с}$, $Q = \text{---} \text{ м}^3/\text{сутки}$, $\text{м}^3/\text{год}$ и

минимального дежурного давления _____ мСА для всех пользователей в радиусе предоставления услуги (*заполнить значениями расхода и давления*).

10. В техническом задании используются термины, выражения и сокращения, содержащиеся в Законе о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013 и связанных с ним нормах.

Глава III

МИНИМАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ ПО ОРГАНИЗАЦИИ ПУБЛИЧНОЙ УСЛУГИ ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ

11. Оператор публичной услуги водоснабжения и канализации обеспечивает:

- a) соблюдение законодательства, нормативов, практических кодексов и положений о строительстве и эксплуатации систем водоснабжения и канализации, гигиене и охране труда, водохозяйствовании, охране окружающей среды, мониторинге состояния сооружений на протяжении времени, предотвращении и борьбе с пожарами;
- b) эксплуатацию, обслуживание и ремонт установок и оборудования уполномоченным персоналом, в зависимости от сложности установки и специфики рабочего места;
- c) соблюдение показателей эффективности, установленных договором делегирования управления или постановлением о передаче услуги в управление и определенных в Положении о показателях эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации;
- d) представление органу местного публичного управления и/или Национальному агентству по регулированию в энергетике запрошенной информации и доступа к документации, на основе которой предоставляется публичная услуга водоснабжения и канализации, согласно положениям Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013;
- e) забор, обработку, транспортировку, накопление и распределение питьевой воды и, соответственно, прием, очистку и отведение сточных вод;
- f) эксплуатацию систем водоснабжения и/или канализационных систем в условиях максимальной безопасности и технико-экономической эффективности с соблюдением технологий, положений и технических инструкций по эксплуатации;
- g) создание, надзор и обслуживание зон санитарной охраны, сооружений и установок, свойственных системам питьевого водоснабжения, канализации и очистки сточных вод в соответствии с законодательством;
- h) строгий мониторинг качества питьевой воды, распределяемой публичными системами водоснабжения, в соответствии с действующими санитарно-гигиеническими нормами;
- i) забор сырой воды и/или сброс сточных вод из/в природные приемники только с соблюдением условий, предписанных природоохранными и водохозяйственными заключениями и разрешениями;
- j) обслуживание и поддержание публичных систем водоснабжения и канализации в постоянном рабочем состоянии;
- k) учет объемов забираемой, накапливаемой, транспортируемой, распределяемой и, соответственно, включаемой в счета-фактуры воды;
- l) учет сточных вод на входе в станции очистки;
- m) повышение эффективности и производительности систем в целях снижения тарифов посредством устранения потерь в системе, снижения производственных затрат, удельных расходов сырья, топлива и электроэнергии, а также путем их переоборудования, переоснащения и технологического перевооружения;
- n) ограничение объемов питьевой воды, распределяемой публичными сетями, используемой в технологических процессах, и снижение удельных расходов путем ее рециркуляции и повторного использования на станциях обработки и очистки;
- o) соблюдение обязательств, принятых по договорам предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации;

- p) предоставление публичной услуги водоснабжения и канализации всем пользователям в радиусе действия услуги, по которым имеется решение о передаче в управление или договор о делегировании управления;
- q) применение эффективного менеджмента, сокращающего эксплуатационные затраты;
- г) разработка ежегодных инвестиционных планов капитального ремонта, модернизации, технологического перевооружения и расширения, а также планов текущего ремонта для технического обслуживания и содержания публичных систем водоснабжения и канализации, которые могут быть выполнены собственными силами или третьими сторонами;
- s) учет часов работы оборудования;
- t) ведение отдельного учета по каждому виду деятельности с отдельным бухгалтерским учетом по каждому виду услуги в том случае, когда оператор предоставляет и другие услуги, помимо регулируемой деятельности;
- u) необходимый персонал для выполнения видов деятельности, принятых по договору о делегировании управления или постановлением о передаче в управление;
- v) оперативное диспетчерское руководство и обеспечение технических средств и аварийного персонала;
- w) собственное оснащение специфическим оборудованием и установками, необходимыми для предоставления видов деятельности, принятых по договору о делегировании управления или постановлением о передаче в управление;
- x) другие специфические условия, установленные органом местного публичного управления.

12. Обязанности и ответственность эксплуатационного персонала оператора содержатся в Положении об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации.

13. Публичная услуга водоснабжения и канализации предоставляется таким образом, чтобы осуществлялись:

- a) постоянная проверка и надзор за работой установок;
- b) корректировка и адаптация режима эксплуатации к требованиям пользователя;
- c) контроль качества питьевой, технологической, сточной, очищенной воды и ила, подлежащего освоению;
- d) составление или обновление технической документации, необходимой для осуществления экономной и безопасной эксплуатации;
- e) обеспечение при накоплении воды неприкосновенного запаса для пожаротушения;
- f) степень использования общей мощности станций/установок на уровне, необходимом для обеспечения непрерывности и качества поставляемой воды;
- g) мониторинг параметров подачи воды, а также непрерывная подача воды всем государственным учреждениям;
- h) восстановление и технологическое перевооружение в целях повышения эффективности при эксплуатации, соблюдения национальных норм выбросов загрязняющих веществ и обеспечения качества сырой и питьевой воды.

Глава IV

ИСТОЧНИКИ ЭНЕРГИИ, ОБСЛУЖИВАЮЩИЕ УСЛУГУ ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ

14. Основные характеристики электростанций, обслуживающих публичную систему водоснабжения/канализации, представлены в приложении № ____ (уточнить номер приложения, в котором подробно изложены: месторасположение каждой станции, напряжение на входе на станцию, напряжение на выходе из станции, вид трансформаторов, мощность каждого трансформатора, тип и разрывная мощность выключателей, однопроводная схема, схема измерения, автоматики и защиты, год ввода в действие, последний капитальный ремонт, последняя профилактическая проверка, оборудование, получающее питание от станции, резервный источник и т.д.).

15. Данные о силовых и осветительных электросетях представлены в приложении № ____ (уточнить номер приложения, в котором описываются все силовые и осветительные сети, в том числе низкого напряжения, связанные с публичной системой водоснабжения и канализации: месторасположение каждого объекта, однопроводные схемы, представленные по объектам, вид проводов, сечение, протяженность, тип схемы, заземляющие установки, количество контакторов, выключателей, ячеек, точек освещения, мощность, обслуживаемая каждой схемой, и т.д.).

16. Характеристики теплоцентралей, обслуживающих составные части публичной системы водоснабжения/канализации, представлены в приложении № ____ (указать номер приложения, в которое будут внесены отличительные характеристики системы теплоснабжения).

17. Характеристики сетей сжатого воздуха, природного газа, жидкого топлива, водоснабжения/канализации представлены в приложении № ____ (указать номер приложения, в которое будут внесены отличительные характеристики сетей сжатого воздуха и коммунальных услуг в помещениях).

Глава V

Часть 1

Забор сырой воды

18. Оператору разрешается осуществлять деятельность по забору сырой воды в административно-территориальном радиусе ____ (заполнить административно-территориальным радиусом, в котором должна осуществляться деятельность, с его разграничением).

19. Источники воды, используемые для водоснабжения, расположены в ____ (уточнить место расположения источников водоснабжения).

20. Расположение глубинных источников воды представлено в приложении № ____ (указать номер приложения, которое заполняется данными из таблицы № 1, прилагаемой к настоящему типовому техническому заданию, при наличии забора воды из глубинных источников).

21. Расположение поверхностных источников воды представлено в приложении № ____ (указать номер приложения, которое заполняется данными согласно таблице № 2, прилагаемой к настоящему типовому техническому заданию, при наличии забора воды из поверхностных источников).

22. План расположения всех скважин (разведочных, надзорных, эксплуатационных), зон санитарной охраны, связанных с ними гидротехнических работ и пристроек, границ участка, его юридической природы, путей сообщения, источников загрязнения в местности и т.д., представлен в приложении № ____ (уточнить номер приложения).

23. Однопроводные электроустановки, связанные с водозабором: вводы, осветительные и силовые электроустановки, заземляющие установки, контрольно-измерительные приборы и автоматика, представлены в приложении № ____ (уточнить номер приложения).

24. В целях определения затрат на эксплуатацию и необходимый персонал в техническое задание вносятся и излагаются в виде отдельных статей с отражением по каждому водозабору:

а) собственное проектное технологическое потребление электроэнергии для обеспечения водозабора при номинальном расходе составляет ____ (внести показатель);

б) описание установок, их физическое состояние и степень автоматизации представлены в приложении №... (указать номер приложения);

в) графики включения-отключения основного оборудования, колебание удельного расхода, в зависимости от расхода, представлены в приложении № ____ (указать номер приложения);

г) графики колебания потребляемой насосами энергии, в зависимости от расходов транспортируемой воды представлены в приложении № ____ (указать номер приложения);

- e) список измерительных приборов для определения количества забираемой, поставляемой воды и их характеристики представлен в приложении № ____ (указать номер приложения);
  - f) список измерительных приборов для определения объемов потребления электроэнергии на водозаборной станции представлен в приложении № ____ (указать номер приложения);
  - g) схема водозаборной станции с расположением приборов, сооружений и оборудования, план расположения и положения арматуры в обычной рабочей схеме, согласно приложению № ____ (указать номер приложения);
  - h) схема электроустановки по улучшению коэффициента мощности, согласно приложению № ____ (указать номер приложения);
  - i) подробно изложить положения подпунктов b) и c) пункта 8 типового технического задания.
25. Деятельность по водозабору осуществляется с соблюдением положений пункта 13 настоящего типового технического задания.

Часть 2

Обработка сырой воды

26. Оператору разрешается осуществлять деятельность по обработке сырой воды в административно-территориальном радиусе ____ (заполнить административно-территориальным радиусом, в котором должна осуществляться деятельность, с его разграничением).
27. Станция по обработке сырой воды расположена в ____ (уточнить место расположения станции по обработке воды).
28. План расположения с размещением зон санитарной охраны, связанных с нею гидротехнических работ и пристроек, границами земельного участка, его юридической природой, путей сообщения, источников загрязнения местности, и т.д. представлен в приложении № ____ (уточнить номер приложения).
29. Электроустановки, связанные со станцией по обработке воды, с однопроводными схемами: вводы, осветительные и силовые электроустановки, заземляющие установки, контрольно-измерительные приборы и автоматика, представлены в приложении № ____ (уточнить номер приложения).
30. Состав объектов станции по обработке представлен в приложении № ____ (указать номер приложения, которое заполняется данными из таблицы № 3 приложения к настоящему типовому техническому заданию).
31. В целях определения затрат на эксплуатацию и необходимого персонала в техническое задание вносятся и подробно излагаются с разбивкой по каждой станции по обработке:
- a) собственное проектное технологическое потребление электроэнергии и реактивов для обеспечения обработки сырой воды при номинальном расходе, которое составляет:...(внести показатели по электроэнергии и по реактивам с разбивкой по каждому реактиву в отдельности);
  - b) описание установок, их физическое состояние и степень автоматизации, которые представлены в приложении № ____ (указать номер приложения);
  - c) графики включения-отключения основного оборудования и колебание удельного расхода, в зависимости от расхода, которые представлены в приложении № ____ (указать номер приложения);
  - d) графики колебания потребляемой насосами энергии, в зависимости от рабочих расходов воды, которые представлены в приложении № ____ (указать номер приложения);
  - e) графики колебания количества используемого реактива, в зависимости от расхода обрабатываемой воды, которые представлены в приложении № ____ (указать номер приложения);
  - f) список измерительных приборов для определения количества и качества сырой и обработанной воды, а также их характеристики, который представлен в приложении № ____ (указать номер приложения);

- g) список оборудования химической лаборатории и несертифицированные методы анализа, которые предусмотрены в приложении №... (указать номер приложения);
  - h) список измерительных приборов для определения объемов потребления электроэнергии на станции по обработке сырой воды, который представлен в приложении № ____ (указать номер приложения);
  - i) схема станции по обработке воды с расположением оборудования и положением арматуры в обычной рабочей схеме, согласно приложению № ____ (указать номер приложения);
  - j) схема электроустановки по улучшению коэффициента мощности, согласно приложению № ____ (указать номер приложения);
  - k) подробно изложить положения подпунктов b) и c) пункта 8 типового технического задания.
- 32.** Деятельность по обработке воды осуществляется с соблюдением положений пункта 13 настоящего технического задания.

Часть 3

Транспортировка питьевой и/или технологической воды

- 33.** Оператору разрешается осуществлять деятельность по транспортировке питьевой и/или технологической воды в административно-территориальном радиусе ____ (заполнить административно-территориальным радиусом, в котором должна осуществляться деятельность, с его разграничением).
- 34.** План расположения с размещением подвода, зоны санитарной охраны, связанных с ней гидротехнических работ и пристроек, границ земельного участка, его юридической природы, путей сообщения, источников загрязнения местности и т.д., представлен в приложении № ____ (уточнить номер приложения).
- 35.** Характеристики подвода представлены в приложении № ____ (указать номер приложения, которое заполняется данными из таблицы № 4, приложения к настоящему типовому техническому заданию).
- 36.** В целях определения затрат на эксплуатацию и необходимого персонала, в техническом задании определяются и подробно излагаются в виде отдельных статей:
- a) собственное проектное технологическое потребление электроэнергии для обеспечения транспортировки сырой воды при номинальном расходе, которое составляет: ____ (внести показатель по электроэнергии);
  - b) описание установок, их физическое состояние и степень автоматизации, которые представлены в приложении № ____ (указать номер приложения);
  - c) графики колебания потребляемой насосами энергии, в зависимости от рабочих расходов воды, которые представлены в приложении №... (указать номер приложения);
  - d) список измерительных приборов для определения количества транспортируемой питьевой/сырой воды, а также их характеристики, который представлен в приложении № ____ (указать номер приложения);
  - e) список измерительных приборов для определения объемов потребления электроэнергии, связанной с транспортировкой питьевой/сырой воды, который представлен в приложении №... (указать номер приложения);
  - f) схема водопроводных труб, с указанием топографических и функциональных элементов, согласно приложению № ____ (указать номер приложения);
  - g) подробно изложить положения подпунктов b) и c) пункта 8 типового технического задания.
- 37.** Деятельность по транспортировке питьевой/сырой воды осуществляется с соблюдением положений пункта 13 настоящего типового технического задания.

Часть 4

Накопление воды

38. Оператор вправе накапливать воду в административно-территориальном радиусе ____ (заполнить административно-территориальным радиусом, в котором должна осуществляться деятельность, с его разграничением).
39. Накопительные резервуары питьевой воды расположены в ____ (уточнить место расположения водонакопительных резервуаров).
40. План расположения с размещением всех накопительных резервуаров, зон санитарной охраны, связанных с ними гидротехнических работ и пристроек, границ земельного участка, его юридической природы, путей сообщения, источников загрязнения местности и т.д. представлен в приложении №... (уточнить номер приложения).
41. Электроустановки, связанные со станцией накопления воды, с однопроводными схемами: вводы, осветительные и силовые электроустановки, заземляющие установки, контрольно-измерительные приборы и автоматика представлены в приложении № ____ (уточнить номер приложения).
42. Состав объектов станции накопления воды представлен в приложении № ____ (указать номер приложения, которое заполняется данными из таблицы № 5, приложения к настоящему типовому техническому заданию).
43. В целях определения затрат на эксплуатацию и необходимого персонала в техническом задании устанавливаются и подробно излагаются в виде отдельных статей:
- a) описание установок, их физическое состояние и степень автоматизации, которые представлены в приложении № ____ (указать номер приложения);
  - b) список измерительных приборов для определения количества и качества накапливаемой воды, а также их характеристики, который представлен в приложении № ____ (указать номер приложения);
  - c) схема станции накопления воды с размещением резервуаров и положением арматуры в обычной рабочей схеме, согласно приложению № ____ (указать номер приложения);
  - d) подробно изложить положения подпунктов b) и c) пункта 8 типового технического задания.
44. Деятельность по накоплению воды осуществляется с соблюдением положений пункта 13 настоящего типового технического задания.

Часть 5

Распределение питьевой и/или технологической воды

45. Оператору разрешается осуществлять деятельность по распределению питьевой и/или технологической воды, согласно положениям Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013, по регулируемым тарифам, пользователям, расположенным на территории ____ (указать населенный пункт, где оператор должен осуществлять свою деятельность).
46. Основные данные о:
- потребителях, для которых предоставляется услуга по распределению питьевой и/или технологической воды, указаны в приложении № ____ (указать номер приложения, которое заполняется данными из таблицы № 6, приложения к настоящему типовому техническому заданию);
  - водомерах, на основе которых составляются счета-фактуры на поставляемый объем воды, указаны в приложении № ____ (указать номер приложения, которое заполняется данными из таблицы № 7, приложения к настоящему типовому техническому заданию);
  - потребителях, не имеющих водомеры, указаны в приложении № ____ (указать номер приложения, которое заполняется данными из таблицы № 8, приложения к настоящему типовому техническому заданию).
47. Опись насосных станций, станций перекачки и гидрофорных насосных станций, расположенных в водораспределительной сети, представлена в приложении № ____ (указать

номер приложения, которое заполняется данными из таблицы № 9, приложения к настоящему типовому техническому заданию).

48. Опись гидрантов и составных труб распределительной сети питьевой и/или технологической воды, представлена в приложении № ____ (указать номер приложения, которое заполняется данными из таблицы № 10, приложения к настоящему типовому техническому заданию).

49. Вводы и их составные элементы представлены в приложении № ____ (указать номер приложения, которое заполняется данными из таблицы № 11, приложения к настоящему типовому техническому заданию).

50. План водораспределительной сети представлен в приложении № ____ (указать номер приложения, в котором представлен план водораспределительной сети с размещением принадлежащих ей объектов).

51. В целях определения затрат на поставку и необходимого персонала в техническом задании устанавливаются и подробно излагаются в виде отдельных статей:

a) описание установок, их физическое состояние и степень автоматизации, которые представлены в приложении № ____ (указать номер приложения);

b) график числа потребителей, подключенных за последние пять лет, который представлен в приложении № ____ (указать номер приложения);

c) колебание цены продажи воды за последние пять лет, которое представлено в приложении № ____ (указать номер приложения);

d) колебание уровня поступлений платежей за последние пять лет, которое представлено в приложении № ____ (указать номер приложения);

e) график колебания степени приемлемости за последние пять лет, рассчитанный согласно положениям законодательства ____ (указать номер приложения);

f) подробно излагаются положения подпунктов b) и c) пункта 8 типового технического задания.

52. Деятельность по распределению питьевой и/или технологической воды осуществляется с соблюдением положений пункта 13 настоящего технического задания.

53. В своей деятельности оператор обеспечивает:

a) мониторинг и регистрацию утвержденных показателей эффективности для услуги по распределению питьевой и/или технологической воды. Мониторинг и регистрация показателей эффективности осуществляются на основе особой процедуры посредством специальных разделов;

b) введение системы, позволяющей получать информацию или предоставлять консультации по любой проблеме или инциденту, который ухудшает или может ухудшить безопасность, функциональность или другие показатели эффективности услуги;

c) чтобы счет-фактура, выставляемый потребителю оператором в целях получения стоимости поставленного объема воды, содержал данные, предусмотренные в Типовом положении об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации, утвержденном постановлением Административного совета Национального агентства по регулированию в энергетике. Счет-фактура не должен содержать стоимость других услуг, предоставляемых поставщиком или третьими сторонами, на которые составляются отдельные счета-фактуры;

d) применение системы общения с потребителями о новых правилах поставки воды и изменениях, которые произошли в отраслевых нормативных актах;

e) информирование потребителей:

- об ежегодном планировании работ по капитальному ремонту и модернизации, которые будут проводиться на водораспределительных установках, которые могут привести к снижению количества или качества распределения питьевой воды;

- о дате и времени перерыва подачи воды;

- о дате и времени возобновления подачи воды;

- f) проверка потребителями подачи воды по качественным и количественным параметрам, установленным в действующих нормативных актах и в договоре, после:
- плановых ремонтных работ;
  - внеплановых ремонтных работ;
- g) систему регистрации, расследования, решения и сообщения о жалобах потребителей в связи с качеством услуг, расчет потребления и оформление счетов-фактур;
- h) возобновление в кратчайшее время водоснабжения потребителей, пострадавших от аварий/инцидентов, которые вызвали перерыв в водоснабжении. В этих целях оператор обеспечивает наличие центров получения жалоб по телефону;
- i) баланс воды на входе и на выходе из распределительной системы.

Глава VI Часть 1

Сбор, транспортировка и отведение сточных вод от потребителей

- 54.** Оператору разрешается осуществлять деятельность по сбору, транспортировке и отведению сточных вод от потребителей, согласно положениям Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013, по регулируемым тарифам, в административно-территориальном радиусе ___ (заполнить административно-территориальным радиусом, где оператор должен осуществлять свою деятельность).
- 55.** Основные данные по потребителям, которые пользуются деятельностью по сбору, транспортировке и отведению сточных вод, указаны в приложении № ___ (указать номер приложения, которое заполняется данными из таблицы № 12, приложения к настоящему типовому техническому заданию).
- 56.** Выпуски и их составные элементы представлены в приложении № ___ (указать номер приложения, которое заполняется данными из таблицы № 13, приложения к настоящему типовому техническому заданию).
- 57.** Основные характеристики коллекторов по транспортировке сточных вод и других сливных люков представлены в приложении № ___ (указать номер приложения, которое заполняется данными из таблицы № 14, приложения к настоящему типовому техническому заданию. При необходимости, данные заполняются отдельно по каждой канализационной системе в отдельности).
- 58.** План канализационной системы представлен в приложении № ___ (указать номер приложения, в котором представлен план канализационной системы с размещением принадлежащих ей объектов).
- 59.** Продольные профили канализационной сети по участкам представлены в приложениях № ___ (внести номера приложений, в которых представлен продольный профиль участков канализационной системы).
- 60.** В целях определения затрат на поставку и необходимого персонала в техническом задании устанавливаются и подробно излагаются в виде отдельных статей:
- a) описание установок, их физическое состояние и степень автоматизации, которые представлены в приложении № ___ (указать номер приложения);
  - b) график положения по числу потребителей, подключенных за последние пять лет, который представлен в приложении № ___ (указать номер приложения);
  - c) колебание тарифа за последние пять лет, которое представлено в приложении № ___ (указать номер приложения);
  - d) колебание уровня поступления платежей за последние пять лет, которое представлено в приложении № ___ (указать номер приложения);
  - e) подробно излагаются положения подпунктов b) и c) пункта 8 типового технического задания.

61. Деятельность по сбору, транспортировке и отведению сточных вод от потребителей осуществляется с соблюдением положений пункта 13 настоящего типового технического задания:

62. В своей деятельности оператор обеспечивает:

1) мониторинг и регистрацию утвержденных показателей эффективности по услуге канализации. Мониторинг и регистрация показателей эффективности на основе особой процедуры посредством специальных разделов;

2) введение системы, позволяющей получать информацию или предоставлять консультации по любой проблеме или инциденту, который ухудшает или может ухудшить безопасность, функциональность или другие показатели эффективности услуги;

3) чтобы счет-фактура, выставляемый потребителю оператором в целях получения стоимости поставленного объема воды, содержал данные, предусмотренные в Типовом положении об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации, утвержденном постановлением Административного совета Национального агентства по регулированию в энергетике. Счет-фактура не должен содержать стоимость других услуг, предоставляемых поставщиком или третьими сторонами, на них составляются отдельные счета-фактуры;

4) применение системы общения с потребителями о новых правилах, касающихся деятельности, и изменениях, которые произошли в отраслевых нормативных актах;

5) информирование потребителей, с которыми он находится в договорных отношениях:

а) об ежегодном планировании работ по капитальному ремонту и модернизации, которые будут проводиться на установках по сбору, транспортировке и отведению сточных вод, способных ухудшить качество услуги;

б) о дате и времени перерыва приема сточных вод в канализацию;

с) о дате и времени возобновления услуги;

а) систему регистрации, расследования, решения и сообщения о жалобах потребителей в связи с качеством услуг;

б) баланс сточных вод на входе и на выходе из системы транспортировки сточных вод, для которой выполняется услуга.

Часть 2

Очистка сточных вод

63. Оператору разрешается осуществлять деятельность по очистке сточных вод, согласно положениям Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013, по регулируемым тарифам, для потребителей, расположенных на территории ____ (указать населенный пункт, где оператор должен осуществлять свою деятельность).

64. Электроустановки, связанные со станцией очистки, с однопроводными схемами: вводы, осветительные и силовые электроустановки, заземляющие установки, контрольно-измерительные приборы и автоматика представлены в приложении № ____ (уточнить номер приложения).

65. Составляющая механической части станции очистки сточных вод представлена в приложении № ____ (указать номер приложения, которое заполняется данными из таблицы № 15, приложения к настоящему типовому техническому заданию).

66. Составляющая биологической части станции очистки сточных вод представлена в приложении № ____ (указать номер приложения, которое заполняется данными из таблицы № 16, приложения к настоящему типовому техническому заданию).

67. Составляющая насосной станции сточных вод представлена в приложении № ____ (указать номер приложения, которое заполняется данными из таблицы № 17, приложения к настоящему типовому техническому заданию).

68. Характеристики сточных бассейнов: ____ (по каждому бассейну заполняется месторасположение, сточная способность, форма, габаритные размеры и место в технологической схеме).

69. Характеристики коллекторов и люков для сброса в приемник условно чистых вод и очищенных вод: ____ (внести приемник, в который осуществляется сброс, количество коллекторов, сливные люки и т.д.).

70. В целях определения затрат на эксплуатацию и необходимого персонала в техническом задании указываются и подробно излагаются в виде отдельных статей с разбивкой по каждой станции очистки:

a) собственное проектное технологическое потребление электроэнергии и реактивов для обеспечения очистки сточных вод при номинальном расходе, составляет: ____ (внести показатели по электроэнергии и по реактивам с разбивкой по каждому реактиву в отдельности);

b) описание установок, их физическое состояние и степень автоматизации, которые представлены в приложении № ____ (указать номер приложения);

c) графики включения-отключения основного оборудования, колебание удельного расхода, в зависимости от расхода, которые представлены в приложении № ____ (указать номер приложения);

d) графики колебания объема потребляемой насосами энергии, в зависимости от рабочих расходов воды и ила, которые представлены в приложении № ____ (указать номер приложения);

e) графики колебания используемого количества реактива, в зависимости от расхода очищенной воды, которые представлены в приложении № ____ (указать номер приложения);

f) список измерительных и аналитических приборов для определения количества и качества сточной, очищенной воды и ила, а также их характеристики, который представлен в приложении № ____ (указать номер приложения);

g) список оборудования химической лаборатории, несертифицированные методы анализа указаны в приложении № ____ (указать номер приложения);

h) список измерительных приборов для определения объемов потребления электроэнергии на станции очистки сточных вод, который представлен в приложении № ____ (указать номер приложения);

i) схема станции очистки и обработки ила с размещением оборудования и положением арматуры в обычной рабочей схеме, согласно приложению № ____ (указать номер приложения);

j) схема электроустановки по улучшению коэффициента мощности согласно приложению № ____ (указать номер приложения);

k) утвержденные и выполненные технико-экономические показатели инвестиции, которые представлены в приложении № ____ (указать номер приложения);

l) подробно излагаются положения подпунктов b) и c) пункта 8 типового технического задания.

71. Деятельность по очистке сточных вод осуществляется с соблюдением положений пункта 13 настоящего типового технического задания.

Приложение
к Типовому техническому заданию для
публичной услуги водоснабжения и канализации
утверждённому Постановлением
Административного совета НАРЭ
№ 357/2019 от 27 сентября 2019 г.

Таблица № 1

Опись глубинных скважин

№ п/п.	Система труб	Максимальный эксплуатируемый расход	Степень обеспечения	Диаметр скважины	Глубина	Последний капитальный ремонт	Вид скважины (разведочная, надзорная, эксплуатационная)
1							
2							
...							
n							

Характеристики насосной станции

№ п/п	Степень обеспечения	Вид насоса	Номинальный расход	Высота откачки	Электрическая мощность	Производительность	Оборот	Последний капитальный ремонт
1								
2								
...								
n								

Таблица № 2

Положение поверхностного водозабора

№ п/п	Наименование источника	Вид сооружения	Степень обеспечения	Максимальный эксплуатируемый расход	Вид водозабора	Последний капитальный ремонт
1						
2						
...						
n						

Таблица № 3

Обработка сырой воды

№ п/п	Пескоуловитель		Коагуляция				Декантеры		Фильтр		Дезинфекция		Корректировка химического характера	
	тип ¹	расход ²	расход ²	реактив	смесительная камера	тип реактивного бассейна	тип ¹	расход ²	тип ³	расход ²	расход ²	метод ⁴	расход ²	метод ⁵
1														

2														
...														
n														

¹ – горизонтальный, вертикальный, продольный

² – номинальный расход и степень обеспечения

³ – медленный быстрый, сверхбыстрый

⁴ – хлорирование, озонирование, ультрафиолет, биологический, другой метод

⁵ – деферризация, деманганация, снижение жесткости, устранение разбавленных газов, корректировка вкуса и/или запаха, прочее.

Характеристики насосной станции

№ п/п	Степень обеспечения	Тип насоса	Номинальный расход	Высота откачки	Электрическая мощность	Производительность	Оборот	Последний капитальный ремонт
1								
2								
...								
n								

Таблица № 4

Транспортировка питьевой и/или технологической воды (подводы)

№ п/п	Наименование участка	Материал / $D_{ext.}^1 / s^2$	Удельный расход	Протяженность	h^3	Последний капитальный ремонт	НД	Потери воды
1								
2								
...								
n								

¹ – внешний диаметр

² – толщина стенки

³ – потери нагрузки

НД – номинальное давление.

Таблица № 5

Накопление воды

№ п/п	Тип резервуара ¹	Накопительная мощность	W_c ²	W_{inc} ³	W_{av} ⁴	Последний капитальный ремонт	Количество отсеков
1							
2							
...							
n							

¹ – зарытый (подземный), частично зарытый, поверхностный, высотный

² – объем компенсации потребления W_c

³ – неприкосновенный запас для борьбы с пожарами W_{inc}

⁴ – аварийный объем W_{av}

Примечание: для резервуаров водозаборной станции, станции по обработке и распределительной сети вышеуказанная таблица заполняется отдельно.

Таблица № 6

Потребители, пользующиеся услугой по распределению питьевой и/или технологической воды

№ п/п	Наименование потребителя	Категория потребителя	Адрес	Тип воды	Номинальный расход	Давление	НД ввод
1							
2							
...							
n							

Таблица № 7

Водомеры, установленные у потребителей, пользующихся услугой по распределению питьевой и/или технологической воды

№ п/п	Наименование потребителя	Адрес	Тип водомера	Серия водомера	Дата ввода в действие	Дата истечения срока годности	Серия пломбы
1							
2							
...							
n							

Таблица № 8

Данные по потребителям, не имеющим водомеров, пользующимся услугой по распределению питьевой и/или технологической воды

№ п/п	Наименование потребителя	Адрес	Тип воды	Число жильцов	Норма потребления
1					
2					
...					
n					

Таблица № 9

Насосные станции, станции перекачки и гидрофорные станции, принадлежащие системе распределения сырой и питьевой воды

№ п/п	Наименование станции	ОТКАЧКА/ПЕРЕКАЧКА				ГИДРОФОР				
		тип насоса	Номинальный расход высота откачки	электрическая мощность	производительность	тип гидрофора	объем резервуара гидрофора	мощность компрессора	обеспеченное давление	производительность
1										

2											
...											
n											

Таблица № 10

Характеристики распределительной сети сырой и питьевой воды

№ п/п.	Наименование участка	Тип воды	M/D _{ext} /s ¹	Q _n ²	L ³	D _H ⁴	HD ⁵	D Q ⁶	Тип гидранта ⁷	Диаметр гидранта	Положение гидранта
1											
2											
...											
n											

- 1 – материал/внешний диаметр/толщина материала
- 2 – номинальный расход
- 3 – протяженность участка
- 4 – проектная потеря давления
- 5 – номинальное давление
- 6 – проектная процентная потеря воды
- 7 – подземный, наземный.

Таблица № 11

Основные данные по вводам

№ п/п	Адрес ввода	Положение колодца	Протяженность трубы ввода	Номинальный расход	Номинальный диаметр трубы	Материал трубы	Номинальный диаметр водомера	Размеры колодца ш/дл/в
1								
2								
...								
n								

Таблица № 12

Основные данные по потребителям, пользующимся услугой канализации

№ п/п	Наименование потребителя	Категория потребителя	Адрес	Число жильцов	Номинальный расход воды	Норма потребления	Диаметр выпуска
1							
2							
...							
n							

Таблица № 13

Основные характерные данные выпусков

№ п/п	Адрес выпуска	Положение колодца	Протяженность трубы выпуска	Номинальный расход	Номинальный диаметр трубы	Материал трубы	Размеры колодца ш/дл/в
1							
2							
...							
n							

Таблица № 14

Характеристики транспортной сети сточных вод

№ п/п	Наименование участка	Материал	Протяженность	Сечение	Наклон	Положение колодцев			Положение сливных люков
						Перепад	Промывание	Пересечение	
1									
2									
...									
n									

Таблица № 15

Составляющие станции очистки механическая ступень

№ п/п	Решетки		Сита		Пескоуловитель		Расход жируловителя	декантер	
	тип ¹	расход	тип ²	расход	тип	расход		тип ³	расход
1									
2									
...									
n									

¹ – тип решетки (плоская решетка с ручной очисткой, изогнутая решетка с механической очисткой, плоская цепочная кольчужная решетка, плоская сетчатая решетка, плоская вращающаяся сетчатая решетка со скребком-ножом грабельного типа, шнековая сетчатая решетка, другие типы);

² – вибрационное сито, барабанное сито, плоское сито с механической очисткой, другие типы;

³ – горизонтальный, вертикальный, радиальный, этажный, другой тип.

Таблица № 16

Составляющие станции очистки биологическая ступень

№ п/п	Естественная очистка		Фильтрация		Аэрация		Декантация		Дезинфекция Концентрация	Сбраживание ила		Обезвоживание	
	расход пруд	расход орош.	тип ¹	расход	тип	расход	метод ²	расход		анаэробный объем	аэробный объем	тип ³	объем

1													
2													
...													
n													

¹ – малая или большая загрузка, дисковая, другие типы;

² – хлорид извести, газовый хлор, радиация, натрия гипохлорит, другие методы;

³ – пруды, платформы, вакуумные фильтры, пресс-фильтры, сетчатые фильтры, центрифуги, электроосмотические приборы и техническими приемами.

Таблица № 17

Составляющие насосной станции сточных вод

№ п/п	Тип	Номинальный расход	Высота откачки	Мощность	Производительность	Оборот	Последний капитальный ремонт
1							
2							
...							
n							

REPUBLICA MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО ПО
РЕГУЛИРОВАНИЮ В ЭНЕРГЕТИКЕ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
об утверждении Рамочного договора на предоставление/поставку
публичной услуги водоснабжения и канализации

№ 359/2019 от 27.09.2019

Мониторул Офичиал № 352-359/1991 от 29.11.2019

* * *

Зарегистрировано:
Министерство юстиции
№ 1499 от 06.11.2019 г.
Министр Олеся СТАМАТЕ

На основании п.г²) ч.(2) ст.7 Закона № 303 от 13 декабря 2013 о публичной услуге водоснабжения и канализации (Официальный монитор Республики Молдова, 2014 г., № 60–65, ст.123) Административный совет Национального агентства по регулированию в энергетике

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Утвердить Рамочный договор на предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и канализации (прилагается).
2. Рамочный договор на предоставление/поставку публичной услуги водоснабжения и канализации вводится в действие с 1 мая 2020 года.
3. Контроль соблюдения настоящего Положения возложить на подразделения Национального агентства по регулированию в энергетике.

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ДИРЕКТОР НАРЭ

Вячеслав УНТИЛА

ДИРЕКТОР НАРЭ

Октавиан КАЛМЫК

ДИРЕКТОР НАРЭ

Еуджен КАРПОВ

ДИРЕКТОР НАРЭ

Штефан КРЯНГЭ

№ 359/2019. Кишинэу, 27 сентября 2019 г.

УТВЕРЖДЕН
Постановлением Административного
совета НАРЭ
№ 359/2019 от 27 сентября 2019 г.

ТИПОВОЙ ДОГОВОР
о предоставлении публичной услуги
водоснабжения и канализации

I. ДОГОВАРИВАЮЩИЕСЯ СТОРОНЫ

1. Наименование и адрес оператора _____ зарегистрирован в Государственном регистре юридических лиц/Государственном регистре индивидуальных предпринимателей, за № ____, IDNO, счет № ____ открыт в Банке (наименование), в лице г-на/г-жи _____, занимающего должность Директора /менеджера, с одной стороны, и _____

_____
(указать фамилию/имя потребителя (бытового/небытового), с местонахождением в
(указать адрес),

_____
_____
_____
2. Место потребления (указать адрес)

_____
_____
_____
3. Обладая документом, удостоверяющим право собственности, № _____
/Договором найма № _____ от _____ или другими законными
документами

_____
в качестве потребителя, с другой стороны, заключили настоящий договор о
предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, с соблюдением
следующих условий:

II. ПРЕДМЕТ ТИПОВОГО ДОГОВОРА

4. Предметом договора является предоставление услуг водоснабжения и канализации, в условиях, предусмотренных нормативными актами.

5. Договор устанавливает отношения между Потребителем и Оператором в разграничительном пункте.

6. Разграничительный пункт сетей водоснабжения и канализации между Оператором и Потребителем - это _____ (*Акт разграничения
прилагается*).

7. Технические параметры при предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, расход воды _____ (м³/ч), давление в разграничительном пункте _____ м. ст.Н₂O, сечение водопроводного ввода составляет _____ м², диаметр канализационного выпуска _____ мм, скорость движения воды _____ м/с, действительны в день подписания договора.

III ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ ОПЕРАТОРА

8. Права Оператора:

а) применять к потребителям пени за неоплату в срок, установленный в счете-фактуре на оплату, предоставленной публичной услуги водоснабжения и канализации, согласно положениям Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013 (в дальнейшем - Закон № 303/2013);

б) иметь доступ к водомерам, установленным у Потребителя, к контрольным колодцам, установкам, расположенным на собственности Потребителя, для снятия показаний водомеров, отбора проб для определения качества сточных вод, для предъявления водомеров на метрологическую поверку и для проверки целостности водомеров и наложенных на них пломб, а также для отключения внутренних установок водоснабжения и канализации Потребителя в случаях, предусмотренных Законом № 303/2013 и Типовым положением об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации (в дальнейшем – Положение). Доступ осуществляется только в присутствии Потребителя или его представителя;

с) ограничивать или прерывать предоставление публичной услуги водоснабжения и канализации в случаях и способами, предусмотренными Законом № 303/2013 и Положением;

д) отключать внутренние установки водоснабжения и канализации в соответствии с условиями Положения;

е) составлять акт выявления незаконного потребления и проводить перерасчет объема потребления воды и объема сточных вод в соответствии с условиями Положения;

ж) исправлять ошибочный счет-фактуру, согласно условиям Положения;

з) требовать предоплаты от потребителя в случаях, предусмотренных Положением;

и) осуществлять в любое время, без предупреждения, при участии небытового Потребителя или назначенного им представителя, проверку качества сточных вод, сбрасываемых небытовым потребителем в публичную канализационную систему, а также их максимальных расходов;

к) включать в счет-фактуру собственников/арендаторов территорий стока ливневых вод, при выявлении несанкционированного сброса ливневых вод в публичную канализационную систему, объем сброса, исчисленный согласно нормативным актам, с применением тарифа на канализационную услугу, и устранять несанкционированные подключения за их счет;

л) участвовать в метрологической экспертизе водомера, во внесудебной экспертизе в специализированных учреждениях, в случае предполагаемого повреждения водомера, вмешательства в водомер или нарушения пломб оператора.

9. Оператор выполняет следующие обязанности:

а) обеспечивать предоставление публичной услуги водоснабжения и канализации Потребителю, в разграничительном пункте, с соблюдением положений Закона № 303/2013 и условий Положения;

б) соблюдать условия договора;

в) обеспечивать функционирование публичных систем водоснабжения и канализации в соответствии с предусмотренными в проекте параметрами;

г) соблюдать показатели эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации, установленные Национальным агентством по регулированию в энергетике и органом местного публичного управления;

д) обеспечивать непрерывность предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации в разграничительном пункте по установленным физическим и качественным параметрам;

е) информировать Потребителя, не менее чем за три рабочих дня до перерыва, через средства массовой информации и/или путем размещения объявлений в подъездах

многоквартирных жилых домов, о любом запланированном перерыве в водоснабжении и/или приеме сточных вод в случае плановых работ по реконструкции, модернизации, ремонту, подключению и т.д.;

g) принимать меры по устранению неисправностей, возникших в своих сетях, в сроки, установленные отраслевыми нормативными актами;

h) производить установку, ремонт, замену и метрологическую поверку водомеров согласно требованиям Закона № 303/2013 и Положения, с информированием Потребителя через средства массовой информации о мерах, которые следует выполнять для защиты водомеров от замерзания в случае, когда ожидаются низкие температуры атмосферного воздуха;

i) не допускать дискриминации Потребителя, исчислять плату за предоставленную услугу на основе утвержденных тарифов, показаний водомеров, а при отсутствии водомеров, на время периодической метрологической поверки или выхода из строя по причинам, которые не могут быть вменены в вину Потребителю - исходя из зарегистрированного среднемесячного объема за последние три месяца до проверки /повреждения;

j) информировать Потребителя о предоставляемой услуге, в том числе о возможных рисках, качестве услуги, качественных и количественных условиях сброса сточных вод, изменениях тарифа, и представлять Потребителю, по запросу, информацию об объеме потребленной воды и возможных уплачиваемых им пенях;

k) вернуть Потребителю неверно выставленные в счетах-фактурах суммы и выплатить ему возмещения за причиненный по своей вине ущерб, в соответствии с Гражданским кодексом и Положением;

l) возмещать в предусмотренном законом порядке собственникам, находящимся по соседству с публичными системами водоснабжения и канализации, ущерб, причиненный в результате вмешательств по технологическому переоснащению, ремонту, ревизии или в случае аварий, и восстанавливать пострадавшие земельные участки в их исходное состояние. Собственнику участка, пострадавшему в результате осуществления права сервитута, выплачивается возмещение за причиненный ущерб;

m) повторно подключать внутренние установки водоснабжения и канализации Потребителя к публичной системе водоснабжения и канализации, согласно требованиям Положения;

n) ежемесячно выставлять Потребителю счет-фактуру за объем потребленной воды, с указанием в счете-фактуре крайнего срока его оплаты. Счет-фактура выписывается не менее чем за 10 дней до истечения крайнего срока его оплаты. Включаемый в счет-фактуру объем воды устанавливается путем ежемесячного снятия показаний водомера персоналом оператора, а на время отсутствия водомера у Потребителя, расчетным путем, в соответствии с положениями законодательства;

o) определять объем потребления воды и сточных вод в различных обстоятельствах, в соответствии с нормативными актами;

p) представлять, по требованию Потребителя, информацию о предыдущем потреблении воды, о начисленных и оплаченных пенях и платежах. Оператор представляет Потребителю в обязательном порядке расчет объема воды и объема сточных вод в случае незаконного потребления;

q) отвечать на письменные жалобы Потребителя в сроки, установленные Административным кодексом Республики Молдова;

r) возмещать причиненный Потребителю ущерб в случае, когда доказана вина Оператора;

s) возвращать накопленные долги перед Потребителем до даты приостановления или расторжения Договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации;

- t) информировать Потребителя о способах решения поднятых им проблем;
- u) обеспечивать получение от Потребителя, в том числе через банки или почтовые отделения, или через свои территориальные офисы, в предусмотренный в Положении срок, платежей за публичную услугу водоснабжения и канализации;
- v) сокращать платежи за предоставленные услуги в случае несоблюдения Оператором установленного уровня качества предоставляемых услуг;
- w) обеспечивать доступ Потребителя к круглосуточной телефонной службе, номер телефона которой указывается в обязательном порядке в счете-фактуре;
- x) осуществлять снятие показаний водомера, проверку водомера и наложенных пломб только в присутствии Потребителя или его представителя.

IV. ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ ПОТРЕБИТЕЛЯ

10. Потребитель имеет следующие права:

- a) пользоваться публичной услугой водоснабжения и канализации в условиях, установленных Договором о предоставлении соответствующей услуги, Законом № 303/2013 и Положением;
- b) присутствовать лично или четко назначать лицо, присутствующее при снятии показаний водомера, при проведении метрологической экспертизы, при проверке водомера и наложенных на него пломб, а также при отключении своих внутренних установок водоснабжения и канализации в случаях, предусмотренных Законом № 303/2013 и Положением;
- c) своевременно получать от оператора информацию о режиме подачи воды, в том числе об ограничениях или перерывах в предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, в порядке, установленном Законом № 303/2013 и Положением;
- d) инициировать изменение и дополнение договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации и/или приложений к нему, путем дополнительных соглашений, в том числе в случае возникновения новых требований в отраслевых нормативных актах;
- e) отказываться, окончательно или временно, от услуг оператора в порядке, установленном Законом № 303/2013 и Положением;
- f) получать, по требованию, информацию о действующих тарифах и качестве воды, об объеме потребления воды, начисленных и оплаченных пенях и платежах;
- g) получать ответы на направленные Оператору петиции в порядке и в сроки, установленные Административным кодексом Республики Молдова;
- h) требовать возмещения причиненного по вине оператора ущерба, в соответствии с условиями Закона № 303/2013, Гражданского кодекса и Положения;
- i) пользоваться другими правами, установленными Законом 303/2013, Законом о защите прав потребителей № 105/2003 и Положением;
- j) на прекращение предоставления услуг на определенный период времени и на приостановление договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации на срок не менее трех месяцев;
- k) на заключение, изменение, приостановление или расторжение договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации в соответствии с Законом № 303/2013 и Положением;
- l) проверять и устанавливать соблюдение Оператором условий договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации;
- m) пользоваться доступом к водомеру, если он установлен на собственности оператора;
- n) на выдачу Оператором нового уведомления о подключении/присоединении, при необходимости увеличение расхода воды;

о) на возмещения со стороны Оператора за несоблюдение показателей эффективности публичной услуги водоснабжения и канализации;

р) пользоваться доступом к круглосуточной телефонной службе Оператора, номер телефона которой указывается в обязательном порядке в счете-фактуре;

г) на ежемесячное получение счета-фактуры на предоставленные услуги, с указанием крайнего срока его оплаты. Счет-фактура выписывается и предъявляется Потребителю не менее чем за 10 дней до истечения крайнего срока его оплаты.

11. Обязанности Потребителя:

а) соблюдать условия заключенного договора, Закона № 303/2013 и Положения;

б) представлять Оператору необходимые данные и документы для перезаключения или изменения договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации;

с) эксплуатировать и содержать в исправном состоянии внутренние установки водоснабжения и канализации, находящиеся в своем управлении, в соответствии с условиями нормативно-технических документов, своевременно устранять аварии и утечку воды в собственных сетях;

д) обеспечивать целостность водомеров и наложенных на них пломб, в том числе предпринимать меры по защите водомера от замерзания;

е) предоставлять доступ персоналу Оператора, при предъявлении соответствующего удостоверения, для снятия показаний водомера, монтажа/демонтажа водомера и его предъявлении на метрологическую проверку, для проведения проверки целостности водомера и наложенных на него пломб, а также для отключения своих внутренних установок водоснабжения и канализации в случаях, предусмотренных Законом № 303/2013 и Положением;

ф) предоставлять доступ персоналу оператора, при предъявлении соответствующего удостоверения, к контрольным колодцам для отбора контрольных проб, к публичным сетям водоснабжения и канализации, расположенным на территории Потребителя, для проведения аварийных работ и работ по реконструкции;

г) оплачивать в установленные сроки счета-фактуры за публичную услугу водоснабжения и канализации, и пени, начисленные в соответствии с условиями договора;

h) использовать воду рационально и без обмана;

и) не осуществлять несанкционированные подключения к публичной системе водоснабжения и канализации;

j) не отводить для сброса в публичную систему канализации вещества, запрещенные нормативными актами и способные вызвать аварию в публичной канализационной системе или ухудшить функционирование сооружений по очистке сточных вод;

к) сохранять чистоту и содержать в надлежащем состоянии расположенный на своей собственности смотровой колодец, в котором установлен водомер;

l) выполнять работы по обслуживанию и ремонту, возложенные на него в соответствии с Законом № 303/2013, на находящихся в его пользовании внутренних установках водоснабжения и канализации, в целях исключения утечек воды или, в случае их ненадлежащего функционирования – во избежание опасности для общественного здоровья;

m) уведомлять Оператора в течение семи рабочих дней обо всех случаях отчуждения объекта недвижимости, а также об изменении других данных, указанных в договоре о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации;

n) возмещать Оператору ущерб, причиненный повреждением публичной системы водоснабжения и канализации, путем отведения в публичную канализационную сеть запрещенных к сбросу загрязняющих веществ и сточных вод с повышенным содержанием загрязняющих веществ, а также в других случаях, предусмотренных Законом о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013;

- o) незамедлительно уведомлять Оператора в случае выявления неисправности водомера или нарушения наложенных пломб;
- p) расторгнуть договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, если он не нуждается в данных услугах, полностью внести Оператору оплату за предоставленные услуги и пени, начисленные в соответствии с условиями договора;
- q) присутствовать или назначить представителя при проведении проверки водомера и наложенных пломб;
- r) не вмешиваться лично в водомер или в установки оператора, расположенные на свою собственность, и не разрешать это другим лицам;
- s) не допускать и не выполнять, без согласия оператора, изменения или дополнительные подключения, помимо проекта, к внутренним сетям водоснабжения и канализации;
- t) запрашивать у Оператора условия отдельного учета воды, расходуемой на другие цели, чем те, которые указаны в договоре о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации;
- u) **У небытовых потребителей:**
  - назначать приказом и представлять Оператору фамилии лиц, ответственных за отбор проб сбрасываемых сточных вод и за подписание соответствующих актов;
  - участвовать в отборе оператором проб сточных вод и подписывать, соответствующие акты;
  - соблюдать условия сброса сточных вод, не отводить в публичную канализационную систему запрещенные к сбросу вещества и вещества, которые могут вызвать аварии сетей или ухудшить работу очистных сооружений;
  - незамедлительно сообщать Оператору обо всех неполадках в технологическом процессе, которые могут привести к нарушению обычного режима работы публичных канализационных сетей и очистных сооружений;
- v) содержать в нормальных условиях соединительный и контрольный колодцы для проверки качества сточных вод.

V. ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ПО ДОГОВОРУ

12. Оператор возвращает переплаченную сумму Потребителем сумму и возмещает ущерб, причиненный Потребителю в процессе предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации.

13. Оператор не несет ответственности за соблюдение обязательств по договору, если это произошло не по вине Оператора.

14. Потребитель возмещает оправданный ущерб, вызванный несоблюдением условий договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации.

15. При возникновении форс-мажорного случая, сторона, которая на него ссылается, освобождается от ответственности согласно условиям закона.

16. Сторона, которая ссылается на форс-мажор, обязана сообщить другой стороне в течение 48 часов о наступлении события, оценив период прекращения его последствий, с подтверждением от компетентных органов по месту наступления события, и принять все возможные меры по ограничению его последствий.

VI. ОТКЛЮЧЕНИЕ И ПОВТОРНОЕ ПОДКЛЮЧЕНИЕ ВНУТРЕННИХ УСТАНОВОК ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ, ПЕРЕРЫВЫ И ОГРАНИЧЕНИЯ ПРИ ПРЕДОСТАВЛЕНИИ ПУБЛИЧНОЙ УСЛУГИ ВОДОСНАБЖЕНИЯ И КАНАЛИЗАЦИИ

17. Оператор вправе приостановить подачу воды потребителю или прием сточных вод от потребителя, с предупреждением Потребителя, в следующих случаях:

a) неудовлетворительное техническое состояние установок водоснабжения и/или канализации, находящихся в управлении потребителя;

b) неоднократный отказ потребителя разрешить персоналу оператора, наделенному правом контроля, доступ к установкам и сетям водоснабжения и/или канализации, к сопутствующим установкам и сооружениям для осуществления предписанных осмотров или для проверки и снятия показаний водомеров, производства измерений и отбора проб сточных вод, проверки наложенных пломб, регулирования распределения питьевой воды (в случае несоблюдения установленных лимитов), а также для выполнения других работ по эксплуатации, обслуживанию, реконструкции, строительству и т.д. Оператор обязан документально оформить этот факт путем составления соответствующего акта, который должен быть направлен потребителю вместе с уведомлением об отключении;

c) распоряжение территориальных органов санитарного надзора и охраны окружающей среды;

d) невыполнение Потребителем условий заключенного с оператором договора, касающихся лимитов потребления воды, объема и качества отведенных сточных вод или требований по охране окружающей среды;

e) неоплата потребителем счета-фактуры за публичную услугу водоснабжения и канализации в течение 10 календарных дней после крайнего срока оплаты, указанного в счете-фактуре, выставленном Оператором не менее чем за 10 дней до истечения крайнего срока его оплаты;

f) установление незаконного потребления, за которым последовала неоплата выписанного счета-фактуры за пересчитанную услугу, в течение 10 календарных дней после крайнего срока оплаты, указанного в счете-фактуре, выставленном потребителю не менее чем за 10 дней до истечения крайнего срока его оплаты.

18. Приостановление подачи воды потребителю или приема сточных вод от потребителя осуществляется путем отключения внутренних установок водоснабжения и канализации от публичной системы водоснабжения и канализации, которое производится только в рабочие дни, в промежутке времени с 08.00 до 20.00 часов. Отключение внутренних установок водоснабжения и канализации Потребителя осуществляется только после предупреждения потребителя уведомлением об отключении, которое направляется или вручается потребителю не менее чем за пять дней до намеченной даты отключения.

19. Потребитель вправе обратиться к оператору за повторным подключением внутренних установок водоснабжения и канализации к публичной системе водоснабжения и канализации, после устранения им причин, вызвавших отключение, и после оплаты тарифа на повторное подключение. Оператор обязан повторно подключать внутренние установки водоснабжения и канализации потребителя к публичной системе водоснабжения и канализации в срок, не превышающий трех рабочих дней после обращения потребителя за повторным подключением и оплаты им тарифа на повторное подключение.

20. Отключение внутренних установок водоснабжения и канализации от публичной системы водоснабжения и канализации, по требованию потребителя, осуществляется в течение не более семи дней, после подачи Потребителем письменного заявления, оплаты соответствующих тарифов и обеспечения доступа персоналу Оператора для выполнения соответствующих работ.

21. Ограничение поставляемого Потребителю объема воды осуществляется Оператором после направления потребителю уведомления об ограничении.

VII. ИЗМЕНЕНИЕ ДОГОВОРА

22. Любое изменение Договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации действительно, если оно вносится в письменном виде, установлено по

взаимному согласию посредством дополнительного документа, подписанного обеими Сторонами, который является составной частью Договора.

23. Если после заключения Договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации вступают в силу новые нормативные акты, которые устанавливают новые правила предоставления, использования и фактурирования публичной услуги водоснабжения и канализации, договаривающиеся стороны применяют новые правила, а Оператор уведомляет Потребителя в письменном виде о внесенных в законодательство изменениях.

24. Оператор заключает, изменяет, продлевает или приостанавливает действие Договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации без взимания оплаты с Потребителя.

VIII. РАСТОРЖЕНИЕ ДОГОВОРА

25. Разрешение Договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации выполняется в случае, когда потребитель больше не нуждается в публичной услуге водоснабжения и канализации, по письменному заявлению Потребителя, поданному в офис Оператора не менее, чем за семь дней до даты расторжения. В этом случае Потребитель обязан оплатить в полном объеме включенную в счет-фактуру публичную услугу водоснабжения и канализации, начисленные пени согласно условиям Договора, а также утвержденный Агентством тариф на отключение.

26. Разрешение Договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации выполняется Оператором на 30-дневный срок в случае отключения принадлежащих Потребителю установок от публичной сети водоснабжения и канализации, с соблюдением условий Положения и Закона № 303/2013.

27. Договор о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации может быть расторгнут:

a) по взаимному согласию Сторон. Сторона-инициатор расторжения Договора обязана сообщить о своих намерениях другой Стороне в течение 15 дней мотивированным письмом;

b) Сторонами в одностороннем порядке, в случае нарушения обязанностей и ответственности, установленных настоящим Договором. Сторона-инициатор расторжения Договора обязана сообщить другой Стороне мотивированным письмом о замечаниях по поводу выявленных нарушений и о намерении одностороннего расторжения, если эти нарушения не будут или не могут быть устранены. Уведомленная сторона обязана дать ответ в течение 15 дней после получения уведомления.

28. В случае неразрешения спора в установленные сроки, сторона-инициатор расторгает Договор в одностороннем порядке. Оператор поступает таким же образом и в случае приостановлении Договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации на 30-дневный срок, в результате отключения внутренних установок водоснабжения и канализации Потребителя от публичной системы водоснабжения и канализации, и если Потребитель не устранил причины отключения внутренних установок водоснабжения и канализации, и не обратился за их повторным подключением.

29. В случае подачи заявления о расторжении Договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, Потребитель обязан полностью оплатить публичную услугу водоснабжения и канализации, включенную в счет-фактуру до даты расторжения, и пени, начисленные согласно условиям Договора.

IX. РАЗРЕШЕНИЕ РАЗНОГЛАСИЙ И СПОРОВ

30. Разногласия и споры, вытекающие из исполнения настоящего Договора, разрешаются сторонами мирным путем, посредством переговоров.

31. При невозможности разрешения возникших споров путем переговоров, Стороны вправе обратиться в компетентную судебную инстанцию для их разрешения.

32. Возникшие между Сторонами споры не освобождают Стороны от выполнения обязательств по договору, которые не относятся к рассматриваемому спору.

Х. ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ И ПЕРЕХОДНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

33. Договор заключается на срок _____ (неограниченный или ограниченный) по запросу Потребителя и вступает в силу со дня его подписания обеими Сторонами или другого числа, согласно договоренности сторон.

34. Договор составлен в _____ подлинных экземплярах, подписанных обеими Сторонами.

35. Все приложения, подписанные Сторонами в день заключения договора и, соответственно, после даты подписания настоящего Договора, являются его составными частями.

36. Условия не должны содержать противоречивых положений или изменяющих смысл условий Типового положения об организации и функционировании публичной услуги водоснабжения и канализации, или настоящего типового Договора.

ПОДПИСИ СТОРОН

Адреса и банковские реквизиты Сторон

Оператор:

Адрес

Банковские реквизиты

_____

Потребитель:

Адрес

Банковские реквизиты

_____

Республика Молдова

НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО ПО РЕГУЛИРОВАНИЮ В ЭНЕРГЕТИКЕ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 286

от 17-10-2018

**об утверждении Положения о процедурах
представления и рассмотрения заявлений
обладателей лицензий относительно
регулируемых цен и тарифов**

Опубликован : 23-11-2018 в Monitorul Oficial № 430-439 статья № 1692

Зарегистрировано:
Министерство юстиции
Республики Молдова
№ 1382 от 13.11.2018 года
Министр юстиции _____
Виктория ИФТОДИ

На основании ст. 16 ч. (6) Закона № 174 от 21 сентября 2017 г. об энергетике (Официальный монитор Республики Молдова, 2017 г., № 364–370, ст. 620), ст. 7 ч. (2) п. с) Закона № 107 от 27 мая 2016 г. об электроэнергии (Официальный монитор Республики Молдова, 2016 г., № 193–203, ст. 413); ст. 7 ч. (2) п. с) Закона № 108 от 27 мая 2016 г. о природном газе (Официальный монитор Республики Молдова, 2016 г., № 193–203, ст. 415) Административный совет Национального агентства по регулированию в энергетике

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Утвердить Положение о процедурах представления и рассмотрения заявлений обладателей лицензий относительно регулируемых цен и тарифов, согласно приложению к настоящему постановлению;
2. Настоящее постановление вступает в силу через месяц после его опубликования в Официальном мониторе Республики Молдова.

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ДИРЕКТОР

**ДИРЕКТОР
ДИРЕКТОР
ДИРЕКТОР
ДИРЕКТОР**

Тудор КОПАЧ,

**Серджиу ЧОБАНУ,
Октавиан ЛУНГУ,
Юрие Оника,
Генадие ПЫРЦУ,**

№ 286/2018. Кишинэу, 17 октября 2018 г.

Приложение
к Постановлению Административного
совета Национального агентства
по регулированию в энергетике
№ 286/2018 от 17.10.2018 г.

ПОЛОЖЕНИЕ
о процедурах представления и рассмотрения
заявлений обладателей лицензий относительно
регулируемых цен и тарифов

Часть 1
Общие положения

1. Целью Положения о процедурах представления и рассмотрения заявлений обладателей лицензий относительно регулируемых цен и тарифов (далее Положение) является установление некоторых требований и единообразных, понятных, предсказуемых и прозрачных процедур, которые следует соблюдать в процессе представления обладателями лицензий и рассмотрения заявлений относительно базовых затрат/расходов, регулируемых цен/тарифов Национальным агентством по регулированию в энергетике (далее Агентство).

2. Требования настоящего Положения применяются в обязательном порядке в процессе представления и рассмотрения заявлений обладателя лицензии относительно базовых затрат/расходов, относительно регулируемых цен/тарифов (далее – заявление обладателя лицензии) в секторе электрической энергии, тепловой энергии и природного газа, а для заявлений обладателей лицензий, предоставляющих публичную услугу водоснабжения и канализации, применяются в части, где закон не предусматривает иначе.

3. Предметом настоящего Положения являются заявления обладателей лицензий относительно:

- a) утверждения базовых затрат/расходов;
- b) ежегодного утверждения регулируемых цен/тарифов;
- c) корректировки регулируемых цен/тарифов.

4. В целях настоящего Положения, примененные понятия и определения означают следующее:

ежегодное утверждение цен/тарифов – ежегодное утверждение цен/тарифов в соответствии с положениями методологий расчета цен и/или тарифов;

корректировка цен/тарифов – корректировка цен/тарифов, имеющая место в промежутке времени между ежегодными утверждениями, и подразумевающая рассмотрение лишь некоторых элементов стоимости, чьи изменения, в результате некоторых объективных факторов, которые не могут быть контролированы предприятием, приводят к тарифным отклонениям больше чем отклонения, установленные в соответствующих методологиях;

утверждение базовых затрат/расходов – совокупность видов деятельности, предпринятых в определенном периоде времени, относящихся к рассмотрению заявления обладателя лицензии и материалов, представленных им для обоснования запроса об утверждении базовых затрат/расходов или цен/тарифов;

тарифная методология – нормативный акт, разработанный и утвержденный Агентством в соответствии с положениями закона, устанавливающий вид, принципы и алгоритм определения, утверждения и применения базовых затрат/расходов, регулируемых цен/тарифов в регулируемых Агентством секторах.

Часть 2
Процедура представления заявлений
обладателями лицензий

5. Обладатели лицензий подают для рассмотрения Агентству заявление об утверждении базовых затрат/расходов, цен и/или тарифов в соответствии с положениями действующих методологий и в условиях настоящего Положения, в следующем порядке:

- 1) для базовых затрат/расходов:
  - a) в электроэнергетическом секторе – 60 дней со дня вступления в силу методологий расчета цен и/или тарифов;
  - b) в секторе природного газа – 60 дней со дня вступления в силу методологий расчета цен и/или тарифов;
  - c) в теплоэнергетическом секторе и для лицензионной деятельности по производству электроэнергии в режиме когенерации – 60 дней со дня получения лицензии или 180 дней до даты завершения действия утвержденных базовых затрат/расходов;
  - d) в секторе публичной услуги водоснабжения и канализации – 60 дней со дня получения лицензии или со дня завершения действия утвержденных базовых затрат, согласно соответствующей тарифной методологии;
- 2) для утверждения цен/тарифов:
  - a) в электроэнергетическом секторе – ежегодно до 1 февраля;
  - b) в секторе природного газа – ежегодно до 1 февраля;
  - c) в теплоэнергетическом секторе и для лицензионной деятельности по производству электроэнергии в режиме когенерации – ежегодно до 1 мая;
  - d) в секторе публичной услуги водоснабжения и канализации – ежегодно до 1 июня.

Пояснительное письмо с подписью администратора обладателя лицензии составляется на румынском языке.

6. Заявление может быть подано:

- 1) в канцелярию Агентства в режиме рабочего времени законным уполномоченным лицом;
- 2) через заказное почтовое отправление;
- 3) через электронную почту в соответствии с требованиями Закона № 91 от 29 мая 2014 г. об электронной подписи и электронном документе.

Датой подачи заявления считается дата его регистрации Агентством.

7. Заявление принимается к рассмотрению, если оно содержит следующее:

- 1) пояснительное письмо к инициативе с указанием факторов и данных, обосновывающих запрос;
- 2) согласие подписывающих лиц представленных документов о размещении на их официальной веб-странице сведений о фамилии, имени и подписи;
- 3) целесообразные расчеты (каждый расчет должен содержать контактные данные и фамилию лиц, ответственных за эти расчеты);
- 4) полная информация, необходимая для рассмотрения в соответствии с методологиями расчета цен и/или тарифов;
- 5) представленная информация исчерпывающая и написана разборчиво;
- 6) вне зависимости от процедуры подачи заявления, предусмотренной в пункте 6 настоящего Положения, информация представлена, в обязательном порядке, также в формате Excel, с сохранением формул расчета. Подтверждение о получении информации в формате Excel будет осуществлено ответственным лицом Агентства.

8. В течение не более 10 рабочих дней со дня получения заявления Агентство проверяет его соответствие с условиями, установленными в настоящем Положении. Если заявление не соответствует одному или более требованиям положений методологии расчета цен и/или тарифов и/или требованиям, предусмотренным в пункте 7 настоящего Положения, Агентство не принимает к рассмотрению заявление и оповещает об этом обладателя лицензии, указав соответствующие аргументы.

9. Агентство рассматривает поданное заявление обладателя лицензии с отступлением от пункта 7 настоящего Положения в случае, в котором обладатель лицензии примет, путем

обязательства, написанного уполномоченным лицом, представление отсутствующей информации в порядке и в срок, установленные Агентством. В случае несоблюдения обязательства обладателем лицензии, Агентство оповестит обладателя лицензий о непринятии к рассмотрению заявления, поданного в отсутствие непредставленной информации.

10. При подаче заявления об утверждении базовых затрат/расходов обладатель лицензии обязан представить следующие документы:

1) пояснительное письмо к инициативе обладателя лицензии об утверждении базовых затрат/расходов;

2) подробная информация об элементах затрат/расходов с указанием метода распределения общих расходов между регулируемыми и нерегулируемыми видами деятельности;

3) копия организационной структуры и штатное расписание обладателя лицензии, на бумажном носителе или в электронном формате;

4) копия учетной политики обладателя лицензии, на бумажном носителе или в электронном формате;

5) копии коллективного трудового договора, положений, приказов и других внутренних документов, необходимых для установления базовых затрат/расходов, на бумажном носителе или в электронном формате;

6) копии договоров, заключенных с третьими сторонами, и сметы расходов, запрашиваемые Агентством для их представления, на бумажном носителе или в электронном формате;

7) планы обладателя лицензии по техническому обслуживанию, содержанию и текущему ремонту основных средств;

8) копии контрольных актов, выполненных компетентными органами контроля и предпринятые обладателем лицензии меры решения вопросов, касающихся результатов контроля, на бумажном носителе или в электронном формате;

9) подробный отчет относительно всех сделок, осуществленных между обладателем лицензии и аффилированными сторонами;

10) экономический эффект, полученный обладателем лицензии, на размер базовых затрат/расходов в результате осуществленных и принятых Агентством инвестиций, обоснованных как необходимые для сокращения затрат/расходов;

11) другие обосновывающие документы, необходимые для рассмотрения и утверждения базовых затрат/расходов.

11. При подаче заявления об утверждении цен/тарифов обладатель лицензии обязан представить следующие документы:

1) пояснительное письмо к инициативе обладателя лицензии об утверждении цен/тарифов;

2) подробный расчет запрашиваемых цен/тарифов, подтвержденный необходимыми обосновывающими документами;

3) отдельный анализ всех элементов, включенных в проект запрашиваемых цен/тарифов, с описанием метода распределения общих расходов между регулируемыми и нерегулируемыми видами деятельности;

4) подробный расчет корректировки базовых затрат/расходов;

5) копии контрольных актов, выполненных компетентными органами контроля, и предпринятые обладателем лицензии меры решения вопросов, касающихся результатов контроля, на бумажном носителе или в электронном формате;

6) копии договоров на приобретение энергетических ресурсов, неутвержденных Агентством, на бумажном носителе или в электронном формате;

7) другие расчеты и обосновывающие документы, необходимые при рассмотрении проектов запрашиваемых цен/тарифов.

12. При подаче заявления о корректировке цен/тарифов обладатель лицензии обязан

представить следующие документы:

- 1) пояснительное письмо к инициативе обладателя лицензии о корректировке цен/тарифов;
- 2) подробный расчет запрашиваемых цен/тарифов, подтвержденный необходимыми обосновывающими документами;
- 3) отдельный анализ элементов затрат, чье изменение в результате объективных факторов не может быть проконтролировано предприятием и вызывает тарифные отклонения больше чем отклонения, установленные в соответствующей методологии;
- 4) копии договоров на приобретение энергетических ресурсов, неутвержденных Агентством, на бумажном носителе или в электронном формате;
- 5) другие расчеты и обосновывающие документы, необходимые при рассмотрении проектов запрашиваемых цен/тарифов.

13. В случае, когда в промежутке времени между ежегодными утверждениями цен/тарифов регистрируются тарифные отклонения больше чем отклонения, установленные в соответствующей тарифной методологии, а обладатель лицензии не подает в Агентство заявление о корректировке, Агентство устанавливает ему срок для представления необходимого расчета. В случае, в котором обладатель лицензии не последует указанию в указанный срок, Агентство корректирует цены/тарифы на основании сведений, которыми владеет, и результат в данном случае не может быть обжалован обладателем лицензии. Обладатель лицензии несет ответственность за свои бездействия в соответствии с положениями закона.

14. Все документы, представленные на бумажном носителе, впоследствии подачи заявления, должны быть утверждены обладателем лицензии и поданы вместе с сопроводительным письмом с обязательным содержанием списка документов. Неутвержденные документы не считаются поданными и не будут рассмотрены.

Часть 3 **Процедура рассмотрения заявлений** **обладателей лицензий**

15. Агентство рассматривает заявление обладателя лицензии в течение не более 180 календарных дней со дня регистрации в порядке, установленном настоящим Положением, в случае, в котором закон не предусматривает иные сроки, с принятием постановления в ее отношении.

16. 180-дневный срок, предназначенный для процедуры рассмотрения заявления, рассчитывается со дня регистрации соответствующего заявления со стороны обладателя лицензии и после представления всех необходимых документов и информации, запрашиваемых Агентством, в соответствии с требованиями настоящего Положения и Методологии расчета цен и/или тарифов.

В случае заявлений с неверной информацией 180-дневный срок продлевается на количество дней, необходимых обладателю лицензии для уточнения неверной информации.

17. В процессе рассмотрения заявления Агентство вправе запросить у обладателя лицензии любую необходимую информацию или расчеты для подкрепления основательности заявления. Если устанавливается отсутствие некоторых важных сведений или необходимость в дополнительных документах/информации, Агентство оповещает об этом обладателя лицензии. Запрос Агентства о представлении дополнительной информации будет осуществлен в письменном виде и передан обладателю лицензии через почтовое отправление или электронную почту.

18. В случае, в котором обладатель лицензии не представит Агентству запрашиваемую дополнительную информацию, Агентство вправе отклонить заявление обладателя лицензии по причине невозможности проверки представленных данных, или вправе рассмотреть заявление лишь в той части, где оно аргументировано.

19. Результат рассмотрения неполного заявления, как следствие отсутствия необходимой информации, противопоставлен обладателю лицензии, который больше не может ссылаться на неправильность результата рассмотрения заявления, вызванную его упущениями или непредставлением Агентству полной информации или запрашиваемой информации.

20. В целях исключения неясностей, обнаруженных при процессе рассмотрения заявления, Агентство организует совместные заседания с представителями обладателей лицензии или другими заинтересованными лицами.

21. В результате рассмотрения заявления о корректировке цен/тарифов Административный совет вправе отклонить заявление обладателя лицензии как необоснованное в следующих ситуациях:

- 1) не были соблюдены положения соответствующей тарифной методологии;
- 2) обладатель лицензии не представил годовой/полугодовой отчет о деятельности предприятия согласно Системе отчетов, установленной Агентством;
- 3) подтверждающей информации, обнаруженной в процессе рассмотрения заявления, недостаточно.

Часть 4

Прозрачность в процессе рассмотрения заявлений обладателей лицензий и утверждение постановления

22. Заявление обладателя лицензии с подтверждающими материалами, содержащими информацию публичного характера, размещается на официальной веб-странице Агентства в течение не более 10 рабочих дней с даты регистрации заявления.

23. Агентство предоставляет общественности 15 рабочих дней с даты опубликования заявления и связанных с ним материалов для представления касающихся его рекомендаций.

24. Поступившие рекомендации будут получены посредством писем или электронной почты и зарегистрированы в рамках Агентства.

25. В процессе рассмотрения материалов, представленных обладателем лицензии, и рекомендаций, поступивших в процессе публичных консультаций, Агентство вправе организовать публичные дебаты в связи с поданным заявлением.

26. После завершения процедуры рассмотрения заявления будет разработан проект постановления о заявлении обладателя лицензии, который будет предложен к принятию Административному совету.

27. В течение 15 рабочих дней до рассмотрения и принятия Административным советом Агентства проекта постановления о заявлении обладателя лицензии на официальной веб-странице Агентства будут опубликованы результаты рассмотрения заявления обладателя лицензии вместе с проектом постановления, подлежащим утверждению.

28. Заседания Административного совета, в рамках которых рассматриваются заявления о базовых затратах/расходах, о регулируемых ценах/тарифах, являются публичными. К заседаниям Административного совета, кроме заинтересованных сторон, имеют свободный доступ общественность и представители СМИ.

29. Объявление о проведении публичного заседания делается публично не менее чем за 3 рабочих дня до даты проведения заседания путем размещения на официальной веб-странице Агентства и отправления заинтересованным сторонам посредством электронной почты информации о дате, времени и месте проведения публичного заседания, о его повестке дня, а также контактные данные лиц, ответственных за организацию (фамилия, номер телефона, электронный адрес).

30. Постановление о базовых затратах/расходах, регулируемых ценах/тарифах принимается Административным советом путем голосования большинством членов вследствие процедуры совещания.

31. Постановление о базовых затратах/расходах, регулируемых ценах/тарифах в предусмотренных законом случаях публикуется в Официальном мониторе Республики Молдова и размещается на официальной веб-странице Агентства и официальной веб-странице обладателя лицензии.

32. Постановления Агентства могут быть обжалованы в судебной инстанции в порядке административного суда.

Республика Молдова

НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО ПО РЕГУЛИРОВАНИЮ В ЭНЕРГЕТИКЕ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 489

от 20-12-2019

**об утверждении Методологии определения,
утверждения и применения тарифов на публичную
услугу водоснабжения, канализации и очистки
сточных вод**

Опубликован : 21-02-2020 в Monitorul Oficial № 55-61 статья № 198

Зарегистрировано
Министерство юстиции
№ 1538 от 10.02.2020 г.

Министр юстиции _____ Фадей НАГАЧЕВСКИЙ

На основании положений пункта е) части (2) ст.7 и ст.35 Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013 (Официальный монитор Республики Молдова, 2014, № 60-65, ст.123), с последующими изменениями, Административный совет Национального агентства по регулированию в энергетике ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Утвердить Методологию определения, утверждения и применения тарифов на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод (прилагается).
2. Признать утратившей силу Методологию определения, утверждения и применения тарифов на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод, утвержденную Постановлением Административного совета Национального агентства по регулированию в энергетике № 741/2014 (Официальный монитор Республики Молдова, 2015, № 33-38б ст. 258), зарегистрированным в Министерстве юстиции под № 1020 от 2 февраля 2015 года.
3. Настоящее постановление вступает в действие со дня опубликования.

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ДИРЕКТОР НАРЭ

Вячеслав УНТИЛА

ДИРЕКТОРА

Октавиан КАЛМЫК

Еуджен КАРПОВ

Штефан КРЯНГЭ

№ 489/2019. Кишинэу, 20 декабря 2019 г.

УТВЕРЖДЕНО
Постановлением
Административного совета НАРЭ
№ 489/2019 от 20 декабря 2019 г.

МЕТОДОЛОГИЯ
определения, утверждения и применения тарифов
на публичную услугу водоснабжения,
канализации и очистки сточных вод
Часть 1
ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Методология определения, утверждения и применения тарифов на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод (в дальнейшем – Методология) имеет целью установление порядка расчета, утверждения, пересмотра и применения тарифов на публичные услуги водоснабжения, канализации и очистки сточных вод.
2. Методология применяется при определении тарифов операторами, предоставляющими публичную услугу водоснабжения и канализации.
3. Методология устанавливает:
  - 1) принципы, порядок расчета, утверждения и пересмотра регулируемых тарифов на публичную услугу снабжения технологической водой;
  - 2) принципы, порядок расчета, утверждения и корректировки регулируемых тарифов на публичную услугу снабжения питьевой водой;
  - 3) принципы, порядок расчета, утверждения и корректировки тарифов на публичную услугу канализации и очистки сточных вод;
  - 4) принципы, порядок расчета, утверждения и корректировки регулируемых тарифов на производство и/или транспортировку воды для целей перераспределения;
  - 5) порядок разделения расходов, затрат и рентабельности между видами осуществляемой деятельности и поставляемые/предоставляемые операторами услугами;
  - 6) состав и порядок определения расходов, связанных с предоставлением публичной услуги водоснабжения и канализации;
  - 7) порядок определения и утверждения основных расходов и порядок их корректировки для других лет в чередующемся цикле 5 последующих лет;
  - 8) метод расчета рентабельности;
  - 9) метод распределения общих расходов предприятий между видами осуществляемой деятельности и поставляемыми/предоставляемыми услугами.
4. Методология основана на следующих принципах регулирования:
  - 1) надежного и бесперебойного предоставления/поставки потребителям публичных услуг снабжения технологической и/или питьевой водой, публичной услуги канализации и очистки сточных вод в безопасных условиях и с эффективным использованием объектов публичной системы водоснабжения и канализации;
  - 2) оплаты потребителями только оправданных, минимально необходимых расходов оператора на забор, перекачку, обработку, фильтрацию, транспортировку, распределение и поставку воды, сбор, транспортировку и очистку сточных вод;

3) осуществление регулируемой деятельности с максимальной эффективностью, дающей оператору возможность возместить свои обоснованные расходы, необходимые для осуществления регулируемой деятельности, и окупить финансовые средства, вложенные в развитие, обновление и реконструкцию публичной системы водоснабжения и канализации, и получить разумную рентабельность;

4) обеспечения прозрачности в процессе регулирования тарифов.

5. В смысле Методологии используются понятия, определенные в Законе о публичной услуге водоснабжения и канализации №.303/2013 от 13 декабря 2013 г. и следующие понятия и термины:

корректировка основных расходов / тарифов - порядок проверки расчета основных расходов / тарифов в соответствии с положениями Методологии, который обеспечивает корреляцию ранее установленных базовых расходов / тарифов, с факторами влияния, такими как индекс потребительских цен в Республике Молдова, индекс эффективности, изменение длины сети, объемов и т. д.

обновление тарифов – порядок анализа и определения тарифов в соответствии с положениями Методологии и фактическими условиями (параметрами) деятельности за предыдущий период регулирования;

базовый год – первый год альтернативного цикла из 5 последовательных лет, для которого основные расходы, установленные в Методологии, детально определяются в соответствии с положениями, предусмотренными в Части 5 Методологии;

основные расходы – материальные затраты, расходы на персонал, расходы на содержание и эксплуатацию, расходы на распределение и административные расходы, определяемые оператором в соответствии с положениями Частей 4-5 Методологии, которые принимаются или утверждаются, в зависимости от обстоятельств, Агентством для базового года.

непроизводительные расходы – расходы, которые не приносят выгоды и / или прибыли оператору;

тарифные отклонения – корректирующий компонент регулируемого дохода, обновленный за предыдущий год, и фактического дохода, зарегистрированного за тот же период. Эти отклонения, положительные или отрицательные, определяются на основе разницы, возникшей в предыдущем периоде регулирования, между прогнозируемыми и фактическими параметрами, заложенными в расчет тарифов.

тариф на публичную услугу снабжения технологической водой - стоимость всех видов деятельности и операций, выполняемых оператором и необходимых для поставки / предоставления потребителям публичной услуги снабжения технологической водой. Тариф на публичную услугу снабжения технологической водой устанавливается на 1 м³ технологической воды, не включает налог на добавленную стоимость (НДС) и применяется ко всем потребителям технологической воды, обслуживаемых оператором;

тариф на публичную услугу снабжения питьевой водой – стоимость всех видов деятельности и операций, выполняемых оператором и необходимых для поставки / предоставления потребителям услуг снабжения питьевой водой. Тариф на публичную услугу снабжения питьевой водой устанавливается на 1 м³ питьевой воды. Тариф не включает НДС и применяется ко всем потребителям питьевой воды, обслуживаемых оператором;

тариф на публичную услугу канализации и очистки сточных вод - стоимость всех видов деятельности и операций, осуществляемых оператором и необходимых для поставки / предоставления потребителям услуг канализации и очистки сточных вод. Тариф на публичную услугу канализации и очистки сточных вод устанавливается на 1 м³ сточной воды, не включает НДС и применяется ко всем потребителям, обслуживаемых оператором;

тариф на производство и / или транспортировку воды для целей перераспределения – стоимость всех действий и операций, выполняемых оператором и необходимых для производства и / или транспортировки воды одним оператором для целей перераспределения

воды другим оператором. Тариф на производство и / или транспортировку воды для целей перераспределения устанавливается на 1 м³ воды. Тариф не включает НДС и применяется в отношениях между соответствующими операторами;

регулируемый доход – доход за один год регулирования, признанный регулирующим органом необходимым и оправданным для покрытия всех регулируемых расходов оператора и для возможности получения оператором разумной рентабельности.

Часть 2

Определение поставляемых/предоставляемых операторами услуг и регулируемых тарифов

6. Методология предусматривает определение, утверждение и применение тарифов на следующие публичные услуги, поставляемые/предоставляемые операторами потребителям:

- 1) публичную услугу снабжения питьевой водой;
- 2) публичную услугу снабжения технологической водой;
- 3) публичную услугу канализации и очистки сточных вод;
- 4) публичную услугу производства и/или транспортировки воды для целей перераспределения.

7. Публичная услуга снабжения питьевой водой включает совокупность осуществляемых оператором мероприятий и операций по развитию, обслуживанию и эксплуатации станций по перекачке и обработке сырой воды, резервуаров для накопления питьевой воды, публичных сетей по транспортировке и распределению питьевой воды, других связанных с этим основных средств и нематериальных активов, используемых оператором в деятельности по снабжению потребителей питьевой водой.

8. Публичная услуга снабжения технологической водой включает совокупность осуществляемых оператором мероприятий и операций по развитию, обслуживанию и использованию станций по перекачке сырой воды, сетей по транспортировке сырой воды, станций по обработке сырой воды, резервуаров для накопления технологической воды, публичных сетей по транспортировке и распределению технологической воды, других связанных с этим основных средств и нематериальных активов, используемых оператором в деятельности по снабжению потребителей технологической водой.

9. Публичная услуга канализации и очистки сточных вод включает совокупность осуществляемых оператором мероприятий и операций по развитию, обслуживанию и использованию публичных канализационных сетей, станций по очистке сточных вод, других связанных с этим основных средств и нематериальных активов, используемых оператором для поставки/предоставления публичной услуги канализации потребителям.

10. Услуга производства и/или транспортировки воды для целей перераспределения включает совокупность осуществляемых оператором мероприятий и операций по развитию, обслуживанию и использованию станций по перекачке и обработке сырой воды, резервуаров для накопления питьевой воды, публичных сетей по транспортировке, других связанных с этим основных средств и нематериальных активов, используемых оператором в деятельности по производству и/или транспортировке воды для целей перераспределения.

11. Развитие публичной системы водоснабжения и канализации включает осуществляемые оператором мероприятия и операции по строительству новых мощностей и наращиванию имеющихся мощностей по забору, перекачке, транспортировке, обработке, накоплению и распределению технологической и питьевой воды, по сбору, транспортировке, очистке и отведению сточных и очищенных вод.

12. Обслуживание публичной системы водоснабжения и канализации включает осуществляемые оператором мероприятия и операции по капитальному ремонту, обновлению и замене публичных сетей водоснабжения и канализации, насосных и водоочистных станций, станций по очистке сточных вод и других основных средств, состоящих на балансе оператора

и используемых при поставке/предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, текущий ремонт, обслуживание, проверку, обеспечение безопасности публичных сетей водоснабжения и канализации, других основных средств и нематериальных активов используемых для поставки/предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации, том числе переданных органами местного публичного управления на эксплуатацию и техническое обслуживание, установку, поверку, ремонт и замену водомеров у бытовых потребителей согласно Закону о публичной услуге водоснабжения и канализации.

13. Использование публичных сетей водоснабжения включает мероприятия и операции оператора, связанные с забором, транспортировкой и обработкой сырой воды, транспортировкой, распределением, учетом и поставкой технологической воды и питьевой воды потребителям, обеспечением оптимальных режимов работы публичной системы водоснабжения и обеспечением качества поставляемой воды в пунктах разграничения с внутренними установками потребителей.

14. Использование публичных канализационных сетей и очистка сточных вод включают мероприятия и операции оператора по сбору, транспортировке до очистных станций сточных вод от потребителя, очистку сточных вод, отведение очищенных вод в приемник, отведение, обработку и складирование ила, образующегося при обработке сточных вод.

15. Поставка/предоставление публичной услуги водоснабжения потребителям и публичной услуги канализации включает осуществляемые оператором мероприятия и операции по сбору, перекачке, транспортировке, обработке, распределению питьевой воды, связанные с заключением договоров на поставку/предоставление публичной услуги водоснабжения и канализации с потребителями, определение на основе показаний водомеров потребленных каждым потребителем объемов воды, фактурирование поставленной питьевой и технологической воды и предоставленной потребителям публичной услуги канализации, сбор платежей за поставленную воду и предоставленную потребителям услугу канализации и поддержание связей с потребителями.

16. Методология регулирует порядок расчета, утверждения, пересмотра и применения следующих тарифов:

- 1) тарифов на публичную услугу снабжения питьевой водой;
- 2) тарифов на публичную услугу снабжения технологической водой;
- 3) тарифов на публичную услугу канализации и очистки сточных вод;
- 4) тарифов на производство и/или транспортировку воды для целей перераспределения.

Часть 3

Определение тарифов

1. 17. Тариф на публичную услугу снабжения питьевой водой определяется по формуле:

$$TSAP_n = \frac{VSAP_n}{VAP_n} = \frac{CSAP_n + RAP_n \pm DVP_{n-1}}{VAP_n}$$

где:

$VSAP_n$ – регулируемый доход от поставки/предоставления в году регулирования «n» питьевой воды, который необходимо получить оператору для покрытия необходимых затрат на осуществление деятельности по поставке/предоставлению публичной услуги снабжения питьевой водой, тысяч леев;

VAP_n - общий объем питьевой воды, поставленный в году регулирования «n», измеренный в пунктах выхода из публичных сетей снабжения питьевой водой, тысяч м³;

$CSAP_n$ – расходы оператора в году регулирования «n», необходимые для осуществления деятельности по поставке/предоставлению публичной услуги снабжения питьевой водой, тысяч леев;

RAP_n – рентабельность оператора за год регулирования «п», определяемая согласно пункту 46, тысяч леев;

DVP_{n-1} – тарифные отклонения, созданные оператором в предыдущем периоде регулирования, тысяч леев.

18. Тариф на публичную услугу снабжения технологической водой определяется по формуле:

$$TSAT_n = \frac{VSAT_n}{VAT_n} = \frac{CSAT_n + RAT_n \pm DVT_{n-1}}{VAT_n}$$

где:

$VSAT_n$ – регулируемый доход от поставки/предоставления в году регулирования «п» технологической воды, который необходимо получить оператору для покрытия необходимых затрат на осуществление деятельности по поставке/предоставлению потребителям публичной услуги снабжения технологической водой, тысяч леев;

VAT_n – общий объем технологической воды, поставленной в году регулирования «п» всем обслуживаемым оператором потребителям, определяемый на основе показаний установленных у потребителей водомеров, тысяч м³;

$CSAT_n$ – оправданные расходы оператора в году регулирования «п», необходимые для осуществления деятельности по поставке/предоставлению публичной услуги снабжения технологической водой, тысяч леев;

RAT_n – рентабельность оператора за год регулирования «п», определяемая согласно пункту 46, тысяч леев;

DVT_{n-1} – тарифные отклонения, созданные у оператора в предыдущем периоде регулирования, тысяч леев.

19. Тариф на публичную услугу канализации и очистки сточных вод определяется по формуле:

$$TSC_n = \frac{VSC_n}{VAU_n} = \frac{CSC_n + RC_n \pm DVC_{n-1}}{VAU_n}$$

где:

VSC_n – регулируемый доход от поставки/предоставления в году регулирования «п» публичной услуги канализации и очистки сточных вод, который необходимо получить оператору для покрытия затрат, необходимых для осуществления деятельности по поставке/предоставлению потребителям публичной услуги канализации и очистки сточных вод, тысяч леев;

VAU_n – общий объем сточных вод, сброшенных в году регулирования «п» в публичные канализационные сети, тысяч м³. Этот объем определяется исходя из данных установленных у потребителей водомеров. При отсутствии водомеров объем сточных вод определяется на уровне, равном объему технологической воды и питьевой воды, поданной поставщиком потребителям;

CSC_n – расходы оператора в году регулирования «п», необходимые для осуществления деятельности по предоставлению публичной услуги канализации и очистки сточных вод, тысяч леев;

RC_n – рентабельность оператора за год регулирования «п», определяемая согласно пункту 46, тысяч леев;

DVC_{n-1} – тарифные отклонения, созданные оператором в предыдущем периоде регулирования, тысяч леев.

20. Тариф на производство и/или транспортировку воды для целей перераспределения определяется по формуле:

$$TPTA_n = \frac{VPTA_n}{VAPT_n} = \frac{CPTA_n + RPTA_n \pm DVPT_{n-1}}{VAPT_n}$$

где:

$VPTA_n$ – регулируемый доход от поставки производственной воды и/или от транспортировки воды для целей распределения в году регулирования «п», который необходимо получить оператору для покрытия затрат, необходимых для осуществления деятельности по

производству и/или транспортировке воды для целей перераспределения, поставленной в пунктах разграничения между двумя операторами, тысяч леев;

$VAPT_n$ – общий объем воды, поставленный оператором в году регулирования «п» измеренный в пунктах разграничения между двумя операторами, тысяч м³;

$CPTA_n$ – расходы оператора в году регулирования «п», необходимые для осуществления деятельности по производству и/или транспортировке воды для целей перераспределения до пунктов разграничения между двумя операторами, тысяч леев;

$RPTA_n$ – рентабельность оператора за год регулирования «п», определяемая согласно пункту 46, тысяч леев;

$DVPT_{n-1}$ – тарифные отклонения, созданные оператором в предыдущем периоде регулирования, тысяч леев.

21. Общий объем воды учитываемый для тарифных целей в году регулирования «п», определяется по формуле:

$$VA_n = VAC_n + VAPP_n = VAP_n + VAT_n + VAPT_n + CTP_n$$

где:

VA_n – общий объем воды, необходимый для тарифных целей в году регулирования «п», тысяч м³;

VAC_n – объем воды, который необходимо извлечь (забрать) из водного фонда для тарифных целей в году регулирования «п» для снабжения всех потребителей водой, тысяч м³;

$VAPP_n$ – объем питьевой воды, приобретенной от других лиц в году регулирования «п», тысяч м³;

CTP_n – технологический расход и потери воды в публичной системе водоснабжения в году регулирования «п», утвержденные в установленном Национальным агентством по регулированию в энергетике (далее - Агентство) порядке, тысяч м³.

Часть 4

Структура расходов

22. Исходя из технологического процесса и специфики деятельности операторов публичных систем водоснабжения и канализации и согласно положениям статьи 35 Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303/2013, Методология предусматривает следующую структуру расходов, положенных в основу определения тарифов:

- 1) Основные расходы (CB);
- 2) Расходы на амортизацию основных средств и нематериальных активов (CAI);
- 3) Расходы на приобретение воды (CAP);
- 4) Расходы на электроэнергию (CEE);
- 5) Сбор (RDV);
- 6) Расходы на покупку счетчиков для бытовых потребителей (CAC);
- 7) Расходы на очистку сточных вод в соответствии с договорами, заключенными с третьими лицами (CTR);
- 8) Другие операционные расходы (AC).

23. Общие формулы определения расходов оператора, необходимых для поставки/предоставления в году регулирования «п» публичной услуги водоснабжения и канализации, имеют следующее содержание:

а) для публичной услуги снабжения питьевой водой, поставленной потребителям в точках выхода из сетей водоснабжения общего пользования:

$$CSAP_n = CBap_n + CAIap_n + CAPap_n + CEEap_n + RDVap_n + CACap_n + ACap_n$$

б) для публичной услуги снабжения питьевой водой:

$$CSAT_n = CBat_n + CAIat_n + CAPat_n + CEEat_n + RDVat_n + ACat_n$$

c) для публичной услуги канализации и очистки сточных вод:

$$CSC_n = CBc_n + CAIc_n + CEEc_n + RDVc_n + CTRau_n + ACC_n$$

d) для услуги по производству и/или транспортировке воды для целей перераспределения:

$$CPTA_n = CBpt_n + CAIpt_n + CAPpt_n + CEEpt_n + RDVpt_n + ACpt_n$$

где:

CB_n – основные расходы оператора, связанные с публичной услугой водоснабжения и канализации, и определяется по формуле:

$$CB_n = CM_n + CP_n + CIE_n + CAD_n$$

где:

CM_n – материальные расходы, связанные публичной услугой водоснабжения и канализации в году регулирования «п»;

CP_n – расходы на персонал оператора, связанные с публичной услугой водоснабжения и канализации в году регулирования «п»;

CIE_n – расходы на содержание и эксплуатацию публичной системы водоснабжения и канализации в году регулирования «п»;

CAD_n – распределительные и административные расходы оператора, связанные с публичной услугой водоснабжения и канализации в году регулирования «п»;

CAI_n – расходы на амортизацию основных средств и нематериальных активов, состоящих на балансе оператора и связанных с публичной услугой водоснабжения и канализации в году регулирования «п»;

CAP_n – расходы на приобретенную воду от других лиц в году регулирования «п»;

CEE_n – расходы на приобретенную оператором электроэнергию, связанные с предоставлением публичной услуги водоснабжения и канализации в году регулирования «п»;

RDV_n – плата за передачу права пользования публичного или частного имущества административно-территориальной единицы, связанного с публичной службой водоснабжения и канализации в году регулирования «п»;

$CACap_n$ – расходы по приобретению счетчиков для бытовых потребителей, связанные с публичной службой снабжения питьевой водой в году регулирования «п»;

AC_n – другие операционные расходы, связанные с предоставлением публичной услуги водоснабжения и канализации в году регулирования «п».

Часть 5

Определение и пересмотр расходов

24. Материальные расходы включают стоимость:

a) основных технологических материалов – химических реактивов, фильтрующих материалов и других видов материалов, непосредственно используемых в процессе забора, фильтрации, перекачки, обработки, транспортировки и распределения воды до потребителя, очистки и отведения сточных вод, контроля и поддержания качества технологической воды, питьевой воды и сточных вод;

b) расходных материалов – запасных частей, теплоэнергии, воды, природного газа, горючего, смазочных материалов, малоценных и быстроизнашивающихся предметов, защитных материалов, строительных материалов и других видов материалов, используемых оператором при осуществлении регулируемой деятельности, в дополнение к тем, которые используются для содержания и эксплуатации технико-коммунальной инфраструктуры;

c) расходные материалы для обслуживания и эксплуатации технико-общественной инфраструктуры - строительные материалы и другие виды материалов, используемые оператором в процессе забора, перекачки, транспортировки, хранения, распределения и подачи технологической воды и питьевой воды, поставки публичной услуги канализации, очистки

сточных вод, утилизации сточных вод, необходимых для эксплуатации, обслуживания и ремонта публичных сетей водоснабжения и канализации.

25. Материальные расходы определяются оператором исходя из цен по результатам публичных аукционов по закупке используемых материалов согласно законодательству, обоснованным удельным расходам объемов воды, которые необходимо забрать и обработать, объемов сточных вод, объемов работ, которые необходимо выполнить, протяженности сетей, количества и мощностей станций по перекачке, обработке и очистке, планов технического обслуживания, содержания и ремонта основных средств и нематериальных активов, требований к качеству воды и охране окружающей среды, технического состояния основных средств, количества работников, количества потребителей, других факторов, непосредственно влияющих на уровень расхода материалов, с учетом фактических расходов материалов за предыдущие годы.

26. Материальные расходы определяются оператором по каждому виду поставленной/предоставленной услуги отдельно (снабжение технологической водой, снабжение питьевой водой и предоставление услуги канализации и очистки сточных вод). Для этого материальные расходы выделяются непосредственно по каждому конкретному виду деятельности и предоставленной услуги, по назначению. Расходы основных технологических материалов и расходных материалов, которые не могут быть отнесены к конкретному виду деятельности или предоставленной услуги, материальные расходы вспомогательных, на реализацию и административных подразделений распределяются между видами деятельности и услугами в следующем порядке:

- 1) расходы основных технологических материалов и расходных материалов, используемых при заборе, перекачке, транспортировке и обработке (1 ступень) сырой воды, распределяются между услугой снабжения технологической водой и питьевой водой на основе определенных нормативов, исходя из соответствующих объемов поставки воды потребителям;
- 2) остальные материальные расходы, которые не могут быть выделены непосредственно, материальные расходы вспомогательных, на реализацию и административных подразделений распределяются между осуществляемыми оператором видами деятельности и между видами поставляемых/предоставляемых услуг пропорционально доходам, полученным от осуществляемых видов деятельности и поставляемых/предоставляемых услуг в году регулирования «n-1».

27. Материальные расходы по каждому регулируемому виду поставляемой/предоставляемой услуги определяются детально для каждого базового года (СМo) в составе основных расходов.

28. Расходы на персонал определяются исходя из: необходимой численности рабочего персонала, непосредственно задействованного в процессе забора, перекачки, транспортировки, обработки, распределения и подачи технологической воды и питьевой воды; численности рабочего персонала, задействованного в поставке/предоставлении услуги канализации, очистки и отведения сточных вод; численности персонала по обслуживанию, эксплуатации и ремонту сетей водоснабжения и канализации, установок по забору, перекачке, обработке, накоплению воды, канализационных сетей, установок по очистке и отведению сточных вод, других основных средств и нематериальных активов, связанных с публичной услугой водоснабжения, канализации и очистки сточных вод; численности других категорий персонала, необходимого для осуществления регулируемой деятельности (обслуживающего, по учету воды, поверке средств измерения, контролю качества воды, персонала вспомогательных подразделений, на реализацию и административного персонала); из необходимой категории квалификации персонала; минимально гарантированного размера заработной платы в реальном секторе; коэффициента сложности отрасли; режима и условий труда; других обязательных выплат и надбавок, установленных Трудовым кодексом

Республики Молдова; размеров обязательных взносов государственного социального страхования и обязательного взноса медицинского страхования.

Коэффициент сложности подразделения устанавливается на максимальном уровне, если фактический объем технологического потребления и технологических потерь в публичной системе водоснабжения зарегистрированный оператором, не будет превышать 25% объема добываемой воды. Соответственно, коэффициент сложности подразделения уменьшается на 0,01 для каждого процента, который будет зафиксирован оператором выше вышеуказанного порога технологического потребления и технологических потерь в публичной системе водоснабжения, но не более 0,3.

29. Расходы на персонал определяются по каждому виду предоставляемой регулируемой услуги непосредственно по назначению, а те, которые нельзя отнести непосредственно, расходы вспомогательных подразделений, общего порядка, на реализацию и административные - распределяются между осуществляемыми оператором видами деятельности и предоставляемыми регулируемыи услугами в следующем порядке:

- 1) расходы на персонал, непосредственно задействованный в процессе забора, перекачки, транспортировки и обработки (1 ступень) сырой воды, распределяются между публичной услугой снабжения технологической водой и питьевой водой исходя из соответствующих объемов поставки воды потребителям;
- 2) остальные расходы на персонал, которые не могут быть отнесены непосредственно, распределяются между осуществляемыми оператором видами деятельности и между видами предоставляемых регулируемых услуг пропорционально доходам от осуществляемых видов деятельности и предоставленных услуг в году регулирования «n-1».

30. Расходы на персонал детально определяются для каждого базового года (СРо), включая основные расходы.

Расходы, связанные с взносами в обязательное государственное социальное страхование и взносами в обязательное медицинское страхование, включаются в расходы на персонал и определяются на основе ставок / взносов, предусмотренных соответствующими законами за базовый год. Ежегодное обновление этих расходов будет производиться в соответствии с расходами на персонал, обновляемыми для регулирующего года «n», и тарифами / взносами, предусмотренными соответствующими законами для года регулирования «n»;

31. Расходы на обслуживание и эксплуатацию публичной системы водоснабжения и канализации включают расходы на услуги и работы, заключенные с третьими лицами по проверке, техническому обслуживанию, содержанию, эксплуатации и ремонту публичных сетей снабжения технологической водой, питьевой водой, публичных канализационных сетей, в том числе переданных оператору на техническое обслуживание станций по забору, перекачке и обработке сырой воды, станций по очистке и отведению сточных вод, установок и лабораторных устройств и приборов контроля качества воды, производственных зданий и сооружений, вспомогательных подразделений, транспортных средств, контрольно-измерительной аппаратуры, защитных и предохранительных установок, систем автоматизации и диспетчеризации, измерительного оборудования, в том числе установленных у бытовых потребителей водомеров, электроустановок и других основных средств и нематериальных активов, связанных с публичной системой водоснабжения и канализации. Расходы на обслуживание и эксплуатацию, не подлежащие прямому отнесению, распределяются по виду деятельности и виду предоставленной услуги, как и в случае материальных расходов.

32. Расходы на обслуживание и эксплуатацию публичной системы водоснабжения и канализации определяются подробно для каждого базового года (СIE_o) в составе основных затрат.

33. В распределительные и административные расходы включаются оправданные расходы, а именно: на обслуживание, содержание и ремонт (кроме капитализируемых затрат, связанных с капитальным ремонтом) основных средств и нематериальных активов, малоценных и

быстроизнашивающихся предметов административного назначения, на обслуживание, содержание и ремонт малоценных и быстроизнашивающихся предметов, используемых административными структурами, обоснованные расходы на лизинг, съем и операционную аренду основных средств административного назначения, в том числе связанных с проведением общего собрания акционеров, расходы на хранение и обеспечение охраны законсервированных основных средств активов в соответствии с Положением о консервации и расконсервации имущества, не используемого в технологическом процессе, утвержденным Министерством приватизации и управления государственным имуществом Республики Молдова №537/03 от 25 марта 1998 г. (Официальный монитор Республики Молдова, 1998, №111-113, ст.222), и необходимые для обеспечения надежности предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации, обоснованные расходы на охрану административных объектов и обеспечение их противопожарной безопасности, обоснованные расходы на гражданскую оборону, обоснованные расходы на командировки административного персонала, связанные с регулируемой деятельностью, протокольные (представительские) расходы, кроме расходов на посещение культурных мероприятий, театрализованных представлений, других аналогичных расходов, понесенных в рабочее или вне рабочее время, расходы на обязательное страхование административного персонала, участвующего в технологическом процессе, и имущества административного назначения, на подготовку и повышение квалификации административного персонала, необходимые для осуществления деятельности по предоставлению публичных услуг водоснабжения и канализации, не капитализируемые расходы на научные исследования и развитие, предварительно согласованные с органом местного публичного управления или Агентством, по случаю, расходы на приобретение специальной литературы, нормативных и учебных материалов, а также на подписку на специальные издания (газеты, журналы и т.д.), кроме признанных материальными активами, за исключением тех, которые признаны в качестве основных средств, комиссионные, выплачиваемые субъектам, которые предлагают оператору выставление счетов, сбор платежей от потребителей и расчеты за коммунальные услуги водоснабжения и канализации, предоставляемые потребителям, расходы на работу с потребителями, информирование потребителей, расходы в отношении услуг печати и других обоснованных распределительных и административных расходов.

34. Распределительные и административные расходы полностью определяются для оператора и распределяются между выполненной деятельностью и регулирующими поставленными/предоставленными потребителям услугами пропорционально доходу, полученному от этой деятельности, и поставки / предоставлению регулируемых услуг в нормативном году «n-1», принимая во внимание административные расходы, связанные с предоставлением вспомогательных услуг. Операторы, которые поставляют/предоставляют и другие публичные услуги коммунального хозяйства имеют право распределять административные расходы между осуществляемой деятельностью и регулирующими поставленными/предоставленными потребителям услугами, пропорционально расходам, связанным с персоналом, связанным с этой деятельностью, и поставкой / предоставлением регулируемых услуг в году регулирования «n-1».

35. Распределительные и административные расходы детально определяются для каждого базового года (CADO) в составе основных расходов.

36. На 2, 3, 4, 5-й год регулирования каждого альтернативного цикла в 5 лет, материальные затраты, расходы на персонал, расходы на содержание и эксплуатацию публичной услуги водоснабжения и канализации, распределительные и административные расходы корректируются с учетом факторов влияния по формуле:

$$CM_n = CM_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPC M_n) \times (1 + \Delta LR_n)]$$

$$CP_n = CP_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPC M_n) \times (1 + \Delta LR_n)]$$

$$CIE_n = CIE_0 \times \prod_{i=1}^n (1 + IPCM_n - 0,2IPC M_n)$$

$$CAD_n = CAD_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPC M_n)]$$

где:

$IPCM_n$ - среднегодовой индекс потребительских цен в Республике Молдова в году регулирования «n». При определении тарифов на год регулирования «n» учитывается индекс среднегодовых цен потребления, прогнозируемый Министерством экономики и инфраструктуры. При определении отклонений тарифов для года регулирования «n-1» учитывается индекс среднегодовых потребительских цен, публикуемый Национальным бюро статистики за год регулирования «n-1».

$0,2 IPCM_n$ – индекс, предусматривающий рост эффективности операторов, которые поставляют / предоставляют публичные услуги водоснабжения и канализации для сокращения материальных затрат;

ΔLR_n – изменение протяженности публичных сетей водоснабжения (канализации) в году «n», которая определяется:

$$\Delta LR_n = \frac{LR_n - LR_{n-1}}{LR_{n-1}}$$

где:

LR_n - протяженность сетей водоснабжения (канализации) в году регулирования «n», по состоянию на 1 января;

LR_{n-1} - протяженность сетей водоснабжения (канализации) в предыдущем году по состоянию на 1 января;

В случае изменения протяженности сетей без изменения схемы данных, при корректировке расходов с персоналом коэффициент ΔLR_n не будет применяться.

37. Расходы на амортизацию основных средств и нематериальных активов, связанных с предоставлением публичной услуги водоснабжения, канализации и очистки сточных вод в каждом году регулирования «n», определяются по формуле:

$$CAI_n = \sum_{i=1}^k \frac{VI_i}{DU_i}$$

где:

VI_i – стоимость по первоначальной цене амортизируемых основных средств и нематериальных активов оператора категории «i» в году регулирования «n» которыми он владеет на правах собственности, уменьшенная на оценочную остаточную стоимость. При определении тарифов в стоимость основных средств и нематериальных активов не включается следующее:

- 1) стоимость основных средств, которые являются частью технико-городской инфраструктуры административно-территориальных единиц, являются товарами публичного интереса и полезности и принадлежат по своей природе или в соответствии с Законом № 303/2013 о публичной услуге водоснабжении и канализации, общественному достоянию административно-территориальных единиц и подчиняются правовому режиму публичной собственности в соответствии с Законом № 29/2018 о разграничении публичной собственности;
- 2) стоимость основных средств переданных в аренду, жилищных объектов, социально-культурного назначения и других основных средств, не предназначенных для публичной услуги водоснабжения, канализации и очистки сточных вод;

- 3) основные средства которые законсервированны и которые находятся на стадии разработки;
- 4) основные средства и нематериальные активы, финансируемые за счет пожертвований, полученных за счет субсидий и надбавок, предоставляемых органами центрального и местного публичного управления, переданных оператору бесплатно или в виде технического обслуживания (в случае делегированного управления);
- 5) основные средства, финансируемые за счет платы за подключение;
- б) основные средства и нематериальные активы, приобретенные или созданные вне инвестиционных планов, утвержденных органами местного публичного управления или Агентством, в зависимости от обстоятельств.

DUi - срок использования амортизируемых основных средств и нематериальных активов оператора категории «i», который должен соответствовать сроку полезной службы активов. В то же время этот срок не может быть меньше срока полезного действия, указанного в Каталоге основных средств и нематериальных активов, утвержденном Постановлением Правительства № 338 от 21 марта 2003 г. (Официальный монитор Республики Молдова, 2003, №.62-66, ст. 379). Категории «i» образуются путем группировки активов с одинаковым сроком использования с экономической точки зрения.

38. Для правильного отнесения расходов на амортизацию основных средств и нематериальных активов по конкретным видам поставленных/предоставленных услуг операторы публичной услуги водоснабжения и канализации обязаны разделять амортизируемые материальные и нематериальные активы и рассчитывать амортизацию в зависимости от их использования или принадлежности поставленным/предоставленным услугам (снабжение технологической водой, снабжение питьевой водой, производства и/или транспортировки воды для целей распределения, услуга канализации и очистки сточных вод). В этом случае амортизация основных средств и нематериальных активов, которые нельзя разделить непосредственно по виду поставленной/предоставленной услуги, активов, используемых совместно, вспомогательных активов, распределительных и административных активов, разделяется между видами предоставленных услуг в следующем порядке:

- 1) расходы на амортизацию основных средств и нематериальных активов, совместно используемых для забора, перекачки, транспортировки и обработки (первая ступень) сырой воды, распределяются между публичной услугой снабжения технологической водой и питьевой водой по нормам распределения, определяемым на основе соответствующих объемов поставки воды потребителям;
- 2) расходы на амортизацию основных средств и нематериальных активов, используемых оператором для осуществления и других видов деятельности или предоставления других видов услуг, кроме водоснабжения и канализации, и амортизация основных средств и нематериальных активов услуг вспомогательного рода, на реализацию и административных, распределяются между видами осуществляемой деятельности и предоставляемых/предоставляемых услуг, а также между публичной услугой снабжения питьевой водой, технологической водой, услугой канализации и очистки сточных вод, пропорционально доходам, полученным от осуществления видов деятельности или от предоставления услуг в году регулирования «n-1».

39. Расходы по приобретению воды от других лиц определяются по формуле:

$$CAP_n = \sum VAPP_n \times TAP_n$$

где:

$VAPP_n$ - объем воды, приобретенной у других лиц, тысяч м³;

TAP_n – тариф или цена закупки воды у других лиц в году «n», без НДС.

40. Так как стоимость электроэнергии занимает значительный удельный вес в общих расходах операторов, а также зависит от факторов, не всегда подконтрольных оператору, Методология предусматривает, что при расчете тарифов расходы на потребленную электроэнергию определяются отдельно по каждому году регулирования по формуле:

$$CEE_n = \sum_{j=1}^k (W a_n^j + kC \times (W r i f_n^j + W r c f_n^j)) \times T E_n^j$$

где:

$W a_n^j$ – объем активной электроэнергии, потребленной оператором в году регулирования «п» в месте потребления «j», в зависимости от объемов забранной, транспортируемой, распределенной воды потребителям, сточных вод, конфигурации системы и режима работы, кВтч;

$W r i f_n^j$ – объем индуктивной реактивной энергии, потребленной в году регулирования «п» в месте потребления «j», в зависимости от объемов забранной, перевезенной, распределенной потребителям воды, сточных вод, конфигурации системы и режима работы, определяемый в соответствии с Инструкцией по расчету технологического расхода электрической энергии в распределительных сетях в зависимости от коэффициента мощности в установках потребителей, утвержденной Постановлением НАРЭ № 89 от 13 марта 2003 г., кВАрч;

$W r c f_n^j$ – объем реактивно-емкостной энергии, подаваемой в распределительную электрическую сеть электроустановками оператора в году регулирования «п» в месте потребления «j», в зависимости от объемов забранной, перевезенной, распределенной потребителям воды, сточных вод, конфигурации системы и режима работы, определяемый в соответствии с Инструкцией по расчету технологического расхода электрической энергии в распределительных сетях в зависимости от коэффициента мощности в установках потребителей, утвержденной Постановлением НАРЭ № 89 от 13 марта 2003 г., кВАрч;

$T E_n^j$ – тариф на электроэнергию в году регулирования «п» в месте потребления «j», леев/кВтч;
 kC – коэффициент преобразования реактивной энергии в активную энергию, кВтч/кВАрч.
 $kC=0,1$ кВтч/кВАрч.

41. Сбор ($R D V_n$) включает плату за передачу права пользования товарами общественного или частного достояния административно-территориальной единицы в соответствии с Договором на делегирование управления публичной услугой водоснабжения и канализации, заключенным между местным / центральным государственным органом и оператором. Плата за концессию товаров, связанных с водоснабжением и канализацией, определяется на расчетном уровне, аналогичном амортизации этих товаров линейным методом. При определении платы будет учитываться только движимое и недвижимое имущество, государственная или частная собственность административно-территориальных единиц, которые зарегистрированы в Реестре объектов технико-строительной инфраструктуры (Закон №.150 от 14.07.2017 г. «о реестре объектов технико-строительной инфраструктуры»), относящиеся к публичной услуге водоснабжения и канализации.

В соответствии с принципом минимальных затрат и максимальной эффективности сумма права пользования концессионным объектом не может быть возмещена больше, чем его первоначальная стоимость.

42. Расходы на приобретение счетчиков для бытовых потребителей, связанные с предоставлением публичной услуги снабжения питьевой водой в году регулирования «п» регулируются в соответствии с положениями ст. 26 Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации №.303/2013, с последующими изменениями. Указанные расходы определяются по формуле:

$$C A C a p_n = \sum_{i=1}^k \frac{V C i_n}{D U i}$$

где:

$V C i_n$ – стоимость счетчиков, которая представляет собой покупную цену счетчиков в соответствии с договором купли-продажи (выполненным в соответствии с заранее

определенными процедурами), заключенным между оператором и поставщиком для категории «i» в году регулирования «n», принадлежащему оператору с правом собственности.

DU_i - продолжительность использования счетчиков категории «i» принадлежит оператору, который должен соответствовать сроку полезного использования, установленному производителем. В то же время этот срок не может быть короче срока полезного использования, указанного в Каталоге основных средств и нематериальных активов, утвержденном Постановлением Правительства №. 338 от 21 марта 2003 г. (Официальный монитор Республики Молдова, 2003 г., № 62-66, ст. 379).

43. Расходы на очистку сточных вод в соответствии с договорами, заключенными с третьими лицами на отведение и очистку сточных вод канализационных систем, управляемых оператором, определяются по формуле:

$$CTRa_{un} = \sum VAU_n \times TTE_n$$

где:

VAU_n - объем сточных вод, поставляемых третьим лицам из канализационных систем, управляемых оператором для отведения и очистки, тысяч м³;

TTE_n – тариф или цена на отведение и очистку сточных вод, применяемые третьими лицами в году «n», без учета НДС.

44. Прочие операционные расходы, связанные с поставкой / предоставлением публичной услуги водоснабжения и канализации в году регулирования «n» представляют собой нормативный платеж и оборотный капитал, необходимые для поставки / предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации и определяются по формуле:

$$AC_n = TA_n + TVA_n + AIT_n + PR_n + FR_n$$

где:

TA_n - расходы оператора в году регулирования «n» связанные с уплатой сбора за воду, извлеченную (собранную) из водного фонда, определяются на основе квоты на водный налог в соответствии с Налоговым кодексом Республики Молдова и объемом воды, которую необходимо извлечь (собрать), за исключением тех, на кого не распространяется налог на воду, согласно положениям Налогового кодекса. Таким образом, при определении тарифов на каждый год регулирования «n», расходы оператора, связанные с уплатой налога на воду, будут определены следующим образом:

$$TAa_n = CTa_n \times (VAC_n - VACs_n)$$

где:

CTa_n – сумма платы за воду, извлеченную (собранную) из водного фонда в году регулирования «n», лей / м³;

VAC_n - объем воды, необходимый для извлечения (сбора) из водного фонда в году регулирования «n», для снабжения всех потребителей технологической водой и питьевой водой, тысяч м³, который определяется по формуле:

$$VAC_n = VAP_n + VAT_n + CTP_n - VAPP_n$$

где:

CTP_n технологический расход и потери воды в публичной системе водоснабжения, утвержденной в установленном Агентством порядке, тысяч м³;

$VACs_n$ – объем воды, необходимый для извлечения (сбора) из водного фонда, но для которого, согласно Налоговому кодексу, налог на воду не применяется, м³. Этот объем определяется по формуле:

$$VACs_n = VAPs_n + VATs_n$$

где:

$VATs_n$ и $VAPs_n$ – объемы технологической воды и питьевой воды, поставляемые потребителям в году регулирования «n», но на которые, согласно Налоговому кодексу, налог на воду не распространяется, тысяч м³. Распределение расходов, связанных с уплатой налога на воду, между публичной услугой снабжения питьевой водой и снабжения технологической водой производится пропорционально соответствующим объемам воды, предоставленным потребителям в году регулирования «n»;

TVA_n – налог на добавленную стоимость, относящийся к расходам в соответствии с положениями Налогового кодекса;

AIT_n – другие налоги и сборы, которые включают все налоги и сборы, относящиеся к расходам (кроме налога на воду, налога на добавленную стоимость, определяемого как отдельные статьи расходов), рассчитанные и уплачиваемые оператором в соответствии с положениями Налогового кодекса и действующим законодательством и управляются Государственной налоговой службой.

Эти налоги и сборы определяются каждый год регулирования «n», на основе положений Налогового кодекса в сфере публичной услуги водоснабжения и канализации.

Распределение этих налогов и общих сборов оператора между видами деятельности и типами поставляемых/предоставляемых услуг должно быть пропорционально доходу, полученному от осуществления деятельности, от регулируемых услуг, поставляемых/предоставляемых потребителям в году регулирования «n-1».

PR_n – регулирующей платеж рассчитывается и выплачивается оператором, связанным с деятельностью поставки/предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации в году регулирования «n» и определяется в соответствии с положениями Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации №.303/2013.

FR_n – резерв на оборотный капитал в году регулирования «n». Резерв на оборотный капитал предназначен для покрытия процентных платежей по банковским кредитам, полученным в краткосрочной перспективе, с целью покрытия краткосрочных финансовых обязательств предприятия, сформированных в результате разницы во времени между режимом биллинговых платежей регулируемых услуг, применяемых владельцем лицензии к потребителям, платежей за товары и услуги, приобретенные владельцем лицензии в соответствии с договорами, заключенными с поставщиками, обязательств перед национальным публичным бюджетом в сроки, установленные законодательством, и обязательств перед персоналом в соответствии с коллективным трудовым договором.

Резерв оборотного капитала рассчитывается по формуле:

$$FR_n = \frac{\alpha}{365} \times (CB_n + CEE_n + CIT_n) \times \frac{Rd_n}{100}$$

где:

α – потребность в оборотных средствах в году «n», выраженная в днях годового выставления счетов. Для всех операторов, которые предоставляют коммунальное водоснабжение и канализацию, в соответствии с Методологией $\alpha = 10$ дней.

Rd_n – средняя процентная ставка по новым банковским кредитам, выданным юридическим лицам в национальной валюте на срок до 12 месяцев в году «n-1», опубликованная Национальным банком Молдовы.

45. При определении тарифов в расчеты не включаются следующие расходы:

- 1) связанные с работами по строительству, реконструкции, модернизации, обновлению, закупке, установке и испытанию основных средств и нематериальных активов; освоением новых объектов, цехов и агрегатов; авторский надзор проектных организаций; капитальный ремонт подлежащих капитализации основных средств и другие капитальные вложения, капитальный ремонт систем водоснабжения и канализации, не принадлежащих оператору, расходы на хранение и содержание законсервированных основных средств, кроме материальных активов,

законсервированных в соответствии с Положением о консервации и расконсервации имущества, не используемого в технологическом процессе, утвержденным Министерством приватизации и управления государственным имуществом Республики Молдова № 537/03 от 25 марта 1998 г. (Официальный монитор Республики Молдова, 1998, №111-113, ст.222), и необходимых для обеспечения надежности предоставления публичной услуги водоснабжения и канализации. Все связанные с капиталовложениями расходы окупаются через тариф только путем амортизации основных средств и нематериальных активов согласно положениям пункта 37;

2) связанные с устранением недоработок в проектировочных работах, работах по строительству, реконструкции, монтажу (демонтажу), ревизии, устранению неполадок и поломок оборудования, возникших по вине производителей, поставщиков и транспортных предприятий;

3) на выполнение проектно-строительных работ, на закупку оборудования, ремонт и содержание жилищного фонда, объектов социально-культурного назначения и других объектов, не относящихся к публичной системе водоснабжения и канализации;

4) на работы, квалифицируемые как помощь другим предприятиям и организациям, как в виде услуг, так и материальной или финансовой поддержки;

5) непроизводственные расходы, браки, хищения, санкции, штрафы, пени и возмещения, покрытие недостатков и убытков;

6) расходы на благотворительные и спонсорские цели;

7) не капитализируемые расходы на научные исследования и развитие, которые не были согласованы с органом местного публичного управления или Агентством, по случаю;

8) списанные безнадежные долги;

9) расходы, связанные с созданием оценочных резервов по рискам и расходам, в том числе по безнадежной дебиторской задолженности;

10) протокольные (представительские) расходы на посещение культурных мероприятий, театрализованных представлений, другие аналогичные расходы, понесенные в рабочее или нерабочее время;

11) единовременные компенсации;

12) дополнительные выплаты, материальная помощь, пособия, выплачиваемые работникам надбавки и компенсации, кроме предусмотренных Трудовым кодексом;

13) расходы на фондовые биржи, посреднические и другие административные организации, консультационные услуги, юридическую помощь;

14) расходы на организацию досуга и отдыха работников, в том числе расходы на корпоративные мероприятия;

15) необоснованные расходы, связанные с проведением общего собрания акционеров;

16) текущие пособия, начисленные членам совета и ревизионной комиссии оператора;

- 17) судебные издержки и сопутствующие государственные пошлины;
- 18) расходы на добровольное страхование персонала и материального имущества;
- 19) все остальные расходы оператора, не связанные с поставкой/предоставлением публичной услуги водоснабжения и канализации и очистки сточных вод.

Часть 6

Определение рентабельности

46. Методология предусматривает определение рентабельности операторов публичной системы водоснабжения и канализации исходя из регулируемых расходов, необходимых оператору для осуществления деятельности по обеспечению / предоставлению публичных услуг водоснабжения и канализации.

47. Рентабельность оператора, рассчитываемая в леях, определяется за каждый год регулирования «n» отдельно для каждой поставленной/предоставленной услуг и устанавливается в процентном размере на основе формул:

а) для публичной услуги снабжения питьевой водой:

$$RAP_n = CSAP_n \times R_n / 100$$

б) для публичной услуги снабжения технологической водой:

$$RAT_n = CSAT_n \times R_n / 100$$

с) для публичной услуги канализации и очистки сточных вод:

$$RC_n = CSC_n \times R_n / 100$$

д) для услуги по производству и/или транспортировке воды для целей перераспределения:

$$RPTA_n = CPTA_n \times R_n / 100$$

где:

R_n – регулируемая рентабельность. Рентабельность устанавливается в размере 3% от расходов оператора, связанных с поставкой / предоставлением соответствующей услуги, определенной в соответствии с Методологией.

48. Оператор будет использовать не менее 50% рентабельности для инвестиций в развитие, реконструкцию, ремонт и обновление основных средств и нематериальных активов, используемых в деятельности по поставке/предоставлению публичной услуги водоснабжения и канализации.

Часть 7

Утверждение, пересмотр и применение основных расходов и тарифов

49. Основные расходы и тарифы на публичные услуги снабжения технологической водой, снабжения питьевой водой, на услуги по производству и/или транспортировке воды для целей перераспределения, на публичную услугу канализации и очистки сточных вод определяются операторами на каждый год регулирования «n» согласно Методологии и представляются:

1) Местным советам – на рассмотрение и утверждение, а Агентству - на рассмотрение и выдачу заключения относительно тарифов на публичную услугу снабжения питьевой водой и на публичную услугу канализации и очистки сточных вод, предоставляемую операторами на уровне региона, района, муниципия и города;

2) Агентству - на рассмотрение и утверждение тарифов на услугу снабжения технологической водой, на услугу по производству и/или транспортировке воды для целей перераспределения, поставляемую/предоставляемую на уровне района, муниципия и города;

3) Агентству – на рассмотрение и утверждение тарифов на публичную услугу снабжения питьевой водой и тарифов на публичную услугу канализации и очистки сточных вод поставляемую/предоставляемую операторами на уровне региона, района, муниципия и города, в случае, если соответствующие Местные советы делегировали Агентству полное право утверждения тарифов;

4) Агентству - на рассмотрение и утверждение тарифов на публичную услугу снабжения питьевой водой и на публичную услугу канализации и очистки сточных вод, поставляемые/предоставляемые операторами на уровне региона, района, муниципия и города и действующие на условиях соглашений или договоров, заключенных с международными финансовыми организациями, ратифицированных или утвержденных Парламентом, Правительством или Местными советами;

5) Агентство утверждает в течение 15 календарных дней со дня мотивированного обращения операторов тарифы на публичную услугу снабжения питьевой водой и тарифы на публичную услугу канализации и очистки сточных вод, поставляемые/предоставляемые операторами на уровне региона, района, муниципия и города, в случае, когда местный совет не утвердил соответствующие тарифы в течение 60 календарных дней со дня получения заключения от Агентства.

50. Оператор подает запрос о принятии/ утверждении основных расходов в течение 60 дней с даты получения лицензии или до окончания срока применения утвержденных основных расходов, а также запрос о принятии /утверждении тарифов - ежегодно, до 1 июня, в соответствии с Методологией.

51. При представлении расчетов тарифов и основных расходов операторы будут соблюдать требования Положения о процедурах представления и рассмотрения заявлений обладателей лицензий относительно регулируемых цен и тарифов, утвержденного Постановлением Административного совета НАРЭ №. 286/2018 от 17.10.2018 г.

52. Обновление тарифов проводится ежегодно после того, как оператор представит финансовую отчетность за предыдущий период управления и материалы, необходимые для обновления тарифов. Ежегодное обновление тарифов производится с целью определения тарифных отклонений оператора на год «n-1».

53. Тарифные отклонения (*DVT, DVP, DVPT, DVC*) рассчитываются на каждый год регулирования, в целом по оператору и по каждому виду деятельности отдельно, для отражения финансового влияния разниц между величинами, взятыми в расчет при утверждении тарифов, и фактически зарегистрированными в году регулирования.

54. В случае, когда местные советы утверждают тарифы на более низком уровне, чем предусмотренные в выданном Агентством заключении, эти отклонения не принимаются в расчет как тарифные отклонения (*DVT, DVP, DVPT, DVC*) оператора.

55. Если оператор в течение одного года не подает запрос на изменение тарифа, для рассматриваемого года основные расходы не будут корректироваться в соответствии с Методологией.

56. Методология предусматривает принятие/утверждение основных расходов и тарифов отдельно по каждой поставляемой/предоставляемой публичной услуге (питьевая вода, технологическая вода, производство и/или транспортировка воды для целей перераспределения, канализации и очистки сточных вод). Основные расходы и утвержденные тарифы не могут быть изменены оператором.

57. Операторы вправе обращаться с просьбой о внеочередном пересмотре тарифов в течение года регулирования при наличии неподконтрольных оператору объективных факторов, которые ведут к отклонению на 5 и более процентов от регулируемого дохода, принятого в расчет тарифов, утвержденных на этот год регулирования. В этом случае операторы представляют в установленном порядке детальный анализ факторов, обосновывающих необходимость внеочередного пересмотра тарифов.

58. В тарифы на публичные услуги водоснабжения, канализации и очистки сточных вод включаются только расходы, связанные с забором, фильтрацией, перекачкой, обработкой, накоплением, транспортировкой, распределением и подачей воды потребителям до пункта разграничения публичной системы водоснабжения от внутренних установок водоснабжения потребителя, а в случае публичной услуги канализации – только расходы, связанные со сбором и транспортировкой сточных вод, от пункта разграничения внутренних канализационных установок потребителя от публичной канализационной системы.

59. В случае изменения на национальном уровне в определенном году минимально гарантированного размера заработной платы в реальном секторе затраты на оплату труда за соответствующий год пересматриваются исходя из измененного минимально гарантированного размера.

60. Методология предусматривает, что средства, полученные от включения в тарифы на поставку/предоставление публичной услуги водоснабжения и канализации расходов на амортизацию основных средств и нематериальных активов, а также плата за них направляются оператором на развитие, реконструкцию, обновление, замену и капитальный ремонт (с капитализацией) публичной системы водоснабжения и канализации, а также на возврат кредитов и ссуд, взятых оператором на эти цели. В случае когда оператор, использует данные средства на другие цели, орган утверждающий тарифы снижает расходы на амортизацию основных средств и нематериальных активов оператора, а также размер платежа, на сумму их неоправданного нецелевого использования.

61. Методология предусматривает, что материальные расходы и расходы на обслуживание и эксплуатацию используются оператором строго по назначению. В случае их неиспользования, нецелевого использования или уменьшения в результате осуществленных инвестиций в период действия Методологии орган, утверждающий тарифы, снижает эти расходы оператора в следующем году, на соответствующие суммы.

62. Финансовые средства в размере оборотного капитала включенные в тариф будут использоваться владельцем лицензии только для целей, предусмотренных в пункте 44. В случае неиспользования или использования этих средств для других целей, общий регулируемый доход за следующий год регулирования будет уменьшен на сумму неиспользованных средств в соответствии с назначением.

63. Основные расходы и утвержденные тарифы публикуются в местных средствах массовой информации, вступают в силу со дня опубликования.

64. Основные расходы и тарифы, утвержденные Агентством, публикуются в Официальном мониторе Республики Молдова, вступают в силу со дня опубликования

65. Операторы обязаны афишировать в местах своего нахождения утвержденные тарифы и размещать их на веб-страницах.

REPUBLICA MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО ПО
РЕГУЛИРОВАНИЮ В ЭНЕРГЕТИКЕ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
об утверждении Методологии утверждения и применения
тарифов на дополнительные услуги, предоставляемые
операторами публичной услуги водоснабжения
и канализации потребителям

№ 270/2015 от 16.12.2015

Мониторул Официал № 55-58/385 от 11.03.2016

* * *

ЗАРЕГИСТРИРОВАНО:

Министерство юстиции
№ 1102 от 23 февраля 2016 г.
Министр юстиции

Владимир ЧЕБОТАРЬ _____

В целях регламентирования юридических отношений между операторами, поставляющими публичную услугу водоснабжения и канализации, и потребителями, на основании положений ст.7 ч.(2) п.е) и ст.35, ч.(14) и (15) Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303 от 13 декабря 2013 (Официальный монитор Республики Молдова, 2014, № 60-65, ст.123) административный совет Национального агентства по регулированию в энергетике

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Утвердить Методологию утверждения и применения тарифов на дополнительные услуги, предоставляемые операторами публичной услуги водоснабжения и канализации потребителям (прилагается).
2. Контроль применения утвержденной методологии обладателями лицензий в области публичной услуги водоснабжения и канализации возложить на подразделения Национального агентства по регулированию в энергетике.

ДИРЕКТОР
ДИРЕКТОР
ДИРЕКТОР
ДИРЕКТОР

Серджиу ЧОБАНУ
Юрие ОНИКА
Октавиан ЛУНГУ
Генадие ПЫРЦУ

№ 270/2015. Кишинэу, 16 декабря 2015 г.

Приложение
к Постановлению
Административного совета НАРЭ
№ 270/2015 от 16 декабря 2015 г.

МЕТОДОЛОГИЯ
утверждения и применения тарифов на дополнительные
услуги, предоставляемые операторами публичной услуги
водоснабжения и канализации потребителям

Часть 1

ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Методология утверждения и применения тарифов на дополнительные услуги, предоставляемые операторами публичной услуги водоснабжения и канализации потребителям (далее – Методология), имеет целью установление порядка определения, утверждения и применения тарифов на дополнительные услуги, предоставляемые потребителям операторами, предоставляющими публичную услугу водоснабжения и канализации.

2. Настоящая Методология устанавливает:

- a) дополнительные услуги, предоставляемые потребителям оператором по регулируемым тарифам;
- b) состав и порядок определения расходов, включенных в расчет тарифов на дополнительные услуги;
- c) принципы, порядок определения, утверждения и применения тарифов на дополнительные услуги.

3. Настоящая Методология основана на следующих принципах регулирования:

- a) оплата потребителями только необходимых и оправданных расходов на предоставление оператором запрошенных потребителями дополнительных услуг;
- b) покрытие необходимых и оправданных расходов операторов на предоставление дополнительных услуг;
- c) осуществление оператором эффективной деятельности, позволяющей предоставлять потребителям качественные дополнительные услуги;
- d) обеспечение прозрачности в процессе регулирования тарифов на дополнительные услуги.

Часть 2

ОПИСАНИЕ РЕГУЛИРУЕМЫХ ТАРИФОВ НА
ПРЕДОСТАВЛЕНИЕ ДОПОЛНИТЕЛЬНЫХ УСЛУГ

4. Тариф на предоставление дополнительной услуги представляет собой сумму необходимых и оправданных расходов, понесенных оператором для выполнения всех операций, связанных с предоставлением дополнительной услуги, выездом персонала оператора на место предоставления дополнительной услуги, использованием в процессе предоставления дополнительной услуги необходимых материалов, транспортных средств, машин и механизмов, выполнением персоналом оператора необходимых работ по предоставлению дополнительной услуги и составлением по случаю акта предоставления запрошенной потребителем дополнительной услуги.

5. Настоящая Методология предусматривает регулирование тарифов на дополнительные услуги, оказываемые потребителям только оператором, предоставляющим публичную услугу водоснабжения и канализации, к публичным сетям которого подключены внутренние установки водоснабжения и канализации потребителя.

6. Оператор предоставляет потребителям следующие категории дополнительных услуг:

[Подпкт.1) пкт.6 утратил силу согласно Пост. НАРЭ N 488/2019 от 20.12.2019, в силу 21.02.2020]

- 2) подключение внутренних установок водоснабжения потребителей к публичной сети водоснабжения;
- 3) присоединение внутренних канализационных установок потребителей к публичной канализационной сети;
- 4) подключение к публичной сети водоснабжения в случае обеспечения потребителями выполнения водопроводных вводов;
- 5) присоединение к публичной канализационной сети в случае обеспечения потребителями выполнения канализационных выпусков;
- 6) повторное подключение к публичной сети водоснабжения внутренних установок водоснабжения потребителя, отключенных ранее оператором из-за нарушений потребителем норм эксплуатации и/или условий договора;
- 7) повторное подключение к публичной канализационной сети внутренних канализационных установок потребителей, отключенных ранее оператором из-за нарушений потребителями норм эксплуатации и/или условий договора;
- 8) отключение от публичной сети водоснабжения внутренних установок водоснабжения по требованию потребителя, за исключением случаев расторжения договора о предоставлении публичной услуги водоснабжения;
- 9) отключение от публичной канализационной сети внутренних канализационных установок по требованию потребителя, за исключением случаев расторжения договора о предоставлении публичной услуги канализации;
- 10) повторное подключение к публичной сети водоснабжения внутренних установок водоснабжения, отключенных ранее по запросу потребителя;
- 11) повторное подключение к публичной канализационной сети внутренних канализационных установок, отключенных ранее по запросу потребителя;
- 12) установка и опломбирование водомера по запросу потребителя;
- 13) демонтаж, повторная установка и опломбирование водомера по запросу потребителя;
- 14) демонтаж, экспертная метрологическая проверка, повторная установка и опломбирование водомера в случае, когда потребитель обратился за проведением экспертной метрологической проверки, но в результате проверки установлено, что водомер соответствует нормам;
- 15) демонтаж, ремонт, метрологическая проверка, повторная установка и опломбирование водомера в случае его повреждения по вине потребителя;
- 16) демонтаж водомера, поврежденного по вине потребителя, и установка другого водомера в случае невозможности ремонта поврежденного водомера;
- 17) опломбирование водомера по запросу потребителя в случае нарушения потребителем поставленной оператором пломбы;
- 18) выдача по запросу потребителя из архива оператора копий актов и проекта, представленных потребителем оператору.

[Пкт.6 изменен Пост. НАРЭ N 488/2019 от 20.12.2019, в силу 21.02.2020]

7. Согласно настоящей Методологии определяются, утверждаются и применяются следующие тарифы на дополнительные услуги, предоставляемые операторами потребителям:

[Подпкт.1) пкт.7 утратил силу согласно Пост. НАРЭ N 488/2019 от 20.12.2019, в силу 21.02.2020]

- 2) тарифы на подключение внутренних установок водоснабжения потребителей к публичной сети водоснабжения;
- 3) тарифы на присоединение внутренних канализационных установок потребителей к публичной канализационной сети;

- 4) тарифы на подключение к публичной сети водоснабжения в случае обеспечения потребителями выполнения водопроводных вводов;
- 5) тарифы на присоединение к публичной канализационной сети в случае обеспечения потребителями выполнения канализационных выпусков;
- 6) тарифы на повторное подключение к публичной сети водоснабжения внутренних установок водоснабжения потребителя, отключенных ранее оператором из-за нарушений потребителем норм эксплуатации и/или условий договора;
- 7) тарифы на повторное подключение к публичной канализационной сети внутренних канализационных установок потребителей, отключенных ранее оператором из-за нарушений потребителями норм эксплуатации и/или условий договора;
- 8) тарифы на отключение от публичной сети водоснабжения внутренних установок водоснабжения по запросу потребителя, за исключением случаев расторжения договоров о предоставлении публичной услуги водоснабжения;
- 9) тарифы на отключение от публичной канализационной сети внутренних канализационных установок по запросу потребителя, за исключением случаев расторжения договоров о предоставлении публичной услуги канализации;
- 10) тарифы на повторное подключение к публичной сети водоснабжения внутренних установок водоснабжения, отключенных ранее по запросу потребителя;
- 11) тарифы на повторное подключение к публичной канализационной сети внутренних канализационных установок, отключенных ранее по запросу потребителя;
- 12) тарифы на установку и опломбирование водомера по запросу потребителя;
- 13) тарифы на демонтаж, повторную установку и опломбирование водомера по запросу потребителя;
- 14) тарифы на демонтаж, экспертную метрологическую проверку, повторную установку и опломбирование водомера в случае обращения потребителя за проведением экспертной метрологической проверки, но в результате проверки установлено, что водомер соответствует нормам;
- 15) тарифы на демонтаж, ремонт, метрологическую проверку, повторную установку и опломбирование водомера в случае его повреждения по вине потребителя;
- 16) тарифы на демонтаж водомера, поврежденного по вине потребителя, и установку другого водомера в случае невозможности ремонта поврежденного водомера;
- 17) тарифы на опломбирование водомера по запросу потребителя в случае нарушения потребителем поставленной оператором пломбы;
- 18) тарифы на выдачу по запросу потребителя из архива оператора копий актов и проекта, представленных потребителем оператору.

[Пкт.7 изменен Пост. НАРЭ N 488/2019 от 20.12.2019, в силу 21.02.2020]

Часть 3

ОПРЕДЕЛЕНИЕ ТАРИФОВ НА ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ УСЛУГИ

8. Настоящая Методология предусматривает определение тарифов на дополнительные услуги, предоставляемые оператором, по следующей общей формуле:

$$TSA_z^y = (CMSA_z^y + CTSA_z^y + CPSA_z^y) * (1 + \frac{ICDA}{100}) * (1 + \frac{RN}{100}) \quad (1)$$

где:

TSA_z^y – тариф на предоставление конкретного вида услуги «у» категории «z» предоставляемых оператором дополнительных услуг;

$CMSA_z^y$ – материальные расходы, непосредственно понесенные оператором при предоставлении услуги вида «у» категории «z» дополнительных услуг;

$CTSA_z^y$ – расходы на использование транспортных средств, машин и механизмов, необходимых для предоставления услуги вида «у» категории «z» дополнительных услуг;

$CPSA_z^y$ – расходы оператора на персонал, непосредственно задействованный в предоставлении услуги вида «у» категории «z» дополнительных услуг;

$ICDA$ – индекс расходов на реализацию и административных расходов оператора при предоставлении услуги вида «у» категории «z» дополнительных услуг, которые устанавливаются в размере 14.5 % на все предоставляемые дополнительные услуги;

RN – рентабельность оператора от предоставления дополнительной услуги, которая устанавливается на уровне 5% расходов оператора, понесенных при предоставлении соответствующей дополнительной услуги;

y – конкретный вид дополнительной услуги, предоставляемой оператором потребителю. Конкретные виды услуг «у» из каждой категории дополнительных услуг «z» определяются операторами на основе специфических показателей влияния на расходы и, соответственно, на тарифы на дополнительные услуги.

К этим специфическим показателям относятся: количество установленных водомеров; длина водопроводного ввода/канализационного выпуска; материал водопроводного ввода/канализационного выпуска (сталь, пластик и т.д.); диаметр водопроводного ввода/канализационного выпуска; методы отключения/повторного подключения внутренних установок водоснабжения/канализации потребителя от/к публичным сетям водоснабжения/канализации (через запорный вентиль или физическое отключение от сети); среднее расстояние перемещения в радиусе обслуживаемого оператором населенного пункта и т.д.;

z – категория регулируемых дополнительных услуг. Категории предоставляемых потребителям дополнительных услуг указаны в пункте 6 настоящей Методологии.

9. Тарифы на дополнительные услуги рассчитываются как среднегодовые тарифы на каждую категорию предоставляемых дополнительных услуг, дифференцированные в зависимости от вида данных услуг. В то же время при предоставлении некоторых видов услуг с широким спектром специфических показателей, влияющих на расходы и тарифы, настоящая Методология предусматривает определение, утверждение и применение стандартных тарифов на предоставление дополнительной услуги, основанных на конкретной единице специфического показателя существенного влияния, и дополнительного тарифа к стандартному тарифу. Такие тарифы применяются в случае отдельных тарифов на установку водомеров в квартирах многоквартирных жилых домов, в случае тарифов на подключение внутренних установок водоснабжения потребителей к публичной сети водоснабжения, тарифов на присоединение внутренних канализационных установок потребителя к публичной канализационной сети и тарифов на выдачу из архива оператора копий актов и проекта, представленных потребителем оператору и запрошенных потребителем.

[Пкт.10 утратил силу согласно Пост. НАРЭ N 488/2019 от 20.12.2019, в силу 21.02.2020]

11. Тарифы на подключение (присоединение) внутренних установок водоснабжения (канализации) потребителя к публичным сетям водоснабжения (канализации) определяются по следующей формуле:

$$TSA_{b(r)}^y = TSA_{b(r)}^s + TSA_{b(r)}^{sp} \times (L - 5m) \quad (5)$$

где:

$TSA_{b(r)}^y$ – тариф на подключение (присоединение) внутренних установок водоснабжения (канализации) потребителя к публичной сети водоснабжения (канализации), в зависимости от

вида предоставляемой услуги «у», определяемый исходя из специфических показателей влияния: категории потребителя, длины водопроводного ввода/канализационного выпуска, вида материала водопроводного ввода/канализационного выпуска, диаметра водопроводного ввода и т.д.;

L – длина водопроводного ввода (канализационного выпуска), м;

$TSA_{b(r)}^s$ – тариф на выполнение стандартного водопроводного ввода (канализационного выпуска), определенный для вида «у» услуги, связанной с выполнением стандартного водопроводного ввода (канализационного выпуска), соответствующего длине 5 м. Этот тариф определяется по формуле:

$$TSA_{b(r)}^s = (CMSA_{b(r)}^s + CTSA_{b(r)}^s + CPSA_{b(r)}^s) * (1 + \frac{ICDA}{100}) * (1 + \frac{RN}{100}) \quad (6)$$

где:

$CMSA_{b(r)}^s$ включает материальные расходы, понесенные при установке стандартного водопроводного ввода (канализационного выпуска): стоимость необходимых труб для выполнения водопроводного ввода/канализационного выпуска, стоимость запорного вентиля, фильтра, обратного клапана, арматуры, plomb, других необходимых материалов для выполнения земляных работ и осуществления водопроводного ввода (канализационного выпуска) и их подключения (присоединения) к сети. При предоставлении данного вида дополнительной услуги в материальные расходы не включаются расходы на приобретение водомера в случае подключения многоквартирного жилого дома или частного дома, так как в данных случаях соответствующие расходы несет оператор за счет тарифа на предоставление публичной услуги водоснабжения, а у небытовых потребителей они оплачиваются данными потребителями;

$CTSA_{b(r)}^s$ – расходы на использование необходимых транспортных средств, машин и механизмов при установке стандартного водопроводного ввода (канализационного выпуска), в том числе стоимость израсходованного горючего;

$CPSA_{b(r)}^s$ – расходы оператора на персонал, непосредственно задействованный в предоставлении услуги по подключению (присоединению) внутренних установок потребителя вида «у» к публичным сетям водоснабжения (канализации), соответствующие выполнению водопроводного ввода (канализационного выпуска) длиной 5 м, стандартного варианта. При определении расходов на персонал учитываются время на выезд оператора на место потребления, где должна быть предоставлена дополнительная услуга, время на проведение земляных работ, время на выполнение водопроводного ввода (канализационного выпуска) и его подключение к публичным сетям водоснабжения (канализации), время на установку запорного вентиля, фильтра, обратного клапана и необходимой арматуры, время на установку и опломбирование водомера у небытовых потребителей, время на составление акта сдачи в эксплуатацию ввода (выпуска). При предоставлении данного вида дополнительной услуги в расходы на персонал не включаются расходы на выполнение работы по установке водомера у бытовых потребителей частных домов и у многоквартирных жилых домов, так как эти работы проводятся оператором и включаются в тариф на предоставление публичной услуги водоснабжения.

В случае осуществления персоналом оператора в тот же день как подключения внутренних установок водоснабжения, так и присоединения внутренних канализационных установок время на выезд персонала оператора на место потребления учитывается только при определении расходов на персонал для выполнения стандартного водопроводного ввода.

$TSA_{b(r)}^{SP}$ – тариф на услугу по подключению (присоединению) вида «у», соответствующую выполнению 1 м водопроводного ввода (канализационного выпуска), дополнительно к стандартному, который определяется по формуле:

$$TSA_{b(r)}^{SP} = (CMSA_{b(r)}^{SP} + CPSA_{b(r)}^{SP}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (7)$$

где:

$CMSA_{b(r)}^{SP}$ включает материальные расходы, понесенные при установке 1 м водопроводного ввода (канализационного выпуска), дополнительно к стандартному водопроводному вводу (канализационному выпуску). Материальные расходы, понесенные при установке 1 м водопроводного ввода (канализационного выпуска), составляют стоимость 1 м трубы, необходимой для выполнения 1 м водопроводного ввода (канализационного выпуска), и стоимость других использованных материалов. Остальные материальные расходы включаются в тариф на предоставление стандартной услуги по подключению (присоединению);

$CPSA_{b(r)}^{SP}$ – расходы оператора на персонал, необходимые для выполнения 1 м водопроводного ввода (канализационного выпуска), дополнительно к стандартному, составляют расходы на персонал, необходимые для установки 1 м водопроводного ввода (канализационного выпуска). Остальные расходы на персонал включаются в тариф на предоставление стандартной услуги по подключению (присоединению).

12. Тарифы на подключение (присоединение) к публичной сети водоснабжения, канализации внутренних установок водоснабжения/канализации, в случае обеспечения потребителями выполнения водопроводных вводов, канализационных выпусков, определяются по формуле:

$$TSA_{b(r)} = (CMSA_{b(r)} + CTSA_{b(r)} + CPSA_{b(r)}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (8)$$

где:

$CMSA_{b(r)}$ – материальные расходы, понесенные при подключении водопроводного ввода (канализационного выпуска) к публичной сети водоснабжения (канализации), а именно, стоимость вентиля, пломбы, арматуры и других необходимых материалов для проведения работ по подключению водопроводного ввода (канализационного выпуска) к публичной сети водоснабжения (канализации). При предоставлении данного вида дополнительной услуги в материальные расходы не включаются расходы на приобретение водомера, в случае подключения многоквартирного жилого дома или частного дома, так как соответствующие расходы оплачиваются оператором за счет тарифа на предоставление публичной услуги водоснабжения, а у небытовых потребителей они оплачиваются этими потребителями;

$CTSA_{b(r)}$ – расходы на использование необходимых транспортных средств, машин и механизмов при подключении водопроводного ввода (канализационного выпуска) к публичной сети водоснабжения (канализации), в том числе стоимость израсходованного горючего;

$CPSA_{b(r)}$ – расходы оператора на персонал, непосредственно задействованный в предоставлении услуги по подключению (присоединению) внутренних установок потребителя вида «у» к публичной сети водоснабжения (канализации), соответствующей подключению водопроводного ввода (канализационного выпуска) к публичной сети водоснабжения (канализации). При определении расходов на персонал учитываются время на выезд персонала оператора на место потребления, где должна быть предоставлена дополнительная услуга, время на проведение работ по подключению водопроводного ввода (канализационного выпуска) к публичной сети водоснабжения и канализации, время на установку вентиля и необходимых

арматур, время, необходимое для составления акта сдачи в эксплуатацию водомера. При предоставлении данного вида дополнительной услуги в расходы на персонал не включаются расходы, связанные с проведением работ по установке водомера у многоквартирных жилых домов и потребителей из частных домов, так как эти работы выполняются оператором и включаются в тариф на предоставление услуг водоснабжения и канализации.

В случае выполнения персоналом оператора в тот же день как подключения внутренних установок водоснабжения, так и присоединения внутренних канализационных установок время на выезд персонала оператора на место потребления учитывается только при определении расходов на персонал для выполнения подключения водопроводного ввода, путем применения снижающего коэффициента, определяемого на основе необходимых и оправданных расходов.

13. Тарифы на повторное подключение к публичной сети водоснабжения внутренних установок водоснабжения (канализации) потребителя, ранее отключенных оператором из-за нарушений потребителем норм эксплуатации и/или условий договоров, определяются по формуле:

$$TSA_{ri} = (CMSA_{ri} + CTSA_{ri} + CPSA_{ri}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (9)$$

где:

$CMSA_{ri}$ – материальные расходы, понесенные при повторном подключении внутренних установок водоснабжения (канализации) к публичной сети водоснабжения (канализации), а именно, стоимость пломбы и других необходимых материалов, использованных при проведении работ по отключению и повторному подключению к публичной сети водоснабжения (канализации) внутренних установок водоснабжения (канализации).

В случае выполнения персоналом оператора в тот же день как повторного подключения внутренних установок водоснабжения, так и повторного подключения внутренних канализационных установок стоимость горючего включается только в тариф на повторное подключение внутренних установок водоснабжения;

$CTSA_{ri}$ – расходы на использование необходимых транспортных средств, машин и механизмов при повторном подключении водопроводного ввода (канализационного выпуска) к публичной сети водоснабжения (канализации), в том числе стоимость израсходованного горючего;

$CPSA_{ri}$ – расходы оператора на персонал, непосредственно задействованный в предоставлении услуги по повторному подключению внутренних установок водоснабжения потребителя вида «у» к публичным сетям водоснабжения (канализации), соответствующей выполнению повторного подключения внутренних установок водоснабжения (канализации) к публичной сети водоснабжения (канализации). При определении расходов на персонал учитывается время на выезд персонала оператора на место потребления и с места потребления, где должна быть предоставлена дополнительная услуга, время на проведение работ по отключению, повторному подключению водопроводного ввода (канализационного выпуска) к публичной сети водоснабжения и канализации, время, необходимое для составления акта повторного подключения и акта сдачи в эксплуатацию водомера.

В случае выполнения персоналом оператора в тот же день как повторного подключения внутренних установок водоснабжения, так и повторного подключения внутренних канализационных установок время на выезд персонала оператора на место потребления и с места потребления учитывается только при определении расходов на персонал для повторного подключения внутренних установок водоснабжения, путем применения снижающего коэффициента, определяемого на основе необходимых и оправданных расходов.

14. Тарифы на отключение от публичной сети водоснабжения (канализации) внутренних установок водоснабжения (канализации), по запросу потребителя, определяются по формуле:

$$TSA_d = (CMSA_d + CTSA_d + CPSA_d) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (10)$$

где:

CMSA_d – материальные расходы, понесенные при отключении внутренних установок водоснабжения (канализации) от публичной сети водоснабжения (канализации), необходимые для проведения работ по отключению от публичной сети водоснабжения (канализации) внутренних установок водоснабжения (канализации);

CTSA_d – расходы на использование необходимых транспортных средств, машин и механизмов при отключении внутренних установок водоснабжения (канализации) от публичной сети водоснабжения (канализации) по требованию потребителя, в том числе стоимость израсходованного горючего;

CPSA_d – расходы оператора на персонал, непосредственно задействованный в предоставлении услуги по подключению внутренних установок водоснабжения (канализации) потребителя вида «у» от публичной сети водоснабжения (канализации), соответствующие выполнению отключения внутренних установок водоснабжения (канализации) от публичной сети водоснабжения (канализации). При определении расходов на персонал учитывается время на выезд персонала оператора на место потребления, где должна быть предоставлена дополнительная услуга, время выполнения работ по отключению, время на составление акта отключения.

В случае выполнения персоналом оператора в тот же день как отключения внутренних установок водоснабжения, так и отключения внутренних канализационных установок время на выезд персонала оператора на место потребления учитывается только при определении расходов на персонал для выполнения отключения внутренних установок водоснабжения, путем применения снижающего коэффициента, определяемого на основе необходимых и оправданных расходов.

15. Тарифы на повторное подключение к публичной сети водоснабжения (канализации) внутренних установок водоснабжения (канализации) потребителя, отключенных ранее по запросу потребителя, определяются по формуле:

$$TSA_{rs} = (CMSA_{rs} + CTSA_{rs} + CPSA_{rs}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (11)$$

где:

CMSA_{rs} – материальные расходы, понесенные при повторном подключении внутренних установок водоснабжения (канализации) к публичной сети водоснабжения (канализации), а именно стоимость пломбы и других материалов, необходимых и использованных при проведении работ по повторному подключению к публичной сети водоснабжения (канализации) внутренних установок водоснабжения (канализации);

CTSA_{rs} – расходы на использование необходимых транспортных средств, машин и механизмов при повторном подключении к публичной сети водоснабжения (канализации) внутренних установок водоснабжения (канализации), отключенных ранее по запросу потребителя, в том числе стоимость израсходованного горючего;

CPSA_{rs} – расходы оператора на персонал, непосредственно задействованный в предоставлении услуги по повторному подключению внутренних установок водоснабжения (канализации) потребителя к публичным сетям водоснабжения (канализации). При определении расходов на персонал учитывается время на выезд персонала оператора на место потребления, где должна быть предоставлена дополнительная услуга, время выполнения работ по повторному подключению водопроводного ввода (канализационного выпуска) к публичной сети водоснабжения (канализации), время наложения пломб на водомер, время, необходимое для составления акта повторного подключения и акта сдачи в эксплуатацию водомера.

16. Тарифы на установку и опломбирование водомера, по запросу потребителя определяются по формуле:

$$TSA_{is} = (CMSA_{is} + CTSA_{is} + CPSA_{is}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (12)$$

где:

$CMSA_{is}$ – включает материальные расходы, понесенные при установке и опломбировании водомера, в том числе стоимость пломбы и составление акта сдачи в эксплуатацию водомера;

$CTSA_{is}$ – расходы на использование необходимых транспортных средств, машин и механизмов при установке и опломбировании водомера, по требованию потребителя, в том числе стоимость израсходованного горючего;

$CPSA_{is}$ – расходы оператора на персонал, непосредственно задействованный в предоставлении услуги по установке и опломбированию водомера, определяемые исходя из продолжительности времени на выезд персонала оператора на место потребления, на проведение работ по установке и опломбированию водомера, на составление акта сдачи в эксплуатацию водомера.

17. Тарифы на демонтаж, повторную установку и опломбирование водомера по запросу потребителя определяются по формуле:

$$TSA_{drs} = (CMSA_{drs} + CTSA_{drs} + CPSA_{drs}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (13)$$

где:

$CMSA_{drs}$ – материальные расходы, понесенные при демонтаже и повторной установке водомера, в том числе пломб, арматуры и других материалов, необходимых для демонтажа и повторной установки водомера, и составление акта сдачи в эксплуатацию водомера;

$CTSA_{drs}$ – расходы на использование необходимых транспортных средств, машин и механизмов при демонтаже, повторной установке и опломбировании водомера, по требованию потребителя, в том числе стоимость израсходованного горючего;

$CPSA_{drs}$ – расходы оператора на персонал, непосредственно задействованный в предоставлении услуги по демонтажу, повторной установке и опломбированию водомера, определяемые исходя из продолжительности времени на выезд персонала оператора два раза на место потребления, времени проведения работ по демонтажу, повторной установке и опломбированию водомера, составления актов демонтажа и сдачи в эксплуатацию водомера;

Тарифы на демонтаж, повторную установку и опломбирование водомера по требованию потребителя применяются и в случае, когда потребитель обратился за проведением экспертной метрологической проверки, и в результате проверки установлено, что водомер соответствует нормам.

18. Тарифы на демонтаж, ремонт, метрологическую проверку, повторную установку и опломбирование водомеров в случае их повреждения по вине потребителей определяются по формуле:

$$TSA_{drvr} = (CMSA_{drvr} + CTSA_{drvr} + CPSA_{drvr}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (14)$$

где:

$CMSA_{drvr}$ – материальные расходы, понесенные при демонтаже, ремонте, повторной установке и опломбировании водомера, а именно стоимость пломбы и других материалов и запасных частей, необходимых для демонтажа, ремонта, повторной установки и опломбирования водомера, составления акта демонтажа поврежденного водомера и акта сдачи в эксплуатацию водомера после повторной установки. В материальные расходы включаются и расходы, связанные с метрологической проверкой водомера, после его ремонта;

$CTSA_{drvr}$ – расходы на использование транспортных средств, машин и механизмов, необходимых для демонтажа, ремонта, повторной установки и опломбирования водомера, по запросу потребителя, в том числе стоимость израсходованного горючего;

$CPSA_{drvr}$ – расходы оператора на персонал, непосредственно задействованный в предоставлении услуги по демонтажу, ремонту, метрологической проверке, повторной установке и опломбированию водомера, поврежденного по вине потребителя, исходя из продолжительности времени на выезд персонала оператора на место потребления и с места потребления, времени проведения работ по демонтажу, ремонту, повторной установке и опломбированию водомера, времени составления акта демонтажа водомера и времени составления акта сдачи в эксплуатацию водомера.

В случае, когда тариф на демонтаж, ремонт, метрологическую проверку, повторную установку и опломбирование водомера, при его повреждении по вине потребителя, выше тарифа на демонтаж водомера, поврежденного по вине потребителя, и на установку нового водомера, при невозможности ремонта поврежденного водомера оператор применяет тариф на демонтаж поврежденного по вине потребителя водомера и на установку нового водомера во всех случаях повреждения водомера потребителем.

19. Тарифы на демонтаж поврежденного по вине потребителя водомера и на установку нового водомера, при невозможности ремонта поврежденного водомера, определяются по формуле:

$$TSA_{dcn} = (CMSA_{dcn} + CTSA_{dcn} + CPSA_{dcn}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (15)$$

где:

$CMSA_{dcn}$ – материальные расходы, понесенные при установке нового водомера, а именно стоимость нового водомера, стоимость пломбы и других материалов, необходимых для установки, опломбирования нового водомера, составление акта демонтажа поврежденного водомера и акта сдачи в эксплуатацию нового водомера;

$CTSA_{dcn}$ – расходы на использование транспортных средств, необходимых для демонтажа поврежденного водомера и установки нового водомера, в том числе стоимость израсходованного горючего;

$CPSA_{dcn}$ – расходы оператора на персонал, непосредственно задействованный в предоставлении услуги по демонтажу поврежденного по вине потребителя водомера и установке нового водомера, в случае невозможности ремонта поврежденного водомера, определяются исходя из продолжительности времени на выезд персонала оператора на место потребления, времени проведения работ по демонтажу поврежденного водомера, времени составления акта демонтажа поврежденного водомера, времени выполнения работ по установке нового водомера и его опломбированию, и времени составления акта сдачи в эксплуатацию водомера.

20. Тарифы на опломбирование водомера, по требованию потребителя, в случае нарушения потребителем поставленной оператором пломбы определяются по формуле:

$$TSA_s = (CMSA_s + CTSA_s + CPSA_s) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (16)$$

где:

$CMSA_s$ – материальные расходы, понесенные при опломбировании водомера, а именно стоимость наложенной оператором пломбы и других необходимых для опломбирования водомера материалов, и составлении соответствующего акта;

$CTSA_s$ – расходы на использование транспортных средств, необходимых для опломбирования водомера, в том числе стоимость израсходованного горючего;

$CPSA_s$ – расходы оператора на персонал, непосредственно задействованный в предоставлении услуги по опломбированию водомера, определяемые исходя из продолжительности времени на выезд персонала оператора на место потребления, времени проведения работ по опломбированию водомера, составления акта сдачи в эксплуатацию водомера.

21. Тарифы на выдачу потребителю, по требованию, копий актов и проекта, представленных потребителем оператору и хранящихся в архиве оператора, определяются по следующей формуле:

$$TSA_{ec} = TSA_{ec}^s + TSA_{ec}^{sp} \times (NF_{ec} - 1) \quad (17)$$

где:

TSA_{ec} – тариф на выдачу, по требованию потребителя, копий актов и проекта из архива оператора, касающихся данного потребителя;

NF_{ec} – общее количество листов формата А4, которые необходимо копировать оператору для выдачи потребителю;

TSA_{ec}^s – стандартный тариф на предоставление услуги по выдаче из архива оператора запрошенных копий актов и проекта, представленных потребителем оператору и хранящихся в архиве оператора, соответствующий выдаче копии 1 листа формата А4, который определяется по формуле:

$$TSA_{ec}^s = (CMSA_{ec}^s + CPSA_{ec}^s) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (18)$$

где:

$CMSA_{ec}^s$ – материальные расходы на выдачу копии 1 стандартного листа формата А4, а именно стоимость 1 бумажного листа и использованного для копирования тонера;

$CPSA_{ec}^s$ – расходы оператора на персонал, необходимые для снятия копий с архивных актов и проекта, для выполнения необходимых копий и выдачи потребителю стандартной копии актов и проекта из архива оператора, соответствующие 1 листу формата А4.

TSA_{ec}^{sp} – тариф на выдачу из архива оператора копии 1 листа формата А4, дополнительного к стандартной, который определяется по формуле:

$$TSA_{ec}^{sp} = (CMSA_{ec}^{sp} + CPSA_{ec}^{sp}) * \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) * \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (19)$$

где:

$CMSA_{ec}^{sp}$ – материальные расходы на выдачу копии 1 листа формата А4, дополнительно к стандартной, а именно стоимость 1 бумажного листа и использованного для копирования тонера;

$CPSA_{ec}^{sp}$ – расходы оператора на персонал для выдачи из архива оператора копии 1 листа формата А4, дополнительного к стандартной.

Часть 4

ОПРЕДЕЛЕНИЕ РАСХОДОВ

22. Материальные расходы, расходы на персонал, расходы на использование транспортных средств, машин и механизмов определяются непосредственно по каждому виду услуги «у» категории «z» дополнительной услуги.

В материальные расходы включаются стоимость материалов, деталей, энергии для предоставления запрошенной потребителем дополнительной услуги. Материальные расходы, необходимые для предоставления дополнительной услуги, определяются оператором исходя из обоснованных норм расхода материалов, необходимого количества для предоставления дополнительной услуги, цен на закупку материалов оператором в результате закупок, выполненных на основе Положения, утвержденного Национальным агентством по регулированию в энергетике.

23. Расходы на персонал включают суммы на оплату труда персонала, непосредственно задействованного в процессе предоставления потребителю дополнительной услуги, определяемые исходя из средней заработной платы выполняющего работы персонала, продолжительности времени, необходимого для выполнения персоналом оператора всех операций, связанных с предоставлением соответствующей дополнительной услуги, сумм взносов обязательного государственного социального страхования и взносов обязательного медицинского страхования, исчисленных из сумм оплаты труда персонала оператора, непосредственно задействованного для предоставления дополнительной услуги.

При определении расходов на персонал время на выезд персонала оператора на место потребления, где должна быть предоставлена дополнительная услуга, рассчитывается исходя из среднего расстояния перемещения, в радиусе обслуживаемого оператором населенного пункта.

24. Расходы на персонал определяются оператором по каждому виду услуги «у» категории «z» дополнительных услуг.

25. Расходы на использование транспортных средств, машин и механизмов определяются исходя из времени их непосредственного использования при предоставлении конкретного вида дополнительной услуги, и включают расходы на амортизацию и стоимость израсходованного горючего. Стоимость израсходованного горючего при предоставлении дополнительной услуги рассчитывается исходя из среднего расстояния перемещения транспортных средств, в радиусе обслуживаемого оператором населенного пункта, для предоставления дополнительной услуги. Во время использования транспортных средств, машин и механизмов при предоставлении услуг включается и время на их прибытие к потребителю согласно положениям настоящей Методологии. В случае установления на определенные виды дополнительных услуг стандартных тарифов и тарифов, дополнительных к стандартным, расходы на использование транспорта, машин и механизмов, связанные с продолжительностью времени, необходимого для выезда с целью предоставления дополнительной услуги, включаются только в тариф стандартной услуги.

Часть 5

ОПРЕДЕЛЕНИЕ, УТВЕРЖДЕНИЕ И ПРИМЕНЕНИЕ ТАРИФОВ НА ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ УСЛУГИ

26. В соответствии с настоящей Методологией тарифы на дополнительные услуги, предоставляемые операторами, определяются ежегодно, отдельно по каждому конкретному виду предоставленной дополнительной услуги «у» категории «z» дополнительных услуг. Тарифы определяются операторами и, согласно положениям таблиц 1-4 приложения к настоящей Методологии, представляются:

1) Местным советам – для рассмотрения и утверждения, а Национальному агентству по регулированию в энергетике – для рассмотрения и выдачи заключения на тарифы на дополнительные услуги, предоставляемые операторами на уровне региона, района, муниципия и города, и в случае обладателей лицензий, предоставляющих публичную услугу водоснабжения и канализации на уровне села/коммуны.

2) Национальному агентству по регулированию в энергетике – для рассмотрения и утверждения тарифов на дополнительные услуги, предоставляемые операторами на уровне региона, района, муниципия и города, в случае, когда соответствующий местный совет

делегировал Национальному агентству по регулированию в энергетике полное право утверждения тарифов, и в случае обладателей лицензий, предоставляющих публичную услугу водоснабжения и канализации на уровне села/коммуны.

3) Агентству – для рассмотрения и утверждения тарифов на дополнительные услуги, предоставляемые операторами на уровне региона, района, муниципия и города, работающими на основе соглашений или договоров, заключенных с международными финансовыми организациями, ратифицированных или утвержденных Парламентом, Правительством или местными советами, и в случае обладателей лицензий, предоставляющих публичную услугу водоснабжения и канализации на уровне села/коммуны.

27. В случае, когда операторы в соответствии с условиями подпункта 1) пункта 26 настоящей Методологии представляют для выдачи заключения Национальному агентству по регулированию в энергетике тарифы на дополнительные услуги, Агентство рассматривает материалы, готовит и представляет оператору и местному совету заключение о размере тарифов, которые необходимо утвердить, в течение 30 календарных дней; этот срок, при необходимости, может быть продлен на 30 календарных дней.

28. Тарифы на дополнительные услуги утверждаются по каждой категории и каждому виду дополнительной услуги, в зависимости от специфических показателей, влияющих на их уровень. Тарифы на дополнительные услуги не могут быть изменены операторами.

29. В тарифы на подключение/присоединение внутренних установок водоснабжения/канализации потребителей к публичным сетям водоснабжения/канализации не включаются расходы, связанные с работами по разломке и восстановлению проезжей части и/или тротуаров. При необходимости выполнения таких работ оператор добавляет к тарифам на соответствующие дополнительные услуги расходы, связанные с проведением данных работ, определяемые на основе сметы расходов, подписанной потребителем и оператором.

30. Тарифы на дополнительные услуги, утвержденные местными советами, публикуются в местных средствах массовой информации. Тарифы на дополнительные услуги, утвержденные Национальным агентством по регулированию в энергетике, публикуются в Официальном мониторе Республики Молдова.

31. Операторы обязаны публиковать тарифы на дополнительные услуги в своих офисах и размещать их на своих официальных веб-страницах.

Приложение
к Методологии утверждения и применения
тарифов на дополнительные услуги, предоставляемые
операторами публичной услуги водоснабжения
и канализации потребителям, утвержденной
Постановлением Административного совета НАРЭ
№ 270/2015 от 16 декабря 2015 г.

Таблица 1

Расчет тарифа на предоставление дополнительной услуги

указать конкретный вид услуги и категорию дополнительной услуги

Показатели	Единица измерения	Значение показателей
Материальные расходы, непосредственно понесенные при предоставлении услуги (CMSA)		
Расходы на использование транспортных средств, машин и механизмов (CTSA)		
Расходы на непосредственный персонал (CPSA)		
Распределительные и административные расходы (CDA)		

Рентабельность (RN)		
Тариф на предоставление дополнительной услуги		

Таблица 2

Определение материальных расходов (CMSA)

указать конкретный вид услуги и категорию дополнительной услуги

Наименование материалов, непосредственно использованных при предоставлении дополнительной услуги	Единица измерения	Количество	Цена, леев	Сумма, леев
Всего материальных расходов	x	x	x	

К этой таблице прилагаются необходимые материалы, оправдывающие необходимость, количество и цену использованных материалов, в том числе, при необходимости, нормативные документы.

Таблица 3

Определение расходов на использование транспортных средств, машин и механизмов (CTSA)

указать конкретный вид услуги и категорию дополнительной услуги

Наименование использованных транспортных средств, машин и механизмов	Срок использования, часов	Амортизация, леев	Стоимость горючего, израсходованного при выезде, леев	Расходы на использование транспортных средств, машин и механизмов, леев
Всего расходов на использование транспортных средств, машин и механизмов	x			

К таблице прилагаются материалы и обоснования, подтверждающие необходимость использования транспортных средств, машин и механизмов, время использования и стоимость их использования за единицу времени.

Таблица 4

Определение расходов на персонал (CPSA)

указать конкретный вид услуги и категорию дополнительной услуги

Проводимые операции	Должность	Квалификационный разряд	Тарифный коэффициент	Месячный оклад, леев	Оклад, леев/час	Норма времени и человек-час	Всего оплата труда, леев	Взносы обязательного государственного социального страхования	Взносы обязательного медицинского страхования	Всего расходов на персонал
Всего расходов на персонал	x	x	x	x						

К этой таблице прилагаются материалы и обоснования, оправдывающие количество персонала, непосредственно задействованного в предоставлении услуги, степень квалификации персонала, необходимое время на предоставление услуги, уровень заработной платы и другие обязательные выплаты, в том числе подтверждающие нормативные документы.

Республика Молдова

НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО ПО РЕГУЛИРОВАНИЮ В ЭНЕРГЕТИКЕ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 180
от 10-06-2016

**об утверждении Положения об определении и утверждении
в целях установления тарифов расхода воды на технологические
нужды, а также потерь воды в публичных системах водоснабжения**

Опубликован : 15-07-2016 в Monitorul Oficial № 206-214 статья № 1185

*Версия в силе с 02.11.18 согласно
ПНАРЭ273 от 28.09.18, МО410-415/02.11.18 ст.1611*

Зарегистрировано:
Министерство юстиции
№ 1122 от 6 июля 2016 г.
Министр юстиции
_____ Владимир ЧЕБОТАРЬ

В соответствии с положениями подпункта i) части (2) статьи 7 Закона о публичной услуге водоснабжения и канализации № 303 от 13 декабря 2013 (*Официальный монитор Республики Молдова*, 2014, № 60-65, ст. 123) Административный совет Национального агентства по регулированию в энергетике

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Утвердить Положение об определении и утверждении в целях установления тарифов расхода воды на технологические нужды, а также потерь воды в публичных системах водоснабжения (прилагается).

2. Контроль за применением утвержденного Положения возложить на подразделения Национального агентства по регулированию в энергетике.

**ДИРЕКТОР
ДИРЕКТОР
ДИРЕКТОР
ДИРЕКТОР**

**Октавиан ЛУНГУ,
Серджиу ЧОБАНУ,
Генадие ПЫРЦУ,
Юрие ОНИКА,**

№ 180/2016. Кишинэу, 10 июня 2016 г.

Утверждено
Постановлением
Административного совета НАРЭ
№ 180/2016 от 10 июня 2016 г

ПОЛОЖЕНИЕ

**об установлении и утверждении, в целях определения тарифов,
технологического расхода и потерь воды в публичных системах водоснабжения**

Раздел 1

ЦЕЛЬ И ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

26. Целью Положения об установлении и утверждении, в целях определения тарифов, технологического расхода и потерь воды в публичных системах водоснабжения (в дальнейшем - Положение) является установление единого порядка расчета и утверждения технологических расходов и потерь воды в публичных системах водоснабжения и канализации, объемов воды, которые должны учитываться при определении тарифов на публичную услугу водоснабжения, канализации и очистки сточных вод.

27. Расчет технологического расхода и потерь воды осуществляется в соответствии с настоящим Положением, каждым оператором, предоставляющим публичную услугу водоснабжения и канализации, в целях обоснования технологического расхода и потерь воды в процессе забора, очистки, транспортировки, накопления и распределения воды, соответственно, канализации, очистки и отвода сточных вод.

Раздел 2

ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

28. В смысле настоящего Положения, используемые понятия и термины означают следующее:

технологический расход – объем воды, расходуемый / используемый для выполнения технических, технологических процессов при предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, работ, подлежащих выполнению в году регулирования, в соответствии с отраслевыми техническими нормативными документами;

потери воды - объем воды, теряемый при предоставлении публичной услуги водоснабжения в процессе очистки, транспортировки, распределения воды через публичную систему водоснабжения.

29. Технологический расход воды в публичной системе водоснабжения и канализации включает:

- g) технологический расход воды в процессе водозабора;
- h) технологический расход воды в процессе водоочистки;
- i) технологический расход воды при транспортировке и распределении воды;
- j) расход воды на противопожарные нужды;
- k) расход воды на хозяйственные нужды оператора;
- l) технологический расход воды в публичной канализационной системе.

30. Технологический расход воды в процессе водозабора включает:

a) технологический расход воды при заборе воды из поверхностных источников, в том числе расход воды на промывку сеток; расход воды на промывку микрофильтров; расход воды на промывку водозаборных трубопроводов (аспирационных, сифонных, гравитационных);

b) технологический расход воды при заборе воды из подземных источников, в том числе технологический расход воды на промывку и дезинфекцию артезианских скважин; технологический расход воды на промывку и дезинфекцию водонапорных башен;

технологический расход воды на промывку и дезинфекцию водопроводной сети от артезианской скважины до водонапорной башни, водного коллектора/бассейна.

31. Технологический расход воды в процессе водоочистки включает:

- a) технологический расход воды на промывку фильтров;
- b) технологический расход воды на охлаждение подшипников насосов, воздуходувных установок;
- c) технологический расход воды на промывку, дезинфекцию резервуаров;
- d) технологический расход воды при отборе проб в процессе физико-химической обработки воды;
- e) технологический расход воды на технологические нужды лаборатории;
- f) технологический расход воды при выпуске осадка из камер реакции, отстойников.

32. Технологический расход воды при транспортировке, распределении воды включает объем воды, используемый в технологических процессах, связанных с плановым ремонтом публичных водопроводных, водораспределительных сетей и водных резервуаров, на промывку и дезинфекцию, в том числе:

- e) расход воды в процессе опорожнения публичной водопроводной, водораспределительной сети;
- f) расход воды на промывку публичных водопроводных, водораспределительных сетей;
- g) технологический расход воды, используемой для промывки, дезинфекции резервуаров;
- h) объем воды при отборе проб из публичных водопроводных, водораспределительных сетей.

33. Технологический расход воды в публичной канализационной системе включает:

- a) объем воды, используемый на охлаждение подшипников насосов, воздуходувных установок;
- b) объем воды, используемый в процессе промывки решеток («подвала» насосного отделения);
- c) объем воды, используемый в процессе обработки осадка;
- d) объем воды, используемый на технологические процессы лаборатории;
- e) объем воды, используемый в процессе прочистки публичных канализационных сетей.

При проведении расчетов технологического расхода воды в публичной канализационной системе, необходимого для функционирования публичной канализационной системы, учитывается и объем сточных вод, собранных для очистки из зон, где нет публичной канализационной сети.

34. Потери воды в публичной системе водоснабжения и канализации включают:

- c) потери воды на станциях очистки питьевой воды;
- d) потери воды при транспортировке и распределении воды.

35. Потери воды на станциях очистки питьевой воды включают утечки воды, просочившейся сквозь стены водных резервуаров, бассейнов (смесителей, отстойников, фильтров и т.д.).

36. Потери воды при транспортировке и распределении воды включают:

- d) объем потерь воды при повреждениях и/или авариях публичных водопроводных и водораспределительных сетей;
- e) объем воды в процессе опорожнения публичных водопроводных и водораспределительных сетей;
- f) объем скрытых потерь воды в публичных водопроводных и водораспределительных сетях.

При расчете технологического расхода и потерь воды используются технические данные из журналов эксплуатации оборудования, технических паспортов установок, технологических эксплуатационных карт публичной системы водоснабжения и канализации.

37. Расчет расхода воды при выполнении технологических операций по предоставлению публичной услуги водоснабжения и канализации, а также расчет потерь воды из публичной системы водоснабжения в году регулирования осуществляется по каждой технологической, технической операции.

38. В случае непредставления оператором информации, подтверждающей достоверность показателей использованных при расчете при выполнении технологических операций, соответствующий объем воды не квалифицируется как технологический расход.

39. При расчете расхода воды на противопожарные услуги используются технические данные, согласно данным, представленным Службой гражданской защиты и чрезвычайных ситуаций Министерства внутренних дел.

40. Расчет расхода воды на хозяйственные нужды оператора осуществляется в зависимости от численности работающего технического персонала оператора, количества рабочих дней работающего технического персонала, количества единиц используемого технического оборудования (грузовиков, автомобилей).

Раздел 3 РАСЧЕТ ТЕХНОЛОГИЧЕСКОГО РАСХОДА И ПОТЕРЬ ВОДЫ

Подраздел 1. ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЙ РАСХОД ВОДЫ

41. *Общий объем технологического расхода и потерь воды в публичной системе водоснабжения, $V_{PA\ n}$, определяется по формуле:*

$$V_{PA\ n} = V_{c.t.\ sum.} + V_{pr.\ a.\ sum.} \text{ М}^3, \quad (1)$$

где:

$V_{c.t.\ sum.}$ – *общий технологический расход воды при предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, в году регулирования определяется по формуле (2) пункта 17 настоящего Положения;*

$V_{pr.\ a.\ sum.}$ – *общие потери воды при предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, в году регулирования определяются по формуле (27) пункта 33 настоящего Положения.*

42. *Общий технологический расход воды при предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации, $V_{c.t.\ sum.}$, определяется по формуле:*

$$V_{c.t.\ sum.} = V_{c.t.\ s.\ cpt.} + V_{c.t.\ s.\ trt.} + V_{c.t.\ t/d.} + V_{tst.\ hidr.} + V_{n.\ g.\ opr.} + V_{c.t.\ s.\ cnl.} \text{ М}^3, \quad (2)$$

где:

$V_{c.t.\ s.\ cpt.}$ – *общий объем технологического расхода воды в процессе водозабора определяется по формуле (3) пункта 18 настоящего Положения;*

$V_{c.t.\ s.\ trt.}$ – *общий объем технологического расхода воды в процессе водоочистки определяется по формуле (8) пункта 21 настоящего Положения;*

$V_{c.t.\ t/d.}$ – *общий объем технологического расхода воды при транспортировке, распределении воды (в том числе перекачке в/из резервуаров, бассейнов публичной системы водоснабжения) определяется по формуле (16) пункта 29 настоящего Положения;*

$V_{tst.\ hidr.}$ – *общий объем расхода воды на противопожарные нужды определяется по формуле (22) пункта 30 настоящего Положения;*

$V_{n.g.opr.}$ - общий объем расхода воды на хозяйственные нужды оператора определяется согласно требованиям пункта 31 настоящего Положения и показателям, установленным в таблице №4 Приложения к настоящему Положению;

$V_{c.t.s.cnl}$ - общий объем технологического расхода воды в публичной канализационной системе, определяется по формуле (23) пункта 32 настоящего Положения.

43. Общий технологический расход воды в процессе водозабора определяется по формуле:

$$V_{c.t.s.cpt.} = V_{st.supr.} + V_{st.sub.}, \quad \text{м}^3, \quad (3)$$

где:

$V_{st.supr.}$ - технологический расход воды при заборе воды из поверхностных источников определяется по формуле (4) пункта 19 настоящего Положения;

$V_{st.sub.}$ - технологический расход воды при заборе воды из подземных источников определяется по формуле (6) пункта 20 настоящего Положения.

44. Технологический расход воды при заборе воды из поверхностных источников, $V_{st.supr.}$, определяется по формуле:

$$V_{st.supr.} = V_{s.s.} + V_{s.mf.} + V_{s.c.c.}, \quad \text{м}^3, \quad (4)$$

где:

$V_{s.s.}$ - расход воды на промывку сеток устанавливается как равный 0,5% от общего объема воды, проходящей через сетки, м^3 ;

$V_{s.mf.}$ - расход воды на промывку микрофильтров устанавливается как равный 1,5% от общего объема воды, проходящей через микрофильтры, м^3 ;

$V_{s.c.c.}$ - расход воды на промывку водозаборных трубопроводов (аспирационных, сифонных, гравитационных), определяется по формуле:

$$V_{s.c.c.} = 2827 \cdot d^2 \cdot v \cdot t \cdot n, \quad \text{м}^3, \quad (5)$$

где:

2827 - расчетный коэффициент ($\pi/4 \times 3600$);

d - диаметр промываемого трубопровода, м;

v - скорость воды в трубопроводе, м/с;

t - продолжительность одной процедуры промывки, часов;

n - количество промывок в год, единиц.

Примечание:

v - скорость воды в трубопроводе:

а) для трубопроводов диаметром 300÷500 мм - 1÷1,5 м/с;

б) для трубопроводов диаметром более 500 мм - 1,5÷2 м/с;

t - устанавливается на уровне 0,2 часа;

n - количество промывок в год, в зависимости от качества воды из источника, устанавливается одна промывка в год.

45. Технологический расход воды при заборе воды из подземных источников, $V_{st.sub.}$, определяется по формуле:

$$V_{st.sub.} = V_{sp.f.a.} \cdot n_1 + V_{sp.c/t.} \cdot n_2 + V_{sp.ref.}, \quad \text{м}^3, \quad (6)$$

где:

$V_{sp. f.a.}$ - технологический расход воды на промывку и дезинфекцию одной артезианской скважины, определяется по формуле:

$$V_{sp. f.a.} = Q_{p.} \cdot t \cdot n, \text{ м}^3, \quad (7)$$

где:

$Q_{p.}$ – максимальный дебит водного насоса артезианской скважины устанавливается по данным технического паспорта насоса, м³/ч;

t – продолжительность одной процедуры промывки, часов;

n - количество промывок в год, единиц.

Примечание:

n - количество промывок в год, в зависимости от качества воды в источнике, устанавливается одна промывка в год;

t - продолжительность одной процедуры промывки:

c) для скважин глубиной до 200 м - 0,5 часа;

d) для скважин глубиной от 200 м и выше (глубже) - 1,1 часа;

n_1 - количество артезианских скважин, единиц;

n_2 - количество водонапорных башен, единиц.

$V_{sp. c/t.}$ - технологический расход воды на промывку и дезинфекцию одной водонапорной башни определяется по формуле (11) пункта 25 настоящего Положения.

$V_{sp. ref.}$ - технологический расход воды на промывку и дезинфекцию водопроводной сети от артезианской скважины до водонапорной башни, до водного коллектора/бассейна определяется по формуле (18) пункта 29 настоящего Положения.

46. Общий технологический расход воды в процессе водоочистки, $V_{c.t. st. trt.}$, определяется по формуле:

$$V_{c.t. s. trt.} = V_{sp. filtr.} + V_{sp/dz. filtr.} + V_{r. rulm.} + V_{sp/dz. rz/bz.} + V_{pr. prelc.} + V_{lb.} + V_{evc. nam.}, \text{ М}^3, \quad (8)$$

где:

$V_{sp.filtr.}$ - технологический расход воды на промывку фильтрующего слоя одного быстрого фильтра на станциях очистки питьевой воды определяется по формуле (9) пункта 22 настоящего Положения;

$V_{sp/dz.filtr.}$ - расход воды, используемый на промывку и дезинфекцию стен фильтров, определяется по формуле (11) пункта 25 настоящего Положения;

$V_{r.rulm.}$ - технологический расход воды на охлаждение подшипников насосов, воздуходувных установок на станциях очистки питьевой воды определяется по формуле (10) пункта 23 настоящего Положения;

$V_{sp/dz.rz/bz.}$ - технологический расход воды на промывку, дезинфекцию резервуаров на станциях очистки питьевой воды определяется по формуле (11) пункта 25 настоящего Положения;

$V_{pr.prelc.}$ - технологический расход воды на отбор проб воды, протекающей с крана для отбора проб на станциях очистки питьевой воды в процессе физико-химической обработки воды, определяется по формуле (12) пункта 26 настоящего Положения;

$V_{lb.}$ - технологический расход воды на технологические нужды лаборатории определяется по формуле (13) пункта 27 настоящего Положения;

$V_{evc. nam.}$ - технологический расход воды при удалении осадка из камер реакции, из отстойников определяется по формуле (14) пункта 28 настоящего Положения.

47. Технологический расход воды на промывку одного быстрого фильтра ($V_{sp.filtr}$) на станциях очистки питьевой воды, определяется по формуле:

$$V_{sp.filtr} = 3,6 \cdot S_{filtru} \cdot q_{int.} \cdot n \cdot t \cdot 365, \text{ м}^3, \quad (9)$$

где:

- 3,6** - коэффициент перевода л/с в м³/ч;
- S_{filtru}** - площадь фильтрующего слоя, м² площади;
- q_{int.}** - интенсивность воды при промывании, л/(с·м²);
- n** - количество промывок за 24 часа, единиц;
- t** - продолжительность технологической операции по промывке, часов;
- 365** - количество дней в году.

Примечание:

а) на промывку одного быстрого фильтра:

- q_{int.}** - интенсивность воды при промывании, устанавливается на уровне 12 л/(с · м²);
- n** - количество промывок за 24 часа, устанавливается в зависимости от качества воды в источнике, но не более 2-х промывок;
- t** - продолжительность технологической операции по промывке, устанавливается 0,1 часа.

б) на промывку предварительных фильтров:

- q_{int.}** - интенсивность воды при промывании, устанавливается на уровне 15 л/(с · м²);
- n** - количество промывок за 24 часа, устанавливается в зависимости от качества воды в источнике, но не более 2-х промывок;
- t** - продолжительность технологической операции по промывке, устанавливается на уровне 0,3 часа.

Расчет годового объема воды на промывку фильтров на станциях очистки питьевой воды представляется согласно таблице №1 Приложения к настоящему Положению.

48. Технологический расход воды на охлаждение подшипников насосов, воздуходувных установок на станциях очистки питьевой воды, $V_{r.rulm.}$, определяется по формуле:

$$V_{r.rulm.} = q \cdot n \cdot t, \text{ м}^3, \quad (10)$$

где:

- q** - расход воды на один агрегат, м³/ч;
- t** – отработанное время агрегата в год, часов;
- n** - количество действующих агрегатов, единиц.

Примечание:

- q** - расход воды на один агрегат – объем указан в техническом паспорте агрегата;
- t** - отработанное время агрегата соответствует отработанному количеству часов агрегата согласно данным Журнала эксплуатации;
- n** - количество действующих агрегатов представляет собой количество действующих агрегатов согласно данным Журнала эксплуатации;

49. При наличии водомеров, используется фактический показатель объема воды, зарегистрированный в предыдущем периоде согласно показаниям водомера, но не выше объема воды, получаемого расчетным путем.

50. Технологический расход воды на промывку, дезинфекцию резервуаров/бассейнов на станциях очистки питьевой воды, $V_{sp/dz. rz./bz}$, определяется по формуле:

$$V_{sp/dz. rz./bz} = (2 \cdot q_i \cdot t + 0,5) \cdot s \cdot n \cdot 10^{-3}, \text{ м}^3, \quad (11)$$

где:

q_i – дебит потока воды, л/(с·м²);

n - количество промывок;

s - внутренняя площадь резервуара/ бассейна, м² площади;

t - продолжительность промывки 1 м² внутренней площади резервуара/ бассейна, секунд;

0,5 - объем хлорированной воды, используемой при дезинфекции 1 м² внутренней площади резервуара/ бассейна, л/м²;

10⁻³ – коэффициент перевода л в м³;

Примечание:

q_i - дебит потока воды, устанавливается на уровне 2 л/(с·м²);

n - количество промывок, устанавливается одна промывка в год;

t - продолжительность промывки 1 м² внутренней площади резервуара/ бассейна устанавливается 12 секунд.

26. Технологический расход воды, вытекающей из кранов по отбору проб на станциях очистки питьевой воды в процессе физико-химической обработки воды, $V_{pr. prelc.}$, определяется по формуле:

$$V_{pr. prelc.} = 24 \cdot q_{prp} \cdot n_r \cdot 365, \text{ м}^3, \quad (12)$$

где:

24 – продолжительность непрерывного протекания воды по пробным кранам в сутки, часов;

q_{prp} – объем (дебит) воды при отборе пробы воды из кранов, устанавливается на уровне 0,36 м³/час;

n_r - количество кранов по отбору проб воды, по технической схеме, единиц;

365 – расчетный период централизованного отбора проб воды, дней.

27. Объем воды на технологические нужды лаборатории, $V_{лб.}$, определяется по формуле:

$$V_{лб.} = n_{лб.} \cdot q_{н.лб.} \cdot 365, \text{ м}^3, \quad (13)$$

где:

$n_{лб.}$ - количество работников лаборатории в сутки (24 часа), единиц;

$q_{н.лб.}$ - нормативный расход воды на одного работника лаборатории, м³/сутки (24 часа);

365 – расчетный период, дней.

Примечание:

$n_{лб.}$ - количество работников лаборатории в сутки (24 часа), устанавливается, исходя из фактической численности работников лаборатории;

$q_{н.лб.}$ - нормативный расход воды на одного работника лаборатории устанавливается 0,46 м³/сутки (24 часа);

При наличии водомеров, используется фактический показатель объема воды, зарегистрированный в предыдущем периоде по показаниям водомера, но не выше объема воды, получаемого расчетным путем.

36. Технологический расход воды при удалении осадка из камер реакции, отстойника, $V_{\text{evc. n\ddot{a}m.}}$, определяется по формуле:

$$V_{\text{evc. nam.}} = \frac{T \cdot q \cdot (C_{\text{p.s.}} - m_{\text{p.s.}})}{\delta} \cdot K_d \cdot n_{\text{dec.}} \cdot n_{\text{ev.}}, \text{ M}^3, \quad (14)$$

где:

T - отработанное время отстойника между выпусками, часов;

q - фактический среднечасовой дебит воды, поступившей в отстойники, $\text{M}^3/\text{ч}$;

C_{p.s.} - концентрация взвешенных частиц в воде, поступающей в отстойник, $\text{г}/\text{M}^3$ ($\text{мг}/\text{л}$), которая определяется по формуле:

$$C_{\text{p.s.}} = M + K \cdot D_c + 0,25 \cdot C_{\text{a.b.}} + V_v, \text{ M}^3, \quad (15)$$

где:

M - мутность сырой воды, $\text{мг}/\text{л}$;

K - коэффициент, исходя из вида коагулянта (флокулянта): алюминия сульфат очищенный – 0,5; нефелиновый коагулянт - 1,2; хлорид железа - 0,7;

D_{c.} - доза коагулянта, $\text{мг}/\text{л}$;

C_{a.b.} - цветность сырой воды, градусов;

V_{v.} - концентрация нерастворенных частиц, введенных ошлачивателем, $\text{мг}/\text{л}$;

m_{p.s.} - мутность воды на выходе из отстойника, $\text{мг}/\text{л}$;

δ - средний показатель по всей высоте на стороне осаждения концентрации твердых частиц, выпавших в осадок, $\text{г}/\text{M}^3$;

K_{d.} - коэффициент разбавления осадка:

d) 1,5 – гидравлическое удаление осадка;

e) 1,2 – механическое удаление осадка;

f) 1,5 – промывание осадка под гидравлическим давлением;

n_{dec.} - количество действовавших отстойников, единиц;

n_{ev.} - количество удалений осадка из камер реакции, из отстойника, в год, единиц.

Примечание:

T- отработанное время отстойника между удалениями устанавливается, исходя из вида отстойника, согласно техническому паспорту, инструкции по эксплуатации и Строительным нормам «СНиП 2.04.02-84*» («Водоснабжение. Наружные сети и сооружения»);

n_{dec.} - количество действовавших отстойников устанавливается, исходя из фактического количества отстойников, действовавших в течение года подлежащий регулированию;

n_{ev.} - количество удалений осадка из камер реакции, отстойника, в год устанавливается в зависимости от среднего количества удалений осадка за последние 3 года.

37. Общий технологический расход воды в публичных водопроводных и водораспределительных сетях, $V_{\text{c.t.t/d.}}$, определяется по формуле:

$$V_{\text{c.t.t/d.}} = V_{\text{g.r.t/d.}} + V_{\text{s/d.r.t/d.}} + V_{\text{sp/dz.rz/bz.}} + V_{\text{pr.r.t/d.}}, \text{ M}^3, \quad (16)$$

где:

$V_{g.r.t/d}$ - расход воды в процессе опорожнения публичной водопроводной, водораспределительной сети, определяется по формуле:

$$V_{g.r.t/d} = 0,785 \cdot \sum_{1}^n d_i^2 \cdot L_i, \text{ м}^3, \quad (17)$$

где:

- 0,785** – коэффициент перевода ($0,785 = \pi/4$);
- n** – количество опорожненных участков труб, единиц;
- d** – диаметр участка опорожненной трубы, м;
- L_i** – протяженность участка опорожненной трубы, м.

$V_{sp/dz.r.t/d}$ - технологический расход воды на промывку публичных водопроводных и водораспределительных сетей, определяется по формуле:

$$V_{sp/dz.r.t/d} = 2827 \cdot \sum d_i^2 \cdot v_{\text{ара}} \cdot t_{\text{сп}}, \text{ м}^3, \quad (18)$$

где:

- 2827** - расчетный коэффициент ($\pi/4 \times 3600$);
- d_i** – диаметр промытого трубопровода, м;
- v_{ара}** - скорость воды, м/с;
- t_{сп}** – продолжительность промывки, часов;

Примечание:

- v_{ара}** - скорость воды, устанавливается 1 м/с;
- t_{сп}** - продолжительность промывки, устанавливается 1,5 часа;

Объем воды при отборе проб для проверки качества воды в публичных водораспределительных сетях, $V_{pr.r.t/d}$ в процессе распределения, определяется по формуле:

$$V_{pr.r.t/d} = q \cdot t \cdot n_{pr}, \text{ м}^3, \quad (19)$$

где:

- q** - количество (дебит) воды, протекающей по кранам при отборе пробы воды, м³/час;
- t** – время протекания воды по крану для отбора пробы воды, часов;
- n_{pr}** - количество проб воды, взятых из публичных водораспределительных сетей, единиц.

Примечание:

- q** - количество (дебит) воды, протекающей по кранам при отборе пробы воды, устанавливается 0.36 м³/час;
- t** - время протекания воды по крану для отбора пробы воды, часов, устанавливается на уровне 0,25 часа;
- n_{pr}** - количество проб воды, взятых из публичных водораспределительных сетей, устанавливается в соответствии с законодательством Республики Молдова.

Технологический расход воды, используемой на промывку, дезинфекцию резервуаров, $V_{sp/dz.rz/bz}$ определяется по формуле (11) пункта 25 настоящего Положения.

Примечание:

Технологический расход воды при транспортировке и распределении воды, в том числе в процессе опорожнения ($V_{g. r.t/d}$) и промывания ($V_{sp/dz. r.t/d}$) публичных водопроводных, водораспределительных сетей, представляется согласно таблице №3 Приложения к настоящему Положению.

Технологический расход воды, используемой на промывку, дезинфекцию резервуаров ($V_{sp./dz.rz/bz}$), представляется согласно таблице № 3.1 Приложения к настоящему Положению.

38. Общий расход воды на противопожарные нужды, $V_{smr.antiincend.}$, определяется по формуле:

$$V_{smr.antiincend.} = V_{incend.} + V_{tst.hidr.}, \text{ м}^3, \quad (20)$$

где:

а) *расход воды на ликвидацию пожаров* определяется по формуле:

$$V_{incend.} = 3,6 \cdot q \cdot n \cdot t_{fn}, \text{ м}^3, \quad (21)$$

где:

3,6 - коэффициент перевода л/с в м³/ч;

q - нормативный расход воды на одну насадку, подключенную через гидрант, л/сек;

n - количество гидрантов с прямым подключением шланга в процессе ликвидации пожара;

t_{fn} – отработанное время гидранта с прямым подключением шланга в процессе ликвидации пожара, часов.

Примечание:

q - нормативный расход воды на один гидрант, при прямом подключении шланга, устанавливается 15 л/сек;

n - количество гидрантов с прямым подключением шланга в процессе ликвидации пожара устанавливается по данным, представленным Службой гражданской защиты и чрезвычайных ситуаций Министерства внутренних дел, согласно технической схеме публичной системы водоснабжения;

t_{fn} – фактически отработанное время гидранта устанавливается по данным, представленным Службой гражданской защиты и чрезвычайных ситуаций Министерства внутренних дел, (с данными актов о ликвидации пожара).

б) *технологический расход воды на процессы технической проверки гидрантов* определяется по формуле:

$$V_{tst. hydr.} = 3,6 \cdot q \cdot n \cdot t_{vh}, \text{ м}^3, \quad (22)$$

где:

3,6 - коэффициент перевода л/с в м³/ч;

q - нормативный расход на один гидрант, при прямом подключении шланга, л/сек;

n - количество гидрантов, проходящих процедуру технической проверки, единиц;

t_{v.h} – продолжительность технической проверки гидранта, часов.

Примечание:

q - нормативный расход воды на один гидрант, при прямом подключении шланга, устанавливается 15 л/сек;

n - количество гидрантов, проходящих процедуру технической проверки, определяется согласно технической схеме публичной системы водоснабжения, единиц;

t v.h. - продолжительность технической проверки гидранта, устанавливается – 0,03 часа.

- При наличии водомеров, используется фактический показатель объема воды, зафиксированный водомерами, но не выше объема воды, полученного расчетным путем.

- Объем воды на нужды противопожарных служб в городах, селах, регулируется оператором, Службой гражданской защиты и чрезвычайных ситуаций Министерства внутренних дел и органом местного публичного управления, в соответствии с Положением о публичной услуге водоснабжения и канализации.

39. Расход воды на хозяйственные нужды оператора, предоставляющего публичную услугу водоснабжения и канализации, **V_{n.g.opr.}**, определяется в зависимости от численности работников оператора, количества рабочих дней работников, количества единиц технологического оборудования (используемых грузовиков, автомобилей), площади рабочих помещений на участках.

Примечание:

- Годовой объем воды на питьевые и бытовые нужды оператора определяется согласно данным, представленным в таблице №4 Приложения к настоящему Положению;

- При наличии водомеров используется фактический показатель объема воды на хозяйственные нужды, зарегистрированный в предыдущем периоде по показаниям водомера, но не выше объема воды, полученного расчетным путем.

40. Общий технологический расход воды в публичной канализационной системе, **V_{c.t. s.cnl.}**, определяется по формуле:

$$V_{c.t. s.cnl.} = V_{sp.grt.} + V_{tr.nm.} + V_{lb.} + V_{ds.r.cnl.}, \text{ м}^3, \quad (23)$$

где:

V_{sp.grt.} - объем воды, используемый в процессе промывки решеток («подвала» насосного отделения), определяется по формуле:

$$V_{sp.grt.} = s \cdot t \cdot n \cdot q / 1000 \cdot 365, \text{ м}^3, \quad (24)$$

где:

s - площадь отделения решеток (площадь «подвала» насосного отделения), м² площади;

t – продолжительность промывки 1 м² площади, секунд;

n - количество промывок за 24 часа;

q – дебит потока воды, л/(с · м²).

Примечание:

s - площадь отделения решеток (площадь «подвала» насосного отделения), определяется по техническим данным установки;

t - продолжительность промывки, устанавливается 12 секунд;

n - количество промывок за 24 часа устанавливается как один раз;

q - дебит потока воды, устанавливается соответствующим 2 л/(с · м²).

Объем воды, используемый в процессе обработки осадка, **V_{tr.nm.}**, определяется по формуле:

$$V_{tr.nm.} = Q_{s.u.} \cdot \sum q, \text{ м}^3, \quad (25)$$

где:

$Q_{s.u.}$ – количество сухого вещества, предназначенного для обработки, тонн;

q – расход воды на приготовление раствора (флокулянт) для технологического процесса обезвоживания осадка, м³/т сухого вещества ($Q_{s.u.}$).

Количество сухого вещества для обработки, $Q_{s.u.}$, определяется в зависимости от объема подвергаемых очистке сточных вод и от мутности сточных вод, подвергаемых очистке на водоочистных сооружениях, которое рассчитывается по формуле:

$$Q_{s.u.} = Q_{ap\u0302.uz.} \cdot (C_{inf.} - C_{ef.}), \text{ т (тонн)}, \quad (26)$$

где:

$Q_{ap\u0302.uz.}$ – объем сточных вод, подвергаемых очистке на водоочистном сооружении, который устанавливается по показаниям расходомера водоочистного сооружения;

$C_{inf.}$ – концентрация мг/л примесей на литр сточной воды в притоке (на входе в сооружение), подвергаемой очистке на водоочистном сооружении, которая устанавливается по результатам технических исследований лаборатории;

$C_{ef.}$ – концентрация мг/л примесей на литр очищенной сточной воды (в оттоке – на выходе из сооружения), которая устанавливается по результатам технических исследований лаборатории.

Примечание:

q – расход воды, используемый на приготовление раствора (флокулянт) для технологического процесса обезвоживания осадка, соответствует объему воды, указанному в техническом паспорте установки/агрегата по приготовлению реактивов при обработке сухого вещества ($Q_{s.u.}$);

$V_{lb.}$ – объем воды, используемый на технологические процессы лаборатории, определяется по формуле (13) пункта 27 настоящего Положения;

$V_{ds.r.cnl.}$ – объем воды, используемый в процессе прочистки публичных канализационных сетей, определяется по данным за последние 3 года, в зависимости от среднего количества прочисток сетей и от израсходованного объема воды.

ПОДРАЗДЕЛ 2.

ПОТЕРИ ВОДЫ

41. Общие потери воды при предоставлении публичной услуги водоснабжения и канализации $V_{pr. a.sum.}$, определяется по формуле:

$$V_{pr. a.sum.} = V_{st. tr. rz/bz.} + V_{pr. r.t/d.t.}, \text{ м}^3, \quad (27)$$

где:

$V_{st.tr. rz/bz.}$ – потери воды на станциях очистки питьевой воды определяется по формуле (28) пункта 34 настоящего Положения;

$V_{pr. r.t/d.t.}$ – потери воды при транспортировке и распределению воды по публичным водопроводным, водораспределительным сетям определяется по формуле (29) пункта 35 настоящего Положения.

42. Потери воды на станциях очистки питьевой воды – из резервуаров/бассейнов, $V_{st.trt.rz/bz.}$, определяется по формуле:

$$V_{st. \text{ trt. rz/bz.}} = 0,001 \cdot S_{umectată} \cdot q_{scurgere} \cdot 365, \text{ m}^3, \quad (28)$$

где:

$S_{umectată}$ – общая увлажненная площадь резервуаров/бассейнов, m^2 площади;
 $q_{scurgere}$ – объем утечки просочившейся воды на 1 m^2 увлажненной площади за 24 часа;
365 – расчетный период, дней.

Примечание:

$S_{umectată}$ - общая увлажненная площадь резервуара/бассейна, устанавливается в зависимости от типа резервуара/бассейна, данных технического паспорта установки;

$q_{scurgere}$, - объем утечки просочившейся воды на 1 m^2 увлажненной площади, устанавливается 3 л/м^2 увлажненной площади за 24 часа.

43. Потери воды при транспортировке и распределении воды по публичным водопроводным, водораспределительным сетям, $V_{pr. r. t/d.}$, определяется по формуле:

$$V_{pr. r. t/d.} = V_{dt./av.} + V_{g.r.t/d.} + V_{pr. lt.} + V_{sc. rz/bz. r.t/d.}, \text{ m}^3, \quad (29)$$

где:

$V_{dt./av.}$ - объем утечки воды в сети при повреждениях и/или авариях публичных водопроводных, водораспределительных сетей, определяется по формуле:

$$V_{dt./av.} = 3600 \cdot \mu \cdot S \cdot t \cdot \sqrt{2g \cdot P}, \text{ m}^3, \quad (30)$$

где:

3600 - коэффициент перевода л/с в $\text{m}^3/\text{ч}$;

μ - коэффициент утечки 0,6;

S - площадь разлива воды (площадь дыры, прорыва трубопровода), m^2 площади;

t – продолжительность утечки воды из сети с момента уведомления, локализации случая утечки воды до остановки утечки, часов;

g - гравитационное ускорение, м/с^2 ;

P - давление воды в трубопроводе на аварийном участке, м.вод.ст.

Примечание:

t - продолжительность утечки воды из сети с момента уведомления, локализации случая утечки воды до остановки утечки, устанавливается не более 4 часов;

g - гравитационное ускорение составляет $9,81 \text{ м/г}^2$;

P - давление воды в трубопроводе на аварийном участке определяет среднее рабочее давление сети до аварии.

Расчет годового объема утечки воды из сети при повреждениях и/или авариях публичных водопроводных и водораспределительных сетей ($V_{dt./av.}$) представляется согласно таблице №5 Приложения к настоящему Положению.

Площадь разлива, S , при прорывах и поломках трубопровода, определяется по формуле:

$$S = \frac{0,75\pi d^2}{4} = 0,59d^2, \text{ m}^2, \quad (31)$$

где:

d - диаметр трубопровода, м.

Площадь трещины трубы, **S**, определяется, по формуле:

$$S = \frac{0,05\pi d^2}{4} = 0,04d^2, \text{ м}^2, \quad (32)$$

где:

d - диаметр трубопровода, м.

Объем воды в процессе опорожнения публичных водопроводных, водораспределительных сетей, $V_{g.r. t/d.}$, определяется по формуле (17) пункта 29 настоящего Положения.

Объем скрытых потерь воды, $V_{pr.lt.}$, определяется по формуле:

$$V_{pr.lt.} = \sum W_1^{ot} + \sum W_1^f + \sum W_1^{b/a} + \sum W_1^{etc.}, \text{ м}^3, \quad (33)$$

где:

$\sum W_1^{ot}$ - общие скрытые потери воды в стальных трубопроводах;

$\sum W_1^f$ - общие скрытые потери воды в чугунных трубопроводах;

$W_1^{b/a}$ - общие скрытые потери воды в железобетонных трубопроводах;

$\sum W_1^{etc.}$ - общие скрытые потери воды в трубопроводах из других материалов (полиэтилена и др.), в том числе:

- общие скрытые потери воды, исходя из материала трубопровода ($\sum W_1^{ot}$; $\sum W_1^f$; $\sum W_1^{b/a}$; $\sum W_1^{etc.}$), определяется по формуле:

$$\sum W_1^x = L^x \cdot q^x \cdot n, \text{ м}^3, \quad (34)$$

где:

L^x – общая протяженность публичных водопроводных, водораспределительных сетей из труб из одного материала, км;

q^x – объем допустимых потерь воды на 1 км сети, л/мин.;

n - период работы трубопровода ч/год.

Примечание:

W_1^x , - определяется в зависимости от материала трубопровода;

L^x - устанавливается в зависимости от общей протяженности водопроводных, водораспределительных сетей из труб из одного материала, км;

q^x - устанавливается по показателям для водопроводных, водораспределительных сетей, изложенных в пункте 7.13, таблицы №6 Строительных норм «СНиП 3.05.04 – 85» («Наружные сети и сооружения водоснабжения и канализации») с использованием коэффициента перевода л/с в м³/ч.

n - определяется в зависимости от периода работы трубопровода (периода эксплуатации – часов в течение года).

Объем утечки воды из резервуаров/бассейнов публичных водопроводных, водораспределительных сетей, $V_{sc.rz.bz.r.t/d.}$, определяется по формуле (28) пункта 34 настоящего Положения.

Расчет годового объема потерь воды вследствие утечки из сети при повреждениях и/или авариях публичных сетей при транспортировке и распределении воды по публичным водопроводным, водораспределительным сетям, $V_{\text{пр. r. t/d}}$ представляется согласно таблице №5 Приложения к настоящему Положению.

Расчет объема скрытых потерь воды представляется согласно таблице № 6 Приложения к настоящему Положению.

Раздел 4

УТВЕРЖДЕНИЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКОГО РАСХОДА И ПОТЕРЬ ВОДЫ

36. Ежегодно до конца января операторы, предоставляющие публичную услугу водоснабжения и канализации, обладатели выданных Агентством лицензий, представляют Агентству расчеты технологического расхода и потерь воды в публичных системах водоснабжения и канализации, пересмотренные за прошлый год на основе параметров фактически зарегистрированными и планируемыми на отчетный год. Эти расчеты будут выполняться в соответствии с настоящим Положением.

37. В случае, когда пересмотренный объем технологического расхода и потерь воды больше чем фактический зарегистрированный оператором объем в прошлом году, объем технологического расхода и потерь воды, общепринятый в тарифных целях, не может превышать фактического зарегистрированного оператором объем в прошлом году.

В случае, когда пересмотренный объем технологического расхода и потерь воды меньше чем фактический зарегистрированный оператором объем в прошлом году, объем технологического расхода и потерь воды, общепринятый в тарифных целях, не может превышать уровень пересмотренного объема технологического расхода и потерь воды.

38. Агентство в процессе рассмотрения расчетов технологического расхода и потерь воды вправе запрашивать от обладателей лицензий дополнительную информацию для обновления, регулирования и утверждения технологического расхода и потерь воды в публичной системе водоснабжения и канализации.

39. Агентство ежегодно утвердит пересмотренный объем технологического расхода и потерь воды для прошлого года и планируемый объем на отчетный год обладателях лицензий, которые предоставляют публичные услуги водоснабжения и канализации.

Приложение

к Положению об установлении и утверждении, в целях определения тарифов, технологического расхода и потерь воды в публичных системах водоснабжения, утвержденному Постановлением НАРЭ № 180/2016 от 10 июня 2016 г.

Таблица 1

Технологический расход воды на станциях очистки питьевой воды на промывку фильтров, ($V_{sp.filtr.}$)

№ п/п	Наименование технологического процесса использования фильтра	Вид фильтра	Площадь фильтра $S_{filtr.}$, (m^2) площадь	Количество фильтров, ед.	Количество промывок за 24 часа, ед.	Продолжительность технологической операции по промывке, ч (часов)	Интенсивность воды при промывке $q_{int.}$, $l/(сек \cdot m^2)$;	Годовой расход воды, $m^3/год$
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Таблица 2

Технологический расход воды на станциях очистки питьевой воды на промывку, дезинфекцию резервуаров/ бассейнов, ($V_{sp/dz. rz./bz}$)

№ п/п	Наименование (назначение) установки (резервуар/бассейн)	Количество установок (резервуар/бассейн), (единиц)	Внутренняя площадь резервуара/ бассейна (объем), (m^3)	Объем воды, израсходованный при промывке, дезинфекции (m^3)
1	2	3	4	5

Таблица 3

**Технологический расход воды в публичных сетях
при транспортировке, распределении воды в процессе опорожнения
($V_{g.r.t/d}$) и промывки сети ($V_{s/d.r.t/d}$)**

№ п/п	Наименование объекта (сети).	Протяженность сети, (L, м)	Диаметр сети, d (мм),	Объем воды (в процессе опорожнения), вытекшей из сети, (m^3)	Количество воды, использованной на промывку сети, (m^3)
1	2	3	4	5	6

Таблица 3.1

**Технологический расход воды в публичных сетях
при транспортировке, распределении воды на нужды промывки, дезинфекции
резервуаров/ бассейнов, ($V_{sp/dz.rz./bz}$)**

№ п/п	Наименование (назначение) установки (резервуар/бассейн)	Количество установок (резервуар/бассейн), (единиц)	Внутренняя площадь резервуара/ бассейна (объем), (m^3)	Объем воды, израсходованный на промывку, дезинфекцию (m^3)
1	2	3	4	5

Таблица 4

**Расход воды
на хозяйственные нужды оператора, ($V_{n.g.}$)**

№ п/п	Наименование расхода/потребителей воды	Норма расхода воды, l/24 часа	Количество потребителей, единиц оборудования, установок, площадь помещений	Израсходованный объем воды, $m^3/24$ часа	Количество рабочих дней в году	Годовой расход воды, $m^3/год$
1	2	3	4	5	6	7
1	Технический персонал	60				
2.	Автомобили	15				

3	Используемое техническое оборудование (грузовики, автомобили)	24				
4	Мытье полов в помещениях	0,33				

Таблица 5

Объем утечек воды из сети при повреждении и/или авариях публичных водопроводных и водораспределительных сетей, ($V_{dt./av.}$)

№ п/п	Описание повреждения/ аварии	Адрес, наименование объекта, (аварийного участка)	Площадь разлива воды (площадь дыры, прорыва трубопровода), м ² площади	Давление воды в трубопроводе на аварийном участке, м.вод.ст	Объем утечки воды из сети, м ³
1	2	3	4	5	6

Таблица 6

Объем скрытых потерь воды в публичных водопроводных и водораспределительных сетях, ($V_{pr.it.}$)

№ п/п	Внутренний диаметр трубопровода	Протяженность сети, L ^x , км;	Материал трубопровода	Объем опустимых потерь воды на 1км, и выше q ^x , м ³ .	Объем скрытых потерь воды W ₁ ^x , м ³
1	2	3	4	5	6

